ARCANA COELESTIA

QUAE IN

SCRIPTURA SACRA

SEU

VERBO DOMINI

SUNT, DETECTA:

HIC QUAE IN

G E N E S I

UNA CUM MIRABILIBUS

QUAE VISA SUNT

IN MUNDO SPIRITUUM ET IN COELO ANGELORUM.

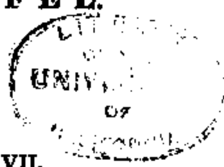
OPUS

EMANUELIS SWEDENBORG.

AD FIDEM EDIT. PRINCIP. 1749 ss. LONDINI EXCUSAE
DENUO CASTIGATIUS EDIDIT

D^r JO. FR. IM. TAFEL.

PARTIS QUARTAE
VOL. II.
SEU TOTIUS OPERIS VOL. VII.

PROSTAT
TUBINGAE
IN BIBLIOPOLIO ZU - GUTTENBERG.
1839.

GENESEOS

CAPUT TRIGESIMUM SEXTUM.

4635. Quia in Praemissis ante Capita Geneseos hactenus explicata sunt, quae Dominus apud Matthaeum Cap: XXIV, praedixerat de Ultimo tempore Ecclesiae; et quia apud eundem Evangelistam eadem continuantur Capite XXV, licet etiam illa suo ordine quoad sensum internum explicare, quae in litera haec sunt: *Tunc simile fiet Regnum coelorum decem virginibus, quae accipientes lampades suas exiverunt in occursum Sponsi: quinque autem erant ex illis prudentes, quinque vero stultae; quae stultae accipientes lampades suas non acceperunt secum oleum; verum prudentes acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus suis. Tardante autem Sponso, dormitarunt omnes, et obdormierunt: media autèm nocte clamor factus est, ecce Sponsus venit, exite in occursum Ipsius: tunc excitatae sunt omnes virgines istae, et adornarunt lampades suas: verum stultae prudentibus dixerunt, date nobis de oleo vestro, quia lampades nostrae exstinguuntur; responderunt autem prudentes, dicentes, ne forte non sufficiat nobis et vobis; abite vero potius ad vendentes et emite vobis Ipsis: abeuntibus autem illis ad emendum, venit Sponsus, et paratae ingressae sunt cum Ipso ad nuptias, et clausa est janua. Postea vero veniunt etiam reliquae virgines, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis; Ipse vero respondens dixit, amen dico vobis, non novi vos. Vigilate itaque, quia non scitis diem, neque horam, in qua Filius hominis venturus est.*

4636. Quod per hanc Parabolam Dominus adventum suum descripserit, constat a singulis, et a fine, ubi dicit „Vigilate

itaque, quia non scitis diem, neque horam, in qua Filius hominis venturus»; Sicut etiam in praeced: Capite XXIV, ubi de Adventu suo expresse loquitur „Vigilate ergo, quia non scitis, qua hora Dominus vester venturus» Vers: 42: quod Adventus Ipsius sit consummatio saeculi, seu ultimum tempus Ecclesiae, prius ostensum est.

4637. Quod omnia et singula quae Dominus loquutus est in Parabolis, repraesentativa et significativa sint spiritualium et coelestium Regni Ipsius, et in supremo sensu Divinorum apud Ipsum, constat manifeste; quare qui non id novit, nihil aliud de Parabolis Domini capere potest, quam quod sint sicut similitudines vulgares, et nihil plus in sinu recondant; prout haec de decem Virginibus, nisi sciatur quid in sensu interno Virgines significant, tum quid Decem, quid Quinque, quid Lampades, quid Vasa, quid Oleum, quid Vendentes, quid Nuptiae, et reliqua; similiter in omnibus aliis Parabolis: quae Dominus in illis loquutus est, apparent in externa forma, sicut, ut dictum, similitudines vulgares, sed in interna sunt tales, ut impleant universum coelum, nam sensus internus singulis inest, qui talis est, ut spirituale et coeleste ejus se diffundat per coelos undequaque sicut lux et flamma; is sensus est prorsus elevatus a sensu literae, et fluit a singulis expressionibus, et a singulis vocibus, imo ab omni jota. Quid autem haec Parabola in sensu interno involvit, patet ab his quae sequuntur.

4638. *Tunc simile fiet Regnum coelorum decem virginibus*, significat ultimum tempus Ecclesiae veteris et primum novae; Ecclesia est Regnum Domini in terra; decem virgines sunt omnes qui in Ecclesia, nempe tam qui in bono et vero, quam qui in malo et falso; decem in sensu interno sunt reliquiae, et quoque plenum, ita omnes; et virgines sunt illi qui in Ecclesia; ita quoque alibi in Verbo. *Quae accipientes lampades suas*, significat spiritualia in quibus coeleste, seu vera in quibus bonum, seu quod idem, fidem in qua charitas erga proximum, et charitatem in qua amor in Dominum, oleum enim est bonum amoris, de quo sequitur; at lampades in quibus non oleum, sunt eadem in quibus non bonum. *Exiverunt in occursum Sponsi*, significat receptionem eorum. *Quinque autem erant ex illis prudentes, quinque vero stultae*, significat partem eorum qui

in veris in quibus bonum, et partem qui in veris in quibus non bonum; illi sunt prudentes, hi autem stultae; quinque in sensu interno sunt aliqui, hic itaque pars eorum. *Quae stultae accipientes lampades suas non acceperunt secum oleum*, significat quod non haberent bonum charitatis in veris suis; oleum in sensu interno est bonum charitatis et amoris. *Verum prudentes acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus suis*, significat quod haberent bonum charitatis et amoris in veris suis; vasa sunt doctrinalia fidei. *Tardante autem Sponso*, *dormitarunt omnes, et obdormierunt*, significat moram et inde dubium; dormitare in sensu interno est ex mora pigrescere in illis quae sunt Ecclesiae, et obdormire est dubium fovere, prudentes dubium in quo est affirmativum, stultae dubium in quo est negativum. *Media autem nocte clamor factus est*, significat tempus quod ultimum Ecclesiae veteris et primum novae, hoc tempus est quod in Verbo vocatur nox, cum agitur de statu Ecclesiae; clamor est mutatio. *Ecce Sponsus venit*, *exite in occursum Ipsius*, significat id quod judicium, nempe acceptationem et rejectionem. *Tunc excitatae sunt omnes virgines istae*, *adornarunt lampades suas*, significat praeparationem omnium, nam qui in veris in quibus non bonum aeque acceptari se credunt, quam illi qui in veris in quibus bonum, putant enim fidem solam salvare, non scientes quod nulla fides sit ubi non est charitas. *Verum stultae prudentibus dixerunt*, *date nobis de oleo vestro*, *quia lampades nostrae exstinguuntur*, significat quod velint communicari bonum veris suis inanibus, seu fidei suae vacuae, ab aliis; spiritualia enim et coelestia omnia in altera vita mutuo communicantur, sed non nisi per bonum. *Responderunt autem prudentes*, *dicentes*, *ne forte non sufficiat nobis et vobis*, significat quod communicari non possit, quia parum veri quod illis auferretur; ita enim cum communicatione boni cum illis qui in veris absque bono sunt in altera vita se habet, quasi auferunt illis bonum, et sibi appropriant, et non cum aliis communicant, sed conspurcant id, quapropter non fit aliqua communicatio boni cum illis; de his ab experientia videbitur ad finem Capitis seq: XXXVII. *Abite vero potius ad vendentes et emite vobis ipsis*, significat bonum meriti, qui id jactant sunt vendentes; etiam illi qui in vero sunt in quo non bo-

num, prae aliis in altera vita meritorium faciunt omne id quod ut bonum in externa forma apparenter fecerunt, tametsi malum esset in interna, secundum illa quae Dominus dicit apud Matthaeum „Multi dicent Mihi in illo die, Domine, Domine, nonne per Nomen tuum prophetavimus, et per Nomen tuum daemonia ejecimus, et in Nomine tuo virtutes multas fecimus; sed tunc confitebor illis, non novi vos, discedite a Me operarii iniquitatis" VII: 22; et apud Lucam „Ex quo surrexerit Paterfamilias, et occluserit januam; tunc incipietis foris stare, et pulsare januam, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis; sed respondens dicet vobis, non novi vos unde sitis; tunc incipietis dicere, edimus coram Te, et bibimus, et in plateis nostris docuisti; sed dicet, dico vobis, non novi vos unde sitis, discedite a Me omnes operarii iniquitatis" XIII: 26. 27; tales sunt qui per stultas hic intelliguntur, quapropter de illis similiter dicitur, his verbis „venerunt etiam illae, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis; Ipse vero respondens dixit, amen dico vobis, non novi vos." *Abeuntibus autem illis ad emendum, venit Sponsus*, significat praeposteram applicationem. *Et paratae ingressae sunt cum Ipso ad nuptias,* significat qui in bono et inde in vero quod recepti in coelum, Coelum assimilatur nuptiis ex conjugio coelesti, quod est conjugium boni et veri, et Dominus Sponso, quia Ipsi tunc conjunguntur, inde Ecclesia vocatur Sponsa. *Et clausa est janua,* significat quod alii non intrare possint. *Postea vero veniunt etiam reliquae virgines, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis*, significat quod ex sola fide absque charitate, et ex operibus in quibus non vita Domini sed vita sui, intrare velint. *Ipse vero respondens, dixit, amen dico vobis, non novi vos*, significat rejectionem; non nosse illos in sensu interno est non in aliqua charitate erga proximum esse, et per illam in conjunctione cum Domino; qui non in conjunctione sunt, non noti esse dicuntur. *Vigilate itaque, quia non scitis diem, neque horam, in qua Filius hominis venturus est,* significat studium vitae secundum praecepta fidei, quod est vigilare; tempus acceptationis, quod homini ignotum, et status, significantur per non scitis diem neque horam in qua Filius hominis venturus. Qui in bono, hoc est, qui facit secundum praecepta, prudens dicitur, at qui in cognitionibus veri, et non facit, stul-

tus, etiam alibi a Domino apud Matthaeum „Omnis qui audit mea verba et facit ea, comparabo eum viro *prudenti*, et omnis audiens verba mea, sed non faciens ea, comparabitur viro *stulto*" VII: 24. 26.

CAPUT XXXVI.

1. Et hae Nativitates Esavi, ipse Edom.

2. Esau accepit foeminas suas e filiabus Canaan, Adam filiam Elonis Chittaei, et Oholibamam filiam Anae filiae Zebeonis Chivaei.

3. Et Basematham filiam Jischmaëlis, sororem Nebajoth.

4. Et peperit Adah Esavo Eliphasum, et Basemath peperit Reuelem. [1]

5. Et Oholibama peperit Jeuschum, et Jaëlam, [2] et Korachum; hi filii Esavi qui nati ei in terra Canaan.

6. Et accepit Esau foeminas suas, et filios suos, et filias suas, et omnes animas domus suae, et acquisitionem suam, et omnem bestiam suam, et omnem emptionem suam, quae acquisivit in terra Canaan, et ivit ad terram a coram Jacobo fratre suo.

7. Quia fuit conquisitio eorum multa prae habitare simul, et non potuit terra peregrinationum eorum ferre eos a coram acquisitionibus eorum.

8. Et habitavit Esau in monte Seir; Esau ipse Edom.

9. Et hae Nativitates Esavi patris Edomi in monte Seir.

10. Haec nomina filiorum Esavi; Eliphas filius Adae uxoris Esavi; Reuel filius Basemath uxoris Esavi.

11. Et fuerunt filii Eliphasi, Theman, [3] Omar, Zepho, et Gaëtham, et Kenas.

12. Et Thimna [4] fuit concubina Eliphaso filio Esavi, et peperit Eliphaso Amalekum; hi filii Adae uxoris Esavi.

13. Et hi filii Reuelis, [1] Nachath et Serach, Schammah, et Missa; hi fuerunt filii Basemath uxoris Esavi.

14. Et hi fuerunt filii Oholibamae filiae Anae, filiae Zibeo-

nis uxoris Esavi, et peperit Esavo Jeuschum, et Jaëlam, et Korach.

15. Hi Duces filiorum Esavi, filii Eliphasi primogeniti Esavi, dux Theman, dux Omar, dux Zepho, dux Kenas.

16. Dux Korach, dux Gaëtham, dux Amaleck; hi duces Eliphasi in terra Edom; hi filii Adae.

17. Et hi filii Reuelis filii Esavi, dux Nachath, dux Serach, dux Schammah, dux Missa; hi duces Reuelis in terra Edom; hi filii Basemath uxoris Esavi.

18. Et hi filii Oholibamae uxoris Esavi, dux Jeusch, dux Jaëlam, dux Korach; hi duces Oholibamae filiae Anae uxoris Esavi.

19. Hi filii Esavi, et hi duces illorum, Ipse Edom.

20. Hi filii Seir Choritae habitatores terrae, Lotan, et Schobal, et Zibeon, et Anah.

21. Et Dischon, et Ezer, et Dischan, hi duces Choritae filii Seir in terra Edom.

22. Et fuerunt filii Lotanis; Chori et Hemam, et soror Lotanis Thimna.

23. Et filii Schobalis, Alvan, et Manachath, [5] et Ebal, Schepho et Onam.

24. Et hi filii Zibeonis, et Ajah et Anah; hic Anah qui invenit mulos in deserto, in pascendo illo asinos Zibeoni [6] patri suo.

25. Et hi filii Anae; Dischan, et Oholibamah filia Anae.

26. Et hi filii Dischanis; Chemdan, et Eschban, et Jithran, et Cheran.

27. Hi filii Ezer, Bilhan et Saavah et Akan.

28. Hi filii Dischanis, Uz et Aran.

29. Hi duces Choritae; dux Lotan, dux Schobal, dux Zibeon, dux Anah.

30. Dux Dischon, dux Ezer, dux Dischan; hi duces Choritae quoad duces illorum in terra Seir.

31. Et hi Reges, qui regnarunt in terra Edom, ante regnare regem filiis Israëlis.

32. Et regnavit in Edom, Bela filius Beoris, et nomen civitatis illius Dinhabah. [7]

33. Et mortuus Bela, et regnavit loco illius Jobab filius Serach e Bozra.

34. Et mortuus Jobab, et regnavit loco illius Chuscham, e terra Themanitarum.

35. Et mortuus Chuscham, et regnavit loco illius Hadad filius Bedad, qui percussit Midianem in agro Moabi, et nomen civitatis illius Avith.

36. Et mortuus Hadad, et regnavit loco illius Samlah e Masrekah. [8]

37. Et mortuus Samlah, et regnavit loco illius Schaul e Rechoboth fluvii.

38. Et mortuus Schaul, et regnavit loco illius Baal-chanan filius Achbor.

39. Et mortuus Baal-chanan filius Achbor, et regnavit loco illius Hadar, et nomen civitatis illius Pau, et nomen uxoris illius Mehetabel filia Matred filiae Mesahab.

40. Et haec nomina ducum Esavi, quoad familias illorum, quoad loca illorum, in nominibus illorum; dux Thimna, dux Alva, dux Jetheth.

41. Dux Obolibamah, dux Elah, dux Pinon.

42. Dux Kenas, dux Theman, dux Mibzar.

43. Dux Magdiel, dux Iram; hi duces Edomi, quoad habitationes illorum, in terra possessionis illorum ipse Esau pater Edomi.

CONTENTA.

4639. In sensu interno hic agitur de Divino Bono Naturali Domini, et omnis illius Boni ordo describitur per Nomina; Divinum Bonum Naturale Domini est Esau.

SENSUS INTERNUS.

4640. Vers: 1. *Et hae nativitates Esavi, ipse Edom.* Hae nativitates Esavi, significat derivationes in Divino Bono

Naturali Domini: ipse Edom, significat Divinum Humanum Domini quoad Naturale et corporeum.

4641. Hae nativitates Esavi, quod significet derivationes in Divino Bono Naturali Domini, constat ex significatione Nativitatum, quod sint derivationes nempe boni et veri, de qua n: 1330. 3263. 3279. 3860. 3868. 4070; et ex repraesentatione Esavi, quod sit Divinum Bonum Naturale Domini, de qua n: 3302. 3322. 3494. 3504. 3576 3599; de hoc Bono nunc in hoc Capite agitur; sed quia est tale, ut non in intellectum alicujus hominis cadat, et vix in alicujus Angeli, ideo Bonum hoc describitur per mera Nomina: Divinum enim Bonum Naturale Domini, quod repraesentatur per Esau, est quod Divinum Ipsi ex Nativitate, a Jehovah enim conceptus fuit, inde Ipsi Divinum esse a nativitate, hoc Ipsi pro anima fuit, et consequenter intimum Ipsius vitae; exterius id investitum fuit ab illis quae a matre assumsit, quod quia non bonum, sed malum in se, ideo id ex propria potentia, imprimis per pugnas tentationum, expulit, ac dein Humanum hoc, quod novum in se fecit, conjunxit cum Divino Bono quod Ipsi ex nativitate fuit; Jacob repraesentavit id Bonum quod ex propria potentia sibi comparavit, de quo in Capitibus quae praecedunt, hoc Bonum est quod conjunxit Divino Bono; ac ita Humanum in Se omne Divinum fecit. Bonum quod Esau repraesentat, influebat per viam internam, et per Bonum Rationale in Naturale, immediate; at Bonum quod Jacob et Israël repraesentat, influebat per viam externam, et ei obviam ivit Divinum per Bonum Rationale, sed mediate per Verum Rationalis in Naturale; Jischakus repraesentat id Bonum Rationale, et Rebecca id Verum, videantur quae de his prius n: 3314. 3573. 4563 f, dicta sunt.

4642. Ipse Edom, quod significet Divinum Humanum Domini quoad [9] Naturale et corporeum, constat ex repraesentatione Edomi, quod sit Divinum Humanum Domini quoad Bonum Naturale cui adjuncta doctrinalia veri, de qua n: 3302. 3322. 4241, ita quoad Naturale et Corporeum, nam doctrinalia sunt instar corporis vero, seu in spirituali sensu sunt corporea veri naturalis; inde est quod per Edomum repraesentetur Divinum Humanum Domini quoad Naturale et Corporeum, quod doctrina sit velut corporatura Veri, est quia doctrina non in se est

verum, sed in doctrina est verum sicut anima in suo corpore. In sequentibus nunc agitur de Divino Bono Naturali Domini, sed ejus derivationes describuntur per Nomina ex causa ut supra dictum, quia derivationes illius Boni excedunt intellectum cujusvis hominis, etiam angeli; angeli enim finiti sunt, et finitum non capit Infinitum; sed usque cum legitur hoc Caput, derivationes, quae continentur in Nominibus, repraesentantur Angelis communiter per influxum Divini Amoris a Domino, et influxus per coelestem flammam quae afficit illos Divino Bono. Qui credit, quod Verbum non inspiratum sit quoad minimam jotam, et qui credit quod Verbum aliter inspiratum sit, quam ut singulae series repraesentent Divina, et inde coelestia et spiritualia, et singulae voces illa significent, non aliter opinari potest, quam quod Nomina haec nihil plus involvant, quam Genealogica ex Esavo; sed quid Genealogica ad Verbum, et quid Divinum in illis; sed quod Nomina in Verbo omnia significent res, videatur n: 1224. 1264. 1876. 1888. 4442, et ubivis alibi ubi explicatum quid Nomina significarunt.

4643. Vers: 2. 3. 4. 5. *Esau accepit foeminas suas e filiabus Canaan, Adam filiam Elonis Chittaei, et Oholibamam filiam Anae filiae Zibeonis Chivaei. Et Basematham filiam Jischmaëlis, sororem Nebajoth. Et peperit Adah Esavo Eliphasum, et Basemath peperit Reuelem. Et Oholibamah peperit Jeuschum, et Jaëlam, et Korachum; hi filii Esavi, qui nati ei in terra Canaan.* Esau accepit foeminas suas e filiabus Canaan, significat Boni Naturalis primam conjunctionem cum affectione apparentis veri: Adam filiam Elonis Chittaei, et Oholibamam filiam Anae filiae Zibeonis Chivaei, significat quale quod ex Antiqua Ecclesia: et Basematham filiam Jischmaëlis sororem Nebajoth, significat alteram conjunctionem cum affectione veri ex stirpe Divina: et peperit Adah Esavo Eliphasum et Basemath peperit Reuelem, significat primas derivationes inde: et Oholibamah peperit Jeuschum, et Jaëlam, et Korachum, significat alteram: hi filii Esavi, qui nati ei in terra Canaan, significat ex bono Regni Domini.

4644. Hic quia agitur de Bono, quod Divinum fuit Domino ex nativitate, deque conjunctione illius Boni cum Vero et Bono, quod Ipse Sibi ut Homo natus acquisivit, et quoque de

derivationibus inde; et quia haec talia sunt, quae, ut dictum, non cadunt in intellectum, ne quidem Angelicum, ideo non singulariter explicari possunt; et praeterea sunt mera Nomina, per quaeDivinum illud cum ejus derivationibus, describitur, et mera nomina explicare, absque aliquo sensu historico qui praecedit et sequitur, ex quo lux confirmans, foret rem in dubium mittere, pauci enim possunt credere, utcunque eis ostenditur, quod res significentur per nomina in Verbo; ex his causis licet solum transcribere illa quae in hoc Capite, et adjungere aliquid explicationis in communi per talia quae captui adaequata possunt esse, quae modo adumbrationes sunt; nam quae in Divino sunt nusquam alicui apparent, sed quae ex Divino, apparent communissime secundum intellectum in quem cadunt, et hoc solum ut umbrae. Praeterea sciendum, quod nemo hominum in aliquod bonum nascatur, sed unusquisque in malum, in malum interius ex patre, et in malum exterius a matre, haereditarium enim cuivis est malum, sed solus Dominus natus est in Bonum inque ipsum Divinum Bonum, quantum a Patre; Divinum hoc Bonum, in quod Dominus natus, est, de quo hic agitur; derivationes ejus sunt quae exstiterunt in Humano Domini, quando id Divinum fecit, et per quas glorificavit illud; inde est, quod adjungi queat aliquid explicationis in communi.

4645. Vers: 6. 7. 8. *Et accepit Esau foeminas suas, et filios suos, et filias suas, et omnes animas domus suae, et acquisitionem suam, et omnem bestiam suam et omnem emtionem suam, quae acquisivit in terra Canaan, et ivit ad terram a coram Jacobo fratre suo. Quia fuit conquisitio eorum multa prae habitare simul, et non potuit terra peregrinationum eorum ferre eos a coram acquisitionibus eorum. Et habitavit Esau in monte Seir, Esau ipse Edom.* Accepit Esau foeminas suas, et filios suos, et filias suas, et omnes animas domus suae, et acquisitionem suam, et omnem bestiam suam, et omnem emtionem suam, quae acquisivit in terra Canaan, et ivit ad terram a coram Jacobo fratre suo, significat omnia Divini Boni et Veri inde, quae usque Ei, cum quibus correspondentia in coelo, et inde coelum; recedens a Jacobo ex causa repraesentationis: quia fuit conquisitio eorum multa, significat ob infinitatem: prae habitare simul, significat repraesentativa: et non potuit

terra peregrinationum eorum ferre eos a coram acquisitionibus eorum, significat quod omnia non possint describi: et habitavit Esau in monte Seir, significat Boni Naturalis verum: Esau ipse Edom, significat Divinum Humanum Domini.

4646. Vers: 9. 10. 11. 12. 13. 14. *Et hae nativitates Esavi patris Edomi in monte Seir. Haec nomina filiorum Esavi; Eliphas filius Adae uxoris Esavi; Reuel filius Basemath uxoris Esavi. Et fuerunt filii Eliphasi, Theman, Omar, Zepho, et Gaëtham, et Kenas. Et Thimna fuit concubina Eliphaso filio Esavi, et peperit Eliphaso Amalekum; hi filii Adae uxoris Esavi. Et hi filii Reuelis, Nachath, et Serach, Schammah, et Missa; hi fuerunt filii Basemath uxoris Esavi. Et hi fuerunt filii Oholibamae filiae Anae filiae Zibeonis, uxoris Esavi, et peperit Esavo Jeuschum, et Jaëlam, et Korach.* Hae nativitates Esavi patris Edomi, significat derivationes in Divino Bono naturali; pater Edomi, est Divinum Bonum ex quo derivata alia: in monte Seir, significat quoad Boni vera: haec nomina filiorum Esavi, significat quale derivationum: Eliphas filius Adae uxoris Esavi; Reuel filius Basemath uxoris Esavi, significat status illarum ex conjugio Boni et Veri: et fuerunt filii Eliphasi, Theman, Omar, Zepho, et Gaëtham, et Kenas, significat primam derivationem Boni: et Thimna fuit concubina Eliphaso filio Esavi, significat servientia illis: et peperit Eliphaso Amalekum, significat sensuale: hi filii Adae uxoris Esavi, significat alteram derivationem: et hi filii Reuelis, Nachath et Serach, Schammah et Missa, hi fuerunt filii Bazemath uxoris Esavi, significat tertiam derivationem: et hi fuerunt filii Oholibamae filiae Anae filiae Zibeonis uxoris Esavi, et peperit Esavo Jeuschum, et Jaëlam, et Korach, significat sequentem derivationem.

4647. Vers: 15. 16. 17. 18. 19. *Hi duces filiorum Esavi, filii Eliphasi primogeniti Esavi, dux Theman, dux Omar, dux Zepho, dux Kenas, dux Korach, dux Gaëtham, dux Amaleck; hi duces Eliphasi in terra Edom; hi filii Adae. Et hi filii Reuelis filii Esavi, dux Nachath, dux Serach, dux Schammah, dux Missa; hi duces Reuelis in terra Edom; hi filii Basemath uxoris Esavi. Et hi filii Oholibamae uxoris Esavi, dux Jeusch, dux Jaëlam, dux Korach; hi duces Oho-*

libamae filiae Anae uxoris Esavi. Hi filii Esavi, et hi duces illorum; ipse Edom. Hi duces filiorum Esavi, significat praecipua Boni Vera: filii Eliphasi primogeniti Esavi, dux Theman, dux Omar, dux Zepho, dux Kenas, dux Korach, dux Gaëtham, dux Amaleck, significat primam classificationem, et quale illorum, et qualia etiam sunt in Regno Domini: hi duces Eliphasi in terra Edom, hi filii Adae, significat praecipua primae classis: et hi filii Reuelis filii Esavi, dux Nachath, dux Serach, dux Schammah, dux Missa, significat alteram classem, et quale eorum, sicut in coelo: hi duces Reuelis in terra Edomi, significat secundam classificationem: hi filii Basemath uxoris Esavi, significat ex conjugio Boni et Veri: et hi filii Oholibamae uxoris Esavi, significat praecipua tertiae classificationis: dux Jeusch, dux Jaëlam, dux Korach, significat quale eorum, inde in Regno Domini: hi duces Oholibamae filiae Anae uxoris Esavi, significat praecipua ex conjunctione Boni et Veri; hi duodecim Duces sunt sicut duodecim Tribus, secundum dispositionem a Bono: hi filii Esavi, et hi duces illorum, significat quod ex boni veris haec praecipua: ipse Edom, significat in Divino Humano Domini.

4648. Vers: 20 ad 28. *Hi filii Seir Choritae habitatores terrae, Lotan et Schobal, et Zibeon, et Anah. Et Dischon, et Ezer, et Dischan; hi duces Choritae filii Seir in terra Edom. Et fuerunt filii Lotanis, Chori et Hemam, et soror Lotanis Thimna. Et hi filii Schobalis, Alvan et Manachath, et Ebal, Schepho et Onam. Et hi filii Zibeonis, et Ajah et Anah: hic Anah qui invenit mulos in deserto, in pascendo illo asinos Zibeoni* [6] *patri suo. Et hi filii Anae, Dischan, et Oholibamah filia Anae. Et hi filii Dischanis, Chemdan, et Eschban, et Jithran, et Cheran. Hi filii Ezer, Bilhan, et Saavan, et Akan. Hi filii Dischanis, Uz et Aran.* Hi filii Seir Choritae habitatores terrae, significat vera inde ordine: Lotan, et Schobal, et Zibeon, et Anah, et Dischon, et Ezer, et Dischan, significat quale illorum: hi duces Choritae filii Seir, significat praecipua boni vera a prioribus: in terra Edom, significat in Divino Humano Domini: et fuerunt filii Lotanis, Chori et Hemam, et soror Lotanis Thimna, significat alteram classem verorum: et hi filii Schobalis, Alvan, et Manachath, et Ebal,

Schepho, et Onam, significat tertiam classem et quale: et hi filii Zibeonis, et Ajah et Anah, significat tertiam classem et quale: hic Anah qui invenit mulos in deserto, significat vera ex scientificis: in pascendo illo asinos Zibeoni [6] patri suo, significat cum in scientificis esset: et hi filii Anae, Dischan et Oholibamah filia Anae, significat tertiam classem, et quale: et hi filii Dischanis, Chemdan et Eschban, et Jithran, et Cheran, significat quartam classem, et quale: hi filii Ezer, Bilhan, et Saavan, et Akan, significat quartam classem, et quale: hi filii Dischanis, Uz et Aran, significat quintam classem et quale.

4649. Vers: 29. 30. *Hi Duces Choritae; dux Lotan, dux Schobal, dux Zibeon, dux Anah. Dux Dischon, dux Ezer, dux Dischan; hi duces Choritae quoad duces illorum in terra Seir.* Hi duces Choritae, significat praecipua ex sequentibus: dux Lotan, dux Schobal, dux Zibeon, dux Anah, dux Dischon, dux Ezer, dux Dischan, significat quale illorum: hi duces Choritae quoad duces illorum in terra Seir, significat praecipua in successivis.

4650. Vers: 31 ad 39. *Et hi Reges qui regnarunt in terra Edom, ante regnare regem filiis Israëlis. Et regnavit in Edom, Bela filius Beoris, et nomen civitatis illius Dinhabah.* [7] *Et mortuus Bela, et regnavit loco illius Jobab filius Serach e Bozrah. Et mortuus Jobab, et regnavit loco illius Chuscham e terra Themanitarum. Et mortuus Chuscham, et regnavit loco illius Hadad filius Bedad, qui percussit Midianem in agro Moabi; et nomen civitatis illius Avith. Et mortuus Hadad, et regnavit loco illius Samlah e Masrekah. Et mortuus Samlah, et regnavit loco illius Schaul e Rechoboth fluvii. Et mortuus Schaul, et regnavit loco illius Baal-Chanan, filius Achbor. Et mortuus Baal-Chanan filius Achbor, et regnavit loco illius Hadar, et nomen civitatis illius Pau, et nomen uxoris illius Mehetabel, filia Matred filiae Mesahab.* Hi Reges qui regnarunt in terra Edom, significat vera principalia in Divino Humano Domini: ante regnare regem filiis Israëlis, significat cum nondum ortum verum spirituale interius naturale: et regnavit in Edom, Bela filius Beoris, significat primum verum: et nomen civitatis illius Dinhabah, [7] significat inde doctrinam: et mortuus Bela, et regnavit loco illius [Jobab]

filius Serach e Bozrah, significat quod inde ut a suo essentiali, et ejus quale: et mortuus Jobab, et regnavit loco illius Chuscham, significat quod inde: e terra Themanitarum, significat unde: et mortuus Chuscham, et regnavit loco illius Hadad filius Bedad, significat quod inde: qui percussit Midianem in agro Moabi, significat purificationem a falso: et nomen civitatis illius Avith, significat doctrinalia inde: et mortuus Hadad; et regnavit loco illius Samlah e Masrekah, significat quod inde, et quale: et mortuus Samlah, et regnavit loco illius Schaul, significat quod inde: e Rechoboth fluvii, significat quale: et mortuus Schaul, et regnavit loco illius Baal-Chanan, filius Achbor, significat quod inde, et quale: et mortuus Baal-Chanan filius Achbor, et regnavit loco illius Hadar, significat quod inde: et nomen civitatis illius Pau, significat doctrinam: et nomen uxoris illius Mehetabel filia Matred filiae Mesahab, significat illius bonum.

4651. Vers: 40. 41. 42. 43. *Et haec nomina ducum Esavi quoad familias illorum quoad loca illorum, in nominibus illorum; Dux Thimna, dux Alvah, dux Jetheth. Dux Oholibamah, dux Elah, dux Pinon. Dux Kenas, dux Theman, dux Mibzar. Dux Magdiel, dux Iram: hi duces Edomi quoad habitationes illorum, in terra possessionis illorum, ipse Esau pater Edomi.* Haec nomina Ducum Esavi quoad familias illorum, quoad loca illorum, in nominibus illorum, significat doctrinalia boni ex illis, et eorum ortus, status, et quale: dux Thimna, dux Alvah, dux Jetheth, dux Oholibamah, dux Elah, dux Pinon, dux Kenas, dux Theman, dux Mibzar, dux Magdiel, dux Iram, significat quale illorum doctrinalium: hi duces Edomi, significat praecipua doctrinalia: quoad habitationes illorum, in terra possessionis illorum, significat quoad vera et bona: ipse Esau pater Edomi, significat Divinum Bonum Naturale Domini in Divino Humano Domini.

Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine seu cum Coelo; hic de Correspondentia Auditus et Aurium cum illo.

4652. *Qualis Correspondentia est inter Animam et Corpus, seu inter illa quae sunt spiritus qui intra hominem, et illa quae sunt corporis quae extra illum, constare manifeste potest ex Correspondentia, Influxu, et Communicatione cogitationis et apperceptionis quae sunt spiritus, cum loquela et auditu quae sunt corporis: cogitatio loquentis hominis non est nisi loquela ejus spiritus, et apperceptio loquelae non est nisi auditus ejus spiritus; Cogitatio quando homo loquitur, non quidem apparet ei sicut loquela, quia conjungit se cum loquela corporis, et inest illi; et apperceptio quando homo audit, non apparet aliter quam sicut auditus in aure; inde est, quod plerique, qui non reflexerunt, non aliter sciant, quam quod omnis sensus sit in organis quae sunt corporis, et inde cum organa illa per mortem collabuntur, nihil sensus supersit, cum tamen tunc homo, hoc est, spiritus ejus in ipsissimam suam vitam sensitivam venit. Quod Spiritus sit qui loquitur et qui audit, manifeste mihi constare potuit ex colloquiis cum spiritibus; illorum loquela communicata spiritui meo incidebat in interiorem meam loquelam, ac inde in organa correspondentia, ac ibi desinebat in conatum, quem aliquoties manifeste percepi: inde loquela eorum tam sonore mihi audita fuit, sicut loquela hominis: quandoque cum mecum loquuti sunt spiritus in medio consortio hominum, quia loquela eorum tam sonore audita est, putarunt aliqui eorum, quod etiam a praesentibus ibi audirentur; sed responsum quod non ita sit, quia loquela illorum per viam internam influit in aurem meam, et loquela humana per viam externam. Inde patet, quomodo Spiritus cum Prophetis loquutus est, non sicut homo cum homine, sed sicut spiritus cum homine, nempe in illo, Sachar:* I: 9. 13. *Cap:* II: 2. 7. *Cap:* IV: 1. 4. 5. *Cap:* V: 5. 10. *Cap:* VI: 4, *et alibi. Sed scio, quod haec non comprehendere possint illi qui non credunt hominem esse spiritum, et corpus inservire ei pro usibus in mundo; illi qui se confirmarunt in eo, ne quidem audire vo-*

lunt de aliqua Correspondentia, et si audiunt, quia in negativo sunt, rejiciunt; imo etiam contristantur, quod aliquid corpori auferatur.

4653. *Spiritus qui Auditui correspondent, seu qui Auris provinciam constituunt, sunt qui in Obedientia simplici sunt, qui nempe non ratiocinantur num ita sit, sed quia ita esse ab aliis dicitur, credunt quod ita sit; inde possunt vocari Obedientiae: quod illi tales sint, est quia Auditus se habet ad loquelam, sicut passivum ad activum suum, ita sicut qui audit loquentem et acquiescit; inde etiam in communi sermone* audiens esse alicui *est obediens esse, et* auscultare voci *est obedire; interiora enim sermonis hominis quoad plurem partem a Correspondentia traxerunt originem, ex causa quia spiritus hominis est inter spiritus qui in altera vita; et ibi cogitat, quod homo prorsus nescit, et homo corporeus nec scire vult.*

Sunt plures differentiae spirituum, qui correspondent auri, hoc est, functionibus et muniis ejus, sunt qui ad singula organula ibi referuntur, qui nempe ad aurem externam, qui ad membranam ibi quae tympanum Auris vocatur, ad membranas interiores quae fenestrae dicuntur, qui ad malleum, stapedem, incudem, cylindros, cochleam, et sunt qui ad interiora adhuc, usque ad illa substantiata quae propiora sunt spiritui, et quae tandem in spiritu, et ultimo intime conjunguntur cum illis qui pertinent ad visum internum, a quibus distinguuntur per id quod non ita discernant, sed sicut patientes illis adstipulentur.

4654. *Erant spiritus apud me, qui admodum fortiter influebant in cogitationem, cum agebatur de talibus quae essent Providentiae, imprimis quando cogitabam quod non evenirent quae exspectabam et cupiebam, dicebatur ab Angelis, quod essent spiritus, qui dum vixerunt in corpore, et precati de aliqua re, et non obtinuerunt, quod indignati sint, et in dubitationem de Providentia se eapropter induxerint; sed usque cum essent extra illum statum quod pietatem exercuerint secundum id quod alii dixerunt; ita quod in simplici obedientia fuerint: dictum quod tales ad provinciam Auris externae seu Auriculae pertineant; etiam ibi apparuerunt, cum loquuti sunt mecum.*

4655. *Praeterea multoties animadversi spiritus prope circa aurem, et quoque quasi intra illam; quod intra, est quia ita apparet, est status in altera vita, qui facit apparentiam: illi omnes simplices fuerunt, et obedientes.*

4656. *Erat Spiritus, qui mecum loquebatur ad Auriculam sinistram, ad posteriorem ejus partem ubi musculi elevatores auriculae; is mihi dicebat, quod ad me missus ad dicendum, quod is nihil reflectat super illa quae alii loquuntur, modo auribus illa capiat: cum loquebatur, voces quasi eructabat, dixit quoque quod ita loquatur: inde scire dabatur, quod interiora non inessent ejus loquelae, ita parum vitae, et quod inde eructatio talis; dictum quod tales qui parum ad sensum rei attendunt, sint qui ad cartilagineam et osseam partem Auris externae pertinent.*

4657. *Sunt Spiritus, qui aliquoties mecum loquuti sunt, sed mussitando, et hoc propius ad aurem sinistram, sic ut vellent loqui in aure ut nemo audiret; sed illis dicere datum, quod hoc non conveniat in altera vita, quia manifestat quod susurrones fuerint, et inde natura etiam nunc susurrandi imbuti sint, et quod plures ex illis tales sint, ut vitia et naevos aliorum observent, et illa sociis, nemine audiente, dicant, vel iis praesentibus in aurem, quodque sinistre omnia videant et interpretentur, seque aliis praeferant; et quod ideo nullatenus admitti possint in consortium bonorum spirituum, qui tales sunt, ut cogitata sua non abscondant. Dictum, quod usque talis loquela in altera vita sonantius audiatur, quam loquela aperta.*

4658. *Ad interiora Auris pertinent illi qui interioris Auditus visum habent, et obediunt quae spiritus ejus ibi dictat, et dictamina ejus congruenter proferunt, quales illi sunt, etiam ostensum est: Appercipiebatur sonorum quoddam penetrans ab infra juxta sinistrum latus usque ad aurem sinistram; animadverti quod essent Spiritus qui ita eniti conabantur, sed quales essent, non potui scire; quando autem enisi sunt, loquebantur mecum, dicentes, quod fuerint Logici et Metaphysici, et quod talibus immerserint cogitationes suas, absque alio fine, quam ut eruditi audirent, et sic ad honores et opes venirent, lamentantes quod nunc miseram vitam agant, ex causa quia absque alio usu imbuerunt illa, et sic non Rationale suum per*

illa perfecerunt; erat loquela illorum tarda, et mute sonans. Interea loquuti sunt inter se bini supra caput, et cum quaesitum quinam essent, dictum, quod unus illorum esset famigeratissimus quidam in Orbe literato, et dabatur mihi credere quod esset Aristoteles; alter quinam esset, non dicebatur; ille tunc mittebatur in statum, in quo fuit cum vixit in mundo; quilibet enim in statum suae vitae quem habuit in mundo, facile mitti potest, quia omnem vitae suae statum secum habet: at, quod miratus, applicabat se ad dextram aurem, et ibi loquebatur rauce, sed usque sane; ex loquelae ejus sensu appercepi, quod is prorsus alio genio esset quam Scholastici illi qui primum emerserunt, quod nempe is ex cogitatione sua excluserit illa quae scripserat, et inde Philosophica sua produxerit, sic ut termini, quos invenit, et quos imposuit rebus cogitationis, essent formulae quibus descripsit interiora, tum quod ex jucundo affectionis et desiderio sciendi illa quae essent cogitationis, ad talia excitatus fuerit, et quod sequutus obedienter quae dictaverat ejus spiritus; quapropter is ad dextram aurem; aliter quam asseclae ejus qui Scholastici vocantur, qui non ex cogitatione ad terminos, sed a terminis ad cogitationes eunt, ita via contraria; et plures illorum ne quidem ad cogitationes, sed solum haerent in terminis, quos si applicant, est ad confirmandum quicquid volunt, et ad imponendum falsis speciem veri secundum cupidinem persuadendi; inde illis Philosophica sunt media insaniendi potius quam sapiendi, et inde illis tenebrae loco lucis. Loquutus cum illo dein de Scientia Analytica, et dabatur dicere, quod puerulus per dimidium horae plus philosophice, analytice, et logice loquatur, quam ille potuisset per volumina describere, ex causa quia omnia cogitationis et inde loquelae humanae sunt analytica, quorum leges sunt ex mundo spirituali; et qui artificialiter ex terminis cogitare vult, quod is non absimilis sit saltatori, qui vult discere saltare ex scientia motricium fibrarum et musculorum, in qua si haereret animus ejus cum saltat, tunc vix movere posset pedem; et tamen is absque scientia illa movet omnes fibras motrices sparsas circum universum corpus, et applicate pulmones, diaphragma, latera, brachia, collum, et reliqua, quibus omnibus describendis non sufficerent volumina; et quod similiter se ha-

beat cum illis qui ex terminis volunt cogitare; haec ille approbavit, dicens, si illa via addiscantur, quod inverso ordine procedant; addens, si quis fatuus esse velit, ita procedat, sed cogitet jugiter de usu, et ex interiori. Dein mihi ostendit, qualem ideam habuerat de Summo Numine, quod nempe repraesentaverit sibi Illum facie humana circum caput cinctum circulo radioso; et quod nunc sciat, quod Dominus sit ipse ille Homo, et quod circulus radiosus sit Divinum ab Ipso, quod non modo influit in Coelum sed etiam in universum, ac disponit et regit illa; addens, qui coelum disponit et regit, etiam disponit et regit universum, quia unum ab altero separari nequit; et quoque dixit, quod crediderit solum unum Deum, cujus attributa et qualitates insigniverant tot nominibus quot alii deos coluerunt. Visa mihi mulier, quae exporrigebat manum suam, volens genam mulcere, quod cum miratus sum, dixit, quod, cum in mundo fuit, talis mulier ei saepe visa sit, quae quasi mulceret ejus genam, et quod ejus manus pulchra fuisset; spiritus angelici dicebant, quod tales priscis quandoque visae fuerint, et ab illis vocatae Pallades, et quod apparuerit ei ex spiritibus, qui cum homines antiquis temporibus vixerunt, delectati fuerunt ideis et indulserunt cogitationibus, sed absque Philosophia, et quia tales apud illum fuerunt, et delectati illo quia cogitavit ab interiori, repraesentative talem mulierem stiterunt. Ultimo indicavit, qualem ideam habuerat de anima seu spiritu hominis, quem vocabat Pnevma, quod nempe esset inconspicuum vitale, sicut aliquid aetheris; et dixit, quod noverit spiritum suum victurum post mortem, quia esset essentia ejus interior, quae non potest mori quia potest cogitare; et quod praeterea de eo non distincte cogitare potuerit, sed modo obscure, quia aliunde de illo aliquam cognitionem non habuerat quam ex se, et parumper etiam ex Antiquis. Praeterea Aristoteles est inter sanos spiritus in altera vita, et plures ejus asseclae inter fatuos.

4659. *Dictum n: 4652 f: quod homo sit spiritus, et quod corpus inserviat ei pro usibus in mundo, et passim alibi, quod spiritus sit internum hominis et corpus externum ejus; qui non capiunt quomodo se habet cum spiritu hominis et cum corpore ejus, inde autumare possunt, quod sic spiritus habitet intra*

B*

corpus, et quod corpus quasi cingat et investiat illum; sed sciendum, quod spiritus hominis sit in corpore, in toto et in omni parte ejus, et quod sit substantia ejus purior, tam in organis ejus motoriis quam in sensoriis, et ubivis alibi, et quod corpus sit materiale ei ubivis annexum, adaequatum mundo in quo tunc est; hoc intelligitur per quod homo sit spiritus, et corpus inserviat ei pro usibus in mundo, et quod spiritus sit internum hominis, et corpus externum ejus: inde etiam patet, quod homo post mortem similiter in vita activa et sensitiva sit, tum quoque in forma humana, sicut in mundo, sed in perfectiore.

4660. *Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine seu Coelo, ad finem Capitis sequentis, et ibi de Correspondentia Gustus et Linguae cum illo.*

GENESEOS

CAPUT TRIGESIMUM SEPTIMUM.

4661. Ante Caput praecedens continuatum est explicare quae Dominus praedixerat de Ultimo tempore Ecclesiae, et ibi quae per Parabolam de decem virginibus apud Matthaeum Cap: XXV, Vers: 1 ad 14; sequitur dein alia Parabola, nempe de Servis, quibus homo peregre abiens dedit talenta, uni quinque, alteri duo, et tertio unum, cum quibus negotiarentur, quorum ille qui accepit quinque talenta, lucratus per illa adhuc quinque, et ille qui accepit duo et duo per illa lucratus, et qui accepit unum, abscondidit illud in terra; haec Parabola quia paene simile involvit quod Parabola de decem Virginibus, licet ad ultimum in eodem Capite transire, et id explicare, quod tale est in litera ibi Cap: XXV: Vers: 31 ad fin:

4662. *Quando venerit Filius hominis in gloria sua, et omnes sancti Angeli cum Ipso, tunc sedebit super throno gloriae Ipsius; et congregabuntur coram Ipso omnes gentes, et separabit eas ab invicem, sicut pastor separat oves ab hircis; et statuet quidem Oves a dextris suis, at Hircos a sinistris: tunc dicet Rex iis qui a dextris Ipsius, venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis Regnum a fundatione Mundi; esurivi enim et dedistis Mihi edere; sitivi et potastis Me; peregrinus fui et collegistis Me; nudus et amicivistis Me; aegrotus fui et visitastis Me; in carcere fui et venistis ad Me: tunc respondebunt Ipsi justi, dicentes, Domine, quando Te vidimus esurientem et aluimus Te; aut sitientem et potavimus; quando vero Te vidimus peregrinum et collegimus; aut nudum et amicivimus; quando vero Te vidimus aegrotum, aut in carcere, et venimus ad Te; sed respondens Rex dicet illis, amen dico*

vobis, quantum fecistis uni horum fratrum meorum minimorum, Mihi fecistis. Tunc dicet etiam iis qui a sinistris, discedite a Me maledicti in ignem aeternum paratum diabolo et angelis ejus; esurivi enim et non dedistis Mihi edere; sitivi et non potastis Me; peregrinus fui et non collegistis Me; Nudus et non amicivistis Me: tunc respondebunt Ipsi et isti, dicentes, Domine, quando Te vidimus esurientem, aut sitientem, aut peregrinum, aut nudum, aut aegrotum, aut in carcere, et non ministravimus Tibi: Tunc respondebit illis, dicens, amen dico vobis, quantum non fecistis uni istorum minimorum, neque Mihi fecistis: et abibunt hi in poenam aeternam, at justi in vitam aeternam.

4663. Qui non sensum internum novit, non aliter putare potest, quam quod haec a Domino dicta sint de ultimo quodam die, quo congregabuntur omnes in universo terrarum orbe coram Domino, et tunc judicandi; et quoque quod processus judicii prorsus talis, sicut describitur in litera, futurus; nempe quod statuet illos a dextris et sinistris, et ita loquetur ad illos; sed qui sensum internum novit, et qui ex aliis locis in Verbo didicerat, quod Dominus nusquam aliquem judicet ad ignem aeternum, sed quod quisque semet judicet, hoc est, in illum se conjiciat, et quoque qui didicerat quod cujusvis ultimum judicium sit cum moritur, is aliquatenus scire potest, quid in genere illa involvunt, et qui interiora vocum novit ex sensu interno et ex correspondentia, is scire potest quid illa in specie significant: quod nempe quisque secundum vitam suam in mundo accipiat mercedem in altera vita. Qui salvationem hominis per solam fidem venditant, ii non aliter illa explicare possunt, quam quod illa quae Dominus de Operibus loquitur, sint fructus fidei, et quod hos solum memoraverit propter simplices, qui non mysteria norunt; sed sit secundum opinionem illorum, usque inde patet, quod fructus fidei sint qui beatum et felicem faciunt hominem post mortem; fructus fidei non aliud sunt quam vita secundum praecepta fidei, consequenter quod vita secundum illa salvet, non autem fides absque vita; homo enim post mortem secum fert omnes vitae suae status, sic ut talis sit qualis fuerat in corpore; qui nempe in vita corporis contempserat alios prae se, etiam in altera vita alios prae se contemnit; qui odio habue-

rat proximum in vita corporis, etiam in altera vita proximum odio habet; quique dolis egerat contra socios in vita corporis, etiam dolis agit contra socios in altera vita, et sic porro; quisque naturam, quam induerat in vita corporis, retinet in altera vita; et notum est, quod natura expelli nequeat, et si expellitur, quod nihil vitae remaneat: inde nunc est, quod opera charitatis a Domino solum memorentur; qui enim in operibus charitatis est, seu quod idem, in vita fidei, is in facultate est recipiendi fidem, si non in corpore usque in altera vita; at qui non in operibus charitatis est, seu in vita fidei, nullatenus in aliqua facultate est recipiendi fidem, neque in corpore neque in altera vita; malum enim nusquam concordat cum vero, sed unum rejicit alterum; sique illi qui in malo sunt, loquuntur vera, loquuntur illa ex ore, et non ex corde, et sic usque longissime a se invicem absunt.

4664. Quid autem illa, quae ibi Dominus de Ultimo judicio, hoc est, de ultimo cujusvis post mortem, loquitur, in sensu interno involvunt, prolixiora sunt, quam ut ante hoc Caput explicentur, quapropter, ex Divina Domini Misericordia, ante Capita quae sequuntur, ordine explicabuntur.

CAPUT XXXVII.

1. Et habitavit Jacob in terra peregrinationum patris sui in terra Canaan.

2. Hae nativitates Jacobi: Joseph filius septendecim annorum fuit pascens cum fratribus suis gregem, et is puer, cum filiis Bilhae et cum filiis Silpae foeminarum patris sui: et adduxit Joseph malam famam illorum ad patrem illorum.

3. Et Israël amavit Josephum prae omnibus filiis suis, quia filius senectutum is ei, et fecit ei tunicam variorum colorum.

4. Et viderunt fratres ejus quod eum amavit pater illorum prae omnibus fratribus ejus, et oderunt eum, et non potuerunt loqui ei ad pacem.

5. Et somniavit Joseph somnium, et indicavit fratribus suis, et addiderunt adhuc odisse illum.

6. Et dixit ad illos, audite quaeso somnium hoc quod somniavi.

7. Et ecce nos, manipulantes manipulos in medio agri, et ecce surrexit manipulus meus, et etiam constitit, et ecce circumdederunt manipuli vestri, et incurvaverunt se manipulo meo.

8. Et dixerunt ei fratres ejus, an regnando regnabis super nos; si dominando dominaberis in nos; et addiderunt adhuc odisse eum super somnia ejus, et super verba ejus.

9. Et somniavit adhuc somnium alterum, et narravit illud fratribus suis, et dixit, ecce somniavi somnium adhuc, et ecce sol et luna, et undecim stellae incurvantes se mihi.

10. Et narravit ad patrem suum, et ad fratres suos, et increpavit eum pater ejus, et dixit ei, quid somnium hoc quod somniasti, an veniendo veniemus ego et mater tua, et fratres tui, ad incurvandum nos tibi terram.

11. Et inviderunt ei fratres ejus, et pater ejus custodivit verbum.

12. Et iverunt fratres ejus ad pascendum gregem patris illorum in Schechem.

13. Et dixit Israël ad Josephum, nonne fratres tui pascentes in Schechem, vade et mittam te ad illos, et dixit ei, ecce me.

14. Et dixit ei, vade quaeso, vide pacem fratrum tuorum, et pacem gregis, et reduc mihi verbum: et misit eum e valle Chebronis, et venit Schechemum.

15. Et invenit eum vir, et ecce errans in agro, et interrogavit eum vir, dicendo, quid quaeris.

16. Et dixit, fratres meos ego quaerens, indica quaeso mihi, ubi illi pascentes.

17. Et dixit vir, profecti abhinc, quia audivi dicentes, eamus Dothanem; et ivit Joseph post fratres suos, et invenit illos in Dothan.

18. Et viderunt eum e longinquo, et antequam appropinquavit ad illos, et machinati sunt ei ad mori faciendum eum.

19. Et dixerunt vir ad fratrem suum, ecce dominus somniorum iste venit.

20. Et nunc, ite, et occidamus eum, et mittamus eum in

unam fovearum, et dicamus, fera mala comedit eum, et videbimus quid erunt somnia ejus.

21. Et audivit Ruben, et eripuit eum e manu illorum, et dixit, non percutiamus eum, anima.

22. Et dixit ad illos Ruben, ne effundatis sanguinem, mittite eum ad foveam illam, quae in deserto, et manum ne mittatis in eum, propterea ut eriperet eum e manu illorum, ad reducendum eum ad patrem ejus.

23. Et factum sicut venit Josephus ad fratres suos, et exuebant Josephum tunica sua, tunica variorum colorum quae super eum.

24. Et sumserunt eum, et miserunt eum in foveam, et fovea vacua, nulla in illa aqua.

25. Et sederunt ad comedendum panem, et sustulerunt oculos suos, et viderunt, et ecce comitatus Jischmaëlitarum venit e Gilead, et cameli illorum ferentes aromata, et resinam, et stacten, euntes ad deferendum ad Aegyptum.

26. Et dixit Jehudah ad fratres suos, quid lucri quod occidamus fratrem nostrum, et obtegamus sanguinem ejus.

27. Ite, et vendamus eum Jischmaëlitis, et manus nostra ne sit in eum, quia frater noster caro nostra is; et auscultarunt fratres illius.

28. Et transiverunt viri Midianitae negotiatores, et extraxerunt et ascendere fecerunt Josephum e fovea, et vendiderunt Josephum Jischmaëlitis in viginti Argenti, et adduxerunt Josephum Aegyptum.

29. Et rediit Ruben ad foveam, et ecce nullus Joseph in fovea, et discidit vestes suas.

30. Et rediit ad fratres suos, et dixit, natus non amplius, et ego quo ego venio.

31. Et sumserunt tunicam Josephi, et mactarunt hircum caprarum, et intinxerunt tunicam in sanguine.

32. Et miserunt tunicam variorum colorum, et adduxerunt ad patrem illorum, et dixerunt, hanc invenimus, agnosce quaeso an tunica filii tui haec, si non.

33. Et agnovit illam, et dixit, tunica filii mei, fera mala comedit eum, discerpendo discerptus est Joseph.

34. Et discidit Jacob vestes suas, et posuit saccum in lumbis suis, et luxit super filio suo diebus multis.

35. Et surrexerunt omnes filii ejus, et omnes filiae ejus, ad consolandum eum, et renuit ad consolandum se, et dixit, quia descendam ad filium meum lugens sepulchrum; et flevit eum pater ejus.

36. Et Midianitae vendiderunt eum ad Aegyptum Potiphari cubiculario Pharaonis, principi satellitum.

CONTENTA.

4665. Agitur in hoc Capite in sensu interno de Veris Divinis, quae a Divino Humano Domini, quod temporis successu in Ecclesia rejecta sint, et tandem loco illorum falsa recepta. In specie agitur de illis qui in fide separata a charitate, quod sint contra Divinum Humanum Domini.

SENSUS INTERNUS.

4666. Vers: 1. 2. 3. *Et habitavit Jacob in terra peregrinationum patris sui in terra Canaan. Hae nativitates Jacobi: Joseph filius septendecim annorum, fuit pascens cum fratribus suis gregem, et is puer, cum filiis Bilhae et cum filiis Silpae, foeminarum patris sui; et adduxit Joseph malam famam illorum ad patrem illorum. Et Israël amavit Josephum prae omnibus filiis suis, quia filius senectutum is ei, et fecit ei tunicam variorum colorum.* Habitavit Jacob in terra peregrinationum patris sui in terra Canaan, significat Divinum Naturale Domini quod concordans sub Divino Bono Rationali; hae nativitates Jacobi, significat illa quae sequuntur: Joseph, significat Divinum Humanum Spirituale Domini: filius septendecim annorum, significat statum ipsius: fuit pascens cum fratribus suis gregem, significat quod interesset illis qui in fide essent qui docebant: et is puer, significat primum: cum filiis Bilhae et cum filiis Silpae foeminarum patris sui, significat quod rejectus ab illis: et adduxit Joseph malam famam illorum ad patrem illorum, signifi-

cat quod ab ipso appareret quales essent: et Israël amavit Josephum prae omnibus filiis suis, significat conjunctionem Divini spiritualis Rationalis cum Divino spirituali Naturalis: quia filius senectutum is ei, significat vitam suam in illo: et fecit ei tunicam variorum colorum, significat apparentias veri inde, ex quibus spirituale naturalis cognoscitur et distinguitur.

4667. Habitavit Jacob in terra peregrinationum patris sui in terra Canaan, quod significet Divinum Naturale Domini quod concordans sub Divino Bono Rationali, constat a significatione *habitare*, quod sit vivere, de qua n: 1293. 3384. 3613. 4451; ex repraesentatione Jacobi, quod in supremo sensu sit Divinum Naturale Domini, de qua n: 3305. 3509. 3525. 3544. [1] 3576. 3599. 3775. 4234. 4009. 4286. 4538. 4570; ex repraesentatione Jischaki, qui hic est pater, quod sit Divinum Rationale Domini quoad bonum, de qua n: 1893. 2066. 2630. 3012. 3194. 3210; et ex significatione terrae Canaanis, quod in supremo sensu sit Divinum Humanum Domini, de qua n: 3038. 3705; inde nunc est, quod habitavit Jacob in terra peregrinationum patris sui in terra Canaan, sit Divinum Naturale Domini vivens simul seu concordans sub Divino Bono Rationali, in *Divino* Humano. Actum est prius ad Cap: XXXV: Vers: 22. 23. 24. 25. 26, de naturali Domini quod in illo nunc omnia Divina essent, videatur n: 4602 ad 4610; et ad ejusdem Capitis Versus sequentes 27. 28. 29, de conjunctione Divini Naturalis Domini cum Divino Rationali Ipsius, videatur n: 4611 ad 4619; hic nunc est clausula, quod nempe Divinum Naturale concordem vitam ageret sub Divino Bono Rationali. Sub Divino Bono Rationali dicitur, quia Naturale sub illo vivit, est enim Rationale superius seu interius, aut secundum formulam solennem loquendo, est prius, Naturale autem inferius seu exterius, proinde posterius, ita hoc subordinatum illi; imo cum concordant, est Naturale non aliud quam commune Rationalis; quicquid enim habet Naturale, tunc non est ejus sed est Rationalis; differentia solum est, qualis est inter particularia et eorum commune, seu qualis inter singularia et eorum formam in qua singularia apparent ut unum; [2] notum est eruditis, quod finis sit omne in causa, et quod causa sit omne in effectu, sic ut causa sit formatus finis, et effectus sit formata causa, et inde quod effectus

prorsus pereat si auferas causam, et causa prorsus pereat si auferas finem, et insuper quod causa sit sub fine, et effectus sub causa; similiter se habet cum Naturali et Rationali.

4668. Hae nativitates Jacobi, quod significet illa quae sequuntur, constat a significatione nativitatum, quod sint derivationes illarum rerum quae Ecclesiae sunt, nempe veri a bono, aut fidei ab amore, nam non aliae nativitates in sensu interno Verbi intelliguntur; de his quoque in sequentibus agitur, quapropter dicitur, quod nativitates Jacobi sint illa quae sequuntur: quod talia per nativitates significentur, patet etiam ex eo, quod in sequentibus non aliquae nativitates genealogicae memorentur, agitur enim de Josepho, ejus somniis, et fratrum ejus machinationibus contra illum, et tandem de ejus abductione in Aegyptum; quod nativitates sint derivationes talium, videatur n: 1145. 1255. 1330. 3263. 3279. 3860. 3868. 4070.

4669. Joseph, quod significet Divinum Humanum Spirituale Domini, constat ex repraesentatione Josephi, quod sit in supremo sensu Dominus quoad Divinum Spirituale, de qua n: 3969; quod Dominus per Josephum repraesentetur, in Ecclesia notum est, cum enim coelestis Josephus dicitur, non alius intelligitur; sed quid Domini Josephus repraesentat, non ita notum est, est enim Divinum Spirituale quod procedit a Divino Humano Ipsius; Divinum Spirituale quod procedit a Divino Humano Domini, est Divinum Verum quod ab Ipso in Coelo et in Ecclesia, Spirituale in sua essentia non aliud est. Divinum Spirituale seu Divinum Verum, est quoque id quod vocatur Regium Domini, et quod quoque significatur per Christum seu Messiam, videatur n: 2015 f. 3009. 3670; et quia ita, Josephus factus est sicut Rex in Aegypto, et hoc ideo, ut tunc repraesentaret illa quae Regii Domini sunt.

4670. Filius septendecim annorum, quod significet statum ipsius, constat ex annis aetatum illorum qui memorantur in Verbo, quod similiter significent res et status, sicut reliqui numeri; quod omnes numeri in Verbo significent res et status, videatur 575. 647. 648. 1988. 2075. 2252. 3252. 4264. 4495; [3] et quod etiam anni, n: 487. 488. 493. 893; apparet quidem, sicut numeri annorum seu anni aetatum nihil aliud significent, et hoc quia in illis est sicut magis historicum, quam in reliquis

numeris, sed usque quod etiam illi involvant res et status; constat ex iis quae ad Cap: V Genes: explicata sunt, et ex illis quae de aetate Abrahami ad Gen: Cap: XVII: 1. et Cap: XXV: 7; atque Jischaki ad Gen: Cap: XXXV: 28, dicta sunt; ac praeterea ex eo, quod nusquam aliquod Historicum in verbo detur, quod non involvit coeleste, in quod etiam mutatur cum transit a cogitatione hominis legentis ad angelos qui apud illum, et per angelos ad coelum, ubi ex omni historico Verbi fit sensus spiritualis. Quid autem aetas Josephi septendecim annorum significat, constare potest ex significatione numeri illius alibi, quod nempe sit principium, hic principium repraesentationis per Josephum; quod sit principium et novum, videatur n: 755. 853; et praeterea involvit ille numerus in communi et sicut in facultate omnia quae repraesentantur per Josephum, septem enim significant sanctum, et decem reliquias; quod septem in Verbo sanctitatem adjiciant, videatur n: 881, et quod decem sint reliquiae, n: 576. 1906. 2284, quod reliquiae apud Dominum fuerint Divinae ac Ipsius, per quas Humanam Essentiam univit Divinae, n: 1906.

4671. Fuit pascens cum fratribus suis gregem, quod significet quod interesset illis qui in fide essent qui docebant, constat ex significatione pascere gregem, quod sit docere, in specie, ex doctrinalibus, illos qui in Ecclesia sunt; quod pascens gregem seu pastor sit qui docet, videatur n: 343. 3772. 3795, hic quod interesset illis qui docebant, quia dicitur pascens cum fratribus; fratres enim ejus in hoc Capite repraesentant Ecclesiam quae deflectit a Charitate ad fidem, et tandem ad fidem separatam, et sic ad falsa, ut patebit in sequentibus.

4672. Et is puer, quod significet primum, constat ex significatione pueri, cum praedicatur de nova Ecclesia, quod sit primum seu primus ejus status, Ecclesia enim se habet sicut infans, sicut puer, sicut vir, et tandem sicut senex, nam percurrit illa suas aetates sicut homo, est quoque Ecclesia sicut homo in communi, et quoque ita vocatur. In Ecclesia etiam, quae ex aetate puer dicitur, et quae talis est ut cito deflectat, Dominus primum est praesens, et cum illis qui docent et qui discunt, sed postea ab illis abalienatur, quod etiam repraesentatur per Josephum, quod a fratribus missus in foveam, et venditus. Om-

nis Ecclesia talis est quae inchoat a fide, aliter vero Ecclesia quae inchoat a charitate; quae a fide, nullum alium regulatorem habet quam intellectum, et intellectus id quod est haereditarium hominis, nempe amorem sui et mundi, hi persuadent intellectui, ut conquirat confirmantia ex Verbo, et quae non confirmant ut interpretetur; aliter Ecclesia quae a charitate inchoat, ea regulatorem habet bonum, et in bono Dominum; inter Dominum enim et fidem, intercedit bonum quod est charitatis et amoris, absque hoc intercedente non datur communicatio spiritualis, influxus absque intermedio non fit; malum si loco boni est, abigit Dominum, ac rejicit aut pervertit omnia quae Domini sunt, ita omnia quae fidei, nam fides est ab Ipso per bonum.

4673. Cum filiis Bilhae et cum filiis Silpae, foeminarum patris sui, quod significet quod rejectus ab illis, constat ex significatione filiorum Bilhae et filiorum Silpae, quod sint affectiones veri exteriores seu inferiores inservientes pro mediis, de qua n: 3849. 3931, ita cum filiis Bilhae et cum filiis Silpae significat quod Divinum Verum, quod est Josephus, rejectum sit ad inferiora quae respective servitia sunt. Tunc dicitur Divinum Verum rejectum ad inferiora, cum fides praeponitur charitati seu cum fit in cordibus antecedens, et charitas postponitur et fit in cordibus consequens; omne enim Divinum Verum est a Divino Bono, inde procedit, si non similiter apud hominem, non est in Domino; hoc Divinum Verum est ipsum sanctum spiritus quod procedit a Domino, et vocatur Paracletus et spiritus veritatis, Joh: XIV: 16. 17.

4674. Et adduxit Joseph malam famam illorum ad patrem illorum, quod significet quod ab ipso appareret quales essent, constat ex repraesentatione Josephi, quod sit Divinum Spirituale seu Divinum Verum quod a Domino, de qua n: 4286. 4675; ex significatione patris, quod sit bonum, de qua n: 3703. 3704, hic bonum Antiquae Ecclesiae, quae repraesentatur per Jacobum, ut videbitur ad finem hujus Capitis; et ex significatione malae famae, quod sint naevi et vitia, quae illis qui per fratres Josephi significantur, qui quod sint illi ab Ecclesia qui deflectunt a bono et vero, supra n: 4671, dictum est; inde patet, quid per illa verba in sensu interno proximo significatur,

quod nempe naevi et vitia per fratres Josephi significata in medium proferrentur seu apparerent a Divino Vero, in spectando illa a bono Ecclesiae Antiquae, seu quod idem, quod ab ipso appareret quales essent. Cum his ita se habet, falsa et mala Ecclesiae, hoc est, illorum qui sunt in Ecclesia, non apparent illis qui ibi sunt, ex falsis enim falsa non spectantur, nec mala a malis, nam principia falsi adumbrant prorsus vera, et vita mali exstinguit illa, utrumque, nempe principia falsi et vita mali, inducunt species sicut falsa vera sint et vera falsa, et sicut bonum malum sit, et malum bonum; quod ita sit, ex multiplici experientia evidens est; at Ecclesia, seu illi qui in Ecclesia, prorsus aliter apparent in coelo, in coelo enim est Divinum Verum a Domino, et Divinum Verum ibi est Lux, in hac Luce apparent quales sunt; nam unusquisque homo quoad animam seu spiritum suum, est in societate quadam vel Angelica vel diabolica, cogitatio illius ibi est, sed loquela et actiones ejus sunt inter homines in eorum consortiis: quomodo ulterius se habet cum his, quod nempe illi qui in Ecclesia appareant a Divino Vero seu in Divina Luce, quales sunt, constare potest ab his; spiritus mali, qui recentes e mundo sunt, antequam in infernum se conjiciunt, prae reliquis concipiunt ut recipiantur in coelum, credentes quod modo sit receptio, et quod quilibet, qualiscunque sit, ex gratia in coelum admitti queat; sed quandoque dicitur illis, quod Coelum a Domino nemini negetur, et quod illi admitti queant si ibi esse possint, et quoque aliqui eorum in primas societates, quae in atrio ad coelum, elevantur, sed cum illuc veniunt, incipiunt angi, ac paene suffocari, laborante sic vita cogitationis et voluntatis eorum, vita cogitationis ex principiis falsi, et vita voluntatis ex vita mali in mundo; cumque in luce ibi se inspiciunt, apparent sibi sicut diaboli, quidam sicut cadavera, quidam sicut monstra, quapropter e societate illa se praecipites dejiciunt, et a luce ibi in nimbum aliquem infernalem, ubi priorem suam respirationem recipiunt, ac ubi apparent sibi ex phantasia sicut spiritus non mali; ita sciunt quales sunt; inde nunc liquet, quomodo intelligitur, quod ab ipso nempe a Divino Vero, appareant quales sunt.

4675. Et Israël amavit Josephum prae omnibus filiis suis, quod significet conjunctionem Divini Spiritualis Rationalis cum

Divino Spirituali Naturalis, constat ex repraesentatione Jacobi ut Israël, quod sit Divinum spirituale naturalis, seu coeleste spiritualis e naturali, de qua n: 4286. 4598; ex repraesentatione Josephi, quod sit Divinum Spirituale Rationalis seu coeleste spiritualis e Rationali, de qua n: 4286. 4592; et ex significatione amare, quod sit conjungi, amor enim est conjunctio spiritualis; inde patet, quod per Israël amavit Josephum, significetur conjunctio Divini Spiritualis Rationalis cum Divino Spirituali Naturalis: quia hic agitur de conjunctione illa, Jacob non hic vocatur Jacob, ut in Vers: 1. et 2. supra, sed Israël; etiam ex mutatione nominis concludi potest, quod aliquid Arcani sit quod in sensu interno hic continetur. Sed quomodo se habet cum conjunctione illa, nempe Divini Spiritualis Rationalis cum Divino Spirituali Naturalis, nondum explicari potest, quia de illo non agitur in hoc Capite, sed in Capitibus sequentibus, in quibus arcanum illud quantum potest, explicandum venit: hic solum, quod Spirituale praedicetur et de Rationali et de Naturali, Spirituale enim est Divinum Verum quod a Domino, quod cum lucet in Rationali seu in Interno homine, dicitur Spirituale Rationalis, et cum inde lucet in Naturali seu in Externo homine, dicitur Spirituale Naturalis.

4676. Quia filius senectutum is ei, quod significet vitam suam in illo, constat ex significatione senectutis, quod sit exuitio status prioris et induitio status novi, tum quod sit novum vitae, de qua n: 3492. 4620: senectus enim in sensu interno non significat senectutem, quia internus homo, seu spiritus hominis, non scit quid senectus, sed sicut senescit corpus seu externus homo, ita transit ille in novum vitae, perficitur aetate Spiritus hominis decrescente corporeo ejus; et adhuc magis in altera vita, qui ibi sunt in coelo, continue in perfectiorem vitam perducuntur a Domino, et tandem usque [4] in floridam juventutis; ita quoque qui in bono senio mortui sunt; inde constare potest, quod per senectutem significetur vita in sensu interno. Quid per vitam suam in illo intelligitur, explicatum est supra n: 4667. Dictum est, quod Spiritus hominis seu internus homo, non sciat quid senectus, et tamen prius dictum, quod ille sit qui cogitat in corpore, tum quod ex illo sit vita corpori; quod illa ejus cogitatio non communicari queat corpori, et ho-

mo sic sciat quod vivat post mortem, est inde, quia quamdiu spiritus ejus manet in corpore, non aliter cogitare potest quam ex principiis quae naturalis ejus homo imbuerat, et cum principium et persuasio est, quod solum corpus vivat, et cum id moritur etiam omne hominis moriatur, tunc influxus illius rei non recipitur; at usque influxus se manifestat per id quod plerique solliciti sint de sepultura [et] de encomiis post mortem, et quidam de fama tunc, quapropter etiam sibi monumenta magnifica exstruunt, ob causam ne memoria sui pereat; in talia vertitur influxus e coelo de vita permanente, apud illos qui alioquin nihil de illa credunt; absque enim influxu illo prorsus contemnerent omne memoriae sui postquam mortui sunt.

4677. Et fecit ei tunicam variorum colorum, quod significet apparentias veri inde, ex quibus spirituale naturalis cognoscitur et distinguitur, constat ex significatione Tunicae, quod sit verum naturalis, de qua sequitur; et ex significatione variorum colorum quod sint apparentiae veri ex quibus spirituale naturalis cognoscitur [et] distinguitur: quod haec per varios colores significentur, a nemine sciri potest, nisi qui scit, quod colores in altera vita aeque appareant sicut in mundo, et quidem colores qui pulchritudine et varietate multum excedunt hos, et nisi qui scit unde colores illi; colores, qui in altera vita, sunt ex variegatione lucis ibi, et sunt, ut ita dicatur, modificationes intelligentiae et sapientiae, nam Lux, quae ibi apparet, est ex Divino Vero quod a Domino, seu est Divinum Spirituale ab Ipso, seu quod idem, est Divina Intelligentia et Sapientia; haec sicut Lux apparet coram oculis Angelorum et Spirituum; inde patet, quid per Colores ex luce illa significatur, quod nempe qualitates veri, ita apparentiae ejus, et quod appareant ex affectionibus boni et veri; de coloribus in altera vita, videantur n: 1042. 1043. 1053. 1624. 3993. 4530. Quod Tunica sit Verum Naturalis, prius n: 3301; dictum est, sed quia ibi non ostensum, licet hic ex aliis locis in Verbo id confirmare: quia Reges in Ecclesia Judaica repraesentabant Dominum quoad Divinum Spirituale seu Divinum Verum, n: 2015. 2069. 3009. 3670, ideo filiae eorum vestiebantur tunicis variorum colorum, per filias enim significabantur affectiones boni et veri, et inde Ecclesiae, n: 2362. 3963; de quibus in Libro II Samuelis

„Erat super Thamare filia Davidis *Tunica variorum colorum*, quia talibus vestiebantur filiae Regis virgines amiculis," XIII: 18. Et quia summi Sacerdotes repraesentabant Dominum quoad Divinum Coeleste seu Divinum Bonum, ideo Aharon induebatur vestibus, quae repraesentabant Divinum Verum quod ex Divino Bono Domini, Divinum enim Bonum est in Domino, at Divinum Verum procedit ab Ipso, hoc erat quod repraesentabatur per vestes; similiter ac cum transformatus Dominus coram Petro, Jacobo, et Johanne, Divinum Bonum apparuit ut Sol, et Divinum Verum sistebatur per vestimenta quae apparebant sicut Lux, Matth: XVII: 2; de vestibus, quibus induebatur Aharon et filii ejus, ita apud Mosen „*Aharoni facies Tunicam xylini*, Cidarim Xylini, et Baltheum facies opus acupictoris: et filiis Aharonis facies *Tunicas*, et facies illis baltheos, et tiaras facies illis ad gloriam et ad decus," Exod: XXVIII: 39. 40; singula haec significabant illa quae sunt Divini Veri a Divino Bono Domini, tunica xylini Divinum spirituale in specie; similiter alibi apud Eundem „Sumes vestes, et *indues Aharoni Tunicam*, et pallium Ephodi, et Ephodum, et Pectorale, et amicies illum Cingulo Ephodi; postea filios ejus appropinquare facies, et *indues illos Tunicis*," Exod: XXIX: 5. 8. Cap: XL: 14; quid singula haec significant, ex Divina Domini Misericordia, dicetur ubi de illis agendum; quod vestes in genere sint vera, videatur n: 297. 1073. 2576. 4545. Prophetae etiam induebantur tunicis, sed tunicis pili, quia per Prophetas repraesentabatur Dominus quoad vera doctrinae, et quia haec sunt Naturalis seu Externi hominis, illis erant tunicae ex pilo, pilus enim significat naturale, videatur n: 3301. Quod Tunica significet Divinum Verum a Domino, manifestius adhuc patet ex illis locis, ubi tunica nominatur in Novo Testamento; ut apud Johannem „Milites acceperunt vestimenta Ipsius, et fecerunt quatuor partes, unicuique militi partem, et *Tunicam*; erat autem *Tunica inconsuta, desuper texta per totum*; dixerunt itaque ad se invicem, ne dividamus eam, ut Scriptura impleretur, dicens, diviserunt vestimenta mea sibi ipsis, et super *Tunicam meam* jecerunt sortem," XIX: 23. 24; qui haec legit, putat quod ea non plus arcani involvant, quam quod vestimenta fuerint inter milites divisa, et quod super tunicam jacta sit sors,

cum tamen singula fuerunt repraesentativa et significativa Divinorum, tam scilicet quod vestimenta in quatuor partes divisa fuerint, quam quod tunica non divisa, sed super illam jacta sors, cumprimis quod Tunica fuerit inconsuta et desuper texta per totum; per Tunicam enim significabatur Divinum Verum Domini, quod quia unicum est et ex Bono, repraesentabatur per Tunicam quod inconsuta et desuper texta per totum; simile significabatur per Tunicam Aharonis, quae quod fuerit texta seu opus textoris patet apud Mosen „Fecerunt *tunicas xylini opus textoris* pro Aharone et filiis ejus," Exod: XXXIX: 27, et quoque repraesentabatur, quod Dominus non passus sit, ut Divinum Verum in partes distraheretur, sicut factum cum veris inferioribus Ecclesiae a Judaeis. Quia Divinum Verum est Unicum, nempe quod ex Divino Bono, etiam mandatum duodecim discipulis cum mitterentur ad praedicandum Evangelium Regni, ut non duas tunicas haberent, de quibus ita apud Lucam „Jesus misit duodecim discipulos praedicare Regnum Dei; et dixit ad illos, nihil sumite in viam, neque baculos, neque peram, neque panem, neque argentum, *neque singuli duas Tunicas habere*," IX: 2. 3: apud Marcum „Praecepit illis, ut nihil sumerent in viam, nisi baculum tantum, non peram, non panem, non in Zona aes, sed indutos calceos, *nec induemini duabus Tunicis*," VI: 8. 9: et apud Matthaeum „Non possideatis aurum, neque argentum, neque aes in Zonis vestris, nec peram in viam, *neque binas Tunicas*, neque calceos, neque baculos," X: 9. 10; singula ibi repraesentativa sunt coelestium et spiritualium Regni Domini, ad quod praedicandum missi sunt; quod non sumerent aurum, argentum, aes, peram, panem secum, erat, quia illa significabant bona et vera quae ex Solo Domino, aurum nempe bonum, n: 113. 1551. 1552; argentum autem verum inde, n: 1551. 2954; aes bonum naturale, n: 425. 1551; panis bonum amoris seu coeleste, n: 276. 680. 2165. 2177. 3478. 3735. 4211. 4217; Tunica autem, et calceus significabant vera quibus induerentur, et baculus potentiam veri ex bono; quod baculus sit potentia illa, videatur n: 4013. 4015; quod calceus sit infimum Naturale, n: 1748, ibi quoad Verum; Tunica est verum interius naturale; quia haec non duplicia erunt sed unica, prohibebatur ne duos baculos, duo paria cal-

ceorum, et duas tunicas haberent: haec arcana sunt in mandato illo Domini, quae nequaquam sciri nisi ex sensu interno possunt. Omnia et singula quae Dominus loquutus, erant repraesentativa Divinorum, consequenter coelestium et spiritualium Regni Ipsius, et sic adaequata captui hominum, et simul intellectui spirituum et angelorum; quapropter illa quae Dominus loquutus impleverunt et adimplent universum coelum; inde etiam patet, quantum conducit et interest nosse sensum internum Verbi; absque illo etiam quisque ex Verbo confirmare potest quodcunque libet dogma, et quia tale apparet illis qui in malo sunt, Verbum inde subsannant, et nihil minus credunt quam quod Divinum sit.

4678. Vers: 4 ad 11. *Et viderunt fratres ejus, quod eum amavit pater illorum prae omnibus fratribus ejus, et oderunt eum, et non potuerunt loqui ei ad pacem. Et somniavit Joseph somnium, et indicavit fratribus suis, et addiderunt adhuc odisse eum. Et dixit ad illos, audite quaeso somnium hoc quod somniavi. Et ecce nos manipulantes manipulos in medio agri, et ecce surrexit manipulus meus, et etiam constitit et ecce circumdederunt manipuli vestri, et incurvaverunt se manipulo meo. Et dixerunt ei fratres ejus, an regnando regnabis super nos, si dominando dominaberis in nos; et addiderunt adhuc odisse eum super somnia ejus, et super verba ejus. Et somniavit adhuc somnium alterum, et narrabat illud fratribus suis, et dixit, ecce somniavi somnium adhuc, et ecce sol et luna, et undecim stellae incurvantes se mihi. Et narravit ad patrem suum, et ad fratres suos; et increpavit eum pater ejus, et dixit ei, quid somnium hoc quod somniasti, an veniendo veniemus ego et mater tua, et fratres tui, ad incurvandum nos tibi terram. Et inviderunt ei fratres ejus, et pater ejus custodivit verbum.* Viderunt fratres ejus, significat illa quae sunt fidei; in sensu proximo posteros Jacobi: quod eum amavit pater illorum prae omnibus fratribus ejus, significat quod conjunctus cum Divino Naturali; in sensu proximo cum Antiqua Ecclesia, quae est pater: et oderunt eum, et non potuerunt loqui ei ad pacem, significat contemtum et aversionem: et somniavit Joseph somnium, significat praedicationem de Ipso: et indicavit fratribus suis, significat coram illis qui a fide separata: et addi-

derunt adhuc odisse eum, significat contemtum et aversionem adhuc majorem: et dixit ad illos, audite quaeso somnium hoc quod somniavi, significat praedicationis contenta: et ecce nos manipulantes manipulos in medio agri, significat docentes e doctrina: et ecce surrexit manipulus meus et etiam constitit, significat doctrinale de Domini Divino Humano: et ecce circumdederunt manipuli vestri, significat illos qui in fide essent: et incurvaverunt se manipulo meo, significat adorationem: et dixerunt ei fratres ejus, significat illos qui a fide separata: an regnando regnabis super nos, si dominando dominaberis in nos, significat num quoad intellectualia et voluntaria subjecti essent: et addiderunt adhuc odisse eum super somnia ejus et super verba ejus, significat contemtum et aversionem adhuc majorem propter praedicationem verbi: et somniavit adhuc somnium alterum, significat iterum praedicationem: et narravit illud fratribus suis, et dixit, significat coram illis qui a fide separata: ecce somniavi somnium adhuc, significat contenta: et ecce sol et luna, significat bonum naturale et verum naturale: et undecim stellae, significat cognitiones boni et veri: incurvantes se mihi, significat adorationem: et narravit ad patrem suum, et ad fratres suos, significat quod datum scire id: et increpavit eum pater ejus et dixit ei, quid somnium hoc quod somniasti, significat indignationem; pater hic est religio Judaica ex Antiqua: an veniendo veniemus ego et mater tua, et fratres tui, ad incurvandum nos tibi terram, significat num adoratura Ecclesia: et inviderunt ei fratres ejus, significat aversionem illorum: et pater ejus custodivit verbum, significat quod maneret veritas in religioso eorum.

4679. Viderunt fratres ejus, quod significet illa quae sunt fidei; et in sensu proximo posteros Jacobi, constat ex significatione videre, quod sit appercipere et intelligere, de qua n: 2150. 2325. [5] 2807. 3764. 3863; et ex repraesentatione fratrum Josephi, quod sint illa quae sunt fidei; Josephus enim in hoc Capite repraesentat Divinum Spirituale seu Divinum Verum Domini; et fratres ejus repraesentant Ecclesiam quae deflectit a charitate ad fidem, et dein ad fidem separatam a charitate, denique ad falsa, videatur supra n: 4665. 4671; inde est quod per fratres Josephi hic significentur illa quae sunt fi-

dei: et quia talis fuit posteritas Jacobi, in sensu proximo significatur illa.

4680. Quod eum amavit pater illorum prae omnibus fratribus ejus, quod significet quod conjunctus cum Divino Naturali; in sensu proximo cum Antiqua Ecclesia, quae est pater, constat ex illis quae supra n: 4675 explicata sunt, ubi similia. Quod in sensu proximo sit, quod conjunctus cum Antiqua Ecclesia, et quod illa sit quae in eo sensu intelligitur per patrem, inde est, quia in proximo sensu, ut mox supra n: 4679, dictum, per fratres Josephi significantur posteri Jacobi, proinde Ecclesia quae apud illos repraesentabatur: quomodo haec se habent, aliquoties prius dictum est, sed propter seriem sequentium hic paucis recapitulandum; Antiqua Ecclesia, quae post diluvium a Domino instaurata fuit, erat Ecclesia repraesentativa; quae talis erat, ut omnia et singula ejus externa cultus repraesentarent coelestia et spiritualia quae sunt Regni Domini, et in supremo sensu ipsa Divina Domini; ejus interna autem cultus omnia et singula se referebant ad charitatem: erat Ecclesia illa sparsa per multum orbis Asiatici, et per plura regna ibi; et tametsi discrepabant quoad doctrinalia fidei, usque una Ecclesia erat, quia omnes ubivis charitatem fecerunt essentiale Ecclesiae; qui tunc temporis separabant fidem a charitate, et fidem essentiale Ecclesiae fecerunt, dicebantur Cham: sed haec Ecclesia temporis successu deflexit ad idololatrica, ac in Aegypto, Babele et alibi in magica, coeperunt enim colere externa absque internis, et sic quia recesserunt a charitate, etiam recessit coelum ab illis, et loco ejus venerunt ab inferno spiritus, qui ducebant illos. Cum haec Ecclesia desolata fuit, nova quaedam incepta fuit ab Ebero, quae Ecclesia Hebraea vocata est, haec fuit in Syria et Mesopotamia, et quoque inter aliquas gentes in terra Canaane; sed differebat haec ab Antiqua, quod poneret essentiale cultus externi in sacrificiis; internum cultus quidem agnovit quod esset charitas, sed non ita corde prout Ecclesia Antiqua; verum haec quoque idololatrica facta est. Tandem beneplacuit Domino novum Ecclesiae instaurare apud posteros Abrahami ex Jacobo, et introducere apud illam gentem externa cultus Antiquae Ecclesiae; sed gens illa talis fuit, ut non posset recipere aliquod internum Ecclesiae, quia corda eorum erant

prorsus contra charitatem; quapropter apud illam modo institutum fuit repraesentativum Ecclesiae: inde nunc est, quod filii Jacobi seu fratres Josephi in sensu proximo significent Ecclesiam talem, et quod Jacob pater eorum Ecclesiam antiquam; etiam pluries alibi in Verbo, imprimis prophetico, per Jacobum intelligitur Ecclesia Antiqua, et quoque aliquoties illa Ecclesia, nempe Antiqua, vocatur pater et mater, pater quoad bonum ejus, et mater quoad verum: inde nunc patet, quod per amavit Josephum pater illorum prae omnibus fratribus ejus, significetur quod Divinum Verum Domini conjunctum fuerit cum Antiqua Ecclesia.

4681. Et oderunt eum, et non potuerunt loqui ei ad pacem, quod significet contemtum et aversionem, nempe contemtum pro Divino Vero quod per Josephum repraesentatur, et aversionem ab illo, constat ex significatione odi, quod sit contemnere, odium enim in sensu interno non significat odium quale est apud homines qui in odio sunt, mitescit enim significatio illius vocis sicut ascendit in coelum, quia in coelo non sciunt quid odium, idcirco est contemtus qui significatur; et ex significatione non posse loqui ei ad pacem, quod sit avertere se; loqui enim ad pacem est velle alicui bene, nam per pacem intellexerunt Antiqui in supremo sensu, ipsum Dominum, in sensu interno Regnum Ipsius ac vitam in illo seu salutem, in externo autem salutem in mundo seu valetudinem; contrarium ejus est, non posse loqui ei ad pacem, hoc est, non velle alicui bene, ita avertere se, hic a Divino Vero.

4682. Et somniavit Joseph somnium, quod significet praedicationem de Ipso, constat ex significatione somniare somnium, quod sit praedicare; et quia somnium de Josepho agit, est praedicare de Divino Humano Domini; quod somnium hic significet praedicationem, est quia in binis somniis Josephi continentur in summario omnia illa quae de Josepho praevisa et provisa sunt, seu in sensu interno quae de Divino Vero intra Ecclesiam talem qualis per fratres Josephi repraesentatur, seu qualis quae a fide inchoat; et praeterea Divina Vera antiquitus manifestabantur vel per loquelam, vel per visiones, vel per somnia, et ex illis erant praedicationes; inde est quod per Prophetas in Verbo, quibus verum Divinum manifestabatur vel per loquelam, vel per

Visiones, vel per somnia, significentur docentes vera, et in sensu abstracto, vera doctrinae, n: 2534; similiter itaque per videre visiones et somniare somnia; ut apud Joëlem „Effundam spiritum meum super omnem carnem, et *prophetabunt* filii vestri, et filiae vestrae, senes vestri *somnia somniabunt*, juvenes vestri *visiones videbunt:* etiam super servos et ancillas in diebus illis effundam spiritum meum," III: 1. 2; effundere spiritum super illos pro instruere de veris, prophetare pro docere et praedicare illa, ita quoque somnia somniare; senes pro sapientibus, juvenes pro intelligentibus, servi pro scientibus. Apud Jeremiam „Sic dixit Jehovah Zebaoth, ne attendite *ad verba prophetarum prophetantium vobis*, vanos reddunt illi vos, visionem cordis sui loquuntur, non ex ore Jehovae: audivi quod dixerunt *prophetae*, qui *prophetarunt* in nomine meo mendacium, dicendo, *somniavi, somniavi: propheta cum quo somnium*, narret *somnium*, at cum quo Verbum meum, narret verbum meum in veritate: ecce Ego *contra prophetantes somnia mendacii*, dictum Jehovae, narrant ea, et seducunt populum meum per mendacia sua," XXIII: 16. 25. 28. 32; prophetare etiam hic pro docere et praedicare, sed ex somniis mendacii, quae sunt ex quibus eorum praedicatio; similiter alibi, ut Jerem: XXIX: 8. 9. Sachar: X: 2. Apud Mosen „Quando surgit in medio tui *propheta*, aut *somnians somnium*, qui dederit tibi signum aut prodigium, et veniat signum aut prodigium, quod loquutus est ad te, dicendo, eamus ad deos alios, quos non novisti, et serviamus illis, non obedies *verbis prophetae istius*, vel *somnianti somnium* isti: et *propheta iste*, et *somnians somnium* iste, occidetur, propterea quod loquutus defectionem contra Jehovam Deum vestrum," Deut: XII: 2. 3. 4. 6; propheta et somnians somnium, uterque pro docente et praedicante, ibi falsa.

4683. Et indicavit fratribus suis, quod significet coram illis qui a fide separata, constat a repraesentatione fratrum Josephi, quod sint Ecclesia quae deflectit a charitate ad fidem, seu in sensu abstracto illa quae sunt fidei, de qua supra n: 4665. 4671. 4679, hic qui sunt a fide separata a charitate, quia sequitur quod addiderint adhuc odisse illum, per quae significatur contemtus et aversio adhuc major. Se enim ita cum illa Eccle-

sia habet; cum primum inchoat, charitatem praedicant, sed modo ex doctrinali, ita ex scientifico, non autem ex ipsa charitate, ita non ab affectione seu corde; successu temporis, sicut charitas et affectio obliteratur in corde, praedicant fidem, et tandem cum nulla amplius charitas, solam fidem, et hanc salvificam dicunt absque operibus; tunc quoque opera non amplius vocant charitatis, sed fidei, et nominant illa fructus fidei; conjungunt quidem sic, sed solum ex doctrina, non autem ex vita; et quia in vita fidei seu in bono nihil salutis ponunt, sed solum in fide, et tamen manifeste ex Verbo, et quoque ex intellectuali suo sciunt, quod doctrina nihil sit absque vita, seu quod fides nihil sit absque fructibus, salvificum fidei ponunt in confidentia, ut sic quoque a fructibus recedant, non scientes quod omnis confidentia trahat suum esse a fine vitae, et quod genuina confidentia non dabilis sit nisi in bono, sed spuria et falsa etiam in malo: utque adhuc magis separent fidem a charitate, etiam persuadent quod confidentia solum unius momenti, etiam in ultimo vitae, salvet, utcunque vita ante acta fuit, quantumvis sciunt, quod vita sua quemvis maneat post mortem, et quod quisque secundum opera vitae suae judicabitur: ex his paucis constare potest, qualis est fides separata a charitate, proinde qualis Ecclesia, quae fidem, non autem vitam fidei essentialem facit. De falsis quae inde ut a sua scaturigine fluunt, in sequentibus, ex Divina Domini Misericordia, dicetur.

4684. Et addiderunt adhuc odisse eum, quod significet contemtum et aversionem adhuc majorem, constat ab illis quae supra n: 4681, [6] dicta sunt, ubi similia verba.

4685. Et dixit ad illos, audite quaeso somnium hoc quod somniavi, quod significet praedicationis contenta, constat ex significatione somniare somnium, quod sit praedicatio, de qua supra n: 4682, [7] hic praedicationis contenta, quia sequitur nunc quale somnium ei fuit.

4686. Et ecce nos manipulantes manipulos in medio agri, quod significet docentes e doctrina, constat ex significatione manipuli, quod sit doctrina, et inde manipulare manipulos, quod sit docere ex illa, de qua sequitur; et ex significatione agri, quod sit Ecclesia, de qua n: 2971. 3766. 4440. 4443; medium agri est interius in Ecclesia, ita sunt illi qui in fide alicu-

jus charitatis; medium enim in sensu interno est quod interius et quod intimum est, n: 1074. 2940. 2973; sunt enim in omni Ecclesia qui in medio ejus seu qui intimi sunt, et sunt illi qui in charitate, hic qui in fide alicujus charitatis sunt; apud illos Dominus praesens est, quia Dominus in charitate est, et per charitatem in fide, n: 4672; quod illi significentur, patet etiam ex sequentibus, ex eo quod manipulus Josephi surrexerit et circumdederint illum manipuli reliqui; per manipulum enim Josephi significatur doctrina ex Divino Vero Domini. Quod manipulus sit doctrina, est inde, quia ager est Ecclesia, ut mox dictum, et seges in agro est verum in Ecclesia, ita manipulus in quo seges est doctrina in qua verum: simile significant manipuli apud Davidem „Qui seminant in lachryma, cum cantu metent; eundo ibit et flendo, portans jactum *seminis*, sed veniendo veniet cum cantu, portans *manipulos suos*," Psalm: CXXVI: 6, ubi de illis qui in captivitate spirituali fuerunt, et liberati; portare jactum seminis pro instructione in veris, venire cum cantu pro affectionis veri laetitia, portare manipulos pro veri illius doctrinalibus.

4687. Et ecce surrexit manipulus meus et etiam constitit, quod significet doctrinale de Domini Divino Humano, constat ex significatione manipuli, quod sit doctrinale, de qua mox supra; et ex significatione surgere et consistere, quod sit supremum quod regnaturum, et quod adoraturi; hoc quod sit Divinum Humanum Domini, patet ex illis quae sequuntur, quod nempe Manipulo illi incurvaverint se undecim manipuli, et in altero somnio quod sol et luna et undecim stellae incurvaverint se Josepho, per quae significatur supremum quod regnaturum, et quod adoraturi, quapropter etiam Jacobus dicit, an veniamus ego et mater tua, et fratres tui, ad incurvandum nos tibi terram; Divinum Verum Domini est quod per Josephum repraesentatur, ut supra dictum; supremum ejus est Ipse Dominus, et supremum inter doctrinalia, quod Humanum Ipsius sit Divinum. Cum hoc supremo doctrinalium ita se habet; Antiquissima Ecclesia, quae coelestis fuit, et prae reliquis Homo dicta est, adoravit Infinitum Esse, et inde Infinitum Existens; et quia de Infinito Esse nullam perceptionem habere potuerunt, sed aliquam de Infinito inde Existente ex perceptibilibus quae

in Interno eorum homine, exque sensibilibus quae in Externo, et ex aspectabilibus quae in Mundo, ideo adoraverunt Infinitum Existens in quo Infinitum Esse: Infinitum Existens in quo Infinitum Esse, perceperunt ut Divinum Hominem, ex causa quia norunt, quod Infinitum Existens ex Infinito Esse produceretur per Coelum, quod quia est Maximus Homo correspondens omnibus et singulis quae in homine, ut ad finem Capitum praecedentium ostensum est, et ad finem aliquot sequentium ostendetur, non aliam perceptionis ideam de Infinito Existente ab Infinito Esse potuerunt habere, quam de Divino Homine, nam quicquid per Coelum sicut per Maximum Hominem ab Infinito Esse transit, hoc imaginem ejus secum habet, in omnibus et in singulis: Cum Ecclesia illa coelestis coepit labi, praeviderunt quod Infinitum illud Existens non potuisset influxum habere in mentes hominum amplius, et quod sic periturum Genus humanum, idcirco ex revelatione habuerunt, quod nasceretur qui Humanum in Se Divinum faceret, et sic fieret ipsum Infinitum Existens quale fuerat antea, et tandem unum cum Infinito Esse sicut etiam fuerat antea, inde Propheticum eorum de Domino in Genes: Cap: III: Vers: 15. Hoc describitur ita apud Johannem, „ In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum: Hoc erat in principio apud Deum; omnia per Ipsum facta sunt, et sine Ipso factum est nihil quod factum est: in ipso vita erat, et vita erat lux hominum. Et Verbum Caro factum est, et habitavit in nobis, et vidimus gloriam Ipsius sicut Unigeniti a Patre, plenus gratia et veritate, " I: 1. 2. 3. 4. 14; Verbum est Divinum Verum, quod in Essentia sua est Infinitum Existens ab Infinito Esse, et est Ipse Dominus quoad Humanum suum; Hoc Ipsum est a Quo verum Divinum nunc procedit et influit in Coelum, et per Coelum in mentes humanas, consequenter quod regit et gubernat universum, sicut id rexit et gubernavit ab aeterno, idem enim et unum est cum Infinito Esse, nam conjunxit Divino Humanum, quod factum per id quod Humanum in Se etiam Divinum fecerit. Inde nunc constare potest, quod supremum Veri Divini sit Domini Divinum Humanum, ac inde quod supremum inter doctrinalia Ecclesiae sit, quod Humanum Ipsius sit Divinum.

4688. Et ecce circumdederunt manipuli vestri, quod si-

gnificet illos qui in fide essent, nempe in fide alicujus charitatis, constat a significatione circumdare, quod hic sit accessus ad adorandum, sequitur enim quod incurvaverint se manipulo ejus, per quod significatur adoratio; et ex significatione manipuli, quod sit doctrina, de qua mox supra n: 4686, [8] hic omnia doctrinae seu omnia fidei; quod manipuli hic significent illa, est quia per omnes filios Jacobi repraesentantur in genuino sensu omnia fidei, n: 3858. 3926; ita quoque manipuli, quia illi erant loco illorum in somnio, et quia hoc visum est in medio agri, et per medium agri significatur interius, seu qui interiores sunt in Ecclesia, de qua agitur n: 4686, [8] ita illi qui in fide alicujus charitatis sunt; hi sunt manipuli, qui circumdederunt, et se incurvarunt Manipulo Josephi; quod illi qui exteriores sunt seu remotiores a medio, et in proprio sensu hic sunt fratres Josephi, non intelligantur, patet ab illis quae praecedunt et quae sequuntur, quod nempe oderint eum magis et magis, hoc est, quod contemserint eum et se averterint, nam per odi, non loqui ad pacem, et invidere, quae dicuntur de fratribus ejus, significatur contemtus et aversio.

4689. Et incurvaverunt se manipulo meo, quod significet adorationem, constat ex significatione incurvare se, quod sit effectus humiliationis, de qua n: 2153, proinde adoratio; et ex significatione manipuli Josephi, quod hic sit doctrinale de Domini Divino Humano, de qua n: 4686, ita est Divinum Humanum quod adoraverunt, nempe illi qui in interiori Ecclesiae sunt; qui autem exteriores sunt, hoc est, illi qui a fide separata, nihil minus quam adorant, fides separata a charitate hoc secum habet, quia, ut supra dictum, Dominus in charitate est praesens, ac in fide non nisi quam per charitatem, nam charitas est medium conjungens; quid verum absque bono, et quid intellectuale absque voluntario, ita quid fides absque charitate, aut quid confidentia absque essentia sua. Quod illi qui in fide separata a charitate sunt, nihil minus quam adorent Divinum Humanum Domini, constare mihi potuit manifeste a talibus qui in alteram vitam e Christiano orbe veniunt, cum quorum pluribus loquutus sum, ibi enim non ora sicut in mundo, sed corda loquuntur, cujusvis cogitationes ibi communicantur multo apertius quam per aliquam loquelam in mundo, nec ibi loqui

aliter conceditur quam sicut cogitant, ita sicut credunt; multi eorum, qui etiam praedicarunt Dominum in mundo, ibi prorsus negant illum, et cum inquiritur ex quo fine seu ex qua causa praedicarunt Ipsum et quoque in externa forma sancte adoraverunt Ipsum, compertum est, quod fecerint quia illis ex officio id injunctum, et quia sic honores et opes lucrati; et qui non praedicarunt, sed usque confessi Ipsum, quod fecerint quia nati in Ecclesia, et quod diffamarentur si contra religionem loquuti fuissent; ne quidem unus ex orbe Christiano novit, quod Humanum Ipsius Divinum sit, et vix aliquis quod Ipse Solus coelum ac universum regat, minus quod Divinum Humanum Ipsius sit omne in coelo; quod ita sit, non potuerat aperte revelari, quia praevisum a Domino, quod Ecclesia Christiana deflecteret a charitate ad fidem, proinde se separaret ab Ipso, et sic non modo rejiceret sed etiam prophanaret sanctum quod a Divino Humano Ipsius, nam fides separata a charitate non aliter potest. Quod fides separata a charitate hodie sit, constat, separant se Ecclesiae secundum dogmata, et qui aliter credit quam sicut dogma docet, e communione eorum ejicitur, et quoque diffamatur; qui autem latrocinatur, absque misericordia deprivat alios suis bonis, solum ne fiat apertis modis, qui dolose machinatur contra proximum, qui charitatis opera ignominia afficit, quique adulteratur, is usque Christianus vocatur, modo frequentet sacra et loquatur ex doctrina; inde patet, quod hodie sit doctrina quae facit Ecclesiam, non autem vita, et quod fructus, quos fidei adjungunt, sint modo in doctrina, et nihil in mentibus eorum.

4690. Et dixerunt ei fratres ejus, quod significet illos qui a fide separata, constat a repraesentatione fratrum Josephi, quod sint Ecclesia, quae deflectit a charitate ad fidem, et tandem fidem separat a charitate, de qua n: 4665. 4671. 4679; interiores autem illius Ecclesiae significati sunt per manipulos in somnio, n: 4686. 4688. Quod fratres Josephi illam Ecclesiam repraesentent, est quia in sensu proximo significant Ecclesiae repraesentativum, seu religiosum, quod apud posteros Jacobi instituebatur; qui quidem non noverunt aliquid de fide de qua Ecclesia Christiana, sed de Veritate, veritas illis erat eadem quae Christianis fides, etiam in Lingua originali eadem vox utri-

que est; sed Judaica Ecclesia per veritatem intelligebat praecepta decalogi, et quoque leges, judicia, testimonia, et statuta, quae per Mosen tradita sunt; interiora veritatis non sciebant, nec scire volebant; Christiana autem Ecclesia, doctrinalia quae sunt interiora Ecclesiae et credenda dicuntur, fidem vocat; per fidem enim vulgus non aliam quam symbolicam intelligit, seu quam Libri symbolici docent; qui autem cogitant, quod doctrinalia fidei, seu scientia eorum neminem salvare possit, et quod pauci in vita fidei sint, fidem confidentiam dicunt, sed hi supra vulgus sunt, ac aliis doctiores. Ex his constare potest, quod in sensu interno hic agatur non solum de Ecclesiae repraesentativo, quod apud posteros Jacobi institutum fuit, sed etiam de Ecclesia Christiana quae successit; nam Verbum Domini est universale, et comprehendit in genere omnem Ecclesiam; aeque enim a Domino praevisum est, quomodo se haberet cum Ecclesia Christiana, ac quomodo cum Ecclesia Judaica, sed proxime cum Judaica, quapropter ille sensus vocatur sensus proximus seu sensus internus historicus, et alter sensus internus.

4691. An regnando regnabis super nos, si dominando dominaberis in nos, quod significet num quoad intellectualia et voluntaria subjecti essent, constat ex significatione regnare, quod sit subjectum esse quoad intellectualia; et a significatione dominari, quod sit subjectum esse quoad voluntaria: quod regnare super eos, et dominari in eos, sit subjectum fieri, patet; sed quod utrumque hic dicatur, est quia unum spectat intellectualia, et alterum voluntaria; commune est in Verbo, imprimis prophetico, unam rem per bina exprimere; qui non novit arcanum quod in illo est, non aliter opinari potest, quam quod solum sit repetitio propter emphasin; sed non ita est, in singulis Verbi est conjugium coeleste, nempe conjugium veri cum bono et boni cum vero, sicut est conjugium intellectus et voluntatis in homine, una expressio se refert ad verum, altera ad bonum, ita una ad intellectuale nam hujus est verum, et altera ad voluntarium nam hujus est bonum; etiam expressiones in Verbo ex illis vocibus constant quae constanter significant talia; hoc arcanum est, quod latet in eo, quod una res per bina exprimatur, videatur n: 683. 793. 801. 2173. 2516. 2712. 4138 f: ita etiam hic, regnare super eos, et dominari in eos,

regnare etiam spectat verum quod intellectus, dominium autem bonum quod voluntatis, etiam Regnum praedicatur de vero, n: 1672. 2547, et dominium de bono; ut quoque apud Danielem, ubi etiam agitur de Divino Humano Domini „Huic datum est *Dominium*, et gloria, et *Regnum*, ut omnes populi, gentes, et linguae Ipsum colerent: *Dominium* Ipsius *Dominium aeternum* quod non transibit, et *Regnum* Ipsius quod non peribit" VII: 14: et apud Davidem „*Regnum* tuum *Regnum* omnium aeternitatum, et *Dominium* tuum in omnem generationem et generationem" Psalm: CXLV: 13.

4692. Et addiderunt adhuc odisse eum super somnia et super verba ejus, quod significet contemtum et aversionem adhuc majorem propter praedicationem veri, hic nempe de Divino Humano Domini, constat ex significatione addere, quod sit magis; ex significatione odi, quod sit contemnere et se avertere, de qua supra n: 4681; ex significatione somnii, quod sit praedicatio, de qua etiam supra n: 4682. 4685; et ex significatione verborum, quod sint vera; quod verba sint vera, est quia omne Verbum in coelo est ex Domino, ideo verba in sensu interno significant vera, et Verbum in genere omne Divinum Verum. Quod ipsam rem attinet, est supremum inter vera, quod Ecclesia, quae separavit fidem a charitate, praecipue contemnit, et a quo se avertit, nempe quod Humanum Domini sit Divinum: omnes qui ab Antiqua Ecclesia fuerunt, et non separaverunt charitatem a fide, crediderunt quod Deus universi esset Divinus Homo, et quod Ipse esset Divinum Esse; inde etiam Jehovam Ipsum nominabant; sciebant hoc ex Antiquissimis, tum quoque quia apparuerat pluribus fratrum eorum, ut Homo; sciebant etiam, quod omnia ritualia et externa Ecclesiae eorum Ipsum repraesentarent: sed qui a fide separata fuerunt, non potuerunt id credere, quia non potuerunt comprehendere, quomodo Humanum posset esse Divinum, et quod amor Divinus hoc faceret, quicquid enim non comprehendebant ex aliqua idea capta per sensualia corporis externa, nihili esse putabant; fides separata a charitate hoc secum habet; nam clauditur apud illos internum perceptionis, quia non datur aliquod intermedium, per quod influxus. Ecclesia Judaica, quae successit, credidit qui-

dem Jehovam esse Hominem et quoque Deum, quia apparuerat Mosi et Prophetis sicut homo, quapropter unumquemvis Angelum, qui apparuit, nominabant Jehovam; sed usque de Ipso non aliam ideam habuerunt, quam gentiles de suis diis, quibus Jehovam Deum praeferebant, quia miracula potuit facere, n: 4299; non scientes, quod Jehovah esset Dominus in Verbo, n: 2921. 3035; et quod esset Divinum Humanum Ipsius, quod omnia ritualia eorum repraesentabant; de Messia seu Christo non aliud cogitabant, quam quod futurus maximus Propheta, major Mose, et maximus Rex, major Davide, qui introduceret eos in terram Canaanem cum stupendis miraculis; de Regno Ipsius coelesti [*] nihil voluerunt audire; et hoc quia nihil aliud quam mundana capiebant; erant enim separati a charitate. Ecclesia vero Christiana quidem Humanum Domini ut Divinum adorat in externo cultu, imprimis in Sacra Coena, quia dixerat quod Panis ibi esset Corpus Ipsius, et Vinum esset Sanguis Ipsius; sed Humanum Ipsius non Divinum faciunt in doctrina, distinguunt enim inter naturam Divinam et naturam humanam; hoc etiam ex causa quia Ecclesia deflexit a charitate ad fidem, et tandem ad fidem separatam; et quia Humanum Domini non Divinum agnoscunt, scandalizant se multi, et corde Ipsum negant, n: 4689; cum tamen res ita se habet, quod Divinum Humanum Domini sit Divinum Existens a Divino Esse, de quo supra n: 4687, et quod Ipse sit Divinum Esse, nam Divinum Esse et Divinum Existens unum sunt, sicut etiam Dominus manifeste docet apud Johannem „Dixit Jesus Philippo, tantum tempus vobiscum sum, et non nosti Me; qui vidit Me vidit Patrem; nonne credis, quod Ego in Patre et Pater in Me sit: credite Mihi, quod Ego in Patre, et Pater in Me" XIV: 9. 10. 11, et quoque alibi; Divinum enim Existens est ipsum Divinum procedens a Divino Esse, ac in imagine est Homo, quia Coelum, cujus est omne, repraesentat Maximum Hominem, ut supra n: 4687 dictum, et ad finem Capitum ubi de Correspondentia omnium quae apud hominem cum illo, ostensum. Dominus quidem natus est ut alius homo, et infirmum humanum a matre habuit, sed Dominus hoc humanum prorsus expulit, adeo ut amplius non filius Mariae esset, et Humanum in Se Divinum fecit, quod intelligitur per quod glorificatus sit; et quoque ostendit

Petro, Jacobo et Johanni, quod Divinus Homo esset, cum transformatus.

4693. Et somniavit adhuc somnium alterum, quod significet iterum praedicationem, constat ex significatione somnii, quod sit praedicatio, de qua supra n: 4682.

4694. Et narravit illud fratribus suis et dixit, quod significet coram illis qui a fide separata, constat ex repraesentatione fratrum Josephi, quod sint illi qui a fide separata sunt, de qua supra n: 4665. 4671. 4679. 4690.

4695. Ecce somniavi somnium adhuc, quod significet contenta, nempe praedicationis, constat ex illis quae supra n: 4685, dicta sunt.

4696. Et ecce sol et luna, quod significet bonum naturale et verum naturale, constat a significatione solis, quod sit bonum coeleste, de qua n: 1529. 1530. 2120. 2495. 2441. 3636. 3643. 4060; et ex significatione lunae, quod sit bonum spirituale seu verum, de qua n: 1529. 1530. 2495: Sol in supremo sensu significat Dominum, quia Ipse ut Sol apparet illis in coelo qui in coelesti amore sunt, et Luna in supremo sensu etiam significat Dominum, quia Ipse ut Luna apparet illis in coelo qui in spirituali amore sunt, etiam omne lucis in coelo est inde; Lux ideo a Sole ibi est coeleste amoris seu bonum, et Lux a Luna ibi est spirituale amoris seu verum; hic itaque Sol est bonum naturale, et Luna est verum naturale, quia praedicantur de Jacobo et Lea, ut patet a vers: 10, ubi Jacob dicit „An veniendo veniemus ego et mater tua, et fratres tui, ad incurvandum nos tibi terram;" per Jacobum enim repraesentatur bonum naturale, et per Leam verum naturale, ut prius passim ostensum est. Divinum quod a Domino venit, hoc in supremo sensu est Divinum in Ipso, in sensu autem respectivo est Divinum ab Ipso, Divinum bonum quod ab Ipso est quod vocatur coeleste, et Divinum verum quod ab Ipso est quod dicitur spirituale; cum Rationale illa recipit, sunt bonum et verum rationalis quae significantur, cum autem naturale illa recipit, sunt bonum et verum naturalis quae significantur; hic bonum et verum naturalis, quia praedicantur de Jacobo et Lea.

4697. Et undecim stellae, quod significet cognitiones boni et veri, constat a significatione stellarum, quod sint cognitiones

boni et veri; quod stellae in Verbo illas significent, est quia sunt parva luminaria quae lucent noctu, et a se in nostram atmosphaeram tunc emittunt scintillas lucis, similiter ac cognitiones illa quae sunt boni et veri: quod per stellas cognitiones illae significentur, constare potest a pluribus locis in Verbo, ut apud Jeremiam „Dixit Jehovah, dans *solem in lucem diei, statuta lunae et stellarum in lucem noctis*, commovens mare, ut tumultuentur fluctus ejus" XXXI: 35; ubi de nova Ecclesia, per dare solem in lucem diei significatur bonum amoris et charitatis, et per statuta lunae et stellarum in lucem noctis, verum et cognitiones: similiter apud Davidem „Jehovah qui fecit *Luminaria magna, solem in dominium in die, lunam et stellas in dominium in nocte*" Psalm: CXXXVI: 7. 8. 9; qui non sensum internum Verbi novit, credet quod per solem hic sol mundi, et per lunam et stellas luna et stellae intelligantur, at inde nullus sensus spiritualis et coelestis exsurgit, cum tamen Verbum in singulis est coeleste; inde quoque patet, quod sint bona amoris et charitatis, et vera fidei, cum cognitionibus eorum, quae significantur. Similiter quae in Capite Primo Geneseos, ubi de nova creatione hominis coelestis agitur „Dixit Deus, sit *Luminaria* in expanso coelorum, ad distinguendum inter diem et inter noctem, et erunt in signa et in stata tempora, et in dies et in annos; et erunt in *Luminaria* in expanso coelorum, ad lucem dandum super terra, et factum ita: et fecit Deus *duo Luminaria magna, Luminare magnum ad dominandum die*, et *Luminare minus ad dominandum nocte*, et *Stellas;* et posuit illa Deus in expanso coelorum ad lucem dandum super terra, et ad dominandum in die et in nocte, et ad distinguendum inter lucem et inter tenebras" Vers: 13. 14. 15. 16. 17. 18, videatur n: 30 ad 38. Apud Matthaeum „Statim post afflictionem dierum istorum, *Sol obscurabitur*, et *luna non dabit lumen suum*, et *stellae cadent de coelo*, et potentiae coelorum commovebuntur" XXIV: 29; quod per solem et lunam ibi significetur amor et charitas, seu bonum et verum, et per stellas cognitiones, videatur n: 4060; [10] et quia ibi de ultimo die seu ultimo statu Ecclesiae agitur, per quod sol obscurabitur et luna non dabit lumen suum, significatur quod tunc peribit bonum amoris et charitatis, et per quod stellae cadent de coelo, quod etiam cogni-

tiones boni et veri; quod illa significentur, patet a Propheticis Verbi, ubi similia dicuntur de ultimo Ecclesiae; ut apud Esaiam „Ecce dies Jehovae veniet crudelis, ad ponendum terram in vastitatem, et peccatores perdet ex illa, nam *stellae coelorum* et *sidera eorum* non lucebunt luce sua, *obscurabitur sol in ortu suo*, et *luna non splendere faciet lucem suam*" XIII: 9. 10. Apud Joëlem „Propinquus est dies Jehovae, *sol* et *luna* atrati sunt, et *stellae* contraxerunt splendorem suum" IV: 14. 15. Apud Ezechielem „Obtegam cum exstinxero te, coelos, et *atrabo stellas eorum*, *solem nube obtegam*, et *luna non lucere faciet lumen suum*, omnia *luminaria lucis* in coelo atrabo super te, et dabo tenebras super terra tua" XXXII: 7. Et apud Johannem „Quartus Angelus clanxit et percussa est *tertia pars solis*, et *tertia pars lunae*, et *tertia pars stellarum*, ut *obtenebraretur* tertia pars eorum, et dies non luceret tertia sui parte, noxque similiter" Apoc: VIII: 12. Praeterea quod Stellae sint cognitiones boni et veri, patet ab his locis; apud Danielem „Ex uno cornu hirci caprarum crevit cornu unum de exiguo, et crevit valde versus meridiem, et versus ortum, et versus decus, et crevit usque ad *exercitus coelorum*, et dejecit in terram *de exercitu*, et de *stellis*, et conculcavit ea" VIII: 9. 10: et apud Johannem „Draco magnus cauda sua traxit *tertiam partem stellarum coeli*, et projecit eas in terram" Apoc: XII: 4; quod non stellae hic intelligantur, patet, agitur apud Danielem et apud Johannem de Ecclesiae statu ultimis temporibus. Similiter apud Davidem „Jehovah numerat numerum *stellarum*, omnibus nomina vocat" Psalm: CXLVII: 3. Apud Eundem „Laudate Jehovam *sol* et *luna*, laudate Ipsum omnes *stellae lucis*" Psalm: CXLVIII: 3. Apud Johannem „Signum magnum visum est in coelo, mulier circumdata *solem*, et *luna* sub pedibus ejus, et super capite ejus corona *duodecim* [11] *stellarum*" Apoc: XII: 1. Quia per stellas significantur cognitiones boni et veri, per illas significantur doctrinalia Ecclesiae, nam haec sunt cognitiones; Doctrinale de fide separata a charitate ultimis temporibus, per stellam ita describitur apud Johannem „Tertius Angelus clanxit, et *cecidit e coelo stella magna* ardens sicut lampas, et cecidit super tertiam partem fluviorum, et super fontes aquarum: *nomen stellae dicitur absinthium*, et multi

homines mortui sunt in aquis, quia amarae factae sunt» Apoc: VIII: 10. 11; aquae quae ex stella illa factae sunt amarae, sunt vera, et fluvii ac fontes aquarum sunt inde intelligentia et sapientia ex verbo; quod aquae sint vera, videatur n: 2702. 3058. 3424; quod fluvii sint intelligentia, n: 3051; quodque fontes sapientia ex Verbo, n: 2702. 3424.

4698. Incurvantes se mihi, quod significet adorationem, constat ex significatione incurvare se, quod sit adoratio, de qua supra n: 4689.

4699. Et narravit ad patrem suum, et ad fratres suos, quod significet quod datum scire id, constare potest absque explicatione.

4700. Et increpavit eum pater et dixit ei, quid somnium hoc quod somniasti, quod significet indignationem, constat ex significatione increpare, quod sit indignari, et quidem propter praedicationem veri de [12] Divino Humano Domini, quae significatur per somnium somniare, de qua n: 4682. 4693. 4695; pater et fratres Josephi sunt hic religio Judaica ex antiqua; externum illius religionis erat quoad plurimam partem simile externo Ecclesiae Antiquae; internum autem erat in externis apud illos qui ab Antiqua Ecclesia, non autem apud illos qui a Religioso Judaico, quia Judaei non aliquod internum agnoverunt, nec hodie agnoscunt; sed usque tamen internum inerat: externum hoc cum suo interno est quod hic dicitur pater, et externum absque interno quod fratres; inde sequitur, quod inviderunt ei fratres ejus, et pater ejus custodivit verbum, et per illa significatur aversio illorum qui in externo absque interno sunt, et per haec quod usque veritas maneret in religioso eorum: se habet hoc, sicut in Ecclesia Christiana, qui ibi in externo sunt absque interno, in Sacra Coena edunt panem et bibunt vinum, et nihil aliud cogitant quam quod faciendum quia mandatum et ab Ecclesia receptum, et quidam eorum credunt quod Panis sanctus sit et Vinum sanctum, non autem in Pane et Vino sanctum ex eo, quod panis sit sanctum amoris et charitatis in coelo, et quod vinum sit sanctum charitatis et fidei ibi, n: 3464. 3735; at qui in cultu externo sunt et simul in interno, ii non adorant panem et vinum, sed Dominum Quem repraesentant,

ex Quo sanctum [13] amoris, charitatis et fidei, et hoc non ex doctrina, sed ex amore, charitate et fide appropriatis vitae.

4701. An veniendo veniemus ego, et mater tua et fratres tui ad incurvandum nos tibi terram, quod significet num adoratura Ecclesia, constat ex significatione venire ad incurvandum, quod sit adoratura, de qua n: 4689. 4698; et ex significatione patris qui hic est ego, et matris tum fratrum, quod sit Ecclesia, hic Ecclesia Judaica, ut mox prius.

4702. Et inviderunt ei fratres ejus, quod significet aversionem ejus, constat ex significatione invidere, quod etiam sit aversio, sicut odi et non loqui ei ad pacem, ut supra n: 4681; vox enim invidere in lingua originali etiam significat aemulari et jurgari, et quia aemulatio et jurgatio est effectus odii, per eandem quoque significatur aversio.

4703. Et pater ejus custodivit verbum, quod significet quod maneret veritas in religioso eorum, constat a significatione patris hic, quod sit religio Judaica ex antiqua, de qua supra n: 4700; ex significatione custodire, quod sit intus conservare, ita manere; et ex significatione verbi, quod sit veritas, de qua supra n: 4692; quid porro intelligitur per quod maneret veritas in religioso eorum, videatur supra n: 4700.

4704. Vers: 12 ad 17. *Et iverunt fratres ejus ad pascendum gregem patris illorum in Schechem. Et dixit Israël ad Josephum, nonne fratres tui pascentes in Schechem, vade et mittam te ad illos, et dixit ei, ecce me. Et dixit ei, vade quaeso, vide pacem fratrum tuorum, et pacem gregis, et reduc mihi verbum: et misit eum e valle Chebronis, et venit Schechemum. Et invenit eum vir, et ecce errans in agro, et interrogavit eum vir, dicendo, quid quaeris. Et dixit, fratres meos ego quaerens, indica quaeso mihi ubi illi pascentes. Et dixit vir, profecti abhinc, quia audivi dicentes, eamus Dothanem; et ivit Joseph post fratres suos, et invenit illos in Dothan.* Iverunt fratres ad pascendum gregem, significat docentes ex fide: patris illorum, significat Antiquae et Primitivae Ecclesiae: in Schechem, significat prima rudimenta: et dixit Israël ad Josephum, significat perceptionem ex Divino Spirituali: nonne fratres tui pascentes in Schechem, significat quod doceant: vade et mittam te ad illos, significat quod doceret Divina bona

spiritualia: et dixit, ecce me, significat affirmationem: et dixit ei, vade quaeso, vide pacem fratrum tuorum, significat adventum Domini omnem; et perceptionem quomodo cum docentibus se haberet: et pacem gregis, significat quomodo cum discentibus seu Ecclesia: et reduc mihi verbum, significat cognitionem: et misit eum e valle Chebronis, significat quod ex naturali et sensuali Divino: et venit Schechemum, significat cognitionem communium doctrinalium: et invenit eum vir, et ecce errans in agro, significat quod a vero communi Ecclesiae lapsi: et interrogavit eum vir, dicendo, quid quaeris, significat Praevidentiam: et dixit, fratres meos ego quaerens, indica quaeso mihi, ubi illi pascentes, significat cognitionem quomodo se haberet, et in quo statu essent: et dixit vir, profecti abhinc, quia audivi dicentes, eamus Dothanem, significat quod a communibus contulerint se ad specialia doctrinae: et ivit Joseph post fratres suos, et invenit illos in Dothan, significat quod essent in specialibus falsorum principiorum.

4705. Iverunt fratres ad pascendum gregem, quod significet docentes ex fide, constat a significatione fratrum Josephi, quod sint illi in Ecclesia, qui a fide, de qua supra n: 4665. 4671. 4679. 4690; et a significatione pascere gregem, quod sit docere, de qua n: 343. 3767. 3768. 3772. 3783.

4706. Patris illorum, quod sit Antiquae et Primitivae Ecclesiae, constat a significatione patris hic seu Jacobi, quod sit Antiqua Ecclesia, de qua supra n: 4680 f; quod etiam sit Ecclesia primitiva Christiana quae significatur, videatur n: 4690 f: per Ecclesiam Primitivam intelligitur Christiana in suo primordio: sunt in genere quatuor Ecclesiae inter se distinctae, de quibus agitur in Verbo; est illa quae fuerat ante diluvium, et Homo appellata, haec est quae vocatur Antiquissima Ecclesia; est dein quae fuerat post diluvium, haec est quae dicitur Antiqua Ecclesia; tum est illa quae apud Jacobi posteros, quae non fuit Ecclesia, sed repraesentativum Ecclesiae, hoc etiam vocatur religiosum; et est quae post adventum Domini instaurata est, et vocatur Ecclesia Christiana, haec est quae in suo primordio dicitur Ecclesia Primitiva.

4707. In Schechem, quod significet prima rudimenta, constat ex significatione Schechemi, quod sit verum ex Antiqua Di-

vina stirpe, de qua n: 4399. 4454, et quod sit doctrina, n: 4472. 4473, hic prima rudimenta nempe doctrinae de fide; se enim habet praedicatio nominis praedicate ad rem in sua serie; prima rudimenta sunt etiam communia doctrinalium, communia sunt quae primum recipiuntur, specialia dein sequuntur.

4708. Et dixit Israël ad Josephum, quod significet perceptionem ex Divino spirituali, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio, de qua n: 1791. 1815. 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 2619. 2862. 3509. 3395; et ex repraesentatione Josephi, quod sit Divinum spirituale, de qua n: 4669.

4709. Nonne fratres tui pascentes in Schechem, quod significet quod doceant, constat ex significatione pascere, quod sit docere, de qua mox supra n: 4705; et ex significatione Schechem, quod sint prima rudimenta doctrinae de fide, de qua mox supra n: 4707.

4710. Vade et mittam te ad illos, quod significet quod doceret Divina bona spiritualia, constat ex repraesentatione Josephi, quod sit Divinum spirituale Domini, de qua n: 4669. 4708; cum mitti hoc dicitur, est docere Divina bona spiritualia, nam mitti in sensu interno est exire et procedere, n: 2397, et quoque simul docere, hic itaque Divina bona spiritualia quae procedunt a Divino Spirituali Domini: Divina bona spiritualia sunt illa quae sunt amoris et charitatis, Divina autem vera spiritualia sunt illa quae sunt fidei inde, qui illa docet, haec etiam docet, nam haec sunt ex illis et de illis: quod mitti in sensu interno sit procedere et docere, constare potest a multis locis in Verbo, ut pluries de Domino quod missus a Patre, quo significatur quod procederet ab Ipso, hoc est, a Divino Bono; et quoque quod Dominus mittat paracletum seu spiritum veritatis, quo significatur, quod sanctum verum procedat ab Ipso: et quoque prophetae mittebantur, et per id significatur quod docerent illud quod procedit a Domino; haec confirmare ex Verbo quilibet potest, frequenter enim ibi legitur.

4711. Et dixit, ecce me, quod significet affirmationem, constare potest absque explicatione.

4712. Et dixit ei, vade quaeso, vide pacem fratrum tuorum, quod significet adventum Domini omnem, et perceptio-

nem quomodo cum docentibus se haberet, constat ex significatione dicere, quod sit perceptio, de qua mox supra n: 4708; ex significatione pacis, quod sit salus, de qua n: 4681, [14] ita quomodo se haberet; et ex repraesentatione fratrum, quod hic sint docentes ex fide, de qua supra n: 4705; inde patet quod per illa verba significetur perceptio, quomodo cum docentibus se haberet. Quod etiam significetur adventus Domini omnis, est quia per Josephum repraesentatur Dominus quoad Divinum Spirituale, n: 4669. 4708. 4710, quare cum dicitur quod Josephus vaderet et videret pacem fratrum significatur adventus Ipsius: adventus omnis dicitur cum in cogitationem ex Verbo influit verum.

4713. Et pacem gregis, quod significet quomodo cum discentibus seu Ecclesia, constat ex significatione pacis, quod sit quomodo se haberet, de qua mox supra n: 4712; et ex significatione gregis, quod sint illi qui discunt, pastor enim seu pascens est qui docet et ducit ad bonum charitatis, et grex qui discit et ducitur, de qua n: 343, ita quoque Ecclesia.

4714. Et reduc mihi verbum, quod significet cognitionem, constat ex significatione reducere verbum, quod sit referre quomodo se res haberet, ita cognitio.

4715. Et misit eum e valle Chebronis, quod significet ex Naturali et Sensuali Divino, constat ex significatione mitti, quod sit procedere et docere, de qua supra n: 4710; ex significatione vallis, quod sint illa quae infra sunt, de qua n: 1723. 3417; et ex significatione Chebronis, quod sit Ecclesia Domini quoad bonum, de qua n: 2909, ita per illa verba significatur quod doceret illa quae inferiora Ecclesiae sunt, et hoc ideo quia superiora non caperent; qui enim fidem docet et non charitatem, is nusquam superiora seu interiora Ecclesiae appercipere potest, non enim habet quicquam quod ducit, et quod dictat num hoc fidei sit vel num hoc verum, at si docet charitatem, tunc habet bonum, hoc ei dictamen est, et eum ducit, nam omne verum est ex bono et agit de bono, seu quod idem, omne fidei est ex charitate et agit de charitate; quod omne doctrinae spectet vitam, unusquisque ex solo lumine naturali scire potest. Quod per illa verba significetur ex Naturali et Sensuali Divino, est sensus superior; quae enim inferiora Ecclesiae sunt, illa dicun-

tur esse ex Naturali et Sensuali Divino Domini, non quod in Domino haec sint inferiora, nam in Domino et in Ipsius Divino Humano omne est Infinitum, est enim Jehovah quoad utramque Essentiam, n: 2156. 2329. 2921. 3023; sed quia ita est apud hominem; qui enim sensuales homines sunt, sensualiter capiunt illa quae in Domino sunt et quae ex Domino, et qui naturales naturaliter; ex qualitate illorum qui recipiunt, ita dicitur; qui autem coelestes homines sunt, et inde vere rationales, illi interiora percipiunt, de illis dicitur quod doceantur ex Rationali Divino Domini; hic est sensus superior, ut dictum, qui per illa verba significatur. Quod vallis sint inferiora Ecclesiae, constare potest ab aliis locis in Verbo; ut apud Esaiam „*Propheticum vallis visionis;* quid tibi hic, quod ascendisti omnis in tecta: dies tumultus, et conculcationis, et perplexitatis Domino Jehovih Zebaoth, in *Valle visionis*," XXII: 1. 5; vallis visionis pro phantasiis de spiritualibus ex sensualibus, ita ex inferioribus. Apud Eundem „*Selectio vallium* tuarum impletae sunt curru, et equites ponendo posuerunt ad portam," XXII: 7; electio vallium pro bonis et veris in naturali seu externo homine. Apud Eundem „Vox clamantis in deserto, parate viam Jehovae, complanate in solitudine semitam Deo nostro, *omnis vallis* extolletur," XL: 3. 4; vallis pro humilibus. Apud Jeremiam, „Quomodo dices non polluta sum, post baalim non ivi, vide *viam tuam in valle,* agnosce quid feceris," II: 23; vallis pro scientificis et sensualibus, quae sunt inferiora per quae vera perverterunt. Apud Eundem „Ego contra te, *habitatrix vallis*, petra planitiei, dictum Jehovae, dicentes, quis descendet contra nos," [15] XXI: 13; habitatrix vallis et petra planitiei, pro fide in qua non charitas: apud Eundem „Veniet vastator super omnem urbem, et urbs non evadet, sed *peribit vallis,* et perdetur planities," XLVIII: 8, similiter. Apud Eundem „Non gloriaberis *vallibus,* defluxit *vallis tua,* filia perversa," XLIX: 4; vallis pro externis in cultu, quae etiam sunt infima. Apud Ezechielem „Dabo Gogo locum sepulchro in Israële, *vallem transeuntium:* sepelient ibi Gogum, et omnem multitudinem ejus; unde vocabunt *vallem multitudinis Gogi,*" XXXIX: 11. 15; Gogus pro illis qui in cultu externo absque interno sunt, n: 1151, inde dicitur sepulchrum ejus vallis transeuntium et

vallis multitudinis ejus. Apud Davidem „ Etiam cum ambulavero in *valle umbrae*, non timebo mihi malum," Psalm: XXIII: 4, [16] vallis umbrae pro inferioribus, quae respective in umbra sunt. Valles quia erant inter montes et colles et sub illis, ideo per valles significantur inferiora seu exteriora Ecclesiae, quia per colles et montes superiora seu interiora ejus, per colles illa quae sunt charitatis, et per montes illa quae sunt amoris in Dominum, n: 795. 1430. 2722. 4210, et quia per Terram Canaanem significatur Regnum Domini ac Ipsius Ecclesia, idcirco dicitur illa „ *Terra montium et vallium*, ad pluviam coeli imbibens aquas," Deut: XI: 11. Quod Josephus hic dicatur missus e valle Chebronis, inde est, quia ad illos qui docebant de fide, n: 4705, qui enim in fide sunt et non in charitate, illi in inferioribus sunt, nam apud illos fides modo est in memoria et inde in ore, non autem in corde et inde in opere.

4716. Et venit Schechemum, quod significet cognitionem communium doctrinalium, constat ex significatione Schechemi, quod sint prima rudimenta, seu quod idem, communia doctrinalium, de qua [n:] 4707.

4717. Et invenit eum vir, et ecce errans in agro, quod significet quod a vero communi Ecclesiae lapsi, constat a significatione errare in agro, quod sit a vero communi Ecclesiae labi, ager enim est Ecclesia quoad bonum, n: 2971. 3196. 3766, et vir agri est bonum vitae ex doctrinalibus, n: 3310; vir dicitur, quia per virum significatur verum quod est Ecclesiae, n: 3134. A vero communi Ecclesiae labi dicuntur, qui agnoscunt Dominum sed non Humanum Ipsius Divinum; ut et qui agnoscunt fidem pro essentiali, non autem charitatem; utrumque est verum commune Ecclesiae, a quo cum recedit homo Ecclesiae, a vero communi labitur, qui ab hoc, is postmodum a veris in specie, de quibus in sequentibus; sicut qui a principio falso inchoat, et ab eo deducit consequentia, inde haec fiunt falsa, quia in consequentibus regnat principium, et quoque per haec principium falsum corroboratur.

4718. Et interrogavit eum vir dicendo, quid quaeris, quod significet praevidentiam, constare potest ex serie, nam series involvit praevidentiam.

4719. Et dixit fratres meos ego quaerens, indica quaeso

mihi ubi illi pascentes, quod significet cognitionem quomodo se haberet, et in quo statu essent; proxime secundum verba, quomodo se haberet cum docentibus ex fide, et cognosceret statum illorum; nam per fratres significantur docentes ex fide, n: 4712; per quaerere seu videre pacem eorum, quomodo cum illis se haberet, n: 4712. 4713; per ubi significatur status, omne enim loci in sensu interno est status, n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321; et per pascentes significantur docentes, n: 343. 3767. 3768. 3772. 3783.

4720. Et dixit vir, profecti abhinc quia audivi dicentes, eamus Dothanem, quod significet quod a communibus contulerint se ad specialia doctrinae, constat a significatione proficisci, quod sit se conferre; ex significatione a Schechemo, quod hic est abhinc, quod sit a communibus doctrinae, n: 4707. 4716; et ex significatione Dothanis, quod sint specialia doctrinae; quod Dothan sint specialia doctrinae, non ita confirmari potest ex aliis locis in Verbo, quia solum memoratur in II Libro Reg: Cap: VI: Vers: 13, ubi refertur, quod Rex Syriae miserit currus et equites et exercitum magnum ad Dothan, ad capiendum Elischam, et quod illi caecitatibus percussi fuerint, et ab Elischa perducti Samariam: quia omnia Historica Verbi sunt repraesentativa coelestium et spiritualium Regni Domini, ita etiam haec, et per Regem Syriae repraesentantur illi qui in cognitionibus veri, n: 1232. 1234. 3249. 3664. 3680. 4112, ibi in opposito sensu qui in cognitionibus non veri; per Elischam, Verbum Domini, n: 2762; per Dothanem, doctrinalia ex Verbo; per currus et equites, et exercitum magnum quem Rex Syriae misit, significantur doctrinae falsa; per montem plenum equis et curribus ignis circum Elischam visis puero ejus, doctrinae bona et vera ex Verbo, n: 2762; et per caecitates, quibus percussi qui a Rege Syriae illuc missi sunt, significantur ipsae falsitates, n: 2383; et quod perducti ab Elischa Samariam, ubi aperti eorum oculi, instructio per Verbum; talia involvit Historicum ibi, et per Dothanem ubi Elischa, significantur doctrinalia boni et veri ex Verbo; hic similiter, specialia enim doctrinae non aliud sunt; sed hic specialia principiorum falsorum, quia agitur de Ecclesia quae a fide inchoat, quam ita a charitate statim ab initio separat; doctrinalia quae dein formantur, sa-

piunt omnia a principio communi, ita a fide absque charitate, inde falsitates, quae sunt specialia falsorum principiorum. Omnis Ecclesia in suo initio non nisi quam communia doctrinae novit, est enim tunc in sua simplicitate et quasi in sua pueritia, temporis successu particularia adjicit, quae partim sunt confirmantia communium, partim additamenta quae tamen communi non repugnant, et quoque explicantia ut apertae contradictiones trahantur in partes, et ne impingant contra illa quae communis sensus dictat; sunt tamen haec omnia specialia falsorum principiorum; nam omnia cujusvis doctrinae se mutuo sicut in quadam societate spectant, et conjunguntur sicut consanguinitate et affinitate, quae commune principium ut patrem agnoscunt; inde patet quod omnia sapiant ex falso, cum principium commune est falsum.

4721. Et ivit Joseph ad fratres suos et invenit eos in Dothan, quod significet quod essent in specialibus falsorum principiorum, constat a repraesentatione Josephi, quod sit Dominus quoad Divinum Verum, de qua n: 4669; ex repraesentatione fratrum ejus, quod sint Ecclesia quae deflectit a charitate ad fidem, et tandem ad fidem separatam, de qua n: 4665. 4671. 4679. 4680. 4690; et a significatione Dothanis, quod *sint* specialia falsorum principiorum, de qua mox supra n: 4720; inde patet, quod per illa verba significetur, quod invenerit eos in specialibus principiorum falsorum. Ut sciatur, quid per specialia falsorum principiorum intelligitur, sint illustrationi aliqua doctrinalia Ecclesiae solam fidem pro principio agnoscentis, nempe quod justificetur homo per solam fidem; quod ipsi tunc omnia peccata abstergantur; quod per solam fidem etiam in ultima vitae suae hora salvetur; quod salvatio sit solum admissio in coelum ex gratia; quod infantes etiam per fidem salventur; quod gentes, quia illam non habent, non salventur, praeter plura alia; haec et similia sunt specialia principii de sola fide: si autem Ecclesia agnosceret vitam fidei pro principio, agnosceret charitatem erga proximum et amorem in Dominum, et inde opera charitatis et amoris, et tunc omnia illa specialia caderent; ac pro justificatione agnosceret regenerationem, de qua Dominus apud Johannem „Nisi quis regeneratur denuo, non potest videre Regnum Dei," III: 3; et quod Regeneratio fiat

per vitam fidei, non autem per fidem separatam: nec agnosceret, quod omnia peccata ipsi tunc abstergantur, sed quod ex Misericordia Domini, ab illis detineatur, et in bono et inde vero teneatur; ac ita quod omne bonum sit a Domino, et omne malum a seipso: nec agnosceret quod salvetur per fidem in ultima vitae suae hora, sed per vitam fidei, quae illum manet; nec agnosceret quod salvatio sit solum admissio in coelum ex gratia, quia coelum nemini negatur a Domino, sed si vita ejus non talis sit ut cum angelis simul possit esse, quod inde ex se aufugiat, n: 4674: nec agnosceret quod infantes per fidem salventur, sed quod in altera vita instruantur in bonis charitatis et veris fidei a Domino, et sic in coelum recipiantur, n: 2289 ad 2308; nec agnosceret quod gentes, quia fidem non habent, non salventur, sed quod vita eorum illos aeque maneat, et qui in mutua charitate vixerunt, quod instruantur in bonis fidei, et aeque in coelum recipiantur; qui in bono vitae sunt, etiam hoc volunt et credunt, videatur n: 2589 ad 2604; ita quoque in pluribus aliis. Ecclesia quae solam fidem pro principio agnoscit, nusquam scire potest quid Charitas, ne quidem quid Proximus, ita non quid Coelum; ac miratura quod usquam aliquis dicat, quod *felicitas* vitae post mortem et gaudium in coelo, sit Divinum quod influit in benevelle et benefacere aliis, et quod felix inde et beatum excedat omnem perceptionem; et quod receptio illius influxus nusquam dari possit apud aliquem, qui non vitam fidei vixerat, hoc est, qui non in bono charitatis fuerat. Quod vita fidei salvet, etiam aperte Dominus docet apud Matthaeum Cap: XXV: Vers: 31 ad fin: etiam pluries alibi, et inde etiam fides Symbolica, quae Athanasii vocatur, ubi ad finem „Quisque rationem reddet operum suorum, qui bene fecerat intrabit in vitam aeternam, qui autem male fecerat in ignem aeternum.»

4722. Vers: 18. 19. 20. 21. 22. *Et viderunt eum e longinquo, et antequam appropinquavit ad illos, et machinati sunt ei ad mori faciendum eum. Et dixerunt vir ad fratrem suum, ecce dominus somniorum iste venit. Et nunc ite, et occidamus eum, et mittamus eum in unam fovearum, et dicamus, fera mala comedit eum, et videbimus quid erunt somnia ejus. Et audivit Ruben, et eripuit eum e manu illorum, et dixit, non percutiamus eum, anima. Et dixit ad illos Ruben, ne effun-*

datis sanguinem, mittite eum ad foveam illam quae in deserto, et manum ne mittatis in eum; propterea ut eriperet eum e manu illorum, ad reducendum eum ad patrem ejus. Viderunt eum e longinquo, significat perceptionem Divini Humani Domini remote: et antequam appropinquavit ad illos, et machinati sunt ei ad mori faciendum eum, significat quod exstinguere vellent Divinum spirituale quod ex Divino Humano Domini: et dixerunt vir ad fratrem suum, significat cogitationes eorum mutuas: ecce dominus somniorum iste venit, significat quod vana illa: et nunc ite et occidamus eum, significat exstinctionem essentialis doctrinae de Divino Humano Domini: et mittamus eum in unam fovearum, significat inter falsa: et dicamus, fera mala comedit eum, significat mendacium ex vita cupiditatum: et videbimus quid erunt somnia ejus, significat quod praedicationes de Ipso sic falsae et viderentur: et audivit Ruben, significat confessionem fidei Ecclesiae in communi: et eripuit eum e manu illorum, significat liberationem: et dixit, non percutiamus eum, anima, significat quod non exstinguendum quia vita religionis: et dixit ad illos Ruben, significat adhortationem: ne effundatis sanguinem, significat ne violent sanctum: mittite eum ad foveam illam quae in deserto, significat quod absconderent interea inter sua falsa: et manum ne mittatis in eum, significat ne violarent: propterea ut eriperet eum e manu illorum ad reducendum eum ad patrem ejus, significat ut vindicaret Ecclesiae.

4723. Viderunt eum e longinquo, quod significet perceptionem Divini Humani Domini remote, constat a significatione videre, quod sit perceptio, de qua n: 2150. 3764; ex significatione e longinquo, quod sit remote; et ex repraesentatione Josephi, qui est ille quem viderunt e longinquo, quod sit Dominus quoad Divinum verum, de qua n: 4669; quod sit Divinum Humanum Domini, quod per Josephum hic intelligitur, est quia id est supremum Divini Veri; sunt duo essentialia quae constituunt Ecclesiam, et inde duo principalia Doctrinae, unum quód Humanum Domini sit Divinum, alterum quod amor in Dominum et charitas erga proximum faciant Ecclesiam non autem fides ab illis separata; haec quia sunt primaria Divini Veri, ideo etiam per Josephum illa repraesentantur; qui Divinum Ve-

rum in genere, etiam quae sunt Divini Veri in specie repraesentat; at quid in specie repraesentat, ex serie patet.

4724. Et antequam appropinquavit ad illos, et machinati sunt ei ad mori faciendum eum, quod significet quod exstinguere vellent Divinum spirituale quod ex Divino Humano Domini, constat ex significatione machinari, quod sit ex pravo animo velle, nam quod ex pravo animo volunt, hoc machinantur; ex significatione mori facere, quod sit exstinguere; et ex repraesentatione Josephi, quod sit Divinum Spirituale seu Divinum Verum, de qua supra aliquoties; quia Divinum Verum procedit ex Divino Humano Domini, ideo dicitur Divinum Spirituale quod ex Divino Humano Ipsius. Cum hoc ita se habet: omne Divinum Verum quod in universo coelo, non aliunde procedit quam a Divino Humano Domini; quod ab Ipso Divino hoc nusquam apud aliquem Angelum immediate influere potest, est enim Infinitum, sed mediate per Divinum Humanum Domini, quod etiam intelligitur per haec verba Domini „Deum nemo vidit unquam, Unigenitus Filius Qui in sinu Patris, Ille exposuit," Joh: I: 18; inde etiam Dominus quoad Divinum Humanum vocatur Mediator. Hoc etiam ab aeterno fuit, Divinum enim Esse absque influxu per coelum, et inde factum Divinum Existens, non potuit communicari cum aliquo Angelo, minus cum aliquo spiritu, et adhuc minus cum aliquo homine; quod Dominus quoad Ipsum Divinum sit Divinum Esse, et quoad Divinum Humanum sit Divinum Existens, videatur n: 4687: Ipsum Humanum Domini nec potuisset recipere aliquem influxum a Divino Esse, nisi in Ipso Humanum Divinum factum sit, nam Divinum erit quod recipiet Divinum Esse: Ex his paucis constare potest, quod Divinum Verum non procedat immediate ab Ipso Divino, sed a Divino Humano Domini. Illud etiam exstinguunt ii apud se, qui pro sola fide militant, et non vivunt vitam fidei, ii enim credunt Humanum Domini esse pure humanum, non absimile humano alius hominis, inde etiam plures ex illis Divinum Domini negant, utcunque Ipsum ore profitentur; at qui vivunt vitam fidei, Dominum genibus flexis et humili corde ut Deum Salvatorem adorant, nihil tunc cogitando ex doctrina de distinctione inter naturam Divinam et Naturam Humanam: similiter faciunt in Sancta Coena;

inde patet, quod apud eos Divinum Humanum Domini sit in cordibus.

4725. Et dixerunt vir ad fratrem suum, quod significet cogitationes eorum mutuas, constat ex significatione dicere, quod sit percipere et cogitare, de qua n: 3395; et ex significatione viri ad fratrem, quod sit mutuo: formula solennis antiquis fuit dicere, vir ad fratrem, cum mutuum significaretur, ex causa quia vir significabat verum, n: 3134. 3459, et frater bonum, n: 4121, inter quae ipsissimum mutuum intercedit, conjunctio enim veri cum bono ac boni cum vero fit mutuo et vicissim, n: 2731.

4726. Ecce Dominus somniorum iste venit, quod significet quod vana illa, constat ex significatione somniorum, quod sint praedicationes, de qua n: 4682, hic praedicationes Divini Veri, quia de Josepho dicitur; sed quia Divinum Verum ab illis qui in sola fide sunt, quoad essentialia sua rejicitur, sicut ostensum de Divino Humano Domini, et de charitate, ideo per somnia hic significantur vana; apparent enim talibus falsa ut vera, ac vera ut falsa, et si non ut falsa, usque ut vana: dominus somniorum est praedicator eorum. Quod Divina Vera appareant talibus ut vana, a pluribus constare potest, sicut pro exemplo; Divinum Verum est, quod Verbum sit sanctum, et quoad unamquamvis jotam divinitus inspiratum, et quod sanctitas ejus et Divina inspiratio sit quia unumquodvis ibi est repraesentativum et significativum coelestium et spiritualium Regni Domini; cum autem aperitur Verbum quoad sensum internum, et docetur quid singula repraesentant et significant, tunc tales qui in sola fide sunt rejiciunt inter vana, dicendo quod non alicujus usus sint, tametsi ipsa coelestia et spiritualia sunt quae amoene afficerent Internum hominem, plus quam mundana Externum: similiter in multis aliis.

4727. Et nunc ite et occidamus eum, quod significet exstinctionem Essentialis doctrinae de Divino Humano Domini, constat a significatione occidere, quod sit exstinguere; et a repraesentatione Josephi, quem occidere volebant, quod sit Divinum Verum Domini, et in specie doctrinale de Divino Humano Ipsius, n: 4723; quod hoc Essentiale doctrinae sit, videatur etiam ibi. Quod Ecclesia agnoscens solam fidem id Essen-

tiale Verum exstinxerit, notum est, quis enim eorum Humanum Domini credit Divinum, anne aversantur solam propositionem; cum tamen in Antiquis Ecclesiis creditum, quod Dominus qui venturus in mundum Divinus Homo esset, et quoque Ille, cum visus ab iis, vocabatur Jehovah, ut patet a pluribus locis in Verbo; sed pro tempore adducatur solum hoc apud Esaiam „Vox clamantis in deserto, parate viam *Jehovae*, et complanate in solitudine semitam *Deo nostro*," XL: 3; quod haec de Domino dicta sint, et quod Ipsi a Johanne Baptista parata via et complanata semita, constat manifeste apud Evangelistas, Matth: III: 3. Marc: I: 3. Luc: III: 4. Joh: I: 23: et praeterea ex ipsis Domini verbis, quod unum esset cum Patre, ac Pater in Illo, et Ille in Patre; tum quod Ipsi data sit omnis potestas in coelis et in terris; et quoque quod Ipsi judicium; qui modo parum novit de potestate in coelo et in terra, ac de judicio, scire potest quod nihil sint, nisi Ipse Divinus esset etiam quoad Humanum. Qui in sola fide sunt, illi nec scire possunt quid hominem facit novum seu illum sanctificat, minus quid Humanum Domini Divinum; nihil enim norunt de amore et charitate; amor enim in Dominum et charitas erga proximum faciunt hominem novum et illum sanctificant; at amor ipse Divinus Dominum Divinum fecit; amor enim est ipsum esse hominis, et inde est ejus vivere, ille format hominem secundum sui imaginem, hoc quoque se habet sicut anima hominis, quae est interior ejus essentia, haec quasi creat seu effigiat corpus ad sui imaginem, et quidem ita, ut per illud agat et sentiat prorsus sicut vult et cogitat, et sic ut corpus sit sicut effectus, et anima sicut causa in qua finis, proinde quod anima sit omne in corpore sicut causa finis est omne in effectu; Cui anima fuit Ipse Jehovah, ut fuit Domino, a Jehovah enim conceptus fuit, Illi Humanum, cum glorificatum, non potuit aliud esse. Ex his patet, quantum aberrant, qui Humanum Domini, postquam glorificatum, humano hominis simile faciunt, cum tamen Divinum est, et ex Divino Humano Ipsius omnis sapientia, omnis intelligentia, et quoque omnis lux, in coelo procedat; quicquid ab Ipso procedit, sanctum est; sanctum quod non a Divino, non sanctum est.

4728. Et mittamus eum in unam fovearum, quod significet inter falsa, constat a significatione fovearum, quod sint fal-

sa; quod foveae sint falsa, est quia homines, qui in principiis falsi fuerunt, post mortem sub inferiori terra aliquantum temporis teneantur, usque dum falsa ab illis amota fuerint et quasi ad latera rejecta; loca ibi vocantur foveae; qui illuc veniunt, sunt qui erunt in vastatione, de qua n: 1106 ad 1113. 2699. 2711. 2714; inde est quod per foveas in sensu abstracto significentur falsa: Inferior terra est proxime sub pedibus ac regio circumcirca ad exiguam distantiam, ibi sunt plerique post mortem antequam elevantur in coelum, de hac terra etiam passim memoratur in Verbo; sub illa sunt loca vastationis, quae foveae vocantur; infra illa loca et circumcirca ad multam extensionem sunt Inferna: inde aliquantum patet, quid Infernum, quid Inferior terra, et quid Fovea, ubi memorantur in Verbo; ut apud Esaiam „Ad *Infernum* demissus es, *ad latera foveae;* projectus es e sepulchro tuo sicut surculus abominabilis; vestimentum occisorum, confossi gladio, *qui descendunt ad lapides foveae*," XIV: 15. 19, ibi de Rege Babelis, per quem repraesentatur prophanatio veri, rex enim est verum, n: 1672. 2015. 2069. 3009. 4581, et Babel prophanatio, n: 1182. 1326; infernum est ubi sunt damnati, damnatio illorum comparatur surculo abominabili, ac vestimento occisorum et confossorum gladio descendentium ad lapides foveae, vestimentum occisorum est verum prophanatum, confossi gladio sunt apud quos verum exstinctum est, fovea est falsum quod vastandum, lapides sunt termini, inde etiam vocantur latera, nam circumcirca foveas sunt inferna; quod vestimentum sit verum, n: 2576, vestimentum occisorum est verum prophanatum, sanguis enim quo tinctum est prophanum, n: 1003; confossi gladio sunt apud quos verum exstinctum est, n: 4503; ex his etiam patet, quod absque sensu interno nullatenus sciri possit, quid haec sunt. Apud Ezechielem „Cum fecero descendere te *cum descendentibus Foveam* ad populum saeculi, et habitare fecero te *in terra inferiorum;* in *desolationibus* a saeculo *cum descendentibus foveam* ut non habites; tunc dabo decus in terra viventium," XXVI: 20; descendentes foveam pro illis qui mittuntur in vastationem; non habitare cum illis qui descendunt foveam, pro liberari a falsis. Apud Eundem „Ut non efferant se ob altitudinem suam omnes arbores aquarum, nec mittant ramum suum

ad-inter implexa, nec stent super illis ob altitudinem suam omnes bibentes aquas; omnes tradentur morti *ad terram inferiorem* in medio filiorum hominis, *ad descendentes foveam.* A sono ruinae ejus contremiscere faciam gentes, *cum descendere fecero illum in infernum cum descendentibus foveam;* et consolabuntur se *in terra inferiore* omnes arbores Edenis, selectio et praecipuum Libani, omnes bibentes aquas," XXXI: 14. 16; ibi de Aegypto, per quam significatur scientia quae ex se in mysteria fidei intrat, hoc est, illi qui ita faciunt, n: 1164. 1165. 1186; ex supra dictis liquet, quid per infernum, per foveam, et per terram inferiorem, quae ibi apud Prophetam memorantur, significatur, nec aliunde quam ex sensu interno patet, quid per arbores aquarum, per arbores Edenis, per ramum missum ad-inter implexa, per electionem et praecipuum Libani, et per bibentes aquas. Apud Eundem „Fili hominis, plange super multitudine Aegypti, et *descendere fac illam ipsam* et filias gentium magnificarum *ad terram inferiorum cum descendentibus foveam.* Ibi Aschur, cui data sunt sepulchra *in lateribus foveae*, omnes confossi gladio" XXXII: 18. 23; haec quid sint, ab illis quae supra explicata sunt, constare potest. Apud Davidem „Jehovah, ascendere fecisti *ex inferno* animam meam, vivificasti me *ex descendentibus foveam*" Psalm: XXX: 4. Apud Eundem „Reputatus sum *cum descendentibus* foveam; reputatus sum sicut vir non robur; posuisti me *in fovea inferiorum*, in tenebris, in profunditatibus," Psalm: LXXXVIII: 5. 7. Apud Jonam, „Ad *excisiones montium* descenderam, terrae vectes super me in aeternum, nihilominus *ascendere fecisti e fovea vitam*" II: 7; ibi de tentationibus Domini, et liberatione ab illis; excisiones montium sunt ubi damnatissimi, nimbi enim caliginosi, qui circum illos apparent, sunt montes. Quod fovea sit vastatio falsi, et in sensu abstracto falsum, porro constat apud Esaiam, „Colligentur collectione vinctus ad foveam, et claudentur [17] in claustro, post tamen multitudinem dierum visitabuntur," XXIV: 22. Apud Eundem, „Ubi ira angustatoris, festinabit educens ad aperiendum, et non morietur *ad foveam,* nec deficiet panis," LI: 14. Apud Ezechielem „Ecce ego adducens super te alienos, violentos gentium, qui evaginabunt gladios suos super pulchritudinem sapientiae tuae, et prophana-

bunt splendorem tuum, *in foveam demittent te*, et morieris mortibus confossorum in corde marium," XXVIII: 7. 8; ibi de principe Tyri, per quem significantur qui in principiis falsi sunt. Apud Sachariam, „ Exulta valde filia Zionis, clange filia Hierosolymae, ecce Rex tuus venit tibi justus, miser, et equitans super asino, et super pullo filio asinarum: per sanguinem foederis *emittam vinctos tuos e fovea in qua nulla aqua*," IX: [9.] 11; fovea in qua nulla aqua pro falso in quo nihil verum; ut quoque in sequentibus dicitur, quod miserint Josephum in foveam, et fovea vacua nulla in illa aqua, Vers: 24. Apud Davidem, „ Ad Te Jehovah clamo, petra mea, ne sileas a me, ne forte sileas a me, *et similis videar descendentibus in foveam*," Psalm: XXVIII: 1. Apud Eundem, „ Jehovah *fecit ascendere e fovea* VASTATIONIS, e coeno luti, et constituit super petra pedes meos," Psalm: XL: 3. Apud Eundem, „ Ne obruat me fluctus aquarum, nec absorbeat me profunditas, [18] *nec claudat super me fovea os suum*," Psalm: LXIX: 16. Apud Eundem, „ Misit verbum suum, et sanavit eos, et eripuit eos *ex foveis eorum*," Psalm: CVII: 20; ex foveis pro ex falsis. Apud Eundem, „ Festina, responde mihi Jehovah, consumtus est spiritus meus, ne abscondas facies tuas a me, ut *similis fiam descendentibus in foveam*," Ps: CXLIII: 7. Quia fovea significat falsum, et coeci illos qui in falsis sunt, n: 2383, ideo Dominus dicit, „ Sinite eos, duces coeci sunt coecorum, coecus enim coecum si duxerit, *ambo in foveam cadent*," Matth: XV: 13. 14. Luc: VI: 39. Simile quod per Josephum, etiam repraesentatum est per Jeremiam Prophetam, de qua re ipse ita, „ Sumserunt Jeremiam, et projecerunt illum *in foveam*, quae in atrio custodiae, et dimiserunt Jeremiam per funes *in foveam ubi nulla aqua*" XXXVIII: 6, hoc est, rejecerunt Divina Vera inter falsa in quibus nihil veri.

4729. Et dicamus, fera mala comedit eum, quod significet mendacium ex vita cupiditatum, constat ex significatione ferae, quod sit affectio et cupiditas, de qua n: 45. 46; fera enim in genuino sensu est vivum, n: 774. 841. 908, inde per feram malam hic significatur vita cupiditatum; quod sit mendacium, patet: hoc refert se ad antecedentia, nempe quod Divinum illud verum rejecerint inter falsa fuerit mendacium ex vita cupi-

ditatum: sunt enim tres origines falsi, una ex doctrina Ecclesiae, altera ex fallacia sensuum, tertia ex vita cupiditatum; quod ex doctrina Ecclesiae hoc solum intellectualem partem hominis captat, nam persuadetur ab infantia quod ita sit, et confirmantia dein corroborant illud; quod autem ex fallacia sensuum, hoc non ita intellectualem partem afficit, est enim illis, qui in falso sunt ex fallacia sensuum, parum intuitionis ex intellectu, ex inferioribus enim et sensualibus cogitant; at falsum ex vita cupiditatum, scaturit ex ipsa voluntate, seu quod idem, ex corde, nam quod vult ex corde homo, hoc cupit, id falsum pessimum est, quia inhaeret, et non eradicatur nisi per novam vitam a Domino: sunt, ut notum est, binae facultates interiores hominis, nempe intellectus et voluntas, quod intellectus haurit et imbuit, hoc non ideo transit in voluntatem, at quod voluntas, hoc transit in intellectum, nam quod vult homo hoc cogitat, quapropter cum vult malum ex cupiditate, tunc cogitat id et confirmat, confirmantia mali per cogitationem sunt quae vocantur falsa ex vita cupiditatum; haec falsa apparent illi sicut vera, et cum confirmaverat apud se illa falsa, tunc apparent ei vera sicut falsa, nam tunc praecluserat influxum luci per coelum a Domino; at vero si non confirmaverat apud se illa falsa, tunc obstant vera, quae prius ejus intellectus imbuerat, et non permittunt ut confirmentur.

4730. Et [19] videbimus quid erunt somnia ejus, quod significet quod praedicationes de Ipso sic falsae et viderentur, constat ex significatione somniorum, quod sint praedicationes, de qua n: 4682, quae quia in oculis eorum ut falsa apparuerunt, n: 4726. 4729, hic per somnia significantur praedicationes de Divino Vero imprimis quod Humanum Domini Divinum sit, quae falsae secundum eorum opinionem; quod etiam ut falsa illis viderentur, significatur per quod dixerint «videbimus quid erunt;» quod praedicationes de Divino Humano Domini apparuerint et appareant illis qui in sola fide sunt, ut falsa, constare potest ex illis quae mox supra n: 4729 [20] ad fin: dicta sunt, nam quae confirmantur ex vita cupiditatum, non aliter apparent. Quod confirmentur falsa ex vita cupiditatum, est quoque inde, quia non sciunt quid coelum, et quid infernum, tum quid amor erga proximum, ac quid amor sui et mundi, si illa scirent, imo si modo

scire vellent, prorsus aliter cogitarent; quis hodie aliud novit quam quod amor erga proximum sit dare pauperibus quae habet, et opitulari cuicunque ex suis opibus, et ei benefacere quocunque modo, absque distinctione sive bonus sive malus sit; et quia sic privaretur suis facultatibus, ac ipse pauper et miser fieret, ideo rejicit doctrinale de charitate, et amplectitur doctrinale de fide; et dein confirmat se contra charitatem pluribus, nempe cogitando quod natus sit in peccatis, et inde quod nihil boni ex se queat facere, et si faciat charitatis seu pietatis opera, quod non possit quin meritum ponat in illis; et cum ita cogitat ab una parte et ex vita cupiditatum ex altera, tunc se confert ad partes eorum qui solam fidem salvare dicunt; in qua cum est, tunc adhuc magis se confirmat, usque ut credat quod opera charitatis non necessaria sint ad salutem; quibus exclusis in hoc novum incidit, quod quia homo talis est, a Domino provisum sit medium salutis, quod vocatur fides; et tandem in id, quod salvetur, si ex confidentia seu fiducia dicat, etiam in ultima mortis hora, quod Deus misereatur ejus per intuitionem in Filium quod pro illo passus sit, nihil expendendo quae Dominus apud Johannem Cap: I: Vers: 12. 13, dixerat, et mille locis alibi: inde nunc est, quod sola fides pro essentiali in Ecclesiis agnita fuerit; at quod non ubivis simili modo, est quia Antistites per solam fidem nihil lucrari possunt, sed per praedicationem operum. Sed si iidem novissent quid charitas erga proximum esset, nusquam in id falsum doctrinae lapsi fuissent; fundamentale ejus est, rite et juste agere in quacunque re quae alicujus debiti seu muneris est; sicut pro exemplo, qui Judex est, si secundum leges punit maleficum, et hoc ex Zelo, tunc est in charitate erga proximum, nam vult emendationem ejus, ita ejus bonum, et quoque vult societati et patriae bene, ne ei ab illo amplius male fiat, ita amare potest illum si emendatur, sicut pater filium quem castigat, et sic amat societates et patriam, quae ei in communi est proximus: similiter se habet in omnibus reliquis: sed de his plenius, ex Divina Domini Misericordia, alibi agetur.

4731. Et audivit Ruben, quod significet confessionem fidei Ecclesiae in communi, constat ex repraesentatione Rubenis, quod sit fides intellectu seu doctrina quae primum est regenerationis, in complexu verum doctrinae per quod ad bonum vitae

perveniri potest, de qua n: 3861. 3866, hic ideo confessio fidei Ecclesiae in communi. Quod Ruben hic interponit se, est quia Ecclesia quae inchoat a fide, desineret esse Ecclesia, nisi Divinum hoc verum in illa maneret, nempe quod humanum Domini Divinum sit, hoc enim est supremum seu intimum Verum Ecclesiae; quapropter Ruben voluit eripere Josephum, per quem id Verum hic repraesentatur, e manu fratrum ad reducendum eum ad patrem ejus, per quae significatur, quod illud Verum vellet vindicare Ecclesiae; et ulterius cum rediit Ruben ad foveam, et vidit quod nullus Joseph ibi, quod disciderit vestes suas, et dixerit ad fratres, natus non amplius, et ego quo ego venio, Vers: 29. 30, quibus significatur quod nulla in Dominum fides amplius, ac ita nulla Ecclesia. Supremum seu intimum hoc Verum, quod Humanum Domini Divinum sit, ab illis in Ecclesia qui in sola fide sunt, negatur; sed usque quia ex Verbo sciunt quod Domino Divinum sit, et non capiunt quomodo Humanum possit esse Divinum, idcirco utrumque Domino tribuunt, distinguendo inter naturam Ipsius Divinam et Humanam: at qui in vita fidei seu charitate sunt, Dominum ut suum Deum et Salvatorem adorant, et cum in adoratione sunt, cogitant de Divino Domini, non separando illud ab Humano, ita omne in Domino Divinum corde agnoscunt; sed cum ex doctrina cogitant, tunc quia nec illi comprehendere possunt quomodo Humanum possit esse Divinum, loquuntur ex doctrinali.

4732. Et eripuit eum e manu eorum, quod significet liberationem, constat absque explicatione.

4733. Et dixit, non percutiamus eum, anima, quod significet quod non exstinguendum quia vita religionis, constat ex significatione percutere, quod sit exstinguere; et ex significatione animae, quod sit vita, de qua n: 1000. 1005. 1436. 1742, hic vita religionis. Quod agnitio et adoratio Divini Humani Domini sit vita religionis, patet ab illis quae mox supra n: 4731, dicta sunt; et quoque ex eo, quod homines tales sint, ut colere velint de quo aliquam perceptionis et cogitationis, imo sensuales de quo aliquem sensum, habere possunt, nec colere volunt nisi Divinum in illo sit; hoc commune est humano Generi; inde Gentiles colunt idola, in quibus Divinum credunt, alii vero homines post mortem quos vel deos vel sanctos credunt;

nihil enim excitari potest apud hominem, nisi sit quod movet ejus sensum; qui dicunt se agnoscere Supremum Ens, cujus nullam perceptionis ideam habent, illi plerique nullum Deum agnoscunt, sed loco ejus naturam, et naturam quia illam capiunt; permulti eruditi inter Christianos tales sunt, etiam ex causa, quia Humanum Domini non credunt Divinum: ne itaque homines, qui tantum se removerunt a Divino, et in tantum corporei facti sunt, lignum et lapides colerent, et ne aliquem hominem post mortem et sic sub illo aliquem diabolum, et non Ipsum Deum quia eum non aliquo modo percipere possent, et sic periret omne Ecclesiae, et cum Ecclesia Genus humanum, voluit Ipsum Divinum assumere Humanum, et hoc Divinum facere. Caveant itaque sibi eruditi, ne de Humano Domini cogitent, et non simul id Divinum credant, si aliter, se scandalizant, et tandem nihil credunt.

4734. Et dixit ad illos Ruben, quod significet adhortationem, in sensu proximo confessionem fidei Ecclesiae in communi, quae est Ruben, n: 4731, adhortantem seu dictantem, quod non violarent, ut sequitur.

4735. Ne effundatis sanguinem, quod significet ne violent sanctum, constat ex significatione sanguinis, quod sit sanctum, de qua sequitur; inde effundere sanguinem est violare illud. Omne Sanctum in coelo procedit ex Divino Humano Domini, et inde omne sanctum in Ecclesia, quapropter ne violarent illud, instituta est a Domino Sancta Coena, et ibi expressis verbis dicitur, quod Panis ibi sit Caro Ipsius, et Vinum ibi sit Sanguis Ipsius, ita quod sit Divinum Humanum Ipsius ex Quo tunc Sanctum: apud Antiquos Caro et sanguis significabat Humanum proprium, quia Humanum consistit ex Carne et Sanguine; inde Dominus dixit ad Simonem „Beatus es, quia *Caro* et *Sanguis* non revelavit tibi, sed Pater meus qui est in coelis" Matth: XVI: 17; [21] Caro itaque et Sanguis significata per Panem et Vinum in Sancta Coena est Humanum proprium Domini; ipsum proprium Domini, quod propria potentia sibi acquisivit, est Divinum; Proprium Ipsius ex conceptione fuit quod ex Jehovah Patre Ipsius habuit, et fuit Ipse Jehovah, inde Proprium quod sibi acquisivit in Humano fuit Divinum; proprium hoc Divinum in Humano est quod vocatur Caro et Sanguis, Caro est Divi-

num Bonum Ipsius, n: 3813, sanguis Divini Boni Divinum Verum. Humanum Domini, postquam glorificatum seu Divinum factum est, non concipi potest sicut humanum, sed sicut Divinus Amor in forma humana; et hoc eo magis quam Angeli, qui cum apparent, sicut mihi visi, apparent tanquam Amoris et Charitatis formae sub specie humana, et hoc a Domino; ex Divino enim Amore Dominus Humanum suum Divinum fecit, sicut per coelestem amorem homo fit angelus post mortem, ut appareat sicut amoris et charitatis forma sub specie humana, ut dictum: Inde patet quod per Divinum Humanum Domini in coelesti sensu significetur ipse Divinus amor, qui est amor erga universum genus humanum, quod illud salvare, beatum et felix velit facere in aeternum, et ei appropriare Divinum suum, quantum capere possunt; hic amor, et reciprocus hominis in Dominum, et quoque amor erga proximum, sunt qui significantur et repraesentantur in Sancta Coena, amor Divinus coelestis per Carnem seu Panem ibi, et amor Divinus spiritualis per Sanguinem seu Vinum ibi: ex his nunc constare potest, quid per manducationem Carnis Domini, et per potum Sanguinis Ipsius, intelligitur apud Johannem „ Ego sum *Panis vivens* qui e coelo descendit; si quis comederit *ex hoc Pane*, vivet in aeternum. *Panis* vero, quem Ego dabo, *Caro mea* est: Amen, amen, dico vobis, *nisi Comederitis Carnem Filii hominis*, et *biberitis Ipsius Sanguinem*, non habebitis vitam in vobis: qui *comedit meam Carnem*, et *bibit meum sanguinem*, habet vitam aeternam; et Ego resuscitabo illum extremo die:. nam *Caro mea* est vere cibus, et *Sanguis meus* est vere potus: qui *comedit meam Carnem*, et *bibit meum Sanguinem*, in Me manet, et Ego in illo. Hic est *Panis*, qui e coelo descendit » VI: 50 ad 58; quia per Carnem et Sanguinem significatur Divinum Coeleste et Divinum Spirituale quod ex Divino Humano Domini, ut dictum, seu quod idem, Divinum Bonum et Divinum Verum amoris Ipsius, per comedere et bibere significatur appropriare sibi illa, appropriatio fit per vitam amoris et charitatis, quae etiam est vita fidei; quod comedere sit appropriare sibi bonum, et bibere appropriare sibi verum, videatur n: 2187. 3069. 3168. 3513. 3596. 3734. [22] 3832. 4017. 4018. Quia Sanguis in coelesti sensu significat Divinum Spirituale seu Divinum Ve-

rum procedens a Divino Humano Domini, ideo significat Sanctum, nam Divinum Verum procedens a Divino Humano Domini, est ipsum Sanctum; Sanctum non aliud est, nec aliunde. Quod Sanguis sit Sanctum illud, constare potest a pluribus locis in Verbo, quorum haec licet afferre; apud Ezechielem, „Fili hominis, sic dixit Dominus Jehovih, dic avi omni coeli, omni ferae agri, congregamini et venite, congregate vos a circuitu super sacrificium meum, quod Ego sacrifico vobis, sacrificium magnum super montibus Israëlis, ut *comedatis carnem* et *bibatis sanguinem, carnem fortium comedetis*, et *sanguinem principum terrae bibetis*, arietes, agnos, et hircos, saginatos Baschanis omnes, et comedetis adipem ad satietatem, et *bibetis sanguinem* usque ad ebrietatem, de sacrificio meo quod sacrificabo vobis, satiabimini super mensa mea, equo, et curru, forti, et omni viro belli: sic dabo gloriam meam inter gentes," XXXIX: 17. 18. 19. 20. 21; agitur ibi de convocatione omnium ad Regnum Domini, et in specie de instauratione Ecclesiae apud gentes; et per comedere carnem et bibere sanguinem, significatur appropriare sibi Divinum bonum et Divinum verum, ita Sanctum quod procedit a Divino Humano Domini; quis non videre potest, quod non caro per carnem et sanguis per sanguinem ibi intelligatur, ut quod carnem fortium comederent, sanguinem principum terrae biberent, et quod satiarentur equo, curru, forti, et omni viro belli: similiter apud Johannem, „Vidi unum Angelum stantem in sole, qui clamavit voce magna, dicens omnibus avibus volantibus in medio coelo, venite, congregamini ad coenam Magni Dei, ut comedatis *Carnes* regum, et *carnes* chiliarchorum, et *carnes* fortium, et *carnes* equorum et sedentium super illis, et *carnes* omnium liberorum et servorum, parvorum et magnorum," [Apoc:] XIX: 17. 18; quis usquam haec intelliget, nisi sciat quid caro in sensu interno significat, et nisi quid reges, chiliarchi, fortes, equi, sedentes super illis, liberi et servi. Porro apud Sachariam, „Loquetur pacem gentibus; dominari Ipsius a mari usque ad mare, et a flumine usque ad fines terrae; etiam Tu, per *sanguinem foederis tui* emittam vinctos tuos e fovea," IX: 10. 11; ibi de Domino; sanguis foederis est Divinum Verum procedens a Divino Humano Ipsius, et est ipsum sanctum, quod, postquam glorificatus est,

exivit ab ipso; hoc Sanctum est, quod etiam Sanctus spiritus vocatur, ut patet apud Johannem, „Jesus dixit, si quis sitiverit, venito ad Me et *bibito;* quisquis credit in Me, sicut dixit Scriptura, flumina e ventre illius fluent aquae viventis; hoc dixit de spiritu, quem accepturi erant credentes in Ipsum; nondum enim erat Spiritus sanctus, quia Jesus nondum glorificatus erat," VII: 37. 38. 39; quod sanctum procedens a Domino sit spiritus, videatur Joh: VI: 63. Porro quod Sanguis sit Sanctum procedens a Divino Humano Domini, apud Davidem, „A dolo et violentia redige animam eorum, et *pretiosus erit sanguis eorum* in oculis ipsius," Psalm: LXXII: 14; pretiosus sanguis pro sancto quod accepturi. Apud Johannem, „Hi sunt qui veniunt ex afflictione magna, et lavarunt stolas suas, et dealbarunt stolas suas *in sanguine Agni*," Apoc: VII: 14: et apud Eundem, „Illi vicerunt draconem *per sanguinem Agni*, et per verbum testimonii sui; et non amaverunt animam suam usque ad mortem," Apoc: XII: 11; [23] Ecclesia hodie non aliter novit, quam quod Sanguis Agni hic significet passionem Domini, quia credit quod salventur unice per quod Dominus passus sit, et quod propter id missus sit in mundum, sed sit hoc pro simplicibus qui arcana interiora capere nequeunt; passio Domini fuit ultimum tentationis Ipsius, per quod plene glorificavit Humanum suum, Luc: XXIV: 26. Joh: XII: 23. 27. 28. Cap: XIII: 31. 32. Cap: XVII: 1. 4. 5; sanguis autem Agni ibi est idem ac Divinum Verum, seu sanctum procedens a Divino Humano Ipsius; ita idem cum sanguine foederis, de quo mox supra: et de quo etiam apud Mosen „Moses sumsit librum foederis, et legit in auribus populi, qui dixerunt, omne quod loquutus est Jehovah, faciemus et audiemus: tunc sumsit Moses *Sanguinem*, et sparsit super populum, et dixit, ecce *Sanguis foederis*, quod pepigit Jehovah vobiscum super omnibus verbis his" Exod: XXIV: 7. 8; liber foederis erat Divinum Verum quod illis tunc, quod confirmabatur per sanguinem, testificantem quod illud ex Divino Humano Ipsius. In Ritualibus Ecclesiae Judaicae per Sanguinem nec aliud significabatur, quam Sanctum procedens a Divino Humano Domini; quapropter „cum sanctificabantur, hoc fiebat per sanguinem; ut cum *sanctificabatur* Aharon et filii ejus, tunc *Sanguis* spargebatur super cor-

nua altaris, reliquum ad fundamentum altaris, etiam super apicem Auris dextrae, pollicem manus et pedis dextri, super vestes illius" Exod: XXIX: 12. 16. 20. Levit: VIII: [15. 19. 23. 30.] Cumque „intraret Aharon intra velum ad Propitiatorium, quod etiam tunc *Sanguis* digito spargeretur ad Propitiatorium septies versus orientem" Levit: XVI: 12. 13. 14. 15; pariter in reliquis sanctificationibus ut et expiationibus, et mundationibus, de quibus Exod: XII: 7. 13. 22. Cap: XXX: 10. Levit: I: 5. 11. 15. Cap: III: 2. 8. 13. Cap: IV: 6. 7. 17. 18. 25. 30. 34. Cap: V: 9. Cap: VI: 20. 21. Cap: XIV: 14 ad 19. 25 ad 30. Cap: XVI: 12. 13. 14. 15. 18. 19. Deut: XII: 27. Quia per Sanguinem in genuino sensu significatur Sanctum, ita in opposito sensu per sanguinem et sanguines significantur illa quae violentiam ei inferunt, et hoc inde, quia per effundere sanguinem innocentem significatur violare sanctum; ideo quoque scelesta vitae et prophana cultus dicebantur sanguis; quod Sanguis ac sanguines sint talia, constat ab his locis; apud Esaiam „Cum laverit Dominus excrementum filiarum Zionis, et *Sanguines Hierosolymae* abluerit e medio ejus, per spiritum judicii, et per spiritum expurgationis" IV: 4. Apud Eundem „Aquae Dimonis plenae sunt *Sanguine*" XV: 9. Apud Eundem „Manus vestrae pollutae sunt *Sanguine*, et digiti vestri iniquitate; pedes eorum ad malum currunt, et festinant *ad effundendum sanguinem innocentem;* cogitationes eorum cogitationes iniquitatis" LIX: [3.] 7. Apud Jeremiam „Etiam in alis tuis *inventi sunt Sanguis* animarum pauperum innocentium" II: 34. Apud Eundem „Ob peccata prophetarum, iniquitates sacerdotum, *effundentium* in medio Hierosolymae *sanguinem justorum;* errarunt caeci in plateis, *polluti sunt sanguine*, ea quae non possunt, tangunt vestimentis" Thren: IV: 13. 14. Apud Ezechielem „Praeterivi praeter te, et vidi te conculcatam *in sanguinibus tuis*, et dixi tibi, *in sanguinibus tuis* vive, et dixi tibi, *in sanguinibus tuis* vive. Lavi te aquis, et ablui *sanguines tuos* a super te; et unxi te oleo" XVI: 6. 9. Apud Eundem „Tu fili hominis, num disceptabis cum *urbe sanguinum;* notifica illi omnes abominationes ejus, *per Sanguinem tuum quem effudisti*, rea facta es, et per idola quae fecisti, polluta es. Ecce principes Israëlis, quisque juxta brachium su-

um fuerunt in te, et *effuderunt sanguinem;* viri calumniae fuerunt in te *ad effundendum sanguinem,* et ad montes comederunt in te» XXII: 2. 3. 4. 6. 9. Apud Mosen „Si quis sacrificaverit alibi, quam super altari ad tentorium, *erit sanguis,* et sicut *effudisset sanguinem*» Levit: XVII: 1 ad 9. Falsificatum et prophanatum Verum significatur per haec quae sequuntur de Sanguine, apud Joëlem „Dabo prodigia in coelis et in terra, *Sanguinem* et ignem, et columnas fumi; sol vertetur in caliginem, et *luna in sanguinem*, antequam venit dies magnus et terribilis,» III: 3. 4. Apud Johannem, „Sol factus est niger sicut saccus pilosus, et *luna tota facta est sicut sanguis,*» Apoc: VI: 12. Apud Eundem, „Secundus Angelus clanxit, et quasi mons magnus igne ardens projectus est in mare, *factaque est tertia pars maris sanguis,*» Apoc: VIII: 8: apud Eundem, „Secundus Angelus effudit phialam suam in mare, et *factum est sanguis sicut mortui*, unde omnis anima vivens mortua est in mari. Tertius Angelus effudit phialam suam in fluvios, et in fontes aquarum, et *factus est sanguis*,» Apoc: XVI: 3. 4. Similiter quod „flumina, collectiones et stagna aquarum, versa sint in *Sanguinem* in Aegypto,» Exod: VII: 15 ad 22, per Aegyptum enim significatur Scientia, quae ex se intrat in arcana coelestia, et inde pervertit, negat et prophanat Vera Divina, n: 1164. 1165. 1186; omnia miracula in Aegypto, quia Divina, involverunt talia; quod flumina, quae versa sunt in sanguinem, sint vera quae intelligentiae et sapientiae, n: 108. 109. 3051; quod aquae similiter, n: 680. 2702. 3058; quod fontes, n: 2702. 3096. [24] 3424; quod maria sint vera scientifica in complexu, n: 28; quod Luna, de qua etiam dicitur quod in sanguinem vertenda, sit Divinum Verum, n: 1529. 1530. 1531. 2495. 4060; inde patet quod per Lunam, mare, fontes, aquas, et flumina, quod versa in sanguinem, significetur Verum falsificatum et prophanatum.

4736. Mittite eum ad foveam quae in deserto, quod significet quod absconderent interea inter sua falsa, hoc est, quod considerarent ut falsum, sed usque retinerent, quia interest Ecclesiae, constat a significatione foveae, quod sint falsa, de qua supra n: 4728; et a significatione deserti, quod sit ubi non verum; desertum enim latae significationis est, est ubi inhabita-

tum ita non excultum, quod cum praedicatur de Ecclesia, est ubi non bonum et inde non verum, n: 2708. 3900; ita per foveam in deserto hic intelliguntur falsa, in quibus non verum quia non bonum. Dicitur in quibus non verum quia non bonum, cum enim fides creditur salvare absque operibus tunc quidem dari potest verum, sed usque non est verum apud illum, quia non spectat bonum, nec est a bono; id verum non vitale est, quia in se habet principium falsi; proinde apud quem tale verum est, apud illum est id verum non aliter ac falsum ex principio quod inibi dominatur; principium est instar animae, ex qua vita reliquis. Dantur vicissim falsa, quae recipiuntur ut vera, cum in illis est bonum, imprimis si bonum innocentiae, ut apud gentiles, et quoque apud plures intra Ecclesiam.

4737. Et manum ne mittatis in eum, quod significet ne violarent, constare potest absque explicatione.

4738. Propterea ut eriperet eum e manu illorum ad reducendum eum ad patrem ejus, quod significet ut vindicaret Ecclesiae, constat ex significatione eripere e manu illorum, quod sit liberare, ut supra n: 4732; et a significatione reducere ad patrem ejus, quod sit vindicare Ecclesiae, per Jacobum enim qui hic est Pater, repraesentatur religio Judaica ex Antiqua Ecclesia, ut supra n: 4700. 4701. Quod vindicaret Ecclesiae, est Divinum Verum de Divino Humano Domini, nam per Josephum id verum in specie significatur, ut prius dictum. Quod ulterius hoc Verum attinet, sciendum quod Antiqua Ecclesia id agnoverit, et quoque Primitiva Ecclesia Christiana; sed postquam Papale solium succrevit usque ad dominatum super omnes animas humanas, et evexit se sicut de Rege Babelis dicitur apud Esaiam „Tu dixisti in corde tuo, in coelos ascendam, super stellas coeli exaltabo thronum meum, et sedebo in monte conventus, ascendam super excelsa nubis, et similis fiam Altissimo," XIV: 13. 14, tunc Divinum derogabatur Humano Domini, seu tunc distinguebatur inter Ipsius Divinum et Humanum; quomodo hoc decretum sit in quodam Concilio, etiam mihi revelatum est: Apparuerunt mihi quidam antrorsum ad sinistrum ad planum plantae pedis ad aliquam a me distantiam, qui inter se loquebantur, sed non audivi de qua re; dicebatur mihi, quod essent aliqui ex illis qui una fuerunt in Concilio,

quando decretum de bina Natura Domini, Divina et Humana; mox etiam cum illis loqui dabatur; dicebant, quod illi qui in Concilio maximum influxum habuerunt, et reliquis dignitate et auctoritate praevaluerunt, convenerint, et tunc in Camera obscura, et concluserint quod Domino tribueretur et Divinum et Humanum, principaliter ex causa, quod alioquin Papale solium non subsisteret; si enim agnovissent Dominum pro uno cum Patre, sicut Ipse dicit, non potuisset aliquis Vicarius ejus agnosci in terra; schismata enim eo tempore existebant, per quae potuisset Papalis potestas labi ac dissipari, nisi ita distinxissent; et quod ad illud corroborandum conquisiverint confirmantia ex Verbo, et persuaserint reliquis: addiderunt, quod sic dominari potuerint in coelo et in terra, quia ex Verbo habuerunt, quod Domino data esset omnis potestas in coelis et in terris, quae alicui Vicario non tribui potuisset, si Humanum etiam Divinum agnosceretur, sciebant enim quod nemo se aequalem Deo liceret facere, et quod Divinum illam potestatem ex se haberet, non autem Humanum, nisi illa ei data fuisset, sicut etiam postea Petro: dicebant, quod schismatici tunc perspicaci ingenio essent, quos sedare ita potuerunt; et quod sic etiam Papalis potestas confirmata sit. Exinde constat, quod solum dominationis causa hoc inventum sit; et quod propterea non scire voluerint, quod Potestas data Humano Domini in coelis et in terris, manifestet quod illud quoque Divinum esset: et quod Petrus, cui a Domino dati claves coelorum, non sit Petrus qui intelligitur, sed fides charitatis, quae quia est a solo Domino, est Potestas Solius Domini, videatur Praefatio ad Cap: XXII: Genes:

4739. Vers: 23 ad 30. *Et factum, sicut venit Joseph ad fratres suos, et exuebant Josephum tunica sua, tunica variorum colorum, quae super eum. Et sumserunt eum, et miserunt eum in foveam, et fovea vacua, nulla in ea aqua. Et sederunt ad comedendum panem, et sustulerunt oculos suos, et viderunt, et ecce comitatus Jischmaëlitarum venit e Gilead, et cameli illorum ferentes aromata, et resinam, et stacten, euntes ad deferendum ad Aegyptum. Et dixit Jehudah ad fratres suos, quid lucri quod occidamus fratrem nostrum, et obtegamus sanguinem ejus. Ite et vendamus eum Jischmaëlitis, et manus nostra ne sit in eum, quia frater noster, caro nostra is;*

et auscultaverunt fratres illius. Et transiverunt viri Midianitae negotiatores, et extraxerunt, et ascendere fecerunt Josephum e fovea, et vendiderunt Josephum Jischmaëlitis, in viginti argenti; et adduxerunt Josephum Aegyptum. Et rediit Ruben ad foveam, et ecce nullus Joseph in fovea, et discidit vestes suas. Et rediit ad fratres suos, et dixit, natus non amplius, et ego quo ego venio. Factum sicut venit Joseph ad fratres suos, significat cum de Ipso praedicatum: et exuebant Josephum tunica sua, significat apparentias veri quod discuterent et annihilarent: tunica variorum colorum, quae super eum, significat apparentiarum quale quoad vera ex bono: et sumserunt eum, et miserunt eum in foveam, significat inter falsa: et fovea vacua, nulla in illa aqua, significat quod tunc nihil verum: et sederunt ad comedendum panem, significat appropriationem mali ex falso: et sustulerunt oculos suos et viderunt, significat ulteriorem cogitationem: et ecce comitatus Jischmaëlitarum venit e Gilead, significat illos qui in bono simplici, in quali gentes: et cameli illorum ferentes aromata, resinam, et stacten, significat vera interiora naturalia: euntes ad deferendum ad Aegyptum, significat instructionem ex scientificis: et dixit Jehudah ad fratres suos, significat pravos in Ecclesia qui contra bonum quodcunque: quid lucri quod occidamus fratrem nostrum, et obtegamus sanguinem ejus, significat quod inde nihil proficuum, et nihil altitudinis, si hoc prorsus exstingueretur: ite, et vendamus eum Jischmaëlitis, significat quod agnoscant Ipsum qui in simplici bono: et manus nostra ne sit in eum, significat quod sint sine culpa: quia frater noster, caro nostra is, significat quia acceptum quod ex illis: et auscultaverunt fratres illius, significat condescendentiam: et transiverunt viri Midianitae negotiatores, significat illos qui in vero illius boni: et extraxerunt et ascendere fecerunt Josephum e fovea, significat auxilium ab illis ut non inter falsa: et vendiderunt Josephum Jischmaëlitis, significat receptionem ab illis qui in bono simplici, et abalienationem ab illis qui in fide separata: in viginti argenti, significat aestimationem: et adduxerunt Josephum Aegyptum, significat consultationem a scientificis: et rediit Ruben ad foveam, significat fidem Ecclesiae in communi: et ecce nullus Joseph in fovea, significat quod nulla fides am-

plius: et discidit vestes suas, significat luctum: et rediit ad fratres suos, significat docentes: et dixit, natus non amplius, significat quod fides in Ipsum nulla: et ego quo ego venio, significat ubi nunc Ecclesia.

4740. Factum, sicut venit Joseph ad fratres suos, quod significet cum de Ipso praedicatum, constat a repraesentatione Josephi, quod sit Verum Divinum imprimis de Divino Humano Domini; hoc cum dicitur venire ad illos, est quod praedicetur illis; fratres enim illius repraesentant Ecclesiam quae in fide separata, quibus id praedicatum.

4741. Et exuebant Josephum tunica sua, quod significet apparentias veri quod discuterent et annihilarent, constat ex significatione exuere, cum praedicatur de Divino Vero, quod hic est Joseph, quod sit discutere, et quoque annihilare; et a significatione tunicae quia variorum colorum, quod sint apparentiae veri, de qua n: 4677. Discutere et annihilare apparentias veri, fit postquam ipsum verum rejectum est; ipsum enim verum ex se in mentibus elucet, et utcunque exstinguitur apparet, imprimis apud illos qui in bono sunt: hoc etiam pervident illi qui verum apud se annihilarunt, quapropter etiam illas apparentias discutere et annihilare conantur: sit exemplum illustrationi; quis non videt, quod bene velle et benefacere sit ipsissima vita Christiana; et si ei dicitur, quod hoc sit charitas, non potest non affirmare; imo dicturi illi qui affirmant, quod hoc sciant quid sit, quia hoc est vitae; sed cogitare quod hoc vel illud sit verum, etiam ex confidentia, sicut volunt qui in fide separata, dicent quod non sciant quid sit, nam non aliam perceptionem de eo habere possunt, quam sicut de fumo qui evanescit: quia talis apparet sola fides et inde confidentia, apud quoscunque qui de illa serio cogitant, cumprimis apud bonos; idcirco allaborant etiam apparentias illas discutere et annihilare, circumcidendo sic quicquid propius tangit, ac quicquid in circuitu est; hoc significatur per exuere Josephum tunica quae super illum. Credunt etiam iidem, quod sapientes sint prae reliquis, qui dogma semel receptum, qualecunque sit, variis confirmare possunt, et illud per varia ratiocinia vero simile sistere; sed hoc nihil minus quam sapientis est, hoc potest quicunque aliquo ingenio pollet, ac solertius mali quam probi; hoc enim facere,

non est rationalis hominis; rationalis enim homo videre potest sicut ex superiori, num verum sit quod confirmatur, vel num falsum; et quia hoc videt, confirmantia falsi nihili facit, ac illa apud se non aliter spectat quam ludicra et vana, utcunque alter credit ea ex ipsius sapientiae palaestra desumpta esse: verbo, nihil minus quam sapientis est, imo nihil minus quam rationale, posse falsa confirmare, nam sapientis est et rationale, videre prius quod verum sit, et dein hoc confirmare; quippe verum videre, est a luce coeli quae a Domino, at falsum videre ut verum, est a lumine fatuo quod ab inferno.

4742. Tunica variorum colorum, quae super eum, quod significet apparentiarum quale quoad vera ex bono, constat ex significatione tunicae variorum colorum, quod sint apparentiae veri, ex quibus spirituale naturalis cognoscitur et distinguitur, de qua n: 4677, hic ideo apparentiarum quale, quapropter etiam bis dicitur tunica, nempe «exuebant Josephum tunica sua, tunica variorum colorum.» Quod apparentiarum quale se habeat secundum vera ex bono, constare potest ex apparentiis veri, cum ad visum sistuntur in luce coeli, hoc est, in altera vita, ubi non alia lux est, quam quae venit per Coelum a Domino, et quae existit ex Divino Ipsius Vero, hoc enim coram oculis angelorum apparet ut lux, n: 2776. 3190. 3195. 3222. 3339. 3340. 3636. 3643. 3993. 4302. 4413. 4415; variatur haec lux apud unumquemvis secundum receptionem; omnis cogitatio angelorum fit per variegationem illius lucis, sicut etiam cogitatio hominis, tametsi homo hoc nescit, quia apud hominem cadit lux illa in imagines seu ideas materiales, quae in naturali seu externo ejus homine sunt ex luce mundi, inde apud eum in tantum obscuratur illa lux, ut vix sciat, quod lux et visus ejus intellectualis sit inde; at in altera vita, cum visus oculi non amplius est in luce mundi, sed in luce coeli, tunc se manifestat quod cogitatio ejus sit inde. Haec lux cum e coelo transit in mundum spirituum, sistitur ibi sub specie variorum colorum, qui colores pulchritudine, varietate et amoenitate immensum excedunt colores qui sunt ex luce mundi, videantur quae prius de coloribus ab experientia n: 1053. 1624. 3993. 4530. 4677, allata sunt: quia colores in altera vita inde existunt, sunt in origine sua non aliud quam apparentiae veri ex bono; verum enim

ex se non lucet, quia ei soli nihil flammeum inest, sed ex bono, hoc enim est instar flammae ex qua lux, quale itaque est bonum tale inde apparet verum, et quale est verum taliter a bono lucet. Inde patet, quid per tunicam variorum colorum in sensu interno significatur, quod nempe apparentiarum quale quoad vera ex bono; per Josephum enim, cui tunica, repraesentatur Divinum Verum, ut prius ostensum.

4743. Et sumserunt eum, et miserunt eum in foveam, quod significet inter falsa, constat ex illis, quae supra n: 4728. 4736, dicta sunt, ubi similia.

4744. Et fovea vacua, nulla in illa aqua, quod significet quod tunc nihil verum, constat ex significatione foveae, quod sint falsa, de qua n: 4728; ex significatione vacuae, quod sit ubi nihil verum quia nihil bonum, de qua sequitur; et ex significatione aquae, quod sit verum, de qua n: 680. 739. 2702. 3058. 3424. Quod vacuum sit ubi nihil verum quia nihil bonum, constat ex Verbo etiam alibi, ut apud Jeremiam „Magnates miserunt minorennes propter *aquas*, venerunt ad *foveas*, et non invenerunt *aquas*; reversi sunt *vasis vacuis*, pudore et ignominia affecti sunt, et obtexerunt caput suum," XIV: 3; vasa vacua pro veris in quibus non verum ex bono. Apud Eundem, „Comedit me, conturbavit me Nebuchadnezar rex Babelis, constituit me *vas vacuum*, deglutivit me," LI: 34; [25] vas vacuum pro ubi nullum verum; Babel pro illis qui vastant, hoc est, deprivant alios veris, n: 1327 f. Apud Eundem „Vidi terram, et ecce *vacua* et *inanis*; et ad coelos, et nulla lux eorum" IV: 23. Apud Esaiam „Possidebunt eam platea, et anataria, et noctua, et corvus, habitabunt in ea, et extendent super eam *lineam vacuitatis*, et *perpendiculum inanitatis*," XXXIV: 11. Apud Eundem „Frangetur *urbs vacuitatis*, claudetur omnis domus, ut nemo intret, clamor super vino in plateis, exulabit gaudium terrae, reliquum in urbe vastitas," XXIV: [10.]11. 12. 13; hic vacuum exprimitur alia voce in lingua originali, quae tamen simile involvit; quod vacuum sit ubi non verum quia non bonum, a singulis ibi in sensu interno patet, nempe a significatione urbis, domus clamoris, vini, platearum. Apud Ezechielem „Dixit Dominus Jehovih, vae urbi sanguinum, etiam Ego magnum faciam focum, collocando *ollam* su-

per prunas *vacuam*, ut incalescat et fervescat aes ejus, et liquescat in ea immundities ejus, consumatur spuma ejus, » XXIV: 9. 11; hic patet quid vacuum, olla vacua est in qua immundities et Spuma, hoc est, malum et falsum: Similiter apud Matthaeum « Quando immundus spiritus exierit ex homine, perambulat loca arentia quaerens requiem, sed non invenit; tunc dicit, revertar in meam domum, unde exivi, cumque venit et reperit *eam vacuam* et scopis purgatam, et paratam sibi, tunc abit et adjungit sibi septem alios spiritus pejores illo, et ingressi habitant ibi, » XII: 43. 44. 45; immundus spiritus pro immunditie vitae apud hominem, et quoque pro immundis spiritibus qui apud eum, nam spiritus immundi habitant in immunditie vitae hominis; loca arentia seu ubi non aquae, pro ubi non vera, domus vacua pro interioribus hominis iterum repletis immunditiis, hoc est, falsis ex malo. Apud Lucam, « Deus esurientes implevit bonis, et *divites emisit vacuos*, » I: 53; divites pro illis qui plura sciunt, divitiae enim in spirituali sensu sunt scientifica, doctrinalia, cognitiones boni et veri; illi vocantur divites vacui, qui sciunt illa, et non faciunt, nam vera illis non sunt vera quia absque bono, n: 4736.

4745. Et sederunt ad comedendum panem, quod significet appropriationem mali ex falso, constat a significatione comedere, quod sit appropriatio, de qua n: 3168. 3513 f. 3596. 3832; et ex significatione panis, quod sit bonum amoris, de qua n: 276. 680. 2165. 2177. 3464. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735; et quoque quod sit in genere omnis cibus, n: 2165; hic autem panis significat contrarium, nempe malum; notum enim est, quod qui indigne comedunt panem in sacra coena, non approprient sibi bonum, sed malum, inde patet, quod per comedere panem in contrario sensu significetur appropriatio mali. Apud Antiquos in usu fuit, cum aliquid memorabile decreverunt, quod confirmatum a reliquis, quod tunc inter se comederint; per quod significabatur quod approbaverint, et sic quod sibi appropriaverint illud, sicut apud Ezechielem « Ecce principes Israëlis, quisque juxta brachium suum, fuerunt in te, et effuderunt sanguinem: viri calumniae fuerunt in te ad effundendum sanguinem, et *ad montes comederunt* in te, » XXII: 6. 9. Praeterea sciendum, quod binae origines mali sint in genere,

una ex vita, et altera ex doctrina; quod ex doctrina falsi, vocatur malum ex falso; hoc malum hic intelligitur.

4746. Et sustulerunt oculos suos et viderunt, quod significet ulteriorem cogitationem, constat ex significatione tollere oculos et videre, quod sit intentio et cogitatio, seu intensa cogitatio, de qua n: 2789. 2829. 3198. 3202. 4339, hic quod ulterior cogitatio, patet a serie.

4747. Et ecce comitatus Jischmaëlitarum venit e Gilead, quod significet illos qui in bono simplici in quali gentes, constat ex repraesentatione Jischmaëlitarum, quod sint illi qui in simplici bono quoad vitam, et inde in naturali vero quoad doctrinam, de qua n: 3263; et ex significatione Gilead, quod sit bonum exterius, per quod primum initiatur homo cum regeneratur, de qua n: 4117. 4124; inde patet, quod per comitatum Jischmaëlitarum e Gilead, significetur bonum quale apud gentes, hoc est, qui in tali simplici bono sunt. Quomodo haec se habent, constare potest ab illis quae hactenus dicta sunt, et ab illis quae sequuntur: in antecessum haec solum memoranda sunt; qui intra Ecclesiam sunt, et se confirmarunt contra Divina vera, imprimis contra haec, quod Humanum Domini sit Divinum, et quod charitatis opera nihil [non] faciant ad salutem, si se contra illa confirmaverunt non solum doctrina sed etiam vita, illi in talem statum quoad interiora se redegerunt, ut postea nequaquam adduci possint ad recipienda illa, nam quae semel confirmata sunt doctrina et simul vita, illa manent in aeternum; qui non interiorem hominis statum norunt, putare possunt, quod quilibet, utcunque se confirmaverat contra illa, usque postea facile recipere possit, modo convincatur; sed quod hoc impossibile sit, a talibus in altera vita per plurem experientiam scire datum est; quod enim confirmatur doctrina, hoc imbuit intellectuale, et quod confirmatur vita, hoc imbuit voluntarium, quod irradicatum est utrique vitae hominis, nempe vitae ejus intellectus et vitae ejus voluntatis, hoc eradicari non potest, ipsa anima hominis quae vivit post mortem, ab illis formata est, et est talis ut nusquam recedat ab illis: haec causa etiam est, quod sors illorum qui intra Ecclesiam sunt, apud quos ita fit, pejor sit sorte illorum qui extra Ecclesiam sunt; qui enim extra Ecclesiam sunt, qui Gentes vocantur, illi non confirmarunt se

contra illa, quia non noverunt illa, quapropter illi eorum qui in mutua charitate vixerunt, Vera Divina facile recipiunt, si non in mundo, usque in altera vita, videantur quae de gentium et populorum statu et sorte in altera vita ab experientia n: 2589 ad 2604, allata sunt. Inde est, cum aliqua nova Ecclesia instauratur a Domino, quod non instauretur apud illos qui intra Ecclesiam sunt, sed apud illos qui extra, hoc est, apud gentes: de his agitur pluries in Verbo: haec praemissa sunt, ut sciatur quid involvit, quod Josephus a fratribus suis conjectus sit in foveam, et quod inde extractus a Midianitis, ac venditus Jischmaëlitis, per fratres enim Josephi repraesentantur illi intra Ecclesiam, qui se confirmarunt contra Divinum Verum, imprimis contra illa bina, quod Humanum Domini sit Divinum, et quod charitatis opera [non] nihil faciant ad salutem, et hoc non solum doctrina sed etiam vita; per Jischmaëlitas autem repraesentantur qui in simplici bono sunt, et per Midianitas qui in vero illius boni; de his memoratur quod extraxerint Josephum e fovea, de illis quod emerint illum: quid autem significatur per quod deduxerint illum in Aegyptum, et ibi vendiderint Potiphari cubiculario Pharaonis, in sequentibus dicetur.

4748. Et cameli eorum ferentes aromata, et resinam, et stacten, quod significet vera interiora naturalia, constat ex significatione Camelorum, quod sint in genere illa quae sunt naturalis hominis inservientia spirituali, et in specie scientifica communia in naturali homine, de qua n: 3048. 3071. 3114. 3143. 3145. 4156; et ex significatione aromatum, resinae et stactes, quod sint vera interiora naturalia conjuncta ibi bono, de quibus sequitur. Apud Antiquos in cultu eorum sacro adhibita sunt suaveolentia et fragrantia, inde thura eorum et suffimenta, etiam similia immiscebantur oleis quibus ungebantur; sed hodie nescitur, unde hoc; causa est, quia prorsus nescitur, quod illa quae fuerunt in cultu apud Antiquos, traxerint originem ex spiritualibus et coelestibus, quae sunt in coelis, et quod illis corresponderint; removerat se homo in tantum ab illis, et immerserat naturalibus, mundanis et corporeis, ut in obscuro sit, et multi in negativo quod aliquid spirituale et coeleste sit. Quod thura et suffimenta in sacris apud Antiquos adhibita sint, inde est, quia odor correspondet perceptioni, odor fragrans ut

aromatum varii generis, perceptioni gratae et acceptae, qualis est veri ex bono seu fidei ex charitate; imo talis est correspondentia, ut ipsae perceptiones in altera vita, quoties Domino beneplacet, vertantur in odores, de his videantur quae prius ab experientia, n: 925. 1514. 1517. 1518. 1519. 3577. 4624 ad 4634. Quid in specie hic significant aromata, resina et stacte, constare potest ab aliis locis ubi nominantur, in genere significant interiora vera in naturali sed quae ex bono ibi, nam vera per se id non faciunt, sed est bonum per vera, inde varietates se habent secundum quale veri conjuncti bono, proinde secundum quale boni, nam bonum suum quale habet a veris. Quia per Gileadem significatur bonum exterius quale est sensualium, ac quod volupe vocatur, n: 4117. 4124, et per Aegyptum in bono sensu scientifica, quae sunt vera naturalis hominis externa, illi bono correspondentia, seu cum illo concordantia, n: 1462, ideo per quod Jischmaëlitae ex Gileade super camelis deferrent aromatica illa ad Aegyptum, significatur quod sua vera interiora ex suis scientificis, ad scientifica quae per Aegyptum significantur, de quibus sequitur. Vera interiora sunt conclusiones ex veris exterioribus seu scientificis, scientifica enim naturalis hominis sunt media inservientia concludendi et sic intuendi interiora, similiter sicut quis alterius animum intuetur in vultu ejus, et in vibratione lucis ejus oculorum, inque vita soni loquentis, ac gestuum agentis. Quia vera talia sunt, per quae naturale hominis perficitur, et quoque emendatur, idcirco aromatibus hujusmodi adscribitur sanatio, sicut resinae, apud Jeremiam „Num *Resina balsamica non est in Gilead*, num Medicus non ibi, quare non ascendit sanitas populi mei," VIII: 22. Apud Eundem „Ascende *Gilead*, et sume *resinam* virgo *filia Aegypti*, in vanum multiplicasti medicamenta, sanatio non tibi," XLVI: 11. Apud Eundem „Subito cecidit Babel, et confracta est, ejulate super eam, sumite *resinam* pro dolore, forte sanabitur," LI: 8. Quod similia significent spiritualia, patet manifeste apud Johannem „Mercatores terrae flebunt, et plangent super Babele, quod merces eorum nemo emat amplius; merces *auri* et *argenti*, et *lapidis pretiosi*, et *margaritae*, et *byssi*, et *purpurae*, et *serici*, et *coccini*, et omne *lignum thyinum*, et omne vas *elephantinum*, et omne vas ex *ligno pretio-*

sissimo, et *aere*, et *ferro*, et *marmore*, et *cinnamomum*, et *suffimenta*, et *unguenta*, et *thus*, et *vinum*, et *oleum*, et *similam*, et *triticum*, et *jumenta*, et *oves*, et *equos*, et *rhedas*, et corpora, et animas hominum," Apoc: XVIII: 11. 12. 13; haec nequaquam ita specifice recensita fuissent, nisi singula significavissent talia quae in Regno Domini et in Ecclesia Ipsius, alioquin fuissent voces nullius rei; quod per Babelem significentur illi, qui omnem cultum Domini deflexerunt ad cultum sui, notum est, et sic qui in prophano interno sunt cum in sancto externo, quapropter per merces eorum significantur illa quae propter cultum sui ipsi studio et arte invenerunt, ac doctrinalia et cognitiones boni et veri ex Verbo, quas ad sui favorem perverterunt, ita per singula quae ibi memorantur in specie talia, et per cinnamomum, suffimenta, unguenta et thus, vera quae ex bono, at apud illos vera perversa et falsa ex malo. Similiter quae de mercibus Tyri memorantur apud Ezechielem „ Jehudah et terra Israëlis, fuerunt negotiatores tui in triticis minnith, et pannag, in melle et oleo, et *Resina*, dederunt negotiationem tuam," XXVII: 17; hic quoque per resinam significatur verum ex bono; qui non credit sensum internum Verbi, ei erunt omnia illa nudae voces, ita vasa in quibus nihil intus, cum tamen in illis sunt Divina, coelestia, et spiritualia.

4749. Euntes ad deferendum ad Aegyptum, quod significet instructionem in scientificis, constat a significatione Aegypti, quod sint scientifica, de qua n: 1164. 1165. 1462, et quia per aromata, resinam et stacten, significantur vera interiora ex illorum scientificis qui in bono simplici sunt, in quali gentes, idcirco per ire ad deferendum illuc, significatur instrui. Haec ita se habent, scientifica, quae significantur per Aegyptum, sunt scientifica quae conducunt vitae spirituali, et quae correspondent veris spiritualibus; olim enim Ecclesia Antiqua etiam ibi fuerat, sed postquam illa ibi versa est in magiam, dein scientifica quae pervertunt spiritualia per Aegyptum significata sunt; inde est, quod scientifica in bono sensu, et in opposito, in verbo significentur per Aegyptum, videantur n: 1164. 1165. 1462, hic in bono sensu: scientifica ex quibus vera interiora, quae significantur per quod Jischmaëlitae super camelis ferrent aromata, resinam et stacten, sunt talia quae non sunt Ecclesiae, qua-

lia apud gentes; haec vera ex his scientificis non aliter emendantur et sanantur quam per scientifica genuinae Ecclesiae, ita per instructionem in his: haec sunt quae hic significantur.

4750. Et dixit Jehudah ad fratres suos, quod significet pravos in Ecclesia qui contra bonum quodcunque, constat a repraesentatione Jehudae, quod in bono sensu sit bonum amoris coelestis, de qua n: 3654. 3881, in opposito autem sensu, contra bonum quodcunque, de qua sequitur; et a significatione fratrum ejus, quod sint illi in Ecclesia qui in fide separata sunt. Quod per Jehudam hic repraesententur illi qui contra bonum quodcunque, est quia in bono sensu per Jehudam in Verbo repraesentantur illi qui in bono amoris coelestis sunt; amor coelestis est amor in Dominum, et inde amor erga proximum, qui in illo amore sunt, conjunctissimi Domino sunt, ac ideo in intimo coelo, ac ibi in statu innocentiae, ex quo apparent reliquis sicut infantes, et prorsus sicut amores in forma; ad illos non alii approximare possunt, quapropter cum ad alios mittuntur, tunc aliis angelis circumstipantur, per quos temperatur sphaera amoris eorum, haec alioquin ageret illos, ad quos mittuntur, in deliquium, nam sphaera amoris eorum pertransit usque ad medullaria. Quia hic amor seu hoc bonum amoris, quod vocatur coeleste, per Jehudam in bono sensu repraesentatur, ideo in opposito sensu per illum repraesentatur tale quod est contra bonum coeleste, ita contra bonum quodcunque: pleraque in Verbo habent binum sensum, nempe sensum bonum et ei oppositum; ex sensu eorum bono cognoscitur qualis est sensus eorum oppositus, sunt enim quae in opposito, e diametro contra illud quod in bono. Bona amoris sunt in genere bina, nempe bonum amoris coelestis, et bonum amoris spiritualis, contra bonum amoris coelestis in opposito est malum amoris sui, et contra bonum amoris spiritualis in opposito est malum amoris mundi; qui in malo amoris sui sunt, illi sunt contra bonum quodcunque, qui autem in malo amoris mundi, non ita; in Verbo per Jehudam in opposito sensu repraesentantur illi qui in amore sui sunt, et per Israëlem in opposito sensu qui in amore mundi; causa est, quia per Jehudam repraesentatum est Regnum coeleste Domini, et per Israëlem Regnum spirituale Ipsius. Inferna etiam distincta sunt secundum binos illos amores, qui in amore

sui sunt, quia contra bonum quodcunque, in profundissimis et inde in gravissimis infernis sunt; at qui in amore mundi, quia non ita sunt contra bonum quodcunque, in infernis non ita profundis sunt, et inde in minus gravibus. Malum amoris sui, non est, sicut vulgo apparet, elatio externa quae superbia vocatur, sed est odium contra proximum, et inde flagrans cupido vindictae, ac jucundum crudelitatis; haec sunt interiora amoris sui, exteriora ejus sunt contemtus aliorum prae se, et aversatio illorum qui in bono spirituali sunt, et hoc quandoque cum manifesta elatione seu superbia, et quandoque absque illa: qui enim tali odio habet proximum, is interius se solum amat, et solum modo alios quos spectat ut unum cum se, ita illos in se, et se in illis, propter solum finem sui. Tales sunt qui per Jehudam in opposito sensu repraesentantur; etiam Judaica Gens in tali amore fuerat usque a primis temporibus, omnes enim in universo terrarum orbe sicut vilissimos servos, ac sicut nihili respective ad se spectaverat, etiam odio habuerat, et quod magis, quando non amor sui et amor mundi conjunxerat eos mutuo, etiam socios et fratres simili odio persequuti sunt; hoc adhuc manet apud gentem illam, sed quia in alienis terris sunt precario, animum illum recondunt.

4751. Quid lucri quod occidamus fratrem nostrum, et obtegamus sanguinem ejus, quod significet quod inde nihil proficuum et inde nihil altitudinis, si hoc prorsus exstingueretur, constat ex significatione quid lucri, quod sit quod inde nihil proficuum, et quoque quod nihil altitudinis, de qua sequitur; ex significatione occidere, quod sit exstinguere, hic Divinum Verum, in specie de Divino Humano Domini, quod per fratrem nempe Josephum intelligitur; et ex significatione obtegere sanguinem, quod sit prorsus abscondere sanctum Verum, quod sanguis sit sanctum Verum, videatur supra n: 4735. Quomodo haec se habent, ex sequentibus patet. Quod lucrum hic non modo significet proficuum sed etiam altitudinem, seu quid lucri quod inde nihil proficuum et nihil altitudinis, est quia ex cupiditate et avaritia hoc dictum; cupiditas enim quaestus et avaritia, in se habet, quod non solum universum mundum possidere velit, sed etiam lucri causa quemcunque praedari, imo occidere, et quoque pro parvo occideret si non obstarent leges, et prae-

terea in Auro et argento, quae homo talis possidet, spectat se in potentia maximum, utcunque aliter in externa forma apparet; inde patet quod in avaritia non solum sit amor mundi sed etiam amor sui, et quidem amor sui spurcissimus; nam apud sordide avaros elatio animi seu superbia extrinsecus non ita conspicitur, illa enim quandoque non curat opes ostentationis causa, nec est id genus amoris sui quod conjunctum solet esse cum voluptatibus, nam parum curant corpus suum, et ejus victum ac amictum, sed est amor prorsus terrestris, nihil aliud pro fine habens quam pecunias, in quibus se non actu sed potentia credit super omnes; inde constare potest, quod in avaritia sit amor sui omnium infimus ac vilissimus; quapropter in altera vita apparent sibi inter sues, n: 939; suntque illi prae reliquis contra bonum quodcunque: in tanta inde caligine sunt, ut nequaquam videre possint quid bonum et quid verum; quod sit aliquid internum hominis, quod vivit post mortem, prorsus non capiunt, corde suo irrident illos qui hoc dicunt. Gens Judaica talis fuerat ab initio, quapropter non potuit ei aliquod internum manifeste aperiri, [26] ut patet a Verbo Veteris Testamenti; et quia radicitus in pessimo illo genere amoris sui sunt, ideo quoque nisi per avaritiam tam longe removerentur ab internis, ac inde tenerentur in spissa caligine, conspurcarent interiora vera et bona, et sic prae caeteris illa prophanarent, nam prophanare non possunt quamdiu non agnoscunt, n: 1008. 1010. 1059. 2051. 3398. 3402. 3489. 3898. 4289. 4601. Inde est, quod Dominus de illis dicat apud Johannem „Vos ex patre diabolo estis, et desideria patris vestri vultis facere, ille homicida erat ab initio" VIII: 44: et de Juda Ischarioth, qui repraesentabat Ecclesiam Judaicam, apud Eundem „Nonne Ego vos duodecim elegi, at e vobis unus est diabolus" VI: 70; per illum etiam, quod vendiderit Dominum, simile repraesentatum est, quod hic per Jehudam, qui dixit, ite et vendamus Josephum.

4752. Ite et vendamus eum Jischmaëlitis, quod significet quod agnoscant Ipsum qui in simplici bono, constat a significatione vendere, quod sit abalienare a se, ita recipi ab aliis, de qua n: 4098, quod cum praedicatur de Vero, ut hic, est ab his agnosci; et ex repraesentatione Jischmaëlitarum, quod sint qui in simplici bono, de qua supra n: 4747; quod illi qui in sim-

plici bono sunt, agnoscant Divinum Verum, imprimis de Divino Humano Domini, prius ostensum est.

4753. Et manus nostra non sit in eum, quod significet ut sint sine culpa, constat ex significatione ne sit manus in aliquem, quod sit ne violent, ut supra n: 4737, et quia ne violent est ut non sint in culpa, hoc quoque per illa verba significatur.

4754. Quia frater noster, caro nostra is, quod significet quia acceptum quod ex illis, constat ex significatione fratris, quod sit consanguineum ex bono, de qua n: 3815; et ex significatione carnis, quod sit proprium in utroque sensu, de qua n: 3813; ita quod acceptum, quia ab illis qui ab Ecclesia, et quod acceptum his quia ab illis qui in simplici bono: Jischmaëlitae enim repraesentant illos qui in simplici bono sunt, et fratres Josephi repraesentant Ecclesiam quae in fide separata a charitate; qui in simplici bono sunt, agnoscunt quod Humanum Domini Divinum sit, tum quoque quod charitatis opera facienda sint ut salvetur homo; hoc sciunt illi qui a fide separata, quapropter non acriter instant coram omnibus, et vix aliquid coram illis qui in simplici bono sunt, ex causa praecipue quia contra communem sensum non ausint, et quia sic derogarent sibi dignitatem et lucrum, dicerent enim qui in simplici bono sunt de illis si talia negarent, quod fatui essent, sciunt enim quid amor et quid amoris opera, at quid fides ab illis separata non sciunt; argumentationes pro fide contra opera, et de distinctione inter Humanum et Divinum Domini, vocarent sophismata quae non capiunt; quapropter ut accepti sint, et quia acceptum quod ab illis, libenter concedunt, nam si illa vera exstinguerentur, illis nihil proficuum et nihil altitudinis esset, n: 4751.

4755. Et auscultaverunt fratres illius, quod significet condescendentiam, constat absque explicatione.

4756. Et transiverunt viri Midianitae negotiatores, quod significet illos qui in vero illius boni, constat ex repraesentatione Midianitarum, quod sint qui in vero simplicis boni, de qua n: 3242; et ex significatione negotiatorum, quod sint qui habent cognitiones boni et veri, hae enim sunt divitiae, opes et merces in sensu spirituali, inde negotiari est cognitiones illas sibi comparare et communicare, n: 2967. 4453; hic non cogni-

tiones boni sed veri significantur, nam Midianitae sunt qui in vero simplicis boni, ut supra dictum, inde etiam vocantur viri, viri enim dicuntur qui in vero, n: 3134. 3309 pr: Ex serie historica hic liquet, quod Josephus venditus sit Jischmaëlitis, at quod extractus e fovea a Midianitis, et quoque a Midianitis venditus in Aegypto Potiphari; in Versu enim ultimo hujus Capitis dicitur, „Et Midianitae vendiderunt eum ad Aegyptum Potiphari cubiculario Pharaonis"; autumari potest, quia Josephus venditus est Jischmaëlitis, quod ab his, non autem a Midianitis venditus esset in Aegypto; sed usque ita factum est, causa repraesentationis rerum quae in sensu interno, nam Josephus, hoc est, Divinum Verum, non vendi potest ab illis qui in bono sunt, sed ab illis qui in Vero illius boni; causa videbitur in explicatione Versus ultimi hujus Capitis.

4757. Et extraxerunt et ascendere fecerunt Josephum e fovea quod significet auxilium ab illis ut non inter falsa, constat a significatione extrahere et ascendere facere, quod sit liberare, proinde auxilium ferre, de qua sequitur; et ex significatione foveae, quod sint falsa, de qua n: 4728, ita ne sit [27] inter falsa. Quod extrahere et ascendere facere hic sit auxilium ferre, est quia Verum est quod fert auxilium bono; vero enim adscribitur potentia quia bonum potentiam exercet per verum, n: 3091. 3563; [28] et praeterea verum est per quod cognoscitur falsum, ita per quod auxilium fertur ne sit inter falsa; inde est, quod Midianitae fuerint qui extraxerunt et ascendere fecerunt Josephum e fovea, et quod Jischmaëlitae qui emerunt.

4758. Et vendiderunt Josephum Jischmaëlitis, quod significet receptionem ab illis qui in bono simplici, et abalienationem ab illis qui in fide separata, constat a significatione vendere, quod sit abalienare respective ad illos qui in fide separata sunt, qui hic sunt fratres Josephi, nam hi vendiderunt, et quod sit recipi respective ad illos qui in bono simplici, qui hic sunt Jischmaëlitae, nam hi emerunt; quod Jischmaëlitae sint qui in bono simplici, supra n: 3263. 4747, ostensum est. De his videantur quae prius n: 4756.

4759. In viginti argenti, quod significet aestimationem, constat ex significatione viginti, quod sint bonum et verum in interiore homine reconditum a Domino, quae reliquiae vocan-

tur, de qua n: 2280, ita sanctum bonum aut verum, hic sanctum verum, quia viginti argenti dicitur, argentum enim est verum, n: 1551. 2954; idem numerus quoque significat non sanctum, quia pleraque in verbo etiam oppositum sensum habent, hic non sanctum respective ad illos qui abalienarunt Divinum verum, seu vendiderunt Josephum, n: 4758, at sanctum respective ad illos qui receperunt, seu emerunt; ita non sanctum respective ad fratres Josephi, hoc est, ad illos in Ecclesia qui in fide separata sunt, at sanctum respective ad Jischmaëlitas, hoc est, ad illos qui in simplici bono; haec sunt quae per aestimationem intelliguntur. Quod Viginti etiam significent non sanctum, est quia Viginti sunt reliquiae, ut supra dictum; qui non habent reliquias boni et veri in interiore suo homine, sed loco eorum malum et falsum, illis sanctum non est sanctum, sed est secundum genus mali et falsi vel Spurcum vel prophanum. Quod Viginti etiam sint non sanctum, constat apud Sachariam, « Vidi, et ecce volumen volans; et dixit ad me, quid tu vides, cui dixi video volumen volans, longitudo ejus *viginti* ulnae, latitudo ejus decem ulnae: et dixit ad me, haec *maledictio* exiens super facies totius terrae, » V: 1. 2. 3. Apud Haggaeum, « Cum veniret ad torcular ad hauriendum quinquaginta e torculari fuit *viginti;* percussi vos uredine, et rubigine omne opus manuum vestrarum, » II: 16. Apud Ezechielem, « Cibus tuus quem comedes pondere, *viginti sicli* in diem, de tempore usque in tempore comedes illum; et quidem placentam hordeorum comedes eam; quod ad illam, cum stercore fimi hominis facies in oculis illorum: sic enim, dixit Jehovah, comedent filii Israëlis panem suum immundum inter gentes, » IV: 10. 12. 13; in illis locis viginti pro non sancto, immundo et prophano. Quod morerentur omnes in deserto qui supra *viginti annos*, Num: XIV: 29. [29] Cap: XXXII: 11, repraesentabat etiam sanctum respective ad illos qui infra illos annos, et non sanctum respective ad illos qui supra. Quod omnes numeri in Verbo significent res, videatur n: 482. 487. 575. 647. 648. 755. 813. 1963. 1988. 2075. 2252. 4264. 4495. 4670. Quod Reliquiae sint bonum et verum in interiore homine reconditum a Domino, n: 468. 530. 560. 561. 576. 660. 798. 1050. 1738. 1906. 2284.

4760. Et adduxerunt Josephum Aegyptum, quod significet consultationem a scientificis, constat a significatione Aegypti, quod sint scientifica, de qua n: 1164. 1165. 1186. 1462; ad quae cum adfertur Divinum Verum, est consultare illa, nam per Josephum, ut supra ostensum, repraesentatur Divinum Verum. Quomodo se habet cum consultatione de Divino Vero ex scientificis, paucis dicendum; consultare scientifica de Divino Vero, est videre ex illis num ita sit; sed hoc fit aliter apud illos qui in affirmativo sunt quod verum sit verum, illi cum consultant scientifica, confirmant per illa Verum, et sic corroborant fidem; aliter apud illos qui in negativo sunt, illi cum consultant scientifica, se conjiciunt magis in falsa, nam negativum apud hos regnat sed affirmativum apud illos: et praeterea se habet hoc secundum facultatem intellectualem cujusvis hominis, qui non intuitionem superiorem, hoc est, interiorem habent si consultant scientifica, non vident confirmationem veri in illis, quapropter auferuntur per scientifica in negativum; at qui intuitionem superiorem, hoc est, interiorem habent, hi vident confirmationes, si non aliter, usque per correspondentias. Sit pro exemplo, quod vivat homo post mortem, qui in negativo sunt quod hoc verum sit, cum consultant scientifica, se confirmant per innumerabilia contra illud, ut per quod bruta animalia pariter vivant, pariter sentiant, pariter agant, et in multis solertius homine, et quod cogitatio, quae homini prae brutis, sit tale quod ei comparatur per quod serius adolescat, et quod homo tale genus animalis sit; et praeterea ex mille aliis; ex his patet, quod qui in negativo sunt, si consultant scientifica, se conjiciant magis in falsa, et tandem ut nihil quicquam credant quod vitae aeternae est: at qui in affirmativo sunt quod verum sit quod homo vivat post mortem, cum consultant scientifica se confirmant per illa, et hoc quoque per innumerabilia; vident enim quod singula quae in natura, sint infra hominem, et quod animalia bruta ex instinctu agant, et quod homo ex ratione, quodque illa non possint aliter quam spectare deorsum, at quod homo sursum, et per cogitationem comprehendere illa quae spiritualis mundi sunt, et quoque affici illis, imo per amorem conjungi Ipsi Deo, et sic vitam ex Divino sibi appropriare; utque illuc duci et elevari possit, quod ideo serius adolescat; et prae-

terea in reliquis, quae naturae sunt, videt confirmationes; et tandem in universa natura videt repraesentativum Regni coelestis. Commune est, et hoc notum, quod Eruditi minus quam simplices id credant, et in genere, quod minus quam simplices videant Divina Vera, causa est, quia consultant scientifica, quorum copiam prae aliis possident, ex negativo, et per id destruunt apud se intuitionem a superiori seu interiori, qua destructa non amplius a luce coeli aliquid vident, sed a luce mundi, nam scientifica sunt in luce mundi, quae si non illuminantur a luce coeli, tenebras inducunt, utcunque aliter ipsis apparet: inde erat quod simplices in Dominum crediderint, non autem Scribae et Pharisaei, qui in illa gente fuerunt eruditi; ut patet ab his apud Johannem, „Multi ex turba audiverunt verbum, dixerunt hic est vere Propheta, alii dixerunt hic est Christus (Messias): responderunt Pharisaei illis, num quis ex Principibus credidit in Ipsum, aut ex Pharisaeis," VII: 40. 47. 48: et apud Lucam, „Dixit Jesus, confiteor Tibi Pater Domine coeli et terrae, quod occultasti talia a sapientibus et intelligentibus, revelasti autem ea infantibus," X: 21; infantes pro simplicibus: tum apud Matthaeum, „Propterea per parabolas loquor illis, quia videntes non vident, et audientes non audiunt, nec intelligunt," XIII: 13.

4761. Et rediit Ruben ad foveam, quod significet fidem Ecclesiae in communi, constat a repraesentatione Rubenis, quod sit confessio fidei Ecclesiae in communi, de qua n: 4731. 4734; et ex significatione foveae, quod sint falsa, de qua n: 4728; inde per quod rediit Ruben ad foveam, significatur quod fides Ecclesiae in communi veniret ad spectandum falsa quae fidei separatae.

4762. Et ecce nullus Joseph in fovea, quod significet quod nulla fides amplius, constat a repraesentatione Josephi, quod sit Divinum Verum, quod cum appareret inter falsa, quae per foveam n: 4728, significantur, tunc est nulla fides amplius.

4763. Et discidit vestes suas, quod significet luctum, constat a significatione discindere vestes, quod sit luctus, nempe propter verum deperditum, seu quod nulla fides: in Verbo, imprimis Historico, saepius legitur, quod vestes disciderint, sed nescitur hodie, unde hoc, et quoque nescitur quod id reprae-

sentativum esset doloris propter verum quod amissum; hoc inde repraesentativum factum est, quia vestes significabant Vera, ut ostensum videatur n: 4545: in sequentibus hujus Capitis etiam dicitur, quod „ cum Jacob agnovit tunicam filii sui, *disciderit vestes suas*," Vers: 34, per quod significatur luctus pro deperdito vero: similiter alibi in Verbo; ut cum Rabschake missus a Sancheribo Rege Aschuris, loquutus contumelias contra Hierosolymam, tunc „ Eliakimus qui super domum Regis, et Schibna Scriba, et Joachus commentator, *discissi vestes* nuntiarunt illa Regi Hiskiae; ex quo audito etiam Rex *discidit vestes suas*, et obtexit se sacco" Esai: XXXVI: 22. Cap: XXXVII: 1. II Reg: XVIII: 37. Cap: XIX: 1; contumeliae quas loquutus, erant contra Deum, Regem et Hierosolymam, ita contra Divinum Verum, ut melius a sensu interno ibi patet, inde ex luctu discindebantur vestes. Cum Jehudius legisset volumen libri coram Rege quod scripsit Jeremias, dicitur quod „ projecerit id in focum, et *non ruperint vestes suas* Rex et servi illius audientes omnia verba illa" Jerem: XXXVI: 23. 24; quod non ruperint vestes erat quod non luxerint propter Divinum Verum non acceptum. Cum exploratores loquuti male de terra Canaane, quod tunc „ Joschua filius Nunis et Kalebus filius Jephuneh, *disciderint vestes*, et loquuti sint contra illos" Num: XIV: 6, simile involvit, terra enim Canaan significat Regnum Domini, contra quod loqui, est falsum contra Divinum Verum. Cum „ Arca Dei capta a Philistaeis, et ambo filii Eli mortui sunt, quod vir ex acie currens Schiluntem, *vestibus scissis* et pulvere super capite" I Sam: IV: 11. 12, significabat luctum super Divinum Verum et Divinum Bonum amissum, arca enim quia repraesentabat Regnum Domini, ac in supremo sensu Ipsum Dominum, ac inde Ecclesiae sanctum, vestes scissae significabant luctum super Divinum Verum amissum, et pulvis super capite super Divinum Bonum. De Schemuele et Schaule legitur „ Cum convertit se Schemuel ad abeundum, Schaul apprehendit *alam tunicae ejus quae abscissa est*; quare dixit ad eum Schemuel, abscidit Jehovah regnum Israëlis a super te hodie, et dedit illud socio tuo; non revertar tecum, quia repudiasti verbum Jehovae, et repudiavit te Jehovah, ut non sis Rex super Israëlem" I Sam: XV: 26. 27. 28; quod Schaul ruperit alam tuni-

cae Schemuelis, repraesentabat id quod Schemuel dixit, nempe quod Regnum abscinderetur ab eo, et quod non esset Rex Israëlis amplius. Regnum enim in sensu interno significat Divinum Verum, n: 1672. 2547. 4691, et quoque Rex et Regium, n: 1672. 1728. 2015. 2069. [39] 3009. 3670. 4575. 4581; Regnum et Rex Israëlis in specie, quia per Israëlem repraesentabatur Regium Domini: Similiter quod de Jerohoamo et Achia Propheta memoratur, „Cum Jerohoamus exiret ex Hierosolyma, et inveniret illum Achiah propheta in via, cum ille tectus veste nova, et ambo soli in agro, *apprehendit Achiah Vestem novam*, quae super illo, et *discidit eam in duodecim frusta*, et dixit Jerohoamo, sume tibi decem frusta, nam sic dixit Jehovah Deus Israëlis, ecce Ego discindens [regnum] e manu Schelomonis, et dabo tibi decem tribus" I Reg: XI: 29. 30. 31. Pariter quod ruperint vestes, cum Schaul in praelio occisus est, de quo in II Libro Schemuelis „Cum Schaul in praelio occisus est, die tertio vir venit e castris, *cujus Vestes discissae*: et cum audivit David de morte Schaulis, *apprehendit David vestes suas et rupit eas*, et omnes servi qui cum illo" I: 2. 10. 11. 12, per hoc etiam repraesentabatur luctus ob Divinum Verum amissum, ac projectum ab illis qui in fide separata, per regium enim significabatur Divinum Verum, ut supra dictum, et per Philistaeos, a quibus occisus Schaul, repraesentabantur qui in fide separata, n: 1197. 1198. 3412. 3413; quod etiam patet a lamentatione Davidis super illum in eodem Capite Vers: 18 ad 27. Cum Abschalom percusserat fratrem suum Ammonem, et fama venit ad Davidem, quod percusserit Abschalom omnes filios Regis, „*rupit vestes suas*, et jacuit in terra, et omnes servi ejus *stantes rupti vestes*," II Sam: XIII: 28. 30. 31; etiam hoc factum est causa repraesentationis, quod vera ex Divino deperdita, filii Regis in sensu interno illa significant. Cum fugit David pro Abschalomo, „obviam ei fuit Chuschai Arkita, *ruptus tunicam suam*," II Sam: XV: 32, similiter, nam per Regem, imprimis per Davidem, in Verbo repraesentatur Divinum Verum. Consimiliter, „Cum Elias loquutus ad Achabum regem Israëlis verba Jehovae, quod exstirparetur propter malum quod fecerat, tunc Achabus *rupit vestes suas*, posuit saccum super carnem suam," I Reg: XXI: 27. 28. 29. Quod ruptio aut dis-

cissio vestium repraesentaverit luctum de Amisso Vero, porro constat ab his, „Chilkiah sacerdos invenit Librum legis in domo Jehovae, cum legit eum Schaphan coram Rege Joschia, et cum audivit Rex verba Libri legis, *rupit vestes suas*," II Reg: XXII: 11, manifeste propter Verbum, hoc est, Verum Divinum tamdiu amissum, ac in cordibus et vita obliteratum. Cum Dominus confessus quod esset Christus filius Dei, quod „sacerdos magnus *disruperit vestes suas*, dicens omnino blasphemavit," Matth: XXVI: 63. 64. 65. Marc: XIV: 63. 64, significabat quod summus sacerdos non aliter crediderit, quam quod Dominus contra Verbum, ac sic contra Verum Divinum loquutus sit. Cum „ascendit Elias in turbine, et Elischa videns, *apprehendit vestes suas et disrupit eas in duo frusta:* et sustulit *tunicam* Eliae, quae deciderat desuper illo, et percussit aquas, et divisae sunt huc illuc, et transivit Elischah" II Reg: II: 11. 12. 13. 14; quod Elischah tunc disruperit vestes suas in duo frusta, erat propter luctum quod Verbum, hoc est, Divinum Verum amissum fuerit, per Eliam enim repraesentatur Dominus quoad Verbum, hoc est, Divinum Verum, n: 2762; quod tunica ab Elia deciderit, et ab Elischah suscepta, repraesentabat quod Elischah continuaret repraesentationem; quod Tunica sit Divinum Verum, videatur n: 4677; quare etiam vestis quae discindebatur in tali luctu, erat tunica, ut patet a locis quibusdam citatis. Quia Vestis significabat Verum Ecclesiae, et in supremo sensu Divinum Verum, ideo contumeliosum erat scissis vestibus ire, nisi in tali luctu, ut patet ab eo quod factum servis Davidis a rege filiorum Ammonis Chanun, quod „absciderit illis dimidium barbae, et *vestes eorum in medio usque ad nates;* quare nec admissi ad Davidem," II Sam: X: 4. 5.

4764. Et rediit ad fratres suos, quod significet docentes, constat a repraesentatione fratrum Josephi, quod sint qui a fide separata, et quia pastores erant, quod etiam sint docentes ex fide, ut supra n: 4705.

4765. Et dixit, natus non amplius, quod significet quod fides in Ipsum nulla, constat a significatione nati, quod sit verum fidei, per filium enim significatur verum, n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 2803. 2813. 3373. 3704, ita per natum, qui hic Josephus, qui quod repraesentet Divinum Verum, osten-

sum est; et quia omne verum est fidei, nam quod in Antiquis Ecclesiis dictum est verum seu veritas, in Nova dicitur fides, n: 4690, inde per natus non amplius, significatur quod fides in Ipsum nulla.

4766. Et ego quo ego venio, quod significet ubi nunc Ecclesia, constat a repraesentatione Rubenis, quod sit fides Ecclesiae in communi, de qua n: 4731. 4734. 4761; et quia Ruben de se dicit „et ego quo ego venio," significatur ubi nunc fides Ecclesiae, seu quod idem, ubi nunc Ecclesia. Quod non Ecclesia sit, ubi non coelestis Josephus, hoc est, Dominus quoad Divinum Verum, in specie Divinum Verum quod Humanum Domini Divinum sit, et quod Charitas sit essentiale Ecclesiae, proinde charitatis opera, constare potest ab illis quae in hoc Capite de utroque ostensa sunt: Si non hoc Divinum Verum recipitur quod Humanum Domini Divinum sit, necessario inde sequitur, quod Trinum sit quod adorandum, non autem unum, et quoque quod dimidium Domini, nempe Ipsius Divinum non autem Humanum, quis enim adorat non Divinum; numquid est Ecclesia ubi Trinum adoratur unum separatim ab altero, seu quod idem, ubi Tres aequaliter coluntur; nam tametsi tres dicuntur unum, usque cogitatio distinguit et facit tres, et solum sermo oris dicit unum; expendat hoc quisque apud se, cum dicit se agnoscere et credere unum Deum, annon cogitet de tribus; et cum dicit quod Pater sit Deus, Filius sit Deus, et Spiritus Sanctus sit Deus, et illi quoque distincti in personas et distincti quoad munia, an cogitare possit quod sit unus Deus, nisi ita ut Tres inter se distincti unum faciant per concordantiam, et quoque per condescendentiam quatenus unus procedit ab altero; cum itaque Tres dii adorantur, ubi tunc Ecclesia: at si Solus Dominus, in Quo Trinum perfectum est, et in Quo est Pater et Pater in Ipso, sicut Ipse dicit „Si utique Mihi non credatis, operibus credite, ut cognoscatis et credatis, quod Pater in Me et Ego in Patre," Joh: X: 38. „Qui vidit Me vidit Patrem, nonne credis Philippe quod Ego in Patre et Pater in Me, credite Mihi quod Ego in Patre et Pater in Me," Joh: XIV: 10. 11. „Qui videt Me videt Ipsum qui misit Me," Joh: XII: 45. „Omnia Mea Tua sunt, et Tua Mea," Joh: XVII: 10, [31] tunc est Ecclesia Christiana, et est cum manet in hoc quod Dominus

dixit „Primarium omnium praeceptorum est, audi Israël, *Dominus Deus noster Dominus unus est;* ideo amabis *Dominum Deum tuum* ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et ex omnibus viribus tuis; hoc primarium praeceptum: alterum simile hoc, amabis proximum tuum sicut teipsum; *majus his aliud praeceptum non est*," Marc: XII: 29. 30. 31; quod Dominus Deus noster sit Dominus, videatur Matth: IV: 7. 10. Cap: XXII: 41. 42. Luc: I: 16. 17. Joh: XX: 28, et quod Jehovah in Veteri Testamento dicatur Dominus in Novo, n: 2921. Si etiam id Divinum Verum non recipitur et doctrina et vita, quod amor erga proximum, hoc est, Charitas sit essentiale Ecclesiae et inde charitatis opera, necessario sequitur, quod cogitare verum sit Ecclesiae, non autem cogitare bonum, et sic quod cogitatio hominis Ecclesiae possit in contradictione et oppositione simul esse, nempe cogitare malum et simul cogitare verum, ita per cogitare malum esse cum diabolo, et per cogitare verum esse cum Domino, cum tamen verum et malum nusquam concordant „Nullus potest servire duobus dominis, aut unum odio habebit, et alterum amabit," Luc: XVI: 13; hoc cum statuit et quoque vita confirmat fides separata utcunque de fidei fructibus loquitur, ubi tunc Ecclesia.

4767. Vers: 31. 32. 33. 34. 35. *Et sumserunt tunicam Josephi, et mactarunt hircum caprarum, et intinxerunt tunicam in sanguine. Et miserunt tunicam variorum colorum, et adduxerunt ad patrem illorum, et dixerunt, hanc invenimus, agnosce quaeso an tunica filii tui haec, si non. Et agnovit illam, et dixit, tunica filii mei, fera mala comedit eum, discerpendo discerptus est Joseph. Et discidit Jacob vestes suas, et posuit saccum in lumbis suis, et luxit super filio suo diebus multis. Et surrexerunt omnes filii ejus, et omnes filiae ejus, ad consolandum eum, et renuit ad consolandum se, et dixit, quia descendam ad filium meum lugens sepulchrum, et flevit eum pater ejus.* Sumserunt tunicam Josephi, significat apparentias: et mactarunt hircum caprarum, significat vera externa ex jucundis: et intinxerunt tunicam in sanguine, significat quod foedaverint falsis ex [32] malis: et miserunt tunicam variorum colorum, significat ita apparentias foedatas: et adduxerunt ad patrem illorum, significat collationem cum bonis et veris Eccle-

siae Antiquae et Primitivae: et dixerunt, hanc invenimus, significat quod illis ita appareat: agnosce quaeso, an tunica filii tui haec, si non, significat num similitudo: et agnovit illam, significat quod quidem esset: et dixit, tunica filii mei, significat quod verum Ecclesiae: fera mala comedit eum, significat quod cupiditates mali exstinxerint: discerpendo discerptus est Joseph, significat quod a falsis talis ut prorsus non sit: et discidit Jacob vestes suas, significat luctum pro deperdito vero: et posuit saccum in lumbis suis, significat luctum pro deperdito bono: et luxit super filio suo diebus multis, significat statum: et surrexerunt omnes filii ejus, significat illos qui in falsis: et omnes filiae ejus, significat illos qui in malis: ad consolandum eum, significat ut interpretarentur ex sensu literae Verbi: et renuit ad consolandum se, significat quod non posset: quia descendam ad filium meum lugens sepulchrum, significat quod Ecclesia Antiqua perierit: et flevit eum pater ejus, significat luctum interiorem.

4768. Sumserunt tunicam Josephi, quod significet apparentias, constat a significatione tunicae, hic tunicae variorum colorum, quod sint apparentiae veri, de qua n: 4677. 4741. 4742. Agitur in nunc sequentibus de exculpatione facinoris quod fecerunt, in sensu interno de confirmatione falsi contra Divina Vera, de quibus mox supra n: 4766, et hoc per apparentias, quae sistuntur per ratiocinia ex sensu literae Verbi, confirmationes falsi per interpretationes ex sensu literae Verbi, sunt omnes apparentiae, per quas simplices solent seduci, ac falsum sisti ut verum, et verum ut falsum; de his in nunc sequentibus in sensu interno agitur.

4769. Et mactarunt hircum caprarum, quod significet vera externa ex jucundis, constat ex significatione hirci caprarum in Verbo, quod sint vera naturalia, hoc est, vera Externi hominis ex quibus jucunda vitae, tum quoque quod sint vera externa ex jucundis, de qua sequitur; vera externi hominis ex quibus jucunda vitae, sunt vera Divina qualia sunt sensus literalis Verbi, ex quibus doctrinalia genuinae Ecclesiae, haec proprie significantur per hircum, jucunda quae inde sunt significantur per capras; ita per hircum caprarum in genuino sensu, illi qui in talibus veris et inde jucundis sunt; in sensu autem oppo-

sito per hircum caprarum significantur illi qui sunt in veris externis, hoc est, in apparentiis veri ex sensu literae quae jucundis vitae eorum conveniunt, sicut quae jucundis corporis quae in genere voluptates vocantur, et quae jucundis animi quae in genere sunt honores et lucra; tales per hircum caprarum in sensu opposito significantur; verbo, per hircum caprarum in hoc sensu significantur qui in fide separata a charitate sunt, nam hi non alia vera ex Verbo desumunt, quam quae cum jucundis vitae eorum concordant, hoc est, quae favent amoribus sui et mundi; caetera vera illic per interpretationes deducunt, et inde falsitates sistunt sicut apparentias veri. Quod Hircus caprarum significet illos qui in fide separata sunt, constare potest apud Danielem „ Ecce *Hircus caprarum* venit ab occidente super facies omnis terrae, et non attingens terram, et *huic Hirco* cornu aspectus inter oculos illius; ex uno de quatuor cornibus exivit cornu unum de exiguo, et crevit valde versus meridiem et versus ortum, et versus decus; quin [33] crevit usque ad exercitum coelorum, et dejecit in terram de exercitu, et de stellis, et conculcavit ea: et projecit veritatem in terram, “ VIII: 5. 10. 11. 12; agitur ibi de statu Ecclesiae in genere, non solum de statu Ecclesiae Judaicae, sed etiam de statu Ecclesiae sequentis quae est Ecclesia Christiana, nam Verbum Domini est universale; Hircus caprarum respective ad Ecclesiam Judaicam significat illos qui vera interna nihili fecerunt, sed externa acceptabant quatenus favebant amoribus eorum, qui erant ut maximi et opulentissimi essent; inde Christum seu Messiam, quem exspectabant, non aliter agnoscebant, quam sicut Regem qui eveheret illos supra omnes gentes et populos in universo terrarum orbe, et hos subjiceret illis sicut vilissimos servos, inde deduxerunt amorem in illum; quid amor erga proximum, prorsus non sciebant, modo quod esset conjunctio per honoris supradicti participationem, et per lucrum; Hircus autem caprarum respective ad Ecclesiam Christianam, significat illos qui in veris externis ex jucundis sunt, hoc est, qui in fide separata, nam hi quoque nihil interna curant; sique illa docent, est solum ut inde aucupent famam, ut ad honores evehantur et ad lucra perveniant, haec sunt jucunda quae in corde eorum quando vera sunt in ore; et praeterea illa quae genuinae fidei sunt per sini-

stras interpretationes trahunt ad favorem suorum amorum; inde patet, quid in sensu interno per illa verba apud Danielem significatur, nempe per hircum caprarum illi qui in fide separata; quod hircus venerit ab occidente, est quod a malo, quod occidens sit malum, videatur n: 3708; quod venerit super facies omnis terrae, non attingens terram, est quod super totam Ecclesiam, per terram in Verbo non aliud intelligitur quam terra ubi Ecclesia, ita Ecclesia n: 566. 662. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733. 1850. 2117. 2118 f. 2928. 3355. 4435. 4447; cornua quae ei sunt potentiae ex falso, n: 2832; cornu aspectus inter oculos, est potentia ex ratiocinatione de veris fidei, quod constare potest ab illis quae de oculo, n: 4403 ad 4421. n: 4523 ad 4534, ostensa sunt; unum cornu quod crevit versus meridiem, ortum, et decus, est potentia ex fide separata usque versus illa quae sunt status lucis coeli, status boni et veri, quod meridies sit status lucis, videatur n: 3708, quod ortus seu oriens sit status boni, n: 1250. 3249. 3708, quod decus sit status veri, ex Verbo passim constat; quod crevit usque ad exercitum coelorum, et dejecit in terram de exercitu, et de stellis, et conculcavit illa, est quod cognitiones boni et veri, quod exercitus coelorum et stellae sint cognitiones boni et veri, n: 4697; inde scitur quid sit, quod projecerit veritatem in terram, quod nempe ipsam fidem quae in se est charitas, nam fides spectat charitatem quia procedit a charitate, quod in Antiqua Ecclesia vocatum est veritas, hoc in nova vocatur fides, n: 4690. Similiter Hircus apud Ezechielem: „Ecce Ego judicans inter pecudem et pecudem, inter arietes et *inter hircos*: num parum vobis, pascuum bonum depascitis, et reliquum pascuorum vestrorum conculcatis pedibus vestris; sedimentum aquarum bibitis, reliquas pedibus vestris turbatis; cornibus vestris feritis omnes infirmas, donec disperseritis eas foras," XXXIV: 17. 18. 21; ibi etiam per hircos significantur illi qui in fide separata, hoc est, qui praeponunt doctrinam vitae, et tandem vitam non curant, cum tamen vita facit hominem non doctrina separata, et vita manet post mortem, non autem doctrina nisi quantum illa ex vita trahit; de illis dicitur, quod pascuum bonum depascant, et reliquum pascuorum conculcent pedibus, ac quod sedimentum aquarum bibant, et reliquas pedibus turbent,

tum quod cornibus ferient infirmas, donec disperserint illas. Ex his nunc patet, quinam sunt qui per Hircos et quinam per Oves intelliguntur, de quibus Dominus apud Matthaeum „Congregabuntur coram Ipso omnes gentes, et separabit eas ab invicem, sicut pastor separat *Oves ab Hircis;* et statuet *Oves* a dextris, *Hircos vero a sinistris,*" etc: XXV: 32. 33; quod oves sint illi qui in charitate sunt et inde in veris fidei, et quod hirci qui in nulla charitate tametsi in veris fidei, [34] hoc est, qui in fide separata, a singulis ibi liquet, describuntur ibi illi. Quinam sunt et quales qui in fide separata, et per hircos intelliguntur, constare potest ab his binis locis; apud Matthaeum „*Omnis Arbor quae non facit fructum bonum, exscindetur,* et in ignem conjicietur; *quare ex fructibus eorum cognoscetis eos:* non omnis dicens Mihi, Domine, Domine, intrabit in Regnum coelorum, *sed faciens voluntatem Patris mei* qui in coelis est: multi dicent Mihi in die illa; Domine, Domine, nonne *per Nomen tuum prophetavimus*, et *per Nomen tuum daemonia ejecimus,* et *in Nomine tuo virtutes multas fecimus;* sed tunc confitebor illis, non novi vos, *discedite a Me Operarii iniquitatis,*" VII: 19. 20. 21. 22. 23: et apud Lucam „Tunc incipietis foris stare, et pulsare januam, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis; sed respondens dicet vobis, *non novi vos unde sitis:* tunc incipietis dicere, *edimus coram Te,* et *bibimus,* et *in plateis nostris docuisti;* sed dicet, dico vobis, *non novi vos unde sitis, discedite a Me omnes operarii iniquitatis,*" XIII: 25. 26. 27; hi sunt qui in fide separata, et hirci vocantur. Quid autem Hirci in bono sensu significant, sicut qui in sacrificiis adhibebantur, ac apud Prophetas passim nominantur, alibi, ex Divina Domini Misericordia, dicetur.

4770. Et intinxerunt tunicam in sanguine, quod significet quod foedaverint falsis ex malis, constat ex significatione intingere sanguine, quod sit foedare falsis, sanguis enim in opposito sensu est verum falsificatum, n: 4735; quia sanguis hirci erat, per quem significantur vera externa ex jucundis, qualia sunt illorum qui in fide separata, liquet quod sint falsa ex malis, quod quoque patet ex sequentibus, ubi Jacob dicit „Fera mala comedit eum, discerpendo discerptus est Joseph" per illa enim significatur, quod cupiditates mali exstinxerint, et sic quod a falsis

talis ut prorsus non sit. Quod tres origines falsi sint, ex doctrina Ecclesiae, ex fallaciis sensuum, et ex vita cupiditatum, et quod falsum ex hac sit pessimum, videatur n: 4729.

4771. Et miserunt tunicam variorum colorum, quod significet apparentias foedatas, constat a significatione tunicae variorum colorum, quod sint apparentiae, de qua n: 4677. 4741. 4742. 4768; quod foedatae, intelligitur per quod tunica intincta sanguine, n: 4770.

4772. Et adduxerunt ad patrem illorum, quod significet collationem cum bonis et veris Ecclesiae Antiquae et Primitivae, constat a repraesentatione Jacobi, qui hic est pater, quod sit Ecclesia Antiqua, de qua n: 4680. 4700; et quoque Ecclesia Primitiva, hoc est, Ecclesia Christiana in suo initio, de qua sequitur; adducere tunicam talem ad illam, in sensu interno est instituere collationem falsificatorum bonorum et verorum cum bonis et veris genuinae Ecclesiae. Quod per Jacobum repraesentetur hic non modo Ecclesia Antiqua, sed etiam Primitiva, hoc est, Christiana in suo initio, est quia prorsus eaedem sunt quoad interna, sed modo discrepent quoad externa; Externa Ecclesiae Antiquae fuerunt omnia repraesentativa Domini ac coelestium et spiritualium Regni Ipsius, hoc est, amoris et charitatis et inde fidei, proinde talium quae sunt Ecclesiae Christianae; inde est, cum evolvuntur et quasi exfasciantur externa, quae fuerunt Antiquae Ecclesiae, et quoque Judaicae, quod pateat Ecclesia Christiana; hoc significatum etiam est, per quod velum in Templo disruptum sit, Matth: XXVII: 51. Marc: XV: 38. Luc: XXIII: 45; inde est, quod per Jacobum patrem repraesentetur non modo Ecclesia Antiqua, sed etiam Primitiva Christiana.

4773. Et dixerunt, hanc invenimus, quod significet quod illis ita appareat, constat a serie rerum in sensu interno, non enim dixerunt quod esset tunica Josephi, sed quod invenerint, referendo ad patrem, ut agnosceret an tunica filii ejus esset; inde sequitur, quod per illa verba significetur, quod illis ita appareat.

4774. Agnosce quaeso an tunica filii tui haec, si non, quod significet num similitudo, constat ex significatione agnoscere an sit, quod sit num simile: se referunt haec ad illa quae praece-

dunt et ab illis sequuntur, quod nempe collatio institueretur falsificatorum bonorum et verorum cum bonis et veris genuinis Ecclesiae, quae significantur per quod adduxerunt tunicam sanguine intinctam ad patrem illorum, n: 4772; inde hic per agnosce quaeso an tunica filii tui haec, significatur quod conferret num simile, seu num similitudo.

4775. Et agnovit illam, quod significet quod quidem esset, et dixit tunica filii mei, quod significet quod verum Ecclesiae, constat a significatione tunicae, quod sit verum Ecclesiae, de qua n: 4677, sed quia foedatum, quidem agnitum est quod esset, sed non simile vero Ecclesiae Antiquae et Primitivae, inde dicitur quod quidem esset.

4776. Fera mala comedit eum, quod significet quod cupiditates mali exstinxerint, constat ex significatione ferae malae, quod sit mendacium ex vita cupiditatum, de qua n: 4729, proinde cupiditates; et ex significatione comedere, quod sit exstinguere, quia praedicatur de vero Ecclesiae. Ipsissimum Verum Ecclesiae est, quod amor in Dominum, et amor erga proximum sint primaria, Marc: XII: 29. 30. 31; hoc verum exstinguunt cupiditates; qui enim in vita cupiditatum sunt, non possunt esse in vita amoris et charitatis, sunt enim prorsus opposita; vita cupiditatum est se solum amare, et non proximum nisi ex se seu propter se, inde exstinguunt apud se charitatem, et qui exstinguunt charitatem, etiam exstinguunt amorem in Dominum, nam non datur medium amandi Dominum, quam charitas, Dominus enim in charitate est; affectio charitatis est ipsa affectio coelestis, quae a Solo Domino; inde constare potest, quod cupiditates mali exstinguant ipsissimum verum Ecclesiae; quo exstincto excogitatur medium quod salvificum dicitur, nempe fides, quae cum separatur a charitate, tunc ipsa vera foedantur, nam tunc non amplius scitur quid charitas, ne quidem quid proximus, consequenter nec quid internum hominis, et ne quidem quid coelum, nam internum hominis et coelum in homine, est charitas, hoc est, benevelle alteri, societati, patriae, Ecclesiae, Regno Domini, et sic Ipsi Domino; inde concludi potest, qualia vera Ecclesiae erunt, cum illa, quae essentialia sunt, nesciuntur, et cum contraria illis, nempe cupiditates regnant; cum vita cupiditatum de illis loquitur, annon

foedantur in tantum, ut non amplius cognosci possint. Quod nemo possit salvari, nisi in bono charitatis vixerit, et sic imbuerit ejus affectiones, quae sunt benevelle aliis et ex benevelle illis benefacere; tum quod nemo usquam recipere possit vera fidei, nempe imbuere et appropriare illa sibi, quam qui in charitatis vita est, patuit mihi manifeste ab illis qui in coelo cum quibus datum est loqui; ibi omnes sunt formae charitatis, pulchritudine et bonitate secundum charitatis quale; jucundum, faustum, et felix eorum ex eo est, quod ex benevelle possint aliis benefacere; homo, qui non in charitate vixerat, nusquam scire potest, quod in benevelle et ex benevelle benefacere sit coelum et ejus gaudium, quia ejus coelum est benevelle sibi et ex hoc benevelle aliis benefacere, cum tamen hoc est infernum; nam coelum distinguitur ab inferno in eo, quod, ut dictum, coelum sit ex benevelle benefacere, et infernum est ex malevelle malefacere, qui in amore erga proximum sunt, illi ex benevelle benefaciunt, at qui in amore sui sunt, illi ex malevelle malefaciunt, causa est, quia neminem amant quam semet, et alios non nisi quantum se vident in illis et illos in se; etiam hos odio habent, quod se manifestat ut primum recedunt et non ejus sunt; hoc se habet, sicut latrones, qui cum in consociatione sunt, se invicem amant, sed usque corde cupiunt occidere si praeda inde. Ex his constare potest, quid coelum, quod nempe sit amor erga proximum, et quid infernum quod nempe sit amor sui: qui in amore erga proximum sunt, illi recipere possunt omnia vera fidei, et illa imbuere et sibi appropriare, nam in amore erga proximum inest omne fidei, quia inest coelum, et inest Dominus; qui autem in amore sui sunt, illi nusquam possunt recipere vera fidei, quia illi amori inest infernum, nec possunt aliter recipere vera fidei quam sui honoris et lucri causa, ita nusquam illa imbuere et sibi appropriare, sed quae imbuunt et sibi appropriant, sunt negativa veri, corde enim ne quidem credunt quod infernum ac coelum sint, nec quod vita post mortem, inde nec aliquid quod de inferno et coelo, deque vita post mortem dicitur, ita nihil prorsus quod de fide et charitate ex Verbo et doctrina; apparent sibi credere cum in cultu sunt, sed hoc est inde quia implantatum est ab infantia eum statum tunc induere, ut primum autem extra cultum sunt etiam extra illum statum

sunt, et cum tunc cogitant in se, prorsus nihil credunt, et quoque secundum vitam amorum suorum excogitant faventia, quae vera dicunt, et quoque confirmant ex sensu literali Verbi, cum tamen falsa sunt; tales sunt omnes qui in fide separata sunt vita et doctrina. Praeterea sciendum, quod omnia insint amoribus, amores enim sunt qui faciunt vitam, proinde non nisi quam in amores influit vita Domini; quales itaque amores sunt, tales sunt vitae, quia tales receptiones vitae; amor erga proximum recipit vitam coeli, et amor sui recipit vitam inferni; ita amori erga proximum inest omne coeli, et amori sui omne inferni: quod omnia insint amoribus, illustrari potest a pluribus in natura; animalia, tam quae super terra gradiuntur, quam quae in aëre volant, et in aquis natant, feruntur omnia secundum amores suos, et in amores illorum influunt quaecunque ad vitam illis conducunt, quae nempe ad victum, ad habitationem, adque procreationem; inde unumquodvis genus novit suam escam, novit suas mansiones, et novit quae conjugialis eorum sunt, sicut consociari, construere nidos, ponere ova, educare pullos; etiam apes aedificare cellulas, exsugere mella ex floribus, implere illis favos, et prospicere sibi pro hyeme, imo agere aliquam formam regiminis sub imperante; praeter mirifica alia; haec omnia fiunt per influxum in amores eorum, sunt modo formae affectionum eorum quae variant vitae effectus; illa omnia amoribus illorum insunt; quid non inesset amori coelesti, si homo in illo esset, annon omne sapientiae et intelligentiae, quod in coelo est: inde etiam est, quod, qui in charitate vixerunt, et non alii, recipiantur in coelum, et quod ex charitate in potentia sint recipere et imbuere omnia vera, hoc est, omnia fidei: contrarium autem illis evenit qui in fide separata sunt, hoc est, in aliquibus veris et non in charitate, amores eorum recipiunt talia quae illis conveniunt, amores nempe sui et mundi quae contraria veris sunt, qualia sunt in infernis.

4777. Discerpendo discerptus est Joseph, quod significet quod a falsis talis ut prorsus non sit, constat ex significatione discerpi, quod sit a falsis dissipari, seu quod idem, a falsis talis ut prorsus non sit; sunt falsa ex malis seu ex cupiditatibus, quae hic intelliguntur, n: 4770: de his videantur quae mox supra n: 4776, dicta sunt.

4778. Et discidit vestes suas, quod significet luctum pro deperdito vero, constat a significatione discindere vestes, quod fuerit repraesentativum luctus pro deperdito vero, de qua supra n: 4763.

4779. Et posuit saccum in lumbis suis, quod significet luctum pro deperdito bono, constat ex significatione ponere saccum super lumbis, quod fuerit repraesentativum pro deperdito bono; lumbi enim significant amorem conjugialem, et inde omnem amorem coelestem et spiritualem, n: 3021. 3294. 4277. 4280. 4575, et hoc ex correspondentia, nam sicut omnia organa, membra, et viscera corporis humani correspondent Maximo Homini, ut ad fines Capitum ostensum, ita lumbi illis in Maximo Homine seu Coelo, qui in genuino amore conjugiali fuerunt; et quia amor conjugialis est fundamentalis omnium amorum, ideo per lumbos in genere significatur omnis amor coelestis et spiritualis; inde rituale hoc, quod ponerent saccum super lumbis, cum lugerent super bonum deperditum; omne enim bonum est amoris. Quod posuerint saccum super lumbis cum testificarentur illum luctum, constare potest ab Historicis et Propheticis Verbi, ut apud Amos „Convertam festa vestra *in luctum*, et omnia cantica vestra in lamentum, *ita ascendere faciam super omnes lumbos saccum*, et super omne caput calvitiem, et ponam eam sicut *luctum* unigeniti, et postrema ejus sicut diem amarum," VIII: 10; [35] ascendere facere super omnes lumbos saccum pro luctu super deperditis bonis, omnes lumbi pro omnibus bonis amoris. Apud Jonam „Crediderunt viri Ninives in Deum, et ideo proclamarunt jejunium, et *induerunt saccos a maximo usque ad minimum*: cumque pervenisset verbum ad Regem Ninives, surrexit de throno suo, et deposuit chlamydem suam desuper se, et *obduxit saccum*, et sedit super cinere; et proclamavit, ut *operirentur saccis homo et bestia*," III: 5. 6. 8; manifeste quod fuerit signum repraesentativum luctus super malo, propter quod Ninive periret, ita super deperdito bono. Apud Ezechielem „Clamorem edent super te voce sua, et clamabunt amare, et ascendere facient pulverem super capita sua, in cinere volvent se, et inducent sibi super te calvitiem, et *accingent saccos*," XXVII: 30. 31, [36] de Tyro, singula illa repraesentativa luctus pro falsis et malis, ita pro deperditis

veris et bonis fuerunt; clamorem edere et clamare amare pro lamento super falso aut deperdito vero, n: 2240; ascendens facere pulverem super caput pro damnatum esse propter malum, n: 278; in cinere volvere se pro damnatum esse propter falsum; inducere sibi calvitiem pro luctu propter non verum naturali homini, n: 3301 f; accingere saccos pro luctu propter non bonum ei: similiter apud Jeremiam „Filia populi mei, *cinge te sacco*, et volve te in cinere, *luctum* unigeniti fac tibi, *planctum* amaritudinum, quia subito veniet vastator super nos," VI: 26; et alibi apud Eundem „Sedebunt in terra, conticescent seniores filiae Zionis, ascendere facient pulverem super caput suum, *cingent se saccis*, descendere facient in terram caput suum virgines Hierosolymae," Thren: II: 10, hic similia repraesentativa secundum genera boni et veri quae deperdita, ut supra. Apud Esaiam „Propheticum de *Moabo*; ascendet Bajith, et Dibon in excelsa ad fletum, super Nebo et super Medba *Moabus* ejulabit; in omnibus capitibus ejus calvities, omnis barba rasa, *in plateis ejus accinxerunt saccum* super tectis ejus, et in plateis ejus, totus ejulabit, descendens in fletum," XV: 2. 3, [37] Moabus pro illis qui adulterant bona, n: 2468; luctus super adulteratione illa, quae per Moabum significatur, describitur per talia quae malo illius generis correspondent; quapropter similiter paene apud Jeremiam, „Omne Caput calvities, et omnis barba rasa, super omnibus manibus incisiones, *et super lumbis saccus*, super omnibus tectis *Moabi*, et in plateis ejus totus *luctus*," XLVIII: 37. Cum audivit Rex Hiskias blasphemias quas Rabschake contra Hierosolymam loquutus, „discidit vestes suas, *et obtexit se sacco*," Es: XXXVII: 1. II Reg: XIX: 1; quia loquutus contra Jehovam, Regem, et Hierosolymam, inde luctus, quod contra verum significatur per quod disciderit vestes, n: 4763, quod contra bonum per quod obduxerit se sacco; in Verbo enim ubi agitur de vero etiam agitur de bono, ob conjugium coeleste quod est boni et veri ac veri et boni, in singulis, sicut etiam apud Davidem „Convertisti *luctum meum* in choream, *aperuisti saccum meum*, et accinxisti me gaudio," Psalm: XXX: 12, ibi chorea praedicatur de veris, et gaudium de bonis, ut quoque alibi in Verbo, ita aperire saccum pro tollere luctum super deperdito bono. In Libro

II Samuelis „Dixit David ad Joabum, et ad omnem populum qui cum illo, scindite vestes vestras, et *circumcingite saccos*, et plangite ante Abnerum," III: 31; quia facinus commissum contra verum et bonum, ideo mandatum a Davide, ut scinderent vestes et circumcingerent saccos. Similiter quia Achabus contra aequum et justum, in sensu spirituali contra verum et bonum, egerat, cum audivit verba Eliae quod exscinderetur, „rupit vestes suas, *et posuit saccum super carnem suam*, et jejunavit, et *cubuit in sacco*, et incessit lente," I Reg: XXI: 27. Quod saccus praedicetur de deperdito bono, constare etiam potest apud Johannem „Cum aperuit sigillum sextum, ecce terrae motus magnus factus est, *et sol factus est niger sicut saccus*, et luna tota facta est sicut sanguis," Apoc: VI: 12, terrae motus pro mutatione status Ecclesiae quoad bonum et verum, n: 3355, sol pro bono amoris, n: 1529. 1530. 2441. 2495. 4060. 4300. 4696, quapropter de illo deperdito praedicatur saccus; luna pro vero fidei, n: 1529. 1530. 2120. 2495. 4060, de quo praedicatur sanguis, quia sanguis est verum falsificatum et prophanatum, n: 4735. Quia indui sacco et volvere se in cinere, repraesentabat luctum super malis et falsis, etiam repraesentabat humiliationem, et quoque poenitentiam, humiliationis enim primarium est agnoscere quod ex se non nisi quam malum et falsum sit, pariter poenitentiae, quae non fit nisi per humiliationem, et haec per confessionem cordis quod ex se talis sit; quod saccum induere, humiliationis fuerit, videatur I Reg: XXI: 27. 28. 29; quod poenitentiae, Matth: XI: 21. Luc: X: 13; sed quod nihil aliud fuerit quam repraesentativum, ita solummodo externum quod corporis, non autem internum quod cordis, patet apud Esaiam „Num ut incurvet sicut juncus caput suum, et *in sacco et cinere cubet*, num hoc vocabis jejunium, et diem beneplaciti Jehovae; nonne hoc jejunium quod eligo, aperire vincula malitiae, frangere famelico panem," etc. LVIII: 5. 6. 7.

4780. Et luxit super filio suo diebus multis, quod significet statum, nempe luctus pro deperdito bono et vero, constat a repraesentatione Josephi, qui hic est filius, quod sit Divinum Verum, in specie illa de quibus supra n: 4776; et ex significatione dierum, quod sint status, de qua n: 23. 487. 488. 493.

893. 2788. 3785; hic status luctus magni, quia dicitur diebus multis.

4781. Et surrexerunt omnes filii ejus, quod significet illos qui in falsis, constat a significatione filiorum, quod sint vera, et in opposito sensu falsa, seu illi qui in veris aut falsis sunt, de qua n: 489. 491. 533. 1147. [38] 2623. 2803. 2813. 3373. 3704; hic qui in falsis, quia per filios Jacobi seu fratres Josephi repraesentantur illi qui in fide separata, ita qui Divinum Verum exstinxerunt, et inde in falsis sunt, ut supra ostensum.

4782. Et omnes filiae ejus, quod significet illos qui in malis, constat a significatione filiarum, quod sint bona, et in opposito sensu mala, seu illi qui in bonis aut malis sunt, de qua n: 489. 490. 491. 568. 2362. 3024. 3963.

4783. Ad consolandum eum, quod significet ut interpretarentur ex sensu literae Verbi, constat ex significatione consolari, quod sit sedare irrequiem animi spe de aliqua re, de qua n: 3610, hic irrequiem seu luctum super deperdito bono et vero, qui luctus quia non sedari potest quam per interpretationes ex Verbo, hic quia agitur de filiis et filiabus Jacobi, per quos significantur illi qui in falsis et malis sunt, n: 4781. [39] 4782, per consolari significantur interpretationes quae fiunt ex sensu literae; sensus enim literae Verbi communia habet, quae sunt sicut vasa, quae impleri possunt veris, et quoque impleri falsis, et sic explicari ad favorem; et quia communia sunt, etiam obscura sunt respective, quibus lux non aliunde est quam ex sensu interno, nam sensus internus est in luce coeli quia est Verbum Angelis, at sensus literae est in luce mundi quia est Verbum hominibus antequam in lucem coeli a Domino perveniunt, a qua tunc illustratio; inde patet, quod sensus literae inserviat simplicibus ad initiationem in sensum internum. Quod Verbum ex sensu literae explicari possit ad favorem per interpretationes, patet manifeste ex eo, quod doctrinalia quaecunque, etiam haeretica, inde confirmentur; sicut pro exemplo dogma de fide separata ex his Domini Verbis, „Adeo dilexit Deus mundum, ut Filium suum unigenitum dederit, *ut omnis qui credit in Ipsum non pereat, sed habeat vitam aeternam,*" Joh: III: 16; ex quibus, et quoque ex aliis locis concludunt, quod sola fides absque operibus sit per quam vita aeterna; et cum sibi id persuaserant,

tunc non amplius attendunt ad illa quae Dominus toties loquutus est de amore in Ipsum, deque charitate et operibus, n: 1017. 2373. 3934; ita nec ad illa quae apud Johannem, „Quotquot receperunt, dedit illis potestatem ut filii Dei essent *credentibus in Nomen Ipsius*, qui *non ex sanguinibus*, *neque e voluntate carnis*, *neque ex voluntate viri*, sed ex Deo nati sunt," I: 12. 13; si illis dicitur, quod nemo credere possit in Dominum, nisi qui in charitate est, illico confugiunt ad interpretationes, sicut ad has, quod lex abrogata sit, quod nati sint in peccatis et sic quod bonum ex se facere nequeant, et qui faciunt non aliter possint quam sibi inde meritum vindicare, et quoque haec confirmant ex sensu literae Verbi, sicut ex illis quae in parabola de Pharisaeo et Publicano, Luc: XVIII: 10 ad 14, et ex aliis; cum tamen illa se prorsus aliter habent. Qui in fide separata sunt, etiam nec aliter possunt credere, quam quod unusquisque admitti queat in coelum ex gratia, utcunque vixerat; ita quod non vita sed fides hominem post mortem maneat; etiam hoc confirmant ex sensu literae Verbi, cum tamen ex ipso spirituali sensu Verbi constat, quod Dominus Misericordiam habeat erga unumquemvis, ita si coelum foret ex Misericordia seu gratia utcunque vita fuit unusquisque salvaretur; quod ita credant, qui in fide separata, est quia prorsus non sciunt quid coelum, et hoc quia non sciunt quid charitas; si scirent quantum pacis, gaudii et felicitatis in charitate sit, scirent quid coelum, sed hoc illis prorsus absconditum est. Qui in fide separata sunt, nec aliter credere possunt, quam quod resurrecturi sint cum corpore, et non nisi quam die Judicii, quod etiam confirmant ex pluribus locis Verbi secundum sensum literae explicatis, nihil tunc cogitantes de illis quae Dominus dixerat de Divite et Lazaro, Luc: XVI: 22 ad 31, et quae ad latronem, „Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiso," Luc: XXIII: 43, et quae pluries alibi; quod id credant qui in fide separata, est quia si illis diceretur quod corpus non resurrecturum, resurrectionem prorsus negarent, quid enim internus homo non sciunt nec capiunt, nemo enim scire potest quid internus homo et ejus vita post mortem, nisi qui in charitate est, nam haec est interni hominis. Qui in fide separata sunt, non aliter credere possunt, quam quod charitatis opera sint solum dare pauperibus ac opitulari miseris,

quod etiam ex Verbi sensu literae confirmant, cum tamen charitatis opera sunt, facere justum et aequum, quisque in suo officio, ex amore justi et aequi, ac boni et veri. Qui in fide separata sunt, non aliud vident in Verbo, quam quae confirmant sua dogmata, non enim intuitionem interiorem habent, qui enim non in affectione charitatis sunt, non sunt nisi in visu externo, seu in intuitione inferiori, ex hac spectare superiora nequaquam aliquis potest, superiora apparent ei ut tenebrae; inde est, quod falsa videant ut vera, ac vera ut falsa, et sic pascuum bonum perdant et aquas puras sacri fontis seu Verbi per interpretationes ex sensu literae conspurcent, secundum haec apud Ezechielem, „Num parum vobis; pascuum bonum depascitis, et reliquum pascuorum vestrorum conculcatis pedibus vestris; sedimentum aquarum bibitis, reliquas pedibus vestris turbatis; cornibus vestris feritis omnes infirmas, donec disperseritis illas foras," XXXIV: 17. 18. 21.

4784. Et renuit ad consolandum se, quod significet quod non posset, constat ex illis quae nunc dicta sunt.

4785. Quia descendam ad filium meum lugens sepulchrum; quod significet quod Ecclesia Antiqua periret, constat ex repraesentatione Jacobi, qui hoc de se dicit, quod sit Ecclesia Antiqua, de qua supra n: 4680. 4700. 4772; ex repraesentatione Josephi, qui hic est filius meus, quod sit Divinum spirituale, seu Divinum Verum, de qua supra; et ex significatione descendere lugens sepulchrum, quod sit mori, et cum praedicatur de Ecclesia, et quoque de Divino Vero, quod sit perire.

4786. Et flevit eum pater ejus, quod significet luctum interiorem, constat ex significatione flere, quod sit ultimum doloris et tristitiae, ita luctus interior: inter externa per quae repraesentabantur interna, in Ecclesiis antiquis etiam fuit planctus et fletus super mortuos, quibus significabatur luctus interior, tametsi non interior fuit; sicut legitur de Aegyptiis qui cum Josepho profecti sunt ad sepeliendum Jacobum de quo ita „Cum venerunt ad aream Atad, quae in transitu Jordanis, *planxerunt ibi planctum magnum* et *gravem valde*, et *fecit patri suo luctum septem dies*: et vidit habitator terrae Canaanaeus luctum in area Atad, et dixerunt, luctus hic est gravis Aegyptiis" Genes: L: 10. 11: et de Davide super Abnerum „Sepeliverunt

Abnerum in Chebrone, et sustulit Rex vocem suam ac *flevit apud sepulchrum* Abneri, et *fleverunt* omnis populus" II Sam: III: 32.

4787. Vers: 36. *Et Midianitae vendiderunt eum ad Aegyptum Potiphari cubiculario Pharaonis, principi satellitum.* Midianitae vendiderunt eum ad Aegyptum, significat illos qui in aliquo vero simplicis boni, quod consulerent scientifica: Potiphari cubiculario Pharaonis, significat interiora scientificorum: principi satellitum, significat illa quae primaria sunt interpretationi.

4788. Midianitae vendiderunt eum ad Aegyptum, quod significet illos qui in aliquo vero simplicis boni quod consulerent scientifica, constat ex repraesentatione Midianitarum, quod sint qui in vero simplicis boni, de qua n: 3242. 4756; ex significatione Aegypti, quod sint scientifica, de qua n: 1164. 1165. 1186. 1462. 2588. 4749; ex significatione vendere, quod sit abalienare, de qua n: 4752. 4758; et ex repraesentatione Josephi, quod sit Divinum Verum; hoc cum dicitur venditum seu abalienatum ab illis qui in vero simplicis boni ad scientifica, quae sunt Aegyptus, est quod consuluerint illa; qui enim in vero simplicis boni sunt, a fallaciis sensuum se plurimum abduci patiuntur, ita per scientifica, quae ex illis sunt. Supra in Vers: 28 dictum est, quod Josephus extractus sit e fovea a Midianitis, sed quod venditus sit ad Jischmaëlitas, inde videretur quod non ab aliis vendi potuisset in Aegypto, quam a Jischmaëlitis; at quod non [a] Jischmaëlitis sed a Midianitis, est quia per Jischmaëlitas repraesentantur qui in simplici bono, n: 4747, et per Midianitas qui in vero illius boni; Josephus seu Divinum Verum non potuit vendi ab illis qui in bono sunt, sed ab illis qui in vero; qui enim in bono sunt, norunt ex bono quid Divinum verum, non ita qui in vero: homines Ecclesiae distincti sunt in duo genera, nempe in illos qui in bono et in illos qui in vero, illi qui in bono sunt vocantur coelestes, qui autem in vero spirituales, inter illos et hos intercedit multa differentia; qui in bono sunt, in affectione faciendi bonum sunt propter bonum, et hoc absque remuneratione illis; remuneratio est quod liceat facere bonum, nam inde gaudium percipiunt; qui autem in vero sunt, non in affectione faciendi bonum sunt propter bonum sed pro-

pter quod ita mandatum, ac utplurimum cogitant de remuneratione, gaudium illis inde est, et quoque ex gloriatione; inde patet, quod qui bonum faciunt ex bono, ex interna affectione faciant, at qui bonum faciunt ex vero quod ab externa quadam affectione; inde differentia patet, quod nempe illi sint interni homines, hi autem externi; qui itaque interni homines sunt, Divinum Verum, quod per Josephum repraesentatur, non vendere, hoc est, abalienare possunt, quia ex bono appercipiunt verum, inde nec fallaciae sensus, proinde nec scientifica illos abducunt; at qui externi homines sunt, illi vendere seu abalienare possunt, quia non ex bono appercipiunt verum, sed id modo ex doctrina et ex magistris sciunt, illi si consulunt scientifica facile a fallaciis se abduci patiuntur, nam nullum dictamen intus habent: inde nunc est, quod Josephus non a Jischmaëlitis sed a Midianitis venditus sit.

4789. Potiphari cubiculario Pharaonis, quod significet interiora scientificorum, constat ex significatione cubicularii, quod sint interiora, de qua sequitur; et ex repraesentatione Pharaonis, quod sint scientifica; per Aegyptum enim significantur scientiae in genere, ut n: 1164. 1165. 1186. 1462, ostensum est; similiter per Pharaonem, quod enim in Verbo per terram seu gentem, hoc etiam per Regem ejus, significatur, nam is est caput gentis. Quod sint interiora scientificorum, quae significantur per cubicularium Pharaonis, est quia cubicularii erant ex interioribus Regis, erant enim interiores aulici et eminentiores praefecti, ut quoque patet ex significatione vocis illius in Lingua originali.

4790. Principi satellitum, quod significet illa quae primaria sunt interpretationi, constat ex significatione principis, quod sit primarium, de qua n: 1482. 2089; quod princeps satellitum hic sint primaria interpretationi, est quia agitur de Divino Vero, quod ab illis qui in vero simplicis boni venditum sit per quod consuluerint scientifica, inde aberratio et abalienatio a Divino Vero, et inde interpretationes ex sensu literae Verbi, n: 4783; per satellites etiam significantur illa quae ministrant.

Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, hic de Correspondentia Gustus et Linguae, et quoque Faciei cum illo.

4791. *Lingua introitum praebet ad pulmones, et quoque ad ventriculum, ita repraesentat sicut atrium ad spiritualia et ad coelestia, ad spiritualia quia ministrat pulmonibus et inde loquelae, ad coelestia quia ministrat ventriculo qui alimenta praebet sanguini et cordi; quod pulmones correspondeant spiritualibus et cor coelestibus, videatur n*: 3635, 3883 *ad* 3896; *quapropter Lingua in genere correspondet affectioni veri, seu illis in Maximo Homine qui in affectione veri sunt, et postmodum in affectione boni ex vero: qui itaque amant Verbum Domini, et inde desiderant cognitiones veri et boni, illi ad provinciam illam pertinent; sed cum differentia, quod sint qui ad ipsam linguam, qui ad laryngem et tracheam, qui ad guttura, etiam qui ad gingivas, tum qui ad labra; nam ne quidem minimum apud hominem datur, cum quo non est correspondentia. Quod illi qui in affectione veri sunt, ad provinciam illam in lato sensu intellectam pertineant, pluries datum est experiri, et hoc per manifestum influxum nunc in linguam, et nunc in labra, cum quibus etiam loqui datum est; et observatum, quod etiam quidam interioribus linguae et labrorum correspondeant, et quidam exterioribus; qui exteriora vera cum affectione solum recipiunt, non autem interiora, at haec tamen non rejiciunt, illorum operationem sensi non in linguae interiora sed in exteriora.*

4792. *Quia Cibus et nutritio correspondet cibo et nutritioni spirituali, inde Gustus correspondet perceptioni et affectioni ejus: cibus spiritualis est scientia, intelligentia et sapientia; ex his enim vivunt, et ex his quoque nutriuntur spiritus et angeli; et desiderant et appetunt illa, sicut homines, qui famelici, cibum; inde appetitus correspondet illi desiderio. Et quod mirum, ex illo cibo etiam adolescunt; infantes enim, qui decedunt, in altera vita non aliter quam infantes apparent, et sunt quoque infantes quoad intellectum, sed sicut intelligentia ac sapientia crescunt, ita apparent non ut infantes, sed sicut*

provecti aetate, et tandem sicut adulti; loquutus sum cum quibusdam qui infantes mortui sunt, qui sicut juvenes mihi visi, quia tunc intelligentes. Inde patet, quid cibus et nutritio spiritualis.

4793. *Quia gustus correspondet perceptioni et affectioni sciendi, intelligendi et sapiendi, et in illa affectione est vita hominis, idcirco non permittitur alicui spiritui et angelo influere in gustum hominis, nam hoc foret in vitam quae ei propria est. Sunt usque spiritus vagabundi ex infernali turba prae aliis perniciosi, qui quia in vita corporis imbuerunt intrare in affectiones hominis nocendi causa, etiam in altera vita cupiditatem illam retinent, et omni modo student intrare in gustum apud hominem, in quem cum intrarunt, possident interiora ejus, nempe vitam ejus cogitationum et affectionum, nam, ut dictum, correspondent, et quae correspondent unum agunt; ab illis perplures hodie possidentur; sunt enim hodie obsessiones interiores, non autem, ut olim, exteriores; obsessiones interiores a talibus fiunt; et quales sunt, constare potest si attendatur ad cogitationes et affectiones, praecipue ad intentiones interiores quas manifestare timent,* [40] *quae in tantum apud quosdam insaniunt, ut nisi coërcerentur vinculis externis, quae sunt honor, lucrum, fama, timor vitae, et legis, ruerent plus quam obsessi in neces et rapinas; quinam et quales illi spiritus sunt, qui obsident interiora hominum talium, videatur n:* 1983. *Ut scirem quomodo hoc se haberet, permissum fuit illis, ut conarentur intrare in gustum apud me, quod etiam summo studio connitebantur, et tunc dictum mihi, si usque in gustum penetrarent, quod etiam interiora possiderent, ex causa quia gustus ab interioribus illis per correspondentiam dependet; sed hoc permissum fuit solum ob finem, ut scirem quomodo cum correspondentia gustus se haberet; actutum enim inde abacti sunt. Perniciosi illi spiritus id imprimis tentant, ut solvant omnia vincula interna, quae sunt affectiones boni et veri, justi et aequi, timor legis Divinae, pudor nocendi societati et patriae; quae vincula interna cum soluta sunt, tunc homo a talibus obsidetur: cum non possunt sic inferre se in interiora per obstinationem, tentant per artes magicas, quae plures sunt in altera vita in mundo prorsus ignotae, per has scientifica apud*

hominem pervertunt, et modo applicant illa quae foedis cupiditatibus favent: obsidiones tales non possunt evitari, nisi homo in affectione boni est, et inde in fide in Dominum. Ostensum quoque, quomodo abigerentur, nempe cum versus interiora capitis et cerebri se penetrare putabant, deferebantur per vias excrementitias ibi, et inde versus cutis externa; et visi sunt quod dein conjicerentur in scrobem sordibus solutis scatentem; informatus sum, quod tales spiritus correspondeant cavernulis sordidis in extima cute ubi scabies, ita scabiei.

4794. *Spiritus, seu homo post mortem, omnes sensationes habet quas dum vixit in mundo, nempe Visum, Auditum, Olfactum, et Tactum, non autem Gustum, sed loco ejus aliquod analogon quod adjunctum est odoratui. Quod non gustum habeat, est ne possit intrare in gustum hominis, et sic ejus interiora possidere; tum ne ille sensus amoveret illum a desiderio sciendi et sapiendi, ita ab appetitu spirituali.*

4795. *Ex his etiam constare potest, cur Lingua gemino muneri dicata sit, nempe muneri inserviendi loquelae, et inserviendi nutritioni; quatenus enim inservit nutritioni, correspondet affectioni sciendi, intelligendi, et sapiendi vera, quapropter etiam sapientia seu sapere dicta est a sapore; et quatenus loquelae, correspondet affectioni cogitandi et producendi illa.*

4796. *Cum Angeli se visibiles sistunt, apparent omnes affectiones interiores eorum clare ex facie, et inde elucent, sic ut facies sit illarum forma externa et imago repraesentativa; aliam faciem habere quam affectionum suarum, non datur in coelo; qui aliam faciem mentiuntur, illi ejiciuntur e societate; inde patet, quod facies correspondeat interioribus in genere omnibus, tam ejus affectionibus quam cogitationibus, seu quae sunt voluntatis et quae sunt intellectus apud hominem: inde etiam in Verbo per faciem et facies significantur affectiones; et per quod Dominus elevet facies super aliquem, quod ex Divina Affectione, quae est Amoris, ejus misereatur.*

4797. *Mutationes status affectionum in facie Angelorum etiam ad vivum apparent; cum in sua societate sunt, tunc in sua facie sunt, at cum in aliam societatem veniunt, tunc secundum affectiones boni et veri illius societatis mutantur fa-*

cies illorum, at usque genuina facies est sicut planum, quae in mutationibus illis cognoscitur: variationes vidi successivas secundum affectiones societatum cum quibus communicabant; nam unusquisque Angelus est in provincia quadam Maximi Hominis, et sic communiter et late communicat cum omnibus qui in eadem provincia, tametsi is in parte istius provinciae est, cui is proprie correspondet. Vidi quod facies suas variarent per mutationes ab uno limite affectionis ad alterum, sed observatum, quod usque eadem facies in genere retineretur, sic ut eluceret semper affectio dominans cum ejus variationibus; ita ostensae sunt facies totius affectionis in sua extensione. Et quod mirabilius, etiam ostensae sunt mutationes affectionum ab infantia usque ad adultam aetatem per variationes faciei; et dabatur cognoscere in hac aetate quantum infantiae retinuerat, et quod haec esset ipsum ejus humanum; apud infantem enim est innocentia in externa forma, et innocentia est ipsum humanum, in illam enim ut in planum influit amor et charitas a Domino; cum regeneratur homo, et fit sapiens, tunc innocentia infantiae quae fuit externa, fit interna; inde est quod genuina sapientia non in alia aede quam in innocentia habitet, n: 2305. 2306. 3183. 3994; *tum quod nemo, nisi qui aliquid innocentiae habet, intrare possit in coelum, secundum Domini verba „Nisi fiatis sicut infantes, non ingrediemini in Regnum coelorum,“* Matth: XVIII: 3. Marc: X: 15.

4798. *Ex faciebus etiam cognosci possunt spiritus mali, nam omnes eorum cupiditates seu affectiones malae faciebus eorum inscriptae sunt; et quoque cognosci possunt ex faciebus, cum quibus infernis communicant; inferna enim sunt perplura, omnia distincta secundum cupiditatum mali genera et species: in genere facies eorum cum apparent ad lucem coeli, sunt paene absque vita, luridae quasi cadaverum, quorundam nigrae, et quorundam monstrosae; sunt enim formae odii, crudelitatis, doli, hypocriseos; at in suo lumine inter se, ex phantasia aliter apparent.*

4799. *Erant Spiritus apud me ex alio orbe, de quo alibi, quorum facies erat diversa a faciebus hominum nostri orbis, erat prominens, imprimis circum labra, et praeterea libera; cum illis loquutus sum de more illorum vivendi, et sta-*

tu conversationis inter se, dicebant quod inter se imprimis loquuti sint per faciei variationes, praecipue per variationes circum labra, et quod affectiones expresserint per illa quae faciei sunt circum oculos, ita ut socii eorum inde plene comprehendere potuerint tam quid cogitarent quam quid vellent; hoc quoque ostendere mihi conabantur per influxum in mea labra, per varias plicationes et sinuationes circumcirca illa; sed variationes non potui recipere, quia labra mea ab infantia talibus non initiata fuerant, at usque appercipere potui quid loquuti per communicationem cogitationis eorum: quod autem per labra exprimi possit loquela in communi, constare mihi potest ex multiplicibus muscularium fibrarum seriebus inter se complicatis quae in labris sunt, quae si evolverentur, et sic explicate et libere agerent, potuissent ibi sisti plures variationes, quae ignotae sunt illis, apud quos fibrae illae musculares jacent compressae. Quod talis eorum loquela ibi esset, est inde, quia simulare nequeunt, seu aliud cogitare et aliud facie ostendere; in tali enim sincero inter se vivunt, ut nihil quicquam abscondant a sociis, quin illico sciant quid cogitant, quid volunt, tum quales sunt, et quoque quid patraverant; actus enim perpetrati apud illos qui in sincero sunt, insunt conscientiae, inde ab aliis ad primum aspectum possunt discriminari quoad vultus interiores seu animos. Ostenderunt mihi, quod faciem non cogant, sed libere emittant; aliter ac apud illos, qui a juventute assuefacti sunt simulare, nempe aliud loqui et agere, quam cogitare et velle, horum facies contrahitur, ut parata sit ad se variandum prout calliditas suadet; quicquid recondere vult homo hoc contrahit faciem ejus, quae ex contracto exporrigitur, cum quasi sincerum quid mentito depromitur. Cum legerem in Verbo Novi Testamenti de Domino, aderant spiritus illi, et quoque aderant quidam Christiani, et perceptum quod hi scandala contra Dominum intus in se foverent, et quoque quod tacite illa communicare vellent; illi, qui ex alio orbe, mirati quod tales essent, sed dicere illis datum est, quod in mundo tales non fuerint ore sed corde, et quod etiam dentur qui Dominum praedicant etiamsi tales, et tunc commovent vulgus ad gemitus et quandoque ad lachrymas ex fictae pietatis zelo, ne hilum com-

municantes illa quae cordis eorum sunt: ad haec obloquuerunt illi, quod tale dissidium interiorum et exteriorum, seu cogitationis et loquelae dari possit, dicentes quod ii prorsus nesciant de tali dissidio, quodque impossibile illis sit aliud ore loqui et facie ostendere, quam secundum cordis affectiones, et quod si aliter, disrumperentur et perirent.

4800. *Paucissimi credere possunt, quod spirituum et angelorum societates sint, quibus correspondent singula apud hominem, tum quo plures societates sunt, ac quo plures in societate, quod eo melior et fortior correspondentia, in multitudine enim unanima est fortitudo: ut scirem quod ita sit, ostensum est, quomodo agunt et influunt in faciem, quomodo in musculos frontis, inque genarum, tum menti et juguli; dabatur illis qui ad illam provinciam pertinebant, influere, et tunc secundum illorum influxum singula variabantur; quidam eorum etiam mecum loquebantur; sed illi non sciebant quod dicati essent provinciae faciei, nam cui provinciae dicati sunt, latet spiritus, non autem angelos.*

4801. *Quidam mecum loquutus est, qui tempore cum vixit in mundo, exteriora vera fidei prae aliis sciverat, sed usque non vitam fidei praeceptis conformem egerat, se enim solum amaverat, et alios prae se contempserat, credideratque quod inter primos futurus in coelo; sed quia talis, non aliam opinionem de coelo habere potuerat, quam sicut de regno mundano: is cum in altera vita comperit, quod coelum prorsus aliud esset, et quod illi primarii essent, qui se non praetulerant aliis, imprimis qui se non dignos misericordia crediderant, et sic ex merito ultimos esse, indignatus est valde, et illa quae fidei ejus fuerunt in vita corporis, rejecit: is continue violentiam inferre illis conabatur, qui ex provincia Linguae erant; conatum illius per plures septimanas etiam persentiscere dabatur, et inde quoque scire quinam et quales sunt qui Linguae correspondent, et quinam qui eis oppositi sunt.*

4802. *Sunt etiam tales spiritus, qui quodammodo admittunt lucem coeli, ac recipiunt vera fidei, et usque mali sunt, sic ut aliquam perceptionem veri habeant; et quoque vera cupide recipiunt, sed non ob finem, ut vivant secundum illa, at ut glorientur inde quod prae aliis intelligentes et lyncei videan-*

tur; intellectuale enim hominis tale est, ut recipere possit vera, sed usque vera illis non appropriantur, nisi vivant secundum illa; nisi tale foret intellectuale hominis, non potuisset reformari. Qui tales fuerunt in mundo, quod nempe intellexerint vera et tamen vixerint vitam mali, etiam tales sunt in altera vita, sed ibi facultate sua intelligendi vera abutuntur ad dominandum; sciunt enim ibi, quod per vera communicationem habeant cum aliquibus societatibus coeli, consequenter quod apud malos esse possint, et valere, nam vera in altera vita potentiam secum habent; sed quia vita mali illis, in inferno sunt. Cum binis qui tales fuerunt in vita corporis loquutus sum, qui mirati quod in inferno essent, cum tamen persuasive crediderint vera fidei; sed illis dictum est, quod lux apud illos, per quam intelligunt vera, sit [41] *lux qualis hyemis in mundo, in qua objecta cum sua pulchritudine et cum suis coloribus aeque apparent; sicut in luce aestatis, sed usque in luce illa torpent omnia, et nihil amoeni et laeti sistitur: et quia finis intelligendi vera fuerat gloriatio et inde propter se, quod sphaera finium illorum, cum exaltat se versus interiores coelos ad angelos ibi, a quibus unice fines percipiuntur, non sufferri possit, sed quod rejiciatur, inde est quod in inferno essent: addebatur, quod tales olim prae reliquis dicti fuerint serpentes arboris scientiae, quia cum ratiocinantur ex vita, tunc loquuntur contra vera: et praeterea quod similes sint foeminae quae venusta facie est, et tamen graveolenter foetet, quae ideo rejicitur ubicunque venit e societatibus; etiam tales in altera vita cum veniunt ad societates angelicas, actualiter foetent, quod etiam ipsi sentiunt cum ad illas approximant. Inde quoque constare potest, quid fides absque vita fidei.*

4803. *Memoratu dignum est, quod prorsus ignotum in mundo, nempe quod spirituum bonorum et angelorum status continue mutentur et perficiantur, et quod sic evehantur in interiora provinciae in qua sunt, ita in nobiliores functiones; est enim in coelo continua purificatio, ac ut ita dicatur, nova creatio; sed usque ita se res habet, quod nusquam aliquis angelus ad absolutam perfectionem pervenire possit in aeternum. Dominus solus est perfectus, in Ipso et ex Ipso est omnis perfectio. Qui correspondent Ori, continue volunt loqui, nam in*

loquendo summum voluptatis captant; cum illi perficiuntur, rediguntur ad id, ut non aliud loquantur quam quod conducit sociis, communi, coelo, Domino; augetur apud illos jucundum ita loquendi in tantum, in quantum perit cupido se spectandi in loquela, et ambiendi sapientiam ex proprio.

4804. *Sunt perplures societates in altera vita, quae amicitiae societates vocantur, constituuntur ab illis qui in vita corporis jucundum conversationis praetulerunt omni alii jucundo, et qui amaverunt illos cum quibus conversati sunt, nihil curantes num boni aut mali fuerint, modo delectabiles, ita non amici fuerunt bono nec vero. Qui tales fuerunt in vita corporis, tales etiam sunt in altera vita, adjungunt se ex sola delectatione conversationis: plures tales societates apud me fuerunt, sed ad distantiam, visae imprimis paulum ad dextrum supra caput; quod adessent animadvertere datum per torporem et hebetudinem, et per privationem jucundi in quo essem, praesentia enim talium societatum illa inducit; ubi enim veniunt, auferunt jucundum aliis, et quod mirum, illud sibi appropriant, avertunt enim spiritus qui apud alios, et ad se convertunt, inde jucundum alterius transferunt ad se, et quia inde molestae et damnosae sunt illis qui in bono, ideo a Domino arcentur ne ad coelestes societates prope veniant: inde scire datum, quantum damni quoad spiritualem vitam infert homini amicitia, si spectatur persona non bonum; quisque quidem amicus potest esse alteri, sed usque amicissimus erit bono.*

4805. *Sunt etiam societates interioris amicitiae, quae non jucundum externum alterius auferunt et ad se derivant, sed jucundum internum seu beatum ejus ex affectione spiritualium; illi antrorsum sunt ad dextrum prope super terram inferiorem, et quidam eorum supra aliquantum; cum illis qui infra erant, aliquoties loquutus sum, et tunc illi qui supra influebant in communi: illi fuerunt tales in vita corporis, quod amaverint ex corde illos qui intra communem eorum consociationem fuerunt, et quoque fraternitate se mutuo amplexi: crediderant se solos vivos et in luce, et qui extra eorum societatem respective quasi non vivos et non in luce; et quia tales, etiam putarunt quod coelum Domini solum esset ex paucis illis; sed dicere eis datum est, quod Coelum Domini sit immensum, et quod con-*

sistat ex omni populo et lingua, et quod ibi sint omnes qui in bono amoris et fidei fuerunt, et ostensum quod sint in coelo qui referunt omnes provincias corporis quoad ejus exteriora et interiora; at si illi ultra aspirarent quam ad illa quae correspondent illorum vitae, quod non possent habere coelum; cumprimis si damnarent alios qui extra eorum societatem; et quod tunc societas eorum sit societas interioris amicitiae, quae talis, ut dictum, ut alios deprivent beato affectionis spiritualis quando ad illos appropinquant, spectant enim illos sicut non electos, et sicut non vivos, quae cogitatio communicata inducit triste, quod tamen secundum legem ordinis in altera vita, ad illos redit.

4806. *Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, ad finem Capitis sequentis.*

GENESEOS

CAPUT TRIGESIMUM OCTAVUM.

4807. Ante Caput praecedens n: 4661. 4662. 4663. 4664, inceptum est explicare, quae Dominus apud Matthaeum Cap: XXV: a Versu 31 ad fin: loquutus est de judicio super bonos et malos, qui ibi vocantur oves et hirci; quis sensus internus illorum verborum est, nondum explicatum est, sed nunc ante hoc et aliquot sequentia Capita, explicandum venit; et inde constabit, quod per ultimum judicium ibi non intellectum sit ultimum tempus mundi, et quod tunc primum resurgent mortui, et congregabuntur coram Domino, et judicabuntur, sed quod intellectum sit ultimum tempus cujusvis qui e mundo in alteram vitam transit, tunc enim est judicium ejus; hoc judicium est quod intelligitur. At quod ita sit, non apparet ex sensu literae, sed ex sensu interno; quod Dominus ita loquutus sit, est quia per repraesentativa et significativa loquutus est, sicut ubivis alibi in Verbo Veteris et Novi Testamenti; loqui enim per repraesentativa et significativa, est loqui simul coram mundo et coram coelo, seu coram hominibus et coram angelis; talis loquela est Divina, quia universalis, et inde est propria Verbi: quapropter qui in mundo sunt, et non nisi quam mundana curant, non aliud ex his quae Dominus de Ultimo judicio loquutus est, capiunt, quam quod resurrectionis tempus simul erit omnibus, imo quod Dominus tunc sedebit super throno gloriae, et dicet ad congregatos secundum verba ibi; at qui coelestia curant, illi sciunt, quod tempus resurrectionis sit cuivis cum moritur, et quod Domini verba ibi involvant, quod unusquisque secundum vitam judicabitur, ita quod unusquisque judicium secum ferat, quia vitam.

4808. Quod sensus internus illorum verborum id involvat, constabit [ab] explicatione singulorum secundum illum sensum; sed hic solum explicanda sunt quae ibi continentur in Versibus 31. 32. 33, nempe haec, „*Quando venerit Filius hominis in gloria sua, et omnes sancti angeli cum Ipso, tunc sedebit super throno gloriae Ipsius, et congregabuntur coram Ipso omnes gentes: et separabit eos ab invicem, sicut pastor separat oves ab hircis; et statuet quidem Oves a dextris suis, et hircos a sinistris.*"

4809. *Quando venerit Filius hominis in gloria sua*, significat quando apparebit Divinum Verum in sua luce, quod fit unicuivis homini cum moritur, venit enim tunc in lucem *coeli*, in qua percipere potest quid verum et bonum, et inde qualis est: Filius hominis in sensu Verbi interno est Dominus quoad Divinum Verum, ita est Divinum Verum quod a Domino; gloria est intelligentia et sapientia quae inde, quae ut lux, et coram Angelis ut splendor lucis, apparet; hic splendor lucis in qua sapientia et intelligentia ex Divino Vero quod a Domino, est qui in Verbo vocatur gloria; quod Filius hominis sit in sensu interno Divinum Verum, videatur n: 2159. 2803. 2813. 3704. *Et omnes sancti Angeli cum Ipso*, significat coelum angelicum; sancti Angeli sunt vera quae a Divino Bono Domini, nam per Angelos in Verbo non intelliguntur Angeli, sed illa quae sunt a Domino, videatur n: 1925. 4085; angeli enim sunt vitae recipientes veri procedentis a Divino Bono Domini, et quantum recipiunt, tantum sunt angeli; inde patet, quod Angeli sint illa vera: hic quia agitur de statu cujusvis post mortem, ac de judicio cujusvis secundum vitam, dicitur quod omnes sancti angeli erunt cum Ipso, et per id significatur, quod per coelum judicium; omnis enim influxus Divini Veri fit per coelum; immediatus influxus a nemine recipi potest. *Tunc sedebit super throno gloriae Ipsius*, significat judicium, thronus enim praedicatur de Regio Domini, ac Regium Domini est Divinum Verum, n: 1728. 2015. 3009. 3670, et Divinum Verum est ex quo et secundum quod judicium. *Et congregabuntur coram Ipso omnes gentes*, significat quod patebunt omnium bona et mala; per gentes enim in Verbi sensu interno significantur bona, et in opposito sensu mala, n: 1259. 1260. 1416. 2588 f. 4574:

ita quod bona et mala apparebunt in luce Divina, hoc est, in luce a Divino vero, significatur per quod congregabuntur coram Ipso omnes gentes. *Et separabit eos ab invicem, sicut pastor separat oves ab hircis,* significat separationem boni a malo, oves enim sunt qui in bono, et hirci qui in malo, oves proprie dicuntur qui in charitate et inde in fide, hirci qui in fide et non in charitate, de his et illis hic agitur; quod oves sint qui in charitate et inde in fide, videatur n: 2088. 4169; et quod hirci qui in fide et non in charitate, n: 4769. *Et statuet quidem oves a dextris suis, et hircos a sinistris,* significat separationem secundum vera ex bono, et secundum falsa ex malo; qui in veris ex bono sunt, etiam actualiter apparent in altera vita ad dextrum, et qui in falsis a malo ad sinistrum; inde statui a dextris et a sinistris, est ordinari secundum vitam.

4810. Ex his patet, quid haec verba Domini involvunt, et quod non secundum literam intelligenda sint, nempe quod Dominus aliquo ultimo tempore venturus sit in gloria, et tunc omnes sancti angeli cum Ipso, et sessurus super throno gloriae, et congregatas coram Ipso omnes gentes judicaturus; sed quod unusquisque secundum vitam suam, cum transit e vita in mundo in vitam aeternam, judicabitur.

CAPUT XXXVIII.

1. Et factum in tempore hoc, et descendit Jehudah ex fratribus suis, et declinavit usque ad virum Adullamitam, et nomen ejus Chirah.

2. Et vidit ibi Jehudah filiam viri Canaanitae, et nomen ejus Schua, [1] et accepit illam et venit ad illam.

3. Et concepit et peperit filium, et vocavit nomen ejus Er.

4. Et concepit adhuc, et peperit filium, et vocavit nomen ejus Onan.

5. Et addidit adhuc, et peperit filium, et vocavit nomen ejus Schelah; et fuit in Kesib in parere illam eum.

6. Et accepit Jehudah mulierem Ero primogenito suo, et nomen illius Thamar.

7. Et fuit Er primogenitus Jehudae malus in oculis JEHOVAE, et mori fecit eum JEHOVAH.

8. Et dixit Jehudah ad Onan, veni ad uxorem fratris tui, et leviratum praesta illi, et excita semen fratri tuo.

9. Et novit Onan, quod non sibi esset semen, et fuit, cum venit ad uxorem fratris sui, et perdidit ad terram, ut non daret semen fratri suo.

10. Et fuit malum in oculis JEHOVAE quod fecit, et mori fecit etiam eum.

11. Et dixit Jehudah Thamari nurui suae, mane vidua domo patris tui, usque adolescit Schelah filius meus, quia dixit, forte moriatur etiam hic sicut fratres ejus; et ivit Thamar, et mansit domo patris sui.

12. Et multiplicati dies, et moriebatur filia Schuae uxor Jehudae, et consolatus Jehudah, et ascendit ad tonsores gregis sui, is et Chirach socius ejus Adullamita, Thimnatam.

13. Et indicatum Thamari, dicendo, ecce socer tuus ascendit Thimnatam ad tondendum gregem suum.

14. Et removit vestes viduitatis suae a super se, et obtexit in peplo, et operuit se, et sedit in ostio fontium, qui super via Thimnatam; quia vidit quod adolevit Schelah, et illa non data ei in mulierem.

15. Et vidit illam Jehudah, et reputabat illam meretricem, quia obtexit facies suas.

16. Et declinavit ad illam ad viam, et dixit, da quaeso veniam ad te; quia non novit quod nurus ejus illa, et dixit, quid das mihi quod venias ad me.

17. Et dixit, ego mittam haedum caprarum de grege, et dixit, si des arrhabonem, usque ad mittere te.

18. Et dixit, quae arrhabo quam dabo tibi, et dixit, sigillum tuum, panniculum tuum, et baculum tuum qui in manu tua, et dedit illi, et venit ad illam, et concepit ei.

19. Et surrexit, et ivit, et removit peplum suum a super se, et induit vestes viduitatis suae.

20. Et misit Jehudah haedum caprarum in manu socii sui Adullamitae, ad accipiendum arrhabonem e manu mulieris, et non invenit illam.

21. Et interrogavit viros loci illius, dicendo, ubi scor-

tum illud in fontibus super via, et dixerunt, non fuit ibi scortum.

22. Et reversus ad Jehudam, et dixit, non inveni illam, et etiam viri loci dixerunt, non fuit ibi scortum.

23. Et dixit Jehudah, accipiat sibi, forte erimus contemtui, ecce misi haedum hunc, et tu non invenisti illam.

24. Et fuit, circiter a tribus mensibus, et indicatum Jehudae, dicendo, scortata Thamar nurus tua, et etiam ecce gravida ad scortationes, et dixit Jehudah, educite illam, et comburatur.

25. Illa educta, et illa misit ad socerum suum, dicendo, viro, cui haec, ego gravida, et dixit, agnosce quaeso, cui sigillum, et panniculus, et baculus, haec.

26. Et agnovit Jehudah, et dixit, justa prae me, quia propterea quod non dedi illam Schelae filio meo; et non addidit amplius cognoscere illam.

27. Et factum in tempore parere illam, et ecce gemini in utero illius.

28. Et factum in parere illam, et dedit manum, et accepit obstetrix et ligavit super manu ejus dibaphum, dicendo, hic exivit prius.

29. Et factum, sicut reducit manum suam, et ecce exivit frater ejus, et dixit, quid rupisti super te rupturam, et vocavit nomen ejus Perez.

30. Et postea exivit frater ejus, cujus super manu dibaphum, et vocavit nomen ejus Serach.

CONTENTA.

4811. Agitur in sensu interno in hoc Capite de Ecclesia Judaica, et de Ecclesia genuina; Ecclesia Judaica describitur per Jehudam, et Ecclesia genuina per Thamarem.

4812. Filii ex Thamare significant bina essentialia Ecclesiae, nempe Fidem et Amorem, Perez fidem, et Serach amorem: nativitas eorum repraesentat, quod amor actualiter primogenitus Ecclesiae sit, et quod fides modo apparenter.

SENSUS INTERNUS.

4813. Vers: 1. 2. 3. 4. 5. *Et factum in tempore hoc, et descendit Jehudah ex fratribus suis, et declinavit usque ad virum Adullamitam, et nomen ejus Chirah. Et vidit ibi Jehudah filiam viri Canaanitae, et nomen ejus Schua; et accepit illam, et venit ad illam. Et concepit et peperit filium, et vocavit nomen ejus Er. Et concepit adhuc, et peperit filium, et vocavit nomen ejus Onan. Et addidit adhuc, et peperit filium, et vocavit nomen ejus Schelah; et fuit in Kesib in parere illam eum.* Factum in tempore hoc, significat statum sequentium: et descendit Jehudah ex fratribus suis, significat posteritatem Jacobi, in specie Jehudae tribum quae separata a reliquis: et declinavit usque ad virum Adullamitam, significat ad falsum: et nomen ejus Chirah, significat quale ejus: et vidit ibi Jehudah filiam viri Canaanitae, significat affectionem mali ex falso mali: et nomen ejus Schua, significat quale: et accepit illam et venit ad illam, significat quod tribus Jehudae conjungeret se illis: et concepit et peperit filium, significat quod inde falsum Ecclesiae: et vocavit nomen ejus Er, significat quale ejus: et concepit adhuc et peperit filium, significat malum: et vocavit nomen ejus Onan, significat quale: et addidit adhuc, et peperit filium, significat idololatricum: et vocavit nomen ejus Schelah, significat quale: et fuit in Kesib in parere illam eum, significat statum.

4814. Et factum in tempore hoc, quod significet statum sequentium, constat ex significatione temporis, quod sit status, de qua n: 2625. 2788. 2837. 3254. 3356. 3404. 3938; quod sit status sequentium, significatur per quod dicatur „*factum* in tempore hoc,“ memoratur enim quid factum in sequentibus; sequentia etiam in serie, fluunt ab illis quae antecedunt; actum enim in Capite praecedente est de filiis Jacobi, quod vendiderint Josephum, et quod Jehudah ad id suaserit, de quo in Cap: praeced: ita „Dixit Jehudah ad fratres suos, *quid lucri* quod occidamus fratrem nostrum, et obtegamus sanguinem ejus, ite et *vendamus eum* Jischmaëlitis,“ Vers: 26. 27, per quae significatum, quod abalienaverint Divinum Verum, imprimis Jehudah, per quem ibi in sensu proximo significatur tribus Jehudae,

et in genere pravi in Ecclesia qui contra bonum quodcunque, videatur n: 4750. 4751; hoc spectatur per quod dicitur in *tempore hoc;* nunc enim de Jehudah agitur, et de ejus filiis ex muliere Canaanitide, et dein ex Thamare nuru sua; et per illa in sensu interno describitur tribus Jehudae respective ad illa quae sunt Ecclesiae apud illam institutae. Quod per tempus significetur status, ac inde per, factum in tempore hoc, status sequentium, non potest non apparere sicut alienum, causa est, quia non comprehendi potest, quomodo notio temporis mutari potest in notionem status, seu cum tempus legitur in Verbo quod intelligendum sit tale quod est status, sed sciendum quod cogitationes angelorum non ducant aliquid a tempore nec a spatio, quia in coelo sunt; cum enim reliquerunt mundum, etiam reliquerunt notionem temporis et spatii, ac induerunt notiones status, nempe status boni et veri; quapropter cum homo legit Verbum, et inde cogitat de tempore et de illis quae temporis sunt, angeli apud eum non percipiunt aliquid temporis, sed loco ejus illa quae sunt status; correspondent etiam: imo nec homo in interiore cogitatione percipit tempus, sed in exteriore, ut constare potest a statu hominis cum ejus exterior cogitatio sopita est, hoc est, cum dormit; et quoque a pluri alia experientia. Sed sciendum, quod in genere bini status sint, nempe status boni et veri, ille status vocatur status esse, hic autem status existere; esse enim est boni, et inde existere est veri; statui esse correspondet spatium, et statui existere tempus; inde constare potest, quod cum homo legit hoc „et factum in tempore hoc," angeli apud eum nequaquam percipere possint illa verba sicut homo; similiter in reliquis; quicquid enim in Verbo scriptum est, hoc tale est, ut in correspondentem sensum vertatur apud Angelos, qui sensus prorsus non apparet in sensu literae, mundanum enim quod est sensus literae vertitur in spirituale quod est sensus interni.

4815. Et descendit Jehudah ex fratribus suis, quod significet posteritatem Jacobi, in specie Jehudae tribum, quae separata a reliquis, constat ex repraesentatione Jehudae, quod sit in universali sensu posteritas Jacobi, et in speciali tribus quae Judae dicta est; et a significatione descendere ex fratribus, quod sit separari a reliquis tribubus, hic abire in pejus quam illi, de-

scendere enim involvit dejectionem ad malum, nam ascendere involvit elevationem ad bonum, n: 3084. 4539; causa est, de qua etiam prius, quia terra Canaan repraesentabat Regnum Domini, ac ibi Hierosolyma et Zion intimum ejus; at quae extra terminos illius terrae erant, repraesentabant illa quae extra Regnum Domini, quae sunt falsum et malum; ideo a Zione et Hierosolyma versus terminos dicebatur descendere, at a terminis ad Hierosolymam et Zionem, ascendere; inde est, quod ascendere involvat elevationem ad verum et bonum, et descendere dejectionem ad falsum et malum; quia hic de falso et malo, ad quae se dejecit tribus Jehudae, agitur, dicitur quod Jehudah descendit, et porro quod declinavit ad virum Adullamitam; et per declinare significatur quod ad falsum, et dein ad malum. Quod Tribus Jehudae separata sit a reliquis tribubus notum est, causa erat ut illa Tribus repraesentaret coeleste Regnum Domini, at reliquae Tribus spirituale Regnum Ipsius; ideo etiam Jehudah in sensu repraesentativo est coelestis homo, et in universali Regnum coeleste Domini, n: 3654. 3881; atque reliquae Tribus vocatae sunt una voce Israëlitae, Israël enim in sensu repraesentativo est spiritualis homo, et in universali Regnum spirituale Domini, n: 3654. 4286. Quod Tribus Jehudae abiverit in pejus quam reliquae, in specie significatur per haec verba „ et descendit Jehudah ex fratribus suis, et declinavit:" quod Tribus Jehudae abiverit in pejus quam reliquae, constat ex pluribus locis in Verbo, imprimis apud Prophetas; ut apud Jeremiam „ Vidit *perfida* soror ejus *Jehudah*, cum propter omnes modos, quibus moechata est *aversa Israël*, dimiserim illam, et dederim libellum repudii ejus ei, non tamen timuit sibi *perfida Jehudah* soror ejus, sed abivit et scortata est etiam illa, adeo ut a voce scortationis ejus profanata sit terra; moechata est cum lapide et ligno; in omnibus tamen his non reversa est *perfida* ad Me *Jehudah; justificavit animam suam aversa Israël prae perfida Jehudah*," III: 7 ad 11: et apud Ezechielem „Vidit quidem soror ejus, attamen *corrupit amorem suum plus quam illa*, et *scortationes suas supra scortationes sororis suae*," XXIII: 11 seq: ad fin: ibi de Hierosolyma et Samaria, seu de Tribu Jehudae, et de Tribubus [2] Israëlis; praeter alibi pluries. Describitur in sensu interno Tribus illa, quomodo lapsa

in falsum, et inde in malum, et tandem in mere idololatricum: hoc quidem describitur in sensu interno antequam Tribus illa separata fuit a reliquis, et antequam ita facta est; sed quod in sensu interno est, Divinum est, ac Divino futura sunt praesentia; videantur quae de illa gente praedicta sunt Deut: Cap: XXXII: 16 ad 22. Cap: XXXIII: 15 ad 44.

4816. Et declinavit ad virum Adullamitam, quod significet ad falsum, constat a significatione declinare, quod sit in perversum abire, declinare enim sicut descendere praedicatur de elongatione a bono ad malum et a vero ad falsum; a significatione viri, quod sit intelligens et in sensu abstracto verum, quia genuinum intellectuale est ex veris, de qua n: 265. 749. 1007. 3134. 3309, at in opposito sensu non intelligens, proinde falsum; hoc falsum repraesentatur per Adullamitam, Adulla enim erat in termino haereditatis Jehudae, Jos: XV: 35, et inde significabat verum quod a bono, ut quoque apud Micham „Adhuc haeredem tibi adducam, habitatrix Marescha, usque *ad Adullam* veniet gloria Israëlis," I: 15; sed quia pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, ita etiam Adulla, et significat falsum quod a malo: quod pleraque etiam oppositum sensum habeant, est quia antequam terra Canaan facta est haereditas filiis Jacobi, possessa est a gentibus, per quas significabantur falsa et mala; et quoque postea quando filii Jacobi in contrarium iverunt; terrae enim induunt repraesentationem gentium et populorum qui ibi sunt, secundum quale eorum.

4817. Et nomen ejus Chirah, quod significet quale ejus, constat ex significatione nominis et vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421, quale falsi, de quo mox supra, est quod significatur; nam per nomina in Verbo tam locorum quam personarum significantur status et res, videatur n: 1224. 1264. 1876. 1888. 1946. 2643. 3422. 4298. 4442.

4818. Et vidit ibi Jehudah filiam viri Canaanitae, quod significet affectionem mali ex falso mali, constat ex significatione filiae, quod sit affectio boni, de qua n: 2362, et in opposito sensu affectio mali, n: 3024; ex significatione viri, quod sit intelligens, et in sensu abstracto verum, at in opposito sensu non intelligens et falsum, de qua mox supra n: 4816; et a si-

gnificatione Canaanitae, quod sit malum, de qua n: 1573. 1574; inde patet, quod per filiam viri Canaanitae significetur malum quod ex falso mali; quid malum ex falso mali dicetur infra: hic primum dicendum est de originibus Tribus Jehudae, nam de illis in hoc Capite agitur; sunt tres origines illius Tribus seu gentis Judaicae, una est ex Schelah filio Jehudae ex uxore Canaanitide, altera ex Perez, et tertia ex Serach, filiis Jehudae ex Thamare nuru sua; quod ex illis tribus filiis Jehudae omnis gens Judaica, patet ex recensione filiorum et nepotum Jacobi, qui cum illo venerunt in Aegyptum, Genes: XLVI: 12; tum ex classificatione eorum secundum familias, de qua apud Mosen, „Fuerunt filii Jehudae secundum familias eorum, *Schelae* familia Schelonitae, *Perezo* familia Parcitae, *Seracho* familia Sarchitae," Num: XXVI: 20, et I Paral: IV: 21; qualis origo illius gentis sit, inde patet, quod nempe tertia pars eorum ex matre Canaanitide, et binae tertiae partes ex nuru, omnes inde ex illegitimo toro, conjugia enim cum filiabus Canaanitarum severe prohibita fuerunt, ut constare potest ex Genes: XXIV: 3. Exod: XXXIV: 16. Deut: VII: 3. I Reg: XI: 2. Esr: Cap: IX: et X; et cubare cum nuru erat mortis, ut patet apud Mosen, „Quod ad virum qui concubuerit *cum Nuru sua*, occidendo occidentur ambo, confusionem fecerunt, sanguines eorum super iis," Levit: XX: 12; quod Jehudah hoc factum cum nuru retulerit ad legem de leviratu, in qua de fratre statuitur, nusquam de patre, ut patet a Vers: 26 hujus Capitis, hoc involvit, quod filii ex Thamare agnoscerentur pro filiis Eri primogeniti, qui natus [5] ex matre Canaanitide, et malus fuit in oculis Jehovae, et ideo mori factus, Vers: 7; nam qui primum nati sunt per leviratum, non erant ejus a quo concipiebantur, sed ejus cujus semen excitabant, ut constat ex Deut: XXV: 5. 6; et quoque ab hujus Capitis Vers: 8. 9, praeterea qui a Thamare nati sunt, nati sunt per scortationem, autumabat enim Jehudah cum ingressus ad illam, quod esset scortum, Vers: 15. 16. 21; inde patet, unde et qualis origo gentis Judaicae; et quod ex mendacio loquuti sint apud Johannem, „Dicunt Ipsi Judaei, nos ex scortatione nati non sumus," VIII: 41. Quid haec origo involvit et repraesentat, patet a sequentibus, quod nempe interiora eorum similia fuerint, seu similem originem habuerint; quod

duxerit Canaanitidem, involvit originem ex malo quod ex falso mali, nam id significatur in sensu interno per filiam viri Canaanitae; quod concubuerit cum nuru sua involvit et repraesentat damnationem ex falsificato vero ex malo, scortatio enim ubivis in Verbo significat falsificationem veri, videatur n: 3708. Malum ex falso mali, est malum vitae ex falso doctrinali, quod exclusum est a malo amoris sui, hoc est, ab iis qui in illo malo sunt, et confirmatum per Verbi sensum literae; talis origo est mali apud Gentem Judaicam, et talis origo est mali apud aliques in Orbe Christiano, imprimis apud illos qui in Verbo intelliguntur per Babelem; id malum tale est, ut praecludat omnem viam ad internum hominem, usque adeo ut in illo non aliquid conscientiae possit formari; nam malum quod homo ex falso doctrinali facit, hoc credit esse bonum quia credit esse verum, et sic ex licito, libero, et jucundo, facit; inde ita ei occluditur coelum, ut aperiri nequeat. Quale hoc malum est, explicationi sit exemplum; qui ex malo amoris sui credunt, quod solum unica gens sit, quam elegerat Jehovah, et reliqui omnes in mundo sint respective servi, et tam viles ut possint occidi ad libitum, etiam crudeliter tractari, et hoc quoque confirmant ex sensu literae Verbi, sicut Gens Judaica crediderat, et hodie quoque Gens Babylonica; tunc quicquid mali ex falso illo doctrinali faciunt, et ex reliquis doctrinalibus quae constructa sunt super illo ut fundamentali, est malum ex falso mali, et destruit internum hominem, et praecludit ne usquam aliqua conscientia ibi formari possit; illi enim sunt, de quibus in Verbo, qui dicuntur in sanguinibus esse, nam in saevitiis sunt contra omne genus humanum, quod non eorum credenda, et sic eos, adorat, et super eorum altaribus sua munera offert. Sit etiam exemplum, qui ex malo amoris sui et mundi credunt, quod aliquis erit vice *Domini* in terra, et quod ei potestas sit aperiendi et claudendi coelum, ita imperandi super omnium animos et conscientias, et id falsum confirmant ex Verbi sensu literae; tunc quicquid mali inde faciunt, est malum ex falso mali, quod similiter destruit internum hominem apud illos qui ex malo isto potestatem illam sibi vindicant, ac ita imperant, et destruit usque adeo, ut non sciant amplius quid sit internus homo, nec quod sit alicui conscientia, proinde ut non magis credant quod sit aliqua vita post

mortem, nec quod infernum, nec quod coelum, utcunque de illis loquuntur. Hoc malum, quale sit, non potest discerni a malis aliis ab hominibus in mundo, sed in altera vita ab angelis cognoscitur sicut in clara die; apparent enim ibi mala ac falsa, qualia sunt, et unde sunt, quoad sua discrimina, quae innumerabilia sunt; secundum illorum genera et species etiam inferna distincta sunt; de his innumerabilibus homo vix aliquid novit, credit modo quod malum sit, sed quale malum non scit; hoc unice ex causa quia non novit quid bonum, et hoc quia non novit quid charitas; si charitatis bonum, etiam opposita seu mala cum suis discriminationibus novisset.

4819. Et nomen ejus Schua, quod significet quale, constat ex significatione nominis, quod sit quale, de qua supra n: 4817, hic quale mali ex falso mali, de quo etiam supra n: 4818.

4820. Et accepit illam et venit ad illam, quod significet quod Tribus Jehudae conjungeret se illis, nempe malis ex *falsis* mali, constat ex significatione accipere illam nempe in mulierem, et venire seu intrare ad illam, quod sit conjungi, de qua aliquoties prius, conjugia enim in sensu interno repraesentant conjunctionem boni et veri, quia inde sunt, n: 2727 ad 2759, at in opposito sensu conjunctionem mali et falsi, hic conjunctionem Tribus Jehudae cum illis, nam de Jehudah dicitur, per quem quod significetur Tribus ab illo nominata, videatur supra n: 4815: hic non dicitur, quod acceperit illam in uxorem, sed solum quod acceperit et venerit ad illam, ex causa quia copulatio illegitima erat, n: 4818, tum quia sic tacite indicaretur quod non conjugium sed scortatio esset, ita quod filii ex illa etiam ex scortatione nati essent, conjunctio quoque mali cum falso nec aliud est: quod postea dicta fuerit uxor ejus, his verbis, „ et multiplicati dies, et moriebatur filia Schuae uxor Jehudae," Vers: 12, dicetur infra.

4821. Et concepit et peperit filium, quod significet quod inde falsum Ecclesiae, constat ex significatione concipere et parere, quod sit agnoscere fide et actu, de qua n: 3905. 3915. 3919; et a significatione filii, quod sit verum Ecclesiae, at in opposito sensu falsum, de qua n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3373. 4257; inde per concepit et peperit filium, hic significatur, quod Ecclesia apud Tribum Jehudae agnoverit fide et actu

falsum. Quod per hunc filium significetur falsum Ecclesiae, est quia primogenitus fuit, et per primogenitum in antiquis Ecclesiis significatum est verum fidei, n: 352. 3325, ita in opposito sensu falsum, ut quoque primogeniti ac primogenita Aegypti, n: 3325: quod non verum, sed falsum, patet a mox sequentibus, dicitur enim, „Fuit Er primogenitus Jehudae malus in oculis Jehovae, et mori fecit eum Jehovah," Vers: 7; nomen hujus filii Er etiam hoc quale involvit, sicut etiam nomen filii secundi Onan suum quale, nempe iniquum seu malum.

4822. Et vocavit nomen ejus Er, quod significet quale ejus, constat ex significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421, nempe quale falsi Ecclesiae, de quo mox supra n: 4821. [4] Quale falsi dicitur, quia falsa differunt inter se, sicut etiam vera, in tantum ut vix genera ejus recenseri possint, et [5] unumquodvis genus falsi suum quale habet, per quod distinguitur ab alio; falsa communia sunt, quae regnant apud pravos in Ecclesia unaquavis, et variatur hoc falsum apud unumquemvis ibi secundum vitam; falsum quod fuit in Ecclesia Judaica, de quo hic agitur, erat falsum ex malo amoris sui et inde amoris mundi, videatur n: 4818.

4823. Et concepit adhuc et peperit filium, quod significet malum, constat ex significatione filii, quod sit verum, et quoque bonum, de qua n: 264, ita in opposito sensu falsum et quoque malum, sed malum quod ex falso; hoc malum in sua essentia est falsum, quia inde est; qui enim facit malum ex falso doctrinali, is facit falsum, sed quia actu fit, [6] vocatur malum. Quod per primogenitum significetur falsum, et per hunc malum, patet inde, quia de hoc filio memoratur, quod actu fecerit malum, nempe, „quod perdiderit semen ad terram, ut non daret semen fratri suo; *et fuit malum in oculis Jehovae quod fecit*, [7] et mori fecit etiam eum" Vers: 9. 10, quod hoc malum fuerit ex falso, etiam ibi patet; praeterea in Ecclesiis antiquis per secundo genitum significabatur verum fidei actu, per hunc itaque falsum actu, hoc est malum; quod sit malum quod per hunc significatur, etiam constare potest ex eo, quod primogenitus Er nominatus sit ex patre seu Jehudah, at hic seu Onan ex matre filia Schuae, ut videri potest in Lingua originali; per virum enim in

Verbo significatur falsum, et per mulierem ejus malum, videatur n: 915. 2517. 4510; quod per filiam Schuae malum, n: 4818. 4819, quapropter quia Er vocatus est nomine a patre, significatur per illum falsum, et quia Onan ex matre, significatur per eum malum, ille enim ita erat sicut patris filius, hic autem sicut matris. In Verbo pluries dicitur Vir et Uxor, tum maritus et uxor, et cum dicitur vir et uxor, significatur verum per Virum, et bonum per Uxorem, ac in opposito sensu falsum per virum, et malum per uxorem: at cum dicitur maritus et uxor, significatur bonum per maritum, et verum per uxorem, ac in opposito sensu malum per maritum, et falsum per uxorem; causa hujus arcani haec est; in coelesti Ecclesia fuit maritus in bono, et uxor in vero illius boni; at in spirituali Ecclesia est vir in vero, et uxor in bono illius veri, et quoque actualiter ita sunt et fuerunt, interiora enim apud hominem hanc versuram habuerunt; inde est ubi in Verbo agitur de coelesti bono et inde coelesti vero, ibi dicatur maritus et uxor, at ubi de spirituali bono et inde spirituali vero, ibi dicatur vir et uxor, seu potius vir et mulier; exinde, ut quoque ex ipsis vocibus cognoscitur de quo bono et de quo vero in Verbo in sensu ejus interno agitur; haec etiam est causa, quod passim prius dictum sit, quod conjugia repraesentent conjunctionem boni et veri, ac veri et boni; amor etiam conjugialis ex conjunctione illa suam originem ducit, amor conjugialis apud coelestes ex conjunctione boni cum vero, et amor conjugialis apud spirituales ex conjunctione veri cum bono; conjugia etiam illis conjunctionibus actualiter correspondent. Ex his patet, quid involvit, quod pater vocaverit nomine primum, ac mater alterum, et quoque tertium, ut constat ex lingua originali, quod nempe pater primum nomine vocaverit, quia per illum significabatur falsum, et quod mater secundum quia per illum significabatur malum.

4824. Et vocavit nomen ejus Onan, quod significet quale, nempe mali, de quo mox supra n: 4823, constat ex significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 4822; Onan significat et involvit illius mali quale.

4825. Et addidit adhuc et peperit filium, quod significet idololatricum, constat a significatione filii hic, quod sit idololatricum, nam qui prius nati sunt significabant falsum et malum,

n: 4821. 4822, inde sequitur quod tertius sit idololatricum, utrumque enim, nempe falsum et malum, producit id, et inest ei. Hic filius ex tribus natis Jehudae ex Canaanitide, solus superstes fuit, ex quo etiam tertia pars gentis Judaicae, quae quod [ex] idololatrico ortum duxerit in sensu interno intelligitur: quod gens illa pronissima ad idololatriam fuerit, ex historicis et propheticis Verbi ex sensu ejus literae constat; quod continue idololatrica fuerit ex sensu interno ibi patet; idololatricum enim non solum est colere idola et sculptilia, ut et colere alios deos, sed etiam est colere externa absque internis; in hoc idololatrica fuerat gens illa continue; externa enim solum adorabat, et interna prorsus removebat, et ne quidem de illis scire volebat; habuit quidem apud se sancta, sicut tentorium conventus cum arca, et ibi propitiatorium, mensas super quibus panes, et candelabrum, et suffimenta, et extra tentorium altare, super quo fiebant holocausta et sacrificia, quae omnia sancta vocabantur, ac intimum ibi sanctum sanctorum, ut et sanctuarium; erant etiam apud illos Vestes quae Aharoni et quae summis eorum sacerdotibus, quae Vestes sanctitatis dictae sunt, erat enim ephodus cum pectorali ubi urim et thumim, praeter plura; sed illa non erant sancta in se, sed sancta ex eo quod repraesentarent sancta nempe Divina coelestia et spiritualia Regni Domini, ac Ipsum Dominum; minus adhuc erant sancta a populo apud quem erant, nam ille nihil afficiebatur internis quae repraesentabantur, sed solum externis, et affici solum externis est idololatricum, nam id est colere lignum et lapidem, tum aurum et argentum quibus obducuntur, ex phantasia quod sancta in se sint; talis fuit gens illa, et talis etiam hodie est; sed usque apud tales potuit Ecclesiae repraesentativum esse, quia repraesentativum non spectat personam sed rem, videatur n: 665. 1097 f. 3670. 4208. 4281. 4288; inde etiam cultus non illos beatos et felices fecit in altera vita, sed solum prosperos in mundo quamdiu perstabant in repraesentativis, nec declinabant ad gentium idola, et sic aperte idololatrae facti sunt, tunc enim non repraesentari aliquid Ecclesiae apud illam gentem amplius potuit: haec nunc sunt quae intelliguntur per idololatricum, quod per tertium filium Jehudae ex muliere Canaanitide significatur. Hoc idololatricum apud illam gentem originem duxerat

ab idololatrico interno ejus, fuerat enim in amore sui et mundi prae aliis gentibus, n: 4459 f. 4750; et qui in amore sui et mundi sunt, in idololatria interna sunt, nam se colunt et mundum colunt, et sancta peragunt sui adorationis et sui lucri causa, hoc est, propter finem sui, non propter finem Ecclesiae et Regni Domini, ita non propter Dominum.

4826. Et vocavit nomen ejus Schelah, quod significet quale, constat ex significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua supra, ubi de binis prioribus filiis Jehudae, Er et Onan, n: 4822. 4824; quale idololatrici est, quod per Schelah significatur; nam idololatrica plura sunt, est externum et internum, et utrumque in genere est cultus falsi et mali.

4827. Et fuit in Kesib in parere illam eum, quod significet statum, constat ex significatione Kesib, quod sit status nempe idololatrici significati per Schelah, in quo gens Judaica fuit; et ex significatione parere, quod sit conjungi actu, de qua n: 3905. 3915. 3919; et quia conjunctio fuit cum malo quod inest idololatrico, dicitur quod *Illa* vocaverit nomen ejus Schelah, ut patet ex lingua originali, nam per illam, nempe filiam Schuae, significatur malum quod ex falso mali, n: 4818. 4819.

4828. Vers: 6. 7. 8. 9. 10. *Et accepit Jehudah mulierem Ero primogenito suo, et nomen illius Thamar. Et fuit Er primogenitus Jehudae malus in oculis Jehovae, et mori fecit eum Jehovah. Et dixit Jehudah ad Onan, veni ad uxorem fratris tui, et leviratum praesta illi, et excita semen fratri tuo. Et novit Onan quod non sibi esset semen, et fuit, cum venit ad uxorem fratris sui, et perdidit ad terram, ut non daret semen fratri suo. Et fuit malum in oculis Jehovae quod fecit, et mori fecit etiam eum.* Accepit Jehudah mulierem, significat Ecclesiam quae posteritati ejus: Ero primogenito suo, significat falsum fidei: et nomen illius Thamar, significat quale Ecclesiae, quod Ecclesia repraesentativa spiritualium et coelestium: et fuit Er primogenitus Jehudae malus in oculis Jehovae, significat quod in falso mali: et mori fecit eum Jehovah, significat quod Ecclesiae repraesentativum nullum: et dixit Jehudah ad Onan, significat ad conservandum repraesentativum Ecclesiae: veni ad uxorem fratris tui et leviratum praesta illi, significat quod continuaret illud: et excita semen fratri tuo, si-

gnificat ne pereat Ecclesia: et novit Onan quod non sibi esset semen, significat aversationem et odium: et fuit, cum venit ad uxorem fratris sui et perdidit ad terram, significat contrarium amori conjugiali: ut non daret semen fratri suo, significat quod sic nulla continuatio: et fuit malum in oculis Jehovae, significat quod contra ordinem Divinum: et mori fecit etiam eum, significat quod etiam Ecclesiae repraesentativum nullum.

4829. Accepit Jehudah mulierem, quod significet Ecclesiam [quae] posteritati ejus, constat ex repraesentatione Thamaris, quae hic mulier, quod sit Ecclesia, de qua in sequentibus; quod posteritati Jehudae, significatur per quod acceperit illam Ero primogenito suo, ut inde ei posteri.

4830. Ero primogenito suo, quod significet falsum fidei, constat ex repraesentatione Eri, quod sit falsum, de qua n: 4821. 4822; et a significatione primogeniti, quod sit fides, de qua n: 352. 3325. 4821.

4831. Et nomen illius Thamar, quod significet quale Ecclesiae, quod Ecclesia repraesentativa spiritualium et coelestium, constat ex significatione nominis, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421, hic quale Ecclesiae, quia per Thamarem in hoc Capite repraesentatur Ecclesia, et quidem Ecclesia repraesentativa spiritualium et coelestium, quae apud posteritatem Jehudae instituenda esset; quod per Thamarem illa Ecclesia repraesentetur, patet a sequentibus. Agitur in toto hoc Capite in sensu interno de Ecclesia Judaica, quod fieret repraesentativa spiritualium et coelestium Regni Domini, sicut Ecclesia Antiqua, et hoc non solum in externa forma, sed etiam in interna; Ecclesia enim non est Ecclesia ab externis, hoc est, a ritualibus, sed ab internis, nam haec sunt essentialia, illa solum formalia; verum posteritas Jacobi talis fuit, ut non vellet recipere interna; ideo apud illam non excitari potuit Ecclesia Antiqua, sed solum repraesentativum illius Ecclesiae, n: 4307. 4444. 4500; internum Ecclesiae hic est Thamar, et externum hic est Jehudah cum tribus filiis ex muliere Canaanitide.

4832. Et fuit Er primogenitus Jehudae malus in oculis Jehovae, quod significet quod in falso mali, constat ex repraesentatione Eri et significatione primogeniti, quod sit falsum fidei,

de qua mox supra n: 4830; quod hoc falsum esset falsum mali, patet ab illis quae supra n: 4818, dicta sunt; sed apud hunc filium tale falsum mali, ut ne quidem repraesentativum Ecclesiae apud aliquam posteritatem ex illo institui potuerit, quapropter dicitur quod malus in oculis Jehovae, et mori fecit illum Jehovah. Apud totam illam gentem a prima origine, imprimis a Jehudah, fuit falsum mali, hoc est, falsum doctrinale ex malo vitae, sed apud unum Jehudae filium aliter quam apud alterum, et praevisum quodnam inservire posset, et quod non id quod apud Erum primogenitum, nec quod apud Onan secundo genitum, sed quod apud Schelah, quapropter bini illi exstincti sunt, et hic conservatus: quod apud totam illam gentem a prima origine fuerit falsum mali, describitur manifeste apud Mosen, his verbis: „*Corrupit sibi*, non filii Ipsius, *macula eorum, generatio perversa et contorta;* cum vidit Jehovah, et reprobavit prae indignatione filios suos, et filias suas; et dixit, occultabo facies meas ab eis, videbo quid *posteritas eorum;* nam *generatio perversitatum illi*, filii in quibus non fidelitas: addam super eos mala, tela mea consummam in eis, exhausti famе, et consumti anthrace, et excidio amaro: *gens perdita consiliis*, et nulla in illis intelligentia: ex *vite Sodomae vitis eorum* et *ex arvis Amorrae, uvae eorum uvae fellis*, botri amaritudinum illis: *venenum draconum vinum eorum*, et *fel aspidum crudele*. Nonne illud reconditum apud Me, obsignatum in thesauris meis: prope est dies interitus eorum, et properant futura illis,“ Deut: XXXII: 5. 19. 20. 23. 24. 28. 32. 33. [34.] 35; per illa verba in sensu interno describitur falsum mali in quo gens illa fuit, et quod illis irradicatum.

4833. Et mori fecit illum Jehovah, quod significet quod Ecclesiae repraesentativum nullum, constat ex significatione mori, quod sit desinere tale esse, de qua n: 494, tum finis repraesentationis, n: 3253. 3259. 3276; hic itaque quod repraesentativum Ecclesiae nullum apud aliquam posteritatem ex illo, secundum id quod mox supra n: 4832, dictum est.

4834. Et dixit Jehudah ad Onan, quod significet ad conservandum repraesentativum Ecclesiae, constat ex illis quae sequuntur, nam haec spectant illa; dixit enim, ut leviratum prae-

staret fratri, per quod repraesentabatur conservatio et continuatio Ecclesiae, de qua nunc dicetur.

4835. Veni ad uxorem fratris tui, et leviratum praesta illi, quod significet quod continuaret illud, nempe repraesentativum Ecclesiae, constat ex significatione venire seu intrare ad uxorem fratris et leviratum praestare illi, quod sit conservare et continuare illud quod est Ecclesiae: quod in Lege Mosaica mandatum est, si quis moreretur absque prole, quod frater ejus duceret viduam uxorem ejus, et excitaret semen fratri suo, et quod primogenitus vocaretur ex nomine fratris defuncti, at reliqui filii forent illius, hoc vocabatur leviratus; quod hoc statutum non fuerit novum quid in Ecclesia Judaica, sed quod etiam in usu prius, constat ex his; similiter ac plura statuta, quae mandata Israëlitis per Mosen, sicut quod non ducerent uxores ex filiabus Canaanitarum, et quod ducerent intra familias, Gen: XXIV: 3. 4. Cap: XXVIII: 1. 2; inde et ex pluribus et aliis, patet quod Ecclesia prius fuerat, in qua talia fuerunt instituta, qualia dein promulgata et injuncta filiis Jacobi; quod altaria et sacrificia etiam ab Antiquo tempore in usu fuerint, patet ex Genes: VIII: 20. 21. Cap: XXII: 3. 7. 8; [8] inde liquet, quod Ecclesia Judaica non fuerit aliqua nova Ecclesia, sed quod esset resuscitatio Ecclesiae Antiquae, quae perierat. Qualis lex leviratus fuerat constat apud Mosen „Si habitaverint fratres una, mortuus autem fuerit unus de illis, nec filius illi, non nubet uxor defuncti foras viro alieno, Levir ejus intrabit ad illam, et accipiet illam sibi in uxorem, et sic leviratum praestabit illi: tunc fiet, primogenitus quem pepererit, stabit super nomine fratris ejus defuncti, ut non deleatur nomen ejus ex Israële: quod si non voluerit vir ducere fratriam suam, ascendet fratria ejus ad portam ad seniores, et dicet, renuit Levir meus excitare fratri suo nomen in Israële, non vult Leviratum mihi praestare; tunc vocabunt illum seniores urbis ejus, et loquentur ad illum, qui si steterit et dixerit, non cupio ducere eam, accedet fratria ejus ad illum in oculis seniorum, et extrahet calceum ejus desuper pede ejus, exspuet in facies ejus, et respondebit et dicet, sic fiet viro qui non aedificat domum fratris sui; unde vocabitur nomen ejus in Israële, domus exuti calcei." Deut: XXV: 5 ad 10; qui non novit, quid leviratus repraesentat, non aliter

credere potest, quam quod solum esset nominis conservandi causa, ac inde haereditatis, sed conservatio nominis et haereditatis non tanti erat, ut ideo frater cum fratria conjugium iniret; sed injunctum fuit, ut per id repraesentaretur conservatio et continuatio Ecclesiae; conjugium enim repraesentabat conjugium boni et veri, hoc est, conjugium coeleste, proinde etiam Ecclesiam, nam Ecclesia est Ecclesia ex conjugio boni et veri, et cum Ecclesia in hoc conjugio est, tunc unum facit cum coelo, quod est ipsum conjugium coeleste; et quia conjugium illa repraesentabat, ideo filii et filiae repraesentabant et quoque significabant vera et bona; quapropter improlis esse significabat deprivationem boni et veri, ita quod nullum Ecclesiae repraesentativum amplius in illa domo esset, consequenter quod extra communionem; praeterea frater repraesentabat bonum consanguineum, cui conjungeretur verum quod per uxorem viduam repraesentabatur; verum enim non alii bono quam suo et consanguineo conjungi potest, ut sit verum quod vitam habeat et producat fructum, et sic continuet id quod est Ecclesiae: hoc perceptum est in coelo per leviratum. Quod si nollet leviratum praestare, fratria extraheret calceum desuper pede ejus, et exspueret in facies ejus, significabat quod sicut qui absque bono et vero externo et interno destrueret illa quae Ecclesiae essent, calceus enim est externum n: 1748, et facies internum, n: 1999. 2434. 3527. 4066. 4796; exinde patet, quod per leviratum repraesentaretur conservatio et continuatio Ecclesiae. Sed cum repraesentativa internorum per adventum Domini cessarunt, tunc lex illa abolita est; se habet hoc, sicut anima seu spiritus hominis et ejus corpus, anima seu spiritus hominis est internum ejus, et corpus est externum; aut quod idem, anima seu spiritus est ipsa effigies hominis, corpus autem est ejus imago repraesentativa; cum resurgit homo, tunc imago repraesentativa seu externum ejus, quod est corpus, exuitur, nam tunc in interno seu in ipsa effigie est. Se habet hoc quoque sicut qui in tenebris est, et ex illis videt quae lucis sunt, seu quod idem, sicut qui in luce mundi, et ex illa videt quae sunt lucis coeli, lux mundi enim respective ad lucem coeli est instar tenebrarum; in tenebris seu in luce mundi non apparent illa quae sunt lucis coeli qualia in se sunt, sed sicut in imagine repraesentativa, prout mens hominis

in ejus facie; quapropter cum lux coeli apparet in suo claro, tunc dissipantur tenebrae seu imagines repraesentativae; hoc factum est per adventum Domini.

Et excita semen fratri tuo, quod significet ne pereat Ecclesia, constat ex significatione seminis, quod sit verum ex bono, seu fides charitatis, de qua n: 1025. 1447. 1610. 1940. [?] 2848. 3310. 3373. 3671; simile etiam per primogenitum, qui staret super nomine fratris defuncti, significatur n: 352. 367. 2435. 3325. 3494; id semen excitare fratri, est continuare id quod est Ecclesiae, secundum illa, quae mox supra n: 4834, dicta sunt, ita ne pereat Ecclesia.

4836. Et novit Onan, quod non sibi esset semen, quod significet aversationem et odium, constat ex repraesentatione Onanis, quod sit malum, de qua n: 4823. 4824, et quia non dare semen fratri seu praestare leviratum, est non velle bonum et verum Ecclesiae et ejus continuationem, n: 4834, inde per illa verba significatur aversatio et odium; malum enim non est nisi quam aversatio et odium contra bonum et verum Ecclesiae.

4837. Et fuit, cum venit ad uxorem fratris sui, et perdidit ad terram, quod significet contrarium amori conjugiali [, constat ex sequentibus]: describitur per Erum primogenitum Jehudae falsum mali, in quo primum fuit gens Judaica; et per Onan secundo genitum describitur malum quod ex falso mali, in quo postea fuit illa gens; et per Schelah filium tertium describitur idololatricum quod inde, in quo dein continue fuerat, n: 4826: malum ex falso mali describitur per id quod fecerat Onan, quod nempe semen non dare vellet fratri, sed quod perderet ad terram; quod per id significetur contrarium amori conjugiali, est quia per conjugiale in sensu interno intelligitur id quod est Ecclesiae, est enim Ecclesia conjugium boni et veri, huic conjugio prorsus contrarium est malum ex falso mali, hoc est, contrarii conjugio isti sunt qui in tali malo. Quod non fuerit genti illi aliquod conjugiale tam in sensu spirituali quam in naturali intellectum, patet manifeste ex eo, quod ei permissum fuerit plures uxores ducere, ubi enim est conjugiale in sensu spirituali intellectum, hoc est, ubi bonum et verum Ecclesiae, consequenter ubi Ecclesia, ibi nequaquam hoc permittitur; nam genuinum conjugiale nusquam dabile est, quam apud illos apud quos Ecclesia seu Regnum Do-

mini est, et apud hos non nisi quam inter binos, n: 1907. 2740. 3246; conjugium inter binos qui in genuino amore conjugiali sunt, correspondet conjugio coelesti, hoc est, conjunctioni boni et veri, maritus nempe bono et uxor vero illius boni; etiam cum in genuino amore conjugiali sunt, in illo conjugio sunt; quapropter ubi Ecclesia, ibi nusquam permissum est plures uxores ducere; at quia non fuit Ecclesia apud posteritatem ex Jacobo, sed modo repraesentativum Ecclesiae, seu externum Ecclesiae absque interno ejus, n: 4307. 4500, ideo apud illam permissum est: et praeterea conjugium unius mariti cum pluribus uxoribus sisteret in coelo ideam seu imaginem sicut unum bonum conjungeretur pluribus veris quae inter se non concordant, et sic quod bonum nullum esset, nam bonum ex non concordantibus veris nullum fit, bonum enim a veris et eorum inter se concordantia suum quale habet: sisteret etiam imaginem, sicut Ecclesia non una foret, sed plures, et hae distinctae inter se secundum vera fidei seu secundum doctrinalia, cum tamen una est cum bonum ibi est essentiale, et id qualificatur et quasi modificatur per vera; Ecclesia est imago coeli, nam est Regnum Domini in terris; coelum distinguitur in plures societates communes, et his subordinatas minores, sed usque unum sunt per bonum, vera fidei se habent ibi secundum bonum congrue, illa enim bonum spectant, et ex eo sunt; si distinctum foret coelum secundum vera fidei, et non secundum bonum, coelum nullum foret, nam nihil unanimitatis esset, unum enim vitae seu una anima non potuisset illis esse a Domino; hoc solum datur in bono, hoc est, in amore in Dominum, et in amore erga proximum; amor enim conjungit omnes, et cum amor boni et veri est singulis, tunc est commune quod a Domino, ita Dominus, qui conjungit omnes; amor boni et veri est qui amor erga proximum vocatur, nam proximus est qui in bono et inde vero, ac in sensu abstracto ipsum bonum et ejus verum. Ex his constare potest, cur conjugium intra Ecclesiam erit inter unum maritum et unam uxorem; et cur permissum posteris Jacobi plures uxores ducere, et quod hoc ob causam quia non ibi Ecclesia fuit, et proinde ibi repraesentativum Ecclesiae non institui potuit per conjugia, quia in contrario fuerunt amori conjugiali.

4838. Ut non daret semen fratri suo, quod significet quod

sic nulla continuatio, constat ex significatione dare semen fratri, seu leviratum praestare, quod sit continuare id quod est Ecclesiae, de qua supra n: 4834; inde per non dare semen fratri suo, significatur quod sic nulla continuatio.

4839. Et fuit malum in oculis Jehovae quod fecit; quod significet quod contra ordinem Divinum, constat ex significatione mali in oculis Jehovae, seu mali contra Ipsum, quod sit contra ordinem qui ab Ipso: id quoque patet ex facto, et quoque ex statuto de Leviratu, quod nempe fratria extraheret calceum ex pede ejus, et exspueret in faciem ejus, et quod nomen ejus in Israële vocaretur domus exuti calceum, Deut: XXV: 8. 9. 10, quibus significatum, quod esset absque bono externo et interno, et qui absque illo sunt, et in malo, contra ordinem Divinum sunt. Omne id malum est contra ordinem Divinum, quod scaturit seu effluit ex malo interius, hoc est, ex intentione seu fine mali, quale hoc Onanis; at quod non scaturit seu effluit ex malo interius, hoc est, ex intentione seu fine mali, hoc quandoque apparet sicut malum, sed usque non est si finis non malus est, nam finis qualificat omne factum, in fine enim est vita hominis, quippe quod amat et inde cogitat homo, pro fine habet; vita ejus animae non aliud est. Quod malum sit contra ordinem Divinum, et bonum secundum illum, cuivis potest notum esse; Ordo enim Divinus est Ipse Dominus in Coelo, Divinum enim Bonum ac Verum quod ab Ipso, constituit ordinem, usque adeo ut sint Ordo, Divinum Bonum essentiale ejus, et Divinum Verum formale: Divinus Ordo cum repraesentatur in forma, apparet sicut Homo, Dominus enim a Quo est, est Solus Homo, n: 49. 288. 477. 565. 1871. 1894. 3638. 3639; et quantum Angeli, Spiritus, et homines ab Ipso habent, hoc est, quantum in bono et inde vero sunt, ita quantum in Divino Ipsius ordine, tantum sunt homines; inde est, quod universum coelum repraesentet unum hominem, qui Maximus Homo vocatur, et quod ei correspondeant omnia et singula quae apud hominem, sicut ad finem Capitum ostensum est; inde etiam est, quod angeli in coelo appareant omnes in forma humana; et vicissim spiritus mali qui in inferno, inter se quidem apparent ex phantasia ut homines, sed in luce coeli sicut monstra, diriora et horribiliora secundum malum in quo sunt, n: 4533, et hoc

ex causa, quia ipsum malum est contra Ordinem, ita contra humanam formam, nam, ut dictum, Divinus Ordo, cum repraesentatur in forma, apparet sicut homo.

4840. Et mori fecit etiam eum, quod significet quod etiam Ecclesiae repraesentativum nullum, constat ex illis quae supra n: 4833, ostensa sunt, ubi similia verba.

4841. Vers: 11. *Et dixit Jehudah Thamari nurui suae, mane vidua domo patris tui, usque adolescit Schelah filius meus, quia dixit, forte moriatur etiam hic sicut fratres ejus; et ivit Thamar et mansit domo patris sui.* Dixit Jehudah, significat in genere posteritatem Jacobi, in specie illam ex Jehudah: Thamari nurui suae, significat Ecclesiam repraesentativam spiritualium et coelestium, quae nurus dicitur ex Vero: mane vidua domo patris tui, significat abalienationem a se: usque adolescit Schelah filius meus, significat dum tempus: quia dixit, significat cogitationem: forte moriatur etiam hic sicut fratres ejus, significat timorem ne periret; et mansit domo patris sui, significat abalienationem a se.

4842. Dixit Jehudah, significat in genere posteritatem Jacobi, in specie illam ex Jehudah, constat ex significatione Jehudae in sensu proximo, quod sit gens quae a Jacobo, et in specie quae Jacobo ex Jehudah, ut quoque supra n: 4815. In Verbo quidem distinguitur inter Jehudam et Israëlem, et in sensu historico per Jehudam intelligitur tribus Jehudae, et per Israëlem decem Tribus quae ab illa tribu separatae fuerunt; sed in sensu interno seu spirituali per Jehudam repraesentatur Ecclesiae coeleste seu bonum, et per Israëlem Ecclesiae spirituale seu verum, at in opposito sensu per Jehudam Ecclesiae malum, et per Israëlem Ecclesiae falsum, ubicunque illa erant, sive apud Judaeos sive apud Israëlitas; sensus enim internus seu spiritualis Verbi est universalis, et non distinguit Tribus sicut sensus externus seu historicus; inde est, quod per Jehudam in sensu proximo significetur omnis gens quae a Jacobo, at in specie quae Jacobo ex Jehudah.

4843. Thamari nurui suae, quod significet Ecclesiam repraesentativam spiritualium et coelestium, quae nurus dicitur ex vero, constat a repraesentatione Thamaris, quod sit Ecclesia repraesentativa spiritualium et coelestium, de qua supra n:

4881; et ex significatione nurus, quod sit Ecclesiae spirituale seu verum; quod nurus in sensu interno id sit, est quia omnia quae conjugii, et omnes qui ex conjugio erant, repraesentabant talia quae sunt conjugii coelestis, videatur supra n: 4887, proinde quae sunt boni et veri, nam haec sunt conjugii coelestis; inde est, quod in Verbo Maritus significet bonum, et uxor verum, tum quod filii et filiae significent vera et bona quae ex illis; inde nurus quia uxor filii ut novi mariti, significat Ecclesiae verum conjunctum bono, et sic porro; sed significationes illae aliter se habent respective ad illos qui sunt ab Ecclesia coelesti, quam ad illos qui sunt ab Ecclesia spirituali, in Ecclesia enim spirituali maritus vocatur vir et significat verum, ac uxor mulier et significat bonum, videatur supra n: 4823. Quod per nurum in sensu interno Verbi significetur Ecclesiae Verum adjunctum ejus bono, consequenter in opposito sensu Ecclesiae falsum adjunctum ejus malo, constare etiam potest a locis in Verbo ubi nominatur, ut apud Hoscheam, „Super capitibus montium sacrificant, et super collibus suffiunt, sub quercu, et populo, et robore, quia bona umbra ejus; propterea scortantur filiae vestrae, et *nurus vestrae* adulterantur: nonne visitabo super filias vestras quod scortentur et *super nurus vestras* quod adulterentur," IV: 13. 14; agitur ibi de cultu mali et falsi, cultus mali significatur per sacrificare super montium capitibus, et cultus falsi per suffire super collibus, vita mali significatur per quod scortentur filiae, et doctrina falsi ex qua vita mali, per quod nurus adulterentur; quod adulteria et scortationes in Verbo significent adulterationes boni et falsificationes veri, videatur n: 2466. 2727. 3399; nurus itaque ibi pro affectionibus falsi. Apud Micham, „Magnus est loquens perversitatem animae suae, et detorquet illam, bonus eorum sicut spina, rectus ut dumus; *filius vilipendit patrem, filia insurgens contra matrem suam, Nurus contra socrum suam; hostes viri domestici illius*," VII: 4. 6; agitur ibi de falso ex malo, in quo Ecclesia ultimo tempore cum vastata, in proximo sensu in quo Ecclesia Judaica; filia insurgens contra matrem, significat quod affectio mali contra verum; et nurus contra socrum, quod affectio falsi contra bonum. Quia similiter se habet cum homine qui in tentationibus est, in his enim pugna est mali contra ve-

rum, et falsi contra bonum, nam tentationes spirituales non aliud sunt quam vastationes falsi et mali apud hominem, idcirco tentationes seu pugnae spirituales paene per similia verba a Domino describuntur apud Matthaeum, „Jesus dixit, ne existimate quod venerim ad mittendum pacem super terram, non veni mittere pacem sed gladium, veni enim ad dissidendum *hominem contra patrem suum*, et *filiam contra matrem suam*, et *Nurum contra socrum suam*, et *hostes hominis erunt domestici illius*," X: 34. 35. 36. 38; similia haec verba apud Prophetam mox supra significarunt vastationem Ecclesiae, hic autem tentationes illorum qui ab Ecclesia, quia, ut dictum, tentationes non aliud sunt quam vastationes seu remotiones falsi et mali, quapropter etiam tam tentationes quam vastationes significantur et describuntur per aquarum inundationes et diluvia, n: 705. 739. 756. [10] 907. hic itaque filia contra matrem etiam est affectio mali contra verum, et nurus contra socrum affectio falsi contra bonum; et quia mala et falsa, apud hominem qui in tentatione, intus sunt seu illius sunt, vocantur domestici, dicitur, „hostes hominis domestici ejus": quod tentationes ita ibi describantur, patet ex eo, quod dicatur, quod non venerit ad mittendum pacem super terram sed gladium, per gladium enim significatur verum pugnans, et in opposito sensu falsum pugnans, n: 2799. 4499, cum tamen venerit ad dandum pacem, Joh: XIV: 27., Cap: XVI: 33; quod tentationes sint quae ita describuntur, constat ex sequentibus ibi, „quisquis non suscipit crucem suam, [11] et sequitur post Me, non est Me dignus": similiter apud Lucam, „Putatisne quod ad pacem venerim ad dandum in terra, non, dico vobis, sed divisionem; erunt namque ex nunc quinque in domo una divisi, tres contra duos, et duo contra tres, dividetur pater contra filium, et filius contra patrem, mater contra filiam, et filia contra matrem, *socrus contra nurum suam*, et *nurus contra socrum suam*," XII: 51. 52. 53: ex his quoque patet, quod per patrem, matrem, filium, filiam, nurum, socrum, significentur talia quae sunt ex conjugio coelesti, nempe bona et vera in suo ordine, et quoque opposita; sicut etiam apud Marcum, „Jesus dixit, nemo est qui derelinquit domum, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut liberos, aut agros, propter Me et Evangelium,

si non recipiet centupla, in tempore hoc domos et fratres et sorores et matres et liberos et agros cum persequutionibus, et in saeculo venturo vitam aeternam," X: 29. 30; qui non sensum internum Verbi novit, credet quod per domum, fratres, sorores, patrem, matrem, uxorem, liberos, agros, significentur domus, fratres, sorores, pater, mater, uxor, liberi, agri, sed sunt talia quae apud hominem sunt, ei propria, quaé derelinquet, et loco eorum spiritualia et coelestia quae Domini sunt, quae recipiet, et hoc per tentationes, quae intelliguntur per persequutiones ibi; quisque videre potest, quod si derelinquit matrem, non recepturus matres, similiter nec fratres, sorores.

4844. Mane vidua domo patris tui, quod significet abalienationem a se, constare potest ex eo, quod per id vellet ut recederet, et ad se non amplius rediret; dixit quidem, ut maneret ibi usque dum adolesceret Schelah filius ejus, sed usque cogitavit, quod Schelae filio suo non illa daretur, dixit enim apud se, forte moriatur etiam hic sicut fratres ejus, et quoque facto comprobavit, ut patet a Vers: 14, „Vidit Thamar quod adolevit Schelah, et non data ei in mulierem"; inde nunc sequitur, quod per illa verba significetur, quod abalienaret illam a se; hoc est, in sensu interno Ecclesiam repraesentativam spiritualium et coelestium quae per Thamarem repraesentatur, n: 4811. 4831, ab Ecclesia Judaica quae per Jehudam; concordare enim non poterant, quia Judaismus erat solum Ecclesiae repraesentativum, non autem Ecclesia repraesentativa, n: 4307. 4500, nam externum agnovit, non autem internum. Vidua etiam significat Ecclesiae verum absque ejus bono, quia uxor in sensu repraesentativo significat verum, et maritus bonum, n: 4823. 4843, quapropter uxor absque marito est Ecclesiae verum absque ejus bono, de qua cum dicitur quod maneret in domo patris sui, significatur quod Ecclesiae verum abalienaretur, [12] et quoque quod non reciperetur in sua domo; quod nec gens Judaica potuit, quia non in bono sed in malo fuit. Vidua in Verbo multoties memoratur, et qui sensum internum non novit, non aliter credere potest, quam quod per viduam significetur vidua, sed per viduam in sensu interno significatur ibi Ecclesiae Verum absque bono, hoc est, illi qui in vero sunt absque bono, et usque desiderant in bono esse, consequenter qui amant duci per

bonum, maritus est bonum quod duceret; tales in Antiqua Ecclesia intelligebantur in bono sensu per viduas, sive foeminae sive viri essent: Antiqua enim Ecclesia distinxit proximum, erga quem charitatem exercerent, in plures classes, quosdam vocabat pauperes, quosdam miseros et afflictos, quosdam vinctos et in carcere, quosdam caecos et claudos, quosdam peregrinos, orphanos et viduas, et secundum qualitates eorum dispensabant charitatis opera; doctrinalia illorum illa docebant, illa Ecclesia non alia doctrinalia novit: quapropter qui tunc temporis vivebant, secundum sua doctrinalia et docebant et scribebant, proinde cum dicebant viduas, non aliud intelligebant quam tales qui in vero essent absque bono et usque desiderarent duci per bonum; inde etiam patet, quod doctrinalia Antiquae Ecclesiae docerent illa quae charitatis et proximi erant, ac cognitiones et scientifica illorum erant ut scirent quid significarent externa, Ecclesia enim repraesentativa spiritualium et coelestium fuit, idcirco spiritualia et coelestia, quae repraesentabantur et significabantur, erant, quae per doctrinalia et scientias addiscebantur, sed haec doctrinalia et haec scientifica hodie prorsus obliterata sunt, et quidem in tantum ut non sciatur quod fuerint; loco enim eorum successerunt doctrinalia fidei; quae si viduata et separata sunt a doctrinalibus charitatis fere nihil docent, doctrinalia enim charitatis docent quid bonum, at doctrinalia fidei quid verum, et docere verum absque bono, est ambulare sicut caecus, nam bonum est quod docet et ducit, et verum est quod docetur et ducitur; inter illa bina doctrinalia est tanta differentia, quanta inter lucem et tenebras, nisi tenebrae per lucem illustrantur, hoc est, nisi verum per bonum, seu fides per charitatem, non sunt nisi quam tenebrae: inde est quod nemo sciat ex intuitione consequenter nec a perceptione num verum sit verum, sed solum ex doctrina hausta in pueritia et confirmata in adulta aetate, inde etiam est, quod Ecclesiae tantum discrepent, et una dicat id verum quod altera falsum, et quod nusquam conveniant. Quod per viduas in bono sensu significentur qui in vero absque bono sunt, at usque desiderant per bonum duci, constare potest a locis in Verbo, ubi Viduae nominantur, ut apud Davidem, « Jehovah qui facit judicium *Oppressis*, qui dat panem [13] *famelicis*, Jehovah qui solvit *vinctos*, Jehovah qui ape-

rit *caecos*, Jehovah qui erigit *incurvatos*, Jehovah qui amat *justos*, Jehovah qui custodit *peregrinos*, *pupillam* et *Viduam* sustentat" Psalm: CXLVI: 7. 8. 9; agitur hic in sensu interno de illis qui a Domino instruuntur in veris et ducuntur ad bonum; sed quidam eorum vocantur oppressi, quidam famelici, quidam vincti, caeci, incurvati, peregrini, pupilli, viduae, et hoc secundum quale eorum; at quale nemo scire potest quam ex sensu interno; doctrinalia Ecclesiae Antiquae docuerunt illud; hic ut in pluribus aliis locis, junctim nominantur peregrinus, pupillus, et vidua, quia per peregrinum significantur illi qui in veris fidei instrui volunt, n: 1463. 4444, per pupillum qui in bono sunt absque vero et desiderant per verum duci ad bonum, et per viduam qui in vero sunt absque bono et desiderant per bonum duci ad verum; tres illi nominantur junctim hic et alibi in Verbo, quia in sensu interno unam classem constituunt, nam per illos simul significantur qui instrui volunt et duci ad bonum et verum. Apud Eundem „Pater *pupillorum*, et judex *viduarum* Deus in habitaculo sanctitatis suae" Psalm: LXVIII: 6; pupilli pro illis qui sicut infantes in bono innocentiae sunt, sed nondum in vero, quorum pater dicitur Dominus quia sicut pater ducit illos, et hoc per verum in bonum, nempe in bonum vitae seu sapientiae; viduae pro illis qui sicut adulti in vero sunt sed nondum in bono, quorum judex dicitur Dominus, quia ducit illos, et hoc per bonum in verum, nempe in verum intelligentiae; per judicem enim significatur ductor: bonum absque vero, quod est pupillus, fit bonum sapientiae per doctrinam veri; et verum absque bono, quod vidua, fit verum intelligentiae per vitam boni. Apud Esaiam „Vae statuentibus statuta iniquitatis ad declinandum a judicio *pauperes*, et ad rapiendum in judicium *miseros* populi mei, ut sint *Viduae* spolium eorum, et pupillos depraedentur," X: 1. 2; hic per pauperes, miseros, viduas et pupillos, non illi significantur, sed qui spiritualiter tales sunt; et quia in Ecclesia Judaica, sicut in Antiqua, omnia repraesentativa erant, etiam erat benefacere pupillis et viduis, tunc enim repraesentabatur in coelo charitas erga illos qui in spirituali sensu tales erant. Apud Jeremiam „Facite judicium et justitiam, et eripite *spoliatum* e manu oppressoris, et *peregrinum pupillum* et *viduam* ne defraudate, ne-

que vim facite, neque sanguinem innocentem effundite in loco hoc," XXII: 3; hic quoque per peregrinum, pupillum, et viduam significantur qui spiritualiter tales sunt; in mundo enim spirituali seu coelo non noscitur quis peregrinus, quis pupillus et quae vidua, non enim tales sunt ibi qui tales fuerunt in mundo, idcirco verba haec cum leguntur ab homine, ab angelis secundum sensum eorum spiritualem seu internum percipiuntur: similiter apud Ezechielem „Ecce principes Israëlis quisque juxta brachium suum fuerunt in te, ut effunderent sanguinem, patrem et matrem vilipenderunt in te, cum *peregrino* egerunt per oppressionem in te, *pupillum* et *viduam* defraudarunt in te," XXII: 6. 7: tum apud Malachiam „Accedam ad vos in judicium, et ero testis festinans contra praestigiatores, et contra jurantes falso, et contra oppressores mercedis *mercenarii*, *viduae* et *pupilli*, et declinantes *peregrinum;* nec timent Me," III: 5: similiter apud Mosen „*Peregrinum* non premes, neque illum opprimes, ullam *viduam* aut *orphanum* non affligetis, si affligendo afflixeris eum, et si clamando clamaverit ad Me, audiendo audiam clamorem ejus, et exardescet ira mea, et occisurus sum vos gladio, ut *fiant uxores vestrae viduae*, et *filii vestri orphani*," Exod: XXII: 20. 21. 22. 23; hoc, sicut omnia reliqua praecepta, judicia, et statuta in Ecclesia Judaica, repraesentativum fuit, et quoque ibi tenebantur in externis ita facere, et per talia repraesentare charitatis interna, tametsi nihil charitatis haberent, seu non ex interna affectione facerent; internum erat, ex affectione instruere in veris ac ducere per vera ad bonum, qui in ignorantia fuerunt, et per bonum ad vera qui in scientia, sic bonum fecissent in spirituali sensu peregrino, pupillo et viduae: ut usque externum maneret repraesentationis causa, inter maledictiones dictatas super monte Ebal erat, declinare judicium *peregrini*, *orphani* et *viduae*, Deut: XXVII: 19; [14] declinare judicium eorum, pro contrarium facere, hoc est, per instructionem et vitam ducere ad falsum et malum: quia etiam deprivare alios bonis et veris, et sibi appropriare illa sui honoris et lucri causa, inter maledictiones erat, ideo Dominus dixit „Vae vobis scribae et Pharisaei, quia *comeditis domos viduarum*, idque praetextu quod prolixe oretis, propter hoc accipietis abundantius judicium," Matth: XXIII: 14. Luc: XX:

47, comedere domos viduarum, pro deprivare illos, qui desiderant, veris, et docere falsa. Pariter repraesentativum fuit, quod relicta in agris, in olivetis, et vineis, essent *peregrino*, *pupillo* et *viduae*, Deut: XXIV: 19. 20. 21. 22; tum „ quando absolverint decimare decimas proventus sui in anno tertio, darent *peregrino*, *pupillo* et *viduae*, ut comederent in portis eorum, et saturarentur, " Deut: XXVI: 12. 13. [15] Quia Dominus solus est qui instruit, et ad bonum et verum ducit, dicitur apud Jeremiam „ Relinque *Orphanos* tuos, Ego vivificabo, et *viduae* super Me confident, " XLIX: 10. 11: et apud Mosen „ Jehovah facit judicium *Orphani* et *viduae*, et amat *peregrinum* ad dandum illi panem et vestem, " Deut: X: 18; panis pro bono amoris, n: 2165. 2177. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735, vestis pro vero fidei, n: 4545. 4763. Quod Elias, cum fuit fames ex non pluvia in terra missus sit Sareptam ad *Viduam*, ac petierit ab illa placentam parvam, quam faceret priori loco et daret illi, ac sibi et filio posteriore loco, et quod tunc apud illam cadus farinae non consumeretur, et lenticula olei non deficeret, 1 Reg: XVII: 1 ad 13, repraesentativum fuit, sicut omnia reliqua quae de Elia memorantur, et in genere quae in Verbo; fames quae in terra quia non pluvia, repraesentabat vastationem veri in Ecclesia, n: 1460. 3364, vidua in Sarepta illos extra Ecclesiam qui desiderant verum, placenta quam illi faceret priore loco, bonum amoris in Dominum, n: 2177, quem ex pusillo suo amaret supra se et filium suum, cadus farinae significat verum ex bono, n: 2177; et lenticula olei charitatem et amorem, n: 886. 3728. 4582, Elias repraesentat Verbum per quod talia, n: 2762; hoc etiam in sensu interno intelligitur per Domini verba apud Lucam „ Nullus propheta acceptus est in patria sua: in veritate dico vobis, *multae viduae* erant in diebus Eliae in Israël, cum clausum fuit coelum per annos tres et menses sex, dum fuit fames magna super totam terram, ad nullam tamen earum missus est Elias nisi in Sareptam Sidonis, ad *mulierem viduam*, " IV: 24. 25. 26, hoc est, ad illos extra Ecclesiam qui desiderant verum; viduae autem quae intra Ecclesiam vastatam, ad quas Elias non missus, sunt qui non in vero sunt, quia non in bono, nam ubi non bonum ibi nec verum, utcunque apud illos verum appareat in externa forma ut

verum, sed est sicut crustaceum absque nucleo; qui in tali vero sunt, et quoque qui in falso, significantur per viduas in opposito sensu; ut apud Esaiam, „Exscindet Jehovah ex Israële caput et caudam, ramum et juncum, die uno, senex et honoratus faciebus caput, et propheta doctor mendacii cauda; propterea super juvenibus ejus non laetabitur Dominus, et *pupillorum ejus* ac *viduarum ejus* non miserebitur," IX: 13. 14. 16. Apud Jeremiam „Ventilabo eos ventilabro in portis terrae, orbabo, perdam populum meum, a viis suis non conversi, *auctae mihi sunt viduae ejus* prae arena marium; adducam illis super matrem juvenem vastatorem in meridie; linquet quae pepererat septem, exspiravit animam suam, occidit sol ejus dum adhuc dies," XV: 7. 8. 9. Apud Eundem „Haereditas nostra aversa est ad alienos, domus nostrae ad alienigenas, *pupilli* facti sumus non pater, matres nostrae sicut *viduae*," Thren: V: 2. 3. Quia per viduas significabantur qui non in vero quia non in bono, idcirco ignominiosum erat Ecclesiis etiam quae in falsis ex malo, vocari viduae, sicut apud Johannem „In corde suo dixit, sedeo regina, et *vidua non sum*, et planctum non viderim; propter hoc in una die venient plagae ejus, mors, et planctus, et fames, et igne comburetur," Apoc: XVIII: 7. 8; ibi de Babele; similiter de eadem apud Esaiam „Audi hoc delicata, sedens secure, dicens in corde suo, ego et non sicut ego praeterea, *non sedebo vidua*, nec cognoscam *orbitatem*: atqui venient tibi duo ista mala momento in die uno, *orbitas* et *viduitas*," XLVII: 8. 9. Ex his nunc constare potest, quid vidua in sensu interno Verbi; et quoniam vidua repraesentabat et inde significabat Ecclesiae verum absque bono ejus, quia uxor verum et maritus bonum, ideo in Ecclesiis Antiquis, ubi omnia et singula repraesentabant, prohibitum fuit sacerdotibus ducere viduam in uxorem, quae non vidua esset ex sacerdote, de quibus ita apud Mosen „Sacerdos magnus uxorem in virginitate ejus accipiet, *viduam* aut repudiatam aut corruptam aut meretricem, has non accipiet, sed virginem de populis suis accipiet uxorem," Levit: XXI: 13. 14. 15; et ubi de Novo Templo et de novo Sacerdotio apud Ezechielem „Sacerdotes Levitae *viduam* aut repudiatam non accipient sibi in uxores, sed virgines de semine domus Israëlis; *viduam* tamen quae fuerit *vidua a sacerdote*,

accipient," XLIV: 22; virgines enim, quas ducerent uxores, repraesentabant et inde significabant affectionem veri, etiam vidua a sacerdote affectionem veri a bono, sacerdos enim in sensu repraesentativo est Ecclesiae bonum: ideo quoque licebat „*viduis ex sacerdote*, quibus non proles, de oblationibus seu sanctis comedere," Levit: XXII: 12. 13. Quod haec significatio viduae sit, noverunt illi qui ab Antiqua Ecclesia, ex suis doctrinalibus, doctrinalia enim apud illos erant doctrinalia amoris et charitatis, quae innumerabilia continuerunt, quae hodie prorsus obliterata sunt; ex illis sciebant, quam charitatem exercerent, seu in quo debito essent, erga proximum, qui viduae vocabantur, qui pupilli, qui peregrini, et sic porro; cognitiones veri illorum et scientifica fuerunt cognoscere et scire, quid ritualia Ecclesiae eorum repraesentabant et significabant, et qui docti inter illos fuerunt, sciebant, quid illa quae in tellure et mundo repraesentabant, noverunt enim quod universa natura esset theatrum repraesentativum Regni coelestis, n: 2758. 2989. 2999. 3483: talia elevabant mentes eorum ad coelestia, et doctrinalia eorum ducebant ad vitam: sed postquam Ecclesia a charitate ad fidem deflexit, et magis postquam fidem separavit a charitate, et illam absque hac et hujus operibus salvificam fecit, tunc mentes non amplius per cognitiones potuerunt elevari ad coelestia, nec per doctrinalia duci ad vitam, et hoc usque adeo, ut tandem vix aliquis credat, quod vita aliqua post mortem sit, et vix aliquis sciat quid sit coeleste; quod sensus aliquis spiritualis Verbi sit, qui non apparet in litera, hoc ne quidem potest credi; ita occlusae sunt mentes.

4845. Usque adolescit Schelah filius meus, quod significet dum tempus, constat a significatione adolescere, quod sit illius aetatis esse, ita dum tempus; et repraesentatione Schelae filii, quod sit idololatricum, de qua supra n: 4825. 4826, ita religio Judaica, quae idololatrica respective, n: 4825; inde per illa verba „usque adolescit Schelah filius meus" significatur dum tempus ut religio Judaica acceptare queat interna, seu spirituale et coelestia Ecclesiae repraesentativae, quae est Thamar, n: 4829. 4831. 4843.

4846. Quia dixit, quod significet cogitationem, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit percipere, et

quoque cogitare, de qua n: 1791. 1815. 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 3395, hic itaque per dixit, significatur quod in se dixit seu cogitavit, quod Thamar non daretur Schelae filio ejus in mulierem, in sensu interno quod interna Ecclesiae repraesentativae abalienarentur, n: 4844.

4847. Forte moriatur etiam hic sicut fratres ejus, quod significet timorem ne periret, nempe Ecclesiae repraesentativum quod apud posteritatem quae ex Jacobo, et in specie quae Jacobo ex Jehudah, constat ex significatione ne forte moriatur, quod sit timor ne pereat. Cum hoc, quod Ecclesiae repraesentativum, quod apud posteritatem ex Jacobo, periret, si ei adjungerentur interna quae genuinae Ecclesiae repraesentativae, ita se habet; apud posteritatem ex Jacobo instituenda erat Ecclesia Repraesentativa, qualis fuerat Antiquis; sed gens illa talis erat, ut solum colere et adorare vellet externa, et nihil prorsus scire de internis, fuit enim immersa cupiditatibus amoris sui et mundi, et inde falsis; credidit plus quam gentiles quod plures essent dii, sed quod Jehovah major illis quia majora miracula potuit facere, quapropter ut primum miracula cessarunt, et quoque cum vilia facta sunt ex frequenti et familiari, illico ad alios deos se converterunt, ut manifeste constare potest ex historicis et propheticis Verbi; quia talis erat gens illa, non potuit apud illam institui Ecclesia Repraesentativa qualis fuerat Antiquis, sed solum Ecclesiae repraesentativum; et provisum erat a Domino, ut per id aliquid communicationis fieret cum coelo; Repraesentativum enim dari potest apud malos, quia id non spectat personam sed rem: inde patet, quod cultus respective ad illos non fuerit nisi quam idololatricus, n: 4825, tametsi Repraesentativa in se continebant sancta Divina; cum tali cultu, nempe idololatrico, non conjungi potuit internum, si enim internum adjunctum fuisset, hoc est, si agnovissent interna, tunc prophanavissent sancta, internum enim sanctum cum externo, idololatrico si conjungitur, fit prophanum; inde est quod genti illi non detecta fuerint interna, et si illi detecta fuissent, quod periisset. Quod gens illa non recipere et agnoscere potuerit interna, quantumvis illis revelata fuissent, patet evidenter ab illis hodie, sciunt enim hodie interna, nam vivunt inter Christianos, sed usque rejiciunt illa, et quoque subsannant; etiam ple-

rique ex illis qui conversi [16] sunt, corde nec aliter faciant; ex his constat, quod Ecclesia Repraesentativa spiritualium et coelestium non fuerit apud illam gentem, sed solum Ecclesiae repraesentativum, hoc est, externum absque interno, quod in se est idololatricum. Ex his etiam videri potest, quam erronee cogitant illi ex Christianis, qui credunt, quod Judaica gens in fine Ecclesiae convertetur, et prae Christianis tunc eligetur; et magis adhuc illi qui credunt, quod tunc apparitures illis Messias seu *Dominus*, et per magnum prophetam et magnis miraculis reducturus illos in terram Canaanem; sed in hos errores labuntur, qui in propheticis Verbi per Jehudam, per Israëlem, perque terram Canaanem, intelligunt Jehudam, Israëlem et terram Canaanem, proinde qui solum sensum literalem credunt, nec aliquem internum curant.

4848. Et mansit in domo patris sui, quod significet abalienationem a se, constat ex significatione manere vidua in domo patris, quod sit abalienatio, de qua supra n: 4844.

4849. Vers: 12. 13. 14. *Et multiplicati dies, et moriebatur filia Schuac uxor Jehudae, et consolatus Jehudah, et ascendit ad tonsores gregis sui, is et Chirach socius ejus Adullamita Thimnatam. Et indicatum Thamari dicendo, ecce socer tuus ascendit Thimnatam ad tondendum gregem suum. Et removit vestes viduitatis suae a super se, et obtexit in peplo, et operuit se, et sedit in ostio fontium super via Thimnatam, quia vidit quod adolevit Schelah, et illa non data ei in mulierem.* Multiplicati dies, significat status mutationem: et moriebatur filia Schuae, significat [quoad malum ex falso: uxor Jehudae, significat] religiosum apud gentem e Jacobo, in specie ex Jehudah: et consolatus Jehudah, significat requiem: et ascendit ad tonsores gregis sui, significat aliquid elevationis ad consulendum Ecclesiae: is et Chirach socius ejus Adullamita, significat quod usque in falso esset: Thimnatam, significat statum: et indicatum Thamari, dicendo, significat communicationis quid cum Ecclesia [Repraesentativa] spiritualium et coelestium: ecce socer tuus ascendit Thimnatam ad tondendum gregem suum, significat quod Ecclesia Judaica sibi vellet consulere: et removit vestes viduitatis suae a super se, significat simulationem veri quod ex bono: et obtexit in peplo, significat verum obscuratum: et operuit se, significat

sic non agnitum: et sedit in ostio fontium, qui super via Thimnatam, significat intermedium ad vera Ecclesiae et ad falsa: quia vidit quod adolevit Schelah, et illa non data ei in mulierem, significat perspectionem quod non aliter conjungi possit religioso in quo posteritas ex Jacobo, in specie quae ex Jehudah.

4850. Multiplicati dies, quod significet status mutationem, constat ex significatione multiplicari dies, quod sit mutari status; dies enim seu tempus in sensu interno est status, n: 23. 487. 488. 893. 2788. 3462. 3785, et multiplicari cum praedicatur de diebus seu temporibus est mutari; quod sit status mutatio quae significatur, patet etiam a sequentibus; multiplicari dicitur, quia involvit mutationem status quoad vera, nam multiplicari praedicatur de veris, n: 43. 55. 913. 983. 2846. 2847. Quia toties dicitur status et quoque mutatio status, et pauci sciunt quid status et mutatio ejus, dicendum quid sit; de interioribus hominis, nempe ejus affectionibus et inde cogitationibus, non praedicari potest tempus et temporis processus, nec spatium et spatii extensio, quia non in tempore nec in loco sunt, tametsi apparet coram sensibus in mundo, quod sint, sed in interioribus sunt quae tempori et loco correspondent, haec quae correspondent non aliter vocari possunt quam status, non enim alia vox, per quam correspondentia illa exprimantur, datur: mutari interiorum status dicitur, cum mutatur mens seu animus quoad affectiones et inde cogitationes, sicut a tristi in laetum, a laeto iterum in triste, ab impio ad pium aut devotum, et sic porro; mutationes hae vocantur status mutationes, ac praedicantur de affectionibus, et quatenus cogitationes ab his reguntur, etiam de cogitationibus; sed mutationes status cogitationum insunt illis sicut singularia communibus, et sunt variationes respective.

4851. Et moriebatur filia Schuae, quod significet quoad malum ex falso, constat ex significatione mori, quod sit desinere esse tale, de qua n: 494; et ex significatione filiae Schuae, quod sit malum ex falso, de qua supra n: 4818. 4819; hic itaque per moriebatur filia Schuae post multiplicatos seu plures dies, significatur status mutatio quoad malum ex falso, quod non esset tale, quale prius.

4852. Uxor Jehudae, quod significet religiosum apud gen-

tem e Jacobo, in specie ex Jehudah, constat ex significatione uxoris, quod sit Ecclesia, de qua n: 252. 253. 409. 749. 770, hic autem religiosum, quia agitur de gente Judaica, apud quam non fuit Ecclesia, sed modo Ecclesiae externum separatum ab interno, n: 4281. 4288. 4289. 4307. 4500. 4433. 4680. 4825. 4844. 4847, hoc non aliter vocari potest quam religiosum, potuerunt enim in sancto externo esse, et prorsus absque sancto interno, n: 4293; et ex repraesentatione Jehudae, quod sit gens e Jacobo, et in specie quae ex Jehudah, de qua supra n: 4815. 4842.

4853. Et ascendit ad tonsores gregis sui, quod significet aliquid elevationis ad consulendum Ecclesiae, constat ex significatione ascendere, quod sit elevari, nempe ab exteriori ad interius, de qua n: 3084. 4539; et ex significatione tonsoris, quod sit usus, de qua n: 4110, ita usum velle seu consulere; et ex significatione gregis, quod sit Ecclesia, de qua n: 343. 3767. 3768. 3772.

4854. Is et Chirah socius ejus Adullamita, quod significet quod usque in falso esset, constat ex repraesentatione Chirae Adullamitae, quod sit falsum, de qua supra n: 4816. 4817; cum itaque ille dicitur socius ejus, significatur quod adjunctum ei falsum, seu quod usque in falso esset.

4855. Thimnatam, quod significet statum, nempe in quo esset consulendi Ecclesiae; quod Thimnath illum statum significet, patet quoque ex Libro Judicum, ubi de Simsone agitur, quod „ descenderit ad Thimnath, et acceperit ibi mulierem a filiabus Philistaeorum, " XIV: 1. 2. 3. 4. 7, et ibi per Thimnath similiter significatur status consulendi Ecclesiae; mulier, quam a filiabus Philistaeorum accepit, in sensu repraesentativo est Verum a non bono, ita verum obscuratum, quod etiam hic nunc per Thamarem repraesentatur; Philistaei enim sunt qui in doctrinalibus fidei sunt, et non in vita secundum illa, n: 1197. 1198. 3412. 3413; et praeterea nominatur Thimnath inter loca haereditatis tribus Danis, Jos: XIX: 43. Quod nomina locorum in Verbo omnia significent res et status, videatur n: 1224. 1264. 1888. 3422. 4298. 4442.

4856. Et indicatum Thamari, dicendo, quod significet communicationis quid cum Ecclesia Repraesentativa spiritua-

lium et coelestium, constat ex significatione indicari, quod sit apperceptio, de qua n: 3608, ita communicatio, hic communicationis aliquid; et ex repraesentatione Thamaris, quod sit Ecclesia Repraesentativa spiritualium et coelestium, de qua n: 4829. 4831; communicatio cum hac Ecclesia dicitur, cum status mutatus est, et tunc elevationis quid ad consulendum Ecclesiae esset, de quibus supra n: 4850. 4853.

4857. Ecce socer tuus ascendit Thimnatam ad tondendum gregem suum, quod significet quod Ecclesia Judaica sibi vellet consulere, constat ex repraesentatione Jehudae, quod sit Ecclesia apud gentem ex Jacobo, in specie apud Jehudam, de qua n: 4815. 4842. 4852, qui hic socer dicitur quia aliquid communicationis erat cum Ecclesia Repraesentativa spiritualium et coelestium, quae hic nurus; ex significatione ascendere, quod sit elevationis quid, de qua mox supra n: 4853; ex significatione tondere gregem, quod sit consulere Ecclesiae, de qua supra n: 4853; status consulendi illi est Thimnata, n: 4855. Quod hic sensus internus sit in his verbis, nequaquam potest ex litera apparere, mens enim, cum haec leguntur, cogitat de Jehudah, de Thimnata, de tonsione gregis, et non de spiritualibus, quae sunt separata a persona, a loco, aque usu mundano, at usque Angeli, quia in spiritualibus sunt, non aliud per illa percipiunt quam quae dicta sunt; cum enim literalis [17] sensus transit in spiritualem, pereunt talia quae sunt personae, loci et mundi, et succedunt quae sunt Ecclesiae, ejus status, et ibi usus: incredibile quidem apparet, quod ita sit, sed hoc ex causa, quia homo, quamdiu in mundo vivit, cogitat ex naturalibus et mundanis quae ibi sunt, et non ex spiritualibus et coelestibus; et qui immersi sunt corporeis et terrestribus illi nec sciunt quod aliquid spirituale et coeleste sit, et minus quod haec distincta sint a mundanis et naturalibus, cum tamen distincta sunt, sicut hominis spiritus ab ejus corpore, et quod sensus spiritualis vivat in sensu literali, sicut hominis spiritus in ejus corpore, et quoque quod sensus spiritualis similiter supervivat pereunte sensu literali, inde vocari potest sensus internus anima Verbi.

4858. Et removit vestes viduitatis suae a super se, quod significet simulationem veri quod ex bono, constat ex significatione viduae, quod sint qui in vero absque bono, et usque desiderant

per bonum duci, de qua n: 4844, vestes, quibus induebantur viduae, repraesentabant tale verum, et hoc ex eo quia vestes significant vera, n: 2576. 4545. 4763; [18] inde removere illas vestes, est exuere repraesentationem viduae, hoc est, veri absque bono, et, quia obtexit se peplo, simulare verum quod ex bono.

4859. Et obtexit in peplo, quod significet verum obscuratum, constat ex significatione obtegere se seu facies peplo, quod sit abscondere, et sic obscurare verum quod simulabat ex bono, ut mox supra n: 4858; et hoc conjunctionis causa cum Jehudah: cum enim sponsae accedebant primum ad sponsum, obtegebant se peplo, ut legitur de Rebecca cum venit ad Jischakum, Genes: Cap: XXIV: 65, per quod significata sunt apparentiae veri, videatur n: 3207, uxor enim significat verum, et maritus bonum; et quia verum non apparet quale est, priusquam conjungitur suo bono, ideo illius rei repraesentandae causa sponsae viso primum marito obtegebant se peplo; similiter hic Thamar, illa enim reputabat Schelam filium Jehudae ut suum maritum, sed quia non data fuit ei, loco ejus reputabat patrem ejus, qui leviratum praestaret, idcirco illa sicut sponsa obtexit se peplo, non autem sicut scortum, tametsi id Jehudah credidit, quia scorta pariter tunc temporis obtegere facies suas solebant, ut patet a Vers: 15; quod Jehudah pro tali illam reputaret, erat quia Gens Judaica, quae per Jehudam ibi significatur, non aliter Ecclesiae Repraesentativae vera interna reputabat quam sicut scortum, quapropter etiam Jehudah cum illa sicut cum scorto conjungebatur, non autem ita Thamar cum illo: quia Vera interna Genti illi nusquam aliter apparere potuerant, idcirco hic per quod obtexit se peplo, significatur verum obscuratum: et quod Verum Ecclesiae illis obscuratum sit, repraesentatur etiam hodie per quod velis seu peplis se obtegant in Synagogis suis. Simile etiam repraesentatum est per Mosen, cum radiaret cutis facierum ejus, cum descendit e monte Sinai, quod velamine se obtexerit, quoties loquutus cum populo, Exod: XXXIV: 28 ad fin: Moses repraesentabat Verbum, quod Lex vocatur, videatur Praefatio ad Cap: XVIII Genes: quapropter aliquoties dicitur Lex et Prophetae, ut Matth: V: 18. Cap: XI: 13. Cap: XXII: 36. 40, [19] et aliquoties Moses et Prophetae, ut Luc: XVI: 29. 31. Cap: XXIV: 27. 44; per radiationem cutis facie-

rum ejus repraesentabatur internum Verbi, nam facies est internum, n: 358. 1999. 2434. 3527. 4066. 4796. 4797, id enim quia spirituale est, in luce coeli est; quod velaret faciem suam, quoties loqueretur cum populo, repraesentabat quod verum internum illis obtectum esset, ac ita obscuratum ut non sustinuerint aliquid lucis inde.

4860. Et operuit se, quod significet sic non agnitum, constat ex significatione operire, quod sit abscondere, ita non agnosci, videantur quae mox supra n: 4859.

4861. Et sedit in ostio fontium qui super via Thimnatam, quod significet intermedium ad vera Ecclesiae et ad falsa, constat ex significatione fontium, quod sint vera Ecclesiae quae ex Verbo, fons enim in universali sensu est Verbum, de qua n: 2702. 3069. 3424; in ostio illorum, est in introitu ad illa; et quia vera externa, quae sunt sensus literae Verbi, praebent introitum, sunt illa ostium, quae vera nisi illustrentur a veris internis, hoc est, ab illis quae sunt sensus interni, sistunt falsa apud illos qui in malo sunt; quapropter per ostium fontium hic significatur intermedium ad vera Ecclesiae et ad falsa; super via Thimnatam, est ad Ecclesiae usum, nam Thimnata est status consulendi Ecclesiae, n: 4855. 4857.

4862. Quia vidit, quod adolevit Schelah, et illa non data ei in mulierem, quod significet perspectionem quod non aliter conjungi possit religioso in quo posteritas ex Jacobo, in specie quae ex Jehudah, constat ex significatione videre, quod sit perspectio, de qua n: 2150. 2325. 3764. 3863. 4403 ad 4421; quod sit perspectio quod non aliter conjungi possit religioso in quo posteritas ex Jacobo, in specie quae ex Jehudah, est quia per Jehudam illa posteritas significatur, n: 4815. 4842. 4852, proinde religiosum apud illos, cui conjungebatur, quia non potuit cum Schelah; per Schelam etiam repraesentatur idololatricum, n: 4825. 4826. 4845, cum quo verum Ecclesiae Repraesentativae, quod est Thamar, nec conjungi potuit.

4863. Vers: 15. 16. 17. 18. *Et vidit [illam] Jehudah, et reputabat illam meretricem, quia obtexit facies suas. Et declinavit ad illam ad viam, et dixit, da quaeso veniam ad te, quia non novit quod nurus ejus illa; et dixit, quid das mihi quod venias ad me. Et dixit, ego mittam hoedum caprarum de grege;*

et dixit, si des arrhabonem usque ad mittere te. Et dixit, quae arrhabo quam dabo tibi; et dixit, sigillum tuum, panniculum tuum, et baculum tuum qui in manu tua; et dedit illi, et venit ad illam, et concepit ei. Vidit illam Jehudah, significat religiosum gentis Judaicae, quomodo tunc consideraret interna Ecclesiae Repraesentativae: et reputabat illam meretricem, significat [20] quod non aliter ac falsum: quia obtexit facies suas, significat interiora quod illis abscondita: et declinavit ad illam ad viam, significat quod se applicaret quia tale: et dixit, da quaeso veniam ad te, significat libidinem conjunctionis: quia non novit quod nurus ejus illa, significat quod non apperciperet verum Ecclesiae repraesentativae esse: et dixit, quid das mihi quod venias ad me, significat conjunctionis reciprocum cum conditione: et dixit, ego mittam hoedum caprarum de grege, significat pignus conjunctionis: et dixit si des mihi arrhabonem, usque ad mittere te, significat reciprocum si certitudo: et dixit quae arrhabo quam dabo tibi, significat quod certum: et dixit, sigillum tuum, significat tesseram consensus: panniculum tuum, significat per Verum: et baculum tuum qui in manu tua, significat per potentiam ejus: et dedit illi, significat ita certum: et venit ad illam, significat conjunctionem: et concepit ei, significat sic receptionem.

4864. Et vidit illam Jehudah, quod significet religiosum gentis Judaicae quomodo tunc consideraret interna Ecclesiae Repraesentativae, constat ex significatione videre, quod sit appercipere et intelligere, de qua n: 2150. 2325. 2807. 3764. 3863, ita considerare; a repraesentatione Thamaris quae hic est illa, quod sit Ecclesia Repraesentativa spiritualium et coelestium, de qua n: 4829. 4831, hic internum ejus Ecclesiae, quia de illo agitur, quomodo consideratum et receptum a gentis Judaicae religioso; et a repraesentatione Jehudae, quod sit in specie Gens Judaica, de qua n: 4815. 4842, proinde religiosum illius gentis, nam ubi gens in Verbo memoratur, in sensu interno intelligitur id quod est Ecclesiae illius; sensus enim internus memoranda et historica de aliqua gente nihil curat, sed modo quale quoad illa quae sunt Ecclesiae. Inde patet, quod per vidit illam Jehudah, significetur religiosum gentis Judaicae quomodo tunc consideraret interna Ecclesiae Repraesentativae.

4865. Et reputabat illam meretricem, quod significet quod non aliter ac falsum, constat ex significatione meretricis, quod sit falsum, de qua n: 2466. 2729. 3399, ita quod gens Judaica ex suo religioso consideret internum Ecclesiae non aliter ac falsum: quod meretrix sit falsum, est quia conjugium repraesentat conjugium coeleste, quod est boni et veri, maritus bonum et uxor verum, ac inde filii vera et filiae bona, atque gener et nurus, socer et socrus, et plures affinitates, secundum gradus illa quae sunt conjugii coelestis; idcirco adulteria et meretricatus, quia sunt opposita, significant malum et falsum; et quoque reipsa sunt opposita, nam qui in adulterio et meretricatu vitam agunt, nusquam curant bonum et verum; causa est, quia amor genuinus conjugialis descendit ex conjugio coelesti, hoc est, ex conjugio boni et veri; sed adulteria et meretricatus ex conjunctione mali et falsi, quae est ex inferno, videatur n: 2727 ad 2759. Quod Gens Judaica consideraverit, et quoque hodie consideret interna Ecclesiae non aliter ac falsa, est quod significatur per quod Jehudah reputaverit Thamarem nurum suam non aliter ac meretricem, et quod cum illa ut cum meretrice se conjunxerit; per originem talem illius gentis repraesentatur unde eorum religiosum et quale est. Quod Gens illa consideret internum Ecclesiae sicut scortum, seu ut falsum, patet manifeste; ut pro exemplo, si quis illis dicturus, quod internum Ecclesiae sit, quod Messias, de quo in propheticis Verbi praedicitur, et quem ideo exspectant, sit Dominus, hoc prorsus sicut falsum rejiciunt: si quis dicturus, quod internum Ecclesiae sit, quod Messiae Regnum non mundanum et temporeum sit, sed coeleste et aeternum, hoc quoque ut falsum pronuntiant: si quis dicturus, quod ritualia Ecclesiae eorum repraesentaverint Messiam ac Ipsius Regnum coeleste, hoc non sciunt quid sit: si quis dicturus quod internum Ecclesiae sit bonum charitatis et verum fidei doctrina et simul vita, id spectant non aliter ac falsum; similiter in omnibus reliquis; imo ad solam propositionem, quod internum Ecclesiae sit, stupide rident: causa est, quia solum in externis sunt, et quidem in externorum infimis, quae sunt amare terrestria, sunt enim prae reliquis in avaritia, quae prorsus terrestris est; tales nequaquam aliter considerare possunt interiora Ecclesiae, sunt enim re-

motiores reliquis a luce coelesti, ita prae reliquis in densa caligine.

4866. Quia obtexit facies suas, quod significet interiora quod illis abscondita, constat ex repraesentatione Thamaris, quod sit Ecclesia Repraesentativa, de qua n: 4829. 4831; ex significatione obtegere, quod sit abscondi; et ex significatione facierum, quod sint interna, de qua n: 358. 1999. 2434. 3527. 3573. 4066. 4326. 4796. 4797. 4798. 4799; inde patet, quod per obtexit facies suas, significetur quod interiora Ecclesiae illis essent abscondita; de quibus videantur quae supra n: 4859. 4865.

4867. Et declinavit ad illam ad viam, quod significet quod se applicaret quia tale, constat ex significatione viae, quod sit verum, de qua n: 627. 2333. 3123. 3142. 3477, ita in opposito sensu falsum, hic falsum, quia reputabat illam ut meretricem, per quam quod falsum significetur, videatur mox supra n: 4865; eapropter etiam dicitur quod declinaret ad viam, nam declinare praedicatur de falso, n: 4815. 4816.

4868. Et dixit, da quaeso veniam ad te, quod significet libidinem conjunctionis, constat ex significatione venire seu intrare ad aliquam, quod sit conjungi, de qua n: 4820; quod sit libido, qualis est conjunctionis cum meretrice, patet, in sensu interno cum falso; quod Gens Judaica, quae hic per Jehudam significatur n: 4815. 4842. 4864, verum internum Ecclesiae Repraesentativae non aliter consideraverit ac falsum, et quod hodie nec aliter id consideret, videatur supra n: 4865, hic nunc agitur de eo quod usque conjunxerit cum illo, at non ut cum uxore sed ut cum meretrice, hoc est, non ut cum vero sed ut cum falso; de conjunctione cum falso, sicut de conjunctione cum meretrice, praedicatur libido. Omnes illi se conjungunt cum vero interno ut cum meretrice, qui sensum externum Verbi, hoc est, sensum ejus literalem unice credunt, et prorsus rejiciunt omnem ejus sensum internum, hoc est, spiritualem; sed principaliter illi, qui sensum externum seu literalem Verbi applicant ad favorem cupiditatum amoris sui et mundi, seu dominationis et lucri; qui hoc faciunt, nequaquam aliter possunt, quam spectare verum internum sicut tale, et si se cum illo conjungunt, faciunt id ex libidine sicut conjunctionis cum mere-

trice; hoc faciunt imprimis illi qui ex Gente Judaica sunt; et quoque illi qui per Babelem in Verbo intelliguntur; non autem illi, qui quidem sensum literalem Verbi simpliciter credunt, et usque secundum illa quae sunt sensus interni vivunt, nempe in amore et charitate, et inde fide, nam haec sunt sensus interni Verbi, etiam qui illa inde docent; sensus enim internus et sensus externus in duobus illis praeceptis, nempe amare Dominum supra omnia et proximum sicut seipsum, conveniunt. Quod Gens Judaica spectet verum internum sicut meretricem, et si cum illo se conjungit, quod ex libidine sicut conjunctionis cum tali faciat, sint illustrationi exempla; ut si illis dicitur, quod Verbum sanctum sit, imo quod sanctissimum, etiam quod unusquisque apex ibi sanctus sit, agnoscunt, et se conjungunt, sed hoc ex tali libidine, nam sanctum in litera credunt, et non quod per illud influat sanctum apud eos qui in affectione boni et veri sunt cum id legunt: Si illis dicitur, quod plures, qui in Verbo nominantur, venerandi sint ut sancti, sicut Abraham, Jischak, Jacob, Moses, Aharon, David, id agnoscunt et se conjungunt, sed ex simili libidine, credunt enim quod illi electi prae aliis fuerint, et inde sancti, et quod ideo sicut numina colendi; cum tamen non aliunde sanctum sit illis, quam quod repraesentaverint Dominum, et sanctum repraesentativum nihil afficit personam; et praeterea vita sua unumquemvis absque discrimine manet post mortem: Si illis dicitur, quod Arca apud illos, templum, altare holocausti, altare suffitus, panis super mensa, candelabrum cum lucernis, ignis perpetuus, sacrificia, suffimenta, olea, tum vestes Aharonis, imprimis pectorale super quo urim et thummim, sancta fuerint, agnoscunt et se conjungunt, sed ex tali libidine, nam credunt illa in se sancta fuisse, ita lignum, lapidem, aurum, argentum, panem, ignem, et hoc interius quia Jehovah in illis, seu quod sanctitas Jehovae illis applicata actualiter in illis fuerit; hoc verum eorum internum est, quod tamen respective falsum; sanctum enim solum inest bono et vero, quod a Domino est in amore in Ipsum et in amore erga proximum, atque inde in fide, ita non nisi quam in vivis, hoc est, in hominibus qui recipiunt illa a Domino. Si illis dicitur, quod Ecclesia Christiana sit una cum Ecclesia quae apud illos instituta fuit, sed quod illa sit interna, haec autem fuerat externa, sic

ut cum Ecclesia apud illos instituta exuitur externis et nudatur, appareat Christiana, hoc non agnoscunt aliter ac scortum, hoc est, falsum; sed usque plures eorum qui a Judaismo ad Christianismum convertuntur, cum illo vero se conjungunt, sed quoque ex tali libidine. Talia in Verbo pluries vocantur scortationes. Quod autem illos attinet, qui in Verbo significantur per Babelem, ii similiter considerant vera interna Ecclesiae, sed quia ii norunt interna, et quoque in pueritia agnoscunt illa, ast in adulta aetate negant, describuntur in Verbo per foeda adulteria, et nefandos concubitus, nam sunt prophanationes.

4869. Quia non novit quod nurus ejus illa, quod significet quod non apperciperet verum Ecclesiae Repraesentativae [21] esse, constat ex significatione nurus, quod sit Ecclesiae verum adjunctum ejus bono, de qua n: 4843; quod sit verum Ecclesiae repraesentativae, quod significatur, est quia per Thamarem, quae hic nurus, repraesentatur Ecclesia repraesentativa spiritualium et coelestium, n: 4829. 4831: de his videantur quae supra n: 4865. 4866. 4868, ostensa sunt.

4870. Et dixit, quid das mihi quod venias ad me, quod significet conjunctionis reciprocum cum conditione, constat ex significatione venire ad me, quod sit conjunctio, de qua n: 4820. 4868; quod sit reciprocum cum conditione, absque explicatione patet.

4871. Et dixit, ego mittam haedum caprarum de grege, quod significet pignus conjunctionis, constat ex significatione haedi caprarum, quod sit innocentia externi seu naturalis hominis, de qua n: 3519; et quia est innocentia, est pignus amoris conjugialis, seu pignus conjunctionis, amor enim conjugialis genuinus est innocentia, videatur n: 2736: inde erat receptum ab antiquis, cum intrarent e novo ad uxores suas, quod praemitterent haedum caprarum; ut quoque patet ab illis quae de Simsone memorantur in Libro Judicum, „Factum est post dies, in diebus messis tritici, *ut visitaret Schimschon uxorem suam cum haedo caprarum;* dixit namque, *intrabo ad uxorem meam* in conclave," XV: 1: hic similiter, sed quia haedus caprarum promissus non acceptandus erat, postulabat Thamar arrhabonem. Pignus conjunctionis dicitur, non pignus conjugiale, quia a parte Jehudae erat conjunctio qualis cum meretrice.

4872. Et dixit, si des mihi arrhabonem usque ad mittere te, quod significet reciprocum si certitudo, constat ab illis quae supra a Thamare dicta, „quid das mihi quod venias ad me," quod significent conjunctionis reciprocum cum conditione, n: 4870, hic reciprocum si certitudo, quia arrhabo erat certitudinis gratia ut promissum daretur.

4873. Quae arrhabo quam dabo tibi, quod significet quod certum, constat ex significatione arrhabonis, quod inde certitudo, de qua mox supra n: 4872; quod certum sit, patet etiam a nunc sequentibus, quod arrhabo data sit.

4874. Et dixit, sigillum tuum, quod significet tesseram consensus, constat ex significatione sigilli, quod sit tessera consensus; quod sigillum sit tessera consensus, est inde, quia per id antiquis temporibus confirmabantur decreta, quare per sigillum ipsa confirmatio proprie significatur, et testificatio quod ita esset. Quod Thamar pro arrhabone ut mitteretur haedus caprarum, quem postea non acceptabat, petierit ejus sigillum, panniculum et baculum, id involvit arcanum, quod absque sensu interno neutiquam sciri potest; arcanum est, quia haedus caprarum significabat conjugiale genuinum, consequenter internum, nam omne genuinum est simul internum, quod a parte Jehudae non erat, quapropter nec haedum caprarum acceptabat, ut patet a sequentibus, sed loco ejus assumsit externum, cum quo internum Ecclesiae, quod per Thamarem significatur, conjungeretur; externum Ecclesiae significatur per sigillum, panniculum, et baculum, per sigillum ipse consensus, per panniculum verum externum, et per baculum potentia illius veri; illa quoque sunt pignora conjunctionis externi seu naturalis hominis. Conjunctio veri interni [22] cum externo seu cum religioso gentis Judaicae, repraesentatur per conjunctionem Thamaris cum Jehudah, prout nurus cum socero sub praetextu leviratus, et conjunctio religiosi gentis Judaicae cum interno Ecclesiae repraesentatur per conjunctionem Jehudae cum Thamare sicut cum meretrice; conjunctiones etiam prorsus similiter se habent; sed quale illarum non ita ad captum explicari potest; patet id manifeste coram angelis et spiritibus bonis, sistitur enim illis in luce coeli, in qua arcana Verbi, sicut in clara die patent; secus ac in luce mundi, quae apud hominem: paucis modo dicendum;

repraesentativa quae apud posteros Jacobi instituta fuerunt, non fuerunt prorsus similia illis quae in Ecclesia Antiqua, fuerunt quoad plurimam partem similia illis quae in Ecclesia ab Ebero instituta, quae Ecclesia Hebraea dicta fuit, in hac fuerunt plures cultus novi, sicut holocausta et sacrificia, quae in Antiqua Ecclesia ignota fuerunt, praeter alia; cum his repraesentativis non ita conjunctum fuit internum Ecclesiae, sicut cum repraesentativis Ecclesiae Antiquae; quomodo autem internum Ecclesiae cum repraesentativis apud gentem Judaicam conjunctum fuit, et vicissim, hoc describitur in sensu interno per conjunctionem Thamaris cum Jehudah, prout nurus cum socero sub praetextu leviratus, et per conjunctionem Jehudae cum Thamare ut [23] cum meretrice: de Ecclesia Hebraea videatur n: 1238. 1241. 1327. 1343. 3031. 4516. 4517; et quod sacrificia in hac Ecclesia, non in Antiqua fuerint, n: 923. 1128. 1343. 2180. 2818.

4875. Panniculum tuum, quod significet per verum, nempe tessera consensus, constat a significatione panniculi, quod sit verum; quod panniculus sit verum, est, quia est inter illa quae ad vestes referuntur, et per vestes in genere significantur vera, ex causa quia sicut vestes investiunt carnem, ita vera bonum, n: 297. 2132. 2576. 4545. 4763; ideo apud antiquos unumquodvis, quo vestiebantur, aliquod speciale et particulare verum significabat; inde aliud tunica, aliud chlamys, aliud toga, etiam aliud indumenta capitis, ut cidaris et tiara; et aliud indumenta femorum et pedum, ut femoralia, tibialia, et sic porro; panniculus autem significabat verum extimum seu infimum; erat etiam ex filis contortis, per quae significantur veri talis determinationes: tale etiam verum significat panniculus apud Mosen „Omne vas apertum, super quo non operculum *panniculus*, immundum id" Num: XIX: 15; per quod significatum est, quod nihil indeterminatum erit, quod enim indeterminatum, hoc apertum est; sunt etiam extima vera, ad quae interiora vera determinantur, et in quibus terminantur.

4876. Et baculum tuum qui in manu tua, quod significet per potentiam ejus seu illius veri, constat ex significatione baculi, quod sit potentia, de qua sequitur; et ex significatione manus, quod etiam sit potentia, de qua n: 876. 3091. 3387.

3563: qui in manu tua dicitur, quia significatur potentia illius veri, nempe infimi, quale religioso gentis Judaicae, quae hic Jehudah: quod potentia praedicetur de vero, videatur n: 3091.

3563. Multoties in Verbo memoratur Baculus, et mirum quod vix aliquis hodie sciat, quod aliquid in spirituali mundo per illum repraesentatum sit, sicuti quod Moses jussus sit, quoties miracula fiebant, ut baculum tolleret, et quod etiam sic facta sint: quod id notum fuerit etiam inter gentiles, constare potest a fabulosis eorum, in quibus magis adscribuntur baculi; quod baculus potentiam significet, est quia sustentaculum est, sustentat enim manum et brachium, et per illa totum corpus, quapropter induit baculus significationem illius partis quam proxime sustentat, nempe manus et brachii, per utrumque nempe per manum et brachium, in Verbo significatur potentia veri; quod etiam manus et brachium correspondeat ei in Maximo Homine, videbitur ad finem Capitum. Quod per baculum repraesentata sit potentia, patet, ut dictum, ab illis quae de Mose memorantur, quod nempe „jussus sumere *Baculum*, quo facturus miracula: et quod sumserit *baculum Dei* in manu sua," Exod: IV: 17. 20: quod *Baculo* percussae aquae in Aegypto factae sanguis, Exod: VII: 15. 19; quod „*Baculo extenso* super flumina, productae ranae," Exod: VIII: 1 ad 11: quod „percusso pulvere *per Baculum* facti pediculi," Exod: VIII: 12 ad 16: quod „*Baculo extenso versus coelum* facta grando," Exod: IX: 23: quod „*Baculo extenso super terram* productae locustae," Exod: X: 3 ad 21; quia manus est principale, per quam significatur potentia, et baculus est instrumentale, ideo etiam „facta sunt miracula cum *extenderetur manus*," Exod: X: 12. 13; quod „*sublata manu versus coelum*, facta caligo super terra Aegypti," Exod: X: 21. 22; et „*extensa manu* super mare Suph, per ventum orientalem factum mare in siccum; et iterum *extensa manu* reversae aquae," Exod: XIV: 21. 26. 27. Porro „Petra Chorebi percussa *per Baculum*, effluxerunt aquae," Exod: XVII: 5. 6. Num: XX: 7. 8. 9. 10; cum „Joschua pugnaret contra Amalekum, dixit Moses ad Josuam, elige nobis viros, et exi, pugna cum Amaleck, cras ego stabo super capite collis, et erit *Baculus Dei in manu mea*: et factum, cum sustulit Moses *manum suam*, praevaluit Israël, et quando

dimisit *manum suam*, praevaluit Amaleck," Exod: XVII: 11. 12; ex his manifeste patet, quod baculus sicut manus repraesentaverit potentiam, et in supremo sensu omnipotentiam Divinam Domini; et quoque inde evidens est, quod eo tempore repraesentativa constituerint externa Ecclesiae, et quod interna, quae sunt spiritualia et coelestia qualia in coelo, illis corresponderint, et quod inde efficacia eorum; ex eo etiam patet, quantum insaniunt, qui credunt quod in baculo aliqua potentia fuerit, aut in manu Mosis, per infusionem. Quod baculus sit potentia in sensu spirituali, etiam patet a pluribus locis apud Prophetas, ut apud Esaiam „Ecce Dominus Jehovah Zebaoth removens ex Hierosolyma *Baculum* et *scipionem*, omnem *baculum panis*, et omnem *baculum aquae*," III: 1; baculus panis pro sustentaculo et potentia ex bono amoris, baculus aquae pro sustentaculo et potentia a vero fidei; quod panis sit bonum amoris, videatur n: 276. 680. 2165. 2177. 3464. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735; et quod aqua verum fidei, n: 28. 680. 739. 2702. 3058. 3424; baculus panis similiter apud Ezechielem Cap: IV: 16. Cap: V: 16. Cap: XIV: 13. Psalm: CV: 16. Porro apud Esaiam „Dixit Dominus Jehovih Zebaoth, ne time, popule mi, habitator Zionis ab Aschure, *qui virga percutiet te*, et *baculum tollet super te* in via Aegypti. Excitabit contra illum Jehovah flagellum juxta plagam Midianis in petra Oreb, et *Baculus ejus super mari*, quem tollet in via Aegypti," X: 24. 26, ibi baculus pro potentia ex ratiocinatione et scientia, qualis est illorum qui ratiocinantur ex scientificis contra vera fidei, et illa pervertunt vel nihili faciunt; haec significantur per virgam qua Aschur percutiet, et per baculum quem tollet in via Aegypti; quod Aschur sit ratiocinatio, videatur n: 1186, et quod Aegyptus scientia n: 1164. 1165. 1186. 1462. Similiter apud Sachariam „Dejicietur superbia Aschuris, et *Baculus Aegypti* recedet," X: 11. Apud Esaiam „Confisus es super *baculo arundinis contusae*, super Aegypto; super qua quando quis nititur, intrat in manum ejus, et perforat illam," XXXVI: 6; Aegyptus pro scientificis, ut supra, potentia ex illis in spiritualibus est baculus arundinis contusae, manus quam intrat et perforat, est potentia ex Verbo. Apud Eundem „Confregit Jehovah *Baculum improborum*, *virgam dominantium*,"

XIV: 5; baculus et virga manifeste pro potentia. Apud Jeremiam „Dolete omnes circuitus Moabi, dicite, quomodo fractus est *baculus roboris*, *baculus decoris*," XLVIII: 17, [24] baculus roboris pro potentia ex bono, et baculus decoris pro potentia ex vero. Apud Hoscheam „Populus meus lignum suum interrogat, et *baculus ejus* respondet illi, quia spiritus scortationis seduxit," IV: 12, [25] interrogare lignum pro consulere mala, baculus respondet pro quod falsum inde, cui potentia ex malo quod confirmant; spiritus scortationis pro vita falsi ex malo. Apud Davidem „Etiam cum ambulavero in valle umbrae, non timebo mihi malum, quoniam Tu mecum, *virga tua* et *baculus tuus* consolantur me," Psalm: XXIII: 4, virga tua et baculus tuus, pro Divino vero et bono, quibus potentia. Apud Eundem „Non incumbet *baculus* impietatis super sorte justorum," Psalm: CXXV: 3. Apud Eundem „Conteres eos *virga ferrea*, sicut vasa figuli, disperges eos," Psalm: II: 9; virga ferrea pro potentia veri spiritualis in naturali, omne enim verum naturale in quo verum spirituale, habet potentiam; ferrum est verum naturale, n: 425. 426; similiter apud Johannem „Qui vicerit, et servaverit usque ad finem opera mea, illi dabo potestatem super gentes, ut *pascat eos virga ferrea*, sicut vasa figulina conterentur," Apoc: II: 26. 27; et quoque apud Eundem Cap: XII: 5. Cap: XIX: 15. Quia Baculus repraesentabat potentiam veri, hoc est, potentiam boni per verum, ideo sceptra fuerunt Regibus, et sceptra formata sicut baculi breves; per Reges enim repraesentatur Dominus quoad Verum, ipsum Regium est Divinum Verum, n: 1672. 1728. 2015. 2069. 3670. 4581, sceptrum est potentia illis non per dignitatem, sed per Verum quod imperabit, nec aliud verum quam quod ex bono, ita principaliter Divinum verum, et apud Christianos Dominus a Quo omne Divinum Verum.

4877. Et dedit illi, quod significet ita certum, constat ex significatione arrhabonis, quam Thamar petiit, et quae ei data est, quod sit certum, de qua supra, n: 4872. 4873.

4878. Et venit ad illam, quod significet conjunctionem, constat ex significatione venire seu intrare ad aliquam, quod sit conjunctio, de qua etiam supra n: 4820. [26] 4868. 4870.

4879. Et concepit ei, quod significet sic receptionem, con-

stat a significatione concipere, quod sit receptio, de qua n: 3860. 3868. 3919; sed qualis receptio, videatur supra n: 4874.

4880. Vers: 19. 20. 21. 22. 23. *Et surrexit et ivit, et removit peplum suum a super se, et induit vestes viduitatis suae. Et misit Jehudah haedum caprarum, in manu socii sui Adullamitae, ad accipiendum arrhabonem e manu mulieris, et non invenit illam. Et interrogavit viros loci illius, dicendo, ubi scortum illud in fontibus super via, et dixerunt, non fuit ibi scortum. Et reversus ad Jehudam, et dixit, non inveni illam, et etiam viri loci dixerunt, non fuit ibi scortum. Et dixit Jehudah, accipiat sibi, forte erimus contemtui, ecce misi haedum hunc, et tu non invenisti illam.* Surrexit, significat elevationem: et ivit, significat vitam: et removit peplum suum a super se, significat quod obscurum: et induit vestes viduitatis suae, significat intelligentiam: et misit Jehudah haedum caprarum, significat pignus conjugiale: in manu socii sui Adullamitae, significat per falsum: ad accipiendum arrhabonem e manu mulieris, significat loco pignorum externorum: et non invenit illam, significat quia non erat conjugiale a parte illius: et interrogavit viros loci illius, dicendo, significat quod consulerentur vera: ubi scortum illud, significat num falsum: in fontibus super via, significat quod apparuit sicut verum: et dixerunt, significat perceptionem a veris: non fuit ibi scortum, significat quod non falsum: et reversus ad Jehudam, significat reflexionem: et dixit, non inveni illam, significat quod a falso detegi hoc nequeat: et etiam viri loci dixerunt non fuit ibi scortum, significat perceptionem a veris quod non falsum: et dixit Jehudah, accipiat sibi, significat quod illi indifferens esset; forte erimus contemtui, significat tametsi id opprobrio: ecce misi haedum hunc, significat satis esse quod sit pignus: et tu non invenisti illam, significat si non sit conjugiale.

4881. Et surrexit, quod significet elevationem, constat ex significatione surgere, quod involvat aliquam elevationem, de qua n: 2401. 2785. 2912. 2927. 3171. 4103; elevatio, quae significatur per surgere, est in spirituali sensu a statu obscuro in clariorem, prout a statu ignorantiae in statum intelligentiae, sic enim elevatur homo a statu lucis mundi in statum lucis coeli.

4882. Et ivit, quod significet vitam, constat ex significatione ire, quod sit vivere, de qua n: 3335. 3690. Quod ire in sensu interno sit vivere, apparet quidem remotius seu abstractius a cogitationis ideis, in quibus est homo, et hoc ex causa, quia homo in spatio et in tempore est, et ab illis formaverat cogitationis suae ideas, sicut ideam de ire, progredi, proficisci, peregrinari, moveri; haec quia in spatio existunt, et quoque in tempore, et inde spatium et tempus ideis de illis injuncta sunt, ideo homo aegre capere potest, quod per illa significentur status vitae; at cum idea de illis sejungitur seu exuitur, tunc resultat spirituale quod significatur; nam in mundo spirituali seu in coelo non aliquid spatii et temporis intrat ideas, sed loco illorum quae sunt status vitae, n: 1274. 1382. 2625. 2788. 2837. 3356. 3404. 3827. 4814; apparet quidem spiritibus et angelis, quod etiam progrediantur et moveantur a loco in locum, et quidem prorsus sicut apparet hominibus, sed usque sunt mutationes status vitae, quae apparentiam illam producunt; sicut apparet illis aeque ac hominibus, quod vivant a se, cum tamen non vivunt a se, sed a Divino Domini, a Quo omne vitae: hae apparentiae, cum apud Angelos, vocantur reales, quia apparent sicut realiter sint; quandoque cum spiritibus de his apparentiis loquutus sum, et qui non in bono sunt proinde nec in vero, non volunt audire quod apparentia sit, quod vivant a se, volunt enim ut vivant a se, sed praeter quod illis per vivam experientiam ostensum sit, quod non a se vivant, et quod progressiones a loco in locum sint mutationes et progressiones status vitae, etiam dictum est, quod satis illis esse possit, quod non aliter sciant quam quod vita illis sit ex se, et quod non plus habere possent, si foret illa in illis ex se; at quod usque praestet scire quomodo se res habet, quia tunc in vero sunt, et si in vero etiam in luce coeli sunt, nam lux coeli est ipsum verum quod a Divino Domini; ita quoque nec vindicarent sibi bonum, malum etiam sic nec adhaereret illis; angeli in illo vero sunt non solum scientia sed etiam perceptione. Quod tempora et spatia in mundo spirituali sint status vitae, et quod omne vitae sit a Domino, constare potest ab hac experientia; unusquisque spiritus et angelus ad dextram videt bonos et ad sinistram malos, et hoc ad quamcunvis plagam se vertit, si versus orientem spe-

ctat, apparent ei ita boni et mali, similiter si ad occidentem, et quoque si ad meridiem vel ad septentrionem; ita apud unumquemque spiritum seu angelum; ut si bini essent, et unus eorum spectaret versus orientem et alter versus occidentem, usque utrisque apparent boni a dextris et mali a sinistris; similiter apparet illis qui sunt remoti ab illis qui videntur, etiamsi forent a tergo horum; inde manifeste concludi potest, quod omne vitae sit a Domino, seu quod Dominus sit in cujusvis vita, nam Dominus ibi ut sol apparet, et ab Ipsius dextris sunt boni seu oves, et ab Ipsius sinistris sunt mali seu hirci; inde simile est apud unumquemvis, ex causa ut dictum, quia Dominus est omne vitae: hoc non potest aliter quam ut paradoxon apparere homini, quia homo, quamdiu in mundo est, ideas ex mundanis habet, consequenter ex spatio et tempore, at in mundo spirituali, ut dictum supra, non sunt ideae ex spatio et tempore, sed ex statu affectionum et inde cogitationum; ex eo etiam est, quod spatia et tempora in Verbo significent status.

4883. Et removit peplum suum a super se, quod significet quod obscurum, nempe dissipatum sit, constat ex significatione obtegere se peplo, quod sit verum obscurare, de qua supra n: 4859, inde removere peplum est obscurum illud dissipare.

4884. Et induit vestes viduitatis suae, quod significet intelligentiam, constat ex significatione viduae, quod sit qui in vero absque bono est, sed usque desiderat per bonum duci, de qua supra n: 4844; et ex significatione vestium, quod sint vera, de qua n: 297. 2576. 4545. 4763; quod haec simul sumta significent intelligentiam, est quia non aliud quam vera faciunt intelligentiam, qui enim in veris sunt ex bono, illi in intelligentia sunt; mens enim intellectualis per vera ex bono in luce coeli est, et lux coeli est intelligentia, quia est Divinum Verum ex Divino Bono: porro, quod induere vestes viduitatis hic significet intelligentiam, est ex eo, quod vidua in genuino sensu sit qui in vero est, et desiderat per bonum duci in verum intelligentiae, ut quoque supra n: 4844, ostensum est, ita in intelligentiam. Ut sciatur, quomodo cum hoc se habet, paucis explicandum est; Verum apud hominem non est verum intelligentiae, priusquam ducitur per bonum, et cum ducitur per bonum tunc primum fit verum intelligentiae; verum enim non vitam

habet a se sed a bono, et tunc verum vitam habet a bono quando homo vivit secundum verum, tunc enim infundit se in velle hominis, et a velle in ejus agere, ita in totum hominem; verum, quod homo solum scit aut capit, hoc manet extra ejus voluntatem, ita extra ejus vitam, nam velle hominis est vita ejus; cum autem homo vult illud, tunc est verum in limine vitae ejus, at cum ex velle agit illud, tunc est verum in toto homine; cumque frequenter agit illud, tunc non solum ex habitu recurrit, sed etiam ex affectione, et sic ex libero: expendat, qui lubet, num aliquid imbuere possit hominem, nisi quod is ex velle agit; quod solum cogitat et non agit, et magis quod cogitat et non vult agere, hoc non aliter est, quam extra hominem, et quoque dissipatur sicut palea a minimo vento, etiam ita dissipatur in altera vita; inde scire potest, quid fides absque operibus. Ex his nunc patet, quid verum intelligentiae, quod nempe sit verum quod a bono; verum praedicatur de intellectu, et bonum de voluntate, seu quod idem, verum est doctrinae et bonum est vitae.

4885. Et misit Jehudah haedum caprarum, quod significet pignus conjugiale, constat a significatione hoedi caprarum, quod sit pignus amoris conjugialis seu pignus conjunctionis, de qua supra n: 4871.

4886. In manu socii sui Adullamitae, quod significet per falsum, constat ex repraesentatione Chirae Adullamitae, qui socius Jehudae, quod sit falsum, de qua n: 4817. 4854.

4887. Ad accipiendum arrhabonem e manu mulieris, quod significet loco pignorum externorum, constat ex significatione sigilli, panniculi et baculi, quae erant arrhabo, quod sint pignora conjunctionis externi seu naturalis hominis, ita pignora externa, de qua n: 4874.

4888. Et non invenit illam, quod significet quia non erat conjugiale a parte illius, nempe Jehudae, intrabat enim ad illam non ut ad uxorem sed ut ad meretricem, quapropter Thamar nec volebat haedum caprarum, per quem significabatur pignus conjugiale, n: 4885; et ne quidem erat genuinum conjugiale a parte Thamaris, erat enim sicut nurus cum socero sub praetextu leviratus; haec significantur per quod non invenit illam.

4889. Et interrogavit viros loci illius, quod significet quod consulerentur vera, constat a significatione interrogare, quod sit consulere; et a significatione virorum, quod sint vera, de qua n: 265. 749. 1007. [27] 3134. 3309 pr: viri loci sunt vera quoad illius rei statum, nam locus est status, n: 2625. 2837. 3356. 3387.

4890. Ubi scortum illud, quod significet num falsum, constat ex significatione scorti seu meretricis, quod sit falsum, de qua n: 4865.

4891. In fontibus super via, quod significet quod apparuit sicut verum, constat ex significatione fontium, quod sint vera Ecclesiae, de qua n: 2702. 3096. 3424. 4861; super via dicitur, quia via praedicatur de vero, ac in opposito sensu de falso, n: 627. 2333. 3123. 3142; et quia quaeritur, ubi scortum illud in fontibus super via, significatur num falsum quod apparuit sicut verum.

4892. Et dixerunt, quod significet perceptionem a veris, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit percipere, de qua n: 1791. 1815. 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 2619. 2862. 3509; quod sit perceptio a veris, est quia dixerunt viri loci, quod viri loci sint vera, videatur mox supra n: 4889.

4893. Non fuit ibi scortum, quod significet quod non falsum, constat a significatione scorti seu meretricis, quod sit falsum, ut supra n: 4890. Quid haec, quae hactenus quoad significationes vocum explicata sunt, in serie involvunt, patere aliqualiter potest ab illis quae supra n: 4865. 4868. 4874, dicta sunt; et praeterea sunt talia, quae non capi possunt, nisi sciatur qualis conjunctio est inter verum internum et externum Ecclesiae Judaicae, tam a parte veri interni quod repraesentatur per Thamarem, quam a parte externi quod repraesentatur per Jehudam; haec, quia inter ignota sunt, si ulterius explicarentur, caderent in umbram, ita in nullam intellectus ideam; intellectus enim, qui est visus interni hominis, habet suam lucem et suam umbram, in umbram ejus cadunt quae non coincidunt cum illis, de quibus prius aliquam notionem habuit; sed usque singula haec in serie, cum innumerabilibus quae ne quidem comprehendi possunt ab homine, in lucem intellectus an-

gelorum clare intrant; inde qualis et quanta est intelligentia angelica respective, patet.

4894. Et reversus ad Jehudam, quod significet reflexionem, constare potest ex eo, quod per Adullamitam socium Jehudae, significetur falsum, n: 4817. 4854. 4886, et cum de falso dicitur reverti et referre, ut hic socius Jehudae, quid acciderat, non aliud significatur quam revocatio in mentem, et reflexio quomodo se habet.

4895. Et dixit, non inveni illam, quod significet quod a falso detegi hoc nequeat, constat ex significatione non inveni, quod sit non detexisse, et quia hoc dicit Adullamita, per quem significatur falsum, ut supra n: 4894, inde sequitur quod per dixit non inveni illam, significetur quod falsum non potuerit detegere id, seu quod a falso detegi hoc nequeat.

4896. Et etiam viri loci dixerunt, non fuit ibi scortum, quod significet perceptionem a veris quod non falsum, constat ex illis mox supra, n: 4892. 4893, ubi similia verba.

4897. Et dixit Jehudah, accipiat sibi, quod significet quod illi indifferens esset, constare potest ex affectione in his verbis, quod sit indignatio et inde indifferentia.

4898. Forte erimus contemtui, quod significet tametsi id opprobrio, constat ex significatione esse contemtui, quod sit opprobrio.

4899. Ecce misi haedum hunc, quod significet satis esse quod sit pignus, constat ex significatione haedi caprarum, quod sit pignus amoris conjugialis seu conjunctionis, de qua n: 4871, hic modo pignus, quia non acceptatus est haedus, ex causa, de qua prius, quod non esset conjugiale; et quia ex illa causa, idcirco per tu non invenisti illam, significatur si non sit conjugiale, hoc etiam profluit ex indifferentia, de qua n: 4897. Haec ulterius explicare, supersedetur ex causa de qua supra n: 4893, quod nempe caderent in umbram intellectus, et quae in umbram illam, etiam in non fidem cadunt; sicut quod conjugiale erit ut sit Ecclesia, nempe conjugiale inter verum et bonum, et quoque quod internum erit in externo, et quod absque illis duobus nihil Ecclesiae sit; de his, qualia fuerunt in Ecclesia Judaica, in sensu interno hic agitur, quod nempe respective ad gentem illam non aliquod internum fuerit in externo, sed respe-

ctive ad ipsa statuta et leges abstracte a gente, quod fuerit. Quis hodie aliter credit, quam quod apud gentem Judaicam Ecclesia fuerit, imo quod gens illa prae reliquis electa et amata fuerit, et hoc imprimis ex causa, quia tot et tanta miracula apud illam facta fuerunt, et quia tot ad illam prophetae missi, et quoque quia apud illam Verbum fuit; cum tamen gens illa in se nihil Ecclesiae habuit, in nulla enim charitate fuit, quid genuina charitas prorsus non scivit, in nulla etiam fide in Dominum fuit, venturum Illum novit, sed ut eveheret illos supra omnes in universo, at quia hoc non factum, Ipsum prorsus rejecit, de Regno Ipsius coelesti nihil scire voluit; haec quae sunt interna Ecclesiae, gens illa ne quidem doctrina agnovit, minus vita; ex his solum concludi potest, quod nihil Ecclesiae in illa gente fuerit: aliud est, quod Ecclesia sit apud gentem, et aliud quod Ecclesia sit in gente; ut pro exemplo, Ecclesia Christiana est apud illos qui Verbum habent, et ex doctrina praedicant Dominum, sed usque nihil Ecclesiae est in illis, nisi in conjugio boni et veri sunt, hoc est, nisi in charitate erga proximum, et inde in fide, ita nisi interna Ecclesiae sint in externis; qui solum in externis separatis ab internis sunt, in illis non est Ecclesia; qui quoque in fide separata a charitate, in illis nec est Ecclesia; qui agnoscunt Dominum ex doctrina, et non vita, in illis nec est Ecclesia; inde patet, quod aliud sit, quod Ecclesia sit apud gentem, et aliud quod sit in gente; in sensu interno in hoc Capite agitur de Ecclesia apud gentem Judaicam, et in gente illa; qualis Ecclesia apud illam gentem fuerit, describitur per conjunctionem Thamaris cum Jehudah sub praetextu leviratus, et qualis Ecclesia in illa gente fuerit, per conjunctionem Jehudae cum Thamare ut cum meretrice; sed specialius illa exponere, supersedetur ob causam de qua supra, caderent enim, ut dictum, in umbram intellectus; quod umbra intellectus in his sit, constare potest ex eo, quod hodie vix aliquis sciat quid internum Ecclesiae; quod sit charitas erga proximum in velle, et a velle in agere, et inde fides in percipere, quis hoc novit; cum hoc nescitur, et magis cum negatur, ut fit ab illis qui fidem absque charitatis operibus salvificam faciunt, in quam non umbram caderent illa quae de conjunctione interni cum Externo Ecclesiae apud gentem Judaicam et in gente illa hic in sensu interno

dicuntur: qui non sciunt quod id internum ac ita essentiale Ecclesiae sit, remotissimi stant a primo gradu ad intelligendum talia, proinde ab innumerabilibus et ineffabilibus, quae sunt in coelo, ubi illa quae sunt amoris in Dominum et amoris erga proximum, sunt omne vitae, proinde omne sapientiae et intelligentiae.

4900. Vers: 24. 25. 26. *Et fuit circiter a tribus mensibus, et indicatum Jehudae, dicendo, scortata Thamar nurus tua, et etiam ecce gravida ad scortationes, et dixit Jehudah, educite illam, et comburatur. Illa educta, et illa misit ad socerum suum, dicendo, viro, cui haec, ego gravida, et dixit, agnosce quaeso, cui sigillum et panniculus et baculus, haec. Et agnovit Jehudah, et dixit, justa prae me, quia propterea quod non dedi illam Schelae filio meo; et non addidit amplius cognoscere illam.* Fuit circiter a tribus mensibus, significat statum novum: et indicatum Jehudae, significat communicationem: dicendo, scortata Thamar nurus tua, significat perceptionem tunc quod falsum sit quod aliquod conjugiale intercedat: et etiam ecce gravida ad scortationes, significat et quod inde aliquid produci queat: et dixit Jehudah, significat sententiam a religioso in quo gens Judaica: educite illam et comburatur, significat quod exstirpandum: illa educta, significat prope effectum: et illa misit ad socerum suum, significat insinuationem: dicendo, viro, cui haec, ego gravida, significat quod religioso illorum tale inesset: et dixit, agnosce quaeso, cui sigillum et panniculus et baculus, haec, significat quod id cognosceretur ex pignoribus: et agnovit Jehudah, significat quia suum quod affirmaret: et dixit, justa prae me, significat quod conjunctio externi cum interno nulla, sed interni cum externo: quia propterea quod non dedi illam Schelae filio meo, significat quia externum tale: et non addidit amplius cognoscere illam, significat quod nulla conjunctio magis.

4901. Fuit circiter a tribus mensibus, quod significet statum novum, constat a significatione trium, quod sint completum, et inde ultimum et simul primum, seu finis et simul principium, de qua n: 1825. 2788. 4495; et a significatione mensis, quod sit status, de qua n: 3814; omnia enim tempora in sensu interno significant status, sicut hora, dies, septimana,

mensis, annus, saeculum, et quoque tempora temporum, sicut meridies, vespera, nox, mane, quae sunt tempora diei, et sicut aestas, autumnus, hyems, ver, quae sunt tempora anni, et quoque tempora aetatis, ut infantia et pueritia, adolescentia, adulta aetas, senectus, haec omnia et plura significant status; quid status videatur n: 4850. Quod tempora significent status, est quia tempora non dantur in altera vita; apparet quidem progressio vitae spirituum et angelorum sicut in tempore, sed nulla est cogitatio ex illis, sicut est hominibus in mundo, sed cogitatio est ex statibus vitae, et hoc absque notione temporum; causa etiam est, quia vitae eorum progressiones non distinctae sunt in aetates, ibi enim non senescunt, et quia ibi non sunt dies et anni, quia Sol ibi, qui est Dominus, semper oritur et nusquam occidit, inde est quod nulla notio temporis ingrediatur cogitationes eorum, sed notio status et ejus progressionum; ex illis quae sunt et existunt coram sensibus, capiuntur notiones. Haec non possunt non apparere sicut paradoxon, sed ex causa, quia homo in singulis ideis suae cogitationis aliquid ex tempore et spatio adjunctum habet, inde ejus memoria et reminiscentia, et quoque inde ejus cogitatio inferior, cujus ideae vocantur materiales; sed illa memoria, ex qua tales ideae, in altera vita quiescit, sunt ibi in memoria interiore, ac in ejus cogitationis ideis, cogitatio ex hac memoria non sibi adjuncta habet tempora et spatia, sed loco illorum status et eorum progressiones; inde quoque est, quod correspondeant, et quia correspondent quod tempora in Verbo significent status: quod homini memoria exterior sit, quae propria ei in corpore, et quod etiam memoria interior, quae propria ejus spiritui, videatur n: 2469 ad 2494. Quod circiter a tribus mensibus significet statum novum, est quia per menses in quos etiam tempora in mundo distincta sunt, significatur status, et quia per tres significatur ultimum et simul primum, seu finis et simul principium, ut supra dictum; in mundo spirituali quia est continua progressio statuum ab uno in alterum, consequenter in cujusvis status ultimo seu fine est primum seu principium, inde continuum, idcirco per circiter a tribus mensibus significatur status novus: similiter etiam se habet in Ecclesia, quae est mundus spiritualis seu Regnum Domini in tellure, Ecclesiae ultimum apud unam gentem est semper Ec-

clesiae primum apud aliam: quia ultimum sic continuatur in primum, ideo aliquoties de Domino dicitur, quod sit Ultimus et Primus, ut Esai: XLI: 4. Cap: XLIV: 6. Apoc: XXI: 6. Cap: XXII: 13, et per illud in sensu respectivo significatur perpetuum, et in sensu supremo aeternum.

4902. Et indicatum Jehudae, quod significet communicationem, constat ex significatione indicari, quod sit communicatio, de qua supra n: 4856.

4903. Dicendo, scortata Thamar nurus tua, quod significet perceptionem tunc quod falsum sit quod aliquod conjugiale intercedat, constat a significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio, de qua supra n: 4892; ex significatione scortari, quod sit falsum, de qua n: 2466. 2729. 3399. 4865; ex repraesentatione Thamaris, quod sit internum Ecclesiae repraesentativae, de qua etiam supra n: 4864; et ex significatione nurus, quod sit Ecclesiae verum, de qua n: 4843. 4869; inde per illa verba, „dicendo scortata Thamar nurus tua," significatur perceptio tunc quod falsum sit quod conjugiale intercedat: quomodo haec se habent in serie, videatur supra n: 4864. 4865. 4866; quod nempe Gens Judaica ex religioso suo non aliter perceperit internum Ecclesiae quam sicut scortum, et ejus praedicationem et vitam secundum illam, quam sicut scortationem; qui enim in solo externo absque interno sunt, non aliter considerant Ecclesiae internum, vocant enim id falsum quod est verum, et id verum quod est falsum; causa est, quia nemo videre potest a solo externo num falsum aut verum sit, sed ab interno, erit visus internus qui Judicabit de illis quae sunt visus externi, et visus internus, ut Judicet de illis quae sunt visus externi, [28] omnino erit in luce coeli, et in luce coeli non est nisi sit in fide in Dominum, et ex illa fide legat Verbum. Quod gens Judaica in externo absque interno fuerit, et ideo crediderit verum esse falsum, ac vicissim, patet manifeste a doctrinali eorum, quod liceret inimicum odisse, et quoque a vita quod oderint omnes qui non ex religioso eorum fuerunt; imo quod crediderint beneplacuisse et servivisse Jehovae, cum immaniter et crudeliter tractarent gentes, nempe corpora eorum, cum trucidati, exponerent feris et avibus devoranda, vivos secarent serris, scinderent ferri tribulis et securibus, transmitte-

rent per fornacem lateritiam, II Sam: XII: 31; imo etiam secundum doctrinalia eorum fuit, paene similiter tractare socium, qui ob aliquam causam declaratus fuit hostis; inde satis constare potest, quod nihil interni fuerit in religioso eorum; si quis tunc dixisset illis, quod talia contra internum Ecclesiae essent, respondissent quod hoc falsum: quod solum in externis fuerint, et prorsus nesciverint quid internum, et vitam egerint contra internum, patet etiam ab illis quae Dominus docet apud Matthaeum Cap: V: Vers: 21 ad 48. [29]

4904. Etiam ecce gravida ad scortationes, [quod] significet et quod inde aliquid produci queat, constat ex significatione in utero gestare seu gravida esse, quod sit aliquid producere; per semen enim significatur verum fidei, perque conceptionem ejus receptio, inde per gestare utero seu gravida esse significatur producere; et ex significatione scortationis, quod sit falsum, nempe ex religioso eorum; ut supra n: 4903, inde patet, quod per „dicendo, scortata Thamar nurus tua, etiam ecce gravida ad scortationes," significetur perceptio quod falsum sit quod aliquod conjugiale intercedat, et quod inde aliquid produci queat; produci cum praedicatur de Ecclesia, est bonum quod producitur per verum, et tunc producitur cum verum per intellectum transit in voluntatem, et a voluntate in actum, semen enim est, ut supra dictum, verum fidei, et conceptio est receptio, et tunc fit receptio cum verum quod est intellectus transit in bonum quod est voluntatis, seu cum verum quod est fidei transit in bonum quod est charitatis, cumque in voluntate est, in suo utero est, et tunc primum producitur; cumque homo actu in bono est, hoc est, cum ex voluntate ita ex jucundo et libero, producit bonum, tunc ex utero exit seu nascitur; quod etiam intelligitur per renasci seu regenerari; inde patet, quid in sensu spirituali per gravida esse significatur; hic autem contrarium, quod nempe nihil boni produci posset, gens enim illa, de qua hic agitur, non fuit in aliquo vero, quia non in aliquo interno Ecclesiae, sed in falso. Quod renasci seu regenerari, hoc est, internus homo fieri, genti illi prorsus ignotum fuerit, proinde id visum ei sicut scortum, constare potest ex Nicodemo, qui fuit princeps Judaeorum, Joh: III: 1 ad 13, dixit enim, quomodo potest homo generari cum senex est, num potest in ute-

rum matris suae secundo ingredi, Vers: 4. Notum est, quod Dominus aperuerit interna Regni sui et Ecclesiae, sed usque interna illa antiquis nota fuerunt, sicut quod renasceretur homo ut intrare posset in vitam, quod tunc exueret veterem hominem, hoc est, amores sui et mundi cum eorum concupiscentiis, ac indueret novum, hoc est, amorem erga proximum et in Deum, tum quod in regenerato coelum esset, et plura quae interna sunt; haec noverunt illi qui ab Ecclesia antiqua fuerunt, sed ducebantur per externa, quae fuerunt repraesentativa, ad illa; at quia talia prorsus deperdita fuerunt apud gentem Judaicam, ideo Dominus docuit illa, sed ipsa repraesentativa abolevit, quia maxima illorum pars spectabat Ipsum, imago enim evanescet cum ipsa effigies apparet; instauravit itaque novam Ecclesiam, quae non sicut prior, duceretur per repraesentativa ad interna, sed quae absque repraesentativis illa sciret; et loco illorum solum aliqua externa mandavit, nempe Baptismum et Sanctam Coenam, Baptismum ut per illum recordarentur regenerationis, et Sanctam Coenam, ut per illam recordarentur Domini ac Ipsius amoris erga universum Genus humanum, et reciproci hominis in Ipsum: haec dicta sunt, ut sciatur, quod interna Ecclesiae, quae Dominus docuit, antiquis nota fuerint, sed quod apud Gentem Judaicam prorsus deperdita, usque adeo ut non aliter spectarentur quam sicut falsa.

4905. Et dixit Jehudah, quod significet sententiam a religioso in quo Gens Judaica, constat ex repraesentatione Jehudae, quod sit religiosum gentis Judaicae, de qua n: 4864, quod sit sententia ab illo, patet a nunc sequentibus.

4906. Educite illam et comburatur, quod significet quod extirpandum, nempe internum Ecclesiae quod per Thamarem repraesentatur, constat ex significatione educere illam et comburere, quod sit exstirpare, educere praedicatur de vero, et comburere de bono, quae extirpanda: quod comburere praedicetur de extirpatione boni, constat a pluribus locis in Verbo; hoc inde est, quia ignis ac flamma in spirituali sensu est bonum, et inde calor est affectio boni; ac in opposito sensu ignis et flamma est malum, et inde calor est affectio mali, n: 1297. 1861. 2446; etiam bonum actualiter est ignis spiritualis, ex quo calor spiritualis qui vivificat, et malum est ignis et inde calor qui

consumit: quod bonum amoris sit ignis spiritualis, et quod affectio illius boni sit calor spiritualis, constare potest manifeste ei qui attendit et reflectit, si enim reflectit unde ignis et calor vitalis homini, comperiet quod ex amore, ut primum enim cessat amor, etiam frigescit homo, et quo magis in amore est eo magis calescit; nisi ex illa origine foret vitale hominis, nequaquam potuisset vitam habere; sed ignis ille seu calor spiritualis, qui facit vitam, fit ignis comburens et consumens apud malos, vertitur enim apud illos in talem: apud animalia rationis expertia, etiam calor spiritualis influit et facit vitam, sed vitam secundum receptionem in formis eorum organicis, inde illis scientiae et affectiones connatae, ut apibus et reliquis.

4907. Illa educta, quod significet prope effectum, nempe quod extirparetur, constare potest ex significatione educi et comburi, quod sit exstirpari, de qua mox supra n: 4906, hic ideo educta ad comburendum, est prope effectum ut exstirparetur.

4908. Et illa misit ad socerum suum, quod significet insinuationem, quod nempe ab illo gravida, constat ex serie, ex qua hic sensus resultat.

4909. Dicendo, viro, cui haec, ego gravida, quod significet quod religioso illorum tale inesset, constat a repraesentatione Jehudae, qui hic vir, quod sit religiosum gentis Judaicae, de qua n: 4864. 4905; et ex significatione in utero gestare seu gravida esse, quod sit produci, de qua n: 4904, hic autem inesse, nam quod productum est, id inest, nempe id quod conceptum: productum hoc est primus effectus, qui quia est efficiens vocatur causa, ex qua ulterior effectus, de quo supra [n:] 4904. Quid religioso illorum inesset, constare potest ab illis quae supra n: 4899, dicta sunt, et quoque ex illis quae sequuntur.

4910. Et dixit, agnosce quaeso cui sigillum et panniculus et baculus, haec, quod significet quod id cognosceretur ex pignoribus, constat ex significatione sigilli, panniculi et baculi, quod sint pignora conjunctionis externi seu naturalis hominis, de qua n: 4874. 4887.

4911. Et agnovit Jehudah, quod significet quia suum quod affirmaret, constat a significatione agnoscere, quod sit affirmare, et hoc quia ex pignoribus agnovit quod suum esset. Describitur

hic genius illius gentis, qui talis est, quod tametsi internum Ecclesiae sicut falsum rejicit, usque tamen cum insinuatur ei quod illius sit, acceptet et affirmet; qui in sorde amorum sunt, hoc est, in avaritia, et simul in amore sui, ut haec gens est, non possunt elevare mentis intuitionem, et videre verum aliunde quam ex se, quapropter cum illis tribuitur, tunc affirmant; sicut pro exemplo, si illis dicitur quod Verbum in se Divinum sit, et contineat arcana coeli, et quoque talia arcana quae solum ab angelis comprehendi possunt, hoc verum affirmant, quoniam verbum faciunt suum, quia fuit ad illos, apud illos, et in litera de illis, sed ipsa arcana seu vera spiritualia, si illis detegantur, rejiciunt: Si illis dicitur, quod ritualia Ecclesiae eorum omnia sancta fuerint in se, hoc verum affirmant, quia ritualia illa sua faciunt; sed si dicitur, quod sancta illa fuerint in ritualibus separata ab illis, hoc negant: Si illis dicitur, quod Ecclesia Judaica fuerit coelestis et Ecclesia Israëlitica spiritualis, et si illis explicatur quid coeleste et quid spirituale, id quoque affirmarent; sed si diceretur, quod Ecclesiae illae dicantur coelestes et spirituales ex eo, quod singula ibi repraesentaverint coelestia et spiritualia, et quod repraesentativa spectent rem non personam, id negant. Si illis dicitur, quod in baculo Mosis fuerit potentia a Jehovah, ita potentia Divina, id affirmant et vocant verum; at si illis dicitur, quod potentia illa non fuerit in baculo, sed solum in mandato Divino, hoc negant et vocant falsum: Si illis dicitur, quod serpens aeneus a Mose erectus sanaverit illos qui mordebantur a serpentibus, et sic quod miraculosus fuisset, id affirmant; sed si dicitur, quod non fuerit sanans et miraculosus in se, sed ex Domino qui repraesentabatur, id negant et vocant falsum; conferantur quae de serpente relata et dicta sunt, Num: XXI: 7. 8. 9. II Reg: XVIII: 4. Johan: III: 14. 15: similiter in reliquis. Talia sunt, quae significantur per quod agnovit Jehudah, et quae a parte gentis per illum significatae conjungebantur cum interno Ecclesiae, quod per Thamarem repraesentatur; et quia talia fuerunt, non intravit Jehudah ad illam ut levir ad uxorem, sed ut scortator ad meretricem.

4912. Et dixit, justa prae me, quod significet quod conjunctio externi cum interno nulla, sed interni cum externo, constat ex illis quae de Ecclesia apud gentem Judaicam, et in illa

gente, supra n: 4899, dicta sunt, quod nempe apud illam gentem fuerit Ecclesia, hoc est, internum conjunctum cum externo, sed in illa gente Ecclesia nulla, hoc est, externum non conjunctum cum interno; ut enim Ecclesia sit in gente, erit reciprocum.

4913. Quia propterea quod non dedi illam Schelae filio meo, quod significet quia externum tale, constare potest ex illis quae prius explicata sunt, quod nempe Thamar non potuerit dari Schelae filio Jehudae, quia sic conjunctio fieret sicut uxoris cum marito secundum legem de leviratu, et tamen religiosum gentis Judaicae, quod repraesentaretur, non fuit tale, sed fuit qualis est conjunctio soceri cum nuru ut cum meretrice.

4914. Et non addidit amplius cognoscere illam, quod significet quod nulla conjunctio magis, constat ex significatione cognoscere, quod sit conjungi; et ex significatione non addidit amplius, quod sit quod non magis, proinde quod non cum interno Ecclesiae magis ulla conjunctio; per Thamarem enim internum Ecclesiae repraesentatur: eapropter etiam nec Jehudae plures filii fuerunt.

4915. Vers: 27. 28. 29. 30. *Et factum in tempore parere illam, et ecce gemini in utero illius. Et factum in parere illam, et dedit manum, et accepit obstetrix, et ligavit super manu ejus dibaphum, dicendo, hic exivit prius. Et factum, sicut reducit manum suam, et ecce exivit frater ejus, et dixit, quid rupisti super te rupturam, et vocavit nomen ejus Perez. Et postea exivit frater ejus, cujus super manu dibaphum, et vocavit nomen ejus Serach.* Factum in tempore, significat statum sequentem: parere illam, significat agnitionem a parte veri interni: et ecce gemini in utero illius, significat quod utrumque Ecclesiae: et factum in parere illam, significat productionem: et dedit manum, significat potentiam: et accepit obstetrix, significat naturale: et ligavit super manu ejus dibaphum, significat quod signaret illam, dibaphum est bonum: dicendo, hic exivit prius, significat quod ei prioritas: et factum, sicut reducit manum, significat quod potentiam suam occultaret: et ecce exivit frater ejus, significat boni verum: et dixit, quid rupisti super te rupturam, significat separationem ejus a bono apparenter: et vocavit nomen ejus Perez, significat quale: et postea exivit fra-

ter ejus, significat bonum actualiter prius: cujus super manu dibaphum, significat agnitionem quod bonum: et vocavit nomen ejus Serach, significat quale.

4916. Factum in tempore, quod significet statum sequentem, constat ex significatione temporis, quod sit status, de quo n: 1274. 1382. 2625. 2788. 2837. 3254. 3356. 3827. 4882. 4901; quod factum in tempore sit status sequens, patet, quia quid factum nunc sequitur, videatur etiam n: 4814.

4917. Parere illam, quod significet agnitionem a parte veri interni, constat ex significatione parere, quod sit agnoscere fide et actu, de qua n: 3905. 3915. 3919; et ex repraesentatione Thamaris, quae hic est illa, quod sit internum Ecclesiae repraesentativae, proinde verum internum.

4918. Et ecce gemini in utero illius, quod significet quod utrumque Ecclesiae, constat ex significatione geminorum, quod sint utrumque, nempe bonum et verum, de qua n: 3299; et ex significatione uteri, quod sit ubi conceptum jacet bonum et verum, proinde ubi id quod est Ecclesiae; uterus in genuino sensu significat intimum amoris conjugialis in quo innocentia, quia uterus correspondet illi amori in Maximo homine; et quoniam amor conjugialis originem ducit ab amore boni et veri, qui est conjugii coelestis, et hoc conjugium est ipsum coelum seu Regnum Domini, et Regnum Domini in terris est Ecclesia, ideo per uterum etiam significatur Ecclesia; Ecclesia enim est ubi est conjugium boni et veri: inde est, quod aperire uterum sit inde doctrinae Ecclesiarum, n: 3856, ut et facultas recipiendi vera et bona quae sunt Ecclesiae, n: 3967; et ex utero exire, quod sit renasci seu regenerari, n: 4904, hoc est, Ecclesia fieri, qui enim renascitur seu regeneratur, is fit Ecclesia: quia per exire ex utero, significatur renascentia, et inde Ecclesia, Dominus in Verbo vocatur Formator ab utero, Eductor ab utero, et illi qui regenerati sunt et facti Ecclesia, dicuntur portati ab utero; ut apud Esaiam, „Sic dixit Jehovah, Factor tuus, *Formator tuus ab utero,* adjuvat te," XLIV: 2: apud Eundem, „Sic dixit Jehovah, Redemptor tuus, et *Formator tuus ab utero,*" XLIV: 24: apud Eundem, „Dixit Jehovah, *Formator meus ab utero in servum suum*, ad reducendum Jacobum ad Ipsum, et Israël Ipsi congregetur," XLIX: 5: apud Davidem, „Je-

hovah *Eductor meus ab utero,*" Psalm: XXII: [10.] 11. Apud Esaiam, „Attendite ad Me domus Jacobi, et omnes reliquiae domus Israëlis, *portati ab utero*, et lati a vulva," XLVI: 3. Apud Davidem, „Abalienati sunt impii *ab utero*, et aberrant *a ventre* verbis mendacii," Psalm: LVIII: 4, ubi abalienari ab utero est a bono quod est Ecclesiae, et aberrare a ventre est a vero. Apud Hoscheam, „Dolores parturientis venient illi, ille filius non sapiens, quia tempore *non stat in utero filiorum,*" XIII: 13; non stare in utero filiorum, pro non in bono veri quod est Ecclesiae. Apud Eundem, „Sicut avis avolabit gloria eorum, *a Partu*, *a Ventre*, et *a Conceptione*," IX: 11, pro quod prorsus peribit verum Ecclesiae, a partu quod natum, a ventre quod gestatum, a conceptione quod ortum. Apud Esaiam, „Novi perfide agendo perfide acturus esses, et *praevaricatoris ab utero* vocatum tibi," XLVIII: 8, pro quod a primo Ecclesiae talis. Apud Johannem, „Signum magnum visum est in coelo, Mulier circumdata solem, et luna sub pedibus ejus, et super capite ejus corona stellarum duodecim: in *ventre autem gerens*, clamavit parturiens, et cruciata ad pariendum," Apoc: XII: 1. 2; mulier est Ecclesia, n: 252. 253. 255; sol quo circumdata, est bonum amoris, n: 30. ad 38. [30] 1529. 1530. 2441. 2495. 4060. 4696; luna quae sub pedibus, est verum fidei, n: 30 ad 38. 1529. 1530. 2120. 2495. 4696; stellae sunt cognitiones boni et veri, n: 2495. 2849. 4697; [31] quod stellae duodecim, est quia duodecim sunt omnia, ita omnia fidei, n: 577. 2089. 2129 f. 2130 f. 3272. 3858. 3913; in ventre gerens, est verum Ecclesiae conceptum; parturiens et cruciata ad pariendum, est quod difficulter receptum.

4919. Et factum in parere illam, quod significet productionem, constat ex significatione parere, quod sit agnoscere fide et actu, de qua n: 3905. 3915. 3919; et quia quod agnoscitur fide et actu, id producitur, ideo per parere etiam significatur productio, nempe boni et veri, quae sunt Ecclesiae.

4920. Et dedit manum, quod significet potentiam, constat ex significatione manus, quod sit potentia, de qua n: 878. 3387.

4921. Et accepit obstetrix, quod significet naturale, constat a significatione obstetricis, quod sit naturale, de qua n:

N

4588; [32] quomodo haec se habent, patebit a sequentibus. Quod obstetrix in spirituali mundo aliud significet quam in mundo naturali, constare potest ex eo, quod omnia quae sunt partus, consequenter quae sunt obstetricatus, ibi non sint, inde patet, quod angeli, qui apud hominem, cum is legit haec verba, loco obstetricis aliud quippiam percipiant, et quidem quod spirituale est; proinde quia angeli ideas suas tenent in illis quae sunt partus spiritualis, idcirco per obstetricem percipiunt id quod adjuvit et excipit partum illum, quod hoc sit naturale, prius n: 4588 [32] ostensum videatur.

4922. Et ligavit super manu ejus dibaphum, quod significet quod signaret illam, nempe potentiam, et quod dibaphum sit bonum, constat ex significatione ligare super manu, quod sit signare potentiam, manus enim est potentia, n: 4920; et ex significatione dibaphi, quod sit bonum, et quidem bonum spirituale; quod dibaphum sit bonum spirituale, est quia coloris est coccinei, et color coccineus in altera [vita], cum apparet, significat bonum spirituale, hoc est, bonum charitatis erga proximum; omnes enim colores in altera vita conspicui significant aliquid boni ac veri, nam existunt a luce coeli, quae in se est sapientia et intelligentia a Divino Domini; illius lucis variegationes seu modificationes sunt inde variegationes, ac ut ita dicatur, modificationes sapientiae et intelligentiae, proinde boni et veri, quod lux quae in coelo, sit ex sapientia et intelligentia Divina Domini, Qui ibi apparet ut Sol, videatur n: 1053. 1521 ad 1533. 1619 ad 1632. 2776. 3138. 3167. 3190. 3195. 3222. 3223. 3225. 3337. 3339. 3340. 3485. 3636. 3643. 3862. 3993. 4180. 4214. [33] 4302. 4405. 4408. 4413. 4415. 4523 ad 4533: quod colores sint inde, et quod illi sint variegationes et modificationes lucis illius, proinde intelligentiae et sapientiae, n: 1042. 1043. 1053. 1624. 3993. 4530. 4677. 4742. Quod dibaphum sit bonum spirituale, patet a locis in Verbo, ubi nominatur, ut apud Jeremiam, „Si ergo vastata, quid facies; *si indueris te dibapho*, et ornaveris te ornatu auri, frustra pulchram reddes te, abhorrebunt te amatores," IV: 30; ibi de Jehudah, induere te dibapho pro bono spirituali, ornare ornatu auri pro bono coelesti. In Libro II Samuelis, „Lamentatus David super Schaule et super Jonathane, et inscripsit ad docen-

dum filios Jehudae arcum; Filiae Israëlis super Schaule flete, *qui amicivit vos dibapho* cum delitiosis, et imposuit ornatum auri super vestem vestram," I: 24; ibi docere arcum, est docere doctrinam amoris et charitatis, arcus enim illam significat; amicire dibapho pro bono spirituali, ut prius, et imponere ornatum auri super vestem pro bono coelesti. Quia illa significatio dibaphi fuit, etiam mandatum est, ut dibaphum coccineum adhiberetur super aulaeis habitaculi, super velo, super tegumento pro ostio tentorii, super tegumento ad portam atrii, super mensa facierum cum proficiscerentur, super Aharonis vestibus sanctitatis, ut super ephodo, pectorali judicii, super fimbriis pallii ephodi; super aulaeis habitaculi „Pro Habitaculo facies decem aulaea, xylinum intertextum, et hyacinthinum, et purpuram, et *coccineum dibaphum*," Exod: XXVI: 1. Super Velo „Facies Velum hyacinthino et purpura, et *coccineo dibapho*, et xylino intertexto," Exod: XXVI: 31. Super tegumento pro ostio tentorii „Facies tegumentum pro ostio tentorii, hyacinthino et purpura et *coccineo dibapho*, et xylino intertexto," Exod: XXVI: 36. Super tegumento ad portam atrii „Pro porta atrii facies tegumentum ex hyacinthino, et purpura, et *coccineo dibapho*, et xylino intertexto, opere acupictoris," Exod: XXVII: 16. Super mensa facierum cum proficiscerentur „Cum proficiscuntur castra, expandent super mensam facierum pannum *coccinei dibaphi*, et operient tegumento pellis melis," Num: IV: 8. Super ephodo „Facies ephodum ex auro, hyacinthino, et purpura, et *coccineo dibapho*, xylino intertexto, opere artificis. Super baltheo similiter," Exod: XXVIII: 5. 6. 8. Super pectorali judicii „Facies pectorale judicii, opere artificis, sicut opus ephodi, ex Auro, hyacinthino, et purpura, et *coccineo dibapho*, et xylino intertexto" Exod: XXVIII: 15. Super fimbriis pallii ephodi, „malogranata hyacinthini, et purpurae, et *coccinei dibaphi*" Exod: XXVIII: 33; Tentorium conventus cum Arca quia repraesentabat coelum, idcirco illi colores mandati sunt, qui significabant in suo ordine coelestia et spiritualia ibi, nempe hyacinthinum et purpura coelestia bona et vera, coccineum dibaphum et xylinum intertextum spiritualia bona et vera; quisque scire potest, qui Verbum sanctum credit, quod unumquodvis aliquid significet; et qui credit Verbum sanctum

inde, quod a Domino per Coelum demissum fuerit, scire potest, quod coelestia et spiritualia quae Regni Ipsius significata sint. Similiter quod in mundationibus leprae adhiberetur „lignum cedri, *Coccinum*, et hyssopus" Levit: XIV: 4. 6. 52: et quod super combustionem vaccae rufae, ex qua aqua separationis, mitteretur „lignum cedri, et hyssopus et *dibaphus purpurae*" Num: XIX: 6. Prophanatio boni et veri etiam per similia describitur apud Johannem „Vidi mulierem sedentem super bestia *coccinea*, plenam nominibus blasphemiae; et habebat capita septem, et cornua decem: erat mulier induta purpura et *coccino*, et inaurata auro, et lapide pretioso, et margaritis; habens aureum poculum in manu sua plenum abominationibus et immunditie scortationum" Apoc: XVII: 3. 4: et dein „Vae vae urbs magna, quae induta [34] fuisti byssino, et purpureo, et *coccineo*, inaurata auro, et lapide pretioso, et margaritis" Apoc: XVIII: 16; ubi de Babele, per quam significatur prophanatio boni, n: 1182. 1283. 1295. 1304. 1306. 1307. 1308. 1321. 1322. 1326, ibi prophanatio et boni et veri, quae est Babylonica; apud prophetas Veteris Testamenti est Babel prophanatio boni, et Chaldaea prophanatio veri. Coccinum in opposito sensu significat malum quod oppositum est bono spirituali, ut apud Esaiam „Si fuerint peccata vestra sicut *coccinea*, sicut nix albescent, si rubra fuerint sicut purpura, sicut lana erunt" I: 18; quod coccineum id malum significet, est quia sanguis, etiam ex rubedine, significat in genuino sensu bonum spirituale seu charitatem erga proximum, at in opposito violentiam charitati illatam.

4923. Dicendo hic exivit prius, quod significet quod ei prioritas, constat ex significatione exire prior, seu primogenitus esse, quod sit prioritas et superioritas, de qua n: 3325: agitur hic et in sequentibus ad finem hujus Capitis de primogenitura: qui non sensum internum Verbi scit, autumare potest, quod solum sit primogenitura, de qua agitur, et consequenter de praerogativis quae primogenitus obtineret secundum leges; sed qui aliquid de sensu interno novit, is satis manifeste videre potest, quod sublimius quid etiam hic reconditum lateat, tam ex ipso facto, quod unus illorum exporrexerit manum et reduxerit illam, et quod tunc alter exivisset, quam ex eo quod inde nomi-

nati sint, et quod obstetrix ligaverit super manu prioris dibaphum; et porro ex paene similibus de Esavo et Jacobo, quod colliderint in utero, et cum exiret prius Esavus quod Jacobus teneret calcaneum ejus, Gen: XXV: 23. 24. 26; insuper etiam ex duobus filiis Josephi, quod Jacobus, cum benediceret illis, dextram manum imposuerit minori, et sinistram majori, Genes: XLVIII: 17. 18. 19. Judaei et quoque aliqui ex Christianis quidem credunt, quod in his, ut et in reliquis Verbi, sit quoddam reconditum, quod mysticum vocant, et hoc ex causa, quia sanctitas illis pro Verbo ab infantia est impressa; sed cum quaeritur, quodnam illud mysticum sit, hoc non sciunt; si illis dicitur, quod mysticum illud in Verbo, quia est Divinum, necessario erit tale, quod in coelo apud angelos est, et quod aliud mysticum in Verbo dari nequeat, et si aliud, id foret vel fabulosum, vel magicum, vel idololatricum, et porro, quod mysticum illud quod in coelo apud Angelos non aliud sit, quam id quod vocatur spirituale et coeleste, et agit unice de Domino, de Regno Ipsius, et de Ecclesia, consequenter de bono et vero, et si scirent quid bonum et verum, seu quid amor et fides, quod id mysticum etiam scire possent, sed cum hoc dicitur, vix aliquis credit, imo in tali ignorantia hodie sunt qui ab Ecclesia, ut id quod memoratur de coelesti et spirituali, vix comprehensibile sit: sed sit, usque quia ex Divina Domini Misericordia, concessum est mihi in Coelo simul esse sicut spiritus et in terra sicut homo, et inde loqui cum Angelis, et hoc nunc continue per plures annos, non possum aliter quam aperire illa quae mystica Verbi vocantur, hoc est, ejus interiora, quae sunt spiritualia et coelestia Regni Domini. Quid autem involvunt in sensu interno haec quae de binis filiis Thamaris memorantur, in nunc sequentibus dicetur.

4924. Et factum sicut reducit manum, quod significet quod potentiam suam occultaret, constat ex significatione manus, quod sit potentia, de qua n: 878. 3387. 4920, quam occultare significatur per reducere.

4925. Et ecce exivit frater ejus, quod significet boni verum, constat ex significatione fratris, quod sit consanguineum ex bono, de qua n: 3815. 4267, ita boni verum; boni verum est id verum quod ex bono est, seu est illa fides quae ex chari-

tate. Agitur hic in sensu interno de primogenitura apud illos qui renascuntur seu regenerantur a Domino, proinde de primogenitura in Ecclesia; disceptatum fuit ab Antiquissimis temporibus quid primogenitum, num bonum quod est charitatis, vel num verum quod est fidei; et quia bonum, cum renascitur homo et fit Ecclesia, non apparet, sed se occultat in interiori homine, et solum se manifestat in quadam affectione quae non manifeste cadit in sensum externi seu naturalis hominis, prius quam renatus est, at verum se manifestat, hoc enim intrat per sensus, et se in memoria externi seu naturalis hominis reponit, idcirco plures lapsi sunt in illum errorem, quod verum sit primogenitum, et tandem etiam in illum, quod verum sit essentiale Ecclesiae, et tam essentiale, ut verum, quod vocatur fides, salvare possit absque bono quod est charitatis; ex uno hoc errore perplures alii derivati sunt, qui non solum doctrinam sed etiam vitam infectarunt, sicut quod utcunque homo vivit, modo fidem habeat, salvetur; quod etiam scelestissimi, si modo in ultima mortis hora confitentur talia quae sunt fidei, recipiantur in coelum; quod in coelum quisque recipi possit solum ex gratia, qualiscunque ei vita fuerit; et quia in illa doctrina sunt, etiam tandem non sciunt quid charitas, nec illam curant; et denique nec credunt dari, consequenter nec coelum nec infernum; causa est, quia fides absque charitate, seu verum absque bono, nihil docet, et quo magis recedit a bono, eo magis infatuat hominem; est enim bonum, in quod et per quod influit Dominus, et dat intelligentiam et sapientiam, proinde intuitionem superiorem, et quoque perceptionem num ita sit vel non ita sit. Ex his constare potest, quomodo se habet cum primogenitura, quod illa bono sit actualiter, et quod illa vero sit apparenter, hoc nunc est, quod in sensu interno hic per partum duorum filiorum Thamaris describitur; per dibaphum enim, quod obstetrix ligavit super manu, significatur bonum, ut n: 4922, ostensum est; per exire prius significatur prioritas, n: 4923, per reducere manum significatur quod bonum potentiam suam occultaret, ut mox supra dictum; per quod exivit frater ejus significatur verum; per quod rupisti super te rupturam significatur separatio veri a bono apparenter; per post exivit frater ejus significatur quod bonum actualiter prius; et per cujus super manu

dibaphum significatur agnitio quod bonum, non enim prius agnoscitur bonum quod prius sit, quam postquam renatus est homo, tunc enim homo agit ex bono, et ex illo spectat verum et ejus quale: haec sunt quae continentur in sensu interno, in quo docetur quomodo se habet cum bono et vero apud hominem qui e novo nascitur, quod nempe bonum actualiter primo loco sit, sed verum apparenter, et quod bonum non appareat quod primo loco sit quando homo regeneratur, sed tunc manifeste quando regeneratus est; sed haec ulterius explicare non opus est, sunt enim prius explicata, quae videantur n: 3324. 3325. 3539. 3548. 3494. 3556. 3563. 3570. 3576. 3603. 3701. 4243. 4244. 4247. 4337: et quod ab Antiquis temporibus controversum sit de primogenitura num bono vel vero, seu num charitati aut fidei, n: 2435. Quia Dominus in supremo sensu est Primogenitus, et inde amor in Ipsum et charitas erga proximum, idcirco in Ecclesia Repraesentativa lex lata est, quod Primogenita Jehovae essent, de qua apud Mosen „Sanctifica Mihi *omne Primogenitum*, *aperturam uteri* inter filios Israëlis, in homine et in bestia mea sunto," Exod: XIII: 2. „Transire facies *omnem aperturam uteri* Jehovae, et *omnem aperturam foetus bestiae*, quotquot erunt tibi masculi, Jehovae erunt," Exod: XIII: 12. „*Omnis apertura uteri* Mihi, ideo quoad omne pecus tuum, masculum dabis, *aperturam bovis et pecudis*," Exod: XXXIV: 19. „*Omnis apertura uteri* quoad omnem carnem, quam adducent Jehovae, de hominibus et de bestiis, tibi erit, sed tamen redimendo redimes *omnem primogenitum hominis*," Num: XVIII: 15. „Ego ecce accepi Levitas e medio filiorum Israëlis, loco *omnis Primogeniti*, *aperturae uteri* de filiis Israëlis, ut sint Mihi Levitae," Num: III: 12; quia id primogenitum est, quod aperit uterum, idcirco ubi nominatur ibi primogenitum etiam dicitur apertura uteri, ut sit bonum quod significatur; quod id bonum sit, patet a singulis in sensu interno, imprimis ab his quae memorantur de filiis Thamaris, quod Serach per manum aperuerit uterum, per quem quod bonum repraesentetur, constat etiam a dibapho super manu ejus, de quo n: 4922, uterus etiam, de quo dicitur apertura, est ubi bonum et verum, proinde Ecclesia, videatur n: 4918, quem aperire est potentiam dare ut nascatur verum. Quia Dominus

est solus Primogenitus, est enim Ipsum Bonum, et a Bono Ipsius est omne verum, ideo quoque, ut Jacobus, qui non primogenitus fuit, Ipsum repraesentaret, ei permissum fuit, ut primogenituram ab Esavo fratre suo emeret, et quia hoc non satis, appellatus est Israël, ut per id nomen repraesentaret bonum veri, nam Israël in sensu repraesentativo est bonum quod per verum, n: 3654. 4286. 4598.

4926. Et dixit, quid rupisti super te rupturam, quod significet separationem ejus a bono apparenter, constat a significatione rupturae, quod sit infractio et perversio veri per separationem a bono, de qua sequitur; quod rumpere rupturam, hic sit avellere e manu dibaphum, patet, ita separare bonum, nam per dibaphum significatur bonum, n: 4922; quod id apparenter, sequitur ex eo, quia ita apparuit obstetrici, non enim erat is cui dibaphum, sed frater ejus per quem repraesentatur verum; de his videantur quae mox supra ostensa sunt n: 4925, quod nempe bonum actualiter primogenitum sit, sed verum apparenter; illustrari hoc adhuc potest ab usibus et membris in corpore humano, apparet sicut membra et organa prius sint, et quod eorum usus dein, sistuntur enim illa prius coram oculo, et quoque prius noscuntur quam usus, sed usque est usus prius quam membra et organa, sunt enim haec ex usibus, at ita secundum usus formata, imo ipse usus format illa et adaptat illa sibi; nisi id foret, nusquam conspirarent omnia et singula apud hominem tam unanimiter ad unum: similiter se habet cum bono et vero, apparet sicut verum prius sit, sed est bonum, hoc format vera, et adaptat illa sibi; quapropter vera in se spectata non aliud sunt quam bona formata, seu formae boni; vera etiam respective ad bonum se habent sicut viscera et sicut fibrae in corpore ad usus, etiam bonum in se spectatum nec est nisi quam usus. Quod ruptura significet infractionem in verum et perversionem ejus, per separationem a bono, constat quoque ex aliis locis in Verbo, ut apud Davidem „Horrea nostra plena, depromentia de cibo ad cibum; greges nostri milleni, et decies milleni in plateis nostris, boves nostri onerati sunt, *non est ruptura*," Psalm: CXLIV: 13. 14, ibi agitur de Antiqua Ecclesia, qualis fuit in sua adolescentia, cibus quo horrea plena pro cibo spirituali, hoc est, vero et bono; greges et boves pro bo-

mis internis et externis; non est ruptura pro quod verum non est infractum seu perruptum per separationem a bono. Apud Amos „Erigam tentorium Davidis collapsum, et *sepiam rupturas eorum*, et destructa ejus restituam, aedificabo juxta dies aeternitatis," IX: 11, ibi de Ecclesia quae in bono, tentorium Davidis collapsum est bonum amoris et charitatis a Domino, quod tentorium sit bonum illud, videatur n: 414. 1102. 2145. 2152. 3312. [35] 4128. 4391. 4599, et quod David sit Dominus, n: 1888; sepire rupturas, pro falsa emendare, quae intrarunt per separationem veri a bono; aedificare juxta dies aeternitatis, pro juxta statum Ecclesiae antiquis temporibus, ille status et illud tempus in Verbo vocantur dies aeternitatis, et dies saeculi, et quoque generationis et generationis. Apud Esaiam „Aedificat ex te vastitates saeculi, fundamenta generationis et generationis, et dicatur tibi *reparans rupturam*, reducens semitas ad habitandum," LVIII: 12, ibi de Ecclesia ubi charitas et vita est essentiale; reparare rupturam etiam pro emendare falsa, quae irrepserunt per separationem boni a vero, omne falsum inde est; reducere semitas ad habitandum pro vera quae sunt boni, semitae enim seu viae sunt vera n: 627. 2333, et habitare praedicatur de bono, n: 2268. 2451. 2712. 3613. Apud Eundem „*Rupturas urbis Davidis* vidistis quod *plurimae* sint, et congregastis aquas piscinae inferioris," XXII: [9.] 10; rupturae urbis Davidis pro falsis doctrinae; aquae piscinae inferioris pro traditionibus per quas infractiones fecerunt in vera quae in Verbo, Matth: XV: 1 ad 6. Marc: VII: 1 ad 14. Apud Ezechielem „*Non ascendistis in Rupturas*, nec sepivistis sepem pro domo Israëlis, ut staretis in bello in die Jehovae," XIII: 5: apud Eundem „Quaesivi ex illis virum sepientem sepem, et *stantem in ruptura* coram Me pro terra, ut non perderem eam, sed non inveni," XXII: 30; stare in ruptura, pro defendere et cavere ne irrumpant falsa. Apud Davidem „Jehovah dixit, perditurum populum, nisi Moses electus Ipsius *stetisset in ruptura ante* Ipsum," Psalm: CVI: 23, stare in ruptura etiam pro cavere ne falsa irrumpant, Moses est Verbum, Praef: ad Cap: XVIII Genes: et n: 4859 f. Apud Amos „Extrahent posteritatem vestram hamis piscationis, per *rupturas exibitis* quisque e regione sua, et dejicietis palatium," IV: 2. 3, per rupturas

exire pro per falsa ex ratiociniis, palatum est Verbum, proinde doctrinae verum quod ex bono. Et quia per rupturas significatur falsum quod existit per separationem boni a vero, etiam idem in sensu repraesentativo, significatur per firmare et reparare rupturas domus Jehovae, II Reg: XII: 6. 8. 9. 13. Cap: XXII: 5. In Libro II Samuelis „Doluit Davidi, quod *rupisset* Jehovah *rupturam* in Usa; unde vocavit locum illum *Perez* Usa," VI: 8, ubi de Usa, qui mortuus quia tetigit arcam; per arcam repraesentabatur coelum, in supremo sensu Dominus, proinde Divinum Bonum; per Usam autem repraesentabatur id quod ministrat, ita Verum, nam hoc ministrat bono, separatio illa significatur per rupturam in Usa.

4927. Et vocavit nomen ejus Perez, quod significet quale, nempe separationis veri a bono apparenter, constat ex significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421, ipsum quale est *Perez*, nam in Lingua originali Perez est ruptura.

4928. Et postea exivit frater ejus, quod significet bonum actualiter prius, constat ex repraesentatione Serachi, qui hic frater, quod sit bonum, is enim fuit qui aperuit uterum, ita qui primogenitus fuit, et cujus super manu dibaphum; quod id bonum sit, videatur n: 4925: quod per postea exivit frater ejus, significetur quod bonum actualiter prius, est quia bonum, cum regeneratur homo, non appareat, quia se occultat in interiore homine, ac modo influit in verum per affectionem secundum gradus conjunctionis veri secum, cum itaque verum conjunctum est bono, quod fit cum homo regeneratus est, tunc bonum se manifestat, nam homo tunc ex bono agit, et spectat vera sicut a bono, plus enim tunc studet vitae quam doctrinae.

4929. Cujus super manu dibaphum, quod significet agnitionem quod bonum, constat ex eo quod nunc agnitus fuerit ex dibapho super manu, ita quod esset bonum quod aperuit uterum seu quod primogenitum erat: per quod obstetrix ligavit super manu dibaphum, significatur quod signaverit quis primogenitus esset, inde agnitio hic significatur.

4930. Et vocavit nomen ejus Serach, quod significet quale, constat a significatione vocare nomen, quod sit quale, ut supra n: 4927: quale quod significatur per Serach, est quale

illius rei, de qua in sensu interno hactenus actum est, nempe quod bonum actualiter primogenitum sit, et verum apparenter: ipsum quale in se innumerabilia continet, quae innumerabilia non videri possunt in luce mundi, sed in luce coeli, ita coram angelis; si homo unius rei quale videret sicut apparet coram angelis, obstupesceret et confiteretur quod nusquam id credidisset, et quod respective is paene nihil sciret. Serach in Lingua originali significat ortum, et tribuitur soli et primae apparitioni ejus lucis; inde nominatus est Serach, quia bonum similiter se habet apud hominem qui regeneratur, id enim primum oritur et dat lucem, ex qua luce illustrantur illa quae in naturali homine, ut videri, et agnosci, et denique credi possint; nisi lux foret ex bono intus in homine, nusquam ad agnitionem et fidem videre posset vera, sed modo vel sicut talia quae dicenda propter vulgus, vel sicut falsa.

Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, hic de Correspondentia Manuum, Brachiorum, Pedum et Lumborum cum illo.

4931. *Ostensum est prius, quod Universum Coelum referat unum Hominem cum singulis ejus Organis, Membris et Visceribus; et hoc quia Coelum refert Dominum, Dominus enim est omne in omnibus Coeli, usque adeo, ut Coelum in proprio sensu sit Divinum Bonum et Divinum Verum, quae a Domino; inde est, quod Coelum in tot quasi Provincias distinctum sit, quot sunt Viscera, Organa et Membra in homine, cum quibus etiam correspondentia est; nisi Correspondentia talis foret hominis cum coelo, et per coelum cum Domino, homo ne quidem uno momento subsisteret: omnia illa in connexu tenentur per influxum. Sed omnes illae Provinciae se referunt ad duo Regna, nempe ad Regnum coeleste et ad Regnum spirituale; illud Regnum, nempe Regnum coeleste, est Regnum cordis in Maximo Homine, et hoc nempe Regnum spirituale est Regnum Pulmonis ibi; similiter ac in Homine, in ejus omnibus et singulis regnat Cor et regnat Pulmo: duo illa*

Regna mirabiliter conjunguntur; conjunctio illa etiam repraesentatur in conjunctione cordis et Pulmonis apud hominem, et in conjunctione operationum utriusque in singulis membris et visceribus. Cum Homo est embryo, seu cum adhuc est in utero, tunc in Regno cordis est, at cum enixus est ab utero, tunc simul venit in Regnum pulmonis; et si is per vera fidei patitur se perduci in bonum amoris, tunc a Regno pulmonis redit in Regnum cordis, in Maximo Homine, sic enim iterum in uterum venit et renascitur; et tunc quoque apud illum conjunguntur duo illa Regna, sed inverso ordine, prius enim Regnum cordis apud eum sub imperio Pulmonum fuit, hoc est, prius dominatum est apud illum fidei verum, sed postea dominatur charitatis bonum: quod Cor correspondeat bono amoris, et Pulmo vero fidei, videatur n: 3635. 3883 *ad* 3896.

4932. *Qui in Maximo Homine correspondent Manibus et Brachiis, et quoque Humeris, sunt illi qui in Potentia sunt per fidei verum ex bono; qui enim in fidei vero ex bono sunt, illi in potentia Domini sunt, tribuunt enim Ipsi omnem potentiam, et nullam sibi, et quo magis nullam sibi tribuunt non ore sed corde, eo in majore Potentia sunt; Angeli inde vocantur Potentiae et Potestates.*

4933. *Quod Manus, Brachia, Humeri correspondeant Potentiae in Maximo Homine, est quia totius corporis, et omnium ejus Viscerum vires et potentiae se referunt ad illa, nam corpus vires et potentias suas exercet per brachia et manus: inde etiam est, quod in Verbo per manus, brachia, et humeros significentur potentiae; quod per manus, videatur n:* 878. 3387; *quod per Brachia, patet a pluribus locis, ut ab his „Esto* Brachium *in singulis matutis,“ Esai:* XXXIII: 2. *„Dominus Jehovih in forti venit, et* Brachium Ipsius *dominabitur Ipsi,“ Esai:* XL: 10. *„Operatur illud per* Brachium roboris sui,“ *Esai:* XLIV: 12. „Brachia mea *populos judicabunt*“ *Esai:* LI: 5. *„Indue robur,* Brachium Jehovae,“ *Esai:* LI: 9. *„Circumspexi et non auxilians, ideo salutem mihi praestitit* Brachium meum,“ *Esai:* LXIII: 5. *„Maledictus qui confidit in homine, et ponit carnem* Brachium suum,“ *Jerem:* XVII: 5. *„Feci terram, hominem, et bestiam, per virtutem meam magnam, et per* Brachium meum extensum,“ *Jerem:*

XXVII: 5. *Cap:* XXXII: 17. „*Excisum est cornu Moabi, et* Brachium *ejus confractum,*" *Jerem:* XLVIII: 25. „*Frango* Brachia *regis Aegypti, contra confortabo* Brachia *regis Babelis,*" Ezech: XXX: 22. 24. 25. „*Jehovah frange* Brachium *impii,*" *Psalm:* X: 15. „*Juxta magnitudinem* Brachii tui *fac residuos filios mortis,*" *Psalm:* LXXIX: 11. [36] „*Educti ex Aegypto* manu *forti et* brachio extenso," *Deut:* VII: 19. *Cap:* XI: 2. 3. *Cap:* XXVI: 8. *Jerem:* XXXII: 21. *Ps:* CXXXVI: 12. *Ex his etiam constare potest, quod per* Dextram *in Verbo significetur Potentia superior, et per sedere a* dextris Jehovae *Omnipotentia, Matth:* XXVI: 63. 64. *Luc:* XXII: 69. *Marc:* XIV: 61. 62. *Cap:* XVI: 19.

4934. *Visum mihi est Brachium nudum, inflexum antrorsum, quod secum tantam vim, et simul tantum terrorem habuit, ut non solum horrescerem, sed viderer quasi in minutissimum et quoad intima potuisse contundi, erat irresistibile; hoc Brachium bis mihi visum est; et inde scire datum, quod Brachia significent robur, et Manus potentiam: sentiebatur etiam ex Brachio illo calidum exhalans.*

4935. *Brachium illud nudum sistitur videndum in varia positione, et secundum illam incutit terrorem, et in tali positione, de qua mox supra, incredibilem, apparet enim confringere posse momento ossa et medullas: qui in vita corporis non timidi fuerunt, usque in altera vita a brachio illo in maximum terrorem adiguntur.*

4936. *Apparuerunt aliquoties qui baculos haberent, et dictum quod essent magi, sunt antrorsum ad dextrum longa via in cavernis profunde; qui magi perniciosiores fuerunt, profundius ibi reconduntur; illi sibi videntur cum baculis; etiam per phantasias plura baculorum genera formant, et credunt quod per illos possint miracula facere, putant enim vim baculis inesse, et hoc quoque inde, quia baculi sunt quibus innititur dextra et brachium, quae per correspondentiam robur et potentia sunt. Inde patuit mihi, cur Veteres attribuerunt Magis baculos; Veteres enim Gentiles id habuerunt ex Antiqua Ecclesia Repraesentativa, in qua baculi sicut manus significabant potentiam, videatur n:* 4876: *et quia significabant potentiam, mandatum erat Mosi, cum miracula fierent, quod*

extenderet baculum, aut manum, Exod: IV: 17. 20. *Cap:* VIII: 1 ad 11. 12 ad 16. *Cap:* IX: 23. *Cap:* X: 3 ad 21. *Cap:* XIV: 21. 26. 27. *Cap:* XVII: 5. 6. 11. 12. *Num:* XX: 7 ad 10. [37]

4937. *Infernales spiritus etiam quandoque Humerum ex phantasia sistunt, per quem faciunt, ut vires repercutiantur, transire etiam nequeunt, sed hoc solum pro illis qui in tali phantasia sunt, sciunt enim quod Humerus correspondeat omni potentiae in spirituali mundo; etiam per Humerum in Verbo significatur omnis potentia, ut patet in his locis, „Confregisti jugum oneris ejus, et* baculum humeri ejus," *Esai:* IX: 3. „*Latere et* Humero *impellitis, et cornibus vestris feritis,*" *Ezech:* XXXIV: 21. [38] „*Findes ei* omnem Humerum" *Ezech:* XXIX: 6. 7. „*Ut serviant Jehovae* Humero uno," *Zephan:* III: 9. „*Puer natus est nobis, et erit principatus super* Humero Ipsius," *Esai:* IX: 5. „*Dabo clavem domus Davidis super* Humero Ipsius," *Esai:* XXII: 22.

4938. *Qui in Maximo Homine correspondent Pedibus, Plantis et Calcaneis, sunt qui Naturales sunt, quapropter per Pedes in Verbo significantur Naturalia, n:* 2162. 3147. 3761. 3986. 4280; *per Plantas Naturalia inferiora; et per Calcaneos Naturalia infima: Coelestia enim in Maximo Homine constituunt Caput, Spiritualia Corpus, et Naturalia Pedes; eo ordine etiam consequuntur; coelestia etiam, quae sunt suprema, terminantur in spiritualibus, quae sunt media, et spiritualia in naturalibus, quae sunt ultima.*

4939. *Semel cum elevatus essem in coelum, apparuit mihi sicut capite ibi essem, et corpore infra, at pedibus adhuc inferius; et inde perceptum, quomodo superiora et inferiora apud hominem correspondent illis quae in Maximo Homine, et quomodo influit unum in alterum, quod nempe coeleste, quod est bonum amoris et primum ordinis, influat in spirituale, quod est verum inde, et est secundum ordinis, et denique in naturale, quod est tertium ordinis; inde patet, quod naturalia sint instar Pedum, quibus innituntur superiora: natura etiam est, in qua terminantur illa quae spiritualis mundi sunt, et quae coeli; inde est, quod universa natura sit theatrum repraesentativum Regni Domini, et quod singula ibi repraesentent, n:*

2758. 3483; *et quod natura ex influxu secundum illum ordinem subsistat, et quod absque influxu illo ne quidem momento subsistere posset.*

4940. *Cum secundo columna Angelica circumdatus demitterer in loca inferiorum, tunc ad sensum percipere dabatur, quod illi qui in terra inferiorum erant, corresponderent Pedibus et Plantis; etiam loca illa sunt sub pedibus et plantis; ibi etiam cum illis loquutus sum; sunt tales, qui in naturali jucundo fuerunt, et non in spirituali. De Terra inferiori, videatur n:* 4728.

4941. *In locis illis etiam sunt illi qui naturae adscripserunt omnia, et parum Divino; cum illis ibi loquutus sum; et cum de Divina Providentia sermo fuit, tunc illi tribuebant omnia naturae; sed usque illi ibi qui vitam moralem bonam egerunt, cum ibi per moram temporis detenti sunt, successive exuunt principia illa, et induunt principia veri.*

4942. *Cum ibi eram, audivi etiam in una camera, sicut quod ab altera parte parietis quidam essent, qui se infringere vellent, a quibus perterriti illi qui ibi, credentes quod essent latrones; et dictum, quod illi qui ibi teneantur in tali timore, ex causa ut deterreantur a malis, quia timor aliquibus est medium emendationis.*

4943. *In inferiore terra sub pedibus et plantis, etiam sunt illi qui meritum posuerunt in beneactis et operibus; plures eorum sibi apparent ligna secare; locus ubi sunt est frigidior, et videntur sibi calorem acquirere per laborem suum; cum illis etiam loquutus sum, et illis dicere datum, numne vellent ex loco illo exire, dicebant quod adhuc per laborem non meruerint; at cum status ille transactus est, tunc inde eximuntur. Sunt etiam illi Naturales, quia velle mereri salutem, non est spirituale; et praeterea praeferunt se aliis, quidam etiam eorum contemnunt alios; illi si non gaudium prae reliquis in altera vita recipiunt, indignantur contra Dominum, quapropter cum secant ligna, quandoque apparet quasi quid Domini sub lignis, et hoc ex indignatione: sed quia vitam piam egerunt, et ex ignorantia ita fecerunt, in qua aliquid innocentiae fuit, ideo aliquoties angeli ad illos mittuntur, et illos consolantur;*

et praeterea apparet illis desuper a sinistro quandoque sicut Ovis, ex qua visa etiam consolationem accipiunt.

4944. *Qui e mundo ex Christiano orbe veniunt, et vitam moralem bonam egerunt, et aliquid charitatis erga proximum habuerunt, at spiritualia parum curaverunt, quoad plurimam partem mittuntur in loca sub pedibus et plantis, et ibi tenentur usque dum naturalia, in quibus fuerunt, exuant, ac spiritualia et coelestia, quantum possunt secundum vitam, imbuant; quae cum imbuerunt, elevantur abinde ad Societates coelestes; vidi aliquoties emergentes, et illorum laetitiam quod in lucem coelestem venirent.*

4945. *In quo situ loca sub pedibus sunt, nondum scire datum est; sunt permulta, et illa inter se distinctissima; in genere vocantur, Terra inferiorum.*

4946. *Sunt quidam, qui in vita corporis imbuerunt, quod homo non curare debeat illa quae Interni hominis sunt, proinde spiritualia, sed solum quae Externi hominis sunt seu naturalia, ex causa quod interiora perturbent jucunda vitae eorum, ac faciant injucundum: agebant illi in sinistrum genu, et paulum supra genu ab anteriori, et quoque in plantam pedis dextri: loquutus sum cum illis in mansione eorum, dicebant quod putaverint in vita corporis, solum externa vivere, et quod non intellexerint quid esset internum, proinde quod naturalia sciverint, non autem quid spirituale; sed dicere illis datum, quod innumerabilia per id sibi praecluserint, quae ex spirituali mundo potuissent influere, si interiora agnoverint, et sic in cogitationis suae ideas admiserint: et porro dicere datum, quod in unaquavis cogitationis idea innumerabilia sint, quae coram homine imprimis naturali, non apparent nisi sicut unum simplex, cum tamen indefinita sunt quae ex mundo spirituali influunt, quae faciunt apud hominem spiritualem, intuitionem superiorem, ex qua videre et quoque percipere potest, num verum sit vel non verum: et quia dubitabant de eo, ostendebatur id per vivam experientiam; repraesentabatur illis una idea, quam videbant ut unam simplicem, proinde sicut punctum obscurum, tale in luce coeli facile repraesentatur, illa idea cum recluderetur, et simul visus eorum interior aperiretur, tunc patuit sicut universum ad Dominum ducens, et di-*

ctum quod ita sit in unaquavis idea boni et veri, quod nempe sit imago totius coeli, quia est a Domino, Qui est omne coeli, seu ipsum illud quod vocatur Coelum.

4947. *Sub plantis pedum etiam sunt qui in vita corporis vixerunt mundo et genio, delectati talibus quae sunt mundi, et amaverunt vivere splendide, sed modo ex cupiditate externa seu corporis, non autem ab interna seu mentis; non enim superbiverunt animo, se aliis praeferendo, tametsi in dignitate constituti; quod ita vixerint, ex corpore egerunt, quare tales nec rejecerunt doctrinalia Ecclesiae, minus confirmarunt se contra illa; corde suo dixerunt de illis, quod ita sit, quia illi, qui student Verbo, id sciunt: apud quosdam, qui tales, interiora aperta sunt versus coelum, quibus successive inseminantur coelestia, nempe justitia, probitas, pietas, charitas, misericordia, et dein elevantur in coelum.*

4948. *Qui autem nihil aliud cogitarunt et studuerunt in vita corporis ex interiori suo, quam quae sunt sui et mundi, illi sibi praecluserunt omnem viam seu omnem influxum e coelo, nam amor sui et mundi est oppositus amori coelesti. Illi eorum, qui simul in voluptatibus, aut in vita delicata conjuncta cum astu interiori vixerunt, sub planta pedis dextri sunt, sed ibi profunde, ita sub terra inferiorum, ubi talium infernum est; in domiciliis eorum nihil nisi quam sordes sunt, videntur etiam sibi portare talia, correspondent enim vitae tali; sentitur ibi foetor sordium diversarum secundum vitae genera et species: ibi degunt plures, qui in mundo inter celebratiores fuerunt.*

4949. *Sunt plures qui mansiones habent sub plantis pedum, cum quibus quandoque loquutus sum; vidi quosdam eorum, quod conniterentur ascendere, et quoque connisum ascensus eorum sentire dabatur, et hoc usque ad genua, sed relapsi sunt; repraesentatur ita coram sensu, cum aliqui ex suis mansionibus cupiunt ad superiores, sicut hi quod ad illorum mansiones qui in provincia genuum et femorum sunt; dictum mihi, quod tales sint qui alios contemserunt prae se, quapropter etiam volunt emergere, et non solum per pedem in femur, sed etiam si possent supra caput, at usque relabuntur: sunt in quodam genere stupiditatis, nam talis arrogantia exstinguit et suffocat*

lucem coeli, proinde intelligentiam; quapropter sphaera quae circumfundit illos apparet sicut crassamentum.

4950. *Sub pede sinistro paulo sinistrorsum, sunt tales qui naturae omnia tribuerunt, at usque confessi Ens universi ex quo omnia quae naturae sunt; sed explorabatur num crediderint aliquod Ens universi seu Summum Numen, quod creaverat omnia, sed perceptum ex cogitatione eorum mecum communicata, quod esset sicut inanimatum quoddam quod crederent, in quo nihil vitae; ex quo constare potuit, quod non agnoverint creatorem universi, sed naturam; dicebant etiam quod Numinis vivi ideam non possent habere.*

4951. *Sub calcaneo aliquanto magis retrorsum, est profunde infernum, spatium intermedium apparet sicut vacuum; ibi sunt malitiosissimi, clandestine explorant animos nocendi causa, et clandestine insidiantur ut perdant, hoc illis jucundum vitae fuerat; saepius illos observavi; effundunt venenum malitiae suae ad illos qui in mundo spirituum sunt; et illos qui ibi variis dolis excitant; sunt interiores malitiosi; apparent ibi quasi in palliis, et quandoque aliter; saepe puniuntur, et tunc profundius demittuntur, et obvelantur quasi nube, quae est sphaera malitiae ex illis exhalans; ex profundo illo quandoque tumultus sicut internecinus auditur: possunt inducere alios ad lachrymandum, et quoque possunt incutere timorem; hoc imbuerunt in vita corporis per id quod apud aegrotos et simplices fuerint, opes obtinendi causa, quos adegerunt ad lachrymandum, et sic moverunt ad misericordiam, et si non ita obtinuerunt, incusserunt timorem: sunt plerique tales, qui ita pro Monasteriis depraedati sunt plures domos. Observati etiam quidam sunt in media distantia, sed hi apparent sibi sedere sicut in Camera, et consultare, sunt quoque malitiosi, sed non in illo gradu.*

4952. *Quidam ex illis, qui Naturales sunt, dixerunt, quod nesciant quid Credituri, quia sors manet unumquemvis secundum vitam, et quoque secundum cogitationes ex confirmatis principiis; sed illis responsum, quod satis fuerit illis, si crediderint quod Deus sit qui gubernat omnia, et quod vita post mortem sit; et imprimis quod vixerint non sicut fera, sed sicut homo, nempe in amore in Deum, et in charitate erga pro-*

ximum, ita in vero et bono, non autem contra illa. At dixerunt, quod ita vixerint, sed iterum responsum, quod in externis apparuerint tales, sed nisi obstiterint leges, in cujusvis vitam et opes ruissent saevius quam ferae. Rursus dixerunt, quod non sciverint quid charitas erga proximum, et quid internum, sed illis responsum, quod illa non scire potuerint, quia amor sui et mundi et externa occupaverant omnia cogitationis et voluntatis eorum.

4958. *Continuatio ad finem Capitis sequentis.*

GENESEOS
CAPUT TRIGESIMUM NONUM.

4954. In praemissis ante Caput praecedens, explicata sunt quae Dominus loquutus est de Judicio super bonos et malos apud Matthaeum Cap: XXV: Versibus 31. 32. 33, quae videantur n: 4807 ad 4810; veniunt nunc explicanda quae ordine ibi sequuntur, nempe haec verba „ *Tunc dicit Rex iis qui a dextris Ipsius, venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis Regnum a fundatione mundi: esurivi enim et dedistis Mihi edere; sitivi et potastis Me; peregrinus fui et collegistis Me; nudus et circuminduistis Me; aegrotus fui et visitastis Me; in carcere fui et venistis ad me* " Vers: 34. 35. [1] 36.

4955. Quid haec in sensu interno involvunt, patebit ab illis quae sequuntur; sciendum prius, quod haec opera quae recensentur sint Ipsa Charitatis in suo ordine; hoc nemo videre potest, qui non sensum internum Verbi novit, hoc est, nisi sciat quid intelligitur per esurienti dare edere, sitientem potare, peregrinum colligere, nudum induere, aegrotum visitare, ad illos in carcere venire; qui de his cogitat solum ex sensu literae, is colligit inde, quod per illa intelligantur bona opera in externa forma, et nihil arcani praeterea illis inesse, cum tamen in singulis est arcanum, et hoc Divinum, quia a Domino: sed arcanum non hodie intelligitur, quia nulla hodie sunt doctrinalia charitatis; postquam enim separaverunt charitatem a fide, perierunt illa doctrinalia, et loco illorum recepta et inventa sunt doctrinalia fidei, quae doctrinalia prorsus nihil docent, quid charitas et quid proximus: doctrinalia apud antiquos docuerunt omnia genera et omnes species charitatis, et quoque quis proximus, erga quem Charitas exercenda, et quomodo unus in alio gradu et in alio respectu quam alter Proximus est, et consequen-

ter quomodo charitas erga unum aliter quam erga alterum applicata exercenda; redegerunt etiam illum in classes, et nomina indiderunt, et vocarunt quosdam pauperes, egenos, miseros, afflictos, quosdam caecos, claudos, mancos ut et pupillos et viduas, quosdam esurientes, sitientes, peregrinos, nudos, aegrotos, vinctos, et sic porro; inde sciebant in quo debito essent erga unum et erga alterum: sed haec doctrinalia, ut dictum, perierunt, et cum illis etiam intellectus Verbi, usque adeo, ut nemo hodie aliud sciat, quam [quod] per pauperes, viduas, pupillos, in Verbo, non alii intelligantur, quam qui ita vocantur; similiter hic per esurientes, sitientes, peregrinos, nudos, aegrotos, in carcere; cum tamen per hos describitur Charitas qualis est in sua essentia, et ejus exercitium quale erit in sua vita.

4956. Charitatis erga proximum essentia, est affectio boni et veri, et agnitio sui quod sit malum et falsum, imo proximus est ipsum bonum et verum, his affici est charitatem habere, oppositum proximo est malum et falsum, haec aversatur qui charitatem habet; qui itaque charitatem erga proximum habet, afficitur bono et vero, quia illa ex Domino, et aversatur malum et falsum quia illa ex se; et cum hoc facit, in humiliatione est ex agnitione sui, et cum in humiliatione in statu receptionis boni et veri est a Domino. Haec Charitatis sunt, quae in sensu interno involvunt haec Domini Verba, „*Esurivi et dedistis Mihi edere, sitivi et potastis Me, peregrinus fui et collegistis Me, Nudus et circuminduistis Me, aegrotus fui et visitastis Me, in carcere fui et venistis ad Me.*" Quod haec verba illa involvant, nemo scire potest quam ex sensu interno; antiqui qui doctrinalia Charitatis habebant, illi haec sciebant; sed hodie haec tam remota apparent, ut quisque miraturus quod dicatur quod illa insint; et praeterea angeli apud hominem non aliter illa verba percipiunt, per Esurientem enim percipiunt illos qui ex affectione desiderant bonum, per Sitientem illos qui ex affectione desiderant verum, per Peregrinum illos qui instrui volunt, per Nudum illos qui agnoscunt quod nihil boni et veri in se sit, per Aegrotum illos qui agnoscunt in se nihil nisi malum esse, et per Vinctos seu in carcere qui agnoscunt in se nihil nisi falsum: haec si in unum sensum rediguntur, significant illa quae mox supra dicta sunt.

4957. Ex his constare potest, quod Divina fuerint intus in omnibus quae Dominus loquutus est, tametsi apparent coram illis qui in solis mundanis, et magis coram illis qui in corporeis sunt, sicut talia, quae unusquisque homo loqui posset, imo qui in corporeis sunt, ad illa et reliqua verba Domini dicturi, quod in illis non tanta gratia, proinde nec tantum pondus sit, quantum in sermone et praedicatione illorum hujus saeculi, qui ex eruditione cum eloquio loquuntur; cum tamen horum sermo et praedicatio est sicut squama et palea respective ad nuclearia.

4958. Quod *Esurire* sit ex affectione desiderare bonum, est quia panis in sensu interno est bonum amoris et charitatis, et cibus in genere est bonum, n: 2165. 2177. 3478. 4211. 4217. 4735; quod *Sitire* sit ex affectione desiderare verum, est quia vinum et quoque aqua sunt verum fidei, quod vinum, n: 1071. 1798, quod aqua, n: 2702; quod *Peregrinus* sit qui instrui vult, videatur n: 1463. 4444: quod *Nudus* sit qui agnoscit quod nihil boni et veri in se sit; quod *Aegrotus* qui in malo; et *vinctus seu in carcere* qui in falso, patet a pluribus locis in Verbo ubi nominantur.

4959. Quod Dominus de Se illa dicat, est quia Dominus est in illis qui tales sunt; quapropter etiam dicit, „Amen dico vobis, quantum fecistis uni horum fratrum meorum minimorum, Mihi fecistis," Vers: 40. 45.

CAPUT XXXIX.

1. Et Joseph descendere factus Aegyptum, et emit eum Potiphar cubicularius Pharaonis, princeps satellitum, vir Aegyptius, e manu Jischmaëlitarum, qui descendere fecerunt eum illuc.

2. Et fuit Jehovah cum Josepho, et fuit vir prosperans, et fuit in domo domini sui Aegyptii.

3. Et vidit dominus ejus quod Jehovah cum eo, et omne quod is faciens, Jehovah prosperans in manu ejus.

4. Et invenit Joseph gratiam in oculis ejus, et ministravit illi, et praefecit eum super domum suam, et quicquid erat illi dedit in manum ejus.

5. Et factum, e quo praefecit eum in domo sua, et super

omne quod erat illi, et benedixit JEHOVAH domui Aegyptii propter Josephum; et fuit benedictio JEHOVAE in omni quod erat illi in domo et in agro.

6. Et reliquit omne quod illi, in manum Josephi, et non scivit cum eo quicquam, nisi panem quem ille edens. Et erat Josephus pulcher forma et pulcher aspectu.

7. Et factum post verba haec, et sustulit uxor domini ejus oculos suos ad Josephum, et dixit, cuba mecum.

8. Et renuit, et dixit ad uxorem domini sui, ecce dominus meus non scit cum me quid in domo, et omne quod est illi dedit in manum meam.

9. Non ipse magnus in domo hac prae me, et non prohibuit a me quicquam, nisi temet, eo quod tu uxor illius, et quomodo faciam malum magnum hoc, et peccarem DEO.

10. Et factum, ut loqui illam ad Josephum die die, et non audivit ad illam, ad cubandum apud illam, ad esse cum illa.

11. Et factum ut die quodam, et venit domum ad faciendum opus suum, et nullus vir e viris domus ibi in domo.

12. Et prehendit eum in veste ejus, dicendo, cuba mecum, et reliquit vestem suam in manu illius, et fugit, et exivit foras.

13. Et factum, ut videre illam quod reliquit vestem suam in manu sua, et fugit foras.

14. Et clamavit ad viros domus suae, et dixit illis, dicendo, videte, adduxit nobis virum Hebraeum ad illudendum nobis, venit ad me ad cubandum mecum, et clamavi voce magna.

15. Et factum, ut audire eum, quod sustuli vocem meam, et clamavi, et reliquit vestem suam apud me, et fugit, et exivit foras.

16. Et reposuit vestem ejus apud se, usque venire dominum ejus ad domum suam.

17. Et loquuta ad illum secundum verba haec, dicendo, venit ad me servus Hebraeus, quem adduxisti nobis, ad illudendum mihi.

18. Et factum, sicut tollere me vocem meam, et clamavi, et reliquit vestem suam apud me, et fugit foras.

19. Et factum, sicut audire dominus ejus verba uxoris suae, quae loquuta ad illum, dicendo, secundum verba haec fecit mihi servus tuus; et accensa ira illius.

20. Et accepit dominus Josephi eum, et dedit eum ad domum carceris, locum quo vincti Regis vincti, et fuit ibi in domo carceris.

21. Et fuit Jehovah cum Josepho, et inclinavit ad eum misericordiam, et dedit gratiam ejus in oculis principis domus carceris.

22. Et dedit princeps domus carceris in manum Josephi omnes vinctos, qui in domo carceris, et omne quod facientes ibi, is fuit faciens.

23. Nihil princeps domus carceris videns quicquam in manu ejus, eo quod Jehovah cum eo, et quod is faciens, Jehovah prosperans.

CONTENTA.

4960. In sensu interno agitur hic de Domino, quomodo Ipse Internum suum Hominem Divinum fecit: Jacobus *fuit Externus* Homo, de quo in praecedentibus actum est, Josephus est Internus, de quo hic et in sequentibus agitur.

4961. Et quia hoc factum secundum Divinum ordinem, describitur hic ille ordo; et quoque tentatio, quae est conjunctionis medium.

SENSUS INTERNUS.

4962. Vers: 1. *Et Joseph descendere factus Aegyptum, et emit eum Potiphar cubicularius Pharaonis, princeps satellitum, vir Aegyptius, e manu Jischmaëlitarum, qui descendere fecerunt eum illuc.* Et Joseph significat coeleste spiritualis ex rationali: descendere factus Aegyptum, significat ad scientifica quae Ecclesiae: et emit eum Potiphar cubicularius Pharaonis, significat quod apud interiora scientificorum: princeps satellitum, significat quae primaria interpretationi: vir Aegyptius, significat verum naturale: e manu Jischmaëlitarum, significat a simplici bono: qui descendere fecerunt eum illuc, significat quod ab illo bono ad illa scientifica.

4963. Et Josephus, quod significet coeleste spiritualis ex

rationali, constat a repraesentatione Josephi, quod sit coelestis spiritualis homo qui ex rationali, de qua n: 4286; hic itaque quia agitur de Domino, repraesentatur per illum Internus Homo Domini: unusquisque qui nascitur homo, est Externus et Internus; Externus ejus est qui oculis conspicitur, et per quem in consortio est cum hominibus, et per quem aguntur illa quae propria mundi naturalis sunt; Internus autem est, qui non oculis conspicitur, et per quem homo in consortio est cum spiritibus et angelis, et per quem peraguntur illa quae propria mundi spiritualis sunt; quod unusquisque homo Internum et Externum habeat, seu homo Internus et Externus sit, est ut per hominem conjunctio coeli sit cum mundo, influit enim coelum per Internum hominem in Externum, et inde percipit quid in mundo, et homo Externus, qui in mundo est, inde percipit quid in coelo, homo ut talis sit ita creatus est. Dominus etiam, quoad Humanum suum, Externum et Internum habuit, quia placuit Ipsi nasci sicut alius homo; Externum seu Externus Ipsius Homo repraesentatus est per Jacobum et postea per Israëlem, Internus autem homo repraesentatur per Josephum; hic seu Internus homo est, qui vocatur Coelestis spiritualis ex rationali, seu quod idem, Internum Domini, quod Humanum fuit, coeleste spiritualis ex rationali; de hoc et de ejus glorificatione agitur in sensu interno in hoc Capite et in sequentibus ubi de Josepho: quid autem coeleste spiritualis e rationali sit, prius n: 4286. 4585. 4592. 4594, explicatum est, quod nempe sit supra coeleste spiritualis e naturali, quod per Israëlem repraesentatur. Dominus quidem natus est sicut alius homo; sed notum est, quod homo qui nascitur, trahat suum tam ex patre quam ex matre, et quod intimum suum ex patre, at exteriora seu quae intimum illud investiunt a matre, utrumque nempe quod a patre et matre trahit, est conspurcatum malo haereditario; aliter vero apud Dominum, quod a matre traxit, hoc similiter in se habuit haereditarium quale alii homini, sed quod a Patre, Qui fuit Jehovah, hoc fuit Divinum; inde est, quod Internus homo Domini non similis fuerit interno alius hominis, Intimum enim Ipsius fuit Jehovah; hoc itaque intermedium est quod vocatur coeleste spiritualis e rationali. Sed de hoc in sequentibus, ex Divina Domini Misericordia, plura dicentur.

4964. [2] Descendere factus Aegyptum, quod significet ad scientifica quae Ecclesiae, constat ex significatione Aegypti, quod sit scientia, seu scientificum in communi, de qua n: 1164. 1165. 1186. 1462; sed quale id scientificum fuit, quod per Aegyptum proprie significatur, nondum explicatum est: in Antiqua Ecclesia fuerunt Doctrinalia, et fuerunt Scientifica; Doctrinalia agebant de Amore in Deum et de charitate erga proximum, Scientifica autem de Correspondentiis mundi naturalis cum mundo spirituali, et de Repraesentativis, spiritualium et coelestium in naturalibus et terrestribus; haec fuerunt Scientifica illorum qui in Ecclesia Antiqua: Aegyptus fuit inter illas regiones et inter illa regna, ubi etiam Antiqua Ecclesia fuit, n: 1238. 2385., sed quia ibi imprimis scientifica tradebantur, idcirco per Aegyptum significatur Scientificum in genere; et ideo quoque in Verbo prophetico toties de Aegypto agitur, et ibi tale scientificum per illam in specie intelligitur; ipsa magia Aegyptiaca etiam inde originem habuit, noverunt enim Correspondentias Naturalis mundi cum spirituali, quibus dein, postquam Ecclesia apud illos cessavit, ad magica abusi sunt. Quia nunc talia scientifica apud illos fuerunt, nempe quae docebant Correspondentias, et quoque Repraesentativa et Significativa, et quia haec inserviebant doctrinalibus Ecclesiae, imprimis ad intelligendum illa quae in Verbo illorum dicta fuerunt, (quod Verbum Antiquae Ecclesiae fuerit tam Propheticum quam Historicum, simile huic Verbo, sed aliud, videatur n: 2686) inde est, quod per descendere factus Aegyptum, significentur ad scientifica quae Ecclesiae. Quia Dominus per Josephum repraesentatur, et hic dicitur quod Josephus descendere factus sit Aegyptum, significatur, quod Dominus, cum Internum suum Hominem glorificaret, hoc est, Divinum faceret, primum imbuerit scientifica Ecclesiae, et ab illis et per illa progressum fecerit ad interiora magis et magis, et tandem usque ad Divina; placuit enim Ipsi secundum talem ordinem Se Ipsum glorificare seu Divinum facere, secundum qualem, hominem regenerat seu spiritualem facit, n: 3138. 3212. 3296. 3490. 4402, nempe ab externis, quae sunt scientifica et vera fidei, successive ad interna, quae sunt charitatis erga proximum, et amoris in Ipsum. Inde patet, quid significatur per haec verba apud Hoscheam „Cum puer

Israël, tunc amavi illum, et *ex Aegypto vocavi filium meum* XI: 1, quod haec de Domino, videatur Matth: II: 15.

4965. Et emit eum Potiphar cubicularius Pharaonis, quod significet quod apud interiora scientificorum, constat ex significatione cubicularii Pharaonis, quod sint interiora scientificorum, de qua n: 4789; per emere significatur, quod illa sibi addicaverit, n: 4397. 4487. Interiora scientificorum sunt illa quae propius accedunt ad spiritualia, et sunt applicationes scientificorum ad coelestia; haec enim sunt, quae Internus homo videt, cum Externus solum scientifica in forma externa.

4966. Princeps satellitum, quod significet quae primaria interpretationi, constat ex significatione principis satellitum, quod sint primaria interpretationi, de qua n: 4790; primaria interpretationi sunt illa, quae primario conducunt ad interpretandum Verbum; ac ita ad intelligendum doctrinalia amoris in Deum et charitatis erga proximum, quae ex Verbo. Sciendum, quod Scientifica veterum prorsus alia fuerint quam scientifica hodie; Scientifica veterum egerunt, ut supra dictum, de Correspondentiis rerum in mundo naturali cum rebus in mundo spirituali; scientifica, quae hodie vocantur Philosophica, qualia sunt Aristotelica ac similia, illis ignota fuerunt; hoc quoque patet a Libris vetustiorum, quorum plerique conscripti sunt per talia quae interiora significabant, repraesentabant, et illis correspondebant; ut constare potest solum ex his, ut taceantur reliqua; quod Heliconem in monte statuerint, et per illum intellexerint Coelum, quod Parnassum infra in colle, et per illum intellexerint scientifica, quod dixerint equum volantem, quem Pegasum vocarunt, rupisse ibi fontem ungula, quod scientias vocaverint virgines, et sic porro; sciverunt enim ex correspondentiis et repraesentativis, quod mons esset Coelum, quod collis esset id coelum quod infra est seu quod apud hominem, quod equus esset intellectuale, quod alae quibus volabat essent spiritualia, quod ungula esset naturale, quod fons esset intelligentia, et quod tres virgines quae charites dictae, essent affectiones boni, et quod virgines, quae Heliconides et Parnassides nominatae, essent affectiones veri. Similiter quod Soli attribuerint equos, quorum cibum vocabant ambrosiam, et potum nectarem, sciebant enim quod Sol significaret amorem coelestem,

equi intellectualia quae inde sunt, et quod cibi coelestia, et potus spiritualia. Ex Antiquis etiam manet, quod Reges, cum coronantur, sedebunt super throno argenteo, induendi chlamyde purpurea, ungendi oleo, portabunt capite coronam, manibus sceptrum, gladium, claves, equitabunt in regio ornatu super equo albo, sub cujus pedibus ungulae argenti, ad mensam tunc ministrabuntur ab optimatibus Regni, praeter plura; sciebant enim quod Rex repraesentaret Divinum Verum quod ex Divino Bono, et inde quid thronus argenteus, chlamys purpurea, oleum unctionis, corona, sceptrum, gladius, claves, equus albus, ungulae argenti, ministratio ab optimatibus; quis hodie illa novit, et ubi scientifica quae illa docent, emblemata vocant, prorsus non scientes aliquid de Correspondentia et Repraesentatione. Ex his patet, qualia fuerunt scientifica Antiquorum, et quod illa duxerint eos in cognitionem de spiritualibus et coelestibus, quae quoque hodie vix sciuntur quod sint. Scientifica, quae loco illorum successerunt, et proprie Philosophica dicuntur, abstrahunt potius mentem a sciendis talibus, quia applicari possunt etiam ad confirmanda falsa, et quoque mittunt mentem in tenebras cum per illa confirmantur vera, quia pleraque nudae voces sunt, per quas confirmationes fiunt, quae a paucis capiuntur, et de quibus etiam pauci illi disceptant: inde constare potest, quantum recessit genus humanum ab eruditione antiquorum, quae duxit ad sapientiam. Gentiles illa habuerunt ab Ecclesia Antiqua, cujus cultus externus constabat in repraesentativis et significativis, ac internus in illis quae repraesentabantur et significabantur. Haec erant scientifica, quae in genuino sensu per Aegyptum significantur.

4967. Vir Aegyptius, quod significet verum naturale, constat ex significatione viri, quod sit verum, de qua n: 3134; et ex significatione Aegypti, quod sit scientificum in genere, de qua mox supra n: 4964. 4966; et quia Aegyptus est scientificum, etiam est naturale, omne enim scientificum apud hominem est naturale, quia in naturali ejus homine, etiam scientificum de spiritualibus et coelestibus, causa est, quia homo in naturali et ex naturali videt illa, quae non ex naturali videt, non capit: sed aliter videt illa homo regeneratus, qui spiritualis vocatur, aliter homo non regeneratus qui mere naturalis, apud

illum scientifica illustrantur a luce coeli, apud hunc autem non ita, sed a luce quae influit per spiritus qui in falso et malo sunt, quae lux quidem est a luce coeli, sed facta apud illos opaca, sicut lux vesperae aut noctis, vident enim tales spiritus, et inde tales homines, sicut noctuae, clare noctu et obscure interdiu, hoc est, clare falsa et obscure vera, et inde clare quae mundi sunt, et obscure, si quicquam, illa quae coeli. Ex his constare potest, quod scientificum genuinum sit verum naturale; omne enim scientificum genuinum, quale per Aegyptum in bono sensu significatur, est verum naturale.

4968. E manu Jischmaëlitarum, quod significet a simplici bono, constat ex repraesentatione Jischmaëlitarum, quod sint qui in simplici bono, de qua n: 3263. 4747; hic itaque verum naturale quod a simplici bono. In Capite XXXVII, Vers: 36, dicitur, quod *Midianitae* vendiderint Josephum ad Aegyptum Potiphari cubiculario Pharaonis, principi satellitum; hic autem dicitur, quod Potiphar cubicularius Pharaonis, princeps satellitum, emerit illum e manu *Jischmaëlitarum*, qui descendere fecerunt eum illuc; quod ita dicatur, est propter sensum internum; ibi enim agitur de abalienatione Veri Divini, quae non fit ab illis qui in simplici bono sunt, sed ab illis qui in simplici vero, qui per Midianitas repraesentantur, videatur n: 4788; hic autem agitur de comparatione seu addicatione scientificorum et de vero naturali quod a simplici bono, quapropter dicitur ab Jischmaëlitis, per hos enim repraesentantur qui in simplici bono; inde patet, quod ita dictum sit propter sensum internum: historica [3] nec sibi contrariantur, de Midianitis enim dicitur, quod extraxerint Josephum e fovea, consequenter quod ab illis traditus sit Jischmaëlitis, a quibus in Aegyptum deductus est, ita quod Midianitae, quia tradiderunt illum Jischmaëlitis qui irent Aegyptum, vendiderint illum ad Aegyptum.

4969. Qui descendere fecerunt eum illuc, quod significet quod ab illo bono ad illa scientifica, constat ex repraesentatione Jischmaëlitarum, qui descendere fecerunt eum, quod sint qui in simplici bono, de qua mox supra n: 4968, et a significatione Aegypti, quae hic est illuc, quod sit scientificum in genere, de qua mox supra n: 4964. 4966: descendere dicitur, quia agitur de scientificis quae sunt exteriora; in Verbo enim ab interiori-

bus ad exteriora dicitur descendere, ab exterioribus vero ad interiora ascendere, videatur n: 3084. 4539.

4970. Vers: 2. 3. 4. 5. 6. *Et fuit Jehovah cum Josepho, et fuit vir prosperans, et fuit in domo domini sui Aegyptii. Et vidit dominus ejus, quod Jehovah cum eo, et omne quod is faciens Jehovah prosperans in manu ejus. Et invenit Joseph gratiam in oculis ejus, et ministravit illi, et praefecit eum super domum suam, et quicquid erat illi dedit in manum ejus. Et factum, e quo praefecit eum in domo sua, et super omne quod erat illi, et benedixit Jehovah domui Aegyptii propter Josephum, et fuit benedictio Jehovae in omni quod erat illi in domo et in agro. Et reliquit omne quod illi in manum Josephi, et non scivit cum eo quicquam, nisi panem quem ille edens: et erat Joseph pulcher forma, et pulcher aspectu.* Et fuit Jehovah cum Josepho, significat quod coelesti spiritualis inesset Divinum: et fuit vir prosperans, significat quod omnia provisa: et fuit in domo domini sui Aegyptii, significat ut initiaretur bono naturali: et vidit dominus ejus quod Jehovah cum eo, significat quod perceptum in bono naturali quod inesset Divinum: et omne quod is faciens Jehovah prosperans in manu ejus, significat quod omnia ex Providentia Divina: et invenit Joseph gratiam in oculis ejus, significat quod id acceptum: et ministravit illi, significat quod scientificum appropriaretur bono suo: et praefecit eum super domum suam, significat quod adplicuit se ei bonum: et quicquid erat illi dedit in manum ejus, significat quod omne suum sicut in ejus potestate: et factum, e quo praefecit eum in domo sua, et super omne quod erat illi, significat statum alterum postquam applicuit se ei bonum, et omne suum sicut in ejus potestate: et benedixit Jehovah domui Aegyptii propter Josephum, significat quod ex Divino tunc ei coeleste naturale: et fuit benedictio Jehovae, significat incrementa: in omni quod erat illi in domo et in agro, significat in vita et in doctrina: et reliquit omne quod illi in manum Josephi, significat quod appareret sicut omnia forent in ejus potestate: et non scivit cum eo quicquam nisi panem quem ille edens, significat quod bonum inde appropriaretur: et erat Joseph pulcher forma, significat bonum vitae inde: et pulcher aspectu, significat verum fidei inde.

4971. Et fuit Jehovah cum Josepho, quod significet quod coelesti spiritualis inesset Divinum, constat ex repraesentatione Josephi, quod sit coeleste spiritualis e rationali, de qua supra n: 4963; et quia de Domino agitur, hic de Interno Homine in Humano Ipsius, per fuit Jehovah cum illo, significatur quod inesset Divinum, inerat enim Divinum Humano Ipsius, quia a Jehovah conceptus fuit: apud Angelos non inest Divinum, sed adest, quia sunt modo formae recipientes Divini a Domino.

4972. Et fuit vir prosperans, quod significet quod omnia provisa, constat ex significatione prosperari, cum dicitur de Domino, quod sit provisum esse, ut nempe locupletaretur omni bono.

4973. Et fuit in domo domini sui Aegyptii, quod significet ut initiaretur bono naturali, constat ex significatione domini, quod sit bonum, de qua sequitur; et ex significatione Aegyptii, quod sit scientificum in genere, et inde naturale, de qua n: 4967; quod esse in domo, sit initiari, est quia domus est mens in qua bonum, n: 3538, hic mens naturalis, et praeterea domus praedicatur de bono, n: 3652. 3720; est apud hominem mens naturalis et mens rationalis, mens naturalis est in externo ejus homine, mens rationalis in interno; scientifica sunt vera mentis naturalis, quae dicuntur ibi in domo sua esse, cum ibi conjunguntur bono, nam bonum et verum constituunt simul unam domum, sicut maritus et uxor; sed bona et vera, de quibus hic agitur, sunt interiora, correspondent enim coelesti spiritualis e rationali, quod repraesentatur per Josephum; vera interiora correspondentia in naturali sunt applicationes ad usus, et bona interiora ibi sunt usus. Multoties in Verbo dicitur Dominus, sed qui sensum internum non scit, nihil aliud per dominum intellectum autumat, quam quod in communi sermone, cum dominus nominatur, intelligitur; sed Dominus in Verbo nullibi dicitur, ubi non agitur de bono, similiter cum Jehovah, cum autem agitur de Vero, dicitur Deus et quoque Rex; inde est quod per dominum significetur bonum; quod et ab his locis constare potest, apud Mosen „Jehovah Deus vester, Ipse Deus deorum, et *Dominus dominorum,*" Deut: X: 17: apud Davidem „Confitemini Jehovae, confitemini Deo deorum; confitemini *Domino dominorum,*" Psalm: CXXXVI: 1. 2. 3, ubi Je-

hovah seu Dominus dicitur Deus deorum a Divino Vero quod procedit ab Ipso, et Dominus dominorum a Divino Bono quod est in Ipso: similiter apud Johannem „Agnus vincet eos, quia *Dominus dominorum* est, et Rex regum," Apoc: XVII: 14: et apud Eundem „Sedens super equo albo habet super vestimento suo et super femore suo nomen scriptum, Rex regum et *Dominus dominorum*," Apoc: XIX: 16; quod Dominus Rex regum dicatur a Divino Vero, et Dominus dominorum a Divino Bono, patet a singulis ibi; nomen scriptum est quale Ipsius, n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006; vestimentum super quo id scriptum, est verum fidei, n: 1073. 2576. 4545. 4763; femur super quo etiam id quale scriptum, est bonum amoris, n: 3021. 4277. 4280. 4575; exinde quoque patet quod Dominus ex Divino Vero dicatur Rex regum, et ex Divino Bono Dominus dominorum; quod Dominus ex Divino Vero dicatur Rex, videatur n: 2015. 2069. 3009. 3670. 4581. Inde quoque liquet, quid intelligitur per Christum Domini, apud Lucam, „Simeoni responsum factum est a spiritu sancto, non visurum mortem antequam videret *Christum Domini*," II: 26, Christus Domini est Divinum Verum Divini Boni, Christus enim idem est ac Messias, et Messias est Unctus seu Rex, n: 3008. 3009, Dominus ibi est Jehovah; in Verbo Novi Testamenti nullibi Jehovah dicitur, sed pro Jehovah Dominus et Deus, videatur n: 2921; ut quoque apud Lucam „Jesus dixit, quomodo dicunt Christum filium Davidis, cum Ipse David dicit in Libro Psalmorum „Dixit *Dominus Domino meo*, sede a dextris meis" XX: 41. 42; [4] idem ita apud Davidem „Dictum *Jehovæ* ad *Dominum meum*, sede ad dextram meam," Psalm: CX: 1, quod Jehovah apud Davidem dicatur Dominus apud Evangelistam, patet, Dominus ibi pro Divino Bono Divini Humani, omnipotentia significatur per sedere a dextris, n: 3387. 4592. 4933 f. Dominus cum fuit in mundo, fuit Divinum Verum, at cum glorificatus est, hoc est, cum Humanum in Se Divinum fecit, tunc factus est Divinum Bonum, a quo dein Divinum Verum procedit: inde est, quod discipuli post resurrectionem non appellaverint Ipsum Magistrum, ut prius, sed Dominum, ut patet apud Johannem Cap: XXI: 7. 12. 15. 16. 17. 20, et quoque apud reliquos Evangelistas. Divinum Verum, quod Dominus fuit cum in

mundo, et quod dein procedit ab Ipso, hoc est, a Divino Bono, etiam vocatur Angelus foederis, apud Malachiam „Subito veniet ad templum suum *Dominus* Quem vos quaerentes, et *Angelus foederis* quem vos desideratis," III: 1. Quia per Dominum intelligitur Divinum Bonum, et per Regem Divinum Verum, ideo ubi de Domino dicitur, quod Ipsi Dominium et Regnum, ibi dominium praedicatur de Divino Bono, et Regnum de Divino Vero; et ideo Dominus vocatur Dominus gentium et Rex populorum, per gentes enim significantur qui in bono, et per populos qui in vero, n: 1259. 1260. 1849. 3581. Bonum dicitur Dominus respective ad servum, et Bonum dicitur Pater respective ad filium, ut apud Malachiam „Filius honorabit Patrem, et *servus Dominum suum;* quod si Pater Ego, ubi honor meus, et si *Dominus* Ego, ubi timor mei" I: 6: et apud Davidem „In *servum* venditus est JOSEPHUS, sermo Jehovae probavit eum, misit *Rex* [et] solvit eum, *dominator gentium* aperuit eum, posuit eum *Dominum domui suae*, et *dominantem* in omnem possessionem suam," Psalm: CV: 17. 20. 21. 22; quod per Josephum ibi intelligatur Dominus, a singulis patet; Dominus ibi est Divinum Bonum Divini Humani.

4974. Et vidit dominus ejus quod Jehovah cum eo, quod significet quod perceptum in bono naturali quod inesset Divinum, constat ex significatione videre, quod sit intelligere et appercipere, de qua n: 2150. 3764. 4339. 4567. 4723; ex significatione domini, quod sit bonum, de qua mox supra n: 4973, hic bonum naturale, quia est Aegyptius qui hic dominus; quod inesset Divinum, significatur per quod Jehovah cum eo, ut supra n: 4971.

4975. Et omne quod is faciens Jehovah prosperans in manu ejus, quod significet quod omnia ex Providentia Divina, constat ex significatione prosperari, quod sit provideri, de qua supra n: 4972, inde Jehovah prosperans in manu ejus, est Providentia Divina.

Et invenit Joseph gratiam in oculis ejus, quod significet quod id acceptum esset, nempe bono naturali, quod per dominum ejus significatur, constat ex significatione invenire gratiam in oculis alicujus, quod sit acceptum esse; in oculis dicitur, quia

gratia praedicatur de intellectuali, et per oculos id significatur, n: 2701. 3820. 4526.

4976. Et ministravit illi, quod significet quod scientificum adpropriaretur bono suo, constat ex significatione ministrare, quod sit inservire suppeditando id cujus indiget alius, hic appropriari, quia agitur de bono naturali cui appropriandum scientificum; ministrare etiam praedicatur de scientificis, per ministrum enim et per servum in Verbo significatur scientificum seu verum naturale, quia hoc subordinatum est bono, ut suo domino: scientificum ad jucundum naturalis hominis, seu quod idem, verum naturale ad bonum ejus, se habet prorsus sicut aqua ad panem, seu potus ad cibum; aqua seu potus facit ut diluatur panis et cibus, et dilutus feratur in sanguinem, et inde in partes corporis circumquaque, et nutriat illas; absque enim aqua aut potu panis seu cibus non resolvitur in sua minuta, nec circumfertur ad usum: ita quoque est scientificum respective ad jucundum, seu verum respective ad bonum; quapropter bonum appetit et desiderat verum, et hoc propter usum ut sibi ministret et serviat; correspondent etiam similiter, homo in altera vita non nutritur per aliquem cibum et potum naturalem, sed per cibum et potum spiritualem, cibus spiritualis est bonum, et potus spiritualis est verum; quapropter ubi in Verbo panis aut cibus nominatur, angeli intelligunt panem seu cibum spiritualem, nempe bonum amoris et charitatis, et ubi aqua aut potus nominatur, intelligunt aquam seu potum spiritualem, nempe verum fidei: inde videri potest, quid verum fidei absque bono charitatis, tum quomodo illud absque hoc nutrire potest internum hominem, quod nempe sicut sola aqua seu solus potus absque pane et cibo; quod inde homo emacietur et pereat, notum est.

4977. Et praefecit eum super domum suam, quod significet quod adplicuit se ei bonum, constat ex significatione domini, qui praefecit, quod sit bonum, de qua supra n: 4973; et a significatione praeficere eum super domum suam, quod sit applicare se ei, nempe scientifico seu vero naturali; quod hic sensus sit, patet a sequentibus, ubi dicitur, quod quicquid erat illi, dederit in manum ejus, per quae significatur quod omne suum sicut in ejus potestate esset; bonum enim est dominus, et verum est minister, cum dicitur de domino quod praefecerit mini-

strum, seu de bono quod praefecerit verum, in sensu interno non significatur quod cesserit ei dominium, sed quod applicuerit se, nam in sensu interno percipitur res sicut illa in se est, sed in sensu literae exponitur res secundum apparentiam; bonum enim semper habet dominium, ast applicat se ut verum ei conjungatur: homo cum in vero est, quod fit antequam regeneratus est, tunc vix aliquid novit de bono; verum enim influit per viam externam seu sensualem, bonum autem per viam internam; quod influit per viam externam, hoc sentit homo, non autem quod per viam internam priusquam regeneratus est; quapropter nisi in priori statu daretur sicut dominium vero, seu nisi ita applicaret se bonum, nusquam bono appropriaretur verum: hoc idem est cum illis quae multoties prius ostensa sunt, quod nempe verum apparenter primo loco sit, seu quasi dominus, cum regeneratur homo, sed bonum manifeste primo loco et dominus, cum homo regeneratus est, de quibus videatur n: 3539. 3548. 3556. 3563. 3570. 3576. 3603. 3701. 4925. 4926. 4928. 4930.

4978. Et quicquid erat illi, dedit in manum ejus, quod significet quod omne suum sicut in ejus potestate, constat ex significatione manus, quod sit potentia, de qua n: 878. 3091. 3387. 3563. 4931 ad 4937; ita dare in manum ejus, est in potestatem ejus; sed quia hoc apparenter fit, dicitur sicut in ejus potestate; quod sit apparenter seu sicut, videatur mox supra n: 4977.

4979. Et factum, e quo praefecit eum in domo sua, et super omne quod erat illi, quod significet statum alterum, postquam applicuit se ei bonum, et omne suum sicut in ejus potestate, constat ex significatione factum seu fuit, quod multoties in Verbo dicitur, quod involvat novum quid, proinde statum alterum, similiter in sequentibus, Versibus 7. 10. 11. 13. 15. 18. 19; ex significatione e quo praefecit eum in domo sua, quod sit postquam applicuit se ei bonum, de qua supra n: 4977; et ex significatione super omne quod erat illi, quod sit et omne suum sicut in ejus potestate, de qua etiam supra n: 4978.

4980. Et benedixit Jehovah domui Aegyptii propter Josephum, quod significet quod ex Divino tunc ei coeleste naturale,

constat ex significatione benedici, quod sit locupletari bono coelesti et spirituali; quod ex Divino, significatur per benedixit Jehovah; et ex significatione domus Aegyptii, quod sit bonum mentis naturalis, ut supra n: 4973; inde sequitur, quod per benedixit Jehovah domui Aegyptii, significetur quod ex Divino tunc ei coeleste naturale. Coeleste naturale est bonum in naturali quod correspondet bono rationalis, hoc est, quod correspondet coelesti spiritualis e rationali, quod est Josephus, n: 4963. Coeleste sicut spirituale praedicatur et de Rationali et de Naturali, hoc est de Interno homine, qui est Rationalis homo, et de Externo, qui est naturalis homo; spirituale enim in sua essentia est Divinum Verum quod procedit a Domino, et Coeleste est Divinum Bonum quod est in Divino illo Vero; Divinum Verum in quo Divinum Bonum, cum recipitur a Rationali seu ab Interno homine, dicitur spirituale in rationali, et cum recipitur a naturali seu ab Externo homine, dicitur spirituale in naturali; Divinum Bonum quod est in Divino Vero similiter, id cum recipitur a rationali seu Interno homine, vocatur coeleste in rationali, et cum recipitur a naturali seu Externo homine, vocatur coeleste in naturali: apud hominem influit utrumque a Domino tam immediate quam mediate per Angelos et spiritus; at apud Dominum, cum fuit in mundo, influebat ab Ipso, quia Divinum fuit in Ipso.

4981. Et fuit benedictio Jehovae, quod significet incrementa, constat ex significatione benedictionis Jehovae; benedictio Jehovae in genuino sensu significat amorem in Dominum et charitatem erga proximum, qui enim illis donantur, vocantur benedicti Jehovae, donantur enim tunc coelo et salute aeterna; inde benedictio Jehovae in sensu externo seu respectivo ad statum hominis in mundo, est contentus esse in Deo, et inde contentus esse honoris et opulentiae statu in quo est, sive inter honoratos et divites sit, sive inter minus honoratos et pauperes; qui enim contentus est in Deo, honores et divitias spectat ut media usuum, et cum cogitat de illis et simul de vita aeterna, tunc illa nihili facit, et hanc essentialem. Quia benedictio Jehovae seu Domini, illa in genuino sensu involvit, etiam benedictio innumerabilia in se continet, et inde significat varia quae sunt consequentia, sicut locupletari bono spirituali et coelesti, n:

981. 1731; fructificari ex affectione veri, n: 2846; disponi in ordinem coelestem, n: 3017; donari bono amoris, et sic conjungi Domino, n: 3406. [5] 3504. 3514. 3530. 3584; gaudium, n: 4216; quid itaque in specie significat, constare potest ex serie antecedentium et consequentium; quod hic benedictio Jehovae significet incrementa in bono et vero, seu in vita et doctrina, patet ab illis quae sequuntur, dicitur enim, fuit benedictio Jehovae in domo et in agro, et per domum significatur bonum quod est vitae, et per agrum verum quod est doctrinae; inde patet, quod incrementa in illis hic per benedictionem Jehovae significentur.

4982. In omni quod erat illi in domo et in agro, quod significet in vita et in doctrina, constat ex significatione domus, quod sit bonum, de qua n: 2048. 2233. 2234. 2559. 3128. 3652. 3720, et quia domus est bonum, etiam est vita, omne enim bonum est vitae; et ex significatione agri, quod sit verum Ecclesiae, de qua n: 368. 3508. 3766. 4440, 4443, et quia est verum Ecclesiae, etiam est doctrina, omne enim verum est doctrinae. Alibi in Verbo aliquoties etiam domus et ager dicuntur, et cum ibi agitur de coelesti homine, per domum significatur bonum coeleste, et per agrum bonum spirituale; bonum coeleste est bonum amoris in Dominum, et bonum spirituale est bonum charitatis erga proximum; at cum de spirituali homine agitur, per domum significatur coeleste quod apud illum, quod est bonum charitatis erga proximum, et per agrum spirituale apud illum, quod est verum fidei: illa et haec significantur apud Matthaeum, « Qui super tecto *domus*, ne descendat ad tollendum quid *in domo sua;* et qui in *agro*, ne revertatur retro ad accipiendum vestem suam, » XXIV: 17. 18. n: 3652.

4983. Et reliquit omne quod illi in manum Josephi, quod significet quod appareret sicut omnia forent in ejus potestate, constat ex illis quae supra n: 4978, explicata sunt, ubi similia paene verba, tum ab illis quae n: 4977, dicta.

4984. Et non scivit cum eo quicquam nisi panem quem ille edens, quod significet quod bonum inde appropriaretur, constat ex significatione panis, quod sit bonum, de qua n: 276. 680. 3478. 3735. 4211. 4217. 4735; et ex significatione edere, quod sit appropriari, de qua n: 3168. 3513 f. 3596. 3832.

4745; quod non scivit cum eo quicquam nisi panem, significat quod nihil aliud reciperet quam bonum. Credi potest, quod bonum, cum appropriat sibi verum, sit verum, quale verum fidei est, quod sibi appropriat, sed est bonum veri, vera quae non sunt usus, quidem accedunt, sed non intrant; omnes usus ex veris sunt bona veri; vera quae non sunt usui, separantur, et quaedam retinentur et quaedam rejiciuntur, quae retinentur, sunt quae introducunt ad bonum remotius vel propius, et sunt ipsi usus, quae rejiciuntur sunt quae non introducunt, nec se applicant: omnes usus in suo initio sunt vera doctrinae, at in progressu fiunt bona, et tunc fiunt bona, cum homo agit secundum illa; ipsa actio qualificat ita vera; omnis enim actio descendit ex voluntate, et ipsa voluntas facit ut id bonum fiat, quod prius fuit verum: inde patet, quod verum voluntate non amplius sit verum fidei, sed bonum fidei; et quod verum fidei nullum felicem faciat, sed bonum fidei, hoc enim afficit ipsum illud quod est vitae hominis, nempe ejus velle, et dat ei jucundum interius seu beatum, ac in altera vita felix, quod gaudium coeleste vocatur.

4985. Et erat Joseph pulcher forma, quod significet bonum vitae inde, et pulcher aspectu quod significet verum fidei inde, constat ex significatione pulchri forma et pulchri aspectu; forma enim est rei essentia, aspectus autem est existentia inde; et quia bonum est ipsa essentia, et verum est existentia inde, per pulchrum forma significatur bonum vitae, et per pulchrum aspectu verum fidei; nam bonum vitae est ipsum esse hominis, quia est voluntatis ejus, et verum fidei est existere inde, quia est intellectus; quicquid enim est intellectus, id existit a voluntate; esse vitae hominis est in ejus velle, et existere vitae ejus est in ejus intelligere, intellectus hominis non aliud est quam voluntas explicata, et formata ita ut appareat qualis est aspectu. Inde patet, unde pulchritudo, nempe interioris hominis, quod sit ex bono voluntatis per verum fidei; ipsum verum fidei sistit pulchritudinem in externa forma, sed bonum voluntatis indit illam et format illam: inde est, quod Angeli coeli sint pulchritudine ineffabili, sunt enim quasi amores et charitates in forma, quapropter cum apparent in sua pulchritudine, afficiunt intima, apud illos bonum amoris a Domino elucet per verum fidei, et pene-

trando afficit. Inde constare potest, quid in sensu interno per pulchrum forma et pulchrum aspectu significatur, ut quoque n: 3821.

4986. Vers: 7. 8. 9. *Et factum post verba haec, et sustulit uxor Domini ejus oculos suos ad Josephum, et dixit, cuba mecum. Et renuit, et dixit ad uxorem domini sui, ecce dominus meus non scit cum me quid in domo, et omne quod est illi dedit in manum meam. Non ipse magnus in domo hac prae me, et non prohibuit a me quicquam, nisi temet, eo quod tu uxor illius, et quomodo faciam malum magnum hoc, et peccarem Deo.* Et factum post verba haec, significat tertium statum: et sustulit uxor domini ejus oculos suos ad Josephum, significat verum naturale non spirituale adjunctum bono naturali, et ejus perceptionem: et dixit cuba mecum, significat quod cuperet conjunctionem: et renuit, significat aversationem: et dixit ad uxorem domini sui, significat perceptionem de illo vero: ecce dominus meus non scit cum me quid in domo, significat quod bonum naturale ne quidem appropriationem cuperet: et omne quod est illi dedit in manum meam, significat quod omne in ejus potestate: non ipse magnus in domo hac prae me, significat quod bonum illud tempore prius non statu: et non prohibuit a me quicquam nisi temet, significat quod vero boni illius vetitum conjungi: eo quod tu uxor illius, significat quia non alii bono conjungendum: et quomodo faciam malum magnum hoc et peccarem Deo, significat quod sic disjunctio et nulla conjunctio.

4987. Et factum post verba haec, quod significet tertium statum, constat ex significatione factum vel fuit, quod involvat novum quid, ut supra n: 4979, proinde hic statum tertium; et ex significatione post verba haec, quod sit post illas res transactas. In Lingua originali non distinguitur una series ab altera per signa interstitialia, ut in aliis linguis, sed apparet sicut continuum a principio ad finem: illa quae in sensu interno quidem similiter continua sunt, et fluentia ab uno statu rei in alterum, at cum unus status terminatur et alter succedit, qui insignis est, indicatur per *fuit* vel *factum;* et mutatio status minus insignis per *et*, quapropter illa tam frequenter occurrunt. Hic status, qui tertius est, de quo nunc agitur, est priori interior.

4988. Et sustulit uxor domini ejus oculos ad Josephum,

quod significet verum naturale non spirituale adjunctum bono naturali, et ejus perceptionem, constat ex significatione uxoris, quod sit verum adjunctum bono, de qua n: 1468. 2517. 3236. 4510. 4823, hic verum naturale non spirituale adjunctum bono naturali, quia de illo vero et hoc bono agitur; bonum illud cui conjunctum id verum, est hic dominus, n: 4973; et ex significatione tollere oculos, quod sit cogitatio, intentio, et quoque perceptio, de qua n: 2789. 2829. 3198. 3202. 4339. Per uxorem hic significatur verum naturale, sed non verum naturale spirituale, et per maritum, qui hic dominus, significatur bonum naturale, sed non bonum naturale spirituale; explicandum itaque est, quid bonum et verum naturale non spirituale, et quid bonum et verum naturale spirituale: bonum apud hominem est ex duplici origine, nempe ex haereditario et inde adscititio, et est ex doctrina fidei et charitatis, apud gentiles ex religioso; bonum et verum quod ex priore origine est, est bonum naturale non spirituale; bonum autem quod ex hac origine, est bonum naturale spirituale; ex simili origine est verum, quia omne bonum adjunctum sibi habet suum verum. Bonum naturale ex priore origine, hoc est, ex haereditario et inde adscititio, multa affinia habet cum bono naturali ex altera origine, hoc est, ex doctrina fidei et charitatis seu religioso, sed solum in externa forma, in interna prorsus differunt; bonum naturale ex priore origine comparari potest bono, quod etiam datur apud animalia quae mitia sunt, sed bonum naturale ex altera origine est proprium homini qui ex ratione agit, et inde novit dispensare bonum diversimode secundum usus; hanc dispensationem docet doctrina justi et aequi, et in superiori gradu doctrina fidei et charitatis, et haec quoque in multis confirmat ratio apud vere rationales: illi qui ex priore origine bonum agunt, feruntur sicut instinctu caece in charitatis exercitia, at qui ex altera origine bonum agunt, feruntur ex debito interno, et quasi visualiter ad illa: verbo, qui ex priori origine bonum agunt, non ex aliqua conscientia justi et aequi, minus veri et boni spiritualis bonum agunt, qui autem ex altera origine, ex conscientia agunt; videantur quae prius n: 3040. 3470. 3471. 3518, de his dicta sunt, et quae sequuntur n: 4992. Sed quomodo cum his se habet, nequaquam potest explicari ad captum, nam unusquisque

qui non spiritualis est seu qui non regeneratus est, bonum videt a forma ejus externa, et hoc ex causa, quia non scit quid charitas, nec quid proximus; et quod haec non sciat, etiam est causa, quia nulla doctrinalia charitatis sunt: in luce coeli illa apparent distinctissime, et inde quoque distincte apud spirituales seu regeneratos, quia hi in luce coeli sunt.

4989. Et dixit, cuba mecum, quod significet quod cuperet conjunctionem, constat ex significatione cubare mecum, quod sit conjunctio, nempe boni naturalis spiritualis, quod nunc est Josephus, cum vero naturali non spirituali, quod est uxor domini ejus, sed conjunctio illegitima: conjunctiones boni cum vero et veri cum bono in Verbo describuntur per conjugia, videatur n: 2727 ad 2759. 3132. 3665. 4434. 4837; inde est, quod conjunctiones illegitimae describantur per meretricatus: hic itaque conjunctio veri naturalis non spiritualis cum bono naturali spirituali, per quod uxor domini ejus vellet cubare cum illo; conjunctio illorum nulla datur in internis, sed solum in externis, in quibus apparet sicut conjunctio, sed est solum affinitas; inde etiam est, quod illa prehenderit eum in veste ejus, et quod is reliquerit vestem in manu ejus, per vestem enim in sensu interno significatur externum, per quod quasi conjunctio, seu per quod est affinitas, ut videbitur infra ad Vers: 12. 13. Quod haec significentur, non videri potest, quamdiu mens seu cogitatio tenetur in historicis, tunc enim nihil cogitatur quam de Josepho, de uxore Potipharis, de fuga Josephi relicta veste; at si mens seu cogitatio teneretur in illis quae significantur per Josephum, uxorem Potipharis, et per vestem, tunc apperciperetur quod de conjunctione quadam spirituali illegitima quoque hic agatur; et tunc mens seu cogitatio teneri potest in illis quae significantur, si modo credatur, quod Verbum Historicum non sit Divinum ex mere historico, sed ex eo quod in historico sit spirituale et Divinum; et si hoc crederetur, sciretur quod spirituale et Divinum in illo sit de bono et vero quod est Ecclesiae et Regni Domini, et in supremo sensu quod sit de Ipso Domino: cum homo in alteram vitam venit, quod fit statim post mortem, si inter illos est, qui elevantur in coelum, sciturus est, quod nihil retineat ex historicis Verbi, et ne quidem sciat aliquid de Josepho, nec de Abrahamo, Jischako et Jacobo, sed solum de

spiritualibus et Divinis quae ex Verbo didicerat et vitae suae applicuerat; talia ideo sunt quae in Verbo intus sunt, et quae vocantur sensus ejus internus.

4990. Et renuit, quod significet aversationem, constat ex significatione renuere, quod sit aversari, nempe conjunctionem illam, nam qui renuit usque ut fugiat foras, is aversatur.

4991. Et dixit ad uxorem domini sui, quod significet perceptionem de illo vero, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit percipere, de qua saepius prius; et ex significatione uxoris Domini ejus, quod sit verum naturale non spirituale adjunctum bono naturali, de qua supra n: 4988.

4992. Ecce dominus non scit cum me quid in domo, quod significet quod bonum naturale ne quidem appropriationem cuperet, constat ex significatione domini ejus, quod sit bonum naturale, de qua n: 4973; et ex significatione non scire cum me quid in domo, quod sit non cupere appropriationem: quod ille sensus sit, non videri potest, quam ex serie rerum in sensu interno; agitur enim nunc de tertio statu, in quo coeleste spiritualis fuit in naturali; in illo statu separatur bonum et verum naturale quod spirituale est, a bono et vero naturali quod non spirituale est; consequenter per non scire quid in domo, significatur quod nulla cupiditas appropriationis sit: sed haec, quia arcana sunt, non illustrari possunt quam per exempla, sit itaque illustrationi hoc; conjungi cum uxore sua ex sola libidine, hoc naturale non spirituale est, at conjungi cum uxore sua ex amore conjugiali, hoc naturale spirituale est, cum maritus dein ex sola libidine conjungitur, tunc praevaricari se credit, sicut qui lascivum quid facit, quapropter non cupit amplius ut id ei approprietur: sit etiam illustrationi hoc, benefacere amico qualiscunque sit, modo amicus sit, est naturale non spirituale, at benefacere amico propter bonum apud illum, et magis ipsum bonum habere pro amico cui benefaciat, hoc naturale spirituale est, et tunc cum in hoc est, novit se praevaricari si amico qui malus est benefaciat, nam tunc per illum malefacit aliis; cum in hoc statu est, aversatur appropriationem boni naturalis non spiritualis, in quo prius fuit: similiter se habet in reliquis.

4993. Et omne quod illi dedit in manum meam, quod significet quod omne in ejus potestate, constat ex illis quae supra

n: 4978 dicta sunt, ubi similia verba; sed illa differentia est, quod ibi agatur de altero statu in quo fuit coeleste spiritualis in naturali, tunc enim bonum naturale applicuit se, et sibi appropriavit verum, n: 4976. 4977, in quo statu bonum dominium habuit actualiter, sed verum apparenter, quapropter tunc significabatur per illa verba, quod omne suum *sicut* in ejus potestate esset; hic autem agitur de tertio statu in quo est coeleste spiritualis, cum illud in naturali factum est spirituale, et [6] quia in hoc statu nulla appropriatio est, idcirco per illa verba significatur, quod omne in ejus potestate esset.

4994. Non ipse magnus in domo hac [7] prae me, quod significet quod bonum illud tempore prius non statu, constat ex significatione non magnus esse in domo prae me, seu non major esse, quod sit ex aequo esse dominia, proinde quod prius sit unum et alterum; ex serie in sensu interno patet, quod bonum naturale non spirituale tempore prius sit, et quod bonum naturale spirituale statu prius sit, ut quoque liquet ab illis quae supra n: 4992, ostensa sunt. Prius statu est eminentius esse quoad quale.

4995. Et non prohibuit a me quicquam nisi temet, quod significet quod vero boni illius vetitum sit conjungi, constat ex significatione prohibuisse a se, quod sit vetitum esse; et a significatione uxoris, quae est quam prohibuit, et hic per temet intelligitur, quod sit verum naturale non spirituale, de qua n: 4988.

4996. Eo quo tu uxor illius, quod significet quia non alii bono conjungendum, constat ex significatione uxoris, quod sit verum adjunctum suo bono, de qua n: 1468. 2517. 3236. 4510. 4823, hic verum naturale non spirituale cum bono naturali non spirituali, ut supra n: 4988.

4997. Et quomodo faciam malum magnum hoc, et peccarem Deo, quod sic disjunctio et nulla conjunctio, constat ex significatione mali, et quoque peccati, quod sit disjunctio et nulla conjunctio, nempe cum bonum naturale spirituale conjungitur cum vero naturali non spirituali, sunt enim dissimilia et imparia, quae se a mutuo distrahunt. Facere malum dicitur et peccare Deo, quia malum in se spectatum, et quoque peccatum non aliud est quam disjunctio a bono, ipsum malum etiam in

disunione consistit; hoc patet a bono, bonum est conjunctio, quia omne bonum est amoris in Dominum et amoris erga proximum, bonum amoris in Dominum conjungit illum Domino, et consequenter omni bono quod procedit a Domino, et bonum amoris erga proximum conjungit illum coelo et societatibus ibi, ita quoque per hunc amorem conjungitur Domino, nam coelum proprie dictum est Dominus, Ipse enim est omne in omnibus ibi. Contra vero malum; malum est amoris sui et amoris mundi, malum amoris sui disjungit illum non modo a Domino, sed etiam a coelo, nam neminem amat quam se, et alios solum quantum spectat illos in se, seu quantum unum faciunt cum se, inde derivat omnium intuitiones in se, et prorsus avertit ab aliis, et maxime a Domino, et cum plures hoc faciunt in una societate, sequitur quod omnes disjuncti sint, et quisque alterum ex interiori aspicit ut inimicum, et si quis contra illum quidquam facit, odio habet illum, et jucundum habet in ejus pernicie; nec dissimiliter malum amoris mundi, hoc enim cupit aliorum opes et aliorum bona, et cupit possidere omnia aliorum, inde quoque inimicitiae et odia, sed in minori gradu. Ut quis sciat quid malum, proinde quid peccatum, modo studeat scire quid amor sui et mundi; utque sciat quid bonum, modo studeat scire quid amor in Deum et amor erga proximum; inde sciet quid malum, et consequenter quid falsum, et inde sciet quid bonum, et consequenter quid verum.

4998. Vers: 10. 11. 12. 13. 14. 15. *Et factum, ut loqui illam ad Josephum die die, et non audivit ad illam, ad cubandum apud illam, ad esse cum illa. Et factum ut die quodam, et venit domum ad faciendum opus suum, et nullus vir e viris domus ibi in domo. Et prehendit eum in veste ejus, dicendo, cuba mecum, et reliquit vestem suam in manu illius, et fugit, et exivit foras. Et factum, ut videre illam, quod reliquit vestem suam in manu sua, et fugit foras. Et clamavit ad viros domus suae et dixit illis, dicendo, videte, adduxit nobis virum Hebraeum ad illudendum nobis, venit ad me ad cubandum mecum, et clamavi voce magna. Et factum ut audire eum, quod sustuli vocem meam, et clamavi, et reliquit vestem suam apud me, et fugit, et exivit foras.* Et factum, significat quartum statum: ut loqui illam ad Josephum die die, significat co-

gitationem de illa re: et non audivit ad illam ad cubandum apud illam, significat quod aversaretur conjungi: ad esse cum illa, significat ne sic adunaretur: et factum ut die quodam, significat quintum statum: et venit domum ad faciendum opus suum, significat cum in opere conjunctionis esset cum bono spirituali in naturali: et nullus vir e viris domus ibi in domo, significat quod absque ullius auxilio: et prehendit eum in veste ejus, significat quod verum non spirituale applicaret se ad ultimum veri spiritualis: dicendo, cuba mecum, significat conjunctionis causa: et reliquit vestem suam in manu illius, significat quod abstraheret ultimum id verum: et fugit et exivit foras, significat quod sic non ei verum per quod se defenderet: et factum ut videre illam, significat perceptionem de illa re: quod reliquit vestem suam in manu sua, et fugit foras, significat de separatione veri ultimi: et clamavit ad viros domus, significat falsa: et dixit illis dicendo, significat exhortationem: videte, adduxit nobis virum Hebraeum, significat servum: ad illudendum nobis, significat quod insurgeret: venit ad me ad cubandum mecum, significat quod illud vellet se conjungere: et clamavi voce magna, significat quod aversaretur: et factum ut audire eum, significat cum apperceptum: quod sustuli vocem meam et clamavi, significat quod magna aversatio: et reliquit vestem suam apud me, significat testem quod accesserit: et fugit et exivit foras, significat quod usque se separaverit.

4999. Et factum, quod significet quartum statum, constare potest ex illis quae supra n: 4979. 4987, dicta sunt.

5000. Ut loqui illam ad Josephum die die, quod significet cogitationem de illa re, constat ex significatione loqui, quod sit cogitare, de qua n: 2271. 2287. 2619, nempe de Josepho, ita de illa re, de qua hic per Josephum agitur: die die, seu quovis die, est intense. Quod loqui in sensu interno sit cogitare, est quia cogitatio est loquela interior, et cum homo cogitat, tunc loquitur secum: interiora exprimuntur in sensu literae per exteriora quae correspondent.

5001. Et non audivit ad illam ad cubandum apud illam, quod significet quod aversaretur conjungi, constat ex significatione non audire, quod sit non auscultare seu non obedire, de qua n: 2542. 3869, hic aversari, quia usque eo non ausculta-

vit, ut fugeret relicta veste; et ex significatione cubare apud illam, quod sit conjungi illegitime, de qua n: 4989.

5002. Ad esse cum illa, quod significet ne sic adunaretur, constat ex significatione esse cum aliqua, quod sit arctius conjungi, seu uniri: quod esse sit uniri, est quia ipsum Esse rei est bonum, et omne bonum est amoris, qui est conjunctio spiritualis seu unitio: inde in supremo sensu vocatur Dominus Esse seu Jehovah, quia ab Ipso omne bonum quod est amoris seu conjunctionis spiritualis: Coelum quia unum facit per amorem ab Ipso, et reciprocum in Ipsum per receptionem, et per amorem mutuum, ideo vocatur conjugium, per quod est; similiter foret cum Ecclesia, si apud illam amor et charitas foret ejus Esse: ubi itaque non est conjunctio seu unio, ibi non est Esse, nam nisi aliquid foret quod redigeret ad unum seu uniret, dissolveretur et exstingueretur: ita in societate civili, ubi unusquisque pro se est, et nullus pro alio nisi propter se, nisi essent leges quae unirent, et essent timores jacturae lucri, honoris, famae, vitae, societas prorsus dissiparetur; quapropter Esse talis societatis etiam est conjunctio seu adunatio, sed solum in externis, at respective ad interna apud illam non est Esse; quapropter etiam tales in altera vita in inferno tenentur, et similiter ibi per externa continentur vincti, imprimis per timores, verum quoties relaxantur illa vincula, ruit unus in alterius perniciem, et nihil potius cupit quam alterum prorsus exstinguere: aliter in coelo, ubi conjunctio interna est per amorem in Dominum, et inde amorem mutuum; cum ibi relaxantur vincula externa, arctius mutuo conjunguntur; et quia sic propius ad Esse Divinum, quod a Domino, rediguntur, interius in affectione sunt et inde in libero, consequenter in beato, felici et gaudio.

5003. Et factum ut die quodam, quod significet quintum statum, constat ex significatione factum seu fuit, quod involvat novum quid, ut supra n: 4979. 4987. 4999, ita novum statum, hic quintum.

5004. Et venit domum ad faciendum opus suum, quod significet cum in opere conjunctionis esset cum bono spirituali in naturali, constare potest ex eo, quod conjunctio illa sit de qua in hoc Capite per Josephum agitur, quapropter cum dicitur, ve-

nit domum ad faciendum opus suum, significatur opus illius conjunctionis.

5005. Et nullus vir e viris domus ibi in domo, quod significet quod absque ullius auxilio, constare potest ex eo, quod per id significetur quod solus esset; et quia in sensu interno per Josephum agitur de Domino, quomodo Ipse Humanum Internum suum glorificavit seu Divinum fecit, intelligitur per illa verba, quod id fecerit absque ullius auxilio. Quod Dominus Humanum suum Divinum fecerit ex propria potentia, ita absque ullius auxilio, constare potest ex eo, quod, quia a Jehovah conceptus, Divinum esset in Ipso, et sic quod Divinum esset Ipsius; quapropter cum fuit in mundo, et Humanum in Se Divinum fecit, ex Divino suo seu ex Se Ipso fecit: id describitur ita apud Esaiam „Quis hic qui venit ex Edom, conspersus vestes ex Bozra; hic honorabilis in vestitu suo, *incedens in multitudine roboris sui.* Torcular *calcavi solus,* et de *populis non vir Mecum.* Circumspexi, sed *non auxilians,* et obstupui, sed *non suffulciens;* ideo *salutem praestitit Mihi brachium meum,*" LXIII: 1. 3. 5: et alibi apud Eundem „*Vidit quod non vir,* et quasi obstupuit, quod non esset intercedens; ideo *salutem praestitit Ipsi brachium Ipsius;* et Justitia Ipsius suscitavit Ipsum; unde induit Justitiam sicut loricam, et galeam salutis super caput suum," LIX: 16. Quod Dominus propria potentia Humanum in Se Divinum fecerit, videatur n: 1616. 1749. 1755. 1812. 1813. 1921. 1928. 1999. 2025. 2026. 2083. 2500. 2523. 2776. 3043. 3141. [3381.] 3382. 3637. 4286.

5006. Et prehendit eum in veste ejus, quod significet quod verum non spirituale applicaret se ad ultimum veri spiritualis, constat ex repraesentatione Uxoris Potiphari, de qua haec dicuntur, quod sit verum naturale non spirituale, de qua n: 4988; ex significatione prehendere hic, quod sit applicare se; et ex significatione vestis, quod sit verum, de qua n: 1073. 2576. 4545. 4763, hic ultimum veri spiritualis, quod in hoc statu est Josephi, Josephus enim hic est bonum naturale spirituale, n: 4988. 4992; quod hujus boni verum sit, cum quo verum naturale non spirituale voluit conjungi, a serie rerum in sensu interno patet. Sed quid sit, et quid involvat, quod verum naturale non spirituale vellet conjungi cum vero naturali spirituali,

est hodie arcanum, imprimis ex illa causa, quia pauci solliciti sunt et scire volunt, quid verum spirituale, et quid verum non spirituale, et usque adeo de eo non solliciti sunt, ut vix audire velint nominari spirituale, cum solum nominatur, illico tenebrosum quid obvenit, et tunc simul triste, et fit nauseabundum, et sic rejicitur; quod ita fiat, etiam mihi ostensum est; aderant spiritus ex Christiano orbe, cum mens in talibus esset, et illi tunc missi in eum statum in quo fuerunt in mundo, ii solum ad cogitationem de bono et vero spirituali non modo tristitia affecti sunt, sed etiam ex aversatione tali fastidio correpti, ut dicerent se sentire apud se simile quod in mundo excitat vomitum; sed illis dicere dabatur, quod hoc veniat ex eo, quod affectiones eorum fuerint modo in terrestribus, corporeis et mundanis, in quibus solis cum homo est, tunc ad illa quae sunt coeli nauseat; et quod templa frequentaverint ubi Verbum praedicatum, non ex quodam desiderio sciendi illa quae sunt coeli, sed ex alia cupidine attracta a tempore infantiae; inde patuit, qualis hodie orbis Christianus est: causa in genere est, quod Ecclesia Christiana hodie solam fidem praedicet, non autem charitatem, et sic doctrinam non autem vitam, et quando non vitam, homo in nullam affectionem boni venit, et quando in nulla affectione boni est, in nulla etiam veri est; inde est, quod contra jucundum vitae plerorumque sit, de rebus coeli aliquid amplius, quam quod ex infantia notum est, audire: cum tamen res se ita habeat, quod homo in mundo sit, ut initietur per exercitia ibi in illa quae sunt coeli, et quod vita ejus in mundo vix instar momenti sit respective ad vitam ejus post mortem, haec enim est aeterna; sed pauci sunt qui credunt, quod victuri post mortem, et ideo quoque coelestia illis nauci sunt; sed hoc asseverare possum, quod homo statim post mortem in altera vita sit, et quod ibi ejus vita in mundo prorsus continuetur, et talis sit qualis in mundo fuerat; hoc asseverare possum, quia id scio; loquutus enim sum cum paene omnibus quos notos habui in vita corporis postquam ex hac excesserunt; et inde per vivam experientiam scire datum, qualis sors unumquemvis manet, quod nempe sors secundum vitam cuivis; sed qui tales sunt, ne quidem haec credunt. Quid autem sit, et quid involvat, quod verum naturale non spirituale vellet conjungi cum vero naturali spirituali, quae

significantur per quod prehenderit Josephum in veste, in mox sequentibus dicetur.

5007. Dicendo, cuba mecum, quod significet conjunctionis causa, constat ex significatione cubare, quod sit conjunctio, de qua supra n: 4989. 5001, hic conjunctionis causa, seu propterea ut conjungeretur.

5008. Et reliquit vestem suam in manu illius, quod significet quod abstraheret ultimum id verum, constat a significatione relinquere in manu illius, quod sit in illius potestate, manus enim est potentia seu potestas, n: 878. 3091. 3387. 3563. 4931 ad 4937, et quia illa prehendit vestem ejus, est hic abstrahere; et ex significatione vestis, quod sit ultimum verum, de qua supra n: 5006. Quod verum naturale non spirituale se conjungere voluerit cum vero naturali spirituali, et quod hoc aversaretur conjunctionem, et ideo ultimum verum reliquerit, seu passum sit ut abstraheretur, a nemine comprehendi potest, nisi illustretur per exempla; sed primum videatur quid verum naturale non spirituale, et verum naturale spirituale, n: 4988. 4992, et quod in ultimis sit affinitas, non autem aliqua conjunctio: sed, ut dictum, res haec illustretur per exempla, sit hoc primo; Verum naturale non spirituale est intra Ecclesiam, quod Pauperes, Viduae, et Pupilli, benefaciendi, et quod illis benefacere sit charitas, quae mandata in Verbo; sed Verum non spirituale, hoc est, illi qui in vero non spirituali sunt, per pauperes, viduas, pupillos, intelligunt illos qui ita nominantur; at verum naturale spirituale, hoc est, illi qui in illo vero sunt, hoc quidem confirmant, sed in ultimo loco ponunt quod intelligantur pauperes, viduae, pupilli, dicunt enim corde suo, quod non omnes sint pauperes qui se vocant pauperes, quod etiam inter illos sint qui pessime vivunt, quique nec Deum nec homines timent, et qui ruerent in omne nefas nisi timor detineret; et praeterea, quod per pauperes in Verbo intelligantur qui spiritualiter tales sunt, nempe qui sciunt et corde fatentur, quod nihil veri et boni a se habeant, sed quod omnia illis gratis donentur; similiter se habet cum viduis et pupillis, cum differentia respectus ad statum; ex hoc exemplo patet, quod pauperibus, viduis, pupillis benefacere, qui ita nominantur, sit ultimum veri illis qui in vero naturali spirituali sunt, et quod hoc verum sit

instar vestis, quae investit interiora; etiam patet, quod hoc ultimum veri concurrat cum vero apud illos qui in vero naturali non spirituali sunt, sed quod usque non sit conjunctio sed affinitas. Sit exemplum, quod proximo benefaciendum; qui in vero naturali spirituali sunt, illi pro proximo habent unumquemvis, sed usque omnes in dissimili respectu et gradu, et corde dicunt, quod qui in bono sunt proximus sint prae aliis cui benefaciendum; qui autem in malo sunt, quod etiam proximus sint, sed quod tunc illis benefiat si secundum leges puniuntur, quia per punitiones emendantur, et quoque sic praecavetur ne malefiat bonis per eos et per exempla; qui in vero naturali non spirituali intra Ecclesiam sunt, etiam proximum dicunt unumquemvis, sed non admittunt gradus et respectus; quapropter si in bono naturali sunt, benefaciunt unicuique, qui miserationem movet, absque distinctione, ut plurimum malis prae bonis, quia illi ex malitia sciunt miserationes incutere; ex hoc quoque exemplo patet, quod in ultimo hoc vero conveniant illi qui in vero naturali non spirituali sunt, et qui in vero naturali spirituali sunt, sed quod usque non ibi conjunctio sit, sed modo affinitas, unus enim aliam ideam et alium sensum de proximo et de charitate erga illum habet, quam alter. Sit quoque exemplum, qui in vero naturali spirituali sunt in genere dicunt, quod pauperes et miseri haereditaturi sint regnum coeleste; sed hoc verum ultimum illis est, interius enim recondunt, quod illi pauperes sint et illi miseri, qui spiritualiter tales sunt, et quod illi sint qui in Verbo intellecti sunt, quibus regnum coeleste; at qui in vero naturali non spirituali sunt intra Ecclesiam, dicunt quod non alii haereditare possint regnum coeleste, quam qui in mundo in paupertatem redacti sunt, qui in miseriis vivunt, et qui prae caeteris in afflictione sunt, vocant etiam divitias, dignitates, gaudia mundana totidem avocamenta seu media removentia hominem a coelo; ex hoc exemplo etiam patet, quid ultimum verum, et quale, in quo conveniunt, sed quod non conjunctio sit, sed affinitas. Sit etiam exemplum, qui in Vero naturali spirituali sunt, pro ultimo vero habent, quod illa quae sancta vocantur in Verbo, fuerint sancta, sicut arca cum propitiatorio, cum candelabro, suffimentis, panibus, et reliquis, tum altare; et sicut templum; et quoque vestes Aharonis quae vestes sanctitatis vocantur, im-

primis ephodus cum pectorali ubi urim et thumim; sed usque de hoc ultimo vero illam ideam habent, quod illa non sancta fuerint in se, nec illis aliqua sanctitas infusa, sed quod sancta fuerint repraesentative, hoc est, quod repraesentaverint spiritualia et coelestia Regni Domini, ac in supremo sensu Ipsum Dominum; qui autem in vero naturali non spirituali sunt, illa similiter vocant sancta, sed sancta in se per infusionem; inde patet, quod conveniant, sed [8] quod se non conjungant, verum enim illud alius formae est quia alius ideae apud spiritualem quam apud mere naturalem. Sit quoque exemplum, Verum ultimum Spirituali homini est, quod omnia vera Divina possint confirmari ex Verbi sensu literali, et quoque per rationalia seu intellectualia apud illos qui illustrati sunt; hoc verum ultimum et commune etiam agnoscitur a naturali homine, sed hic credit simpliciter, quod omne id verum sit quod ex Verbo confirmari potest, et maxime id quod ipse inde confirmavit; in hoc itaque conveniunt, quod omne Verum Divinum confirmari possit, sed hoc verum commune aliter spectatur ab uno quam ab altero; qui mere naturalis homo est, is verum Divinum credit quicquid ipse apud se confirmavit, vel quod ab aliis audivit confirmatum, non sciens quod falsum aeque confirmari possit quam verum, et quod falsum confirmatum prorsus appareat sicut verum, et quoque plus quam ipsum verum, quia accedunt fallaciae sensuum, et sistunt id in luce mundi separata a luce coeli: inde quoque patet, quale est verum ultimum spirituale coram homine naturali, quod nempe sit instar vestis; et cum haec vestis abstrahitur, quod prorsus non conveniant, consequenter quod homo spiritualis non amplius aliquid habeat per quod se defendat contra hominem naturalem, quae significantur per quod Josephus relicta veste fugit et exivit foras; nam mere naturalis non agnoscit interiora, quapropter cum exteriora auferuntur seu abstrahuntur, tunc illico dissociantur: et porro, homo naturalis omnia vocat falsa, per quae homo spiritualis confirmat verum ultimum, nam non videre potest id quod confirmat num ita sit, e luce naturali videre illa quae lucis spiritualis sunt, impossibile est, hoc contra ordinem est, sed secundum ordinem est quod e luce spirituali videantur quae in luce naturali sunt.

5009. Et fugit et exivit foras, quod significet quod non ei

verum per quod se defenderet, constat ex significatione fugere et exire foras, postquam reliquit vestem, quod sit quod separatio facta sit, seu quod nihil commune amplius esset, consequenter quia vestis est verum ultimum, quod non ei verum per quod se defenderet, de qua re videantur quae mox supra n: 5008 ad fin: ostensa sunt.

5010. Et factum ut videre illam, quod significet perceptionem de illa re, constat ex significatione videre, quod sit perceptio, de qua n: 2150. 3764. 4567. 4723; de illa re, est de separatione per quod ultimum verum non amplius agnosceretur, quae significantur per quod reliquerit vestem suam in manu ejus, et fugerit foras, ut patet ab illis quae supra n: 5008 et 5009, dicta sunt.

5011. Et clamavit ad viros domus, quod significet falsa, constat ex significatione clamoris, quod sit falsum, de qua n: 2240, inde clamare praedicatur de falso; viri domus in genuino sensu sunt vera boni, at in opposito sunt falsa mali: quod sint falsa quae nunc uxor Potiphari loquitur ad viros domus, et dein ad maritum, ab illis quae loquitur constat. Quod verum naturale, quod hic est Uxor Potiphari, non aliter possit, quam falsa seu contraria vero loqui, postquam ultimum verum spirituale, quod quoad extimam faciem quasi conjunctivum apparet, avulsum est, videatur supra n: 5008 ad fin:

5012. Et dixit illis dicendo, quod significet exhortationem, constat ex significatione dicere hic, quod sit exhortatio; est enim dicere in sensu interno perceptio, n: 2862. 3395. 3509, [9] et quoque communicatio, n: 3060. 4131; hic itaque, quia dicitur quod clamavit, et sequitur quod dixit dicendo, est vehemens communicatio, hoc est, exhortatio ad audiendum.

5013. Videte, adduxit nobis virum Hebraeum, quod significet servum, constat ex significatione viri Hebraei, quod praedicetur de servitio, de qua n: 1703; ut quoque liquet a sequentibus, vocatur enim ibi Josephus servus Hebraeus, et quoque simpliciter servus „Venit ad me *servus Hebraeus*, quem adduxisti nobis," Vers: 17; „secundum verba haec fecit mihi *servus tuus*," Vers: 19. Quod vir Hebraeus hic sit servus, est imprimis ex causa, quia illi qui in vero et bono naturali non spirituali sunt, qui hic per Potipharem et ejus uxorem repraesen-

tantur, non aliter spectent verum et bonum spirituale, quod per Josephum repraesentatur, quam servum; sunt enim et vita et doctrina in inverso ordine, naturale enim apud illos dominatur, et spirituale servit; cum tamen secundum ordinem sit, quod spirituale dominetur et naturale serviat, spirituale enim est prius, interius et superius, et propius Divino, naturale autem posterius, exterius et inferius, et remotius a Divino; ideo spirituale apud hominem et in Ecclesia comparatur coelo, et quoque vocatur coelum, et naturale comparatur terrae, et quoque vocatur terra; inde quoque est, quod spirituales, hoc est, apud quos spirituale dominatum est, appareant in altera vita in luce coeli capite sursum versus Dominum, et pedibus deorsum versus infernum; at naturales, hoc est, apud quos naturale dominatum est, apparent in luce coeli pedibus sursum et capite deorsum, quantumvis aliter in luce sua, quae est lux fatua resultans ex cupiditatibus et inde phantasiis, in quibus sunt, n: 1528. 3340. 4214. [10] 4418. 4531. 4532. Quod naturales homines considerent spiritualia sicut servitia, etiam repraesentatum est per quod Aegyptii non aliter spectaverint Hebraeos quam servos; per Aegyptios enim repraesentati sunt qui in naturali scientia sunt, ita naturales, per Hebraeos autem illi qui ab Ecclesia, ita respective spirituales; etiam Aegyptii Hebraeos tam viles habuerunt, sicut servos, usque adeo ut abominatio illis fuisset comedere cum Hebraeis, Genes: XLIII: 32, et quoque abominatio illis sacrificia, quae Hebraeis, Exod: VIII: 22.

5014. Ad illudendum nobis, quod significet quod insurgeret, constat ex ipsa serie in sensu interno, et quoque a significatione illudere, cum ex vehementia dicitur, quod sit insurgere.

5015. Venit ad me ad cubandum mecum, quod significet quod illud, nempe verum naturale spirituale, vellet se conjungere, constat ex significatione venire, quod hic sit velle, nam qui ex proposito venit, is vult; et ex significatione cubare, quod sit conjungere, de qua supra n: 4989. 5001. 5007.

5016. Et clamavi voce magna, quod significet quod aversaretur, constat ex significatione clamoris, quod sit falsiloquium, de qua n: 5011, inde clamare involvit tale, hic nempe, quia clamavit ad viros domus pro auxilio, quod id repugnaret ei, et quia dicitur, quod clamavit voce magna, quod aversaretur id.

5017. Et factum, ut audire eum, quod significet cum appereptum, constat ex significatione audire, quod sit obedire, et quoque quod sit appercipere; quod sit obedire, videatur n: 2542. 3869; quod etiam sit appercipere, patet ex ipsa functione auris, et inde natura auditus; functio auris est, ut recipiat loquelam alterius, et auferat illam ad sensorium commune, ut hoc appercipiat inde quid alter cogitat, inde audire est appercipere; quare ejus natura est, ut illa quae alter ex sua cogitatione loquitur, transferat in alterius cogitationem, et ex hac in ejus voluntatem, et ex hac in actum, inde audire est obedire; haec bina officia sunt propria auditus; in linguis distinguuntur haec per audire aliquem, quod est appercipere, et audire alicui seu auscultare, quod est obedire: quod haec bina auditus sint, est quia homo illa quae sunt suae cogitationis, et quoque quae sunt suae voluntatis per aliam viam communicare non queat, nec quae sunt voluntatis aliter per rationes ad faciendum et obediendum persuadere et adducere. Ex his patet, per quem circulum communicationes fiunt, quod nempe a voluntate in cogitationem, et sic in loquelam, et a loquela per aurem in alterius cogitationem et voluntatem. Inde quoque est, quod spiritus et angeli, qui auri seu sensui auditus in Maximo Homine correspondent, sint non modo apperceptiones, sed etiam obedientiae, quod obedientiae sint, videatur n: 4652 ad 4660, et quia obedientiae etiam apperceptiones sunt, unum enim involvit alterum.

5018. Sustuli vocem meam et clamavi, quod significet quod magna aversatio, constat ex significatione clamare voce magna, quod sit aversatio, de qua supra n: 5016, hic itaque tollere vocem et clamare est magna aversatio.

5019. Et reliquit vestem suam apud me, quod significet testem quod accesserit, constat ex significatione relinquere vestem, quod sit abstrahere ultimum verum, de qua n: 5008, hic autem testis, quia vestis in manu ejus, quae ostensa, hoc est, verum ultimum per quod comprobavit quod voluerit conjungere se, esset testis quod accesserit: hic sensus quidem apparet remotior, sed usque est is qui involvitur loquente illa; videatur infra n: 5028.

5020. Et fugit et exivit foras, quod significet quod usque se separaverit, constat ex significatione fugere et exire foras

quod sit se separare, ut supra n: 5009. [11] Haec nunc sunt falsa, quae loquuta uxor Potiphari ad viros domus de Josepho, in sensu interno quae verum naturale non spirituale de vero naturali spirituali, seu quae homo naturalis non spiritualis de homine naturali spirituali; videatur n: 4988. 4992. 5008.

5021. Vers: 16. 17. 18. *Et reposuit vestem ejus apud se, usque venire dominum ejus ad domum suam. Et loquuta ad illum secundum verba haec, dicendo, venit ad me servus Hebraeus, quem adduxisti nobis, ad illudendum mihi. Et factum, sicut tollere me vocem meam, et clamavi, et reliquit vestem suam apud me, et fugit foras.* Et reposuit vestem ejus apud se, significat quod retinuerit ultimum verum: usque venire dominum ejus ad domum suam, significat ut communicaret cum bono naturali: et loquuta ad illum secundum verba haec, significat falsiloquium: dicendo, venit ad me servus Hebraeus, quem adduxisti nobis, significat servum illud: ad illudendum mihi, significat quod insurgeret: et factum, sicut tollere me vocem meam, et clamavi, significat cum appercepit magnam aversationem: et reliquit vestem suam apud me, significat testificationem: et fugit foras, significat quod tunc se separaret.

5022. Et reposuit vestem ejus apud se, quod significet quod retinuerit ultimum verum, constat ex significatione reponere apud se, quod sit retinere; et a significatione vestis, quod sit ultimum verum, de qua supra n: 5006. 5008, quo vero abstracto, spiritualis homo non amplius quid habet quo se defendat contra mere naturales, n: 5008 fin: 5009, et tunc injuria ei fit; quicquid enim tunc loquitur spiritualis homo, dicunt mere naturales quod non percipiant, et quoque quod non ita sit: et si modo nominatur internum vel spirituale, vel subsannant vel mysticum vocant; quapropter tunc inter illos omnis conjunctio rupta est, qua rupta spiritualis homo dura patitur apud mere naturales, quod etiam repraesentatur per id, quod Josephus postquam uxor testificata per vestem coram marito, in domum carceris conjectus sit.

5023. Usque venire dominum ejus ad domum suam, quod significet ut communicaret cum bono naturali, constat a significatione domini, quod sit bonum naturale non spirituale, de qua n: 4973. 4988; domus in sensu interno est mens naturalis,

mens enim naturalis sicut etiam mens rationalis, est instar domus, maritus ibi est bonum, uxor est verum, filiae et filii sunt affectiones boni et veri, tum quoque bona et vera quae sunt ex illis ut parentibus, ancillae et servi sunt voluptates et scientifica quae ministrant et confirmant; hic itaque per usque venire dominum ejus ad domum suam, significatur bonum naturale ad habitationem suam, ubi etiam est verum ei conjunctum, hic autem falsum persuadens bono quod verum sit; bonum enim naturale non spirituale facile persuadetur quod falsum sit verum et quod verum sit falsum: dominus ejus dicitur, quia naturale non spirituale considerat spirituale ut servum, n: 5013. Quod Mens naturalis et mens rationalis hominis dicatur domus, patet ab his locis; apud Lucam „Quando immundus spiritus exiverit ex homine, peragrat per sicca loca quaerens requiem, quam si non invenit, dicit, *revertar in domum meam* unde egressus sum, quam si veniens invenit scopis purgatam et ornatam, tunc abit et assumit septem alios spiritus se pejores, et ingressi habitant ibi," XI: 24. 25. 26; domus ibi pro mente naturali, quae dicitur domus vacua et scopis purgata, cum ibi non bona et vera quae maritus et uxor, non affectiones boni et veri quae filiae et filii, nec talia quae confirmant quae ancillae et servi; ipse homo est domus, quia mens rationalis et naturalis facit hominem, absque illis, hoc est, absque bonis et veris, et eorum affectionibus, et harum ministerio, non est homo, sed brutum. Mens hominis etiam intelligitur per domum, apud Eundem „Omne Regnum contra se ipsum divisum vastatur, et *domus super domum cadit*," XI: 17; et apud Marcum „Si regnum contra se ipsum dividitur, non potest consistere regnum hoc; etiam si *domus* contra se ipsam dividitur, non potest consistere *domus haec*. Non potest quisquam vasa fortis *ingressus in domum ejus*, diripere, nisi prius fortem vinciat, et tunc *domum* ejus diripiat," III: 24. 25. 27; per Regnum significatur verum, n: 1672. 2547. 4691, et per domum bonum, n: 2233. 2234. 3720. 4982, domus significat bonum ex potiori. Apud Lucam „Si nosset paterfamilias, qua hora fur venturus esset, vigilaturus utique esset, et *non permissurus perfodi domum suam*," XII: 39. Apud Eundem „Erunt ex nunc quinque *in domo una*, tres contra duos, et duo contra tres: dividetur pater contra filium,

et filius contra patrem; mater contra filiam, et filia contra matrem," XII: 52. 53; agitur ibi de pugnis spiritualibus, in quas venturi qui ab Ecclesia, postquam interna seu spiritualia Verbi aperta sunt, domus pro homine seu ejus mente, pater ibi, mater, filius, filia, sunt bona et vera cum affectionibus eorum, et in opposito sensu mala et falsa cum eorum affectionibus, a quibus et cum quibus pugna. Quod Dominus mandavit discipulis apud Lucam „ In *quam domum* intraveritis, primo dicite, *pax domui huic*, et si quidem fuerit ibi filius pacis, requiescet super illo pax vestra; si vero non, super vos revertetur: *in eadem* vero *domo manete*, edite et bibite, quae apud eos, *ne transite e domo in domum*," X: 5. 6. 7, repraesentabat, quod manerent in ipso bono, nempe in bono amoris in Dominum et charitatis erga proximum, non autem transirent in aliud. Quod homo seu mens ejus sit domus, videatur etiam n: 3538. 4973.

5024. Et loquuta ad illum secundum verba haec, quod significet falsiloquium, constat ex illis quae sequuntur, sunt enim falsa quae ad maritum suum loquuta est.

5025. Dicendo, venit ad me servus Hebraeus quem adduxisti nobis, quod significet servum illud, constat ex illis quae supra n: 5013, dicta sunt, hic per servum illud intelligitur verum et bonum spirituale, quod hic jam est Josephus, hoc naturali non spirituali apparet ut servum: ut pro exemplo, verum et bonum spirituale vult, ut homo nihil voluptatis habeat in dignitatibus et in aliqua supereminentia super alios, sed in officiis erga patriam, et erga societates in communi et particulari, ac ita voluptatem habeat in dignitatum usu; mere naturalis homo, prorsus ignorat quid sit haec voluptas, et negat quod sit, tametsi is ex hypocrisi etiam simile dicere potest, at usque voluptatem ex dignitatibus propter se dominum facit, et voluptatem ex dignitatibus propter societates in communi et particulari facit servum; se enim in singulis quae facit intuetur, et societates post se, quibus tantum favet quantum illae sibi. Sit quoque pro exemplo; si dicitur quod usus et finis faciat ut sit spirituale vel non spirituale, usus et finis propter commune bonum, Ecclesiam, et Regnum Dei quod sit spirituale, at usus et finis propter se et suos praevalens super priorem quod sit non spirituale; hoc quidem naturalis homo agnoscere potest ore, sed non corde,

ore ex intellectuali instructo, non corde ex intellectuali per cupiditates destructo; ex hoc facit usum et finem propter se dominum, ac usum et finem propter commune bonum, Ecclesiam, et Regnum Dei, servum, imo dicit corde, quis usquam aliter esse potest. Verbo, naturalis homo quicquid aspicit ut separatum a se, hoc prorsus vilipendit et rejicit, et quicquid aspicit ut sibi conjunctum, hoc aestimat et acceptat, non sciens nec scire volens, quod spirituale sit aspicere unumquemvis ut sibi conjunctum qui in bono est, sive ignotus sive notus sit; et aspicere unumquemvis ut a se separatum qui in malo est, sive notus sit sive ignotus; conjungitur enim tunc cum illis qui in coelo sunt, et disjungitur ab illis qui in inferno; sed quia naturalis homo voluptatem inde non sentit, non enim recipit influxum spiritualem, ideo spectat illud ut prorsus vile et servum, ita sicut nihili respective ad voluptatem quam sentit, quae influit per sensus corporis et per cupiditates amoris sui et mundi; sed haec voluptas est mortua quia ex inferno, at voluptas ex influxu spirituali est viva quia per coelum a Domino.

5026. Ad illudendum mihi, quod significet quod insurgeret, constat ex significatione illudere, quod sit insurgere, ut supra n: 5014.

5027. Et factum, sicut tollere me vocem meam et clamavi, quod significet cum appercepit magnam aversationem, constat ex significatione tollere vocem et clamare, quod sit magna aversatio, ut quoque supra n: 5018.

5028. Et reliquit vestem suam apud me, quod significet testificationem, constat a significatione relinquere vestem suam apud se, quod sit testis quod accesserit, de qua n: 5019; vestis in sensu interno significat verum, et relinquere vestem abstrahere verum ultimum, n: 5008; quod hic significet testem seu testificationem quod accesserit, est quia verum ultimum cum relinquitur seu abstrahitur testis est naturali homini contra spiritualem: quod naturalis [12] homo cum spirituali homine quasi conjungatur per verum ultimum, at quod usque non conjungatur, videatur n: 5009; cum enim spiritualis homo explicat illud verum, tunc apparet dissimilitudo; sed illustrationi sint exempla, quae prius n: 5008 allata sunt; Spiritualis homo aeque ac naturalis dicit, quod pauperibus, viduis et pupillis benefaciendum,

sed spiritualis homo cogitat quod non benefaciendum pauperibus, viduis, et pupillis, qui mali sunt, et qui se vocant tales et usque divites sunt, sic enim per sola nomina deciperent; et inde concludit, quod per pauperes, viduas et pupillos in Verbo intelligantur qui spiritualiter tales sunt; naturalis vero homo cogitat, quod benefaciendum pauperibus, viduis et pupillis qui ita nominantur, et quod illi non alii intelligantur in Verbo, et num mali sint vel boni non curat, quid spiritualiter talis esse non scit nec scire vult; inde patet, quod ultimum verum, nempe quod benefaciendum pauperibus, viduis et pupillis, utrique appareat simile, sed cum explicatur quod sit dissimile; et cum fit dissimile et inde disjunctio, inservit id naturali homini pro teste seu testificatione quod accesserit, inde falsum loquitur contra spiritualem hominem, qui non amplius quid habet per quod se defendat; liquet sic, unde et in quo respectu vestis etiam significat testem seu testificationem. Sit quoque exemplum; Spiritualis homo aeque ac naturalis homo dicit, quod proximo benefaciendum, et quoque dicit quod omnis homo sit proximus, sed cogitat quod unus in alio respectu et gradu proximus sit quam alter, et quod benefacere malo, quia se vocat proximum, sit malefacere proximo; naturalis homo se conjungit cum spirituali in ultimo illo vero, quod nempe benefaciendum proximo, et quoque in illo, quod omnis homo sit proximus, sed cogitat quod ille proximus sit qui ei favet, non curans sive bonus sit sive malus; inde quoque patet, quod in ultimo vero apparenter conjungantur, sed usque quod nulla conjunctio sit, et ut primum explicatur sit disjunctio; inservit tunc ultimum illud verum naturali homini pro teste contra spiritualem, quod sicut illuserit. Similiter in omnibus reliquis.

5029. Et fugit foras, quod significet quod tunc se separaret, constat ex significatione fugere foras, quod sit se separare, ut supra n: 5020; et consequenter quod non ei verum per quod se defendat, ut n: 5009.

5030. Vers: 19. 20. *Et factum, sicut audire dominus ejus verba uxoris suae, quae loquuta ad illum, dicendo, secundum verba haec fecit mihi servus tuus, et accensa ira illius. Et accepit dominus Josephi eum, et dedit eum ad domum carceris, locum quo vincti regis vincti; et fuit ibi in domo carce-*

ris. Et factum, significat statum novum: sicut audire dominus ejus verba uxoris suae, quae loquuta ad illum, significat communicationem falsi quod apparuit sicut verum: dicendo, secundum verba haec fecit mihi servus tuus, significat confirmationem: et accensa ira illius, significat aversionem a vero spirituali; et accepit dominus Josephi eum, significat tentationem a naturali: et dedit eum ad domum carceris, significat quoad falsiloquium contra bonum: locum in quo vincti regis vincti, significat statum ubi illi qui in falsis: et fuit ibi in domo carceris, significat durationem tentationis.

5031. Et factum, quod significet statum novum, constat ex significatione factum seu fuit, quod involvat novum quid, seu statum novum, de qua n: 4979. 4987. 4999, hic statum boni naturalis spiritualis, qui repraesentatur per Josephum, postquam ei ultimum veri abstractum est, ita postquam nulla amplius conjunctio erat cum vero et bono naturali non spirituali.

5032. Sicut audire dominus ejus verba uxoris suae quae loquuta ad illum, quod significet communicationem falsi quod apparuit sicut verum, constat ex significatione audire verba, quod sit communicatio, audire enim est appercipere, n: 5017, ita communicari; ex significatione uxoris, quod sit verum naturale non spirituale, de qua prius, hic autem falsum; ipsum falsiloquium significatur per quae loquuta ad illum, ut supra n: 5024; communicatio falsi est cum bono naturali non spirituali, quod hic significatur per dominum ejus, ut supra n: 5023; quod falsum apparuerit ei sicut verum, constat ab illis quae sequuntur. Agitur hic de bono [naturali non] spirituali, quod id facile persuadeatur, usque adeo ut falsum appareat ei prorsus ut verum: quid et quale est bonum naturale non spirituale, seu quinam et quales illi qui in eo bono sunt, videatur supra n: 4988. 4992. 5008. 5013. 5028; quod nempe sint illi qui ex haereditario et inde adscititio mites et probi sunt, ita qui bonum faciunt ex natura, non autem ex religione; aliud prorsus est bonum facere ex natura, et aliud ex religione; in mundo ab homine distingui non possunt; homo enim interiora non novit; sed in altera vita manifeste discernuntur, ibi enim interiora patent, cogitationes ibi, intentiones et fines ibi se manifestant, et patent sicut in clara die; quales itaque sunt illi qui in bono non spiri-

tuali, et quales qui in bono spirituali sunt, inde mihi scire datum est; qui in bono naturali non spirituali sunt, se persuaderi a quocunque patiuntur, et facile a malis, nam mali spiritus et genii in sua vita seu vitae jucundo sunt, cum intrare possunt in alicujus cupiditates, et cum in illas intrarunt, pelliciunt ad quodlibet malum, persuadent enim tunc quod falsum sit verum; hoc faciunt facile cum illis qui in bono naturali non spirituali sunt; cum illis qui in bono spirituali sunt, id nequeunt, nam hi sciunt ex interiori quid malum et falsum est; causa est, quia illi qui in bono spirituali sunt, cum vixerunt in mundo, receperunt praecepta ex doctrina, per quae imbuerunt internum hominem, in quem sic operari potest coelum; sed qui in bono naturali non spirituali sunt, cum vixerunt in mundo, non receperunt aliqua praecepta ex doctrina, per quae imbuerunt internum hominem, quare apud illos non est planum in quod operetur coelum, sed quicquid influit apud illos e coelo, hoc transfluit, et cum venit in naturalem hominem, ibi non recipitur, quia mali seu diabolica turba illico ibi aufert, suffocando, vel reflectendo, vel pervertendo: idcirco illi qui in solo naturali bono sunt, in altera vita dura patiuntur, et queruntur quandoque multum quod inter infernales sint, cum tamen, sicut credunt, fecerint bonum aeque ac alii, sed dictum illis, quod non aliter fecerint bonum quam sicut animalia mitia absque ratione, et quod non solliciti fuerint de aliquo bono et vero Ecclesiae, et quia inde illis in interno homine non est receptaculum boni et veri, quod tutari ab angelis nequeant; tum quod plura mala sub specie boni fecerint.

5033. Dicendo, secundum verba haec fecit mihi servus tuus, quod significet confirmationem, constare potest ex fide in qua fuit quod uxor ejus verum dixerit, et quod sic confirmatum apud se esset; uxor enim, quae persuasit, est verum naturale non spirituale, hic autem falsum: quod bonum naturale non spirituale se facile persuaderi patiatur a falso, videatur mox supra n: 5032. Notum est quod confirmari queant falsa, ut appareant prorsus sicut vera; hoc patet ex omni haeresi, et ex singulis in haeresi, quae tametsi falsa, usque per confirmationes illis qui in haeresi sunt, apparent ut vera: tum quoque ex illis qui nullius religionis sunt, qui prorsus confirmant se contra illa

quae Ecclesiae sunt, usque adeo ut videant sicut verum, quod Ecclesia sit modo propter vulgus, ut sit in aliquo vinculo; tum quod natura sit omne in omnibus, et Divinum tam remotum ut vix sit aliquid; ut et quod homo moriatur sicut bestia; de his et similibus illi qui in bono naturali non spirituali sunt, facilius se persuaderi et confirmari patiuntur quam alii, nam his nullum quasi speculum est ab interiori, sed solum ab exteriori, coram quo fallacia apparent sicut realia.

5034. Et accensa ira illius, quod significet aversionem a vero spirituali, constat ex significatione irae, quod sit recessio a bono charitatis, de qua n: 357, ita aversio, hic a vero spirituali, quia de hoc agitur: quod ira sit aversio, est quia homo, quamdiu est in ira contra aliquem, avertat animum ab illo; ira enim existit seu excitatur, cum aliquis seu aliquid contrariatur alicujus amori, per quem conjunctio est cum aliquo seu cum aliqua re; cum conjunctio illa rumpitur, tunc excandescit seu irascitur homo, sicut aliquid ex suae vitae jucundo, proinde aliquid ex sua vita amissum sit, hoc triste vertitur in dolorem, et dolor in iram.

5035. Et accepit dominus Josephi eum, quod significet tentationem a naturali, constat a nunc sequentibus, ibi enim agitur de Josepho quod missus in domum carceris, per quod tentatio boni spiritualis in naturali in sensu interno describitur; et quia illa verba, nempe accepit dominus Josephi eum, id involvunt, etiam significant. Tentationes sunt duplicis generis, nempe quoad vera et quoad bona; tentationes quoad vera fiunt a spiritibus, at tentationes quoad bona fiunt a geniis: spiritus et genii in altera vita distinguuntur per id, quod spiritus agant in intellectuale, proinde in illa quae sunt fidei, genii autem in voluntarium, proinde in illa quae sunt amoris; illi nempe spiritus se sistunt videndos, et quoque se manifestant per loquelam, genii autem se inconspicuos faciunt, nec se manifestant quam per influxum in desideria et cupiditates; separati etiam sunt in altera vita, mali seu infernales spiritus antrorsum et utrinque ad latera apparent sub terra inferiorum, mali autem seu infernales genii sub parte posteriore et post tergum profunde sub terra ibi: tentationes quoad vera fiunt, ut dictum, a malis spiritibus, et tentationes quoad bona fiunt a malis geniis: in sequentibus nunc

agitur de tentationibus, sed de illis quae fiunt a malis spiritibus, ita quae fiunt quoad falsiloquium contra bonum: hae tentationes mitiores sunt illis tentationibus quae fiunt a malis geniis; et quoque prius existunt.

5086. Et dedit eum in domum carceris, quod significet quoad falsiloquium contra bonum, constat ex significatione dari in domum carceris et ibi vinctus teneri, quod sit mitti in tentationes quoad falsiloquium contra bonum, de qua sequitur; prius aliquid de tentationibus dicendum: vix aliquis hodie in orbe Christiano novit, unde tentationes; qui illas subit, non aliter credit, quam quod sint angores qui irrepunt ex malis quae intus apud hominem sunt, quae illum primo irrequietum faciunt, dein anxium, et denique cruciant; sed prorsus nescit, quod fiant per spiritus malos qui apud eum sunt; quod hoc nesciat, est quia non credit, quod in consortio spirituum sit cum vivit in mundo, et vix quod aliquis spiritus apud illum sit; cum tamen homo quoad interiora continue in societate spirituum et angelorum est: quod tentationes attinet, illae consistunt quando homo in actu regenerationis est, nemo enim regenerari potest, nisi quoque subeat tentationes; et tunc existunt per malos spiritus qui circum illum sunt; mittitur enim tunc homo in statum mali in quo ipse est, hoc est, in quo ipsum illud quod ejus proprium est, in quem statum cum venit, spiritus mali seu infernales illum circumdant, et cum appercipiunt quod interius tutetur ab angelis, excitant mali spiritus falsa quae cogitaverat et mala quae egerat, sed angeli ab interiori defendunt illum; haec pugna est, quae apud hominem percipitur ut tentatio, sed ita obscure ut vix aliter sciat, quam quod solum anxietas sit; homo enim, imprimis qui nihil credit de influxu, in statu prorsus obscuro est, et vix millesimam partem appercipit de illis de quibus mali spiritus et angeli pugnant; agitur usque tunc de homine et ejus salute aeterna, et agitur ex homine, pugnant enim ex illis quae apud hominem sunt, et de illis: quod res ita se habeat, pro certissimo scire datum est; pugnam audivi, influxum percepi, spiritus et angelos vidi, ac tunc et postea cum illis loquutus sum, etiam de illa re. Tentationes, ut dictum, imprimis tunc existunt, quando homo spiritualis fit, tunc enim spiritualiter capit vera doctrinae; hoc saepe homo nescit, at usque angeli apud eum in

naturalibus ejus spiritualia vident, sunt enim interiora ejus tunc aperta versus coelum; inde etiam est, quod homo qui regeneratus est, post vitam in mundo inter angelos sit, et ibi spiritualia et videat et percipiat, quae prius ei sicut naturalia apparuerunt; cum itaque homo talis est, tunc in tentatione, cum impugnatur a malis spiritibus, defendi potest ab angelis, angeli enim tunc planum habent in quod operentur, influunt enim in spirituale apud illum, et per spirituale in naturale. Cum itaque ultimum verum abstractum est, et sic non habeat per quod se contra naturales Defendat, de qua re n: 5006. 5008. 5009. 5022. 5028, tunc venit in tentationes, et accusatur a malis spiritibus, qui omnes mere naturales sunt, imprimis falsiloquii contra bonum; ut pro exemplo, quod cogitaverit et dixerit quod proximo benefaciendum, et quoque actu comprobaverit, et tamen per proximum modo nunc intelligat illos qui in bono et vero sunt, non autem qui in malo et falso et emendari nequeunt; et consequenter quia malis non amplius benefacere vult, et si benefacturus quod velit ut puniantur causa emendationis eorum et causa aversionis mali a suo proximo, incusant quod falsum cogitaverit et loquutus sit, et quod non cogitet sicut loquitur: sit quoque pro exemplo, quia homo cum spiritualis factus, non amplius sanctum credit et ad pium usum, quod dat monasteriis, ne quidem templis ubi opes abundant, et quia prius quam spiritualis factus est cogitationem quod sanctum et pium esset, habuerat, incusant illum falsi, et excitant omnes ejus cogitationes, quas prius de illo sancto et pio foverat, et quoque opera ex illa cogitatione; similiter in innumerabilibus aliis; sed haec exempla sint modo alicui illustrationi; imprimis intrant in affectiones, quas prius habuit, et excitant illas, et quoque falsa et mala quae cogitaverat et fecerat, et sic in anxietatem inducunt, et saepius in dubitationem usque ad desperationem: inde nunc sunt anxietates spirituales, et inde sunt cruciatus qui conscientiae vocantur: apparent haec homini sicut in ipso per influxum et communicationem: qui illa novit et credit, comparari potest homini qui se videt in speculo et scit quod non ipse sit qui apparet in speculo seu ab altera ejus parte, sed modo imago ejus: at qui hoc non novit et non credit, comparari potest illi, qui se videt in speculo, et putat quod ipse sit qui apparet ibi, et non imago ejus.

5087. Quod dari in domum carceris, et ibi vinctus teneri, sit mitti in tentationes quoad falsiloquium contra bonum, est inde, quia domus carceris vocatur omnis ille locus proxime sub planta pedis et circumcirca, ubi illi tenentur qui in vastatione sunt, hoc est, illi qui in principiis falsi et in vita mali ex falso fuerunt, et tamen in bono quoad intentiones; tales non recipi in coelum possunt, priusquam principia falsi exuerunt, et quoque jucundum vitae quod fuit inde; illi qui ibi sunt, mittuntur in tentationes, nam principia falsi et jucunda vitae inde non nisi quam per tentationes ejici queunt: locus ubi illi sunt, seu potius status in quo sunt, significatur in genere per domum carceris, et ipsa loca per foveas: de vastationibus in altera vita, videantur n: 698. 699. 1106 ad 1113. 2699. 2701. 2704: illi qui in vastationibus sunt, vocantur vincti, non quod in aliquo vinculo sint, sed quod in non libero quoad cogitationes priores et inde affectiones; quod tales sint, qui in Verbo intelliguntur per vinctos, et qui in carcere, patet ex Verbo alibi; ut apud Esaiam, „Dabo Te in foedus populi, in lucem gentium, ad aperiendum oculos caecos, *ad educendum e carcere vinctum, e domo claustri* sedentes in tenebris," XLII: 7. 8; ubi de Domino ac Ipsius adventu; hic aperire oculos caecos et educere e carcere vinctum, et e domo claustri sedentes in tenebris, pro illis qui in ignorantia boni et veri sunt, qui usque in desiderio sunt sciendi et imbuendi illa; sed carcer hic in lingua originali alia voce exprimitur. Apud Eundem, „Juvenes omnes *in domibus carcerum* absconduntur, facti sunt in praedam, et non eripiens, *et non dicens educ,*" XLII: 22; juvenes in sensu interno sunt vera fidei, quae in domibus carcerum abscondi et fieri in praedam dicuntur, cum non amplius agnoscuntur. Apud Eundem, „Erit in die illo, visitabit Jehovah super exercitum altitudinis in altitudine, et super reges humi super humo, et *colligentur vinctus super fovea,* et claudentur *super claustro;* post multitudinem dierum visitabuntur," XXIV: 21. 22; [13] vinctus super fovea pro illis qui in vastationibus, seu pro illis qui in tentationibus. Apud Eundem „Quid facietis die visitationis et vastationis, e longinquo venit, ad quem fugietis pro auxilio; qui non incurvarit se, *infra vinctum* et infra occisos cadent," X: 3. 4; infra vinctum pro inferno quod est sub locis vastationis; occisi pro illis qui

apud se per principia falsi exstinxerunt vera fidei, in minori gradu quam confossi, de quibus n: 4503. Apud Sachariam, „Loquetur pacem gentibus, et erit dominari Ipsius a mari usque ad mare, et a flumine usque ad fines terrae: etiam quod ad Te, per sanguinem foederis Tui, *emittam vinctos e fovea* in qua non aqua. Revertimini ad munimentum *Vincti spei*," IX: 10. 11. 12; emittere vinctos e fovea pro illos qui in vastatione sunt, et qui in tentatione; quod loca ubi illi qui in vastatione dicantur foveae, videatur n: 4728. 4744. Apud Davidem, „Exaudit egenos Jehovah, et *vinctos suos non spernit*," Psalm: LXIX: 34. Apud Eundem, „Veniat ante Te *gemitus vincti*," Psalm: LXXIX: 11. Apud Eundem, „Jehovah e coelis ad terram respexit, ad audiendum *gemitum vincti*, ad aperiendum filiis mortis," Psalm: CII: 20. 21; vincti pro illis qui in vastatione, et qui in tentationibus. Apud Esaiam, „In tempore beneplaciti respondi Tibi, et in die salutis audivi Te, custodivi etiam Te, et dedi in foedus populi, ad restituendum terram, ad partiendum haereditates vastatas, *ad dicendum Vinctis exite*, eisque qui in tenebris, revelamini, super viis pascent, et in omnibus divis pascuum bonum; et *non esurient; neque sitient*," XLIX: 8. 9. Apud Eundem, „Spiritus Domini Jehovae super me, unxit Jehovah me, ad evangelizandum *pauperibus* misit me, et ad obligandum fractos corde, ad praedicandum *captivis* libertatem, et *vinctis, oculis capto*, ad proclamandum annum beneplaciti Jehovae," LXI: 1. 2. Apud Davidem, „Jehovah Qui facit judicium oppressis, Qui *dat panem esurientibus*, Jehovah Qui *solvit vinctos*, Jehovah Qui aperit *caecos*, Jehovah Qui erigit incurvatos, Jehovah Qui amat justos, Jehovah Qui custodit *peregrinos*, *pupillum* et *viduam* sustentat," Psalm: CXLVI: 7. 8. 9; vincti pro illis qui in vastatione et tentationibus sunt propter falsa; ex his locis etiam patet, quinam per vinctos seu illos qui in carcere, et similiter quinam per esurientes, sitientes, peregrinos intelliguntur apud Matthaeum, „Tunc dicet Rex iis qui a dextris Ipsius, *esurivi* et dedistis Mihi edere, *sitivi* et potastis Me, *peregrinus* fui et collegistis Me, nudus et circuminduistis Me, aegrotus et visitastis Me, in *carcere fui* et venistis ad Me," XXV: 34. 35. 36, de quibus videantur in praemissis ad hoc Caput, n: 4954. 4955. 4956. 4957. 4958.

5038. Locum in quo vincti regis vincti, quod significet statum ubi illi qui in falsis, constat a significatione loci, quod sit status, de qua n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321. 4882; a significatione vinctorum regis, quod sint illi qui in falsis, et quia in falsis in vastatione sunt, et qui regenerantur in mundo in tentatione, tentatio enim est vastatio falsi, et simul confirmatio veri: vincti regis dicuntur, quia rex in sensu interno est verum, n: 1672. 1728. 2015. 2069. 3009. 3670. 4575. 4581. 4789. 4966; vincti itaque ejus sunt qui in falso sunt. Etiam loca ubi vincti regis, dicebantur foveae, quare dixit Josephus „Furto ablatus sum e terra Hebraeorum, et etiam hic non feci quicquam, quod posuerint me *in fovea*" Cap: seq: Vers: 15; de fovea, quod sit locus vastationis, videatur n: 4728. 4744.

5039. Et fuit ibi in domo carceris, quod significet durationem tentationis, constat ex significatione domus carceris, quod sit vastatio, et quoque tentatio, de qua mox supra n: 5036. 5037; et ex significatione esse in illa, quod sit morari ibi, ita duratio.

5040. Vers: 21. 22. 23. *Et fuit Jehovah cum Josepho, et inclinavit ad eum misericordiam, et dedit gratiam ejus in oculis principis domus carceris. Et dedit princeps domus carceris in manum Josephi omnes vinctos qui in domo carceris, et omne quod facientes ibi, is fuit faciens. Nihil princeps domus carceris videns quicquam in manu ejus, eo quod Jehovah cum eo, et quod is faciens Jehovah prosperans.* Et fuit Jehovah cum Josepho, significat quod Divinum inesset: et inclinavit ad eum misericordiam, significat amorem Divinum in singulis: et dedit gratiam ejus in oculis principis domus carceris, significat inde sublevationem in tentationibus: et dedit princeps domus carceris, significat verum gubernans in statu tentationum: in manum Josephi omnes vinctos qui in domo carceris, significat ab Ipso super omnia falsa: et omne quod facientes ibi, is fuit faciens, significat absolutam potestatem: nihil princeps domus carceris videns quicquam in manu ejus, significat quod Ipse gubernaret verum: et quod is faciens, Jehovah prosperans, significat quod Divina Providentia ab Ipso.

5041. Et fuit Jehovah cum Josepho, quod significet quod Divinum inesset, nempe Domino, Qui in supremo sensu per

Josephum repraesentatur, hic Divinum in tentationibus, de quibus hic agitur; Ipsum enim Divinum est Jehovah, Qui quod esset in Ipso seu inesset, significatur per quod Jehovah fuit cum Josepho; quia in sensu literae agitur de Josepho, dicitur cum illo, at in sensu interno ubi agitur de Domino, est in Illo: quod in Illo, constare potest unicuique intra Ecclesiam ex eo, quod a Jehovah conceptus sit, quapropter Ipsum toties patrem suum nominat: ipsum esse hominis et inde intimum ejus vitae est a patre, induitiones seu exteriora sunt a matre; ideo Esse Domini ac inde intimum vitae Ipsius fuit Divinum quia Ipse Jehovah, ac induitiones seu exteriora fecerunt humanum quod a matre per nativitatem suscepit; hoc humanum tale erat ut tentari posset, conspurcatum enim malo a matre haereditario fuit; sed quia intimum erat Divinum, potuit ex propria potentia malum illud a matre haereditarium expellere, quod factum successive per tentationes, et tandem per ultimam quae fuit crucis, tunc Humanum suum plene glorificavit, hoc est, Divinum fecit: inde constare potest, quid intelligitur per quod Divinum inesset.

5042. Et inclinavit ad eum misericordiam, quod significet amorem Divinum in singulis, constat ex significatione misericordiae, quod in supremo sensu sit Divinus Amor, de qua n: 1735. 3063. 3073. [14] 3120. 3875; Ipsum Divinum Esse est Amor in supremo sensu intellectus homini prorsus incomprehensibilis; ex Illo per Verum existunt et subsistunt omnia tam quae vitam habent quam quae vitam non habent. Divinus ille amor ab Ipso Esse per intimum vitae in Domino influebat, in singula quae ex humano a matre suscepto egit, et direxit ad fines, et hos ad ultimum ut salvaretur genus humanum; et quia Dominus ex Ipso Divino in se vidit humanum suum, quale esset, quod nempe ex haereditario in malo, ideo dicitur quod Jehovah inclinavit ad illum misericordiam, et per illa in sensu supremo intelligitur Divinus amor in singulis; Divina enim Misericordia non aliud est, quam Divinus amor erga illos qui in miseriis constituti sunt, n: 1049. 3063. 3875, hoc est, erga illos qui in tentationibus, hi enim in miseriis sunt, et per miseros in Verbo principaliter intelliguntur.

5043. Et dedit gratiam ejus in oculis principis domus carceris, quod significet inde sublevationem, constat ex significa-

tione dare gratiam, quod sit sublevatio, in tentationibus enim gratiam dare, est consolari et spe sublevare; ex significatione principis, quod sit primarium verum, de qua in sequente paragrapho; et ex significatione domus carceris, quod sit vastatio falsi, proinde tentatio, de qua supra n: 5038. 5039.

5044. Et dedit princeps domus carceris, quod significet verum gubernans in statu tentationum, constat ex significatione principis, quod sit verum primarium, ita gubernans, de qua sequitur; et ex significatione domus carceris, quod sit vastatio falsi, proinde tentatio, de qua supra n: 5038. 5039. 5043: [15] quid verum gubernans in statu tentationum primo dicendum; apud omnes qui in tentationibus sunt, influit verum a Domino, quod regit et gubernat cogitationes, id erigit illos quoties in dubitationes, et quoque in desperationes labuntur: verum illud gubernans est id verum et tale verum quod ex Verbo, vel ex doctrina didicerunt, et ipsi apud se confirmarunt; alia vera quidem etiam tunc revocantur, sed non gubernant interiora eorum; quandoque id verum quod gubernat non sistitur conspicue ante intellectum, sed latet in obscuro, et usque gubernat; influit enim Divinum Domini in illud, et sic tenet interiora mentis in illo, quapropter cum illud in lucem venit, accipit ille qui in tentatione est consolationem et sublevatur: non est ipsum illud verum, sed est affectio illius veri, per quam Dominus gubernat illos qui in tentationibus sunt; Divinum enim non influit nisi in illa quae sunt affectionis; verum quod in interioribus hominis implantatum et irradicatum est, implantatum [et] irradicatum est per affectionem, et prorsus nihil absque affectione; verum quod per affectionem implantatum et irradicatum est, hoc haeret, et revocatur per affectionem, et cum sic verum illud revocatur, sistit affectionem ei conjunctam, quae affectio est reciproca hominis. Quia ita cum homine, qui in tentationibus est, se habet, ideo nullus in tentationem aliquam spiritualem admittitur, priusquam in adulta aetate est, et imbuerat ita aliquod verum, per quod gubernari queat; si non id, succumbit, et tunc status ejus posterior fit pejor priori. Ex his constare potest, quid intelligitur per verum gubernans in statu tentationum, quod significatur per principem domus carceris. Quod princeps sit primarium verum, est quia Rex in sensu interno significat ipsum ve-

rum, n: 1672. 1728. 2015. 2069. 3009. 3670. 4575. 4581. 4789. 4966; inde principes, quia sunt Regis, significant primaria illius veri; quod principes illa significent, videatur n: 1482. 2089; sed quia ibi ex aliis locis in Verbo non ita ostensum est, licet hic aliqua afferre; apud Esaiam „ Puer natus est nobis, filius datus est nobis, *super cujus humero principatus: princeps pacis*, multiplicans [16] *principatum*, et pacem, non erit finis" IX: 5. 6, ibi de Domino; principatus super humero, est omne Divinum verum in coelis ab Ipso, coeli enim distincti sunt in principatus secundum vera ex bono, inde quoque Angeli vocantur principatus; pax est status beatitudinis in coelis afficiens bonum et verum ab intimis, n: 3780, inde Dominus vocatur princeps pacis, et dicitur multiplicans principatum et pacem, quibus non finis. Apud Eundem „ Stulti sunt *principes Zoanis*, sapientes, consiliarii Pharaonis: quomodo dicitis ad Pharaonem, filius sapientum ego, *filius regum antiquitatis*, infatuati *principes Zoanis*, decepti *principes Noph;* et seduxerunt Aegyptum angularem lapidem tribuum" XIX: 11. 13, ibi de Aegypto, per quam significatur scientificum Ecclesiae, n: 4749, ita verum naturale quod ultimum ordinis est, quare etiam Aegyptus hic vocatur angularis lapis tribuum, tribus enim sunt omnia veri in uno complexu, n: 3858. 3862. 3926. 3939. 4060, hic autem Aegyptus est scientificum quod pervertit vera Ecclesiae, ita vera in ultimo ordinis falsificata, quae sunt principes Zoanis et principes Noph; quod dicat se filium regum antiquitatis, est quia scientifica ibi fuerunt ex veris Antiquae Ecclesiae, ipsa vera significantur per reges, ut supra ostensum, et vera Ecclesiae Antiquae per reges antiquitatis. Apud Eundem „ Aschur non rectum cogitat, et cor illius non rectum meditatur, nam ad perdendum cor ejus, et ad exscindendum gentes non paucas, nam dicit, *nonne principes mei sunt reges*" X: 7. 8; Aschur pro ratiocinatione de veris Divinis, unde falsitates, ita pro ratione perversa, n: 1186; vera inde falsificata seu falsa, quae per ratiocinationem fiunt et apparent sicut ipsissima vera, significantur per quod dicat, nonne principes mei sunt reges: quod Aschur sit ratiocinatio, et quod principes qui reges sint primaria falsa quae creduntur esse ipsissima vera, non videri potest et inde credi, quamdiu mens in sensu literae historico tenetur, et

adhuc minus si in negativo est quod sanctius quid et [17] universalius Verbo Divino insit, quam quod in litera apparet, cum tamen in sensu interno per Aschurem nihil aliud quam ratio et ratiocinatio in Verbo intelligitur, et per reges ipsa vera, perque principes primaria veri; ignoratur etiam in coelo quid Aschur, et quoque angeli a se rejiciunt ideam regis et principis, et cum appercipiunt illam apud hominem, transferunt illam ad Dominum, et percipiunt id quod procedit a Domino, et quod est Domini in coelo, nempe Divinum Verum a Divino Bono Ipsius. Apud Eundem „Cadit Aschur gladio non viri, et gladius non hominis comedet illum, etiam petra ejus prae formidine transibit, et consternabuntur a vexillo *principes ejus*" XXXI: 8. 9; ibi etiam de Aegypto, quae est scientificum Ecclesiae perversum, ratiocinatio a scientificis de veris Divinis unde perversio et falsificatio, est Aschur, vera illa perversa et falsificata sunt principes; gladius quo Aschur cadet, est falsum pugnans et vastans verum, n: 2799. 4499. Apud Eundem „Fiet vobis robur Pharaonis in pudorem, et fiducia in umbra Aegypti in ignominiam, cum fuerint *in Zoan principes ejus*," XXX: 3. 4; in Zoan principes pro veris falsificatis, ita pro falsis, ut supra. Apud Eundem „Possidebunt eam platea et anataria, ac noctua et corvus habitabunt in ea; extendet super eam lineam inanitatis et perpendicula vastitatis; nobiles ejus non ibi, regnum vocent, et *omnes principes ejus erunt nihil*," XXXIV: 11. 12; platea, anataria, noctua, corvus, pro generibus falsi, quae existunt, cum vera Divina quae in Verbo, nihili fiunt; desolatio et vastatio veri significatur per lineam inanitatis et perpendicula vastitatis, et falsa quae illis primaria vera per principes. Apud Eundem „Prophanos reddam *principes sanctitatis*, et dabo in devotionem Jacobum, et Israëlem in opprobria," XLIII: 28; prophanos reddere principes sanctitatis, pro sancta vera; exstirpatio veri Ecclesiae externae et internae significatur per dare in devotionem Jacobum, et Israëlem in opprobria, quod Jacob sit Ecclesia externa et Israël interna, videatur n: 4286. Apud Jeremiam „Intrabunt per portas civitatis hujus *Reges* et *Principes* sedentes super throno Davidis, equitantes in curru et super equis, *ipsi* et *principes* illorum," XVII: 25; qui Verbum in sensu historico hic intelligit, is non scire potest quod aliquid

altius et sanctius in his reconditum sit, quam quod reges et principes intrabunt per portas civitatis in curru et super equis, et colligit inde quod significetur regni duratio, sed qui novit quid in sensu interno significat civitas, quid reges, quid principes, quid thronus Davidis, et quid equitare in curru et super equis, is videt altiora et sanctiora ibi, civitas enim seu Hierosolyma significat Regnum Domini spirituale, n: 2117. 3654; reges Divina vera, ut supra ostensum; principes primaria veri, thronus Davidis coelum Domini, n: 1888, equitare in curru et super equis intellectuale spirituale Ecclesiae, n: 2760. 2761. 3217. Apud Eundem „Gladie contra Chaldaeos, et contra habitatores Babelis, et contra *principes ejus*, et contra sapientes ejus; gladie contra mendaces, gladie contra equos ejus, et contra currus ejus," L: 35. 36. 37; gladius pro vero pugnante contra falsum, et pro falso pugnante contra verum et id vastante, n: 2799. 4499; Chaldaei pro illis qui prophanant vera, et habitatores Babelis qui prophanant bonum, n: 1182. 1283. 1295. 1304. 1307. 1308. 1321. 1322. 1326. 1327 f; principes pro falsis quae illis primaria vera; equi pro intellectuali Ecclesiae, currus pro doctrinali ejus, quorum vastatio significatur per gladium contra equos et contra currus. Apud Eundem „Quomodo obnubilat in ira sua Dominus filiam Zionis, absorpsit Dominus, non pepercit omnibus habitaculis Jacobi, destruxit in excandescentia sua munimenta filiae Jehudae, projecit in terram, profanavit regnum *et principes ejus*; subsederunt in terram portae, et confregit vectes, *Rex* et *Principes* inter gentes," Thren: II: 1. 2. 9; filia Zionis et Jehudae pro Ecclesia coelesti, hic pro illa destructa; regnum pro veris doctrinae ibi, n: 2547. 4691; rex pro ipso vero, principes pro primariis ejus. Apud Eundem, „Cutes nostrae sicut clibanus denigratae sunt propter procellas famis, mulieres in Zione compresserunt, virgines in urbibus Jehudae, *principes manu eorum suspensi sunt*," Thren: V: 10. 11. 12; principes manu eorum suspensi pro quod vera prophanata, suspensio enim repraesentabat damnationem prophanationis; et quia suspensio illam repraesentabat, etiam mandatum est cum populus scortatus post baalpeorem et adorarent deos eorum, „*ut Principes suspenderentur* ante solem," Num: XXV: 1. 2. 3 [. 4]; scortari enim post Baalpeorem, et adorare deos eorum, erat prophanare cul-

tum. Apud Ezechielem „*Rex* lugebit, et *Princeps* induetur stupore, et manus populi terrae perterrebuntur, ex via illorum agam cum illis," VII: 27; Rex similiter pro vero in genere, et princeps pro primariis ejus. Apud Eundem „*Princeps* qui in medio eorum super humero portabitur sub tenebras et exibit, parietem perfodient ad educendum per eum, facies ejus obvelabit ut non videat ad oculum ille terram," XII: 12, quod princeps hic non sit princeps, manifeste patet, sed quod sit verum Ecclesiae, de quo cum dicitur quod super humero portabitur sub tenebras, est quod omni potentia deferatur inter falsa, tenebrae enim sunt falsa; facies obvelare est quod verum prorsus non videatur; ut non videat ad oculum terram, est quod nihil Ecclesiae, quod terra sit Ecclesia, videatur n: 662. 1066. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733. 1850. 2117. 2118 f. 2928. 3355. 4447. 4535. Apud Hoscheam „Dies multos sedebunt filii Israëlis, *non rex* et *non princeps*, et non sacrificium, et non statua, et non ephodus, et non theraphim," III: 4: Et apud Davidem „Tota gloriosa *filia Regis* intus, et de implexis auri vestis ejus, in acupictis adducetur *Regi*, loco patrum tuorum erunt filii tui, *pones eos in principes in universa terra*," Psalm: XLV: 14. 15. 17; filia regis est Regnum Domini spirituale, Regnum Ipsius spirituale dicitur a Vero Divino Domini, quod ibi describitur per vestem ex implexis auri et ex acupictis, filii sunt vera illius Regni quae a Divino Domini, quae principes, hoc est, primaria erunt. Per Principem, de quo et de cujus possessione in Nova Hierosolyma et in Nova Terra agitur apud Ezechielem, Cap: XLIV: 3. Cap: XLV: 7. 8. 17. Cap: XLVI: 8. 10. 12. 16. 18. Cap: XLVIII: 21, significatur in genere Verum quod a Divino Domini; per novam enim Hierosolymam ibi, et per novum Templum, et per novam Terram, intelligitur Regnum Domini in coelis et in terris, quod ibi per repraesentativa, qualia alibi in Verbo, describitur.

5045. In manum Josephi omnes vinctos qui in domo carceris, quod significet ab Ipso super omnia falsa, nempe verum gubernans in statu tentationum, constat a significatione dare in manum Josephi, quod sit in ejus potestatem, manus enim est potestas, n: 5008, ita quod ab Ipso, ab Ipso enim fit quod ab Ipsius potestate, per Josephum in sensu interno intelligitur Dominus, ut supra saepius ostensum; et a significatione vinctorum

in domo carceris, quod sint falsa, de qua supra n: 5037. 5038; ita per dedit princeps domus carceris in manum Josephi omnes vinctos qui in domo carceris, significatur verum gubernans in statu tentationum ab Ipso super omnia falsa, hoc est, quod ab Ipso verum per quod gubernavit falsa in statu tentationum. Hic et in sequentibus ad finem hujus Capitis in sensu interno agitur de Domino, quod Ipse ex propria potentia in statu tentationum gubernaverit, hoc est, vicerit inferna quae in malis et falsis fuerunt, quae continue mala et falsa humano generi infuderunt: quod Dominus propria potentia illa vicerit et subjugaverit, et sic Humanum in Se glorificaverit seu Divinum fecerit, videatur n: 1616. 1749. 1755. 1813. 1904. 1914. 1921. 1935. 2025. 2026. 2083. 2159. 2574. 2786. 2795. 3036. [3381.] 3382. 4075. 4286. 5005; hoc a pluribus locis in Verbo constat, ut quoque ab hoc apud Johannem „Ego pono animam meam, ut rursus accipiam eam, nemo tollit eam a Me, sed Ego pono a Me Ipso; potestatem Ego habeo ponendi eam, et potestatem habeo rursus accipiendi eam," X: 17. 18: quod passio crucis fuerit ultimum tentationum, per quod Humanum in Se plene glorificavit, hoc est, Divinum fecit, patet quoque a pluribus locis in Verbo, ut quoque apud Johan: Cap: XIII: 31. 32. Cap: XVII: 1. 5. Luc: XXIV: 26.

5046. Et omne quod facientes ibi, is fuit faciens, quod significet absolutam potestatem, constare potest absque explicatione; involvunt enim verba, quod omnia ab Ipso, ita quod in absoluta potestate esset faciendi et omittendi.

5047. Nihil princeps domus carceris videns quicquam in manu ejus, quod significet quod Ipse gubernaret verum, constat ex significatione principis domus carceris, quod sit verum gubernans in statu tentationum, de qua supra n: 5044; et ex significatione non videre quicquam in manu ejus, quod sit ab Ipso, ita ex absoluta potestate, ut supra n: 5045. 5046.

5048. Eo quod Jehovah cum Ipso, quod significet a Divino quod in Ipso, constat ab illis supra n: 5041.

5049. Et quod is faciens Jehovah prosperans, quod significet quod Divina Providentia ab Ipso, constat a significatione prosperari, quod sit Providentia, de qua n: 4972. 4975; quod Divina sit, intelligitur per Jehovam, et quod ab Ipso per quod

is faciens. Quod prosperari in supremo sensu sit Providentia, est quia omne prosperum, quod in ultimis naturae apparet, fit in origine sua ex Divina Domini Providentia; quod ita sit, et quoque omne quod vocatur fortunae sit inde, alibi ex Divina Domini Misericordia, ab experientiis e spirituali mundo ostendetur.

Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, hic de Correspondentia Lumborum et Membrorum Generationis cum illo.

5050. *Quinam in Maximo Homine seu Coelo ad provinciam Manuum, Brachiorum, et Pedum, pertinent, ad finem Capitis praecedentis, n:* 4931 *ad* 4953, *ab experientia ostensum est; hic nunc dicendum, quaenam Societates in Coelo seu in Maximo Homine sunt, quibus correspondent Lumbi, et quoque Membra lumbis adhaerentia, quae Generationis vocantur. In genere sciendum, quod Lumbi et eis adhaerentia Membra, correspondeant amori conjugiali genuino, consequenter illis societatibus, ubi tales; illi qui ibi prae reliquis coelestes sunt, et prae reliquis in jucundo pacis vivunt.*

5051. *In somnio quieto vidi aliquot arbores in receptaculo ligneo plantatas, quarum una erat procera, altera humilior, et binae parvae; delectabat me maxime humilior illa arbor; ac interea amoenissima quies, quam effari nequeam, afficiebat mentem: excitatus e somno, loquebar cum illis, qui inducebant somnium, erant spiritus angelici, videatur n:* 1977. 1979, *qui dicebant quid per visum illud significabatur, quod nempe amor conjugialis, per arborem proceram maritus, per humiliorem uxor, per binas parvas liberi; dicebant porro, quod amoenissima quies quae afficiebat mentem, indicaret qualis amoenitas pacis illis est in altera vita, qui in amore conjugiali genuino vixerunt: addebant, quod tales sint, qui pertinent ad provinciam femorum proxime super genua, et quod qui in amoeniori adhuc statu sunt, pertineant ad provinciam Lumborum: ostendebatur etiam, quod communicatio intercedat per pedes*

cum plantis et calcaneis; quod communicatio sit, etiam patet a magno illo nervo in femore qui ramos suos emittit non modo per lumbos ad membra generationi dicata, quae sunt organa amoris conjugialis, sed etiam per pedes ad plantas et ad calcaneos: detegebatur etiam tunc, quid in Verbo intellectum est per acetabulum et nervum femoris qui luxatus est Jacobo cum luctaretur cum Angelo, Genes: XXXII: 25. 31. 32. [18] *de quo n:* 4280. 4281. 4314. 4315. 4316. 4317. *Videbatur mihi dein magnus canis, qualis is qui Cerberus apud antiquissimos scriptores vocatur, erat rictu horrendo; dictum, quod talis Canis significet custodiam, ne homo ab amore conjugiali coelesti ad amorem adulterii qui est infernalis, transcendat; amor enim conjugialis coelestis est cum homo cum conjuge sua quam tenerrime amat, et cum liberis, contentus in Domino vivit, inde ei in mundo interius amoenum est, et in altera vita coeleste gaudium; cum autem ab illo amore transitur in oppositum, et in eo apparet illis jucundum quasi coeleste, et tamen est infernale, tunc talis Canis sistitur quasi custodiens ne jucunditates oppositae communicent.*

5052. *Intimum coelum est, per quod Dominus insinuat amorem conjugialem, sunt illi qui ibi prae reliquis in pace, pax in coelis est comparative sicut ver in mundo quod jucundat omnia, est ipsum coeleste in sua origine: angeli qui ibi omnium sapientissimi sunt, et ex innocentia apparent aliis sicut infantes; amant etiam infantes multo plus quam eorum parentes et matres: illi adsunt infantibus in utero, et per illos Dominus curam habet, ut infantes ibi nutriantur et perficiantur; ita praesunt utero gestantibus.*

5053. *Sunt coelestes societates, quibus correspondent omnia et singula membra et organa generationi dicata in utroque sexu: illae societates distinctae sunt ab aliis, sicut etiam est illa provincia in homine probe distincta et separata a reliquis. Quod Societates illae sint coelestes, est quia amor conjugialis est fundamentalis omnium amorum, n:* 686. 2733. 2737. 2738; *excellet etiam usu, et inde jucundo prae reliquis; nam conjugia sunt seminaria universi generis humani, et quoque seminaria Regni coelestis Domini, nam ex genere humano coelum.*

5054. *Qui tenerrime amaverunt infantes, prout tales ma-*

tres, sunt in provincia uteri et organorum circumcirca, nempe in cervicis uteri et ovariorum, et qui ibi sunt, in vita suavissima et dulcissima sunt, et in gaudio coelesti prae aliis.

5055. *Sed quaenam et quales illae societates sunt, quae ad singula organa generationis pertinent, non scire datum est, sunt enim interiores quam ut ab aliquo qui in inferiore sphaera est, comprehendi possint; referunt etiam usus illorum organorum qui absconditi sunt, et quoque remoti a scientia ex causa etiam quae est Providentiae, ne talia, quae in se coelestissima sunt, laedantur per cogitationes spurcas, quae sunt lasciviae, scortationis et adulterii, quae cogitationes excitantur apud perplurimos modo cum organa illa nominantur: quapropter licet aliqua remotiora, quae visa sunt, referre.*

5056. *Quidam spiritus ex alia Tellure apud me fuit, de Spiritibus ex aliis telluribus, alibi, ex Divina Domini Misericordia, dicetur; is sollicite petiit, ut intercederem pro eo ut venire posset in coelum; dicebat quod non sciat quod malum egerit, solum quod increpaverit incolas illius telluris, sunt enim increpatores et castigatores eorum qui non rite vivunt, de quibus etiam, quando de incolis aliarum tellurum, memorabitur; adjecit, quod, postquam increpavit, illos instruxerit; loquebatur tunc quasi bifide; is etiam potuit miserationem movere; sed non aliud potui ei respondere, quam quod nihil opis ferre possim, et quod id unice Domini sit, et si dignus quod posset sperare; sed tunc remissus est inter spiritus probos qui ex sua tellure; at hi dicebant quod non posset esse in eorum consortio, quia non talis: at quia usque ex intenso desiderio flagitabat ut intromitteretur in coelum, missus est in societatem proborum spirituum hujus telluris; verum etiam hi dicebant, quod cum illis non esse posset; erat etiam nigri coloris in luce coeli, sed dixit ipse quod non esset nigri sed murrhini coloris. Mihi dictum, quod tales sint principio, qui dein recipiuntur inter illos qui constituunt provinciam Vesicularum seminalium; in Vesiculis enim illis colligitur semen cum sero conveniente, cum quo combinatur, et per combinationem aptum redditur ut, postquam emissum est, in cervice uteri resolvatur, et sic conceptioni inserviat, estque in tali substantia conatus et quasi desiderium praestandi usum, ita exuendi serum quo in-*

vestitur: simile quid etiam apparuit apud illum spiritum; venit adhuc ad me, sed in vestitu vili, et dicebat, quod arderet venire in coelum, et quod nunc apperciperet se talem esse; dicere ei dabatur, quod forte id indicium sit, quod brevi recipiatur; dicebatur tunc ei [19] *ab angelis, ut rejiciat vestem, is ex desiderio tam cito illam rejecit, ut vix aliquid citius; per quod repraesentabatur, qualia illorum desideria sunt, qui in provincia, cui vesiculae seminales correspondent.*

5057. *Visum est mihi vas trituratorium, et ei adstitit vir quidam cum ferreo instrumento, qui ex phantasia sibi videbatur in vase illo triturare homines, cruciando illos diris modis; hoc vir ille faciebat cum magna jucunditate, ipsa jucunditas communicabatur ut scirem qualis et quanta esset illis qui tales sunt, erat jucunditas infernalis: dicebatur mihi ab angelis, quod talis jucunditas regnaverit apud Jacobi posteros, et quod illi nihil jucundius perceperint, quam crudeliter tractare gentes, illos occisos feris et avibus devorandos exponere, serris et securibus vivos secare, per fornacem lateritiam mittere,* II *Sam:* XII: 31, *infantes collidere et projicere; talia nusquam mandata fuerunt, nec usquam permissa nisi talibus, quibus nervus femoris luxatus est, n:* 5051: *habitant tales sub calcaneo dextro, ubi adulteri qui quoque crudeles. Mirum itaque est, quod usquam aliquis credat, quod gens illa prae aliis electa fuerit; inde etiam est, quod plures confirment se in eo, quod vita nihil faciat, sed quod electio sit, et inde receptio in coelum sit ex sola misericordia, qualiscunque vita fuerit; cum tamen quisque ex sana ratione videre potest, quod ita cogitare sit contra Divinum, Divinum enim est ipsa Misericordia, quapropter si coelum foret ex sola Misericordia, qualiscunque vita sit, omnes quotcunque sunt, reciperentur; detrudere aliquem in infernum, ut ibi crucietur, cum tamen recipi posset in coelum, foret immisericordia et non misericordia, ac eligere unum prae alio foret injustitia et non justitia. Quapropter qui crediderunt et se confirmarunt in eo, quod aliqui electi sint, et reliqui non electi, et quod in coelum sit solum admissio ex misericordia, utcunque vixerunt, illis dicitur, quod etiam aliquoties audivi et vidi, quod nusquam alicui negetur coelum a Domino, et si cupiunt, quod possint ab experientia id scire; qua-*

propter elevantur in societatem quandam coeli, ubi illi qui in affectione boni seu in charitate vitam egerunt; at cum illuc veniunt, tunc, quia mali, incipiunt angi, ac intus cruciari, quia vita illis contraria, et cum apparet lux coelestis, illi in luce illa apparent sicut diaboli, paene absque forma humana, quidam facie retracta, quidam sicut dentium crates, quidam aliter sicut monstra, ita semet abhorrent, et se dejiciunt praecipites in infernum, et quo profundius eo illis melius.

5058. *Erat etiam quidam, qui in mundo inter digniores fuerat, tunc mihi notus, sed non qualis esset intus, verum in altera vita post aliquas revolutiones status ejus vitae, manifestatus quod dolosus esset: is cum aliquantisper inter dolosos in altera vita fuerat, et ibi dura passus, voluit ab illis separari; audiebam illum tunc dicentem, quod vellet venire in coelum, is quoque crediderat quod solum esset receptio ex misericordia; sed dicebatur ei, si illuc veniret quod non posset ibi morari, et quod ibi cruciaretur sicut illi qui in mundo in agone mortis sunt; sed usque instabat; is quoque admissus est in societatem ubi simplices boni, qui antrorsum supra caput; at cum illuc venit, secundum vitam suam incepit agere per astus et dolos; inde post horulae tempus coeperunt boni ibi qui simplices erant, lamentari, quod iis perceptionem boni et veri adimeret, ac inde eorum jucundum, destruendo sic statum illorum; tunc aliquid lucis a coelo interiori admittebatur, in qua apparebat ibi sicut diabolus, et ejus nasi pars superior foede insulcata cum foedo vulnere; ac coepit quoque intus cruciari; quod cum sensit, projecit se inde in infernum. Inde patet, quod non electio et receptio sit ex Misericordia, sed quod vita sit quae facit coelum; ast omnia vitae boni et fidei veri ex Misericordia sunt illis in mundo qui misericordiam recipiunt, et illis est receptio ex Misericordia, et sunt illi qui electi vocantur, n:* 3755 *f.* 3900.

5059. *Qui in contrariis amori conjugiali vixerunt, nempe in adulteriis, illi cum ad me appropinquaverunt, dolorem infundebant lumbis, gravem secundum adulteriorum vitam quam egerunt; ex quo influxu etiam patuit, quod lumbi corresponderent amori conjugiali. Etiam infernum eorum est sub parte posteriore lumborum, sub natibus, ubi degunt in sordidis et*

excrementitiis; haec quoque illis oblectamenta sunt, nam talia correspondent voluptatibus illis in mundo spirituali: sed de his, ubi, ex Divina Domini Misericordia, de infernis in genere et in specie dicendum.

5060. *Quinam sunt qui Testibus correspondent, constare mihi potuit similiter ab illis qui in contrariis amori conjugiali sunt, et testibus dolorem incutiunt; Societates enim cum operantur, agunt in illas partes et in illa membra corporis, quibus correspondent, coelestes societates in illa per influxum lenem, dulcem, jucundum, infernales qui in contrariis sunt per influxum immitem et dolorificum; sed influxus illorum non percipitur quam ab illis, quibus interiora aperta sunt, et inde communicatio perceptibilis data est cum mundo spirituali. Qui in contrariis amori conjugiali sunt, et testibus dolorem incutiunt, sunt qui insidiantur per amorem, amicitiam, et officia; tales cum ad me venerunt, volebant in occulto mecum loqui, timentes valde ne quis adesset; tales enim in vita corporis eorum fuerunt, et quia tales tunc, etiam tales in altera vita sunt; unumquemvis enim sua vita sequitur. Assurgebat e regione circa Gehennam sicut quoddam aëreum inconspicuum, fuit cohors talium spirituum; sed apparuit dein mihi solum sicut unus, tametsi plures essent, cui objiciebantur fasciae, quas tamen removere sibi videbatur, quo significabatur quod removere vellent obstacula, taliter enim cogitationes et molimina mentis apparent repraesentative in mundo spirituum, et cum apparent, appercipitur illico quid significant: postea videbatur sicut exiret e corpore ejus quidam parvus niveus, qui accessit ad me, per quod repraesentabatur cogitatio et intentio eorum, quod induere vellent innocentiae statum, ut nemo quid tale de illis suspicari posset: is cum venit ad me, demisit se versus lumbos, et circum utrosque quasi se flectere videbatur, quo repraesentabatur quod in casto amore conjugiali se sistere vellent; dein circum pedes per flexus spirales, quo repraesentabatur quod se insinuare vellent per talia quae in natura sunt jucunda: tandem ille unus parvus paene inconspicuus factus est, quo repraesentabatur quod prorsus latere vellent. Dictum mihi ab angelis, quod talis insinuatio illis sit, qui insidiantur in amore conjugiali, nempe qui in mundo insinuaverunt se fine adul-*

terandi cum uxoribus, loquendo caste et sane de amore conjugiali, infantibus adblandiendo, laudando maritum quocunque modo, usque ut credatur amicus, castus, et insons, cum tamen est dolosus adulter. Quales itaque sunt, ostensum quoque est; illis enim peractis, niveus ille parvus conspicuus factus est, et apparuit furvus et nigerrimus, et praeterea deformissimus; ejectusque est in infernum suum, quod etiam erat profunde sub media parte lumborum; ibi degunt in excrementis foedissimis; suntque etiam ibi inter latrones qui referunt sensum communem involuntarium, de quibus n: 4321. Loquutus sum cum talibus etiam dein, et mirati sunt quod aliquis conscientiam pro adulteriis habeat, nempe ut ex conscientia non concumbat cum alterius uxore cum licet; et cum loquutus sum cum illis de conscientia, negarunt quod alicui sit conscientia: dictum mihi, quod tales utplurimum sint ex orbe Christiano, ac raro aliqui ex aliis partibus.

5061. *Corollarii loco, licet hoc memorandum adjicere; fuerunt aliqui spiritus qui latuerunt diu inclusi in peculiari inferno, e quo non potuerunt erumpere; miratus sum aliquoties quinam essent; quadam vespera emissi sunt, et tunc audiebatur ab illis sonitus murmurum satis tumultuosus, qui perstabat diu; et cum data copia, audivi ab illis dicteria contra me, et percepi conatum quod vellent ascendere et me perdere; quaerebam causam ab angelis, dicebant quod illi odio me habuerint cum vixerunt, tametsi illos nihil prorsus laeseram; et instruebar, quod tales cum modo percipiunt sphaeram illius quem odio habuerunt, perniciem ejus spirent; sed remissi sunt in infernum suum. Inde constare potuit, quod illi, qui odio se mutuo habuerunt in mundo, in altera vita conveniant, et sibi mutuo mala multa intentent, quod etiam ab aliis exemplis pluries scire datum est; odium enim est oppositum amori et charitati, et est aversatio et quasi antipathia spiritualis; quare illico cum in altera vita percipiunt sphaeram ejus, contra quem odium habuerunt, quasi in furorem veniunt. Inde patet, quid involvit quod Dominus dixit apud Matthaeum Cap: V: Vers:* 22. 23. 24. 25. 26.

5062. *Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine ad finem Capitis sequentis.*

S

GENESEOS
CAPUT QUADRAGESIMUM.

5063. Ante Caput praecedens XXXIX, explicata sunt, quae Dominus loquutus est de judicio super bonos et malos, apud Matthaeum, Versibus 34. 35. 36, sequuntur nunc haec „*Tunc respondebunt Ipsi justi, dicentes, Domine, quando Te vidimus esurientem et aluimus Te, aut sitientem et potavimus, quando vero Te vidimus peregrinum et collegimus, aut nudum et amicivimus, quando vero Te vidimus aegrotum, aut in carcere, et venimus ad Te: sed respondens Rex dicet illis, amen dico vobis, quantum fecistis uni horum fratrum meorum minimorum, Mihi fecistis. Tunc dicet etiam iis qui a sinistris, discedite a Me maledicti in ignem aeternum, paratum diabolo et angelis ejus; esurivi enim et non dedistis Mihi edere, sitivi et non potastis Me, peregrinus fui et non collegistis Me, nudus et non amicivistis Me, aegrotus et in carcere et non visitastis Me; tunc respondebunt Ipsi etiam isti, dicentes, Domine, quando Te vidimus esurientem, aut sitientem, aut peregrinum, aut nudum, aut aegrotum, aut in carcere, et non ministravimus Tibi, tunc respondebit illis, dicens, amen dico vobis, quantum non fecistis uni istorum minimorum, neque Mihi fecistis: et abibunt hi in poenam aeternam, at justi in vitam aeternam*" Vers: 37 ad 46.

5064. In praemissis ad Caput praecedens, n: 4954 ad 4959, explicatum est, quid in sensu interno significatur per Esurienti dare edere, Sitientem potare, Peregrinum colligere, Nudum amicire, Aegrotum ac in Carcere visitare, quod nempe sit essentia Charitatis quae involvitur, ac ita describitur; per esurientem, sitientem et peregrinum, affectio boni et veri, at

per nudum, aegrotum, et in carcere, agnitio sui, videatur n: 4956. 4958.

5065. Quia ter repetuntur eadem in illis quae allata sunt, et quae prius, ut dictum, explicata; non opus est singillatim seu quoad singula verba, haec quid in sensu interno significant, exponere; hic modo dicetur, quid significat quod ita responderint illi qui a dextris et ita qui a sinistris, quod nempe non viderint Ipsum Esurientem, Sitientem, Peregrinum, Nudum, Aegrotum, et in Carcere; et postea quid significat Rex, tum quid justus et vita aeterna, et quid maledictus et ignis aeternus.

5066. Quod illi a dextris responderint, „Domine, quando Te vidimus esurientem et aluimus Te, aut sitientem et potavimus, quando Te vidimus peregrinum et collegimus, aut nudum et amicivimus, quando Te vidimus aegrotum, aut in carcere et venimus ad Te, significat si Ipsum Dominum vidissent, quod unusquisque fecisset officia illa, at non ex amore erga Ipsum, sed ex timore quia futurus judex universi, nec propter Ipsum sed propter se, ita non ex interiori seu corde sed ab exteriori et in gestu; se habet hoc sicut qui Regem videt, cujus gratiam mereri vult, ut magnus aut dives fiat, erga quem se ideo submisse gerit: similiter se habet cum illis qui in sancto cultu externo sunt, in quo quasi vident Dominum, ac Ipsi se submittunt, credentes sic quod accepturi vitam aeternam, et tamen nullam charitatem habent, nec alicui bonum quam propter se, ita solum sibi, faciunt; sunt hi similes illis, qui Regem suum in externa forma multa veneratione ambiunt, et tamen irrident mandata ejus, quia ipsum corde vilipendunt: haec et similia sunt, quae significantur, per quod illi a dextris ita responderint; et quia similia in externa forma etiam faciunt mali, idcirco illi a sinistris paene similiter responderunt.

5067. Quia itaque Dominus externa non curat sed interna, et interna testificatur homo non per solum cultum, sed per charitatem et ejus exercitia, idcirco Dominus respondit, „Amen dico vobis, quantum fecistis uni horum fratrum meorum minimorum, Mibi fecistis." Qui fratres nominantur, sunt illi qui in bono charitatis et vitae sunt, nam Dominus apud illos est, quia in ipso bono; et sunt qui proprie intelliguntur per proximum; in his quoque Dominus se non manifestat, nam viles sunt

respective, sed homo se manifestat coram Domino, quod ex interiori Ipsum colat.

5068. Quod Dominus se Regem dicat, his verbis, „Quando venerit Filius hominis in gloria sua, sedebit super throno gloriae; tunc dicet Rex illis," est causa, quia Regium Domini est Divinum Verum, ex quo et secundum quod fit judicium: sed ex illo et secundum illud judicantur aliter boni et aliter mali, boni quia receperunt Divinum Verum, judicantur ex bono, ita ex misericordia, mali quia non receperunt Divinum verum, judicantur ex Vero ita non ex Misericordia, hanc enim rejecerunt et inde in altera vita continue rejiciunt. Recipere Divinum Verum, est non modo fidem habere sed etiam fidem agere, hoc est, quod doctrinae est facere ut sit vitae: inde est, quod Dominus Se Regem dicat: quod Regium Domini sit Divinum Verum, videatur n: 1728. 2015 f. 3009. 3670. 4581. 4966.

5069. Quod illi qui a dextris dicantur justi, „Respondebunt Ipsi *Justi*, dicentes, etc. Et ibunt *Justi* in vitam aeternam," significat quod in Justitia Domini sint; omnes, qui in bono charitatis sunt, vocantur Justi, non quod justi sint ex se, sed ex Domino, Cujus Justitia illis appropriatur: qui se credunt justos ex se, aut justificatos adeo, ut amplius nihil eis mali sit, non inter justos sed inter injustos sunt, nam sibi tribuunt bonum, et quoque in bono meritum ponunt, et tales nusquam ex vera humiliatione adorare Dominum possunt: quapropter qui in Verbo justi et sancti vocantur, sunt illi qui sciunt, et agnoscunt, quod omne bonum sit a Domino, et omne malum a se, hoc est, penes se ab inferno.

5070. Vita aeterna, quae justis, est vita ex bono, bonum in se vitam habet, quia est a Domino, Qui est ipsa vita; Vitae, quae a Domino, inest sapientia et intelligentia, nam bonum recipere a Domino, et inde bonum velle, est sapientia, ac verum recipere a Domino, et inde verum credere, est intelligentia, et qui eam sapientiam et intelligentiam, illi vitam habent, et quia felicitas tali vitae adjuncta est, est felicitas aeterna quae per vitam quoque significatur. Contrarium est illis qui in malo sunt, hi apparent quidem, imprimis sibi, sicut vitam habeant, sed est talis vita quae in Verbo vocatur mors, et quoque est mors spiritualis, nam nihil boni sapiunt, nec veri intelligunt; hoc con-

stare potest unicuivis qui expendit, cum enim bono et inde vero inest vita, non potest vita esse malo et inde falso, nam haec contraria sunt et exstinguunt vitam, quapropter his non alia vita est, quam qualis est insanis.

5071. Quod illi qui a sinistris, dicantur maledicti, ac poena eorum ignis aeternus, „Tunc dicet etiam iis qui a sinistris, discedite a Me *maledicti* in *ignem aeternum* paratum diabolo et angelis ejus; et abibunt hi in *poenam* aeternam," est quia se averterunt a bono et vero, et converterunt ad malum et falsum, maledictio in sensu Verbi interno significat aversionem, n: 245. 379. 1423. 3530. 3584. Ignis aeternus, in quem discederent, non est ignis elementaris, nec est conscientiae cruciatus, sed est concupiscentia mali; concupiscentiae enim apud hominem sunt ignes spirituales qui illum in vita corporis consumunt, et in altera vita cruciant, ex illis ignibus infernales se mutuo diris modis torquent. Quod ignis aeternus non sit ignis elementaris, constare potest; quod non sit conscientiae cruciatus, est quia omnes qui in malo sunt, nullam conscientiam habent, et qui nullam in vita corporis habuerant, nec ullam habere possunt in altera vita; at quod concupiscentia sit, est quia omne igneum vitale est ab amoribus apud hominem, igneum coeleste ab amore boni et veri, et igneum infernale ab amore mali et falsi, seu quod idem, igneum coeleste est ab amore in Dominum et amore erga proximum, et igneum infernale ab amore sui et amore mundi: quod omnis ignis seu calor intus in homine sit inde, quisque scire potest si attendat: inde quoque est, quod amor dicatur calor spiritualis, et quod per ignem et calorem in Verbo non aliud significetur, n: 934 f. 1297. 1527. 1528. 1861. 2446. 4906. Igneum vitale apud malos etiam tale est, ut cum in concupiscentiarum vehementia sunt, etiam in quodam igne sint, ex quo in ardore et furore cruciandi alios; sed igneum vitale apud bonos, tale est, ut cum in affectionis gradu superiori sunt, etiam in quodam quasi igne sint, sed ex illo in amore et zelo benefaciendi aliis.

CAPUT XL.

1. Et fuit post verba haec peccaverunt pincerna Regis Aegypti et pistor domino suo Regi Aegypti.

2. Et succensuit Pharao super binos ministros aulicos suos, super principem pincernarum, et super principem pistorum.

3. Et dedit illos in custodiam domus principis satellitum ad domum carceris, locum ubi Joseph vinctus.

4. Et praefecit princeps satellitum Josephum illis, et ministrabat illis, et fuerunt diebus in custodia.

5. Et somniarunt somnium bini illi, quisque somnium suum, in nocte una, quisque secundum interpretationem somnii sui, pincerna et pistor, qui Regi Aegypti, qui vincti in domo carceris.

6. Et venit ad illos Joseph in matutino, et vidit illos, et ecce illi perturbati.

7. Et interrogabat ministros aulicos Pharaonis, qui cum eo in custodia domus domini sui, dicendo, quare facies vestrae malae hodie.

8. Et dixerunt ad eum, somnium somniavimus, et interpretator nullus illi; et dixit ad illos Joseph, nonne Deo interpretationes, narrate quaeso mihi.

9. Et narravit princeps pincernarum somnium suum Josepho, et dixit ei, in somnio meo, et ecce vitis coram me.

10. Et in vite tres propagines, et illa sicut germinans, ascendit flos illius et maturuerunt botri illius, uvas.

11. Et scyphus Pharaonis in manu mea, et accepi uvas, et expressi illas ad scyphum Pharaonis, et dedi scyphum super volam Pharaonis.

12. Et dixit illi Joseph, haec interpretatio illius; tres *propagines* tres dies illae.

13. In adhuc tribus diebus extollet Pharao caput tuum, et reducet te super stationem tuam, et dabis scyphum Pharaonis in manum illius, secundum morem priorem, quo fuisti pincerna illius.

14. Verum memento mei tecum, quando bene est tibi, et

facias quaeso mecum misericordiam, et meminisse facias mei ad Pharaonem, et educas me e domo hac.

15. Quia furto auferendo ablatus sum e terra Hebraeorum, et etiam hic non feci quicquam quod posuerint me in fovea.

16. Et vidit princeps pistorum, quod bonum interpretatus, et dixit ad Josephum, etiam ego in somnio meo, et ecce tria canistra perforata super capite meo.

17. Et in canistro supremo ab omni cibo Pharaonis, opere pistoris, et avis edens ea e canistro de super capite meo.

18. Et respondit Joseph, et dixit, haec interpretatio ejus, tria canistra tres dies, illa.

19. In adhuc tribus diebus, extollet Pharao caput tuum e super te, et suspendet temet super ligno, et edet avis carnem tuam e super te.

20. Et factum in die tertio, die nasci Pharaonis, et fecit convivium omnibus servis suis, et extulit caput principis pincernarum, et caput principis pistorum, in medio servorum suorum.

21. Et reduxit principem pincernarum super propinationem suam, et dedit scyphum super volam Pharaonis.

22. Et principem pistorum suspendit, quemadmodum interpretatus illis Josephus.

23. Et non recordatus princeps pincernarum Josephi, et oblitus ejus.

CONTENTA.

5072. In sensu interno in hoc Capite continuatur de statu Tentationum, per quas ipsa corporea in correspondentiam redigerentur; corporea proprie dicta sunt Sensualia, quae duplicis generis sunt, quaedam parti intellectuali subordinata sunt, et quaedam parti voluntariae; quae subordinata sunt parti intellectuali repraesentantur per Pincernam regis Aegypti, et quae parti voluntariae per Pistorem; quod illa quoad tempus retenta sint, haec autem ejecta, repraesentatur per quod pincerna rediit in stationem suam, et pistor suspensus: reliqua ex serie in sensu interno patebunt.

SENSUS INTERNUS.

5073. Vers: 1. 2. 3. 4. *Et fuit post verba haec peccarunt pincerna regis Aegypti, et pistor, domino suo regi Aegypti. Et succensuit Pharao super binos ministros aulicos suos, super principem pincernarum, et super principem pistorum, et dedit illos in custodiam domus principis satellitum, ad domum carceris locum ubi Joseph vinctus. Et praefecit princeps satellitum Josephum illis, et ministrabat illis, et fuerunt diebus in custodia.* Et fuit, significat statum novum, et sequentia: post verba haec, significat post illa quae praecedunt: peccarunt, significat inversum ordinem: pincerna regis Aegypti, significat apud illa in corpore quae subjecta sunt parti intellectuali: et pistor, significat apud illa in corpore quae subjecta sunt parti voluntariae: domino suo regi Aegypti, significat quod essent contra naturalis hominis statum novum: et succensuit Pharao, significat quod naturalis homo novus se averteret: super binos ministros aulicos suos, significat a sensualibus corporis utriusque generis: super principem pincernarum et super principem pistorum, significat in genere a sensualibus subordinatis parti intellectuali et parti voluntariae: et dedit illos in custodiam, significat rejectionem: domus principis satellitum, significat ab illis quae primaria interpretatione: ad domum carceris, significat inter falsa: locum ubi Joseph vinctus, significat statum coelestis naturalis nunc quoad illa: et praefecit princeps satellitum Josephum illis, significat quod coeleste naturalis ex primariis interpretationi illa doceret: et ministrabat illis, significat quod instrueret: et fuerunt diebus in custodia, significat quod in statu rejectionis diu essent.

5074. Et fuit, quod significet statum novum, et sequentia, constat ex eo, quod fuit et factum in Verbo involvat statum novum, videatur n: 4979. 4999; et quod in lingua originali sit loco distinctionis inter series rerum quae praecedunt et quae sequuntur, n: 4987, inde etiam significat sequentia.

5075. Post verba illa, quod significet post illa quae praecedunt, constat ex significatione verborum in Lingua originali, quod etiam sint res; hic itaque post verba illa, est post res illas,

ita post illa quae praecedunt. Quod verba in Lingua originali etiam significent res, est quia verba in sensu interno significant vera doctrinae, quapropter omne Divinum Verum in genere vocatur Verbum, ac Ipse Dominus, a Quo omne Divinum Verum in sensu supremo est Verbum, n: 1288; et quia nihil quod in universo existit, est aliquid, hoc est, est res, nisi sit ex Divino Bono per Divinum Verum; ideo verba in Lingua Hebraea etiam sunt res: quod nihil in universo sit aliquid, hoc est, res, nisi sit ex Divino Bono per Divinum Verum, hoc est, per Verbum, patet, apud Johannem „In principio erat *Verbum*, et *Verbum erat apud Deum*, et Deus erat *Verbum;* omnia per ipsum facta sunt, et sine Ipso factum est nihil quod factum est" I: 1. 3. Significativa interiora vocum trahunt quoad plurimam partem originem ex interiori homine, qui cum spiritibus et angelis est; quilibet enim homo, quoad spiritum suum, seu quoad ipsum illum hominem qui vivit post obitum corporis, est cum angelis et spiritibus in societate, tametsi homo externus hoc nescit, et quia in societate cum illis est, etiam est cum illis in Lingua universali, ita in originibus vocum; inde est, quod plura significativa vocibus indita sint, quae apparent in externa forma non congruentia, et usque in interna congruunt, ut hic, verba quod significent res; similiter in perpluribus aliis, sicut quod intellectus dicatur visus internus, et ei tribuatur lux, quod animadvertentia et obedientia auditus et auscultatio, apperceptio rei odoratus; et sic porro.

5076. Peccarunt quod significet inversum ordinem, constat ex significatione peccare, quod sit agere contra ordinem Divinum, quicquid contra illum est, est peccatum; ipse ordo Divinus est Divinum Verum ex Divino Bono; in illo ordine sunt omnes qui in Vero sunt ex Bono, hoc est, qui in fide ex charitate, nam Verum est fidei, et bonum est charitatis; at contra illum ordinem sunt, qui non in vero ex Bono sunt, consequenter qui in vero ex malo, vel in falso ex malo; per peccatum non aliud significatur: hic per peccarunt, nempe pincerna et pistor, significatur quod in inverso ordine essent sensualia externa ad interiora, sic ut non concordarent seu non correspondérent.

5077. Pincerna regis Aegypti, quod significet apud illa in corpore quae subjecta sunt parti intellectuali, constat ex signifi-

catione pincernae, quod sit sensuale externum seu sensuale corporis, quod subordinatum seu subjectum est parti intellectuali Interni hominis, de qua sequitur; et ex significatione regis Aegypti quod sit naturalis homo, de qua infra n: 5079. Quia in sequentibus agitur de Pincerna et Pistore, et per illos significantur sensualia externa, quae corporis, primum aliquid de sensualibus his dicendum est: quod sensus externi seu corporis, sint quinque, nempe Visus, Auditus, Olfactus, Gustus, et Tactus, notum est, et quoque quod hi constituant omne vitale corporis, corpus enim absque illis sensibus prorsus non vivit, quapropter etiam quando privatur illis, moritur et fit cadaver, ipsum itaque corporeum hominis non aliud est, quam receptaculum sensationum, consequenter vitae ex illis; principale est sensitivum, et instrumentale est corporeum, instrumentale absque suo principali cui adaptatum est, ne quidem dici potest corporeum quale circumfert homo cum vivit in mundo, sed instrumentale simul cum principali, quando haec unum agunt; hoc itaque est corporeum. Sensualia externa hominis, omnia se referunt ad sensualia interna ejus, data enim sunt homini et posita in corpore, ut interno homini inserviant dum est in mundo, et ejus sensualibus subjecta sint; quapropter cum sensualia hominis externa incipiunt dominari super sensualia hominis interna, actum est cum homine; tunc enim sensualia interna non aliter considerantur quam famulitia, quae inserviant confirmandis illis quae sensualia externa ex imperio jubent; cum in hoc statu sunt sensualia externa, tunc in inverso ordine sunt, de quo mox supra n: 5077. Sensualia externa hominis se referunt, ut dictum, ad interna, in genere ad intellectuale et ad voluntarium; quapropter sensualia externa sunt, quae subjecta seu subordinata sunt parti hominis intellectuali, et quae subjecta sunt parti ejus voluntariae; sensuale quod subjectum est parti intellectuali est imprimis visus, quod parti intellectuali et dein voluntariae est auditus, quod utrique simul est odoratus, et adhuc magis gustus, quod autem parti voluntariae est tactus; quod sensualia externa illis partibus subjecta sint, multis ostendi potest, et quoque quomodo subjecta sunt; sed nimis prolixum est illuc explicationem hic extendere; aliquatenus scire potest ab illis quae de correspondentia illorum sensuum ad finem Capitum praecedentium osten-

sa sunt. Porro sciendum, quod omnia vera, quae fidei dicuntur, pertineant ad partem intellectualem, et quod bona, quae amoris et charitatis sunt, sint partis voluntariae; consequenter partis intellectualis est credere, agnoscere, scire et videre verum et quoque bonum, sed partis voluntariae est affici illo et amare illud, et quo homo afficitur et quod amat, est bonum; sed quomodo intellectuale influit in voluntarium, cum verum transit in bonum, et quomodo voluntarium influit in intellectuale, cum agit illud, est adhuc altioris indaginis, de quibus, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus passim dicetur. Quod Pincerna sit sensuale quod subjectum seu subordinatum est parti intellectuali interni hominis, est quia omne quod Potui inservit, seu quod propinatur, sicut vinum, lac, aqua, se refert ad verum, quod est partis intellectualis, ita ad partem intellectualem, et quia sensuale externum seu corporis est, quod subministrat, idcirco per pincernam id sensuale seu id sensualium significatur; quod potare et bibere in genere praedicetur de veris quae partis intellectualis, videatur n: 3069. 3071. 3168. 3772. 4017. 4018; quod in specie etiam [1] sit verum quod ex bono, seu fides quae ex charitate, n: 1071. 1798; et quod aqua sit verum, n: 680. 2702. 3058. 3424. 4976: ex his nunc constare potest quid pincerna.

5078. Et pistor, quod significet apud illa in corpore quae subjecta sunt parti voluntariae; constat ex significatione pistoris, quod sit sensuale externum seu sensuale corporis, quod subordinatum seu subjectum est parti voluntariae Interni hominis; quod pistor id significet, est quia omne quod esui inservit, seu quod editur, sicut panis, cibus in genere, et omne opus pistoris, praedicatur de bono, et sic se refert ad partem voluntariam; omne enim bonum est illius partis, sicut omne verum est partis intellectualis, ut mox supra n: 5077, [2] dictum est: quod panis sit coeleste seu bonum, videatur n: 1798. 2165. 2177. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735. 4976. Quod hic et in sequentibus hujus Capitis de sensualibus externis utriusque generis in sensu interno agatur, est quia in priori Capite actum est de Domino, quomodo Ipse interiora naturalis sui glorificavit seu Divina fecit, hic igitur agitur de Domino quomodo Ipse Exteriora naturalis glorificavit seu Divina fecit; exteriora naturalis

sunt quae proprie corporea vocantur, seu sensualia utriusque generis una cum recipientibus, haec enim cum illis constituunt id quod corpus vocatur, videatur supra n: 5077: Dominus Ipsum corporeum in Se Divinum fecit, tam sensualia ejus quam recipientia, quapropter etiam e sepulchro corpore resurrexit; et quoque post resurrectionem dixit discipulis „Videte manus meas et pedes meas, quod Ipse Ego sim, palpate Me et videte; nam Spiritus non carnem et ossa habet, sicut Me videtis habentem," Luc: XXIV: 39. Credunt plerique hodie qui ab Ecclesia, quod unusquisque resurrecturus sit ultimo die et tunc corpore; quae opinio tam universalis est, ut vix aliquis ex doctrinali aliter credat; sed illa opinio ideo invaluit, quia homo naturalis putat quod solum corpus sit quod vivit; quapropter nisi illud vitam denuo recepturum crederet, negaret prorsus resurrectionem: sed ita se res habet, homo statim post mortem resurgit, et tunc apparet sibi in corpore prorsus sicut in mundo, cum tali facie, cum talibus membris, brachiis, manibus, pedibus, pectore, ventre, lumbis; imo etiam cum se videt et se tangit, dicit quod homo sit sicut in mundo; at usque non est externum ejus quod circumtulit in mundo quod videt [et] tangit, sed est internum, quod constituit ipsum illud humanum quod vivit, et quod externum circum se seu extra singula sui habuit, per quod esse potuit in mundo et convenienter ibi agere et functiones obire; ipsum corporeum terrestre non amplius ei alicui usui est, est in alio mundo, ubi aliae functiones, et aliae vires et potentiae, quibus corpus ejus quale ibi habet, adaptatum est; hoc videt oculis suis, non illis quos habuit in mundo, sed illis quos ibi habet, qui sunt Interni ejus hominis, et e quibus per oculos corporis viderat prius mundana et terrestria; id quoque tactu sentit, non manibus seu sensu tactus quo gavisus in mundo, sed manibus et sensu tactus quo gaudet ibi, qui est ex quo sensus ejus tactus in mundo exstitit; omnis etiam sensus ibi est exquisitior et perfectior, quia est Interni hominis soluti ab Externo, Internum enim est in perfectiori statu quia dat Externo sentire, sed cum in Externum agit, ut in mundo, tunc sensatio hebetatur et obscuratur; praeterea internum est quod sentit Internum, et Externum quod Externum; inde est quod homines post mortem se mutuo videant, et in societate simul sint secundum interiora; ut cer-

tus de illa re essem, etiam mihi datum est ipsos spiritus tangere, et cum illis multoties de illa re loqui, videatur n: 322. 1630. 4622. Mirantur valde homines post mortem, qui tunc spiritus vocantur, et qui in bono vixerunt Angeli, quod homo Ecclesiae credat se non prius visurum vitam aeternam quam ultimo die cum interiturus mundus, et quod tunc reinduiturus pulverem rejectum, cum tamen homo Ecclesiae novit, quod post mortem resurgat, quis enim non dicit, quando homo moritur, postea quod anima vel spiritus ejus sit vel in coelo vel in inferno; et quis non dicit de infantibus suis qui mortui, quod in coelo sint; et quis non consolatur aegrotum, vel quoque morti judicatum, quod brevi venturus sit in alteram vitam; ac qui in agone mortis est et praeparatus nec aliter credit; imo etiam ex illa fide multi vindicant sibi potestatem eximendi a locis damnationis, et intromittendi in coelum, et missas faciendi pro illis: quis non novit, quae Dominus dixit ad latronem „Hodie Mecum eris in paradiso," Luc: XXIII: 43, et quae Dominus dixit de divite et Lazaro, quod ille in infernum translatus sit, hic autem ab angelis in coelum, Luc: XVI: 22. 23; et quis non novit, quae Dominus docuit de resurrectione, quod non Deus sit mortuorum sed viventium, Luc: XX: 38; haec novit homo, et quoque ita cogitat et ita loquitur, cum ex spiritu cogitat et loquitur, at quando ex doctrinali, prorsus aliter dicit, quod nempe non prius resurrecturus sit quam ultimo die; cum tamen ultimus dies cuique sit cum moritur, et quoque tunc ei judicium, sicut etiam plures loquuntur: quid per cute circumdari, et ex carne videre Deum, apud Hiobum Cap: XIX: 25. 26, intelligitur, videatur n: 3540 ad fin: Haec dicta sunt, ob causam ut sciatur, quod nullus homo corpore, quo circumdatus fuit in mundo, resurgat, sed quod Solus Dominus, et hoc quia Ipse Corpus suum, dum fuit in mundo, glorificavit seu Divinum fecit.

5079. Domino suo regi Aegypti, quod significet quod essent contra naturalis hominis statum novum, nempe sensualia externa seu corporis, quae per pincernam et pistorem significantur, constat ex significatione regis Aegypti, quod sit scientificum in genere, de qua n: 1164. 1165. 1186. 1462. 4749. 4964. 4966; simile enim significatur per regem Aegypti, quod per Aegyptum, est enim rex caput gentis, pariter alibi ubi ali-

cujus gentis rex dicitur vel nominatur, n: 4789: quia est scientificum in genere, quod significatur per regem Aegypti, est quoque naturalis homo, nam omne scientificum est verum naturalis hominis, n: 4967, ipsum bonum ibi significatur per dominum, n: 4973. Quod ejus status novus significetur, est quia in Capite praecedente actum est de interioribus naturalis quod nova facta, in supremo sensu in quo de Domino, quod glorificata, nunc autem agitur de exterioribus naturalis, quae ad concordantiam seu correspondentiam cum interioribus redigenda; interiora illa naturalis quae nova, seu quod idem, naturalis illius hominis status novus, est qui significatur per dominum regem Aegypti, et exteriora quae non in ordinem redacta, et inde contra illum, per pincernam et pistorem. Sunt interiora et sunt exteriora naturalis, interiora naturalis sunt scientifica et affectiones *illorum*, exteriora vero sunt sensualia utriusque generis, de quibus supra n: 5077; haec, nempe exteriora naturalis, homo relinquit cum moritur, sed illa, nempe interiora naturalis secum fert in alteram vitam, ubi inserviunt pro plano spiritualibus et coelestibus: homo enim, cum moritur, nihil amittit praeter ossa et carnem, secum habet memoriam omnium quae egerat, loquutus est, et cogitaverat, et secum habet omnes affectiones et cupiditates naturales, ita omnia interiora naturalis; exterioribus ejus non opus habet, nam non videt quid in mundo, nec audit quae in mundo, nec odorat, gustat, et tangit quae in mundo, sed quae in altera vita; quae quidem quoad multam partem similia apparent iis quae in mundo, sed usque non sunt similia, in se enim vivum habent, quod non habent illa quae proprie sunt mundi naturalis; omnia enim et singula ibi existunt et subsistunt a Sole qui est Dominus, inde vivum in se habent; at omnia et singula, quae in mundo naturali, existunt et subsistunt a sole, qui est ignis elementaris, inde vivum in se non habent; vivum quod in his apparet, non aliunde est quam ex mundo spiritnali, hoc est, per mundum spiritualem a Domino.

5080. Et succensuit Pharao, quod significet quod naturalis homo novus se averteret, constat ex repraesentatione Pharaonis seu regis Aegypti, quod sit naturalis homo novus, seu naturalis hominis status novus, de qua mox supra n: 5079; et ex significatione succensere seu irasci, quod sit se avertere, de

quia n. 5081, hic itaque quod naturale interius, quod novum factum, averteret se a naturali exteriori seu sensuali corporeo, quia hoc cum illo non corresponderet.

5081. Super binos ministros aulicos suos, quod significet a sensualibus corporis utriusque generis, quod nempe se averteret, constat ex significatione ministrorum aulicorum, qui hic sunt pincerna et pistor, quod sint sensualia utriusque generis, de qua supra n. 5077. 5078; sensualia quae corporis, nempe visus, auditus, olfactus, gustus, et tactus, etiam sunt ministri sicut aulici, respective ad interiorem hominem, qui est dominus rex, ministrant enim ei, ut in documenta experientiae veniat ab illis quae sunt in mundo aspectabili et in societate humana, et sic ut intelligat et sapiat: homo enim in nullam scientiam, minus in aliquam intelligentiam et sapientiam nascitur, sed modo in facultatem recipiendi et imbuendi illa; id fit per duplicem viam, nempe per viam internam et per viam externam, per viam internam influit Divinum, per viam externam influit mundanum, haec intus in homine concurrunt; et tunc quantum homo se patitur illustrari a Divino, tantum venit in sapientiam: quae per viam externam, per sensualia corporis, influunt, sed non influunt ex se, verum evocantur per Internum hominem, ut inserviant pro plano coelestibus et spiritualibus quae per viam internam a Divino influunt: inde constare potest, quod sensualia corporis sint sicut ministri aulici: in genere omnia exteriora sunt ministri respective ad interiora; totus naturalis homo non aliud est respective ad spiritualem. Vox illa in Lingua originali significat ministrum, aulicum, cubicularium, eunuchum; in sensu interno per illum significatur naturalis homo quoad bonum et quoad verum, ut hic; in specie autem naturalis homo quoad bonum, ut apud Esaiam: „Ne dicat filius alienigenae qui adhaeret Jehovae, dicendo, separando separat me Jehovah a cum populo suo: nec *Eunuchus* dicat, ecce ego lignum aridum; nam sic dixit Jehovah *Eunuchis*, qui custodiunt sabbatha mea, et eligunt quo delector, ac tenentes foedus meum; dabo illis in domo mea, et intra muros meos locum et nomen, bonum prae filiis et filiabus, nomen aeternitatis dabo illis quod non exscindetur,“ LVI. 3. 4. 5. [3] Eunuchus ibi pro naturali homine quoad bonum, et filius alienigenae pro naturali homine quoad ve-

rum; Ecclesia enim Domini est externa et interna, qui ab Ecclesia externa, sunt naturales, qui ab interna spirituales; qui naturales et tamen in bono, sunt Eunuchi, et qui in vero, sunt filii alienigenae; et quia vere spirituales seu interni non dari possunt quam intra Ecclesiam, ideo quoque per filios alienigenae significantur qui extra Ecclesiam sunt seu gentiles, et tamen in vero secundum religiosum suum, n: 2049. 2593. 2599. 2600. 2602. 2603. 2861. 2863. 3263; et per Eunuchos qui in bono.

5082. Super principem pincernarum et super principem pistorum, quod significet in genere a sensualibus subordinatis parti intellectuali et parti voluntariae, constat a significatione pincernae, quod sit sensuale subordinatum et subjectum parti intellectuali, de qua supra n: 5077; a significatione pistoris, quod sit sensuale subordinatum et subjectum parti voluntariae, de qua etiam supra n: 5078; et a significatione principis, quod sit primarium, de qua n: 1482. 2089. 5044, hic in genere seu in communi, quod enim primarium est etiam commune est, nam id in reliquis regnat; ad primaria enim sicut ad communia referuntur particularia, ut unum faciant, et ne contradictio appareat.

5083. Et dedit illos in custodiam, quod significet rejectionem, constat ex significatione dare in custodiam, quod sit rejectio; qui enim in custodiam datur, is rejicitur.

5084. Domus principis satellitum, quod significet ab illis quae primaria interpretationi, constat ex significatione principis satellitum, quod sint primaria interpretationi, de qua n: 4790. 4966; hic itaque quod sensualia utriusque generis rejecta sint a primariis interpretationi, quae nempe sunt Verbi quoad sensum internum, quae tunc rejici dicuntur, quando non illis fides habetur in talibus; sunt enim sensualia, et illa quae per sensualia immediate intrant in cogitationem, fallacia, omnes fallaciae, quae regnant apud hominem, sunt inde; ex illis est, quod pauci credant veris fidei, et quod naturalis homo sit contra spiritualem, hoc est, externus homo contra internum; quapropter si naturalis seu externus homo dominari incipit super spiritualem seu internum, nihil amplius creduntur quae sunt fidei, fallaciae enim obumbrant et cupiditates suffocant. Quia pauci sciunt,

quid fallaciae sensuum, et pauci credunt quod illae tantam umbram inducant rationalibus, et maxime spiritualibus fidei, usque ut ea exstinguant, imprimis quando homo simul in jucundo cupiditatum ex amore sui et mundi est, licet rem exemplis illustrare, primum quid fallaciae sensuum mere naturales seu in illis quae sunt in natura, dein de fallaciis sensuum in spiritualibus; I. Fallacia sensus mere naturalis seu quae in natura, est, quod credatur quod sol semel quovis die circum hanc tellurem feratur, et simul etiam coelum cum omnibus astris; et tametsi dicitur, quod incredibile sit quia impossibile, quod tantus oceanus igneus qualis est Sol, et non solum Sol sed etiam innumerabilia astra absque ulla mutatione loci a se invicem, quovis die semel circumvolvantur; et si adjicitur, quod videri possit a planetis, quod tellus faciat motum diurnum et annuum per circumrotationes et circumgyrationes, ex eo quod planetae etiam sint tellures, et quidem etiam quod circum se habeant lunas, et observatum quod illi pariter ac nostra tellus tales motus, nempe diurnos et annuos faciant; usque tamen apud perplures fallacia sensus obtinet, quod ita sit prout oculus videt. II. Fallacia sensus mere naturalis, seu in natura, est, quod solum unica atmosphaera sit, et modo ea purior in partibus successive; et quod ubi illa desinit, sit vacuum; sensuale externum hominis non aliter capit, cum solum hoc consulitur. III. Fallacia sensus mere naturalis est, quod a prima creatione impressa sit seminibus qualitas excrescendi in arbores et flores, et se prolificandi, et quod inde omnium existentia et subsistentia; et si illis dicitur, quod subsistere aliquid nequeat nisi perpetuo existat, secundum canonem, quod subsistentia sit perpetua existentia, tum quod omne inconnexum a priori se cadat in nihilum, usque tamen sensuale corporis et cogitatio ex illo sensuali, non capit illud, nec quod omnia et singula subsistant sicut exstiterant, per influxum a mundo spirituali, hoc est, per mundum spiritualem a Divino. IV. Fallacia sensus mere naturalis est inde, quod sint substantiae simplices, quae monades et atomi; quicquid enim intra sensuale externum est, hoc credit naturalis homo, quod tale sit, vel nihil. V. Fallacia sensus mere naturalis est, quod omnia naturae sint, et ex natura, et quod quidem in puriori seu interiori natura aliquid sit quod non capitur, sed si dicitur quod intra seu

supra naturam sit spirituale ac coeleste, hoc rejicitur, et creditur, nisi id naturale sit, quod nihil sit. VI. Fallacia sensus est, quod solum corpus vivat, et quod vita ejus pereat cum moritur; sensuale prorsus non capit, quod Internus homo sit in singulis Externi, et quod is sit intra naturam in mundo spirituali; inde nec credit quia non capit, quod post mortem victurus, nisi corpore rursus circuminduatur, n: 5078. 5079. VII. Fallacia sensus est inde, quod homo non magis vivere possit post mortem, quam bestiae, ex causa quia hae quoque vitam habent in multis similem vitae hominis, modo quod homo animal perfectius sit: sensuale non capit, hoc est, homo qui ex sensuali cogitat et concludit, quod homo in eo supra bestias sit, et ei vita superior, quia cogitare potest, non modo de causis rerum, sed etiam de Divino, ac Divino per fidem et amorem conjungi, ut et recipere influxum inde et sibi appropriare, ita quod in homine, quia datur reciprocum, detur receptio, quod nequaquam apud bestias. VIII. Fallacia est inde, quod ipsum vivum apud hominem, quod anima vocatur, sit modo aliquod aethereum, vel flammeum, quod dissipatur cum homo moritur; et quod id resideat vel in corde, vel in cerebro, vel in aliqua parte ejus, et quod inde regat corpus sicut machinam; quod Internus homo sit in singulis Externi, quod oculus non videat ex se sed ex illo, nec auris audiat ex se sed ex illo, homo sensualis non capit. IX. Fallacia sensus est, quod non aliunde lux dari queat quam ex sole aut igne elementari, nec aliunde calor quam inde; quod sit Lux in qua intelligentia, et calor in quo amor coelestis, et quod in illa luce et in illo calore sint omnes angeli, sensuale non capit. X. Fallacia sensus est, quod homo credat se vivere ex se, seu quod ei indita sit vita, non enim aliter apparet coram sensuali; quod solum Divinum sit cui vita ex se, et sic quod unica vita sit, et quod vitae in mundo sint modo formae recipientes, sensuale prorsus non capit, videatur n: 1954. 2706. 2886 ad 2889. 2893. 3001. 3318. 3337. 3338. 3484. 3742. 3743. 4151. 4249. 4318. 4319. 4320. 4417. 4523. 4524. 4882. XI. Homo sensualis ex fallacia credit, quod adulteria sint licita, ex sensuali enim concludit, quod conjugia sint modo ordinis causa propter educationem sobolis, et si non ordo ille destruitur quod perinde sit a quonam soboles; tum quod conjugiale sit

sicut aliud lascivum sed concessum; ita quoque, quod contra ordinem non foret plures uxores ducere, si non Christianus orbis ex Scriptura Sacra id prohiberet; si illis dicitur, quod correspondentia sit inter conjugium coeleste et conjugia in terris, et quod conjugiale nemo in se habere possit nisi sit in vero et bono spirituali, tum quod genuinum conjugiale nequaquam dari queat inter maritum et plures uxores, et inde quod conjugia in se sancta sint, haec sensualis homo rejicit sicut nihil. XII. Fallacia sensus est, quod Regnum Domini seu coelum sit quale regnum terrestre, in eo quod ibi gaudium et felicitas sit, ut unus major sit altero, et inde in gloria prae altero; sensuale enim prorsus non capit, quid sit, quod minimus sit maximus, seu ultimus primus; si eis dicatur, quod gaudium in coelo seu angelis sit aliis servire benefaciendo, absque ulla reflexione meriti et retributionis, hoc sicut triste obvenit. XIII. Fallacia sensus est, quod bona opera mereantur: et quod facere alicui bene sui causa, sit bonum opus. XIV. Etiam fallacia sensus est, quod salvetur homo per solam fidem; et quod fides dari queat apud quem non est charitas; tum quod fides maneat, non vita post mortem. Similiter in perpluribus aliis; quapropter cum sensuale apud hominem dominatur, tunc rationale illustratum a Divino nihil videt, est in densa caligine, et tunc creditur quod omne id rationale sit, quod ex sensuali concluditur.

5085. Ad domum carceris, quod significet inter falsa, constat ex significatione domus carceris, quod sit vastatio falsi, et inde falsum, de qua n: 4958. 5037. 5038.

5086. Locum, ubi Joseph vinctus, quod significet statum coelestis naturalis nunc quoad illa, constat ex significatione loci, quod sit status, de qua n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321. 4882; ex repraesentatione Josephi, quod sit coeleste spiritualis e rationali, de qua n: 4286. 4585. 4592. 4594. 4963, hic coeleste naturalis, quia nunc in naturali a quo tentationes, n: 5035. 5039; et ex significatione vinctus, quod sit status tentationum, de qua n: 5037; in capite priori actum est de statu tentationum coelestis spiritualis in naturali quoad illa quae fuerunt interioris naturalis, hic nunc quoad illa quae sunt exterioris.

5087. Et praefecit princeps satellitum Josephum illis, quod significet quod coeleste naturalis ex primariis interpretationi illa

doceret, constat ex significatione principis satellitum, quod sint primaria interpretationi, de qua n: 4790. 4966. 5084; ex repraesentatione Josephi, quod sit coeleste naturalis, de qua mox supra n: 5086; [4] et ex significatione praefici, quod hic sit docere, qui enim praeficitur illis quae rejiciuntur explorationis seu emendationis causa, ille munere docendi fungitur.

5088. Et ministrabat illis, quod significet quod instrueret, constat ex significatione ministrare, quod sit instruere; quod ministrare hic non sit ministrare ut servus, constat ex eo quod Joseph illis praefectus sit, quare ministrare hic est subministrare quae illis conducerent; et quia agitur hic de novo naturali sensuali seu externo, per praefici significatur docere, et per ministrare instruere; praefici praedicatur de bono quod vitae, et ministrare de vero quod doctrinae, n: 4976.

5089. Et fuerunt diebus in custodia, quod significet quod in statu rejectionis diu essent, constat ex significatione dierum, quod sint status, de qua n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785. 4850; hic itaque diebus, quod in statu diu, nempe rejectionis, quae per custodiam significatur, n: 5083. Singula haec, quae in sensu interno continentur, fusius explicare non licet, quia talia sunt, de quibus formari nequit idea ab illis quae in mundo sunt, sicut de coelesti spiritualis homine, de statu ejus in naturali cum naturale interius novum fit, ac postea cum novum factum, ac naturale exterius rejectum, sed de his et similibus formari potest idea ab illis quae in coelo, quae talis est ut non cadat in aliquam ideam formatam ab illis quae in mundo, nisi apud illos, qui dum in cogitatione sunt, abduci a sensualibus possunt; nisi cogitatio apud hominem elevari potest supra sensualia, sic [5] ut haec spectentur sicut infra, nequaquam sapere potest aliquid interius in Verbo, minus talia quae sunt coeli abstracta ab illis quae sunt mundi, sensualia enim absorbent illa et suffocant; inde est, quod, qui sensuales sunt, et studio incubuerunt scientificis, raro aliquid capiant de illis quae sunt coeli; immerserunt enim cogitationes talibus quae sunt mundi, hoc est, terminis et distinctionibus ab illis, ita sensualibus, a quibus elevari non amplius possunt, et sic teneri in intuitione supra illa; ita nec amplius potest cogitatio eorum libere extendi circum omnem campum rerum memoriae, et eligere

quae conveniunt, ac rejicere quae repugnant, et applicare quae in aliquo nexu sunt; clausa enim et immersa tenetur terminis, ut dictum, et inde sensualibus, ut circumspicere non possit: haec causa est, quod eruditi minus credant, quam simplices, imo etiam quod in coelestibus minus sapiant; simplices enim intueri rem possunt supra terminos et supra scientifica, ita supra sensualia, eruditi vero non ita, intuentur ex terminis et scientificis, est enim mens in illis, ita vincta sicut in claustro seu in carcere.

5090. Vers: 5. 6. 7. 8. *Et somniarunt somnium bini illi, quisque somnium suum, in nocte una, quisque secundum interpretationem somnii sui, pincerna et pistor, qui Regi Aegypti, qui vincti in domo carceris. Et venit ad illos Joseph in matutino, et vidit illos, et ecce illi perturbati. Et interrogabat ministros aulicos Pharaonis, qui cum eo in custodia domus domini sui, dicendo, quare facies vestrae malae hodie. Et dixerunt ad eum, somnium somniavimus, et interpretator nullus illi, et dixit ad illos Joseph, nonne Deo interpretationes, narrate quaeso mihi.* Et somniarunt somnium bini illi, significat praevidentiam de illis: quisque somnium suum in nocte una, significat de eventu qui illis in obscuro: quisque secundum interpretationem somnii sui, significat quem in se haberent: pincerna et pistor, significat de sensualibus utriusque generis: qui Regi Aegypti, significat quae subordinata interiori naturali: qui vincti in domo carceris, significat quae inter falsa: et venit ad illos Joseph in matutino, significat revelatum et clarum coelesti naturalis: et vidit illos, significat perceptionem: et ecce illi perturbati, significat quod in statu tristi: et interrogabat ministros aulicos Pharaonis, significat sensualia illa: qui cum eo in custodia domus domini sui, significat quae rejecta: dicendo, quare facies vestrae malae hodie, significat ex qua affectione tristitia: et dixerunt ad illum, significat perceptionem de illis: somnium somniavimus, significat praedictionem: et interpretator nullus illi, significat quod nemo sciat quid in illis: et dixit illis Joseph, significat coeleste naturalis: nonne Deo interpretationes, significat quod Divinum in illis: narrate quaeso mihi, significat quod sciretur.

5091. Et somniarunt somnium bini illi, quod significet praevidentiam de illis, constat ex significatione somnii, quod

sit praevidentia, de qua n: 3698; bini illi sunt sensualia utriusque generis significata per pincernam et pistorem; quod de illis somnia, a sequentibus patet. Quod somnium sit in supremo sensu Praevidentia, est quia somnia quae immediate per coelum a Domino influunt futura praenuntiant, qualia fuerunt somnia Josephi, somnia pincernae et pistoris, somnium Pharaonis, somnium Nebuchadnezaris, et in genere somnia prophetica; futura, quae per illa praenuntiantur, non aliunde sunt quam ex Praevidentia Divina Domini: inde quoque sciri potest, quod omnia et singula praevideantur.

5092. Quisque somnium suum in nocte una, quod significet de eventu qui illis in obscuro, constat ex significatione somnii, quod sit praevidentia, et inde praedictio, et quia est praedictio, etiam est eventus, nam de illo est praedictio; et ex significatione noctis, quod sit obscurum: nox in spirituali sensu significat statum umbrae inductum per falsum ex malo, n: 1712. 2353, ita quoque obscurum, nempe mentis. Obscurum quod est noctis in mundo, est obscurum naturale, sed obscurum quod est noctis in altera vita, est obscurum spirituale; illud existit ex absentia solis mundi et privatione lucis inde, hoc autem ex absentia solis coeli qui est Dominus, et privatione lucis, hoc est, intelligentiae inde; haec privatio non existit per quod sol coeli sicut sol mundi occidat, sed quia homo aut spiritus in falso ex malo est, et ipse se removet, et sibi obscurum inducit. Ex solum noctis et inde obscuri idea in utroque sensu, patere potest, quomodo se habet sensus spiritualis respective ad ejusdem rei sensum naturalem. Praeterea obscurum spirituale est triplex, unum quod est ex falso mali, alterum quod est ex ignorantia veri, tertium quod est exteriorum respective ad interiora, ita sensualium quae sunt externi hominis respective ad rationalia quae sunt interni; omnia haec genera usque existunt ex eo, quod lux coeli, seu intelligentia et sapientia quae a Domino, non recipiatur, haec enim continue influit, sed a falso mali vel rejicitur, vel suffocatur vel pervertitur, ab ignorantia veri parum recipitur, et a sensualibus quae sunt externi hominis, hebescit quia fit communis.

5093. Quisque secundum interpretationem somnii sui, quod significet quem in se haberent, nempe eventum, constat ex si-

gnificatione interpretationis somnii, quod sit explicatio, et inde cognitio eventus, ita eventus quem in se haberent; quod somnium sit eventus, videatur mox supra n: 5092.

5094. Pincerna et pistor, quod significet de sensualibus utriusque generis, constat ex significatione pincernae, quod sit sensuale subordinatum parti intellectuali, de qua n: 5077; et ex significatione pistoris, quod sit sensuale subordinatum parti voluntariae, de qua n: 5078; quod haec rejecta sint ab interiori naturali, supra n: 5088. 5089, dictum: at sciendum, quod ipsa sensualia non rejecta sint, nempe quae sunt visus, auditus, olfactus, gustus, tactus, nam ex his vivit corpus, sed intuitiones seu cogitationes ex illis, tum affectiones ac cupidines ex illis: in memoriam externam seu naturalem hominis intrant objecta e mundo per sensualia illa ab una parte, et in illam intrant objecta per rationalia ab altera parte; haec se in memoria illa separant; quae intrarunt per rationalia, se locant interius, quae autem intrarunt per sensualia, se locant exterius; inde naturale fit duplex, nempe interius et exterius, ut quoque supra dictum; Naturale interius est quod repraesentatur per Pharaonem regem Aegypti, naturale autem exterius per pincernam et pistorem: qualis differentia sit, constare potest ex intuitionibus rerum seu cogitationibus et inde conclusionibus; qui cogitat et concludit ex interiori naturali, is quantum per rationale hausit, tantum est rationalis, at qui cogitat et concludit ab exteriori naturali, is quantum ex sensualibus hausit, tantum est sensualis, talis homo etiam vocatur sensualis homo, alter vero rationalis naturalis; Homo, cum moritur, omne naturale secum habet, et quale in mundo apud illum formatum est, tale quoque manet; quantum imbuerat ex rationali, tantum quoque rationalis est, et quantum ex sensuali tantum est sensualis; differentia est, quod naturale quantum hauserat et appropriaverat sibi ex rationali, tantum spectet sensualia quae sunt naturalis exterioris infra se, et tantum dominetur his, vilipendendo [6] et rejiciendo fallacias quae inde; at naturale quantum hauserat et appropriaverat sibi ex sensualibus corporis, quod tantum spectet rationalia sicut infra se, illa vilipendendo et rejiciendo: sicut pro exemplo; rationalis naturalis homo potest comprehendere, quod homo non vivat ex se, sed per influxum vitae per coelum a Domino; at

sensualis homo hoc non potest comprehendere, dicit enim quod sentiat et appercipiat manifeste quod vita sit in se, et quod contra sensum loqui sit vanum: Sit etiam pro exemplo, rationalis naturalis homo comprehendit, quod coelum et infernum sit, at sensualis homo illa negat, quia non capit quod purior mundus, quam quem oculis videt, detur; rationalis naturalis homo comprehendit quod sint spiritus et angeli qui inconspicui; at sensualis homo non comprehendit, putando nihil esse quod non videt et tangit. Sit quoque pro exemplo; rationalis naturalis homo comprehendit, quod intelligentis sit intueri fines, ac praevidere et disponere media ad finem quendam ultimum, is cum spectat naturam ex ordine rerum, videt quod natura sit complexus mediorum, et tunc appercipit quod Supremum Ens intelligens disposuerit illa; sed ad quem finem ultimum, non videt nisi spiritualis fiat; at sensualis homo non comprehendit, quod aliquid distinctum a natura dari queat, ita nec quod aliquod Ens quod supra naturam; quid intelligere, quid sapere, quid intueri fines, et disponere media, non capit, nisi dicatur naturale, et cum dicitur naturale, ideam de illis habet qualem artifex de automato. Ex his paucis constare potest, quid intelligitur per interius naturale et exterius naturale; et per quod sensualia rejecta sint, quod nempe non illa quae sunt visus, auditus, olfactus, gustus et tactus, in corpore, sed quod conclusiones inde de interioribus.

5095. Qui regi Aegypti, quod significet quae subordinata interiori naturali, constat ex repraesentatione Pharaonis seu regis Aegypti in hoc Capite, quod sit status naturalis novus, de qua n: 5079. 5080, consequenter interius naturale, nam hoc novum factum; quid interius naturale, et exterius, mox supra n: 5094, videatur. Qualis sensus Verbi internus in historicis et in propheticis est, paucis dicendum; ubi in sensu historico memorantur plures personae, sicut hic Josephus, Pharao, princeps satellitum, pincerna, pistor, in sensu interno quidem significant varia, sed solum in una persona; [7] causa est, quia nomina significant res; sicut hic Josephus repraesentat Dominum quoad coeleste spirituale e rationali, et quoque in naturali, Pharao Ipsum quoad statum naturalis novum, seu quoad interius naturale, pincerna et pistor quoad illa quae sunt Externi natu-

ralis; talis est sensus internus; similiter alibi, ut ubi nominantur Abrahamus, Jischakus et Jacobus, in sensu literae sunt tres personae; at in sensu supremo omnes tres Dominum repraesentant, nempe Abrahamus Ipsum Divinum, Jischakus Divinum Intellectuale, et Jacobus Divinum Naturale Ipsius: etiam apud Prophetas, ubi quandoque loquutio fit per mera nomina, sive personarum, sive regnorum, sive urbium, et usque simul unam rem sistunt et describunt in sensu interno: qui hoc non novit, facile potest a sensu literae auferri in varia, et sic dissipari idea rei unius.

5096. Qui vincti in domo carceris, quod significet quae inter falsa, constat ex significatione vinctus esse in domo carceris, quod sit esse inter falsa, de qua n: 4958. 5037. 5038. 5085: qui in falsis sunt, et magis qui in malis, dicuntur vincti et in carcere, non quod in aliquo vinculo sint, sed quia non in libero, qui enim non in libero sunt, ii sunt interius vincti; nam qui in falso se confirmaverunt, non amplius in aliquo libero sunt eligendi et acceptandi verum, et qui multum se confirmaverunt, ne quidem in libero sunt videndi illud, minus agnoscendi et credendi, sunt enim in persuasione quod falsum sit verum et verum falsum; persuasio talis est, ut auferat omne liberum cogitandi aliud, consequenter ut ipsam cogitationem in vinculo et quasi in carcere teneat: hoc constare mihi potuit ex pluri experientia apud illos in altera vita, qui in persuasione falsi fuerunt per confirmationes apud se, sunt tales ut nequaquam admittant vera, reflectunt seu repercutiunt illa, et hoc duriter secundum persuasionis gradum; imprimis cum falsum est ex malo, seu cum malum persuasit; sunt illi qui in parabola Domini intelliguntur apud Matthaeum „Alia semina ciciderunt super viam duram, et venerunt aves et comederunt ea," XIII: 4; semina sunt vera Divina, petra dura est persuasio, aves sunt principia falsi. Qui tales sunt, ne quidem sciunt quod in vinculo sint seu in carcere, afficiuntur enim falso suo, et amant illud propter malum ex quo; inde in libero se putant esse, quicquid enim est affectionis seu amoris, apparet liberum. At qui non in falso confirmato, hoc est, in persuasione falsi sunt, illi admittunt facile vera, et vident illa, et eligunt illa, et afficiuntur illis, et dein vident falsa sicut infra se, et quoque quomodo illi qui in

persuasione falsi vincti sunt; in tanto libero sunt, ut possint intuitione et cogitatione exspatiari quasi per totum coelum, ad innumerabilia vera; sed in hoc libero nemo potest esse, nisi qui est in bono, ex bono enim est in coelo, et ex bono in coelo apparent vera.

5097. Et venit ad illos Joseph in matutino, quod significet revelatum et clarum coelesti spiritualis, constat ex repraesentatione Josephi, quod sit coeleste spiritualis, de qua n: 4286. 4592. 4963; et ex significatione mane, quod sit status illustrationis, de qua n: 3458, ita revelatum et clarum: quod mane seu matutinum illa significet, est quia omnia tempora diei, sicut omnia tempora anni, varios status secundum variationes lucis coeli significant; variationes lucis coeli, non sunt variationes sicut lucis in mundo quovis die et quovis anno, sed sunt variationes intelligentiae et amoris; nam lux coeli non aliud est quam Divina Intelligentia a Domino, quae quoque coram oculis lucet, et calor illius lucis est Divinus Domini Amor, qui quoque coram sensu calet, est illa lux quae facit intellectuale hominis, et ille calor qui facit calidum ejus vitale et voluntarium boni: mane seu matutinum ibi est status illustrationis, nempe quoad illa quae sunt boni et veri, qui tunc existit, cum agnoscitur, et magis cum percipitur quod bonum sit bonum et verum sit verum; perceptio est revelatio interna, inde per mane significatur revelatum, et quia tunc clarum fit quod prius fuit obscurum, inde quoque per mane significatur clarum. Praeterea per Mane in supremo sensu significatur Ipse Dominus, ex causa quia Dominus est Sol ex quo omnis lux in coelo, et Ipse semper est in ortivo, ita in matutino; oritur etiam semper apud unumquemvis, qui verum quod est fidei, et bonum quod est amoris, recipit, at occidit apud unumquemvis qui non recipit; non quod sol ibi occidat, quia, ut dictum, semper est in ortivo, sed quod, qui non recipit, faciat apud se sicut occidat: comparari hoc aliquatenus potest cum vicibus, quas sol mundi respective ad incolas telluris facit, sol ibi nec occidit, quia semper manet in suo loco et inde semper lucet, sed apparet sicut occidat, quia tellus circum axem semel quovis die volvitur, et tunc simul removet incolam ab aspectu solis, videatur n: 5084, p: 1; ita quoque non in sole est occiduum, sed in remotione incolae telluris a lu-

ce ejus; hoc comparativum illustrat, et quia repraesentativum Regni Domini est in singulis naturae, etiam instruit, quod privatio lucis coeli, hoc est, intelligentiae et sapientiae, non sit ex eo, quod Dominus, Qui est Sol intelligentiae et sapientiae, apud aliquem occidat, sed quod incola Regni Ipsius semet ipsum removeat, hoc est, patiatur se duci ab inferno a quo removetur.

5098. Et vidit illos, quod significet perceptionem, constat ex significatione videre, quod sit intelligere et appercipere, de qua n: 2150. 3764. 4567. 4723.

5099. Et ecce illi perturbati, quod significet quod in statu tristi, constat absque explicatione.

5100. Et interrogabat ministros aulicos Pharaonis, quod significet sensualia illa, constat ex significatione ministrorum aulicorum Pharaonis, quod sint sensualia utriusque generis, quae nempe subordinata sunt parti intellectuali, et quae subordinata parti voluntariae, de qua supra n: 5081.

5101. Qui cum eo in custodia domini sui, quod significet quae rejecta, constat ex significatione dari in custodiam, ita esse in custodia, quod sit in statu rejectionis, de qua etiam supra n: 5083.

5102. Dicendo, quare facies vestrae malae hodie, quod significet ex qua affectione tristitia, constat ex significatione facierum, quod sint interiora, de qua n: 358. 1999. 2434. 3527. 4066. 4796. 4797, ita affectiones, nam interiora hominis, ex quibus cogitationes quae etiam sunt interiora, sunt affectiones, hae enim, quia sunt amoris, sunt ejus vitae; notum est, quod affectiones conspicuae sistantur in facie apud illos qui in innocentia sunt, et cum affectiones, etiam cogitationes in communi, nam hae sunt formae affectionum; inde facies in se spectata non aliud est quam interiorum imago repraesentativa; omnes facies non aliter apparent angelis, angeli enim non vident facies hominis in forma materiali, sed in forma spirituali, hoc est, in forma quam affectiones et inde cogitationes sistunt; hae quoque sunt quae faciunt ipsam faciem apud hominem, quod sciri potest ex eo, quod facies illis privata sit nihil nisi quam mortuum quid, et quod facies vivat ex illis, et placeat secundum illas: tristitia affectionis, seu ex qua affectione, significatur per quod dixerit, cur facies vestrae malae hodie.

5103. Et dixerunt ad eum, quod significet perceptionem de illis, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio, de qua saepius prius.

5104. Somnium somniavimus, quod significet praedictionem, constat ex significatione somnii, quod sit praevidentia, et inde praedictio, de qua supra n: 5091.

5105. Et interpretator nullus illi, quod significet quod nemo sciat quid in illis, constat ex significatione interpretationis, quod sit explicatio quid in se habeat, de qua supra n: 5093, ita quid in illis.

5106. Et dixit illis Joseph, quod significet coeleste naturalis, constat ex repraesentatione Josephi, quod sit coeleste naturalis, de qua supra n: 5086.

5107. Nonne Deo interpretationes, quod significet quod Divinum in illis, constat ex significatione interpretationis, cum praedicatur de somniis, quod sit id quod in illis, ut mox supra n: 5105; Divinum significatur per Deum.

5108. Narrate quaeso mihi, quod significet quod sciretur, constat ex significatione narrate quaeso, quod involvat quod sciretur; ut quoque patet a sequentibus.

5109. Vers: 9. 10. 11. 12, 13. *Et narravit princeps pincernarum somnium suum Josepho, et dixit ei, in somnio meo, et ecce vitis coram me. Et in vite tres propagines, et illa sicut germinans, ascendit flos illius, et maturuerunt botri illius, uvas. Et scyphus Pharaonis in manu mea, et accepi uvas, et expressi illas ad scyphum Pharaonis, et dedi scyphum super volam Pharaonis. Et dixit illi Joseph, haec interpretatio illius, tres propagines tres dies, illae. In adhuc tribus diebus, extollet Pharao caput tuum, et reducet te super stationem tuam, et dabis scyphum Pharaonis in manum illius, secundum morem priorem, quo fuisti pincerna illius.* Et narravit princeps princernarum somnium suum Josepho, significat quod coeleste spiritualis apperciperet eventum de illis quae fuerunt sensualis parti intellectuali subjecti, quae hactenus rejecta: et dixit ei, significat revelationem ex perceptione: in somnio meo, significat praedictionem: et ecce vitis coram me, significat intellectuale: et in vite tres propagines, significat derivationes inde usque ad ultimam: et illa sicut germinans, significat influ-

rum per quem renascentia: ascendit flos illius, significat statum prope regenerationem: et maturuerunt botri illius uvas, significat conjunctionem veri spiritualis cum bono coelesti: et scyphus Pharaonis in manu mea, significat influxum interioris naturalis in exterius, et receptionis initium: et accepi uvas, et expressi illas ad scyphum Pharaonis, significat influxum reciprocum in bona ex origine spirituali ibi: et dedi scyphum supra volam Pharaonis, significat appropriationem ab interiori naturali: et dixit illi Joseph, haec interpretatio illius, significat revelationem a perceptione a coelesti in naturali, quid in se haberet: tres propagines, tres dies, illae, significat derivationes continuas usque ad ultimam: in adhuc tribus diebus, significat quod tunc novum: extollet Pharao caput tuum, significat provisum et inde conclusum: et reducet te super stationem tuam, significat quod illa quae sunt sensualis parti intellectuali subjecti redigerentur in ordinem, ut ultimo loco sint: et dabis scyphum Pharaonis in manum illius, significat ut inde inserviant interiori naturali: secundum morem priorem, significat ex lege ordinis: quo fuisti pincerna illius, significat sicut sensualia illius generis solent.

5110. Et narravit princeps pincernarum somnium suum Josepho, quod significat quod coeleste spiritualis apperciperet eventum de illis quae fuerunt sensualis parti intellectuali subjecti, quae hactenus rejecta, constat ex repraesentatione Josephi, quod sit coeleste spiritualis, de qua n: 4286. 4585. 4592. 4594. 4963; ex significatione somnii, quod sit praevidentia, et inde eventus, de qua supra n: 5091. 5092. 5104, ita eventus praevisus seu apperceptus; et ex significatione principis pincernarum, quod sit sensuale parti intellectuali subjectum in genere, de qua n: 5077. 5082; quod rejectum, intelligitur per quod in custodia, n: 5083. 5101; ex his patet, quod istorum verborum ille sensus internus sit; quod etiam Josephus, per quem coeleste spiritualis repraesentatur, eventum apperceperit, a sequentibus constat. Coeleste spiritualis dicitur, et intelligitur Dominus, abstracte de Ipso quoque dici potest, quia est ipsum coeleste ac ipsum spirituale, hoc est, est Ipsum Bonum ac Ipsum Verum; quae quidem apud hominem non concipi possunt abstracte a persona, quia naturale in singulis cogitationis ejus

adjunctum est; at usque cum cogitatur, quod omne quod in Domino, Divinum sit, et quod Divinum sit supra omne cogitationis, et prorsus incomprehensibile etiam angelis, consequenter si tunc abstrahitur id quod comprehensibile est, remanet Ipsum Esse et Existere, quod nempe sit Ipsum Coeleste ac Ipsum Spirituale, hoc est, Ipsum Bonum et Ipsum Verum. At usque quia homo talis est, ut prorsus nullam cogitationis ideam habere possit de abstractis, nisi adjungat aliquod naturale quod intraverat e mundo per sensualia, absque tali enim cogitatio ejus perit sicut in abysso et dissipatur; idcirco ne Divinum apud hominem corporeis et terrestribus prorsus immersum periret, et apud quem maneret, conspurcaretur idea immunda, et una omne coeleste et spirituale quod a Divino, idcirco placuit Jehovae se sistere actualiter qualis est et qualis apparet in coelo, nempe sicut Divinus Homo; omne enim coeli conspirat ad formam humanam, ut constare potest ab illis quae ad finem Capitum de Correspondentia omnium hominis cum Maximo Homine, quod est Coelum, ostensa sunt; Hoc Divinum, seu Hoc Jehovae in Coelo, est Dominus ab aeterno; idem quoque suscepit Dominus cum glorificavit seu Divinum fecit in Se Humanum; quod etiam manifeste patet ex forma in qua apparuit coram Petro, Jacobo, et Johanne, cum transformatus, Matth: XVII: 1. 2; et quoque in qua aliquoties apparuit Prophetis; inde nunc est, quod unusquisque de Ipso Divino cogitare possit ut de Homine, et tunc de Domino, in quo omne Divinum, et Trinum perfectum est; in Domino enim Ipsum Divinum est Pater, Divinum illud in coelo est Filius, et Divinum inde procedens est Spiritus Sanctus, Qui quod unum sint, ut Ipse docet, exinde constat.

5111. Et dixit ei, quod significet revelationem ex perceptione, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio, de qua n: 1791. 1815. 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 2619. 2862. 3395. 3509, ita quoque est revelatio, nam haec est interna perceptio, et ex perceptione.

5112. In somnio meo, quod significet praedictionem, constat ex significatione somnii, quod sit praevidentia, et ex illa praedictio, de qua supra n: 5091. 5092. 5104.

5113. Et ecce vitis coram me, quod significet intellectuale, constat ex significatione vitis, quod sit intellectuale quod Eccle-

siae spiritualis, de qua sequitur. Quia per pincernam significatur sensuale parti intellectuali subjectum, et hic agitur de influxu intellectualis in sensuale sibi subordinatum, ideo in somnio apparuit vitis cum propaginibus, flore, botris, et uvis, per quae influxus et renascentia sensualis illius describitur. Quod intellectuale Ecclesiae spiritualis attinet, sciendum, quod in Verbo, ubi de illa Ecclesia, passim etiam de intellectuali ejus agatur, ex causa, quia est pars intellectualis, quae apud hominem illius Ecclesiae, regeneratur et fit Ecclesia; sunt enim binae Ecclesiae in genere, nempe coelestis et spiritualis, Ecclesia coelestis est apud hominem qui quoad partem voluntariam regenerari potest seu fieri Ecclesia, at Ecclesia spiritualis apud hominem, qui solum quoad partem intellectualem, ut dictum, regenerari potest; Antiquissima Ecclesia, quae ante diluvium, fuit coelestis, quia apud eos qui ab illa fuerunt, in parte voluntaria aliquid integrum fuit, sed Antiqua Ecclesia, quae post diluvium, spiritualis fuit, quia apud eos qui ab illa, non aliquid in parte voluntaria, sed in parte intellectuali, integrum fuit; inde nunc est, quod in Verbo, ubi de Ecclesia Spirituali, partim etiam de intellectuali ejus agatur; de his videantur n: 640. 641. 765. 863. 875. 895. 927. 928. 1023. 1043. 1044. 1555. 2124. 2256. 2669. 4328. 4493; quod intellectualis pars apud illos, qui ab Ecclesia spirituali, regeneretur, constare potest etiam ex eo, quod homo Ecclesiae illius nullam perceptionem veri ex bono habeat, prout habuerunt qui a coelesti Ecclesia, sed verum quod fidei primum addiscet, et imbuet intellectuale, et sic ex vero cognoscet quid bonum, et postquam id inde cognoverit, id cogitare potest, dein velle, et tandem facere, et tunc nova voluntas apud illum in parte intellectuali a Domino formatur, per hanc a Domino elevatur spiritualis homo in coelum, remanente usque malo in propria ejus voluntate, quae tunc miraculose separatur, et hoc per vim superiorem, qua detinetur a malo et tenetur in bono. Coelestis autem Ecclesiae homo regeneratus fuit quoad partem voluntariam, ab infantia imbuendo bonum charitatis, et cum ejus perceptionem adeptus est, ducebatur in perceptionem amoris in Dominum; inde omnia vera fidei ei in intellectuali sicut in speculo apparuerunt; intellectus et voluntas apud illum prorsus unam mentem fecerunt,

nam perceptum illis in intellectu quod erat in voluntate; in his consistebat integritas primi hominis, per quem Ecclesia coelestis significatur. Quod vitis sit intellectuale Ecclesiae spiritualis, ex Verbo pluries alibi constat, ut apud Jeremiam „Quid tibi cum via Aegypti ut bibas aquas Schichoris, aut quid tibi cum via Assyriae ut bibas aquas fluvii: atqui Ego *plantaveram te Vitem nobilem totam*, semen veritatis: quomodo ergo conversa es Mihi *in palmites degeneres Vitis alienae*" II: 18. 21; ibi de Israële, per quem significatur Ecclesia spiritualis, n: 3654. 4286; Aegyptus et aquae Schichoris pro scientificis quae pervertunt, n: 1164. 1165. 1186. 1462; Assyria et aquae fluvii pro ratiocinatione ex illis nempe scientificis contra bonum vitae et verum fidei, n: 119. 1186; Vitis nobilis pro Ecclesiae spiritualis homine, qui vitis dicitur ex intellectuali; palmites degeneres vitis alienae pro Ecclesiae perversae homine. Apud Ezechielem „Aenigma et parabola de domo Israëlis; Aquila magna sumsit de semine terrae, et posuit in agro sementis, germinavit, et factum est *in Vitem luxuriantem*, humilem proceritate; ita ut respicerent *palmites ejus* ad illam, et radices ejus sub illa essent; sic facta est *in vitem* quae fecit *palmites*, et emisit *propagines* ad Aquilam; *Vitis haec* applicuit radices suas et *palmites suos* misit ad illam, in agro bono apud aquas multas; illa plantata ad faciendum ramum, [8] ut esset *in vitem magnificentiae*" XVII: 3. 5. 6. 7. 8; Aquila pro rationali, n: 3901; semen terrae pro vero Ecclesiae, n: 1025. 1447. 1610. 1940. 2848. 3038. 3310. 3373, quod factum in vitem luxuriantem et in vitem magnificentiae, pro in Ecclesiam spiritualem, quae vitis vocatur ex vino quod inde, quod significat bonum spirituale seu bonum charitatis ex quo verum fidei, implantatum parti intellectuali. Apud Eundem „Mater tua, [9] sicut *Vitis* in similitudine tui, juxta aquas plantata, frugifera, et ramosa facta ab aquis multis; unde fuerunt illi virgae roboris in sceptra dominantium; et elevavit se statura ejus super inter implexos ramos, ut apparuerit altitudine sua in multitudine palmitum" XIX: 10; ibi etiam de Israële, per quem Ecclesia spiritualis significatur, quae Viti comparatur ex simili causa de qua mox supra; describuntur ibi ejus derivationes usque ad ultimas in naturali homine, nempe ad scientifica ex sensualibus, quae sunt implexi rami, n: 2831. Apud Ho-

scheam „Ero [10] sicut ros *Israëli,* ibunt rami ejus, et erit sicut olivae honor ejus, et odor [11] illi sicut Libani, revertentur habitantes in umbra ejus, vivificabunt frumentum, et efflorebunt sicut *Vitis*, memoria ejus sicut *vinum Libani;* Ephraim quid Mihi amplius cum idolis" XIV: 6. 7. 8. 9; Israël pro Ecclesia spirituali, cujus efflorescentia comparatur Viti, et memoria vino Libani, ex bono fidei implantato intellectuali; Ephraim est intellectuale Ecclesiae spiritualis, n: 3969. Apud Sachariam „Reliquiae populi, semen pacis, *Vitis dabit fructum suum*, et terra dabit proventum, et coeli dabunt rorem suum" VIII: 11. 12; reliquiae populi pro veris reconditis a Domino in interiori homine, n: 468. 530. 560. 561. 660. 798. 1050. 1738. 1906. 2284; semen pacis pro bono ibi; vitis pro intellectuali. Apud Malachiam „Increpabo vobis absumentem, ut non corrumpat vobis fructum terrae, *nec orba erit vobis vitis in agro*" III: 11. 12; Vitis pro intellectuali, vitis non orba dicitur, quando intellectuale non privatur veris et bonis fidei, contra autem vitis vacua, quando sunt falsa ibi et inde mala, apud Hoscheam „*Vitis vacua Israël*, fructum facit similem sibi" X: 1. Apud Mosen „Ligabit *ad Vitem* asininum pullum suum, et *ad vitem nobilem* filium asinae suae, postquam laverit *in Vino* indumentum suum, et in *sanguine uvarum* velamen suum" Genes: XLIX: 11; prophetia Jacobi, tunc Israëlis, de duodecim filiis, ibi de Jehudah, per quem repraesentatur Dominus, n: 3881, vitis ibi pro intellectuali quod est Ecclesiae spiritualis, et vitis nobilis pro intellectuali quod est Ecclesiae Coelestis. Apud Davidem „Jehovah, *Vitem ex Aegypto* proficisci fecisti, expulisti gentes, et plantasti *illam*, purgasti ante *illam*, et radicari fecisti radices *illius*, ut impleverit terram; operti sunt montes umbra *illius*, et ramis cedri Dei, emisisti *propagines illius* usque ad mare, et ad Euphratem ramusculos illius. Conculcat *illam* aper e sylva, et fera agrorum depascit *illam*" Psalm: LXXX: 9. 10. 11. 12. 14; Vitis ex Aegypto, in sensu supremo pro Domino, glorificatio Humani Ipsius describitur per illam et illius propagines; in sensu interno est Vitis ibi Ecclesia spiritualis, ac homo illius Ecclesiae, qualis cum quoad intellectuale et voluntarium a Domino novus factus est seu regeneratus; aper in sylva est falsum, et fera agrorum est malum, quae Ecclesiam quo-

ad [12] fidem in Dominum destruunt. Apud Johannem „Misit Angelus falcem suam in terram, et *vindemiavit vitem terrae*, et conjecit in torcular irae Dei magnum; calcatum est torcular extra urbem, et exivit sanguis e torculari usque ad frena equorum" Apoc: XIV: 19. 20; vindemiare vitem terrae, pro destruere intellectuale Ecclesiae; et quia per vitem significatur intellectuale illud, etiam dicitur quod sanguis exiverit e torculari usque ad frena equorum, per equos enim significantur intellectualia, n: 2761. 2762. 3217. Apud Esaiam „Fiet in die illo, erit omnis locus, in quo *fuerint mille vites* pro mille argenti, erit in senticetum et vepretum" VII: 23. Apud Eundem „Exurentur habitatores terrae, et relictus erit homo rarus, lugebit mustum, et *languescet vitis*" XXIV: 6. 7. Apud Eundem „Super ubera se pulsant ob agros *meri*, ob *vitem frugiferam*, super terra populi mei spina, sentis, ascendit" XXXII: 12. 13. 14; in illis locis de vastatione Ecclesiae spiritualis quoad bonum et verum fidei agitur, ita quoad intellectuale, nam verum et bonum fidei est in parte intellectuali hominis illius Ecclesiae, ut supra dictum; quisque videre potest, quod ibi non per vitem vitis intelligatur, et non per terram terra, sed quod tale quod est Ecclesiae. Quia in genuino sensu vitis significat bonum intellectualis, et ficus bonum naturalis, seu quod idem, vitis bonum interioris hominis, et ficus bonum exterioris, idcirco pluries in Verbo ubi Vitis etiam Ficus nominatur; ut in his locis; apud Jeremiam „Consumendo consumam eos, *non Uvae in vite, neque ficus in ficu,* et folium defluit" VIII: 13. Apud Eundem „Ego adducam super vos gentem e longinquo, domus Israëlis, qui comedet *Vitem tuam* et *ficum tuam*" V: 15. 17. Apud Hoscheam „Devastabo *Vitem ejus* et *ficum ejus*" II: 12. Apud Joëlem „Gens ascendit super terram, redegit *Vitem meam* in vastitatem, et *ficum meam* in spumam, denudando denudavit *illam*, et projecit, dealbati sunt *palmites illius; Vitis* exaruit, et *ficus* languet" I: 6. 7. 12. Apud Eundem „Ne timete bestiae agrorum meorum, quia herbosa facta sunt habitacula deserti; quia arbor fecit fructum suum, et *ficus* et *vitis* dabunt vim suam" II: 22. 23. Apud Davidem „Percussit *vitem eorum*, et *ficum eorum*, et confregit arborem termini eorum" Psalm: CV: 33. Apud Habakuk „*Ficus* non florebit,

nec proventus *in vitibus*" III: 17. Apud Micham „E Zione exibit doctrina, et verbum Jehovae ex Hierosolyma; sedebunt quisque *sub Vite sua*, et *sub ficu sua*, nec terrens" IV: 2. 4. Apud Sachariam „In die illo clamabitis vir ad socium suum *sub vite* et *sub ficu*," III: 10. [13] In Libro I Reg: „Tempore Schelomonis pax fuit ab omnibus transitibus a circuitu, et habitavit Jehudah et Israël in confidentia, *quisque sub vite sua*, et *sub ficu sua*," V: 4. 5; quod ficus sit bonum naturalis seu exterioris hominis, videatur n: 217. Quod vitis sit Intellectuale novum seu regeneratum per bonum ex vero et per verum ex bono, constat ex Domini verbis ad discipulos, postquam instituit Sanctam Coenam, apud Matthaeum „Dico vobis, quod non bibiturus sim a nunc *ex hoc genimine vitis*, usque ad diem illum, quando id bibero vobiscum novum in Regno Patris mei," XXVI: 29; bonum ex vero et verum ex bono, per quae novum fit intellectuale, seu homo fit spiritualis, significatur per genimen vitis, appropriatio ejus significatur per bibere; quod bibere sit appropriare, et quod praedicetur de vero, videatur n: 3168; quod id non plene fiat quam in altera vita, significatur per, usque ad diem illum quando id bibiturus vobiscum novum in Regno Patris mei; quod per genimen vitis non mustum nec vinum intelligatur, sed coeleste quid quod est Regni Domini, manifeste patet. Quia Intellectuale hominis spiritualis novum fit et regeneratur per Verum quod unice a Domino, ideo Dominus Se comparat Viti, et illos qui implantantur Vero quod ab Ipso, consequenter Ipsi, comparat palmitibus, et bonum quod inde, fructui, apud Johannem „*Sum Vitis vera*, et Pater meus *Vinitor*, omnem *palmitem* in Me non ferentem fructum, tollit eum, omnem autem fructum ferentem putabit illum, ut plus fructus ferat. Manete in Me, etiam Ego in vobis, quemadmodum *palmes* non potest fructum ferre a seipso, nisi manserit *in Vite*, ita neque vos, nisi in Me manseritis. *Ego sum Vitis*, *vos palmites*, qui manet in Me, et Ego in illo, hic fert fructum multum, quia sine Me non potestis facere quicquam: hoc mandatum meum, ut ametis vos mutuo, sicut amavi vos," XV: 1. 2. 3. 4. 5. 12. Quia Vitis in supremo sensu significat Dominum quoad Divinum Verum, et inde in sensu interno hominem Ecclesiae spiritualis, idcirco Vinea significat ipsam Ecclesiam spiritualem,

n: 1069. 3220. Quia Naziraeus repraesentabat coelestem hominem, et ille regeneratur per bonum amoris, non autem per verum fidei prout spiritualis homo, consequenter coelestis homo non quoad intellectuale sed quoad voluntarium, ut supra dictum videatur, idcirco prohibitum Naziraeo fuit *edere quicquam quod exiret ex vite*, ita *nec bibere vinum*, Num: VI: 3. 4. Jud: XIII: 14; ex eo quoque patet, quod per vitem significetur Intellectuale quod est spiritualis hominis, ut ostensum; quod Naziraeus coelestem hominem repraesentaverit, videatur n: 3301; inde etiam videri potest, quod nequaquam sciri queat, quare Naziraeo prohibitum fuit omne quod exiret ex vite, praeter plura de illo, nisi sciretur quid vitis in proprio sensu significat, tum nisi sciretur quod sit Ecclesia Coelestis et Ecclesia spiritualis, et quod homo Ecclesiae coelestis aliter regeneretur quam homo Ecclesiae spiritualis, ille per semen implantatum parti voluntariae, hic per semen implantatum parti intellectuali: talia arcana in sensu Verbi interno recondita sunt.

5114. Et in vite tres propagines, quod significet derivationes inde usque ad ultimam, constat ex significatione vitis, quod sit intellectuale, de qua mox supra n: 5113; ex significatione trium, quod sint completum et continuum usque ad finem, de qua n: 2788. 4495; et ex significatione propaginum, quod sint derivationes; cum enim vitis est intellectuale, propagines non aliud sunt quam derivationes inde, et quia tres significant continuum usque ad finem, seu a primo usque ad ultimum, per tres propagines significantur derivationes ab intellectuali ad ultimum quod est sensuale; primum enim in ordine est intellectuale, et ultimum est sensuale: intellectuale in communi est visuale interni hominis, quod a luce coeli, quae a Domino, videt, et quod videt, omne est spirituale et coeleste; sensuale autem in communi est externi hominis, hic sensuale visus, quia hoc correspondet et subordinatum est intellectuali, illud sensuale a luce mundi, quae a sole, videt, et quod videt, omne est mundanum, corporeum et terrestre. Dantur in homine derivationes ab intellectuali, quod est in luce coeli, ad sensuale quod est in luce mundi; nisi darentur, sensuale non potuisset ullam vitam, qualis est humana, habere; vita sensuali hominis non est ex eo quod videat ex luce mundi, nam lux mundi in se nul-

lam vitam habet, sed ex eo quod videat ex luce coeli, nam haec lux vitam in se habet; cum haec lux incidit apud hominem in illa quae sunt ex luce mundi, tunc vivificat illa, et facit ut videat objecta intellectualiter, ita sicut homo; inde homini ex scientificis quae enata sunt ex illis quae in mundo viderat et audiverat, proinde ex illis quae intraverant per sensualia, intelligentia et sapientia, et ex hac vita civilis, moralis, et spiritualis. Quod in specie derivationes attinet, sunt illae apud hominem tales, ut paucis exponi nequeant; sunt gradus sicut scalae inter Intellectuale et Sensuale, sed gradus illos nemo potest capere, nisi sciat quomodo cum illis se habet, quod nempe inter se distinctissimi sint, et quod tam distincti, ut interiores existere et subsistere possint absque exterioribus, non autem exteriores absque interioribus; sicut pro exemplo, spiritus hominis subsistere potest absque corpore materiali, et quoque actualiter subsistit cum per mortem separatur a corpore; spiritus hominis in gradu interiori est, et corpus in exteriori; similiter etiam se habet cum spiritu hominis post mortem, si inter beatos est, in ultimo gradu ibi est cum in primo coelo, in interiori gradu cum in secundo, et in intimo cum in tertio; et cum in hoc est, tunc quidem simul est in reliquis, sed hi quiescunt apud illum, paene sicut corporeum apud hominem quiescit in somno, at cum differentia, quod interiora apud angelos tunc in summa vigilia sint; totidem itaque distincti gradus apud hominem dantur, quot sunt coeli, praeter ultimum, qui est corpus cum sensualibus ejus. Ex his aliquatenus constare potest, quomodo se habet cum derivationibus a primo ad ultimum, seu ab Intellectuali ad sensuale: vita hominis, quae a Divino Domini, transit per hos gradus ab intimo ad ultimum, et ubivis derivatur, fitque communius et communius, et in ultimo communissimum; derivationes in gradibus inferioribus sunt modo compositiones, seu aptius, conformationes singularium et particularium graduum superiorum successive, cum adjectis talibus e puriori natura, et dein ex crassiori, quae pro vasis continentibus inservire possunt; quibus vasis resolutis, singularia et particularia interiorum graduum, quae inibi conformata fuerunt, redeunt ad proxime superiorem gradum: et quia apud hominem est nexus cum Divino, et intimum ejus est tale, ut Divinum recipere possit, nec solum

recipere, sed etiam sibi appropriare per agnitionem et affectionem, ita per reciprocum, idcirco homo, quia ita implantatus est Divino, nusquam mori potest; est enim in aeterno et infinito, non modo per influxum inde, sed etiam per receptionem; inde videri potest, quam indocte et inaniter illi cogitant de homine, qui comparant illum animalibus brutis, et credunt non victurum illum post mortem magis quam illa, non considerantes quod apud animalia bruta nulla receptio, et per aliquam agnitionem et affectionem appropriatio reciproca Divini sit, et inde conjunctio; et cum status illorum talis est, quod formae recipientes vitae eorum non aliter possint quam dissipari; transit enim apud illa influxus per organicas eorum formas usque in mundum, et ibi terminatur et evanescit, nec usquam redit.

5116. Et illa sicut germinans, quod significet influxum per quem renascentia, constat ex significatione germinare, seu producere folia ut postea florem, quod sit primum renascentiae; quod sit influxus, est quia cum renascitur homo, influit vita spiritualis in illum, sicut cum arbor germinat, ejus vita per calorem a sole. Homo qui nascitur, in Verbo passim comparatur subjectis regni vegetabilis, imprimis arboribus, et hoc quia totum regnum vegetabile, sicut etiam regnum animale, repraesentat talia quae apud hominem, consequenter quae in Regno Domini, homo enim est coelum in minima forma, ut constare potest ab illis quae ad finem Capitum de Correspondentia hominis cum Maximo Homine, seu coelo, ostensa sunt; inde quoque Antiqui hominem appellaverunt microcosmum, vocavissent etiam exiguum coelum, si de statu coeli plura novissent; quod universa natura sit theatrum repraesentativum Regni Domini, videatur n: 2758. 3483. 4939; sed imprimis est homo qui nascitur e novo, hoc est, qui regeneratur a Domino, qui vocatur coelum, tunc enim implantatur Bono et Vero Divino quod a Domino, consequenter coelo; homo enim qui renascitur, *similiter* ac arbor, a semine incipit, quapropter per semen in Verbo significatur verum quod a bono, tum similiter ac arbor producit folia, dein florem, et denique fructum, producit enim talia quae sunt intelligentiae, quae quoque in Verbo significantur per folia, dein talia quae sunt sapientiae, haec sunt quae significantur per flores, et denique talia quae sunt vitae, nempe bona

amoris et charitatis actu, quae in Verbo significantur per fructus: talis similitudo repraesentativa est inter arborem frugiferam et inter hominem qui regeneratur, adeo ut ex arbore disci queat, quomodo se cum regeneratione habet, modo aliquid de bono et vero spirituali prius sciatur: inde constare potest, quod in hoc somnio per vitem repraesentative describatur plene processus renascentiae hominis quoad sensuale intellectuali subjectum; primum per tres propagines, tum per germinationem, dein per florem, postea per maturationem botrorum in uvas, denique per quod expresserit illas in scyphum Pharaonis, et dederit ei. Somnia etiam, quae influunt per coelum a Domino, nusquam aliter apparent quam secundum repraesentativa; qui itaque non scit, quid hoc aut illud in natura repraesentat, et minus qui prorsus non scit quod aliquid repraesentet, is non aliter credere potest, quam quod solum comparationes sint, quales unicuique in communi loquela; sunt etiam comparationes, sed tales quae correspondent et quae inde actualiter sistuntur in mundo spirituum, quando apud angelos, qui in interiori coelo sunt, est loquela de spiritualibus et coelestibus Regni Domini; de somniis videantur n: 1122. 1975. 1977. 1979. 1980. 1981.

5116. Et ascendit flos illius, quod significet statum prope regenerationem, constat ex significatione floris qui egerminat ex arbore ante fructum, quod sit status ante regenerationem; arboris germinatio et fructificatio repraesentat, ut mox supra n: 5115, dictum est, hominis renascentiam, virescentia ex foliis primum statum, efflorescentia alterum, seu proximum ante regenerationem, et fructificatio tertium, qui est ipse status regenerati; inde est, quod folia significent illa quae sunt intelligentiae seu vera fidei, n: 885, nam haec sunt prima renascentiae seu regenerationis, flores autem illa quae sunt sapientiae seu bona fidei, quia haec proxime praecedunt ante renascentiam seu regenerationem, et fructus illa quae sunt vitae seu opera charitatis, quippe haec sequuntur et constituunt ipsum statum regenerati. Quod talia existant in regno vegetabili, est ex influxu mundi spiritualis: sed hoc nequaquam credere possunt illi qui naturae omnia tribuunt, et nihil Divino; at qui tribuunt omnia Divino et nihil naturae, illis datur videre quod singula inde sint, nec solum quod inde sint, sed etiam quod singula

correspondeant, et quia correspondent quod repraesentent; et denique datur eis videre, quod universa natura sit theatrum repraesentativum Regni Domini, ita quod Divinum in singulis sit, usque adeo, ut quoque sit repraesentatio aeterni et infiniti, aeterni ex propagatione usque in aeternum, infiniti ex multiplicatione seminum in infinitum; tales conatus nusquam inexistere potuissent singulis in regno vegetabili, nisi continue influeret Divinum, ex influxu est conatus, ex conatu est vis, et ex vi effectus; qui naturae tribuunt omnia, dicunt quod talia fructibus et seminibus indita sint in prima creatione, et quod ex vi inde accepta ex se postea in talia ferantur, sed illi non considerant, quod subsistentia sit perpetua existentia, seu simile, quod propagatio sit perpetua creatio; nec considerant quod effectus sit continuum causae, et quod cessante causa cesset effectus, et inde quod omnis effectus absque influxu causae continuo momento pereat; tum nec considerant, quod inconnexum ab omnium primo, consequenter a Divino, momento in nihilum cadat, prius enim continue erit in posteriori, ut posterius sit; si illi qui naturae omnia tribuunt, et Divino tam parum ut vix aliquid, considerarent illa, potuissent etiam agnoscere, quod omnia et singula in natura repraesentent talia quae in spirituali mundo sunt, proinde quae in Regno Domini, ubi Divinum Domini proxime repraesentatur; inde dictum est, quod influxus sit ex spirituali mundo, sed intelligitur, quod influxus sit per spiritualem mundum a Divino Domini: causa quod homines naturales talia non considerent, est quia non volunt agnoscere, sunt enim in terrestribus et corporeis, et inde in vita amorum sui et mundi, proinde in prorsus inverso ordine respective ad illa quae sunt mundi spiritualis seu coeli, et ex inverso statu videre talia, impossibile est, quae enim infra sunt vident ut superiora, et quae supra sunt ut inferiora; quapropter etiam tales in altera vita cum apparent in luce coeli, apparent capite deorsum et pedibus sursum. Quis eorum est, qui dum videt flores in arbore, et in reliquis germinibus, considerat quod eorum quasi laetificatio sit, quod nunc fructus aut semina producant; vident quod flores praecedant, et continuentur usque dum initiamenta fructus vel seminis in suo sinu habent, ac sic traducant succum suum in illa; si aliquid de renascentia seu regeneratione hominis scirent,

aut potius si scire vellent, ex similitudine quoque repraesentativum status hominis ante regenerationem in floribus illis viderent, quod nempe homo tunc ex bono intelligentiae et sapientiae similiter floreat, hoc est, in interiore laetitia sit, inque pulchritudine, quia tunc in nisu implantandi illa, nempe bona intelligentiae et sapientiae, vitae, hoc est, faciendi fructus; quod ille status talis sit, nec sciri potest, quia quid interior laetitia, et quid interior pulchritudo, quae repraesentantur, prorsus non scitur ab illis, qui solum in laetis amoris mundi et in jucundis amoris sui sunt, illa laeta et haec jucunda faciunt ut illa appareant illaeta et injucunda, usque adeo, ut aversentur illa, et cum aversantur illa, etiam rejiciunt sicut quoddam nauci aut sicut quoddam nihili, consequenter negant illa, et simul tunc quod spirituale et coeleste sit aliquid: inde nunc est insania saeculi quae creditur sapientia.

5117. Et maturuerunt botri illius uvas, quod significet conjunctionem veri spiritualis cum bono coelesti, constat ex significatione maturescere, quod sit renascentiae seu regenerationis progressus usque ad conjunctionem veri cum bono, ita conjunctio; ex significatione botrorum, quod sint verum boni spiritualis, et uvarum quod sint bonum veri coelestis, hic utrumque in sensuali quod per pincernam repraesentatur, conjunctio eorum in sensuali similiter se habet, sicut maturitio botrorum in uvas; in renascentia enim seu regeneratione tendit omne verum ad conjunctionem cum bono, prius verum non vitam accipit, proinde non fructificatur; hoc repraesentatur in arborum fructibus cum maturescunt, in immaturis qui hic sunt botri, repraesentatur status cum adhuc verum praedominatur, in maturis autem qui hic sunt uvae, cum bonum praedominium habet; praedominium boni etiam repraesentatur in sapore et dulcedine, quae in uvis maturis percipiuntur. Sed de conjunctione veri cum bono in sensuali parti intellectuali subjecto, non plura dici possunt, sunt arcaniora quam ut capi queant, praecedent omnino cognitiones [14] de statu coelestis spiritualis, et de sensuali hoc, tum de statu naturalis in quo conjunctio illa existit. Quod uvae significent bonum spiritualis hominis, ita charitatem, constare potest a pluribus locis in Verbo, ut apud Esaiam „*Vinea* fuit Dilecto meo in cornu filii olei, exspectavit *ut faceret uvas*, sed

fecit *labruscas*," V: 1. 2. 4, vinea pro Ecclesia spirituali; exspectavit ut faceret uvas pro bona charitatis; sed fecit labruscas pro mala odii et vindictae. Apud Eundem „Sic dixit Jehovah, quemadmodum invenitur *mustum in botro*, et dicit, ne corrumpe illud, quia benedictio in illo," LXV: 8; mustum in botro pro vero ex bono in naturali. Apud Jeremiam „Colligendo colligam eos, dictum Jehovae, *non uvae in vite*, et non ficus in ficu," VIII: 13; non uvae in vite, pro quod non bonum interius seu rationale, non ficus in ficu pro quod non bonum exterius seu naturale; vitis enim est intellectuale, ut mox supra n: 5113 ostensum, cum ibi conjunctio veri et boni, est vitis rationale, nam inde est rationale; quod ficus sit bonum naturalis seu exterioris hominis, videatur n: 217. Apud Hoscheam „Sicut *uvas in deserto* inveni Israëlem, sicut primitivum in ficu in initio ejus vidi patres vestros," IX: 10; uvae in deserto pro bono rationali nondum spirituali facto, primitivum in ficu pro bono naturali similiter; Israël pro Ecclesia spirituali antiqua in suo initio, patres hic et alibi non sunt filii Jacobi, sed sunt illi apud quos Ecclesia antiqua primum instaurata fuit. Apud Micham „Non [15] *botrus* ad comedendum, primitivum desideravit anima mea; periit sanctus e terra, et rectus inter hominem non," VII: 1; botrus ad comedendum pro bono charitatis in suo initio, primitivum pro vero fidei etiam tunc. Apud Amos „Ecce dies venientes, ut attingat arans metentem, et *calcans uvas* trahentem semen: et reducam captivitatem populi mei, ut aedificent urbes devastatas, et sedeant et *plantent vineas*, et *bibant vinum illarum*, et *faciant botros*, et comedant fructum eorum," IX: 13. 14; agitur ibi de instauratione Ecclesiae spiritualis, quae ita describitur, conjunctio boni spiritualis cum vero ejus, per quod attinget arans metentem, et conjunctio veri spiritualis cum bono ejus, per quod attinget calcans uvas trahentem semen; bona amoris et charitatis inde, significantur per quod montes stillabunt mustum et colles diffluent; reducere captivitatem populi pro liberare a falsis, aedificare urbes devastatas pro doctrinalia veri falsificata rectificare, sedere et plantare vineas pro excolere illa quae sunt Ecclesiae spiritualis, bibere vinum earum, pro appropriare vera illius Ecclesiae quae sunt charitatis, et facere botros et comedere fructum eorum, pro

appropriare bona inde; quisque videre potest, quod aedificare urbes, plantare vineas, bibere vinum, facere botros et comedere fructum eorum, sint mere naturalia, in quibus nisi sensus spiritualis sit, nihil Divinum foret inibi. Apud Mosen „Lavit *in vino* indumentum, et in *sanguine uvarum* velamen suum," Gen: XLIX: 11; [15] ibi de Domino, vinum pro bono spirituali ex amore Divino, sanguis uvarum pro bono coelesti inde. Apud Eundem „Butyrum armenti, et lac gregis, cum adipe agnorum et arietum filiorum Baschanis, et hircorum cum adipe renum tritici, et *sanguinem uvae* bibis, merum," Deut: XXXII: 14, ibi de Ecclesia Antiqua, cujus bona amoris et charitatis ita describuntur; singula significant aliquod bonum in specie, sanguis uvae bonum spirituale coeleste, ita vocatur Divinum in coelo procedens a Domino; vinum appellatur sanguis uvarum, quia utrumque significat sanctum verum procedens a Domino, at vinum praedicatur de Ecclesia spirituali, et sanguis de Ecclesia coelesti; et quia ita, in sancta coena vinum mandatum est. Apud Eundem „*De vite Sodomae vitis eorum*, et de agris Amorrhae; *uvae ejus uvae fellis, botri amaritudinum illis*," Deut: XXXII: 32, ibi de Ecclesia Judaica, de vite Sodomae vitis eorum et de agris Amorrhae, pro quod intellectualis pars falsis ex amore infernali obsessa; uvae ejus uvae fellis, botri amaritudinum illis, pro quod voluntarium ibi simile; uva enim quia in bono sensu significat charitatem, inde praedicatur de voluntario, sed de voluntario in parte intellectuali, in opposito sensu similiter, nam omne verum est intellectus, et omne bonum est voluntatis. Apud Johannem „Angelus dixit, mitte falcem acutam, et *vindemia botros terrae,* quia *maturuerunt uvae ejus*," Apoc: XIV: 18; vindemiare botros terrae pro destruere omnia charitatis. Apud Matthaeum „A fructibus eorum cognoscetis eos, *nunquid colligunt de spinis uvas*, et de tribulis ficus," VII: 16: et apud Lucam „Omnis arbor ex proprio fructu cognoscitur, non enim ex spinis colligunt ficus, *neque ex rubo vindemiant uvam,*" VI: 44; quia ibi de charitate erga proximum agitur, dicitur quod ex fructibus, qui sunt bona charitatis, cognoscentur; bona charitatis interna sunt uvae, et externa sunt ficus. Quod lex in Ecclesia Judaica lata sit „Cum veneris in vineam socii tui, comedes *uvas* juxta animam tuam,

ad satietatem tuam, sed in vas tuum non dabis," Deut: XXIII: 26, involvit, quod quisque apud alios, qui in alia doctrina et religione sunt, addiscere et acceptare possit charitatis eorum bona, sed non imbuere illa et conjungere suis veris, vinea quia est Ecclesia, est ubi doctrina seu religio, uvae sunt bona charitatis, vas est verum Ecclesiae.

5118. Et scyphus Pharaonis in manu mea, quod significet influxum interioris naturalis in exterius, et receptionis initium, constat ex repraesentatione Pharaonis, quod sit interius naturale, de qua supra n: 5080. 5095; ex repraesentatione pincernae, quod sit exterius naturale, de qua n: 5077. 5082; in manu mea, est apud eum; ex significatione scyphi, quod sit id quod continet, et quoque simul id quod continetur, de qua in sequente n: 5120, inde et ex serie rerum in sensu interno, per scyphum Pharaonis in manu mea, significatur influxus interioris naturalis in exterius, et receptionis initium ibi. Quid naturale interius, et naturale exterius, prius dictum est, quod nempe naturale interius sit id quod communicat cum rationali, et in quod rationale influit, naturale autem exterius id quod communicat cum sensualibus, seu per sensualia cum mundo, ita in quod mundus influit. Quod influxum attinet, is est continuus a Domino per rationale in naturale interius, et per hoc in exterius, sed quae influunt, mutantur et vertuntur secundum receptionem; apud non regeneratos vertuntur ibi bona in mala, et vera in falsa; at apud regeneratos sistuntur ibi bona et vera sicut in speculo, naturale enim nihil aliud est, quam sicut facies repraesentativa spiritualium quae interni hominis; et tunc facies illa fit repraesentativa, cum exteriora correspondent interioribus: inde aliquatenus constare potest, quid intelligitur per influxum interioris naturalis in exterius, et per receptionis initium ibi.

5119. Et accepi uvas et expressi illas in scyphum Pharaonis, quod significet influxum reciprocum in bona ex origine spirituali ibi, constat ex significatione uvarum, quod sint bona charitatis, de qua mox supra n: 5117, ita bona ex origine spirituali, omnia enim bona genuinae charitatis inde sunt; et ex significatione exprimere in scyphum Pharaonis, quod sit influxus reciprocus. Per influxum reciprocum non intelligitur, quod

naturale exterius influat in interius, quia hoc impossibile est, exteriora enim nequaquam possunt influere in interiora, seu quod idem inferiora aut posteriora in superiora aut priora, sed a rationali evocantur illa quae in interiori naturali sunt, et per hoc quae in exteriori; non quod ipsa illa quae ibi sunt, evocentur, sed quae ab illis concluduntur seu quasi extrahuntur; talis est influxus reciprocus. Apparet sicut illa quae in mundo sunt, influant per sensualia versus interiora, sed est fallacia sensus; est influxus interiorum in exteriora, et per illum influxum apperceptio; de his aliquoties cum spiritibus in sermone fui, et ostensum per vivas experientias, quod interior homo videat et appercipiat in exteriori quid peragitur extra hunc, et quod non aliunde sit vita sensuali, seu quod non aliunde sit facultas sentiendi, nec sensatio: sed haec fallacia talis et tanta est, ut nequaquam possit a naturali homine discuti, et ne quidem a rationali, nisi hic abstracte a sensuali cogitare possit. Haec dicta sunt, ut sciatur, quid influxus reciprocus.

5120. Et dedi scyphum super volam Pharaonis, quod significet appropriationem ab interiori naturali, constat ex significatione dare scyphum, ita vinum ad bibendum, quod sit appropriare, quod bibere sit appropriatio veri, videatur n: 3168; et ex repraesentatione Pharaonis, quod sit interius naturale, de qua n: 5080. 5095. 5118. Agitur hic, ut ex praecedentibus patet, de regeneratione sensualis parti intellectuali interioris hominis subjecti, quod per pincernam significatur, consequenter de veri et boni influxu, et receptione in naturali exteriori; sed quia haec remotiora sunt a captu eorum, qui non distinctam aliquam ideam habent de rationali et de naturali, nec aliquam de influxu, idcirco ulterior explicatio supersedetur. Praeterea in Verbo pluries nominatur scyphus, seu poculum aut calix, et per illum significatur in genuino sensu Verum spirituale, hoc est, verum fidei quod ex bono charitatis, simile quod per vinum; et in opposito sensu falsum per quod malum, et quoque falsum ex malo; quod scyphus significet simile quod vinum, est quia scyphus est continens et vinum est contentum, et inde unum constituunt, et sic unum intelligitur per alterum: quod illa significentur per scyphum in Verbo, patet ab his locis: apud Davidem «Jehovah, dispones ante me mensam coram inimicis, et pin-

guefacies oleo caput meum, *scyphus meus abundabit*" Psalm: XXIII: 5; disponere mensam et pinguefacere oleo caput, pro donari bono charitatis et amoris; scyphus meus abundabit, pro quod naturale implebitur vero et bono spirituali inde. Apud Eundem „Quid reddam Jehovae, *scyphum salutum accipiam*, et Nomen Jehovae invocabo" Psalm: CXVI: 12. 13, scyphum salutum accipere pro appropriatione bonorum fidei. Apud Marcum „Quisquis *potaverit vos poculo aquae* in Nomine Meo, eo quod Christi sitis, amen dico vobis, non perdet mercedem suam" IX: 41, potare poculo aquae in Nomine meo, pro instruere in veris fidei ex pusilla charitate. Apud Matthaeum „Mox *accipiens poculum*, et gratias agens, dedit illis, dicens bibite ex eo omnes, hoc enim est sanguis meus ille Novi Testamenti" XXVI: 27. 28. Marc: XIV: 23. 24. Luc: XXII: 20, poculum dicitur, non vinum, quia vinum praedicatur de Ecclesia spirituali, at sanguis de Ecclesia coelesti, tametsi utrumque significat sanctum verum procedens a Domino, sed in Ecclesia spirituali sanctum fidei ex charitate erga proximum, at in Ecclesia coelesti sanctum charitatis ex amore in Dominum; distinguitur Ecclesia spiritualis a coelesti in eo, quod illa sit in charitate erga proximum, haec autem in amore in Dominum, et sancta Coena instituta est, ut repraesentaret et significaret amorem Domini erga universum genus humanum, et reciprocum hominis erga Ipsum. Quia per poculum seu scyphum significabatur id quod contineret, et per vinum id quod contineretur, consequenter per poculum externum hominis, et per vinum internum ejus, ideo a Domino dictum „Vae vobis scribae et Pharisaei hypocritae, quia purgatis *exterius poculi* et patinae, interiora vero plena sunt rapina et intemperantia; Pharisaee caece, purga prius *interius poculi* et patinae, et fiet etiam exterius mundum" Matth: XXIII: 25. 26. Luc: XI: 39; per poculum etiam hic in sensu interno intelligitur verum fidei, hoc excolere absque bono ejus, est purgare in exterius poculi, et magis cum interiora sunt hypocrisi, dolo, odio, vindicta, crudelitate, plena, tunc enim verum fidei solum in externo homine est, et prorsus nihil ejus in interno, et bonum fidei excolere et imbuere, facit ut vera conjungantur bono in interiori homine, etiam tunc fallacia acceptantur pro veris, quod significatur per purgare

prius interius poculi, et fiet etiam exterius mundum. Similiter quae apud Marcum „ Alia multa sunt quae Pharisaei et Judaei acceperunt tenere, *baptizationes poculorum* et testaceorum, et aeneorum, et lectorum, deserentes mandatum Dei, tenetis traditionem hominum, *baptismos testaceorum* et *poculorum*, et alia similia multa facitis; repudiatis mandatum Dei, ut traditionem vestram teneatis" VII: 4. 8. 9. Quod per poculum seu scyphum significetur in opposito sensu falsum ex quo malum, tum falsum quod ex malo, constat a sequentibus; apud Jeremiam „ Ita dixit Jehovah Deus Israëlis ad me, *sume scyphum vini irae* hunc e manu mea, et *bibere* fac illum omnes gentes, ad quas Ego mitto te, ut bibant et titubent, et insaniant propter gladium, quem Ego missurus inter illos: accepi itaque *Scyphum* e manu Jehovae, et bibere feci omnes gentes ad quas misit me Jehovah" XXV: 15. 16. 17. 28; scyphus vini irae pro falso per quod malum, quod falsum per quod malum significetur, est quia sicut vinum inebriat et insanum facit, ita falsum, ebrietas spiritualis non aliud est quam insania inducta per ratiocinia de credendis, cum nihil creditur quod non capitur, inde falsa et ex falsis mala, n: 1072; quare dicitur, ut bibant et titubent, et insaniant propter gladium quem Ego missurus, gladius est falsum pugnans contra verum, n: 2799. 4499. In Libro Threnorum „ Gaude et laetare filia Edomi, habitans in terra Uz, *etiam ad te transibit scyphus*, inebriaberis et revelaberis," IV: 21, inebriari ex scypho pro insanire ex falsis; revelari seu nudari absque pudore pro malo inde, n: 213. 214. Apud Ezechielem „ In via sororis tuae ambulasti, *ideo dabo scyphum ejus in manum tuam;* sic dixit Dominus Jehovih, *scyphum sororis tuae bibes*, profundum et latum, eris in risum et subsannationem, ampla ad capiendum, ebrietate et dolore impleberis, *scypho* devastationis et desolationis, *scyphum sororis tuae* Samariae et bibes, et exprimes, et testas ejus comminues" XXIII: 31. 32. 34; de Hierosolyma, per quam significatur spirituale Ecclesiae Coelestis, scyphus ibi pro falso ex malo, hoc quia vastat seu destruit Ecclesiam, dicitur scyphus devastationis et desolationis. Apud Esaiam „ Excitare, excitare, surge Hierosolyma, quae bibisti e manu Jehovae *scyphum irae ipsius*, faeces *scyphi trepidationis* bibisti" LI: 17. Apud Habakuk „ Bi-

be etiam tu, ut praeputium tuum reveletur, circumibit ad te *scyphus dextrae Jehovae*, ut vomitus ignominiosus super gloria tua» II: 16. Apud Davidem „*Scyphus in manu Jehovae*; et vino miscuit, implevit mixto, et effudit inde; sed faeces ejus exugent, bibent omnes impii terrae» Psalm: LXXV: 9; scyphus etiam in illis locis pro insania ex falsis et inde malis, vocatur scyphus irae Jehovae, et quoque dextrae Jehovae, ex causa quia Judaica gens, sicut etiam plebs, non aliunde mala et poenas malorum et falsorum quam a Jehovah venire crediderat, cum tamen sunt ex homine et ex infernali turba apud illum; ex apparentia et inde fide ita pluries dicitur, sed sensus internus docet quomodo intelligendum et quid credendum, de his videatur n: 245. 592. 696. 1093. [16] 1683. 1874. 1875. 2335. 2447. 3605. 3607. 3614. Quia per poculum sicut per vinum significantur in opposito sensu falsa per quae mala, tum falsa ex malis, inde etiam per poculum significatur tentatio, quia haec fit cum falsum pugnat contra verum, et inde malum contra bonum; pro tentatione et de illa dicitur poculum, apud Lucam „Jesus oravit, dicens, si velis ut transeat *poculum* hoc a Me, attamen non voluntas mea, sed tua fiat» XXII: 42. Matth: XXVI: 39. 42. 44. Marc: XIV: 36; poculum hic pro tentatione; similiter apud Johannem „Dixit Jesus Petro, mitte gladium in vaginam, nonne *poculum* quod dedit Mihi Pater biberim illud» XVIII: 11: [17] et quoque apud Marcum „Jesus dixit Jacobo et Johanni, non scitis quid petitis, *potestisne bibere poculum quod Ego bibo*, et baptismate quo Ego baptizor, baptizari; dixerunt, possumus; sed Jesus dixit illis, *poculum quidem quod Ego bibo bibetis*, et baptismate, quo Ego baptizor baptizabimini» X: 38. 39. Matth: XX: 22. 23; inde patet quod poculum sit tentatio, quia illa existit per mala pugnantia per falsa contra bona et vera, nam baptismus significat regenerationem, quae quia fit per pugnas spirituales, inde per illum simul significatur tentatio. Poculum seu scyphus in prorsus opposito sensu significat falsum ex malo apud illos qui prophani sunt, hoc est, qui intus in contrariis charitati, et extus sanctitatem mentiuntur; in quo sensu apud Jeremiam „*Scyphus auri* Babel in manu Jehovae, inebrians universam terram, de *vino ejus* biberunt omnes gentes, ideo insaniunt gentes» LI: 7; Babel pro illis qui in sancto externo

et in prophano intus, n: 1182. 1326; falsum quod obvelant sanctitate, est scyphus auri; inebrians universam terram, pro quod in errores et insanias ducant illos qui ab Ecclesia, quae est terra; prophana quae sub externa sanctitate recondunt, sunt quod nihil aliud intendant quam ut omnium maximi et opulentissimi fiant, et colantur ut dii possessores coeli et terrae, dominando sic super hominum animas et super corpora, et hoc per Divina et sancta quae praetexunt; inde quoad externum hominem apparent sicut angeli, sed quoad internum sunt diaboli. Similiter de Babele apud Johannem „Erat mulier induta purpura et coccino, et inaurata auro, et lapide pretioso et margaritis, *habens aureum scyphum in manu sua*, plenum abominationibus et immunditie scortationis ejus" Apoc: XVII: 4. Apud Eundem „Cecidit, cecidit Babylon magna, et facta habitaculum daemonum, quia *ex vino furoris* scortationis suae potavit omnes gentes, et reges terrae cum eo scortati sunt. Audivi vocem e coelo dicentem, reddite ei quemadmodum illa reddidit vobis, *scypho*, quo miscuit, miscete illi duplum" Apoc: XVIII: 3. 4. 6. Apud Eundem „Facta est urbs magna in tres partes, et urbes gentium corruerunt: Babylonis magnae memoria facta est coram Deo, *ad dandum illi poculum furoris irae Dei*" Apoc: XVI: 19. Apud Eundem „Tertius Angelus dixit voce magna; si quis bestiam adorat, et imaginem ejus, *ille bibet ex vino irae Dei mixto mero in scypho irae Ipsius*; et cruciabitur igne et sulphure" Apoc: XIV: 9. 10.

5121. Et dixit illi Joseph, haec interpretatio illius, quod significet revelationem a perceptione a coelesti in naturali, quid in se haberet, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio, de qua n: 1791. 1815. 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 2619. 2862. 3509. 3395, [18] hic revelatio ex perceptione, quia de somnio et ejus interpretatione agitur; omnis revelatio vel est ex loquela cum Angelis per quos Dominus loquitur, vel ex perceptione, de qua re sequitur; ex repraesentatione Josephi, quod sit coeleste in naturali, de qua supra n: 5086. 5087. 5106; et ex significatione interpretationis, quod sit quid in se haberet, de qua etiam supra n: 5093. 5105. 5107; inde patet, quod per dixit illi Joseph haec interpretatio illius, signi-

ficetur revelatio a perceptione a coelesti in naturali, quid in se haberet. Quod revelationes sint vel ex perceptione, vel ex loquela cum angelis per quos Dominus loquitur, sciendum, quod illi qui in bono sunt et inde in vero, imprimis qui in bono amoris in Dominum, revelationem ex perceptione habeant; at qui non in bono et inde in vero sunt, quod quidem revelationes habere possint, sed non ex perceptione, verum per vivam vocem auditam in illis, ita per angelos a Domino; haec revelatio est externa, illa autem interna; revelationem ex perceptione habent Angeli imprimis coelestes, etiam habuerunt homines ab antiquissima Ecclesia, et aliqui etiam ab antiqua, sed hodie vix aliquis; at revelationes ex loquela absque perceptione habuerunt perplures, etiam qui non in bono fuerunt, pariter per visiones aut per somnia; tales revelationes fuerunt pleraeque Prophetarum in Ecclesia Judaica, audiverunt vocem, viderunt visionem, et somniarunt somnium; sed quia nullam perceptionem habuerunt, fuerunt revelationes mere verbales vel visuales absque perceptione quid significarent; perceptio enim genuina existit per coelum a Domino, et afficit intellectuale spiritualiter, et ducit id perceptibiliter ad cogitandum sicut res se habet, cum assensu interno, quem nescit unde; putat quod insit ei, et quod fluat ex nexu rerum, ut est dictamen per coelum a Domino in interiora cogitationis influens de talibus quae supra naturale et sensuale sunt, hoc est, de talibus quae spiritualis mundi seu coeli sunt: ex his constare potest, quid revelatio ex perceptione sit. At revelatio ex perceptione, quae fuit Domino, qui hic per Josephum repraesentatur, et de qua hic in sensu interno agitur, fuit ex Divino in Ipso ita ab Ipso.

5122. Tres propagines tres dies illae, quod significet derivationes continuas usque ad ultimam, constat ex significatione trium, quod sit una periodus et ejus continuum a principio ad finem, de qua n: 2788. 4495; a significatione propaginum, quod sint derivationes, de qua n: 5114; et a significatione dierum, quod sint status, de qua n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785. 4850; inde sequitur, quod per tres propagines tres dies illae, significetur status renascentiae sensualis hujus, quod per pincernam repraesentatur a primo ejus ad ultimum, ejus derivationes successivae significantur per propagines.

Status renascentiae cujusvis sensualis, et cujusvis rei in naturali, ut et in rationali, suas progressiones a principio ad finem habent, et cum finem, tunc a quodam novo inchoant, nempe a fine illo ad quem in priori statu tetenderunt, ad finem ulteriorem, et sic porro; et tandem invertitur ordo, et tunc quod fuit ultimum fit primum; sicut cum regeneratur homo tam quoad rationale quam quoad naturale, tunc periodi primi status sunt a veris quae fidei ad bona quae charitatis, et tunc vera fidei apparenter primas agunt, et bona charitatis secundas, nam vera fidei spectant bonum charitatis ut finem; hae periodi perstant usque dum homo regeneratus est; postmodum charitas, quae fuit finis, fit principium, et ab illa status novi inchoant, qui procedunt utrinque, nempe versus interiora magis, ut et versus exteriora, versus interiora ad amorem in Dominum, et versus exteriora ad vera fidei, et porro ad vera naturalia, et quoque ad vera sensualia, quae tunc successive ad correspondentiam cum bonis charitatis et amoris in rationali rediguntur, ac ita in ordinem coelestem; haec sunt, quae intelliguntur per progressiones et derivationes continuas usque ad ultimam; tales progressiones et derivationes sunt perpetuae apud hominem qui regeneratur, ab infantia ejus usque ad ultimum vitae ejus in mundo, et quoque postea usque in aeternum, et tamen nusquam ita regenerari potest, ut aliquo modo dici queat perfectus, sunt enim innumerabilia, imo numero indefinita quae regeneranda, tam in rationali, quam in naturali, et quodlibet eorum numero indefinitas propagines habet, hoc est, progressiones et derivationes versus interiora et versus exteriora: hoc homo prorsus nescit, sed Dominus omnia et singula novit, et unoquovis momento providet; si intermitteret solummodo uno minutulo, turbarentur omnes progressiones; prius enim spectat sequens in continua serie, et producit consequentiarum series in aeternum; inde patet, quod Divina Praevidentia [19] et Providentia sit in singularissimis, et nisi foret, aut si foret modo universalis, periret genus humanum.

5128. In adhuc tribus diebus, quod significet quod tunc novum, constat a significatione trium, quod sit continuum usque ad finem, ita quoque completum, de qua n: 2788. 4495; et a significatione dierum, quod sit status, de qua supra n: 5122;

inde patet, quod per tres dies significetur status completus; consequenter in tribus diebus seu post tres dies, status novus, n: 4901, nam post statum completum inchoat novus.

5124. Extollet Pharao caput tuum, quod significet provisum, et inde conclusum, constat ex significatione extollere caput, quod sit concludere, et in supremo sensu providere, Divina enim conclusio et rei conclusae exequutio est Providentia. Extollere caput fuit formula solennis judicii apud Antiquos, cum vincti seu qui in carcere judicabantur vel ad vitam, vel ad mortem; cum ad vitam, dicebatur extollere caput, ut quoque in Libro II Regum „*Extulit* Evilmerodachus Rex Babelis, anno quo Rex factus, *caput Jehoiachini* Regis Jehudae, *e domo carceris*, et loquutus cum eo bonum, et dedit thronum ejus *supra* thronum regum, qui cum illo in Babele," XXV: 27. 28: similiter apud Jeremiam „*Extulit* Evilmerodachus rex Babelis in anno regni sui *caput Joiachini* regis Jehudae, et eduxit eum *e domo carceris*," LII: 31; cum autem judicarentur ad mortem, dicebatur extollere caput e super illum, ut in sequentibus de pistore „In adhuc tribus diebus *extollet* Pharao *caput tuum a super te*," Vers: 19: illa judicii formula traxerat originem apud antiquos qui in repraesentativis fuerunt, a repraesentatione illorum qui vincti in carcere seu fovea fuerunt, per quos quia repraesentabantur illi qui in vastatione sub terra inferiore sunt, n: 4728. 4744. 5038, ideo per extollere caput significabatur eorum liberatio, elevantur enim tunc seu attolluntur e vastatione ad societates coelestes, videatur n: 2699. 2701. 2704; attolli seu elevari est progredi versus interiora, nam elevatum seu altum praedicatur de interioribus, n: 2148. 4210, et quia versus interiora, est versus coelum, nam coelum est in interioribus; hoc significabatur per attollere caput; at per attollere caput e super aliquem, significabatur judicari ad mortem, *quia* tunc illi qui supra illos in fovea seu vastatione, elevabantur ad coelum, iis ad inferiora demissis; haec formula judicii, quia haec per illam significata sunt, ideo recepta est in Verbo. Quod per attollere caput, significetur conclusum, inde patet; et quia conclusum, in supremo sensu significatur provisum, quod enim Divinum concludit, hoc providet.

5125. Et reducet te super stationem tuam, quod significet

quod illa quae sunt sensualis parti intellectuali subjecti, redigerentur in ordinem, ut ultimo loco sint, constat ex repraesentatione pincernae, de quo haec dicuntur, quod sit sensuale parti intellectuali subjectum, de qua n: 5077. 5082, proinde illa quae sunt sensualis illius in externo naturali, ipsum enim sensuale non redigitur in ordinem, sed illa quae per sensuale intrarunt in phantasiam hominis; et ex significatione reducere super stationem, quod sit redigere in ordinem; et quia sensualia, hoc est, illa quae e mundo per sensoria externa intrarunt, ultimo loco sunt, et tunc ultimo loco sunt cum ministrant seu inserviunt interioribus, idcirco illa simul significantur: sensualia illa apud regeneratos sunt quoque ultimo loco, sed apud non regeneratos sunt primo loco, videatur n: 5077. 5081. 5084. 5089. 5094: num sensualia sint primo loco vel num sint ultimo, ab homine facile potest appercipi, si attendit; si is affirmat omne quod sensuale suadet aut appetit, ac infirmat omne quod intellectuale dictat, tunc sensualia sunt primo loco, et tunc fertur homo per appetitus, et est prorsus sensualis; at talis homo parum abest a sorte animalium irrationalium, haec enim non aliter feruntur; imo in deteriore sorte est, si abutitur intellectuali facultate seu rationali ad confirmandum mala et falsa, quae sensualia suadent et appetunt; at si non affirmat, sed ab interiori videt deviationes eorum in falsa et excitationes ad mala, et studet castigare illa, et sic redigere ad obsequium, hoc est, subjicere parti intellectuali et voluntariae, quae sunt interioris hominis, tunc rediguntur sensualia in ordinem, ut sint ultimo loco: cum sensualia ultimo loco sunt, tunc influit felix et beatum ab interiori homine in jucunda sensualium, et facit ut jucunda illorum millies excedant jucunda priora; quod ita sit, homo sensualis quia non capit nec credit, et quia nihil aliud jucundum sentit nec superius jucundum dari putat, felix et beatum intus in jucundis sensualium spectat ut nihili, quod ignotum est alicui, hoc creditur non esse.

5126. Et dabis scyphum Pharaonis in manum illius, quod significet ut inde inserviant interiori naturali, constat a significatione dare scyphum ad bibendum, quod sit appropriare, de qua supra n: 5120, quod etiam sit inservire, patet; et ex repraesentatione Pharaonis, quod sit interius naturale, de qua

n: 5080. 5096. 5118. Quod sit naturale interius et naturale exterius, et quod naturale exterius constituatur ex illis quae immediate per sensualia e mundo in mentem naturalem, nempe in ejus memoriam et inde in imaginationem, intrant, videatur n: 5118. Ut sciatur quid exterius naturale et quid interius quae sunt exterioris hominis, et inde quid rationale quod est interioris hominis, paucis dicendum est; homo a sua infantia usque ad pueritiam, est mere sensualis, nam tunc terrestria, corporea, et mundana, solum recipit per sensualia corporis; ex illis etiam tunc ejus ideae et cogitationes sunt, communicatio cum interiori homine nondum aperta est, duntaxat tantum, ut capere illa possit et retinere, innocentia quae tunc illi est solum externa, non autem interna, nam vera innocentia habitat in sapientia, per illam, nempe per innocentiam externam, redigit Dominus in ordinem illa quae per sensualia intrant, absque influxu innocentiae a Domino in prima illa aetate, nusquam aliquod fundamentale existeret, super quo intellectuale seu rationale, quod homini proprium, potuisset strui: a pueritia ad adolescentiam, aperitur communicatio ad interius naturale, per id quod discat decorum, civile et honestum, tam per instructionem a parentibus et magistris, quam per studia: ab adolescentia autem ad juvenilem aetatem, aperitur communicatio inter naturale et rationale, per id quod tunc discat vera et bona vitae civilis et moralis, et imprimis vera et bona vitae spiritualis, per auditionem et lectionem Verbi; sed quantum tunc imbuit bona per vera, hoc est, quantum facit vera quae discit, tantum aperitur rationale, at quantum non imbuit bona per vera, seu quantum non facit vera, tantum non aperitur rationale, at usque manent cognitiones in naturali, nempe in ejus memoria, ita quasi extra domum in limine; quantum autem tunc et in sequente aetate infirmat illa, negat et facit contra illa, hoc est, loco illorum credit falsa et agit mala, tantum occluditur rationale, et quoque interius naturale; at usque tantum communicationis ex Divina Domini Providentia remanet, ut aliquo intellectu capere illa possit, sed usque non sibi appropriare, nisi seriam poenitentiam agat, et diu dein cum falsis et malis luctetur; apud illos autem qui se regenerari patiuntur, contrarium evenit, per gradus seu successive apud illos aperitur rationale, et illi

subordinatur interius naturale, et huic exterius; hoc fit imprimis in aetate juvenili usque ad adultam, et progressive ad ultimam vitae eorum, et postea in coelo in aeternum. Inde sciri potest, quid interius et quid exterius apud hominem.

5127. Secundum morem priorem, quod significet ex lege ordinis, constat ex significatione moris prioris, quod sit lex ordinis; lex ordinis enim est, ut exteriora subjecta sint interioribus, seu quod idem, inferiora superioribus, ac sicut famuli inserviant, sunt enim exteriora seu inferiora nihil nisi quam famulitia, interiora autem seu superiora respective dominia; quod [per] secundum morem priorem illa significentur, inde est, quia pincerna ut servus prius inserviverat Pharaoni ut suo domino, ex lege subordinationis, ita sensuale quod per pincernam repraesentatur interiori naturali quod per Pharaonem, ex lege ordinis. Quod lex ordinis sit, quod inferiora seu exteriora inservire debeant superioribus seu interioribus, homo sensualis prorsus nescit, qui enim mere sensualis est, non scit quid interius, ita nec quid respective exterius; novit quod cogitet et loquatur, et quod velit et faciat, inde autumat quod cogitare et velle sit interius, et quod loqui et facere sit exterius, sed non scit quod cogitare solum ex sensualibus, et facere ex appetitu, sit externi hominis, et sic quod cogitare et velle ejus sit solum exterioris naturalis, et magis adhuc cum cogitat falsa et vult mala; et quia apud illos communicatio clausa est cum interioribus, inde non scit quid interior cogitatio et interior voluntas; si ei dicitur, quod interior cogitatio sit cogitare ex vero, et interior voluntas sit facere ex bono, hoc prorsus non capit, minus quod interior homo distinctus sit ab exteriore, ac ita distinctus, ut interior homo quasi e loco superiori videre possit quid peragitur in exteriori homine, utque interior homo in facultate et potentia sit castigandi exteriorem, et non volendi et cogitandi quod exterior homo ex phantasia videt et ex cupiditate appetit; haec, quamdiu externus ejus homo in dominio est et regnat, non videt, ast extra illum statum, sicut dum in aliquo dolore est ex infortuniis aut morbis, videre potest et capere, nam tunc dominium externi hominis cessat; facultas enim seu potentia intelligendi homini semper conservatur a Domino, sed obscurissima est illis qui in falsis et malis sunt, et semper clarior prout falsa et mala sopiun-

tur; influit Divinum Domini continue apud hominem, et illustrat, sed ubi falsa et mala sunt, hoc est, ubi contraria veris et bonis, ibi Divina lux vel reflectitur vel suffocatur vel pervertitur, et solum tantum ejus quasi per rimas recipitur, quo sit in facultate cogitandi et loquendi ex sensualibus, etiam de spiritualibus ex formulis impressis memoriae naturali seu corporeae.

5128. Quo fuisti pincerna illius, quod significet sicut sensualia illius generis solent, constat ex significatione pincernae, quod sint sensualia, seu illa sensualium quae subjecta sunt parti intellectuali, de qua n: 5077. 5082; quod sint sicut solent, significatur per quo fuisti. Quod sensualia subjecta erunt et subordinata rationalibus, in praecedentibus nunc actum est; et quia de subjectione et subordinatione illa in sensu interno hic agitur, adhuc dicendum quomodo cum illa re se habet: Homo, apud quem subjecta sunt sensualia, vocatur rationalis, at apud quem non subjecta sunt, vocatur sensualis; sed num homo rationalis sit, vel num sensualis, aegre discerni potest ab aliis, sed *ab ipso* si explorat sua interiora, hoc est, suum velle et suum cogitare: num homo sensualis sit vel rationalis ab aliis non sciri potest ex loquela, nec ab actione, nam vita cogitationis quae est in loquela et vita voluntatis quae est in actione, non apparent ad aliquem sensum corporis, auditur modo sonus et videtur gestus cum affectione, quae num sit simulata vel num vera, non dignoscitur; sed in altera vita ab illis, qui in bono sunt, distincte percipitur tam quid in loquela quam quid in actione, *ita* qualis vita, et quoque unde vita in illis: at in mundo usque aliquot indicia dantur, ex quibus aliquatenus concludi potest, num sensualia subjecta sint rationali vel num rationale sensualibus, seu quod idem, num homo rationalis sit, vel num solum sensualis; indicia haec sunt; si animadvertitur quod homo in principiis falsi sit, et non patitur se illustrari, sed prorsus rejicit vera, et absque ratione contumaciter falsa defendit, indicium est quod sensualis homo sit et non rationalis, occlusum est illi rationale, ut non admittat lucem coeli. Adhuc magis sensuales sunt, qui in persuasione falsi sunt, persuasio enim falsi prorsus occludit rationale; aliud est in principiis falsi esse, et aliud in persuasione falsi; qui in persuasione falsi sunt, habent in naturali suo aliquam lucem, sed talem qualis est lux hyemalis; haec lux apparet in altera

vita apud illos nivea, sed ut primum lux coelestis in illam incidit, obscuratur, et secundum persuasionis gradum et quale fit opaca instar noctis; hoc quoque patet ab illis cum vivunt in mundo, tunc enim prorsus nihil veri possunt videre, imo ex obscuro seu nocturno falsi eorum, vera illis sicut nihili sunt, et quoque ea irrident; tales coram simplicibus apparent quandoque sicut rationales, nam media luce illa nivea hyemali per ratiocinia dextre confirmare possunt falsa, usque ut appareant sicut vera; in persuasione tali plus quam reliqui sunt plures ex eruditis, confirmarunt enim apud se falsa per syllogistica, et philosophica, et demum per plura scientifica; tales apud Antiquos dicti sunt serpentes arboris scientiae, n: 195. 196. 197; sed hodie dici queunt interiores sensuales absque rationali. Indicium num homo solum sensualis sit, vel num rationalis, est imprimis ex vita ejus; per vitam non intelligitur qualis illa apparet in sermone et in operibus, sed qualis illa est in sermone et in operibus; vita enim sermonis est a cogitatione, et vita operum est a voluntate, utraque ab intentione seu fine, qualis itaque intentio seu finis est in sermone et in operibus, talis est vita, nam sermo absque interiore vita est modo sonus, et opera absque interiore vita est solum motus, illa vita est quae intelligitur cum dicitur quod vita maneat post mortem; si homo rationalis est, ex bene cogitare loquitur, et ex bene velle agit, hoc est, ex fide loquitur, et ex charitate agit; at si homo non rationalis est, tunc quidem potest simulate agere sicut rationalis, et similiter loqui, sed usque nihil vitae ex rationali inest; vita mali enim occludit omnem vitam seu communicationem cum rationali, et facit ut mere naturalis et sensualis sit. Sunt duo, quae non solum occludunt communicationis viam, sed etiam deprivant hominem facultate, ut usquam rationalis fieri possit, est dolus et est prophanatio; dolus est instar subtilis veneni quod infectat interiora; et prophanatio est quae commiscet falsa veris et mala bonis; ex illis binis prorsus perit rationale; sunt apud unumquemvis hominem bona et vera a Domino recondita ab infantia, quae bona et vera in Verbo reliquiae vocantur, de quibus videatur n: 468. 530. 560. 561. 661. 1050. 1738. [20] 1906. 2284, has infectat dolus, et commiscet prophanatio, quid prophanatio, videatur n: 593. 1008. 1010. 1059. 1327. 1328. 2051. 2426. 3398.

3402. 3489. 3808. 4289. 4601. Ex his indiciis aliquatenus potest sciri, quis rationalis homo est, et quis sensualis. Cum sensualia subjecta sunt rationali, tunc sensualia, ex quibus imaginatio prima hominis, illustrantur a luce quae per coelum a Domino venit, et quoque tunc sensualia disponuntur in ordinem, ut recipiant lucem, utque correspondeant; sensualia, cum in illo statu sunt, non obstant amplius, quin vera et agnoscantur et videantur, removentur illico quae dissentiunt, et acceptantur quae consentiunt; quae consentiunt tunc quasi in centris sunt, et quae dissentiunt in peripheriis; quae in centris, quasi attolluntur versus coelum, et quae in peripheriis quasi dependent deorsum; quae in centris sunt, recipiunt lucem per rationale, et apparent cum sistuntur ita visibiles in altera vita, sicut stellulae quae coruscant, et lucem circumquaque spargunt usque ad peripherias, cum diminutione lucis secundum gradus; in talem formam disponuntur naturalia et sensualia, cum rationale dominium habet, et sensualia subjecta sunt; hoc fit cum homo regeneratur; inde ei status videndi et agnoscendi vera in amplitudine: at cum rationale subjectum est sensualibus, tunc contrarium evenit, in medio enim tunc seu in centro sunt falsa, et in peripheriis sunt vera; quae in centro, in quodam lumine ibi sunt, sed in lumine fatuo, seu tali quod a carbonario igne exsurgit; in illud influit lumen undequaque ab inferno; hoc lumen est, quod vocatur tenebrae, nam utprimum aliquod lucis e coelo in illud influit, vertitur in tenebras.

5129. Vers: 14. 15. *Verum memento mei tecum, quando bene est tibi, et facias quaeso mecum misericordiam, et meminisse facias mei ad Pharaonem, et educas me e domo hac. Quia furto auferendo ablatus sum e terra Hebraeorum, et etiam hic non feci quicquam, quod posuerint me in fovea.* Verum memento mei tecum, significat fidei receptionem: quando bene est tibi, significat cum correspondentia: et facias quaeso mecum misericordiam, significat charitatis receptionem: et meminisse facias mei ad Pharaonem, significat communicationem cum interiori naturali: et educas me e domo hac, significat liberationem a malis: quia furto auferendo ablatus sum, significat quod coelestia abalienata sint per malum: e terra Hebraeorum, significat ab Ecclesia: et etiam hic non feci quicquam, signifi-

cat innocentiam: quod posuerint me in fovea, significat rejectionem inter falsa.

5130. Verum memento mei tecum, quod significet fidei receptionem, constat ex repraesentatione Josephi, qui haec de se dicit, quod sit Dominus quoad coeleste in naturali, de qua n: 5086. 5087. 5106; et ex significatione meminisse mei tecum, quod sit fidei receptio, meminisse enim et recordari Domini, non aliunde est, quam ex fide, inde memento mei tecum, est ut recipiat fidem. Cum fide ita se habet; qui illam recipit et qui illam habet, continue est in recordatione Domini, et hoc quoque cum de alia re cogitat aut loquitur, et quoque cum officiis suis publicis aut privatis aut domesticis fungitur, et tametsi nescit quod tunc recordetur Domini; nam recordatio Domini ab illis qui in fide sunt, est universaliter regnans, et quod universaliter regnat, hoc non appercipitur, nisi dum cogitatio illuc determinatur: hoc illustrari potest a pluribus apud hominem; qui in amore aliquo est, quicunque sit, is continue cogitat de iis quae amoris illius sunt, et hoc tametsi in aliis rebus cogitatione, loquela aut actione est; hoc patet manifeste in altera vita ex sphaeris spiritualibus quae circum unumquemque sunt, ex solum sphaeris cognoscuntur ibi omnes, in qua fide sunt, et in quo amore, et hoc tametsi prorsus aliud cogitant et loquuntur, n: 1048. 1053. 1316. 1504 ad 1520. 2489. 4464; id enim quod universaliter regnat apud aliquem, hoc producit illam sphaeram, et manifestat ejus vitam coram aliis; inde constare potest, quid intelligitur per id, quod continue cogitandum sit de Domino, de salute, deque vita post mortem; omnes qui in fide sunt ex charitate, hoc faciunt; inde est, quod illi non male cogitent de proximo, et quod illis justitia et aequitas in singulis cogitationis, loquelae et actionis; quod enim universaliter regnat, hoc influit in singula, et ducit illa et regit illa; Dominus enim tenet mentem ejus in talibus quae charitatis et inde fidei sunt, et disponit sic singula convenienter; sphaera fidei ex charitate, est sphaera quae regnat in coelo, Dominus enim influit cum amore, et per amorem cum charitate, consequenter cum veris quae sunt fidei; inde est, quod illi, qui in coelo sunt, dicantur in Domino esse. Agitur in his quae nunc sequuntur de renascentia sensualis parti intellectuali subjecti, quod per pin-

personam repraesentatur; et quia de renascentia ejus, de fidei receptione, agitur, nam sensuale, sicut rationale, per fidem renascitur, sed per fidem in quam influit charitas, nisi charitas influat in fidem, et det ei vitam, nusquam fides universaliter regnare potest, nam quod homo amat, hoc regnat, non autem quod solum scit et memoria tenet.

5131. Quando bene est tibi, quod significet cum correspondentia, constat ex significatione bene esse tibi, cum agitur de renascentia seu regeneratione exterioris naturalis seu sensualis, quod sit correspondentia, prius enim non ei bene est quam cum correspondet: quid correspondentia, ad finem Capitum videatur; est correspondentia sensualium cum naturalibus, et est correspondentia naturalium cum spiritualibus, et est correspondentia spiritualium cum coelestibus, et denique est correspondentia coelestium cum Divino Domini, ita est successivum correspondentiarum a Divino usque ad ultimum naturale. Quia aegre potest formari idea de correspondentiis, quales sunt, ab illis qui prius de correspondentiis nihil cogitaverunt, ideo paucis dicendum; notum est ex Philosophia, quod finis sit primum causae, et quod causa sit primum effectus; ut finis, causa, et effectus consequantur, et unum agant, oportet ut effectus correspondeat causae, et causa correspondeat fini; sed usque finis non apparet sicut causa, nec causa sicut effectus; ut enim finis producat causam, adsciscet ex regione ubi causa, media administra, per quae finis faciet causam, et ut causa producat effectum, adsciscet quoque ex regione ubi effectus, media administra, per quae causa faciat effectum; haec media administra sunt, quae correspondent; et quia correspondent, potest finis esse in causa, et agere causam, et causa esse in effectu et agere effectum, consequenter finis per causam agere effectum: aliter vero cum non correspondentia est, tunc finis non habet causam in qua sit, minus effectum in quo sit, sed mutatur et variatur finis in causa, et denique in effectu, secundum formam quam faciunt media administra: omnia et singula in homine, imo omnia et singula in natura, succedunt sibi sicut finis, causa, et effectus, et cum sibi ita correspondent, tunc unum agunt, nam finis tunc est omne in omnibus causae, et per causam omne in omnibus effectus: sicut pro exemplo, cum amor coelestis est

finis, voluntas causa, et actio effectus, si correspondentia sit, tunc amor ille influit in voluntatem, et voluntas in actionem, et ita unum agunt, ut actio per correspondentiam sit quasi amor; vel sicut cum fides charitatis est finis, cogitatio causa, et sermo effectus, si correspondentia sit, tunc fides ex charitate influit in cogitationem, et haec in sermonem, ac ita unum agunt, ut sermo per correspondentiam sit quasi finis; ut autem finis, qui est amor aut fides, producat causam, quae est voluntas et cogitatio, adsciscet media administra in mente rationali, quae correspondebunt, nam absque mediis administris quae correspondeant, non potest finis, qui est amor aut fides, utcunque a Domino per coelum influit, recipi. Inde patet, quod interiora et exteriora hominis, hoc est, rationalia, naturalia, et sensualia ejus, in correspondentiam redigenda sint, ut recipere possit influxum Divinum, consequenter ut homo possit renasci, et quod prius ei non bene sit. Inde nunc est, quod hic per quando bene est tibi, significetur correspondentia.

5132. Et facias quaeso mecum misericordiam, quod significet charitatis receptionem, constat ex significatione misericordiae, quod sit amor, de qua n: 3063. 3073. 3120. 5042, hic amor erga proximum seu charitas, quia supra n: 5130 de fidei receptione dictum, fides enim et charitas unum facient in sensuali, cum hoc renascitur. Quod misericordia charitatem significet, est quia omnes qui in charitate, in misericordia sunt, seu qui amant proximum miserentur ejus, quapropter exercitia charitatis per misericordiae opera in Verbo describuntur, ut apud Matthaeum „Esurivi et dedistis Mihi edere, sitivi et potastis me, peregrinus fui et collegistis me, nudus et amicivistis me, aegrotus fui et visitastis me, in carcere fui et venistis ad me," XXV: 35. 36; et alibi per quod pauperibus, afflictis, viduis, pupillis, benefaciendum. Charitas in sua essentia est velle proximo bene, et affici bono, et pro proximo agnoscere bonum, consequenter illos qui in bono sunt, cum differentia quantum in bono; inde charitas, quia afficitur bono, afficitur misericordia erga illos qui in miseriis sunt; bonum charitatis hoc in se habet, quia descendit ex amore Domini erga universum genus humanum, qui amor est Misericordia quia omne genus humanum in miseriis constitutum est: apparet Misericordia quandoque apud

malos, qui in nulla charitate sunt, sed est dolor propter quod ipse patitur, est enim erga amicos qui unum secum faciunt, qui cum patiuntur ipse patitur; haec misericordia non est misericordia charitatis, sed est misericordia amicitiae propter se, quae in se spectata est immisericordia, nam contemnit vel odit omnes alios praeter semet, ita praeter amicos qui unum faciunt secum.

5133. Et meminisse facias mei ad Pharaonem, quod significet communicationem cum interiori naturali, constat ex significatione meminisse facere ad aliquem, quod sit communicare; et a repraesentatione Pharaonis, quod sit interius naturale, de qua n: 5080. 5095: per communicationem cum interiori naturali intelligitur conjunctio per correspondentiam: interius naturale est illud quod recipit ideas veri et boni e rationali, et recondit ad usum, consequenter quod immediate cum rationali communicat; exterius autem naturale est illud quod recipit imagines et inde ideas rerum per sensualia e mundo; hae ideae nisi illustrentur ab illis quae in interiori naturali sunt, sistunt *fallacias*, quae fallaciae sensuum vocantur; in quibus cum homo est, nihil credit nisi quod cum illis concordat, et nisi quod illae confirmant, quod fit si non correspondentia fit; et hoc nec fit, nisi imbuatur homo charitate, charitas enim est medium uniens, quia in bono ejus est vita a Domino, quae vita disponit in ordinem vera, ut forma charitatis seu charitas in imagine existat; haec forma apparet visibilis in altera vita, et est ipsa angelica; omnes angeli inde sunt formae charitatis, pulchritudo ejus est ex veris quae fidei, et vita pulchritudinis est ex bono quod charitatis.

5134. Et educas me e domo hac, quod significet liberationem a malis, constat ex significatione educere, quod sit liberatio; et a significatione domus, quod sit bonum, de qua n: 710. 1708. 2048. 2233. 3128. 3652. 3720. 4982, quare in opposito sensu est malum; inde patet, quod per educas me e domo hac, significetur liberatio a malis; sequitur etiam hoc in suo ordine ab illis quae praecedunt; quando in naturali exteriori, de quo hic agitur, recipitur fides, n: 5130, fit correspondentia, n: 5131, et recipitur charitas, n: 5132, et sic communicatio fit cum interiori naturali, n: 5133, tunc liberatur illud a malis, per quae coeleste, quod per Josephum repraesentatur, n: 5086.

5087. 5106, abalienatum est, quae abalienatio significatur per quod furto auferendo ablatus sit, ut mox sequitur: et quoque cum regeneratur naturale per charitatem et fidem, tunc liberatur id a malis, mala enim tunc separantur, et conjiciuntur e centro, ubi prius fuerunt, ad peripherias, quo lux veri a bono non pertingit; apud hominem separantur ita mala, sed usque retinentur, nam prorsus deleri nequeunt: at apud Dominum, Qui naturale in Se Divinum fecit, mala et falsa prorsus ejecta et deleta sunt, Divinum enim nihil commune potest habere cum malis et falsis, nec terminari in illis, sicut fit apud hominem, nam Divinum est ipsum Esse boni et veri, quod infinite distat abalienatum a malo et falso.

5135. Quia furto auferendo ablatus sum, quod significet quod coelestia abalienata sint per malum, constat a repraesentatione Josephi, qui de se illa dicit, quod sit coeleste in naturali, de qua n: 5086. 5087. 5106, consequenter coelestia ibi; et ex significatione furto auferri, quod sit abalienari per malum, furari enim est abalienare, et furtum est malum quod abalienat, et quoque furtum est malum quod vindicat sibi illa quae ibi; furtum significat abalienationem respective ad sedem quam occupat e qua ejicit bona et vera, et implet malis et falsis, et furtum significat vindicationem aliorum, cum bona et vera, quae in sede illa, sibi attribuit et sua facit, et quoque quando applicat illa malis et falsis: ut sciatur, quid furtum in sensu spirituali, dicendum quomodo se habet cum malis et falsis cum intrant et occupant sedem, et quoque cum vindicant sibi bona et vera quae ibi: homo ab infantia usque ad pueritiam, et quandoque ad primam adolescentiam imbuit bona et vera per instructionem a parentibus et magistris, arripit enim tunc illa et simpliciter credit; status innocentiae promovet, et inaptat illa memoriae, sed locat in primo limine, nam innocentia infantilis et puerilis non est innocentia interna quae afficit rationale, sed est innocentia externa quae solum afficit naturale exterius, n: 2306. 3183. 3494. [21] 4563. 4797; cum autem homo provehitur aetate, et incipit cogitare non sicut prius a parentibus et magistris, sed a semet, tunc resumit et quasi ruminat illa quae prius didicerat et crediderat, et illa vel confirmat, vel de illis dubitat, vel illa negat; si illa confirmat, indicium est quod in bono sit; si au-

tem negat, indicium est quod in malo sit; si autem de illis dubitat, indicium est, quod succedente aetate vel ad affirmativum vel ad negativum accedat: quae homo ut infans prima aetate arripit vel credit, et quae dein vel confirmat, vel de quibus dubitat, vel quae negat, sunt imprimis, quod Deus sit, et is unus, quod Ille creaverat omnia, quod Ille remuneret illos qui bene agunt, et puniat illos qui mala faciunt, quod vita sit post mortem, et quod mali veniant in infernum, et boni in coelum, ita quod infernum et coelum sint, quod vita post mortem sit aeterna, tum quod quotidie orandum, et hoc humiliter, quod dies sabbathi sancte habendi, parentes honorandi, non adulterandum, non occidendum, non furandum, et plura similia; haec haurit et imbuit homo ab infantia, at cum incipit ex se cogitare, et semet ducere, si talia apud se confirmat, et superaddit plura quae adhuc interiora sunt, et vivit secundum illa, tunc bene cum illo est; ast si incipit infringere illa, et tandem negare, utcunque secundum illa propter leges civiles et propter societates in externis vivit, tunc in malo est; hoc malum est quod significatur per furtum, quatenus id sicut fur occupat sedem ubi prius fuit bonum, et apud plures quatenus id bona et vera, quae prius ibi fuerant, aufert, et applicat ad confirmanda mala et falsa: Dominus, quantum possibile est, bona et vera infantiae tunc removet a sede illa, et versus interiora retrahit, ac illa in interiori naturali reponit in usum; haec bona et vera in interiori naturali reposita in Verbo significantur per reliquias, de quibus n: 468. 530. 560. 561. 660. 661. 1050. 1738. 1906. 2284; at si malum furatur ibi bona et vera, et applicat illa ad confirmanda mala et falsa, imprimis si ex dolo, tunc reliquias illas consumit, nam tunc commiscet mala bonis et falsa veris, usque adeo ut separari nequeant, et tunc actum est cum homine. Quod per furtum talia significentur, constare potest ex sola applicatione furti ad illa quae vitae spiritualis sunt, in vita spirituali non aliae opes sunt quam cognitiones boni et veri, nec aliae possessiones et haereditates quam felicitates vitae quae ex bonis et inde veris, illa furari, sicut supra dictum, est furtum in sensu spirituali; quapropter per furta in Verbo non aliud in sensu interno significatur, ut apud Sachariam: „Sustuli oculos meos et vidi, cum ecce volumen volans, tum dixit ad me, haec ma-

ledictio, exiens super facies totius terrae, nam *omnis furans* hinc, sicut illa innocens, et omnis pejerans sicut illa innocens: ejeci illam, ut *ingrediatur in domum furis*, et in domum pejerantis per Nomen meum pro mendacio; et pernoctet in domo ejus, et consumat eam, et ligna ejus et lapides ejus" V: 1. 2. 3. 4; malum quod aufert reliquias boni significatur per furantem et per domum furis, et falsum quod aufert reliquias veri significatur per pejerantem et domum pejerantis; facies totius terrae pro universa Ecclesia; ideo dicit, quod maledictio illa consumet domum, et ligna ejus et lapides ejus, domus est mens naturalis seu homo quoad illam, n: 3128. 3538. 4973. 5023; ligna sunt bona, ibi, n: 2784. 2812. [22] 3720. 4943; et lapides sunt vera, n: 643. 1298. 3720. Prophanatio, et inde ablatio boni et veri in spirituali sensu significatur per factum Achanis, quod sumserit de devotis togam Schinearis, 200 siclos argenti, et linguam auri, et abscondiderit illa sub terra in medio tentorii sui; quapropter ille lapidatus, et omnia combusta, de quibus ita apud Joschuam „Jehovah ad Joschuam, peccavit Israël, transgressi sunt foedus meum quod praecepi illis, et sumserunt de devotione, *furati sunt*, mentiti, et posuerunt inter vasa sua" VII: 11. 21. 25; per devota significabantur falsa et mala, quae nequaquam commiscenda essent sanctis, toga Schinearis, sicli argenti et lingua auri, in sensu spirituali sunt species falsi; recondere illa sub terra in medio tentorii significabat commixtionem cum sanctis, quod tentorium sit sanctum videatur n: 414. 1102. 1566. 2145. 2152. 3312. 4128. [23] 4391. 4599; haec significata sunt per quod furati sint, mentiti, et posuerint inter vasa sua, vasa enim sunt sancta vera, n: 3068. 3079. 3316. 3318. Apud Jeremiam „Exitum Esavi adducam super eum, tempus visitabo eum; si vindemiatores venerint tibi, nonne relinquent racemationes, *si fures in nocte*, corrumpentne sufficientiam. Ego denudabo Esavum, revelabo occulta ejus, et abscondi non poterit; devastatum est semen ejus, et fratres ejus, et vicini ejus, et non ille" XLIX: 8. 9. 10, Esau pro malo amoris sui cui falsa adjuncta, n: 3322; quod id malum consumat reliquias boni et veri, significatur per quod fures in nocte corrumpant sufficientiam, et quod devastatum sit semen ejus, fratres ejus, et vicini ejus, et non ille, semen pro veris quae

sunt fidei ex charitate, n: 1025. 1447. 1610. 1940. 2848. 3038. 3310. 3373, fratres pro bonis quae charitatis, n: 367. 2508. 2524. 2360. 3160. 3303. 3459. 3815. 4121. 4191; vicini pro adjunctis et affinibus veris et bonis quae ejus: similiter de Esavo apud Obadiam „Si *fures venerint tibi*, si *eversores noctu*, quomodo excisus eris, *nonne furabuntur quod illis satis*, si vindemiatores venerint tibi, nonne relinquent racemos" Vers: 5; vindemiatores pro falsis quae non ex malo, per illa falsa non consumuntur bona et vera [in] interiori naturali apud hominem a Domino reposita, hoc est, reliquiae, sed per falsa ex malis, quae furantur vera et bona, et quoque ad confirmanda mala et falsa per applicationes sinistras adhibentur. Apud Joëlem „Populus magnus validus, sicut heroës current, *sicut* viri belli, conscendent murum, ac quilibet in viis suis pergent; in urbe discurrent, in muro current, in domos ascendent, *per fenestras ingredientur sicut fur*" II: 7. 9; populus magnus et validus pro falsis pugnantibus contra vera, n: 1259. 1260, [24] et quia pugnant valide destruendo vera, dicuntur heroës et sicut viri belli; urbs per quam dicuntur discurrere pro doctrinalibus veri, n: 402. 2268. 2449. [25] 2712. 2943. 3216; domus in quas ascendent pro bonis quae destruunt, n: 710. 1708. 2048. 2233. 3128. 3652. 3720. 4982; fenestrae per quas ingredientur pro intellectualibus et inde ratiociniis, n: 655. 658. 3391, inde comparantur furi, quia occupant sedem ubi prius vera et bona. Apud Davidem „Cum tu oderis disciplinam, et rejicis verba mea post te, *si videris furem curris cum eo*, et cum adulteris pars tua; os tuum aperis [26] ad malum, et lingua tua nectis dolum" Psalm: L: 17. 18. 19; ibi de impio, currere cum fure pro abalienare a se verum per falsum. In Apocalypsi „Non egerunt poenitentiam ex homicidiis suis, neque ex incantationibus suis, neque ex scortationibus suis, *neque ex furtis suis*" IX: 21; homicidia pro malis quae destruunt bona, incantationes pro falsis inde quae destruunt vera, scortationes pro falsificatis veris, furta pro abalienatis inde bonis. Apud Johannem „Amen, amen, dico vobis, qui non est ingrediens per januam in caulam ovium, sed ascendit aliunde, is est *fur* et *latro;* qui vero ingreditur per januam, pastor est ovium. Ego sum ostium, per Me si quis introiverit, salvabitur, et ingredietur et egredietur, et pascuum

inveniet; *fur non venit nisi ut furetur*, et mactet et perdat * X: 1. 2. 8. 9. 10, fur hic etiam pro malo meriti, nam qui aufert Domino quae Ipsius sunt, [27] et sibi vindicat, fur dicitur; hoc malum quia claudit viam, ne bonum et verum a Domino influat, dicitur mactare et perdere: simile per *non furaberis* in decalogo, Deut: V: 17, significatur n: 4174. Ex his constare potest, quod per Leges de Furtis in Ecclesia Judaica latis, in sensu spirituali significatur, ut Exod: XXI: 16. Cap: XXI: 37. Cap: XXII: 1. 2. 3. Deut: XXIV: 7; omnes enim Leges ibi e mundo spirituali quia traxerunt originem, correspondent legibus ordinis quae in coelo.

5136. E terra Hebraeorum, quod significet ab Ecclesia, quod nempe coelestia abalienata sint per malum, constat à significatione terrae Hebraeorum, quod sit Ecclesia, terra Hebraeorum hic est terra Canaan, nam inde Josephus ablatus est. Quod per terram Canaanem in Verbo significetur Ecclesia, est quia ibi ab antiquissimo tempore fuerat Ecclesia, primum Ecclesia Antiquissima quae fuit ante diluvium, dein Ecclesia Antiqua quae fuit post diluvium, postea Ecclesia Antiqua Altera quae Ecclesia Hebraea vocata est, et tandem Ecclesia Judaica; utque Ecclesia Judaica ibi institueretur, mandatum est Abramo ut illuc ex Syria se conferret, et ibi promissum quod posteritati ejus daretur illa terra in haereditatem; inde est quod per Terram in Verbo significetur Ecclesia, et per universam terram, ut passim legitur, universa Ecclesia, et quoque per novum coelum et novam terram Ecclesia nova interna et externa: causa quod ibi Ecclesia continuata ab antiquissimo tempore fuerit, erat, quia homo Antiquissimae Ecclesiae, qui coelestis, talis erat, ut in omnibus et singulis quae in mundo et super terra, viderit repraesentativum Regni Domini, objecta mundi et telluris erant ei media cogitandi de coelestibus, inde omnia repraesentativa et significativa, quae postea in Ecclesia Antiqua nota fuerunt, ortum duxerunt, collecta enim fuerunt ab illis qui intelliguntur per Chanoch, et conservata in usum posteritatum, n: 519. 521. 2896., inde factum, quod singula loca, et quoque singuli montes et fluvii in terra Canaane, ubi habitabant Antiquissimi, repraesentativi facti sint, et quoque omnia Regna circumcirca; et quia Verbum non potuit aliter conscribi, quam

[per] repraesentativa et significativa, etiam locorum, ideo propter illum finem Ecclesia successive conservata est in terra Canaane; at post adventum Domini aliunde translata est, quia tunc repraesentativa abolita sunt: ex his patet, quod per terram Canaanem, quae hic vocatur terra Hebraeorum, significetur Ecclesia. Sed videantur quae de his prius allata sunt, nempe quod Ecclesia Antiquissima, quae fuit ante diluvium, in terra Canaane fuerit, n: 567. 3686. 4447. 4454. Quod pars Antiquae Ecclesiae quae post diluvium ibi fuerit, n: 3686. 4447; quod etiam altera antiqua Ecclesia, quae dicta Hebraea, n: 4516. 4517. Quod Abram ideo illuc ire jussus sit, et data posteris ejus, n: 3686. 4447. Quod ex eo terra Canaan repraesentaverit Regnum Domini, n: 1607. 3038. 3481. 3705. 4240. 4447. Et quod inde sit, quod per Terram in Verbo significetur Ecclesia, n: 566. 662. 1066. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733. 1850. 2117. 2118 f. 3355. 4447. 4535.

5137. Et etiam hic non feci quicquam, quod significet innocentiam, constare potest absque explicatione, nam non facere aliquid mali, est innocentiae.

5138. Quod posuerint me in fovea, quod significet rejectionem inter falsa, constat ex significatione foveae, quod sit falsum, de qua n: 4728. 4744. 5038: supra de malo actum, quod nempe coelestia abalienata sint per malum, n: 5134. 5135, hic agitur de falso, ubi enim in Verbo dicitur de uno, etiam dicitur de altero, nempe ubi de malo etiam de falso, quia ubi de bono ibi de vero, ex causa ut conjugium sit in singulis Verbi, conjugium enim coeleste est boni et veri, at conjugium infernale est mali et falsi; ubi enim malum est ibi est falsum, se adjungit falsum malo sicut uxor marito; et ubi bonum est ibi est verum, quia se conjungit verum bono sicut uxor marito; inde ex vita sciri potest qualis est fides, nam bonum est vitae et verum est fidei, et vicissim malum et falsum: quod conjugium sit in singulis Verbi, videatur n: 683. 793. 801. 2173. 2516. 2712. 4138 f.

5139. Vers: 16. 17. 18. 19. *Et vidit princeps pistorum, quod bonum interpretatus, et dixit ad Josephum, etiam ego in somnio meo, et ecce tria canistra perforata super capite meo. Et in canistro supremo ab omni cibo Pharaonis, opere pisto-*

ris, et avis edens ea e canistro desuper capite meo. Et respondit Joseph, et dixit, haec interpretatio ejus, tria canistra tres dies illa. In adhuc tribus diebus, extollet Pharao caput tuum e super te, et suspendet temet super ligno, et edet avis carnem tuam e super te. Et vidit princeps pistorum, significat apperceptionem sensualis parti voluntariae subjecti: quod bonum interpretatus, significat quid contingeret: et dixit ad Josephum, significat perceptionem coelestis in naturali: etiam ego in somnio meo, significat praedictionem: et ecce tria canistra, significat voluntariorum successiva: perforata super capite meo, significat absque terminatione alicubi in medio: et in canistro supremo, significat voluntarii intimum: ab omni cibo Pharaonis, significat plenum bono coelesti pro nutriendo naturali: opere pistoris, significat secundum omnem usum sensualis: et avis edens ea e canistro desuper capite meo, significat falsum ex malo quod consumeret illud: et respondit Joseph, et dixit, significat revelationem a perceptione a coelesti in naturali: haec interpretatio ejus, significat quid in se haberet: tria canistra, significat voluntariorum successiva: tres dies illa, significat usque ad ultimum: in adhuc tribus diebus, significat quod in ultimo: extollet Pharao caput tuum e super te, significat conclusum ex praeviso: et suspendet te super ligno, significat rejectionem et damnationem: et edet avis carnem tuam e super te, significat quod falsum mali consumet illa quae sunt istorum sensualium.

5140. Et vidit princeps pistorum, quod significet apperceptionem sensualis parti voluntariae subjecti, constat ex significatione videre, quod sit intelligere et appercipere, de qua n: 2150. 2807. 3764. 4723; et a significatione principis pistorum, quod sit in genere sensuale parti voluntariae subjectum, ita sensualia illa, de qua n: 5078. 5082.

5141. Quod bonum interpretatus, quod significet quid contingeret, constat ex significatione interpretari, quod sit quid in se haberet, seu quid inesset, de qua supra n: 5093. 5105. 5107. 5121, ita quoque quid contingeret: quod bene contingeret, est apperceptio ex sensuali, quae apperceptio est respective obscura: datur actualiter apperceptio ex sensuali seu exteriori naturali, et apperceptio ex interiori naturali, et apperceptio ex rationali; cum enim homo in interiori cogitatione ex af-

fectione est, et abducit mentem a sensualibus et a corpore, tunc est in apperceptione rationali, quiescunt enim tunc quae infra sunt, seu quae externi hominis, et homo tunc paene in suo spiritu est; cum autem homo in exteriore cogitatione est, ex causis quae in mundo existunt, tunc apperceptio ejus est ex naturali interiori, rationale quidem influit, sed non cum aliqua affectionis vita; at cum homo in voluptatibus est, inque jucundis amoris mundi, et quoque amoris sui, tunc apperceptio ex sensuali est, vita ejus tunc in externis seu in corpore est, et non admittit plus ab interioribus, quam quantum moderetur eruptiones in inhonesta et indecora: sed quo exterior est apperceptio, eo obscurior est, nam exteriora sunt communia respective, innumerabilia enim interiora apparent ut unum in exteriori.

5142. Et dixit ad Josephum, quod significet perceptionem coelestis in naturali, constat a significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio; de qua saepius prius; et ex repraesentatione Josephi, quod sit coeleste in naturali, de qua n: 5086. 5087. 5106.

5143. Etiam ego in somnio meo, quod significet praedictionem, constat ex significatione somnii, quod sit praedictio de eventu, de qua n: 5092. 5104. 5112.

5144. Et ecce tria canistra, quod significet voluntariorum successiva, constat ex significatione trium, quod sint completum et continuum usque ad finem, de qua n: 2788. 4495. 5114. 5122, ita successivum; et ex significatione canistrorum, quod sint voluntaria; quod canistra sint voluntaria, est quia sunt vasa continentia ciborum, et quia cibi significant bona coelestia et spiritualia, et haec sunt voluntatis; omne enim bonum pertinet ad voluntatem, et omne verum ad intellectum, ut primum aliquid ex voluntate procedit, percipitur ut bonum: in praecedentibus actum est de sensuali parti intellectuali subjecto, quod repraesentatum est per pincernam, hic nunc agitur de sensuali parti voluntariae subjecto, quod repraesentatur per pistorem, videatur n: 5077. 5078. 5082; intellectualium successivum seu continuum repraesentatum est per vitem, ejus tres propagines, flores, botros, uvas, et tandem verum quod intellectualis per scyphum, n: 5120; Voluntariorum autem successivum repraesentatur per tria canistra super capite, in quorum supremo ab

omni cibo Pharaonis, opere pistoris: per voluntariorum successivum intelligitur successivum ab intimis apud hominem usque ad extimum ejus, in quo est sensuale; sunt enim gradus quasi scalae ab intimis ad extima, n: 5114, in intimum influit bonum a Domino, et hoc per rationale in naturale interius, et inde in naturale exterius seu sensuale, distincte, quasi per gradus scalae, et in quovis gradu qualificatur secundum receptionem; sed quomodo ulterius cum hoc influxu et ejus successivo se habet, in sequentibus dicetur. Canistra seu corbes significant voluntaria, quatenus ibi sunt bona, etiam alibi in Verbo; ut apud Jeremiam „Ostendit mihi Jehovah, cum ecce *duo corbes ficuum*, constituti coram templo Jehovae; *in uno corbe* ficus bonae valde, sicut ficus primitias ferentium; *at in altero corbe* ficus malae valde, quae comedi non poterant prae malitia," XXIV: 1. 2. 3; hic corbis alia voce in lingua originali, significans voluntarium in naturali, ficus quae in uno corbe sunt bona naturalia, quae autem in altero sunt mala naturalia. Apud Mosen „Cum veneris in terram, quam Jehovah Deus tuus daturus tibi, sumes de primitiis omnis fructus terrae, quas adduces de terra tua, et *pones in calatho*, et ibis ad locum quem elegerit Jehovah; tunc accipiet sacerdos *calathum* e manu tua, [28] et statuet illum ante altare Jehovae Dei tui," Deut: XXVI: 1. 2. 3. 4; calathus etiam alia voce, significans voluntarium novum in parte intellectuali; primitiae fructus terrae, sunt bona quae inde. Apud Eundem „Ad sanctificandum Aharonem et filios ejus, acciperet Moses panem azymorum et placentas azymorum mixtas oleo, et lagana azymorum, uncta oleo, similam triticorum faceret ea; et *poneret ea super canistro uno*, et appropinquare faciet [29] ea *in canistro. Comedet* Aharon et filii ejus *carnem arietis* et *panem in canistro* ad ostium tentorii conventus," Exod: XXIX: 2. 3. 32. Canistrum ibi eadem voce qua canistrum in hoc Capite, significans voluntarium, in quo bona quae significantur per panem, placentas, oleum, lagana, similam, tritica; per voluntarium intelligitur continens, nam bona [30] a Domino influunt in formas interiores hominis, sicut in sua vasa, quae formae si dispositae sint ad receptionem, sunt canistra in quibus illa bona. Apud Eundem „Cum inauguraretur Naziraeus, accipiet *canistrum azymorum* ex similagine, placentas mixtas oleo, ac lagana azy-

morum uncta oleo, cum minchah eorum et libaminibus eorum; arietem etiam faciet sacrificium pacificorum Jehovae, praeter *canistrum azymorum;* et accipiet sacerdos armum coctum de ariete, et placentam unam azymam *e canistro,* et laganum azymi unum, et dabit super manum Naziraei, et agitabit ea agitatione coram Jehovah," Num: VI: 15. 17. 19; ibi etiam Canistrum pro voluntario ut continente, placentae, lagana, oleum, minchah, armus coctus de ariete, sunt bona coelestia quae repraesentabantur; Naziraeus enim repraesentabat coelestem hominem, n: 3301. Eo tempore similia quae ad cultum, portabantur in canistris seu calathis, sicut etiam haedus caprarum a Gideone, quem eduxit ad angelum sub quercu, Judic: VI: 19, et hoc ex causa, quia canistra et calathi repraesentabant continentia, et quae in illis erant, contenta.

5145. Perforata super capite meo, quod significet absque terminatione alicubi in medio, constat ex significatione perforati, quod sit apertum a summo ad imum, ita non clausum, proinde absque terminatione alicubi in medio; et ex significatione Capitis, quod sint interiora imprimis voluntariorum; in Capite enim sunt omnes substantiae et formae in principiis, quapropter illuc tendunt et ibi se sistunt omnes sensationes, et inde descendunt et se derivant omnes actus; quod facultates mentis ibi sint, quae nempe sunt intellectus et voluntatis, patet; quapropter per caput interiora significantur; canistra illa repraesentabant illa quae in capite. Agitur hic nunc de sensualibus parti voluntariae subjectis, et significatur per canistra perforata super capite, quod interiora absque terminatione alicubi in medio essent, quapropter etiam sensualia illa rejecta et damnata sunt, ut sequitur; sed dicendum, quid intelligitur per absque terminatione alicubi in medio; interiora apud hominem sunt distincta in gradus, et in quolibet gradu sunt terminata, et per terminationem separata ab inferiori gradu, sic ab intimo ad extimum; primum gradum constituit interius rationale, in eo sunt angeli coelestes, seu in eo est coelum intimum aut tertium; alterum gradum facit rationale exterius, in eo sunt angeli spirituales, seu in eo est coelum medium aut secundum; tertium gradum facit naturale interius, in eo sunt spiritus boni, seu coelum ultimum aut primum; quartum gradum facit naturale exterius seu sensuale, in

eo est homo; hi gradus apud hominem distinctissimi sunt; inde est, quod homo quoad interiora, si in bono vivit, sit coelum in minima forma, seu quod interiora ejus correspondeant tribus coelis; et inde est, quod homo post mortem, si vitam charitatis et amoris vixerit, possit transferri usque in tertium coelum; sed ut talis sit, necessum est ut omnes gradus apud illum bene terminati sint, ac ita per terminationes inter se distincti; et cum terminati sunt seu per terminationes inter se distincti, tunc unusquisque gradus planum est, in quo quiescit, et ubi recipitur bonum quod a Domino influit, absque illis ut planis bonum non recipitur, sed transfluit sicut per cribrum aut sicut per canistrum perforatum, usque ad sensuale, et ibi quia absque aliqua directione in via, vertitur in spurcum, quod apparet illis qui in eo sunt ut bonum, nempe in jucundum amoris sui et mundi, consequenter in jucundum odii, vindictae, crudelitatis, adulterii, avaritiae, aut in merum voluptuosum et luxuriosum; hoc fit si voluntaria apud hominem sunt absque terminatione alicubi in medio, aut si sunt perforata. Num terminationes sint, et inde plana, etiam sciri potest; perceptiones boni et veri, ac conscientiae id indicant; apud illos qui perceptiones boni et veri habent, sicut angeli coelestes, terminationes sunt a primo gradu ad ultimum, absque terminationibus singulorum graduum tales perceptiones dari nequeunt; de perceptionibus illis videatur n: 125. 202. 495. 503. 511. 536. 597. 607. 784. 865. 895. 1121. 1383. 1384. 1387. 1919. 2144. 2145. 2171. 2515. 2831; apud illos qui conscientiam habent, sicut angeli spirituales, etiam terminationes sunt, sed ab altero gradu, seu a tertio ad ultimum, primus gradus illis est clausus; ab altero gradu, aut tertio, dicitur, quia conscientia est duplex, interior et exterior, conscientia interior est boni et veri spiritualis, conscientia exterior est justi et aequi, ipsa conscientia est planum interius, in quo terminatur influxus Divini boni; at qui non conscientiam habent, illi non habent aliquod planum interius quod recipit influxum, bonum apud illos transfluit usque ad exterius naturale seu naturale sensuale, et ibi vertitur, ut dictum, in spurca jucunda; apparet his quandoque dolor sicut conscientiae, sed non est conscientia, est dolor ex privatione jucundi sui, sicut honoris, lucri, famae, vitae, voluptatum, amicitiae talium,

et hoc est inde, quia terminationes sunt in talibus jucundis; ex his constare potest, quid in sensu spirituali significatur per canistra perforata. In altera vita imprimis dignoscitur, num apud hominem voluntaria terminata fuerint vel non terminata; apud quem terminata fuerunt, est zelus pro bono et vero spirituali, vel pro justo et aequo, illi enim bonum fecerant propter bonum vel propter verum, et justum egerant propter justum aut aequum, non propter lucrum, honorem, et similia: omnes illi, apud quos voluntaria interiora terminata fuerunt, elevantur ad coelum, nam Divinum influens eos ducere potest; at omnes illi apud quos voluntaria interiora non terminata fuerunt, se ferunt in infernum, nam transfluit Divinum et vertitur in infernale, sicut cum solis calor incidit in foeda excrementa, unde putor graveolens: consequenter omnes illi qui conscientiam habuerunt, salvantur, at qui nullam habuerunt non salvari possunt. Tunc perforata seu non terminata dicuntur voluntaria, cum nulla est affectio boni et veri, aut justi et aequi, sed cum haec pro vili aut pro nihilo habentur respective, aut aestimantur solum captandi lucri aut honoris causa; affectiones sunt quae terminant et quae claudunt, quapropter etiam vocantur vincula, affectiones boni et veri vincula interna, et affectiones mali et falsi vincula externa, n: 3835; nisi affectiones mali et falsi forent vincula, insaniret homo, n: 4217, insaniae enim non aliud sunt quam solutiones talium vinculorum, ita non terminationes in illis; sed quia his non sunt vincula interna, ideo insaniunt intus quoad cogitationes et affectiones, moderantibus vinculis externis, quae sunt affectiones lucri, honoris, famae propter illa, et inde timores legis, et vitae, ne erumpant: hoc repraesentatum fuit in Ecclesia Judaica per quod „in domo mortui omne vas apertum, super quo non operculum panniculus, immundum esset,“ Num: XIX: 15: similia etiam per opera foraminosa significantur apud Esaiam „Erubescent facientes linum sericorum, et texentes *foraminosa opera;* et erunt fundamenta ejus contusa; omnes facientes mercedem stagna animae,“ XIX: 9. 10: et per foramina apud Ezechielem „Spiritus introduxit prophetam ad portam atrii, ubi vidit, cum ecce *foramen unum in pariete;* et dixit ad illum, *perfora age parietem, perforavit itaque parietem*, cum ecce ostium unum; tunc dixit ad

illum, intra et vide abominationes quas illi faciunt hic; cum intravit et vidit, ecce omnis effigies reptilis et bestiae, abominatio, et omnia idola domus Israëlis depicta super pariete circumcirca," seq: VIII: 7. 8. 9. 10.

5146. Et in canistro supremo, quod significet voluntarii intimum, constat ex significatione canistri, quod sit voluntarium, de qua supra n: 5144; et ex significatione supremi, quod sit intimum, de qua n: 2148. 3084. 4599: quod supremum sit intimum, est quia interiora apud hominem qui in spatio est, apparent ut superiora, et exteriora ut inferiora; at cum exuitur idea spatii, ut fit in coelo, et quoque in interiore cogitatione hominis, tunc exuitur idea alti et profundi, nam altum et profundum est ex idea spatii: imo in interiori coelo nec est idea interiorum et exteriorum, quia huic ideae etiam aliquid spatii adhaeret, sed est idea status perfectioris et imperfectioris, interiora enim in statu perfectiori sunt quam exteriora, quia interiora propiora sunt Divino, et exteriora remotiora inde; haec causa est, quod supremum significet intimum. Sed usque nullus capere potest, quid interius respective ad exterius, nisi sciat quomodo se habet cum gradibus, de quibus videatur n: 3691. 4154. 5114. 5145; homo de interiori et inde perfectiori non alium conceptum habet, quam qualem de puriori in continua diminutione; sed purius et crassius datur in uno et eodem gradu, tam secundum extensionem et compressionem, quam secundum determinationes, et quoque secundum insertiones homogeneorum, aut heterogeneorum; quia talis idea est de interioribus hominis, nequaquam aliter capi potest, quam quod exteriora cohaereant interioribus continenter, et sic prorsus unum agant; at si genuina idea de gradibus formatur, tunc capi potest, quomodo interiora et exteriora inter se distincta sunt, et quod ita distincta, ut interiora existere et subsistere possint absque exterioribus, at exteriora nullatenus absque interioribus; tum capi potest, quomodo se habet cum correspondentia interiorum in exterioribus, ut et quomodo exteriora repraesentare possunt interiora: illa causa est, quod Eruditi non nisi quam hypothetice de commercio animae et corporis disserere possint, imo etiam quod plures eorum credant in corpore vitam esse, et sic moriente corpore etiam quoad interiora propter cohaerentiam moritu-

ros, cum tamen solum exterior gradus est qui moritur, interiore tunc superstite et vivente.

5147. Ab omni cibo Pharaonis, quod significet plenum bono coelesti pro nutriendo naturali, constat ex significatione cibi, quod sit bonum coeleste, de qua sequitur; et ex repraesentatione Pharaonis, quod sit interius naturale, de qua n: 5080. 5095, et quoque naturale in communi, nam interius et exterius naturale unum faciunt, cum correspondent; et quia cibus est pro nutritione, significatur per ab omni cibo Pharaonis, plenum bono coelesti pro *nutriendo* naturali. Dicitur, quod in canistro supremo ille cibus esset, et per id significatur quod voluntarii intimum bono coelesti plenum esset; influit enim bonum a Domino per intimum hominis, et inde per gradus sicut scalae ad exteriora; intimum enim in perfectissimo statu est respective, quapropter illud immediate recipere potest bonum a Domino, non ita inferiora; si inferiora reciperent bonum a Domino immediate, vel obscurarent illud, vel perverterent, nam imperfectiora sunt respective. Quod influxum boni coelestis a Domino, et ejus receptionem, attinet, sciendum, quod voluntarium hominis recipiat bonum, et intellectuale ejus recipiat verum, et quod intellectuale nequaquam recipere verum possit, ut ei approprietur, nisi simul voluntarium recipiat bonum, ita quoque vicissim; unum enim influit sic in alterum, et disponit alterum ad recipiendum; intellectualia comparari possunt formis quae continue variantur, et voluntaria harmoniis resultantibus ex variatione, consequenter vera possunt comparari variationibus, et bona jucundis inde; et quia cum veris et bonis eminenter ita quoque se habet, constare potest, quod unum dari absque altero nequeat, tum quod produci unum nisi per alterum [non] possit. Quod cibus significet bonum coeleste, est quia angelorum cibi non aliud sunt, quam bona amoris et charitatis, ex iis non modo vivificantur, sed etiam recreantur; bona illa actu seu exercitia imprimis sunt illis recreationi, sunt enim desideria eorum, quod desideria, quae actu obtinentur, recreationi et vitae sint, notum est: quod talia cedant nutritioni spiritui hominis, quando cibi materiales nutritioni ejus corpori, etiam constare potest ex eo, quod cibi absque jucundis parum conducant, sed cum jucundis nutriant, jucunda sunt quae aperiunt meatus seu du-

ctus qui recipiunt et devehunt in sanguinem, injucunda autem claudunt; jucunda illa apud angelos sunt bona amoris et charitatis, quae quod sint cibi spirituales, qui correspondent cibis terrestribus, inde concludi potest: sicut cibi sunt bona, ita potus sunt vera. In Verbo multis in locis nominantur cibi; qui sensum internum non novit, non aliter scire potest, quam quod ibi cibi vulgares intelligantur, sed sunt cibi spirituales; ut apud Jeremiam „Omnis populus gementes, *quaerentes panem*, dederunt desiderabilia sua *pro cibo, ad recreandum animam,*" Thren: I: 11. Apud Esaiam „Omnis *sitiens* ite ad aquas, et cui non argentum, ite, emite, et *comedite*, et ite, emite sine argento, et sine pretio *vinum* et *lac*," LV: 1. Apud Joëlem „Propinquus dies Jehovae, et sicut devastatio a Fulminatore veniet; *nonne coram oculis nostris cibus excisus est;* e domo Dei nostri laetitia et gaudium: putrefacta sunt *grana* sub glebis suis, devastata sunt *horrea*, destructa sunt *granaria*, quia exaruit *frumentum*," I: 15. 16. 17. Apud Davidem „*Horrea nostra* plena, depromentia *de cibo ad cibum*, greges nostri milleni, et decies milleni in plateis nostris, non clamor in vicis nostris; beatus populus cui sic," Psalm: CXLIV: 13. 14. 15. Apud Eundem „Omnia Te exspectant, *ut des cibum eorum tempore suo*, das illis colligunt, aperis manum tuam, *saturantur bono*," Psalm: CIV: 27. 28; in his locis cibus coelestis et spiritualis in sensu interno intelligitur, cum in sensu literae cibus materialis; inde patet, quomodo sibi correspondent interiora et exteriora Verbi, seu quae inibi sunt spiritus et quae sunt literae, ut quod dum homo intelligit illa secundum sensum literae, angeli apud illum intelligant eadem secundum sensum spiritualem; ita Verbum conscriptum est, ut non modo generi humano, sed etiam coelo inserviat, quapropter omnes voces ibi sunt significativae rerum coelestium, et omnes res repraesentativae earum, et hoc usque ad minimam jotam. Quod cibus in sensu spirituali sit bonum, etiam Dominus manifeste docet, apud Johannem „*Operamini cibum*, non qui perit, sed *cibum* qui manet in vitam aeternam, quem Filius hominis vobis dabit," VI: 27. Apud Eundem „Caro mea est vere *cibus*, et sanguis meus est vere potus," VI: 55; Caro est Divinum Bonum, n: 3813, et sanguis est Divinum Verum, n: 4735. Et apud Eun-

dem „Jesus dixit discipulis, Ego *Cibum habeo quem edam*, quem vos nescitis; dicebant discipuli ad se invicem, num quis attulit Ipsi quod comederet; dicit illis Jesus, *Cibus meus est* ut faciam voluntatem Ipsius Qui misit Me, et perficiam Ipsius opus" IV: 32. 33. 34; facere voluntatem Patris, et perficere Ipsius opus, est Divinum Bonum actu seu exercitio, quod in genuino sensu est Cibus, ut supra dictum.

5148. Opere pistoris, quod significet secundum omnem usum sensualis, constat a significatione operis, quod sit secundum omnem usum, de qua sequitur; et ex significatione pistoris, quod sit sensuale parti voluntariae subjectum, de qua n: 5078. 5082: quod opus sit usus, est quia praedicatur de voluntario, seu de sensuali parti voluntariae subjecto, quicquid per id fit, et vocari potest opus, erit usus; omnia opera charitatis nec aliud sunt, nam opera charitatis sunt opera ex voluntate, quae usus.

5149. Et avis edens e canistro desuper capite, quod significet falsum ex malo quod consumeret, constat ex significatione avis, quod sint intellectualia, et quoque cogitationes, proinde quae inde sunt, nempe in genuino sensu vera cujusvis generis, et in opposito sensu falsa, de qua n: 40. 745. 776. 778. 866. 988. 3219; ex significatione edere, quod sit consumere, vox etiam edere in lingua originali denotat consumere; et ex significatione canistri, quod sit voluntarium, de qua n: 5144. 5146, hic malum ex voluntario, quia canistrum perforatum, n: 5145; inde sequitur, quod per avis edens e canistro desuper capite, significetur falsum ex malo quod consumeret. Est falsum duplicis originis, nempe falsum doctrinae, et falsum mali; falsum doctrinae non consumit bona, nam homo in falso doctrinae potest esse, et tamen in bono, inde est [31] quod salventur ab omni doctrina, etiam gentiles; at falsum mali est quod consumit bona, ipsum malum est oppositum bono, at per se non consumit bona, sed per falsum, nam falsum impugnat vera quae sunt boni, vera enim sunt quasi antemuralia intra quae bonum, per falsum antemuralia oppugnantur, quibus oppugnatis bonum devotioni datur. Qui non novit, quod aves significent intellectualia, non scire aliter potest, quam quod ubi aves nominantur in Verbo, sint vel aves quae intelliguntur, vel quod per aves fiant compa-

rativa qualia in communi sermone; quod aves sint illa quae intellectualium sunt, sicut cogitationes, ideae, ratiocinia, principia, proinde vera vel falsa, nemo scire potest quam ex sensu interno; sicut apud Lucam „Regnum Dei simile est grano sinapis, quod accipiens homo projecit in hortum suum, et crevit, et factum est in arborem magnam, *ut aves coeli habitaverint in ramis ejus*" XIII: 19; avis coeli ibi pro veris. Apud Ezechielem „Evadet in cedrum magnificam, et *habitabunt sub illa omnis avis cujuscunque alae*, in umbra ramorum illius habitabunt" XVII: 23; avis cujuscunque alae pro veris omnis generis. Apud Eundem „Aschur cedrus in Libano, in ramis ejus nidificarunt *omnes aves coelorum*, et sub ramis ejus pepererunt omnis bestia agri, ac in umbra ejus habitarunt omnes gentes magnae" XXXI: 6; aves coelorum similiter pro veris. Apud Eundem „Super ruina ejus habitabunt *omnis avis coelorum*, et super ramis ejus erunt omnis fera agri" XXXI: 13, avis coelorum pro falsis. Apud Danielem „Nebuchadnezar videns in somnio, ecce arbor in medio terrae, sub illa umbram habebat bestia agri, et *in ramis ejus habitabant aves coeli*" IV: 7. 9. 11. 18, aves coeli etiam ibi pro falsis. Apud Jeremiam „Vidi, cum ecce non homo, et *omnis avis coeli* avolarunt" IV: 25; non homo pro non bonum, n: 4287, aves coeli quae avolarunt, pro veris quod dissipata. Apud Eundem „*Ab ave coelorum* usque ad bestiam, avolarunt, abiverunt" IX: 9, similiter. Apud Matthaeum „Exivit seminans ad seminandum, et alia ceciderunt super viam duram, et *venerunt aves et comederunt*" XIII: 3. 4, ibi aves coeli pro ratiociniis, et quoque pro falsis: similiter in pluribus aliis locis.

5150. Et respondit Joseph et dixit, quod significet revelationem a perceptione a coelesti in naturali, constat ex significatione respondere et dicere, quod sit revelatio ex perceptione, de qua supra n: 5121; et ex repraesentatione Josephi quod sit coeleste in naturali, de qua n: 5086. 5087. 5106: quod Josephus hic sit coeleste in naturali, est quia de naturali agitur. Cum coelesti et spirituali ita se habet; ipsum coeleste et ipsum spirituale, quod in coelum a Divino Domini influit, habitat principaliter in interiori rationali, ibi enim formae perfectiores sunt et ad receptionem accommodatae; at usque coeleste et spirituale

a Divino Domini influit etiam in exterius rationale, et quoque in naturale, et hoc tam mediate quam immediate, mediate per interius rationale, et immediate ab ipso Divino Domini; quod immediate influit hoc disponit, et quod mediate [32] influit, hoc disponitur; ita in exteriori rationali, ac ita in naturali: inde constare potest, quid sit coeleste in naturali: Coeleste est a Divino Bono, et spirituale est a Divino vero, utrumque a Domino, quae cum in rationali sunt, dicuntur coeleste et spirituale in rationali, et cum in naturali dicuntur coeleste et spirituale in naturali. Per Rationale et Naturale, intelligitur ipse homo, quatenus formatus ad recipiendum coeleste et spirituale, sed per Rationale intelligitur Internum ejus, et per Naturale Externum; per influxum et secundum receptionem vocatur homo coelestis aut spiritualis, Coelestis si Divinum Domini Bonum recipitur in parte voluntaria, spiritualis si in parte intellectuali.

5151. Haec interpretatio ejus, quod significet quid in se haberet, constat ex significatione interpretationis, quod sit quid in se habeat, seu quid insit, de qua supra n: 5093. 5105. 5107.

5152. Tria canistra, quod significet voluntariorum successiva, constat ex significatione trium canistrorum, quod sint voluntariorum successiva, de qua supra n: 5144.

5153. Tres dies illa, quod significet usque ad ultimum, constat a significatione trium, quod sit una periodus et ejus continuum a principio ad finem, ita usque ad ultimum, de qua n: 2788. 4495. 5122.

5154. In adhuc tribus diebus, quod significet quod in ultimo, constat ex illis quae de significatione trium mox supra n: 5152, dicta sunt.

5155. Extollet Pharao caput tuum e super te, quod significet conclusum ex praeviso, constat ex significatione extollere caput, quod sit provisum et inde conclusum, seu conclusum ex proviso, de qua supra n: 5124, hic autem ex praeviso, quia sequitur, quod suspenderetur super ligno, per quod significatur rejectio et damnatio: causa quod conclusum ex praeviso, non autem ex proviso, significetur, est quia Providentia praedicatur de bono, at Praevidentia de malo, omne enim bonum influit a Domino, quapropter id providetur, at omne malum ab

inferno seu a proprio hominis quod unum facit cum inferno, quapropter id praevidetur; providentia circa malum non aliud est quam directio seu determinatio mali ad minus malum, et quantum possibile ad bonum, at ipsum malum praevidetur; hic itaque quia agitur de sensuali parti voluntariae subjecto, et ejus rejectione propter malum, est praevidentia quae significatur.

5156. Et suspendet te super ligno, quod significet rejectionem et damnationem, constat ex significatione suspendi super ligno, quod sit rejectio et damnatio; suspensio enim super ligno fuit maledictio, et maledictio est rejectio a Divino, consequenter damnatio; quod suspensio super ligno fuerit maledictio, constat apud Mosen „ Cum fuerit in viro crimen judicii mortis, et occisus fuerit, *ita ut suspendas eum super ligno*, non pernoctabit cadaver ejus super ligno, sed sepeliendo sepelies eum in die eodem, nam *maledictio Dei suspensus:* quia non pollues terram, quam Jehovah Deus tuus daturus tibi haereditatem " Deut: XXI: 22. 23, quod non pernoctaret super ligno, significabat perpetuam rejectionem, in vespera enim inchoabat e novo dies, quapropter nisi ante vesperam rejecti fuissent qui suspensi, repraesentabatur quod malum non rejectum esset, consequenter quod terra non liberata ab illo, sed quod polluta, quapropter additur, non pollues terram quam Jehovah Deus tuus daturus tibi haereditatem: quod suspensi fuerint ad vesperam et non ultra, videatur Jos: VIII: 29. Cap: X: 26. Apud gentem Judaicam binae poenae principales fuerunt, Lapidatio et Suspensio, lapidatio fuit propter falsum, et suspensio super ligno propter malum, et hoc quia Lapis est verum, n: 643. 1298. 3720, et in sensu opposito falsum, ac lignum est bonum, n: 2784. 2812. 3720, et in opposito sensu malum; quare in Verbo prophetico aliquoties dicitur moechari cum lapide et ligno, et per id significatur perversio veri seu falsum, et adulteratio boni seu malum.

5157. Et edet avis carnem tuam e super te, quod significet quod falsum mali consumet, illa quae sunt istorum sensualium, constat ex significatione edere, quod sit consumere, de qua supra n: 5149; ex significatione avis, quod sit falsum, de qua etiam supra n: 5149; ex significatione carnis, quod sit bonum, de qua n: 3812. 3813, inde in opposito sensu malum,

pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, qui cognoscitur ex significatione eorum in sensu genuino; et ex significatione super te, quod sit ex sensualibus parti voluntariae subjectis, nam haec per pistorem repraesentantur, n: 5078. 5082, quae quod mala fuerint, et ideo rejicienda, ex illis quae praecedunt, constat. Quomodo cum his se habet, nempe quod sensualia parti intellectuali subjecta, quae per pincernam repraesentantur, retenta fuerint, et quod sensualia parti voluntariae subjecta, quae per pistorem repraesentantur, rejecta fuerint, est arcanum, quod absque illustratione non comprehendi potest; sint autem alicui elucidationi haec; per sensualia intelliguntur illa scientifica et illa jucunda, quae insinuata sunt per quinque sensus externos seu corporis, in hominis memoriam et in ejus concupiscentias, et quae simul constituunt naturale exterius, ex quo homo appellatur homo sensualis; scientifica illa subjecta sunt parti intellectuali, at jucunda parti voluntariae, se quoque scientifica illa referunt ad vera quae intellectus, et jucunda illa ad bona quae voluntatis, illa sunt quae per pincernam repraesentantur et retenta sunt, haec autem quae per pistorem et rejecta sunt; quod illa retenta fuerint, est quia ad tempus concordare potuerunt cum intellectualibus, at quod haec rejecta fuerint, est quia nullatenus concordare potuerunt; voluntarium enim in Domino, de Quo in sensu interno supremo agitur, a conceptione fuit Divinum, et fuit ipsum Divinum Bonum, voluntarium autem per nativitatem a matre fuit malum, quapropter hoc rejiciendum erat, et novum loco ejus comparandum ex Divino Voluntario per Intellectuale, seu ex Divino Bono per Divinum Verum, ita ex propria potentia: hoc arcanum est, quod in sensu interno hic describitur.

5158. Vers: 20. 21. 22. 23. *Et factum in die tertio, die nasci Pharaonis, et fecit convivium omnibus servis suis, et extulit Caput principis pincernarum, et caput principis pistorum, in medio servorum suorum. Et reduxit principem pincernarum super propinationem suam, et dedit scyphum super volam Pharaonis. Et principem pistorum suspendit quemadmodum interpretatus illis Joseph. Et non recordatus princeps pincernarum Josephi, et oblitus ejus.* Et factum in die tertio, significat in ultimo: die nasci Pharaonis, significat cum regeneraretur na-

turale: et fecit convivium omnibus servis suis, significat initiationem et conjunctionem cum exteriori naturali: et extulit caput, significat secundum provisum et praevisum: principis pincernarum et caput principis pistorum, significat de sensualibus utrique parti, intellectuali et voluntariae, subjectis: in medio servorum suorum, significat quae inter illa quae in exteriori naturali; et reduxit principem pincernarum super propinationem suam, significat quod sensualia partis intellectualis recepta et subordinata sint: et dedit scyphum super volam Pharaonis, significat et inservientia interiori naturali: et principem pistorum suspendit, significat quod sensualia partis voluntariae rejecta: quemadmodum interpretatus illis Joseph, significat praedictionem a coelesti in naturali: et non recordatus princeps pincernarum Josephi, significat quod nondum omnimoda conjunctio cum coelesti naturalis: et oblitus ejus, significat remotionem.

5159. Et factum in die tertio, quod significet in ultimo, constat ex significatione diei tertii, quod sit status ultimum, dies enim est status, n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785. 4850, et tertius est completum, ita ultimum, n: 1825. 2788. 4495; per status ultimum intelligitur cum prior status desinit, et novus inchoat; novus status apud hominem qui regeneratur inchoat, cum vertitur ordo, quod tunc fit quando interiora dominium accipiunt super exteriora, et exteriora servire interioribus incipiunt tam quoad intellectualia quam quoad voluntaria; hoc apud illos, qui regenerantur, appercipitur ex eo quod aliquid intus dissuadeat ne sensuales jucunditates et voluptates corporeae aut terrestres regnent, et in suas partes ad confirmandum trahant intellectualia, cum hoc fit, est status prior in suo ultimo, et status novus in suo primo; tale significatur per in die tertio. Apud unumquemvis hominem, sive regeneratur sive non regeneratur, existunt status mutationes, et quoque inversiones, sed aliter apud illos qui regenerantur, et aliter apud illos qui non regenerantur; apud illos qui non regenerantur, fiunt mutationes seu inversiones illae ex causis in corpore, et propter causas in vita civili; causae in corpore sunt cupiditates quae aetate accedunt et aetate decedunt, tum reflexiones super sanitatem corporis et vitam in mundo longaevam; causae in vita civili sunt refraenationes cupiditatum apparentes externae, impri-

mis ad captandum famam ut videatur sapiens et amans justi et boni, sed propter finem aucupandi honores et lucra: at apud illos qui regenerantur, fiunt mutationes aut inversiones illae propter causas spirituales, quae procedunt ex ipso bono et justo, quibus cum homo incipit affici, tunc in fine prioris status est, et in principio novi. Sed pauci scire possunt, quomodo cum his se habet, quapropter illustrandum exemplo; qui non regenerari se patitur, is amat illa quae corporis sunt propter corpus, non autem propter alium finem; et quoque mundum propter mundum, non altius vadit, quia illa quae altiora seu interiora sunt, corde negat; at qui regeneratur, is quoque amat illa quae corporis sunt, ut et quae mundi sunt pariter, sed propter finem altiorem seu interiorem, amat enim illa quae corporis sunt propter finem ut mens sana sit in corpore sano, et amat mentem suam et ejus sanitatem propter finem adhuc interiorem, ut nempe sapiat bonum et intelligat verum; amat etiam illa quae mundi sunt pariter, ac alii, sed propter finem ut per mundum, ejus opes, possessiones, honores, sit in mediis exercendi bonum et verum, ac justum et aequum: ab hoc exemplo sciri potest, qualis unus et qualis alter, et quod in externa forma similes appareant, sed quod in interna prorsus dissimiles sint; ex his etiam constare potest, quaenam et quales causae sunt, quae faciunt status mutationes et inversiones apud illos qui non regenerantur, et apud illos qui regenerantur; et inde quoque sciri potest, quod apud regeneratos interiora dominentur super exteriora, at apud non regeneratos exteriora super interiora; fines qui apud hominem, sunt qui dominantur, nam fines sibi subordinant et subjiciunt omnia quae in homine; ipsissima ejus vita non aliunde est quam ex fine, quia finis est semper ejus amor.

5160. In die nasci Pharaonis, quod significet cum regeneraretur naturale, constat ex significatione nasci, quod sit regenerari, de qua sequitur; et ex repraesentatione Pharaonis, quod sit interius naturale, de qua n: 5080. 5095, hic naturale in communi, quia interius naturale et exterius unum agunt per correspondentiam apud regeneratos. Quod nasci sit regenerari, est quia in sensu interno spiritualia intelliguntur, et spiritualis nascentia est regeneratio, quae etiam renascentia dicitur; quapropter cum in Verbo dicitur nativitas, in coelo non alia nati-

vitas intelligitur, quam quae fit per aquam et spiritum, hoc est, per fidem et charitatem, nam per id quod renascatur seu regeneretur, homo fit homo, et prorsus distinguitur à brutis, tunc enim fit filius et haeres Regni Domini: quod per nativitates, quae memorantur in Verbo, significentur nativitates spirituales, videatur n: 1145. 1255. 3860. 3868. 4070. 4668.

5161. Et fecit convivium omnibus servis suis, quod significet initiationem et conjunctionem cum exteriori naturali, constat ex significatione convivii, quod sit initiatio ad conjunctionem, de qua n: 3832, et quod quoquè conjunctio per amorem et appropriatio, n: 3596; et ex significatione servorum, quod sint illa quae exterioris naturalis sunt; nam cum regeneratur homo, tunc inferiora subordinantur et subjiciuntur superioribus, seu exteriora interioribus, exteriora tunc fiunt servi, et interiora domini; talia per servos in Verbo significantur, videatur n: 2541. 3019. 3020; sed tales servi fiunt, quales amantur a Domino, est enim mutuus amor qui conjungit, qui facit ut non appercipiatur ut servitus, sed sicut obsequium ex corde, influit enim bonum ab interiori, quod facit ibi tale jucundum. Convivia olim fiebant ob varias causas, significabatur per illa initiatio in amorem mutuum, et sic conjunctio; etiam fiebant diebus nativitatis, et per illa tunc repraesentabatur nascentia e novo seu regeneratio, quae est conjunctio interiorum cum exterioribus apud hominem per amorem, consequenter conjunctio coeli cum mundo apud illum, nam mundanum seu naturale apud hominem conjungitur tunc cum spirituali et coelesti.

5162. Et extulit caput, quod significet provisum, et praevisum; constat ex significatione extollere caput, quod sit conclusum ex proviso, et quoque ex praeviso, de qua supra n: 5124. 5155, provisum respective ad sensuale parti intellectuali subjectum, et retentum ut bonum, quod per pincernam repraesentatur, et praevisum respective ad sensuale parti voluntariae subjectum, et rejectum ut malum, quod per pistorem repraesentatur; bonum enim providetur, et malum praevidetur, quia omne bonum est a Domino, et omne malum ab inferno, seu a proprio hominis; quod proprium hominis non nisi quam malum sit, videatur n: 210. 215. 694. 874. 875. 876. 987. 1028. 1044. 1047. 1581. 3812 f. 4328.

5163. Principis pincernarum, et caput principis pistorum, quod significet de sensualibus utrique parti, intellectuali et voluntariae, subjectis, constat ex repraesentatione pincernae, quod sit sensuale parti intellectuali subjectum, de qua n: 5077. 5082; et a repraesentatione pistoris, quod sit sensuale parti voluntariae subjectum, de qua n: 5078. 5082.

5164. In medio servorum suorum, quod significet quae inter illa quae in exteriori naturali, constat ex significatione in medio, quod sit inter illa; et ex significatione servorum, quod sint illa quae in exteriori naturali, de qua mox supra, n: 5161: servi in Verbo vocantur omnia quae infra sunt, et inde subordinata et subjecta superioribus, sicut illa quae sunt naturalis exterioris, seu sensualia ibi, respective ad interius naturale, etiam ea quae sunt hujus naturalis dicuntur servi respective ad rationale; et consequenter omnia et singula apud hominem, aeque ejus intima quam extima, respective ad Divinum, nam hoc supremum est. Servi hic, in quorum medio Pharao rex judicium fecit super pincernam et pistorem, fuerunt principes aulici et magnates; quod hi similiter ac alii subditi, ex quacunque conditione, respective ad regem dicantur servi, sicut fit in omni regno etiam hodie, est causa, quia Regium repraesentat Dominum quoad Divinum Verum, n: 2015. 2069. 3009. 3670. 4581. 4966. 5068, ad Quem respective, ex quacunque conditione sint, omnes aeque servi sunt; imo in Regno Domini seu Coelo, illi qui ibi maximi sunt, hoc est, qui intimi, sunt servi prae aliis, quia illi in maxima obedientia sunt, et prae reliquis in humiliatione; sunt enim illi qui intelliguntur per minimos qui maximi, et per novissimos qui primi „Primi erunt novissimi, et *novissimi erunt primi*," Matth: XIX: 30. Cap: XX: 16. Marc. X: 31. Luc: XIII: 30. „Qui *minimus* inter omnes vos existit, is erit *magnus*," Luc: IX: 48. tum per magnos qui ministri, et per primos qui servi „Quisquis voluerit esse magnus inter vos, erit *minister* vester; et quicunque voluerit vestrum esse *primus*, erit omnium *servus*," Marc: X: 44. Matth: XX: 26. 27; servi dicuntur respective ad Divinum Verum quod a Domino, et ministri respective ad Divinum Bonum ab Ipso; causa quod novissimi qui primi sint servi prae aliis, est quia sciunt, agnoscunt, et percipiunt, quod omne vitae, proinde quod omne potestatis

quae illis, sit a Domino, et prorsus nihil a semet; at qui hoc non percipiunt, quia non ita agnoscunt, sunt quoque servi, sed plus agnitione oris quam cordis: qui autem in contrario sunt, illi se quoque servos seu famulos respective ad Divinum vocant, sed usque volunt esse domini, indignantur enim et irascuntur si Divinum illis non favet et quasi obedit, et tandem contra Divinum sunt, et tunc Divino omnem potentiam derogant, et sibi omnia tribuunt; plerique tales sunt intra Ecclesiam, qui negant Dominum, et dicunt se agnoscere unum Ens supremum.

5165. Et reduxit principem pincernarum super propinationem suam, quod significet quod sensualia partis intellectualis recepta et subordinata sint, constat ex repraesentatione principis pincernarum, quod sint in genere sensualia parti intellectuali subjecta, de qua supra; et a significatione reducere super propinationem suam, quod sit redigere in ordinem sub intellectuali; quod reducere super stationem, sit redigere in ordinem ut ultimo loco sint, videatur n: 5125, hic super propinationem, quia propinatio, et quae propinationis sunt, sicut vinum, mustum, sicera, aqua, praedicantur de illis quae sunt intellectus, ut quoque potatio et bibitio, n: 3069. 3168. 3772. 4017; exinde patet, quod per reducere principem pincernarum super propinationem suam, sit sensualia partis intellectualis redigere in ordinem, ita recipere et subordinare: recipiuntur et subordinantur sensualia illa, cum ministrant, et pro mediis inserviunt interioribus, tam ad producendum in actum, quam ad videndum intus; homo enim in sensualibus quae exterioris naturalis sunt, videt interiora, paene quemadmodum videt affectiones in facie, et interiores adhuc in oculis; absque interiore tali facie, seu absque tali plano, homo in corpore nullatenus de illis quae supra sensualia sunt, cogitare potest, videt enim illa ibi, sicut cum homo in alterius facie videt affectiones et cogitationes, non attendendo ad ipsam faciem; et quoque sicut cum audit alterum loquentem, non attendens ad voces sed ad sensum loquelae, ipsa loquela vocum est planum in quo ille sensus est: similiter se habet cum exteriori naturali, nisi hoc inserviret interioribus pro plano, in quo sicut in speculo interiora se videant, nullatenus homo cogitare posset; quapropter hoc planum primum formatur, nempe ab infantia; sed haec ignota sunt, quia illa quae

interius apud hominem existunt, absque interiore reflexione non patent. Quale exterius naturale est, hoc patet manifeste in altera vita; nam facies spirituum et angelorum formata est ex illo, et secundum illud; in luce coeli per illam faciem elucent interiora, imprimis intentiones seu fines; si amor in Dominum, et charitas erga proximum formaverant interiora, tunc inde est splendor in facie, et ipsa facies est amor et charitas in forma; at si amor sui et mundi, ac inde odia, vindictae, crudelitates, et similia formaverant interiora, tunc inde est diabolicum in facie, et ipsa facies est odium, vindicta et crudelitas in forma: inde constare potest, quid et cui usui est exterius naturale, et quale est cum subjectum est interioribus, et quale cum interiora ei subjecta sunt.

5166. Et dedit scyphum super volam Pharaonis, quod significet et inservientia interiori naturali, constat ex illis quae supra n: 5126, dicta sunt, ubi similia verba.

5167. Et principem pistorum suspendit, quod significet quod sensualia partis voluntariae rejecta, constat etiam ex illis, quae supra n: 5156, explicata sunt, ubi quoque similia.

5168. Quemadmodum interpretatus illis Josephus, quod significet praedictionem a coelesti in naturali, constat ex significatione interpretari, quod sit dicere quid in se habeat, seu quid insit, tum quid contingeret, de qua n: 5093. 5105. 5107. 5141, ita praedicere; et ex repraesentatione Josephi, quod sit coeleste in naturali, de qua n: 5086. 5087. 5106. Quomodo cum his se habeat, quod nempe sensualia partis intellectualis retenta sint, et sensualia partis voluntariae rejecta, videatur supra n: 5157. Agitur in hoc Capite in sensu interno de subordinatione exterioris naturalis, quod subordinandum ob causam, ut inserviat interiori naturali pro plano n: 5165, nisi enim id subordinatur, interiora vera et bona non habent ubi repraesentari possunt, consequenter non cogitationes interiores quae spirituale et coeleste in se habent, nam ea sistuntur ibi sicut in sua facie, aut sicut in speculo; quare cum nulla subordinatio est, homo nullam cogitationem interiorem potest habere; imo nec ullam fidem, est enim nulla comprehensio remota seu eminens, et inde nulla apperceptio talium: quod naturale subordinat et ad correspondentiam redigit, est unice bonum in quo innocen-

tia, quod bonum in Verbo vocatur Charitas; sensualia et scientifica sunt solum media, in quae bonum illud influat, et se sistat in forma, seque ad omnem usum explicet; at scientifica, etiamsi forent ipsa vera fidei, absque bono illo in illis, non aliud sunt quam squamae inter sordes, quae decidunt: sed quomodo exteriora in ordinem, et ad correspondentiam cum interioribus per bonum mediis scientificis et veris fidei rediguntur, est hodie remotius a captu quam fuerat olim, et hoc ex pluribus causis, imprimis ex eo quod hodie intra Ecclesiam nulla amplius sit charitas, est enim ultimum Ecclesiae tempus, proinde nec ulla est affectio sciendi talia; quapropter aversationis quid illico obvenit, cum aliquid dicitur quod intra seu supra sensualia est, consequenter cum aliquid ex talibus, quae Angelicae sapientiae sunt, depromitur: sed quia in sensu interno talia sunt, quae enim in sensu interno sunt adaequata sunt angelicae sapientiae, et quia Verbum quoad sensum internum nunc explicatur, usque dicenda sunt, utcunque apparitura sint a sensuali remota.

5169. Et non recordatus princeps pincernarum Josephi, quod significet quod nondum omnimoda conjunctio cum coelesti naturalis, constat ex significatione recordari seu meminisse Josephi, quod sit fidei receptio, de qua supra n: 5130, consequenter etiam conjunctio, quia media fide fit conjunctio, hic itaque non recordatus, est quod nondum omnimoda conjunctio; et ex repraesentatione principis pincernarum, quod sit sensuale partis intellectualis; et ex repraesentatione Josephi, quod sit coeleste naturalis, de quibus supra.

5170. Et oblitus ejus, quod significet remotionem, constat ex significatione oblivisci, cum non recordari est non conjunctio, quod sit remotio, nam secundum non conjunctionem, fit remotio; quod oblivioni datur, hoc etiam removetur: se quoque ita cum sensualibus parti intellectuali subjectis habet, quae retinentur, non ideo conjunguntur, nam nondum pura sunt a fallaciis, sed sicut purificantur ita conjunguntur. Ast de his in Capite sequente, ubi de pincerna quod recordatus sit Josephi.

Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, hic de Correspondentia Viscerum interiorum cum illo.

5171. *Ad quas Provincias pertinent Societates angelicae, sciri potest in altera vita ex situ illarum respective ad humanum corpus, tum quoque ex operatione et influxu illarum, nam influunt et operantur in id organum et in id membrum, in quo sunt; at influxus et operatio illarum non percipi potest ab aliis quam qui in altera vita sunt, et non ab homine, nisi apud quem aperta sunt interiora eo usque, et ne quidem ei nisi a Domino detur reflexio sensitiva, cui adjuncta sit perceptio.*

5172. *Sunt quidam Spiritus probi, qui cogitant non per meditationem, et inde cito et quasi ex non praemeditato enuntiant quae cogitationi obveniunt; est illis perceptio interior, quae non ita visualis facta est per meditationes et cogitationes, sicut apud alios, nam in progressu vitae instructi sunt quasi a semet de bonitate rerum, et non ita de veritate earum. Quod tales ad provinciam* GLANDULAE THYMI *pertineant, mihi indicatum est; Thymus enim est glandula, quae imprimis inservit infantibus, et in aetate illa mollis est; apud tales etiam est molle infantile remanens, in quod influit perceptio boni, ex qua elucet communiter verum: hi in magnis turbis possunt esse, et usque non turbari, sicut etiam glandula illa.*

5173. *Sunt in altera vita perplures modi Vexationum, et quoque perplures modi inaugurationum in gyros; Vexationes illas repraesentant sanguinis, tum seri aut lymphae, ut et chyli purificationes in corpore, quae quoque fiunt per varias castigationes; et inaugurationes illas in gyros repraesentant introductiones illorum fluidorum postea ad usus: communissimum est in altera vita, quod postquam vexati sunt spiritus, dein in statum tranquillum et jucundum mittantur, proinde in societates quibus inaugurandi et adjungendi. Quod Castigationes et purificationes sanguinis, seri et chyli, tum quoque alimentorum in ventriculo, correspondeant talibus in spirituali mundo, non potest non apparere sicut alienum illis, qui nihil aliud quam naturale in naturalibus cogitant, et magis qui id credunt,*

sic negantes quod aliquid spirituale insit vel inesse possit quod agit et regit; cum tamen ita se res habet, quod in omnibus et singulis quae in natura et tribus ejus regnis sunt, intrinsecus sit agens ex spirituali mundo, tale nisi inde inesset, nihil prorsus in naturali mundo ageret causam et effectum, proinde nec aliquid produceret; id quod e spirituali mundo in naturalibus inest, vocatur vis insita a prima creatione, at est conatus, quo cessante cessat actio seu motus; inde est, quod universus mundus aspectabilis sit theatrum repraesentativum mundi spiritualis. Similiter se habet hoc, sicut motus musculorum, unde actio, nisi ei insit conatus ex cogitatione et voluntate hominis, momento cessaret, nam secundum regulas in orbe erudito notas est, quod cessante conatu cesset motus, tum quod in conatu sit omne determinationis, ut et quod in motu nihil reale existat quam conatus; quod vis illa seu conatus ille in actione seu motu spirituale sit in naturali, liquet, nam cogitare et velle est spirituale, at agere et moveri est naturale; qui non ultra naturam cogitant, hoc ne quidem capiunt, sed usque non negare possunt: Ast id quod in voluntate et inde in cogitatione est quod producit, non est simile in forma cum actione quae producitur, actio enim solum repraesentat id quod mens vult et cogitat.

5174. *Quod alimenta seu cibi in ventriculo multis modis vexentur, ut eliciantur eorum interiora, quae cedant usui, nempe quae abeant in chylum, et dein in sanguinem, notum est, etiam quod dein in intestinis; tales vexationes repraesentantur per primas vexationes spirituum, quae omnes fiunt secundum vitam eorum in mundo, ut separentur mala, et colligantur bona, quae cedant usui; quapropter de animabus seu spiritibus, aliquantum post decessum seu solutionem a corpore, dici potest, quod quasi primum in regionem Ventriculi veniant, et ibi vexentur et purificentur; apud quos mala praedominium obtinuerunt, illi postquam incassum vexati sunt, per ventriculum feruntur in Intestina, et usque ad ultima, nempe ad Colon et Rectum, et inde excernuntur in latrinam, hoc est, in infernum: at apud quos bona praedominium habuerunt, illi post aliquot vexationes et purificationes fiunt chylus, et abeunt in sanguinem, quidam per longiorem viam, quidam per brevio-*

rem, et quidam vexantur ruditer, quidam leniter, et quidam vix quicquam; hi qui vix quicquam, repraesentantur in ciborum succis, qui statim imbibuntur a venis, et feruntur in circulum, usque in cerebrum, et sic porro.

5175. *Cum enim homo moritur, et in alteram vitam ingreditur, se habet vita ejus sicut cibus qui a labiis molliter excipitur, et dein per os, fauces, oesophagum, in ventriculum derivatur, et hoc secundum indolem tractam in vita corporis per actualitates; plerique principio leniter tractantur, nam tenentur in consortio angelorum et spirituum bonorum, quod repraesentatur in cibis quod a labiis primum molliter tangantur, et dein gustentur a lingua quales sunt; cibi qui molles sunt, in quibus dulce, oleosum et spirituosum, statim excipiuntur a venis, et deferuntur in circulum; at cibi qui duri, in quibus amarum, tetrum, parum nutritivum, domantur durius, demittuntur per oesophagum in ventriculum, ubi variis modis et torturis castigantur; qui adhuc duriores, tetriores, et steriliores sunt, detruduntur in intestina, et tandem in rectum, ubi primum infernum, et demum ejiciuntur, et fiunt excrementa: convenienter se habet vita hominis post mortem; primum tenetur homo in externis, et quia in externis vitam civilem et moratam egerat, cum angelis et spiritibus probis est, at postea externa ei auferuntur, tunc patet qualis fuerat intus quoad cogitationes et quoad affectiones, et tandem quoad fines, secundum hos manet vita ejus.*

5176. *Quamdiu in illo statu sunt, in quo sicut sunt alimenta seu cibi in ventriculo, tamdiu non sunt in Maximo Homine, sed introducuntur, at cum repraesentative in sanguine sunt, tunc in Maximo Homine sunt.*

5177. *Illi qui multum solliciti fuerunt de futuris, et magis qui ideo tenaces et avari facti sunt, apparent in regione ubi ventriculus; plures apparuerunt mihi ibi: sphaera vitae eorum comparari potest nidori nauseabundo qui exhalatur e ventriculo, et quoque gravedini ex indigestione; qui tales fuerunt, diu morantur in hac regione, nam sollicitudo de futuris actu confirmata influxum vitae spiritualis multum hebetat et retardat, sibi enim tribuunt quod Divinae Providentiae est, et qui*

hoc faciunt, obstant influxui, et removent a se vitam boni et veri.

5178. *Quia sollicitudo de futuris est, quae anxietates apud hominem facit, et quia tales spiritus apparent in regione ventriculi, inde est quod anxietates prae caeteris visceribus afficiant ventriculum: et quoque datum appercipere, quomodo anxietates illae auctae et diminutae fuerunt secundum illorum spirituum praesentiam et remotionem; quaedam anxietates perceptae sunt interius, quaedam magis exterius, quaedam superius et quaedam inferius, secundum differentiam talium sollicitudinum quoad origines, derivationes, et determinationes. Inde quoque est, cum tales anxietates occupant animum, quod regio circum ventriculum constringatur, et quandoque dolor ibi appercipiatur, tum quod anxietates inde appareant assurgere; et inde quoque est, cum homo non amplius sollicitus est de futuris, aut cum omnia ei bene cedunt, ut amplius non timeat alicujus infortunii, quod regio circum ventriculum libera sit, et expansa, et quod ei jucundum.*

5179. *Quondam anxium appercepi in inferiore parte ventriculi, ex quo mihi constabat, quod adessent tales spiritus; loquutus cum illis, dicendo, quod praestet ut recedant, quia sphaera illorum, quae inducit anxietatem, non convenit sphaeris illorum spirituum qui apud me sunt: tunc sermo fuit cum illis de sphaeris, quod nempe sphaerae spirituales quamplurimae circum hominem sint, et quod homines non sciant nec scire velint quod sint, ex causa quia negant omne id quod vocatur spirituale, et quidam quicquid non videtur et tangitur; ita quod sphaerae aliquae e spirituali mundo sint circum hominem, ejus vitae convenientes, et quod homo per sphaeras illas in societate sit cum spiritibus similis affectionis, et quod inde plurima existant, quae homo, qui naturae omnia tribuit, vel negat, vel occultiori naturae adscribit; sicut pro exemplo, id quod fortunae adscribitur, quidam enim per experientiam prorsus persuasi sunt, quod aliquid occulte operans sit, quod vocatur fortuna, sed non sciunt unde; quod tale sit ex sphaera spirituali, et quod sit ultimum Providentiae, alibi, ex Divina Domini Misericordia, ex testato per experientiam dicetur.*

5180. *Sunt genii et spiritus, qui capiti inducunt speciem*

suctionis seu attractionis, taliter ut locus ubi talis attractio seu suctio existit, doleat; sensus manifestus suctionis apperceptus est, sicut assugeretur membrana ad plenum sensum, alii num potuerint sustinere prae dolore, ambigo, sed quia assuefactus hoc tandem absque dolore saepius sustinui; praecipuus suctionis locus fuit in vertice capitis, et inde se propagavit versus regionem auris sinistrae, tum versus regionem oculi sinistri; quae versus oculum, fuit a spiritibus, quae versus aurem fuit a geniis; hi et illi sunt, qui ad provinciam Cisternae *et* ductuum Chyli *pertinent, quo etiam chylus ab undequaque attrahitur, tametsi etiam simul impellitur. Praeterea alii erant, qui agebant intus in Capite, paene similiter, sed non cum tali suctionis vi; dictum quod illi sint, quibus correspondet* chylus *subtilis, qui adducitur versus cerebrum, et ibi commiscetur novo spiritui animali, ut demandetur versus cor. Qui extrinsecus agebant, mihi primum visi sunt a parte anteriore paulo sinistrorsum, postea ibi superius, sic ut regio eorum observata sit a plano septi narium versus planum auris sinistrae assurgendo. Qui illam provinciam constituunt, sunt duplicis generis, quidam satis modesti sunt, quidam petulantes; modesti sunt, qui desideraverunt scire cogitata hominum, ob finem alliciendi et devinciendi illos sibi, qui enim cogitata alterius scit, is arcana ejus, et interiora, quae faciunt ut conjungantur, finis est conversatio et amicitia, hi solum bona desiderant scire, et explorant, et reliqua bene interpretantur: at petulantes, cupiunt et student pluribus modis expiscari aliorum cogitata, fine vel lucrandi vel nocendi, et quia in tali cupiditate et studio sunt, alterius mentem detinent in re quam scire volunt, non recedendo, adjungendo etiam assensus ex affectione, sic attrahentes cogitationes etiam arcanas; similiter agunt in altera vita in societatibus ibi, et adhuc solertius, ibi nec sinunt divagari alterum a sua idea, quam etiam accendunt, et sic eliciunt; inde postea tenent illos quasi in vinculis, et sub arbitrio, quia conscii malorum: sed hi spiritus sunt inter vagabundos, et saepius castigantur.*

5181. *Ex gyris etiam aliquantum cognosci potest, ad quamnam provinciam in Maximo Homine, et correspondenter in corpore, spiritus et angeli pertinent; gyri eorum, qui ad*

provinciam Lymphaticorum *pertinent, sunt tenues et citi, sicut aqueum leniter fluens, sic ut vix aliqua gyratio appercipi queat. Qui ad Lymphatica pertinent, postea feruntur in loca, quae dixerunt referre* Mesenterium, *dictum mihi quod ibi sint quasi labyrinthi; et quod inde dein auferantur ad varia loca in Maximo Homine, ut inserviant usui, sicut chylus in corpore.*

5182. *Sunt gyri in quos spiritus recentes inaugurari debent, ob causam ut interesse queant aliorum consortiis, et cum illis simul et loqui et cogitare, omnium concordia et unanimitas erit in altera vita, ut unum sint, sicut omnia et singula in homine, quae tametsi varia sunt ubivis, usque tamen per unanimum faciunt unum, similiter in Maximo Homine, ob illum finem concordabit unius cogitatio et loquela cum aliorum: fundamentale est, ut cogitatio et loquela in se apud unumquemvis in societate concordet, alioquin appercipitur discors sicut molestus stridor, qui mentes aliorum ferit; omne etiam discors est disuniens, et est impurum, quod rejiciendum; hoc impurum ex discordia repraesentatur per impurum apud sanguinem et in sanguine, a quo defaecandus; defaecatio illa fit per vexationes, quae non aliud sunt quam tentationes varii generis, et postea per introductiones in gyros; prima introductio in gyros, est ut accommodari possint simul; altera est ut cogitatio et loquela concordent; tertia est, ut conveniant mutuo inter se quoad cogitationes et quoad affectiones; quarta est, ut conveniant in veris et bonis.*

5183. *Datum est appercipere gyros illorum, qui ad provinciam* Hepatis *pertinent, et hoc per tempus horarium; gyri erant lenes, circumfluendo varie secundum illius visceris operationem, afficiebant me multa delectatione; operatio eorum est diversa, sed est communiter orbicularis: quod operatio eorum sit diversa, repraesentatur quoque in functionibus Hepatis, quod diversae sint, Hepar enim adducit sanguinem, et illum separat, meliorem infundit venis, mediae sortis amandat in ductum hepaticum, et vilem relinquit vesicae fellis; ita in adultis; sed in embryonibus recipit Hepar sanguinem ab utero matris, ac purificat, puriorem insinuat venis, ut per viam breviorem influat in cor, agit tunc custodias ante cor.*

5184. *Qui ad* Pancreatem *pertinent, agunt per modum*

acutiorem, et quasi per modum serrationis, etiam cum tali murmure, ipsum murmur sonore ad aures spirituum pervenit, non autem ad hominis, nisi is in spiritu sit cum in corpore; regio eorum est inter regionem Lienis et Hepatis, sinistrorsum magis. Qui in Provincia LIENIS *sunt, paene directe supra caput sunt, sed operatio eorum cadit illuc.*

5185. *Sunt spiritus qui referunt* Ductum pancreaticum, hepaticum, et cysticum, *consequenter biles quae in illis, quas intestina ejiciunt: sunt spiritus illi distincti inter se, sed in consortio agunt secundum statum eorum ad quos determinatur operatio: illi imprimis adsistunt castigationibus et punitionibus, quas volunt dirigere; qui eorum pessimi sunt, tam contumaces sunt, ut nusquam velint desistere, nisi per timores et minas deterreantur, timent enim supplicia, et tunc promittunt omnia. Sunt illi, qui in vita corporis tenaciter inhaeserant suis opinionibus, non ita ex malo vitae, quam ex pravitate naturali: Cum in statu suo naturali sunt, tunc nihil cogitant, nihil cogitare est obscure de pluribus simul et nihil distincte de aliquo; delectationes eorum sunt castigare, et sic bonum facere; nec abstinent a sordibus.*

5186. *Qui constituunt provinciam* Vesicae felleae, *a tergo sunt; sunt qui in vita corporis contemserunt probum, et quodammodo pium; et quoque qui affecerunt illa probro.*

5187. *Quidam spiritus ad me venit, quaerens num scirem, ubi is morari posset, existimavi quod esset probus, cumque ei dicerem, quod hic fortassis posset, venerunt spiritus vexatores hujus provinciae, et eum misere vexabant, quod dolui, et incassum volui inhibere; animadverti tunc quod essem in provincia Vesicae fellis; spiritus vexatores fuerunt ex illis qui contemserunt probum et pium. Unum genus vexationis ibi observare datum est, erat coactio ad loquendum citius quam cogitatur, quod faciebant per abstractionem loquelae a cogitatione, et tunc per coactionem sequendi eorum loquelam, quod fit cum dolore: per talem vexationem inaugurantur tardi ad citius cogitandum et loquendum.*

5188. *Sunt quidam in mundo, qui per artificia et mendacia agunt, unde mala; ostensum mihi quales sunt, et quomodo agunt, per quod innocuos adhiberent pro ministeriis per-*

suadendi, tum per quod inducerent personas quod ita dixerint, cum tamen de illa re nihil dixerunt; verbo malis mediis utuntur ad finem quemcunque perveniendi; media sunt dolosa, mendacia et artificiosa; tales referunt vitia, quae vocantur spuria tubercula, *quae innasci solent Pleurae ac aliis membranis; quae, ubi irradicantur, vitia late spargunt, ita ut tandem totam membranam labefactent. Tales spiritus severe puniuntur, poena eorum est diversa a poenis aliorum, fit per circumrotationes, circumrotantur a sinistro ad dextrum, sicut orbita primum plana, quae in circumrotando extuberat, dein apparet tuberositas deprimi et cava fieri, augetur tunc celeritas; mirum, quod hoc ad formam et imitamen talium tuberositatum seu apostematum: observatum est, quod in circumrotatione conati sint attrahere in suam rotam, ita in perniciem, alios, utplurimum insontes, ita quod illis nihil curae fuerit quemcunque in perditionem trahere, dum ii perire sibi videntur. Observatum etiam, quod intensissimum visum habeant, in instanti quasi pervidendo, et sic arripiendo pro mediis quae favent, ita quod sint acutiores reliquis; possunt etiam vocari Ulcera mortifera, ubicunque sunt in Camera pectoris, ibi vel in Pleura, vel in Pericardio, vel in Mediastino, vel in Pulmone. Ostensum, quod tales post poenam rejiciantur ad tergum, in profundum, et quod ibi jaceant facie et ventre deorsum, cum pauco vitae humanae, perspicacia sua, quae fuit vitae ferinae, sic privati: infernum eorum est in profundo loco sub pede dextro paulo antrorsum.*

5189. *Venerunt spiritus antrorsum, et ante adventum eorum appercepta est Sphaera ex malis, putabam inde quod venturi spiritus mali, sed erant eorum hostes; quod hostes eorum essent, comperiebam ex molesto et inimico, quod inspirabant contra illos; cum veniebant, ponebant se super caput, et alloquebantur me, dicendo, quod homines sint, respondebam quod non homines sint praediti corpore quali homines in mundo, qui se solent ex corporis forma homines appellare; at usque quod homines sint, quia Spiritus hominis est vere homo; ad haec non appercepi renuentiam, quia confirmabant: dicebant porro, quod homines sint dissimiles, hoc quia mihi impossibile visum, quod nempe societas dissimilium in altera vi-*

ta detur, quare loquebar cum illis de eo, dicendo, si causa communis ageret eos ad unum, quod usque consociari possent, quia sic unus omnibus finis: dixerunt, quod tales sint, ut quisque loquatur aliter, et tamen omnes simile cogitent; quod etiam illustrabant per exempla, per quae apparuit quod omnium perceptio esset una, sed loquelae diversae. Applicabant se dein Auri meae sinistrae, et dicebant quod boni spiritus essent, et quod eorum sit ita loquendi: dicebatur de illis, quod congregatim veniant, et quod non sciatur unde sunt. Sphaeram malorum spirituum percepi illis maxime infestam, mali enim sunt subjecta, quos vexant. Societas eorum, quae vagabunda, repraesentata est per virum et foeminam in camera, in vestitu qui vertebatur in togam caerulei coloris. Perceptum quod illi referrent Isthmum *in Cerebro, qui inter Cerebrum et Cerebellum est, per quem fibrae transeunt, et inde varie effunduntur, et quocunque vadunt aliter in externis agunt: tum quod referant* Ganglia *in corpore, in quae influit nervus, et inde in plures fibras divaricatur, quarum quaedam feruntur huc quaedam illuc, et in ultimis dissimiliter agunt, at usque ab uno principio, ita in ultimis dissimiliter quoad apparentiam, tametsi similiter quoad finem; notum etiam est, quod una vis agens in extremis multifariam variari possit, et hoc secundum formam ibi. Fines repraesentantur quoque per principia ex quibus fibrae, qualia sunt in Cerebro; cogitationes inde repraesentantur per fibras ex principiis illis; et actiones inde per nervos qui ex fibris.*

5190. *Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, ad finem Capitis sequentis.*
